







Month 4/5/22

Dr Luis Vigil
6. 2. 17

17

Dr Luis Vigil
6. 2. 17

17

R.49482

DIOGENIS
LAERTII DE
VITA ET MORI
BUS PHILOSOPHO-
RUM LI-
BRUS.



Cum Indice locupletissimo.

VIRTUTE DVCE,



COMITE FORTVNA.

APVD SEB. GRYPHIUM
LVGDVNI,
1546.

DONACION MONTOTO



THE
LIBRARY OF THE
MUSEUM OF COMPARATIVE ZOOLOGY
AT HARVARD UNIVERSITY
1280 DIVISION STREET
CAMBRIDGE, MASSACHUSETTS 02138

THE LIBRARY OF THE
MUSEUM OF COMPARATIVE ZOOLOGY

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50



THE LIBRARY OF THE
MUSEUM OF COMPARATIVE ZOOLOGY
AT HARVARD UNIVERSITY
1280 DIVISION STREET
CAMBRIDGE, MASSACHUSETTS 02138

FR. AMBROSII
IN DIOGENIS LAERTII
opus, ad Cosmam Medicum epistola.



SOLVENTI mihi quedam Græca
uolumina , uenit ad manus Laërtij Dio-
genis de philosophis prolixum opus . Id
etsi auctori plus in legendo studij quàm
in scribendo diligentia fuisse ex ipsa le-
ctione deprehenderem, quia tamen uaria erat historia, &
plurima cognitu necessaria continere uidebatur, Latinum
facere, amicis maximè id fieri orantibus, statui. Quanguã
enim sacris transferendis iam pridem studiũ omne tẽpũs;
deuouerã, atq; id religionis instituto magis consentaneum,
ab hoc tamen ueluti curriculo modicè deflectere, ut studio-
sis morem gererẽ, haudquaquã reprehensibile existimaui
imò hoc ipso labore meo fore , ut Christianæ pictatis &
gratiæ dignitas magis patefceret, ac per id fides in deum
promptior ac ardentior surgeret , ratio uerissima suade-
bat. Quando enim inter illos qui sapiëntiæ secularis fœre
principes tanta de deo, rebusq; & diuinis & humanis opi-
nionũ cõcertatio est, ut se inuicem destruant, neq; ubi con-
sistas reperire possis , maiore profectò alacritate animus
diuinæ dignitatis amplectitur gratiam , atq; ad fontem ue-
ritatis accurrens ueteris squalorem miseratur erroris. Etsi
enim apud illos sparsim probabilia quedam & ueritati
cõsona inuenire est , mens tamen tanta opinionum uarie-
tate fatigata libentius & gratius intra cubicula ueritatis
se recipit, & diuinis libris ac literis hauriendis maiori de-
inceps desiderio inhiat , & ipsa tamen quæ apud nobilio-
res quosque philosophos, de deo, de cælo, corporibusq;

caelestibus, de natura rerū subtiliter ac uerè disputata sunt, ueritati Christianæ maximè astipulātur. Merebatur enim profectò tam egregia indagandæ ueritatis intentio, opera illa tam acris, adeò celebre studium, sudoris sui fructu non usquequaque destitui, deo id permitte ut illorum quoq; testimonio fides uera firmamentum ac robur acciperet. Multa in his & dicta grauius & facta constanter inuenias, ut non modo ex illorum libris fidem inuiolabilis ueritas capiat, uerum exemplis quoque religioni nostræ incitamentum uirtutis accedat. Quàm secundum enim, quamquam plenum dedecoris est, si Christianum hominem, & de deo suo pendentem, & cui æternæ uitæ spes certa sit, uirtuti & continentiae dare operam pigeat, cum gentiles uiros, & à ueri cultu dei ac religione longe alienos prohibiti, modestiæ, frugalitati, cæterisq; id genus animi humani ornamenti impensius studuisse comperit: pleraq; exempla huiuscæpene dixerim euangelicæ perfectioni proxima sunt, ut pudendum uehementer & erubescendum sit, si id minus exhibeat Christi quàm mundi philosophus, plusq; in gentili pectore possit amor gloriæ inanis, quàm in animo Christiano religiosæ pietatis affectus. His atque huiusmodi rationibus facillè mihi persuasum est, ut hoc traducendi munus non modo ut inutile nō asperuarer, seu ut noxium fugerem, sed contrà penitus, ut commodum ac necessariū constanter aggrederer. Nempe si quem forte plus æquo eiuscæ hominum admiratio rapiat, earumq; gesta nostratis philosophiæ præferre seu conferre & exemplis uelit id quod solum ferme timemus, is leuiter admonendus erit, solidam potius uirtutem, quàm adumbratam uirtutis imaginem admiretur, & ei ipsi quos stupet quàm miserabili interdum lapsu corruerint ex ipsa lectione docebitur.

tur. Tibi itaq; Cosma uir humanissime, & Christiane nobilitatis decus, hoc opus dedicatum fuit, qui & autoritate tua in primis nos ad illud impulisti, & gentilis ac nostrae philosophiae peritissimus, quanta sit utriusq; differetia, & dignoscere facile & diiudicare nouisti. Neque id modo, uerum & de labore nostro ipse iudicabis. Eo enim libentius de ingeniolo nostro ferendam tibi sententiam permitto, quo maturitati grauitatiq; iudicij coniuncta beneuolentia singularis errata nostra faciliore donabit uenia, uerecundiaeq; consulet nostrae, quae seueriorem censuram reformidans, eundem & censorem & patronum habere cupit. Sanè quoniam uersus plurimos & diuersos, tum alienos, tum suos autor interserit, quod abhorrere uidetur à grauitate historiae, illos traducere còsultò omisi, ita tamen ut nihil deesse ex sensu necessario sim passus. Simul & rauca uox prolixam concionem, ad quam nequaquam sufficisset, declinauit, ne risum moueret audientibus. Plura quidem inserta sunt parum pudice, tum dicta, tum facta, & quae pudorem exagitent, non omitti & lex interpretandi, & uerè sua sit ratio.

Sed satis ista superius. Tu si qua supersua existimaueris iure tuo rescabis.

Vale.

CATALOGVS PHILOSOPHO-
rum quorum uita à Laërtio describitur, co-
quem ipse in scribendo ser-
uauit ordine.

LIB. I.		Criton Atheniensis	110
Thales Milesius	17	Simon Atheniensis	110
Solon Salaminius	26	Glauco Atheniensis	121
Chilon Lacedæmonius	37	Simmius Thebanus	ibid.
Pitacus Mityleneus	40	Cebes Thebanus	ibidem
Bias Priuenfis	44	Menedemus	ibidem
Cleobulus Lindius	47	LIB. III.	
Periander Corinthius	49	Plato Atheniensis	120
Anacharsis Scythæ	53	LIB. IIII.	
Myson Chenensis	55	Spensippus Athenien.	158
Epimeuides Cretensis	56	Xenocrates Chalcedonius	159
Pherecydes Syrus	59	Polemon Athenien.	164
LIB. II.		Crates Atheniensis	166
Anaximander Milesius	63	Crantor Solensis	167
Anaximenes Milesius	64	Arcesilaus Pitaneus	169
Anaxagoras Clazom.	65	Bion Borysthenites	178
Archelaus Atheniensis	69	Lacydes Cyrenen.	182
Socrates Atheniensis	70	Carneades Cyrenen.	183
Xenophon Atheniensis	82	Clitomachus Carthaginië-	
Aeschines Atheniensis	86	sis	186
Aristippus Cyrenensis	88	LIB. V.	
Theodori	100	Aristoteles Stagyrites	186
Phædon Heliensis	103	Theophrastus Eresius	200
Euclides Megarensis	103	Strato Lampfacenus	208
Diodorus Iassius	106	Lycon Troadensis	210
Stilpo Megarensis	106		

Demetrius Phalereus	214	Epicharmus Comus	364
Heraclides Ponticus	218	Archytas Tarentinus	364
LIB. VI.		Alcmeon Crotoniata	366
Antisthenes Athen.	222	Hippasus Metapont.	366
Diogenes Cynicus	228	Philolaus Crotoniata	367
Monimus Syracusan.	231	Eudoxus Cnidius	367
Onesicritus	232	LIB. IX.	
Crates Thebanus	232	Heraclitus Ephesius	370
Metrocles Maronita	236	Zenophanes Coloph.	377
Hipparchia soror	237	Parmenides Eleates	378
Menippus Phœnix	238	Melissus Samius	380
Menedemus	239	Zeno Eleates	ibid.
LIB. VII.		Leucippus Abderita	382
Zeno Citticus	261	Democritus Milesius	384
Herillus Carthagin.	320	Promagoras Abderita	390
Dionysius Metath.	320	Diogenes Apolloniata.	392
Cleanthes Asiaticus	322	Anaxarchus Abderita	393
Sphærus Bosphoranus	325	Pyrrho Heliensis	394
Chrysippus Solensis	325	Timon Apolloniates	412
LIB. VIII.		LIB. X.	
Pythagoras Samius	335	Epicharmus Athenien.	416
Empedocles Agrigen.	333		4 4

8
HVN C sequentem locū, qui est in uita Platonis, pag.
123. uer. 28. post hæc uerba, Atqui Epicharmus de sensi-
bilibus atq; intelligibilibus in hanc sentētiā expressē lo-
quitur: omiserat intactum interpres non ob aliud opinor,
quā quod egregiē esset deprauatus, aut certē ita intrica-
tus ut inde se explicare posse desperaret. Nos quod habe-
bat exemplar ad uerbum appendimus ne lectorem suspen-
deret hiatus, et aliquid deesse meritō causaretur.

Ἀλλ' αἰετοὶ θεοὶ παρῶσαν ἢ ὑπέλιπον ἐπιώπουα, τὰ δὲ
αἰετὰ πᾶρεσθ' ὁμοια; διὰ γὰρ τῶν αὐτῶν αἰετῶν ἀλλὰ λέγεται
πρᾶτον χάθ' γενιάσ] τῶν θεῶν, πῶς δὲν' ἀμύχανον γε
ἰσθ' οὐδ' οὐδ' ἐπιώπουα μὲν ὅτι πρᾶτον μέλλοι; ἔκ' ἄρ' ἐμῆλλε πρᾶ-
τον ἰσθ' ἐπὶ δὲ μὰ δία δεύτερον δ' ἴον μμε σ νῦ ἴσθ' ἐπὶ δὲ
χωρ μέλλε τὰ δὲ εἶναι πῶτ' ἀασθ' μόνγε περιεσθ' ἀσθ' ἐ
λῆσ τὸν ἄρτιον. ποτὲ θεμῆν. λῆσ ἴσθ' ἄρον ἢ τὰν ὑπάρχο-
σαν λαβῆν, ἢ δλοκῆ κατοικαὶ ὁ αὐτὸς ἄμεν, ἐπὶ μιν τὰ-
χα, ἰσθ' ἐ μᾶν, ἰσθ' ἀπὸ τεῦ μέτρον παχὺ ἴον ποτε θεμῆν.
λῆσις ἕτερον σιρῆδ' ἄμκος, ἢ τ' πρῶσθ' ἰσθ' ἴον ἀποταμῆν
ἔτι δὲ ὑπάρχοι ἰσθ' ἴον τὸ μέτρον. ἰσθ' ἴον νῦ ὄρῆ, καὶ
τῶς ἀνθρώπως. ὁ μὲν γὰρ ἀνξῆσθ' ἰσθ' ἐπὶ γαμῆν φθῆναι, ἐμῆσθ' ἀλ-
λαγᾶ γὰρ πάντες ἐντὶ πάντα τὸν χρόνον. ἰσθ' ἐπὶ μεταλ-
λάσει, καὶ φῆσθ' καὶ αὐτοὶ ἐν ταῦσθ' μένα, ἀλλ' ἕτερον
εἶν, καὶ δὲ τ' παρξῆσθ' ἀκούτοι, καὶ τὸ δὲ καγὰ χθῆσ ἀλ-
λοι, καὶ νῦ ἄλλοι τελέθομεν, καὶ οὐθῆσ ἀλλοι, καὶ οὐσθ'
αὐτοὶ καὶ τὸν λόγον.

DI O G E N I S

LAERTII DE VITA

& sententijs eorum, qui in Phi-
losophia claruerunt,

LIB. I.



HILOSOPHIAM à Barba-
ris initia sumpſiſſe, plerique autu-
mant. Nam Perſis magos, Baby-
lonijs et Aſſyrijs Chaldaeos, Indis
Gymnoſophiſtas, Celtis ſeu Gallis
Druidas, & qui Semnothei appel-
labãtur, eius rei fuiſſe autores, ait

Ariſtoteles in Magico, & Sotion in decimotertio ſucceſ-
ſionis libro. Phœnicem præterea Oebum, & Sanolxim
Thracem, & Atlantem Lybicum, ad hæc Nili Aegyptij
filium fuiſſe Vulcanum, qui Philoſophie aperuit princi-
pia. Porro ipſius rei antiſtites ſacerdotes ac prophetas ap-
pellari ſolitos. Ab hoc autem ad Alexandrum Macedonũ
regẽ fluxiſſe annos quadrageſies octies mille octingentos
ſexaginta tres. Quo toto tempore ſolis deſectus apparuiſ-
ſe trecentos ſeptuaginta tres, lune autem octingentos tri-
ginta duos. Enimvero à Magis, quorum principem fuiſſe
Zoroaſtrem Perſen memoriae proditum eſt, Hermodorus
Platonicus in libr. de Diſciplinis, uſq; ad excidium Troie
annos quinquies mille computat. Xanthus uerò Lydius
à Zoroaſtre uſq; ad Xerxis tranſitum, ſexcentos enume-
rat. Poſt autem magos plurimos ſibi iniuicem ſucceſſiſſe,
Hoſthanas, Aſtrapsycos, Cobrias ac Pazatas, donec ab
Alexandro euerſum eſt Perſarum regnum. Sed hi proſe-

*quidam à de-
orum cultu, &
religione nate
illi appellati
ſunt.*

*Plinius uò Her-
modorum, ſed
Hermippũ, ci-
tat autorem.*

sto per imprudentiam Græcorum rectè facta inucutaq; Barbaris applicant. Ab ijs enim non solum philosophia, uerum ipsum quoq; hominum genus initio manauit. Nam Musæo Athenæ, Thebæ Lino inelytæ sunt. Horum alterum Eumolpi filium asserunt primum decorum generationē tradidisse, spheramq; inucuisse, & ex uno fieri atq; in idem resolui omnia, dixisse. Hunc Phaleris obiisse diē, ibiq; sepultum esse, inscriptumq; ipsius tumulo hoc epigramma:

φίλων, & τὰ
φνερὰ, παλαιά
Λιθιενσίᾳ.

Εὐμόλῳ φιλον υἱὸν ἔχει τὸ φάλαιον ἕδρας,
Μουσάϊς φθιμένων σῶμ' ἐπὶ τῷ δὲ τάφῳ. hoc est,
Eumolpi ex animam Musæum terra Phalera

Claudit in hoc tumulo, pignora chara patris.

Porro Musæi pater, Eumolpidis apud Athenienses cognomen dedit. Linum uerò Mercurio Musæq; Vrania genitum affirmant, scripsisse autem mundi generationem. Solis item & Lunæ cursus, animalium & fructuum generationes. Hoc autem operi suo fecit initium:

Ἡ ποτῖτοι χρόν' & ἔτ' & ἔρ' ᾧ ἅμα πάντ' ἐπιφέρει.
hoc est,

Tempus erat quo cuncta simul sunt condita quondam. Quem secutus Anaxagoras, & ipse simul facta omnia asseruit, eaq; mente accedente composita. Linum autem in Eubœa occubuisse sagitta ab Apolline percussum, in quē hoc extat epitaphium:

Ἄλλ' ἂν Ἡε-
culē προεπρε-
πῆσαν ἀρβι-
τήν.

Ὡς Διὸς θεῶν ἐδίδετο γαῖα θανάτῳ,
Μοῦσῳ δ' ἄρα νῆς υἱὸν ἐὺκτετατόν. hoc est,
Candida purpureis redimitum tempora fertis

Thebanum Vranie continet urna Linum.

Itaq; philosophia non à Barbaris, sed à Græcis initium habuit, cuius & ipsum nomen Barbaram omnino abhor-

ret appellationem. Qui autem illius inuentionem Barbaris assignant, Orpheum quoque Thracem in medium adducunt philosophum fuisse, & quidem antiquissimum. Equidem is qui de dijs talia commentus est, an philosophus appellandus sit, nescio. Videant certè, qui ita uolunt, quo sit censendus nomine, qui dijs uitia quæ raro à turpibus quibusq; , & flagitiosis hominibus geruntur, adscribit. Hunc autem à mulieribus discriptum perijisse fama est. Ceterum ex eo epigramate quod in Dio Macedoniae insculptum est, fulmine interijisse cognoscitur, ubi & sepultus à Musis asseritur.

Ὀρφίτῃα χρυσοδάρυλον τῆσδ' ὀφθαί μῆσαι ἔθαψαν

Οὐ κτάνειν ὁ-ψυκάλων ζῆος φοδρεῖσι βίλα. hoc est,

Orphea candenti traiecitum fulmine Thracem,

Cum aurata Aonides hic posuere lyra.

Exponunt etiam mores & instituta singulorum, qui Barbaros aiunt Philosophiæ principes fuisse. Gymnosophistas ac Druidas obscure ac per sententias philosophari, colendos deos, nihil mali faciendum, & exercendam fortitudinem. Priores illos mortis quoque esse contemptores, Clitarchus asserit in duodecimo libro. Chaldeos circa Astronomiæ rationes prædictiones que occupari. Magos deorum uacare cultui, & preces illis, ac uoti, & sacrificia, quasi soli ab ijs exaudiantur, offerre, de deorum substantia & generatione differere. quos item ignem, terram, & aquam esse arbitrentur. signa statuasq; reprehendere, & eorum in primis qui mares esse deos ac foeminas dicunt, errores improbare. De iustitia uerba facere, iniquum que arbitrari, atque impium igni scpelire. Iustum matri ac filiae misceri, ut in uigesimo tertio libro ait Solion. Diuinationem præterea prædictionem

* alia, id est, simulacris seu imaginibus.

ctionemq; exercere, sibi deos apparere asserētes, plenum esse * *daemonibus aëra*, qui tenuiter, ac ueluti ex euaporatione cernentium oculis influant, exteriorem cultū, & auri usum interdicerē. His autem uestis candida, lectus humus, esca olus, caseus panisq; cibarius est. Arundine probaculo utuntur, cuius in summitate præfixum caseum ori applicantes mandunt. Magicæ illos diuinationis ignaros Aristoteles ait in libro quem inscripsit, *Magicum*, & Dion in quinto historiarum libro, qui Zoroastrem quoque ex interpretatione nominis sui, *astrorum* asserit fuisse cultorem. Hoc ipsum & Hermodorus tradit. Aegyptijs uerò antiquiores esse magos Aristoteles autor est, in primo de philosophia libro, duoq; iuxta illos esse principia, bonum demonem, & malum. Alterum ex his Iouem & Hormasdem, alterū Plutonem & Arimanium dici, quod Hermippus quoq; in primo de Magis ait, atque Eudoxus in periodo, & Theopompus octauo Philippicorū libro. Qui & reuicturos homines, iuxta Magorum sententiam dicit, immortalesq; futuros, & uniuersa illorum precationibus consistere. Ista Eudemus quoq; Rhodius tradit. Porro Hecataeus deos quoque ex eorum sententia esse genitos ait. Clearchus uerò Solensis, in libro de disciplina, Gymnosophistas à Magis fluxisse asseuerat. plerique & Iudæos ab his duxisse originem tradunt. Herodotum præterea in ius uocant, mendacijsq; arguūt, qui Magorum historiam scripsere. Neque enim iacula in solem torsisse Xerxem, ut ille ait, nec compedes mari immisisse, quod hi à Magis dijs sunt traditi. Signa tamen, & status ex disciplinae instituto è medio sustulisse. Aegyptiorum autem huiusmodi philosophiam de dijs ac iustitia, dixere. Materiam principiu fuisse rerū, ex ea deinceps quatuor elementa discreta, perfectasq;

comp

cōplures animantes. Solem ac Lunam deos esse, alterumq;
 Osirim, alteram Isis appellatos. Expressere illos per sca-
 rabeum & draconem, accipitrem, aliâq; animalia, Mane-
 thus autor est in naturalium epitome, & Hecatæus in pri-
 mo de Aegyptiorum philosophia libro. Statuas præterea
 & phana à se fabricari, quod ignorent effigiem dei. Mun-
 dum genitum, mortalemq;, & ad sphaera similitudinē ro-
 tundum. Stellis ignem esse, quarum temperata cōmixtione
 cuncta super terram nascantur. Lunā deficere cū in ter-
 ra incidit umbram. Animā & perdurare, & subinde mi-
 grare. Pluias ex aëris conuersionibus fieri. Ista & hu-
 iusmodi illos de rerum natura differere Hecatæus & Ari-
 stagoras tradūt. De iustitia quoq; leges cōstituerunt, quas
 ad Mercurium referunt. Vtiles quasq; & usui hominū ac-
 cōmodatas animantes, diuino honore prosecuti sunt. Assere-
 runt & ipsi Geometriam, Astrologiam, & Arithmeticā,
 se primos inuenisse. De inuentione autem hætenus. Philo-
 sophiam uerò Pythagoras primus appellauit, seq; philo-
 sophū, cum Sicyone conueniret Leontem Sicyoniorū ty-
 rannū, siue Phliasiorū, ut ait Heraclides Ponticus in libro
 quem inscripsit, περί τῆς ἀπύρας. Nullum enim hominum, sed
 solum deū esse sapiētem. Antea enim σοφία, hoc est sapien-
 tia dicta, quæ nunc philosophia dicitur. & qui hanc pro-
 fitebantur, σοφοί, hoc est, sapientes appellati. Quicumq; ad
 summam animi uirtutem excreuerunt, hos nunc honestiore
 uocabulo, autore Pythagora Philosophos, hoc est, sapiē-
 tiæ studiosos appellamus. Ipsi tamen sapientes Sophistæ
 etiam sunt dicti. Neq; hi solum, uerum poëtæ quoq; sophi-
 starum appellatione honorātur. Nam Cratinus in Archi-
 locho, Homerū & Hesiodum admiratus, ita illos uocat. Sa-
 pientes autem habiti sunt, Thales, Solon, Periander, Cleo-
 bulus,

*De Apno ut
 de lib. 1. in uita
 Empedoclis.*

bulus, Chilon, Bias, Pittacus. His annumerāt pleriq; Anacharsim Scytham, Mysonem Cheneum, Pherecydem Syrum, Epimenidēq; Cretensem. Ad dunt alij Pisistratū tyrannum. & hi quidem sapientes dicti. Enimverò philosophia duo sunt principia, unū quod ab Anaximandro, alterū quod à Pythagora fluxit. Anaximātri Thales preceptor fuit, Pythagoræ uerò Pherecydes. Appellatumq; est id philosophiæ genus Ionicum, quod Thales ex Ionia fuerit. Milesius enim cūm esset, Anaximandrum instituit. Hoc autem Italicum, quod illius autor Pythagoras in Italia ut plurimum philosophatus sit. Desinit autē Ionica in Clitomachum, Chrysippum, & Theophrastum, Italica in Epicurum. Quippe Thaleti successit Anaximander, Anaximādro Anaximenes, Anaximeni Anaxagoras, Anaxagoræ Archelaus, ei uerò Socrates, qui primus ethicen inuenit. Huic uerò cum Socratici reliqui, tum in primis Plato qui ueterem Academiam instituit, Platoni Speusippus & Xenocrates, ei Polemon, Polemoni Crantor & Crates, cui Arcesilaus, qui mediam inuexit Academiam. Ei Lacydes, qui nouam Academiā inuenit, Lacydi Carneades, eiq; Clitomachus, atq; in hunc modum in Clitomachū desijt. Sic autem in Chrysippum: Socrati successit Antisthenes, Antistheni Diogenes Cynicus, ei uerò Crates Thebanus, Crati Zeno Cittieus, Zenoni Cleanthes, cui Chrysippus. In Theophrastum uerò sic desijt: Platoni succedit Aristoteles, Aristoteli uerò Theophrastus. & hunc quidem in modum Ionica philosophia desijt. Porrò Italica hæc series fuit: Pherecydi Pythagoras, Pythagoræ Telauges filius successit, ei Xenophanes, cui Parmenides, huic Zeno Eleates, Leucippus Zenoni, Democritus Leucippo. Democrito complures, sed inter reliquos Nausiphanes,

phaues, Naucidesq; celebrantur. Eis uerò suo ordine successit Epicurus. Philosophi autem generaliter in duo genera distribuuntur. Quidam ex his dogmatici sunt dicti, qui de rebus ueluti comprehendi possint differunt. Alij ἐφαπτοίχοι, qui nihil definiunt, & de rebus ita disputant, ut comprehendi non possint. Ex his pleriq; ingenij sui monumenta reliquerunt, alij nihil penitus scripsere. His, ut quidam uolunt, Socrates auuumeratur, Stilpon, item Philippus, Menedemus, Pyrrho, Theodorus, Carneades, Bryso, Pythagoras, etiã secundũ quosdam, Aristochius, præter paucas epistolas. Alij sunt qui singula tantum opuscula scripserũt, Melissus, Parmenides & Anaxagoras. Multa scripsit Zeno, plura Xenophanes, plura Democritus, plura Aristoteles, plura Epicurus, sed Chrysippus plurima. Philosophorũ alij à ciuitatibus sunt appellati, ut Elienses, Megarenses, Eretici, & Cyrenæici. Quidam à locis, ut Academici, Stoici. Ab euentu nõnulli, ut Peripatetici. nonnulli ab ignominia, ut Cynici. Alij ab effectu, ut Eudæmonici. Quidam à fastu, ut qui se φιλαλάβητες, hoc est, ueritatis studiosos, et ἐλαϊσμοὺς, et ἀσφαλτοῦσιμοὺς uocant. Sunt etiam qui à præceptoribus sunt dicti, ut Socratici & Epicurei. Atq; alij, quòd de natura rerũ scripsere, Physici. Alij, quia circa mores potius se occuparunt, Ethici. Cæteri à differendo Διαλεκτικοὶ uocati sunt, hi nimirũ qui uerborum ac rationum acumine pugnant. Diuiditur autem philosophia in partes tres, Physicam, Ethicam, & Dialecticam. Physicæ propriũ est de mũdo, & de his quæ sunt in eo, differere. Ethicæ uerò, de uita moribusq; tractare. Porro dialecticæ ambarum partiũ asserre rationes. Sola usq; ad Archelaũ physica uiguit. à Socrate uerò, ut predictum est, Ethica initium sumpsit, & à Zenone Eleate Dialectica.

ca. *Ethica* uerò pars in sectas decē scinditur, *Academā*, *Cyrenaicā*, *Eliacā*, *Megaricā*, *Cynicā*, *Eretricā*, *Dialecticā*, *Peripateticā*, *Stoicā*, & *Epicureā*. Veteris *Academiae* princeps fuit *Plato*, mediæ *Arcefilaus*, nouæ *Lacydes*, *Cyrenaicæ* *Aristippus Cyrenæus*, *Eliacæ* *Phædon Eliensis*, *Megaricæ* *Euclides Megarensis*, *Cynicæ* *Antisthenes Athenicus*, *Eretricæ* *Menedemus Eretriensis*, *Dialecticæ* *Clitomachus Chalcedonius*, *Peripateticæ* *Aristoteles Stagyrites*, *Stoicæ* *Zeno Cittiæus*. Porro *Epicurea* ab autore ipso appellata est. Cæterum *Hippobotus* in lib. de sectis, nouē ait fuisse sectas atq; instituta. Ex his *Megaricā* primo loco cōstituit, secūdo *Eretricā*, tertio *Cyrenaicā*, quarto *Epicureā*, quinto *Annicriā*, sexto *Theodoriā*, septimo *Zenoniā*, eādēq; *Stoicā*, octauo *Academicā* ueterē, nono *Peripateticā*. *Cynicæ* autem, et *Eliacæ* atq; *Dialecticæ* nullam mentionem facit. Ea uerò quæ *Pyrrhonia* dicitur, propter obscuritatem à plurimis repudiatur. Hæc ipsam tamē pleriq; ex parte sectā esse dicūt, ex parte negāt, Eam deniq; sectā dici aiūt, quæ rationē aliquā iuxta id quod apparet, & in præoptu est sequitur, aut sequi uidetur. Iuxta quod & οὐκ ἔστιν ἄλλο μὴ ἄλλο nō incōgruē sectā appellabimus. Verum si sectā intelligimus appellationē ex his dogmatibus constantem, quæ sibi ipsis consentiāt, non iam appellabitur secta, neq; enim dogmata, siue decreta habet. Ista de philosophiæ initijs, articulis, partibus, ac sectis, paucis diximus. Quāquam hæud ita pridē ἐλκυστὸν quædam secta à *Potamone Alexandrino* inuenta est, qui de singulis sectis quæ sibi placere selegit. Visum autē illi est, ut in institutione sua fâteretur, multiplex esse ueritatis examē. Vnū à quo iudiciū fiat, hoc est principale, alterū per quod, id est, solertiſsimā intimaq; imag

imaginem. Initiaq; rerum omnium materiam & qualitatem, effectiōnem, ac locum ex quo, & à quo, & ubi, & in quo. Finem uerò ad quem cuncta referantur. Vitam aut esse omni uirtute perfectam non absq; corporis naturalibus, externisq; bonis. Sed iam de uiris ipsis cuiusmodi fuerint dicendum, ac primum de Thalete.

THALES MILESIUS.

THales itaque, ut Herodotus, Duris, ac Democritus aiunt, patre Examio, matre Cleobulina, ex Thelidarum familia, qui Phœnicum nobilissimi, à Cadmo et Agnore originem ducunt, Platone quoque teste, natus, primusq; sapiens uocatus est, quo tempore Damasius Athenis princeps erat, sub quo septem quoque sapientes appellati sunt, ut scribit Demetrius Phalereus in descriptione principum. Mileti autē ciuis adscriptus est, profectus cum Neleo ex Phœnicæ, cum patrio solo excidisset, seu ut alijs uisum est, indigena Milesius, & claro genere natus. Post reipub. negocia sese ad contemplandā rerum naturam transtulit. Sanè iuxta quosdam nullum ingenij sui monumentum reliquit. Nam quæ in eum refertur nautica astrologia, Phoci Samij esse perhibetur. Callimachus inuentorem fuisse minoris ursæ, ac notasse illius stellas tradit, quæ Phœnices nauigant, cuius uersus sunt hi:

Καὶ τὸ ἀμάξις ἐλέγεται σταβμύ(ααδ)

Τὸν ἀστερόσκητ ἢ πλίξσι φοίνικις. hoc est,

Plaustrum notasse dictus est minusculas

Stellas, periti quis nauigant Phœnices.

Secundum quosdam duo sola conscripsit, de conuersione & æquinoctio, cætera facilia esse ad percipiendum arbitratus. Putant plerique primum astrologie secreta rimatum, solis defectus conuersionesq; prædixisse, ut ait

b Eude

Eudemus in ea quã de Astrologia scripsit historia. Quo-
 circa Xenophanem, & Herodotum illum maxime fuisse
 miratos. Id ipsum autem Heraclitus Democritusq; testan-
 tur. Sunt qui illum immortales animos primum dixisse af-
 fecerent, ex quibus est Chærilus poëta. Primus et solis cur-
 sum à cõuersione in conuersionem reperit. Solisq; magni-
 tudini lunarem orbem comparatum, septingentesimam et
 uicesimam illius partem esse, primus, ut quibusdã placet,
 dixit. Primus etiã mensis ultimã *Ἰανουάρια*, hoc est, trige-
 simã uocauit. De natura quoq; primus ipse disseruit. In-
 nimatis etiã illum animus inesse putasse Aristoteles et Hip-
 pias autores sunt, conijcientem id ex magnete lapide. Et
 succino. Ab Aegyptiis uerò præcepta geometriæ erudi-
 tum, primum descripsisse circuli triangulum rectis late-
 ribus, et immolasse bouem, refert Pãphila. alij Pythago-
 ram dicunt, ut Apollodorus supputator. Porro quæ Calli-
 machus ait, Euphorbum Phrygẽ inuenisse *σκαλιωτã*, et
 trigona, quæq; ad lineæ speculationem pertinent, ea isto
 auxit atq; propagauit. Constat illũ et reipub. commodis
 optimè consuluisse. Nam cum socios Milesios Cræsus ha-
 bere oraret, obstitit ille, eaq; res postea Cyro uictoria po-
 sito, salus ciuitatis fuit. Solitariam eum ac priuatam uitam
 adamasse tradit Heraclides. Quidam uxorem duxisse, fi-
 liumq; Cibistum procreasse, alij cælibem perseuerasse, so-
 rorisq; filium sibi adoptasse ferunt. Et cum rogarctur, cur
 liberis non daret operam, quòd filiorum amore non tene-
 retur, respondisse. Vrgenti matri, ut se matrimonij uincu-
 lis astringeret, adhuc intempestiuum esse dixit. Ingraue-
 scente iam etate cum sibi acrius insisteret, iam, inquit,
 intempestiuum est. Scribit autem Hieronymus Rhodius
 in secundo commentariorum, cum uellet ostendere quãne
 sit

Ἰανουάρια quã
Ἰανουάρια uocãt,
 quod in eã de-
 finat et rursus
 uolueatur mensis.

fit facile ditari, præcognita futura habertate, conduxisse olearia, pecuniisq; innumeras sibi comparasse. Principiū omnium aquam esse dixit, & animatum mundum ac dæmonibus plenum. Anni tempora, illorumq; vicissitudines primum inuenisse ferunt, eumque in trecentos sexaginta quinq; dies diuisisse. Nullo præceptore usus est, nisi quod Aegyptijs sacerdotibus, eò profectus, familiariter adhæsit. Porro Hieronymus mensum esse pyramides, umbram observando, memoriæ tradidit, quando nobis æqua magnitudine sunt. Trasymbulo quoque Milesiorum tyranno, ut ait Mynies, conuixit. Quæ uerò de tripode à piscatoribus inuento, sapientibusq; à plebe Milesiorum dedicato, memorantur, manifesta sunt. Aiunt enim Ionicos adolescentes quosdam à piscatoribus Milesijs iactū rectis emisisse, capto deinde & educto tripode, orta contentio, non antè sedata est, quam Delphos à Milesijs missum, responsumq; à deo est:

Εγὼ γὰρ Μιλῆτος Φίωδος πρὸς Φαίβοιο ἕρπας
 Τὴν σοφίην πάσης προῖκος, τέρψιν Φίωδος ἀδολῶ.

hoc est,

De tripode ex Phœbo quæris Milesia proles,

Huic tripodem addico cui sit sapientia prima.

Datur ergo Thaleti, Thalesque illum alij dat, & rursus alius alij, donec ad Solonem uentum est. Qui deum primum esse sapientiam asserens, illum Delphos misit. Ista Callimachus in iambis aliter tradit accepta à Leandro Milesio. Bathyclem enim quempiam Arcadem phialam reliquisse, atque iussisse dari sapientissimo, datamque Thaleti, ac per orbem rursus Thaleti, quam ille Apollini Didymæo misit, sic dicens secundum Callimachum:

Θαλῆς μὲν ἴσθ' ἡμῖν δέονται Ναιλέω δάμνα.

Δίδουσι τὸτο δὲ λαβῶν ἀρεστίου. hoc est,

Plebem regenti me Thales Nileo dat,

Clarum bis hoc qui iam affecutus est donum.

Pedestris autem oratio sic se habet. Thales Examij filius Milesius, Apollini Delphinio, Græcorum præmium bis nactus. Qui autē circumtulerat phialam Bathyclis filius, Thyrion uocabatur, ut Eleusis ait in libro de Achille, & Alexo Mindus in nono fabulorum. Eudoxus autē Cnidius Euantesq; Milesius aiunt Cræsi amicum quendam auream poculum à rege accepisse, ut illud sapientissimo Græcorum daret, ipsumq; Thaleti dedisse, peruenisseq; ad Chilonem. Ei uerò cum à Pythio quereret, quis nam esset se sapientior, responsum esse Mysonem, de quo suo loco dicemus. Hunc Eudoxus pro Cleobulo, Plato pro Perianthro ponit. De ipso hæc respondit Apollo:

Οἴταίρ' ἔτινα φημὶ Μύσων ἐν Χίῳ γενεᾷ,

Σοῦ μάλιστα πραπίθεσι ἀρεστότα παρκαλλήμοισι.

hoc est,

Octeum quendam prognatum Chene Mysonem,

Te magis esse aio rebus sublimibus aptum.

Qui autem rogauerat, Anacharsis fuit. Dadæus Platonicus, & Clearchus phialam à Cræso ad Pitticum missam, atque ita in orbem circumlatam ferunt. Andro uerò in tripodæ, Arginos ait uirtutis præmium sapientissimo Græcorum tripodæ cōstituisse, eumq; Aristodemum Spartanum fuisse iudicatum, qui item concesseris Chiloni. Meminit Aristodemi Alcæus quoque, illi ascribens dictum illud apud Spartiatis celebre:

Χεῖματ' ἀνὴρ, πτωχὸς δὲ ἀνδρῶν πλείετ' ἐστίν. hoc est,

Pauper nemo probus, quantiuis diues habetur.

Pleriq;

Chene urbs La-
cæna, unde ori-
endus erat My-
son.

Pleriq; à Periandro ad Thrasybulum Milesiorum tyrannum onustam nauem missam referunt. Ea uerò cum circa Coum mare naufragium fecisset, inuentum post à piscatoribus tripodem, qui ea uehebatur. Phanodius uerò circa mare Atticum repertum, atque in urbem delatum scribit, factaq; contentione, ex decreto publico Bianti missum. Causam suo loco dicemus, cum de Biante dicendum erit. Alij à Vulcano fabricatum tradunt, ac pro munere Pelopi à deo datum, cum ille uxore duceret, demum ad Menelaum peruenisse, raptumq; cum Helena ab Alexandro in Coum mare fuisse coniectum, Lacæna rixarum causam fore asserente. Postea cum quidam illic Lebedij retis iactum mercati essent, tripodam quoque fuisse comprehensum, et cum exorto cum piscatoribus iurgio Coum ascendissent, nihilq; proficerent, Miletum, quæ erat metropolis, eam rem detulerunt. Missi à Miletijs legati qui eam rem componerent, infecto negotio, reuersi sunt. Milesij ut se contemptos uiderunt, aduersus Coos armis decernere parant, plurimisq; hinc inde cadentibus, diuino oraculo responsum est, sapientissimo dandum tripodam. Mox in Thaletem utraq; partes consensere. Hunc ille postea Didymæo deuouit Apollini. Cois itaque responsum,

Adiletus Ionij metropolis.

Μὴ πρότερον ἀύξειν ρῆκος μερόπων ἢ ἰωνοῦ
 Πρὶν τρίποδα χρύσειον, ὅρ ἡφείστος βάλε πότῳ
 Ex πύλιος πέμψατε ἢ ἐς Διόμορ ἀνδρὸς ἑκάλαι
 Οὐδὲ δ' ἀνέλατ' ὄψα' ἰατ' ἑαρέμετρα πρὸτ' ἐὼψα. hoc est.
 Nō prius Ionij Meropesq; à Marterecedēt
 Quam tripodem auratū, pelagus quem misit in altum
 Vulcanus: uos rursus ipsi mitatis in ædes.
 Mox hominis, cui sit sapientia noscere prompta
 Quæ sunt, quæ fuerint, quæ mox uentura trahantur.

Meropes Cois, à Merope tripodam filio, et Meropie insula, quæ postea Cois appellata est.

Milesijs, ut supra iam diximus, responsum, viro illi dan-
dum, qui sapientia primus esset omnium. sed de his hacten-
us. Hermippus autem in uitis, in hunc refert, quod à qui-
busdam de Socrate dicitur. Aiebat enim, inquit, trium ma-
ximè rerum causa gratias se fortunæ agere. Primò quòd
homo, non bellua: deinde, quòd uir, nò mulier: tertio, quòd
Græcus natus esset, non barbarus. Fertur cum domo exi-
ret contemplandorum siderum causa, in subiectam fossam
incidisse, petulantiq; probro dictum ab anu domestica:
Quæ ratione, ò Thales, quæ in coelis sunt comprehensu-
rum te arbitraris, qui ea quæ sunt ante oculos uidere non
uales? Astronomiæ sanè fuisse studiosissimum, & Timon
uidit, qui illum in Sillis laudat, cum ait:

Ὅτις ἂν θάλασσαν
ἢ θάλασσαν ἐν
ἑπιπέδῳ θάλασσαν
ἢ γέντιον.

Ὅτις ἔπειτα θάλασσαν σοφῶν, σοφῶν ἀστρονομία. hoc est,
Qualis erat sophiæq; Thales, cæliq; peritus.

Porrò quæ ab eo scripta sunt, ad ducentos uersus pertin-
gere Lobon Argiuius auctor est, in scriptosq; imagini ipsius
uersus hos,

Ἰσόδα θάλασσαν Μίλητος ἡς θρόνος ἀντιόξου

Ἀστρολογῶν πάντων περισσότατος σοφία. hoc est,

Hunc, quæ nutriuit Milesia terra Thaletem,
Astrologum primè nominis ipsa tulit.

Quæ autem eius nomine circumferuntur, hæc sunt: Non
multa uerba prudentis auimè indiciam sunt. Vnum ali-
quid sapiens diuina, unum quippiam præclarum elige,
obstrues enim os loquacium hominum non paucorum.
Feruntur eius & istæ sententiæ: Antiquissimum eorum
omnium quæ sunt, deus: ingenuus enim. pulcherrimum
mundus, à deo enim factus est. maximum locus, capit enim
omnia. uelocissimum mens, nam per uniuersa discurrit. for-
tissimum necessitas, cuncta enim superat. sapientissimum
temp

tempus, inuenit nanque omnia. Nihil ait mortem à uita differre. Tu uerò, aiebat quispiam, quare non moreris? Quia nihil, inquit, differt. Scicitanti cuidam, utrum prius factum esset, nox an dies: nox, ait, una prius die. Interrogatus, *lateret ne deos homo malè agens, ne cogitans quidem, inquit. Percontanti adultero, an iuraret non commisisse se adulterium, non est, ait, periurium adulterio deterius. Interrogatus quid nam esset difficile, se, inquit, ipsum noscere: quid contrà facile, ab alio moneri. quid suauissimum, frui. quid deus, quod initio & fine caret. quid difficile, uidisse tyrannum, inquit, senem. Quo pacto aduersæ fortunæ impetus quispiam ferat facilimè, si inimicos, ait, uideat deterius affectos. quo modo optimè ac iustissimè uiuimus, si quæ in alijs reprehendimus, ait, ipsi non faciamus. quisnam felix sit, qui corpore, inquit, sanus, fortuna locuples, animo non ignauus neque imperitus est. Amicorum presentium & absentium æque memores debere esse. Non componere faciem, sed bonarum artium studijs animum excolere præclarum esse. Noli, inquit, diari nequiter, neque in ius te uocet sermo contra coniunctos tibi, ac socios dictus. Quæcunque ait, stipendia parentibus intuleris, eadem ipse à filijs expecta. Nilum ait exerescere quando etesie qui contrarij sunt, undas repellunt. Ortum primo anno tricesimæ quintæ olympiadis Thalem, Apollodorus in chronicis tradit, mortuum que ætatis anno septuagesimo, siue, ut Socrates ait, nonagesimo. Quinquagesima quippe & octaua olympiade esse defunctum. Cræsi uerò fuisse temporibus, cui & pollicitus sit Halys fluuium sine ponte transire, translato cursu. Fuisse & alios quinquæ huius nominis Demetrius Magnesijs in æquiuocis

Valerius lib. 7.
de sapienter
Elijs.

fatetur. Primum rhetorem Calantinianum. secundum, pictorem Sicyonium. tertium, Megalophyem, cumq; antiquissimum, ferme Hesiodi, Homeri, Lycurgi q; temporibus. quartū, cuius meminit Duris in libro de pictura. quintū, iuniorem & obscurū, cuius & Dionysius in Criticis mentionē facit. Sapiens igitur Thales obiit, cū certamē gymnicon spectaret, & stu scilicet, ac siti & infirmitate fatigatus iā uetulus, in cuius rei testimoniū hæc extāt epigrāmata:

Γυμνικόν αὖ ποτ' ἀγωνὰ θεώμενων κελιε ζεῶ

Τὸν σοφὸν ἀνδρὰ βαλλῆν ἠρωσσας ἐκ θαλάσσης.

Αἰνέω ὅτι μὴ ἐγγὺς ἀπήγαγες. ἢ γὰρ ὁ πρόσθευς

Οὐκ εἶδ' ὄραρ ἀπὸ γῆς ἀστέρων κλύονατο. hoc est,

Gymnicon aspiceret cū rursus agona, Thaletem

Traxisti è stadijs Iuppiter Eelie.

Hunc laudo, cælo propius quòd duxeris, ultra

Non poterat terris astra uidere senex.

In eundem:

Ἡὲ ὀλίγοι τὸ ἕ σῆμα. τὸ ἕ κλίος θρανόμικτες

Ἰὲ πολυφροντίσσι τ' ἀεθάλυτες ὄρν. hoc est,

Nempe hic exiguus tumulus, sed sidera scandit

Gloria, sunt cuius hæc monumenta Thale.

Huius illud est, Nosce te ipsum. quod Antisthenes in successioneibus ait fuisse Phemonoës, idq; sibi usurpasse. Chilonem.

Hoc in loco generatim ipsorū faciēda mentio est, quæ nam fuerit de illis inter ueteres, & quanta discordia. Damon Cyrenæus cū de philosophis scriberet, omnes insimulat & septem in primis. Anaximenes autem omnes ait poëtice magis fuisse studiosos. Dicæarchus, neq; sapiētes, neq; philosophos fuisse eos asserit, sed cordatos planè uiros, legumq; latores. Archetimus Syracusanus illorū cum

Cypselo congressum scripsit, cui se quoq; interfuisse ait. Euphorus apud Cræsum præter unum Thalem cōuenisse tradit. Aiunt autem quidam & in Panionio, & Corintho, & Delphis eos cōuenisse, illorumq; sententias ponūt quenam cuius sit exponētes, ut illud, Lacedæmonius fuit Chilo sapiēs, qui hæc ait, Nihil nimis. Tempori cuncta insunt bona. Magna & de illorū numero discordia est. Leandrius enim pro Cleobulo, et Mysone, Leophantū, Gorsfiada, Lebediū siue Ephesium inserit, Epimenidemq; Crentensem. Plato autē in Protagora, Mysonē pro Periandro. Euphorus pro Mysone ponit Anacharsim. alij Pythagoram adiiciunt. Porro Dicaearchus quatuor nobis consensu omnium sapientes tradit, Thalem, Biantem, Pittacū, atq; Solonē. tum sex alios nominat, quorū ex numero tres elegit, Aristodemū scilicet, Pamphilum, Chilonē Lacedæmonium, Cleobulum, Anacharsim, & Periandrum. Addunt quidam Acesilawm, Cabam, siue Scabram Argiium. Hermippus autē in libro de sapiētibus, decem & septem fuisse tradit, quorum ex numero septem alij aliter eligant. Sic autē illos computat. Primo loco ponit Solonem, tum Thalem, Pittacum, Biantē, Cleobulum, Chilonem, Periandrū, Anacharsim, Acesilawm, Epimenidē, Leophantum, Phercydē, Aristodemū, Pythagorā, Lasum, Charmātida seu Sifimbrini, siue ut Aristoxenus tradit, Chabrini filiū, Hermionē, Anaxagoram. Enimvero Hippobotus in descriptione philosophorum, hanc illorum seriem exponit: primo Orpheum, deinde Linum, tum Solonem, Periandrum, Anacharsim, Cleobulum, Mysonem, Thalem, Biantem, Pittacum, Epicharnum, & extremo loco Pythagorā. Feruntur & istæ Thaletis epistolæ.

THALES PHERECYDI.

AUDIO te primū Ionū de diuinis rebus apud Gre-
cos palam differere parare. Verū iustiore fortasse sententiā
inter amicos ea quę scripseris leges, quā passim quibus-
cūq; permittes, nullo illis emolumento futura. Equidē si ti-
bi gratum cognouero, uolo conscius eorū quę scribis esse,
ac si quidem iubes, ad te maturē proficiscar. Neq; enim
adedō amentes ac stolidi sumus, ego et Solon Atheniēsis, ut
cū nauigio Cretam petierimus uisendi gratia, Aegyptūq;
itidē penetrauerimus, ut istic sacerdotibus & astronomis
cōgredcremur, ad te nō pari studio nauigaturi simus. Ve-
niet enim & Solon ipse, si annuas. Namq; tu loci illius
antore detentus, rarō in Ioniam transis, neq; peregrinorū
hominum desiderio tangeris. Verū uni tantum, ut spero,
scribendi negotio incumbis. At nos qui nihil scribimus,
Græciam, Asiamq; peragramus. Vale.

THALES SOLONI.

ATHENIS si excedas, Mileti, ut equidē reor, com-
modissime habitare poteris. Est enim uestra colonia, patie-
risq; graue nihil. quōd si & apud Milesios execeraris ty-
rānidem, & quę enim ubiq; tyrannos infestos habes, ac cū
amicis nobiscum uiuere erit iucundissimum. Scripsit ad te
Bias ut Prienam proficiscaris. Eam tu urbem si libentius
inhabitaucris, & ipsi eō ad te aduolabimus. Vale.

SOLOM SALAMINIUS.

SOLOM Excestidae filius, Salaminius, primus ipsam en-
corpora possessionumq; redēptio. Plurimi enim per sum-
mam inopiam sceneratoribus corpora sua exponebant,
ac super his scenerabantur. Cū igitur septem sibi talen-
ta ex patrimonio sui iure deberentur, ea primo remisit, ac

reliq

σοῦ ἀξία ἢ ἡ
δία, ἀπὸ τῶ
ἀποστολῆς αὐτῶν
τάλητα τῶν δέ-
κτων, ἀπὸ τοῦ
quod subleua-
rentur, ac excu-
terent arii alie-
ni intolerabile
sarcinam.

reliquos idem facere exemplo suo prouocauit. eaq; lex Si-
sachthea appellata est. Hoc illi, id quod minimè obsecrum
est, felix initium, faustumq; fuit ad ceteras cōdendas leges,
quas enumerare longissimum esset, minimeq; necessariam,
cū illæ tabulis æreis incise sunt. Est autem id ipsius factū
uel celeberrimum. Cū de Salamine ipsius patria inter
Athenienses & Megarenses ferme usque ad internecio-
nem armis dimicatum esset, multisq; cladibus acceptis, ca-
pitale apud Athenienses esse cœpisset, si quis legem de uin-
dicanda insula ferret, sollicitus Solon ne uel tacendo pa-
rum Reipub. consuleret, uel consulendo sibi noceret, subi-
tam sibi dementiam simulat, cuius prætextu non dicturus
modo prohibita, sed & facturus erat. Deformis habitu mo-
re uiciorum in publicum euolat, factoque concursu homi-
num, quo magis consilium disimulet, insolitis sibi uersi-
bus, per præconem suadere populo cœpit quod uetaba-
tur, omniumq; ita animos cepit, ut aduersus Megarenses
bellum extemplo decernerent, insulaq; deuictis hostibus
Atheniensium fieret. Versus autem quibus potissimū illos
induxit, sunt hi:

Εἴμιω δὲ τὸτ' ἔγωγε Φολεγάνδριος ἢ Σικινίτις

Ἀττικῷ ἀθλιωτικῷ πατρίδ' ἀμφὶ κάμνους.

Ἀλλὰ γὰρ ἄρ' φάτις ἴδω μετ' ἀνθρώποισι γένοιτο

Ἀττικὸς αὐτὸς ἀνὴρ τῶν Σαλαμῶν ἄφρων.

Ἰομερὲς ἐς Σαλαμῶνα μαχνομένοιο περὶ νῆος

Ἰμερτικῆς, χαλεπόντ' αἰσχρὸς ἀπώσαμνος.

hoc est,

Olim utinam fuerim Pholegandrius aut Sicinities,

Ac mutata foret Attica terra mihi.

Nam subito fama hæc hominum uolabit ad aures,

Atticus unus adest qui Salamina fugit.

Quin

Quin Salamina igitur sarturi dedecus imus,
Subdita quod nobis insula restituet?

Persuasit Atheniensibus in Thracia quoq; sibi uendica-
rent Chersonesum. Ac ne magis ui quam iure Salaminam
possidere uiderentur, effossis quibusdam tumulis, cadene-
ra ad orientem solem conuersa, qui Atheniensibus sepe-
liendi mos erat, ostendit, sepulcra item ipsa ad orientem
posita, insculptaq; ipsis familiarum nomina. quod quidem
proprium Atheniensium fuit. Aiunt pleriq; illum exinde
Homeri scripsisse catalogũ ab eo loco, ubi Aiacem ex Sa-
lamina duodecim duxisse naues ait:

Αἶας δ' ἐκ Σαλαμῖνος ἄγειρ δὺο καὶ δεκά νῆας

Στῆσι δ' ἄγῳρ δθ' ἀθλιωτάων ἰζαῆτο φάλαγγες. hoc est.

Dux Salamine aderat bisseuis nauibus Ajax

Castra ubi Cecropiæ quondam posuere cohortes.

Ex eo iam tempore plebis in se animos ita conuerterat, ut
sibi illum omnes uno animo imperare cuperent. Eis uerò
ille intantum absuit, ut acquiesceret, ut autore Socrate,
Pisistratũ quoq; propinquum suum, cùm sibi tyrannidem
parare intelligeret, quantum in se fuit, prohibuerit. Nam
euocata concione profectus in publicum, lorica armatum
& clypeo, Pisistrati insidias & improbos conatus ape-
ruit. Neq; id solum, uerum & iuuare paratum, ac pro li-
bertate sese pugnaturum asseuerauit. Viri, inquit, Athe-
nienses, alijs quidam sapientior, alijs uerò fortior sum. Sa-
pientior enim illis sum, qui Pisistrati conatus nō animad-
uertunt: fortior autē his qui sciunt illum quidem, sed metu
silent. Senatus uerò, quòd studeret Pisistrato, insanire il-
lum proclamabat. At ille, meam, inquit, insaniam ciuibus
breui tempus ostendet, cùm ueritas in lucem uenerit. Elegi
autem ipsius de tyrannide Pisistrati sunt hi:

Ἐν νεφέλῃσιν φέρεται χιόνος βία ἠδὲ χαλάσῃς

Βροχίῃσιν ἐκ λαμπρῆς γίνεσθαι ἀστεροποιῆς.

Ἀνδρῶν τ' ἐκ μεγάλων πόλιν ὀλλύσθαι, εἰς δὲ μονόχρῳ

Δῆμος αἰδρεῖν διασύνῳ ἔπεισεν. hoc est,

Vis niuis et nebuloso agitatur in æthere grando,

Horrendam excutiunt fulgura clara sonum.

Et cecidere uiris persæpe potentibus urbes,

Detrusa inq; serum plebs stolidi imperium est.

Iam uerè Pisistrato rerum potito, minimè obtemperans,

ante curiã arma deposuit, dicens illud: O patria, tibi equi-

dem uerbo et opere auxiliatus sum. In Aegyptum nauig-

gavit, atq; inde Cyprum profectus, postremo ad Cræsum

peruenit, à quo interrogatus, quis nam sibi felix uideret-

tur, Telus, inquit, Atheniensis, et Cleobis, et Bito, et ce-

tera quæ sunt in ore omnium. Aiunt quidam, Cræsum cum

se exquisitissimè omnium ornamentorum genere compo-

suisset, sublimiq; in solio sederet, interrogasse eum an pul-

chrius unquam spectaculum uiderit, illumq; dixisse gallos

gallinaceos, fasianos, atq; pauones. Naturæ ali enim eos ni-

tore, et incredibili speciositate uestiri. A Cræso deinde in

Ciliciem profectus, urbem cõdidit: atq; ex suo nomine So-

los appellauit, in qua Atheniensium aliquot statuit, qui

tractu temporis cum patriam uocem corrupissent, σολο-

ζῶν dicti sunt. Et appellabantur hi quidem Solenses: qui

Cyprij uero, Solij. Cum uerò Pisistratum in tyrannide

perseuerare didicisset, ita Atheniensibus scripsit:

Εἰδὲ πεισὺνδᾶσε δφρὰ δὲ ὑμετέραν καυδότηα

Μῆτι θεοῖς τέτῳ μοῖραν ἐπιμφρέσει.

Ἄντοι γδ τέτῳ ἠυξήσῳσε ῥύσῳα δλόγη

Καὶ διὰ ταῦτᾳ κακῆρ ἰσχήσε διασύνῳν.

Υμέωρ δ' εἰς μὲν ἕκαστῳ ἀλώπεκοῖσιν χροσὶ βαίνε

Hæc prolixius
Herodotus.

Soli, quæ postea
Pompeïopolis
dicta est, à Põ-
peïo restituta,
auctor Stepha-
nus.

Ἐμπερασι δὲ ὁμῶν κοῦρος ἔνεστι νόσος.

Eis ᾧ γλῶσσαν ὀφείτε, καὶ εἰς ἔπος ἀδάλοιο ἀνδρός

Eis ἔργον δὲ δουλῶν γυρόμενον βλέπετε. hoc est,

Si uestro meritis pendetis crimine pœnas,

Non culpa in iustos reijcienda deos:

Hos nam ipsi innumeros uestra fouistis in urbe,

Qui miseris uobis subdita colla premunt:

Quis enim uestrum uulpis uestigia calcet,

Verum mens stolidus est omnibus, atq; leuis.

Suspicitis nam linguam hominis, uersutaq; uerba,

Quod tentet, nemo cernere curat, opus.

Inter alias hæc clari ores sunt eius sententiæ. Quæ non po-

suisti, ne tollas. Ne mentiaris. Probitatem iure iurando cer-

tio rem habe. Principem agere noli, nisi edoctus subeas.

Principi consule non dulciora, sed optima. Intellectum fac

ducem. Ne malè loquaris. Deos honora, & parentes reue-

re. Nihil equidem homini metuendum est, nisi ne felici-

tateni excludat. Nemo stultus tacere potest. Populi rector

prius se, quàm populum rectè instituire debet. Præui ho-

nis lingua acutior est gladio. Si principes & maiores se-

cundam leges uixerint, unaquæque ciuitas optimè regi

poterit. Hæc ille. Pisistratus autem cùm illius fugam didi-

cisset, sic ad eum scripsit.

PISISTRATVS SOLONI S.

NEQVE solus Græcorū tyrannidem arripui, neq;

mihî rē alienā usurpauî. Quippe genus à Cecrope duco.

Id enim mihî meo iure uēdico, quod Athenienses olim cum

iure iurando firmassent Codro illiusq; genti præbituros,

postmodum abstulerāt. Cæterū in deos, uel in homines ni-

hil aliàs pecco. Leges quas ipse Atheniēsisibus dedisti, ser-

uari atq; secundum eas uiuere iubeo. Et quidē melius ser-

uantur

uantur quam possent, si multitudinis imperio res ageretur. Permitto enim nemini iniuriam fieri: ac tyrannus ego præter dignitatē et honorē nihil à plebe differo, solis eis stipendijs contentus, quæ ijs quoque qui ante me regnarunt, debebantur. Denique Atheniensium singuli decimas frugum suarū separant, nō in usus nostros cōsumendas, uerum sacrificijs publicis, cōmodisq; cōmunibus, et si quādo bellū cōtra nos ingruerit, in sumptus deputandas. Tibi equidem nihil succenseo, quod mētem meam, consiliūq; detexeris, quippe qui id potius reip. studio ciuitatis, quam mei odio detexeris, ac præterea quod ignorares cuiusmodi ego rex futurus essem. Id enim si didicisses, equo animo et conatus meos fortē tolerasses, et te fugæ haudquam cōmisisset. Redi igitur domū bona fide, mihi et iniurato credēs, nihil esse periculi à Pisistrato Soloni. Nosti enim neminem etiā ex inimicorū numero mali quippiā à me perpeffum. Denique si placuerit frui nostra amicitia, inter primos eris. Nihil enim in te fraudis, perfidiæ uel cōspicio. Quod si alioqui habitare Athenis nolueris, pro arbitrio tuo id facies: tantum ne nostri causa patria excideris. Vale. Hæc Pisistratus.

Solon autē humana uitæ terminū septuaginta annos esse ait. Videtur autē id præclare statuisse, Si quis parentes non enutricrit, is ignobilis et obscurus esto. Similiter et qui patrimonij uersurā fecerit. Is itē qui se statatur ocīū, omnibus accusare uolētibus obnoxius esto. Porro Lysias in oratione quam cōtra Nicias scripsit, Draconē asserit eā scripsisse legē, Solonēq; tulisse. Eum item qui nequitia ad flagitijs insignis esset, tribunali publicisq; suggestis arceudum statuit. Athletarum quoque præmia castigata moderatione correxit. Ei quidem qui olympia uicisset,

quing

operis, regem uerò qui esset fortissimus uiribus. Leges araneorum telis esse simillimas. Illus quippe si quid leue & imbecillū incidere, inuolui ab eis atq; contegi, si quid maius aut grauius, perrumpi ac perire. Sermonem quidem silentio, silentium uerò tempore signari dicebat, Qui apud tyrannos autoritate ualerent, eos calculis quibus in componendis rationibus utimur, comparare consueuerat. Vt enim illi interdum maiorem numerum, interdum minorem significant, ita & tyrannos horum quorumque prout libitum fuerit, aliquando illustrem & inclytum, aliquando obscurum habere & ignobilem. Interrogatus, quam obrem contra parricidam legem non tulisset, quod desperasset, ait, hoc seclus. Quo pacto item homines minime humana iura uiolarent, si sic doleant & afficiantur, qui iniurijs non laessuntur, ut qui laessuntur. Satietaem ex diuitijs nasci, & ex satietate contumeliam gigni. Athenienses uerò ut dies secundum Lunæ cursum agerent, monuit. Thespim tragœdias agere, ac docere prohibuit, inutilem eas falsiloquentiam uocans. Vbi ergo se ipsum Pisistratus consternasset ac uulnerasset, hinc, ait, ista pullularunt. Sunt autem eius monita quibus consulere solebat hominibus, ut ait Apollodorus in libro de philosophorum sectis, huiusmodi, Virtutem atq; probitatem iuramento fideliozem cense. Mentiri noli. Præclara studiose meditare. Amicos cito noli parare, quos autem paraueris, ne reicias. * Tunc rege, cum primum didiceris regi. Consule non quæ suauissima, sed quæ sunt optima. Animum ac rationem ducem sequere. Noli malis cogredi. Deos honora. Patres reuerere. Fertur & Minermum increpasse cum scripserit sexagesimum annum fatalem esse, monuisseque, ut octogesimum scriberet. Sunt item quæ metro celebrantur eius

* ἄρχῃ πρῶτον
μαθὲν ἀρχῆν
ἴσῃ Impera
sed cum imperii
ferre didiceris

præcepta in hunc sensum:

Περυλάγμεν ὅ ἀνδρᾶ ἐταστον,

Ορα μὴ κρηττόν * ἔχθῃ ἔχωρ

Κραδίλιον, φαίδρα προσέκτω προσώπω

Γλῶσσα δὲ εἰ διχόμενθ

Εκ μελαίνης φρεὶος γαγασί. hoc est,

Tu si sapias, fac singulos probè observes,

Ne fortè quisquam tegat quod habet intus

Odiū, ἔ interim multu loquatur blando,

Ac lingua duplex ex atra sonet mente.

Constat eum scripsisse leges, conciones quoq; ἔ ad sese quedā exhortatoria. Elegia de Salamina, Atheniësiūmq; repub. ad quinq; millia uersuū. Iambos etiā nū ἔ Epodos.

Porro ipsius Imagini in hūc sensum epigrāma scriptū est:

Ἡ Μήδωρ ἄδικον πάσασ' ὕβρι, ὕδρι Σόλων

Τόνδε τρωᾶ Σαλαμῆς θυμοδότην ἱερῶν. hoc est,

Quæ dudum insanas Medorum propulit iras,

Legiferum Salamis pulchra Solona parit.

Floruit autē maximè circa quadragesimā sextā olympiadem, cuius tertio anno princeps Atheniensium fuit, ut ait Sofocrates, quò etiā tempore leges eis dedit. Obijt autem in Cypro ætatis sue anno octuagesimo, hoc suis mandans, ut Salaminā eius ossa transferrent, atq; in cinerē solū per prouinciā disseminarent. Quocirca ἔ Cratinus in Chironē ipsum ita loquentem facit: Ego hanc, ut aiunt homines, in insulam colo, sparsus per omnem Aiæcis urbem strenui. Extat de illo ἔ nostrum epigramma, ex eo cuius iam suprà meminimus epigrammatum libro, ubi ἔ de sapientibus omnibus ἔ doctrina præstantibus uiris, omni genere metrorum lusimus:

Σάμα μὲν ἦρε Σόλων ἔ ἐν ἀλλοδαπῇ Κύπριος πύρ

Ο 52

Laertii liber, 9
ἔ ἀπομνημονεύματα
ἔ ἔπιγράμματα, ἐν
ἔ ἔπιγράμματα, ἐν
ἔ ἔπιγράμματα, ἐν
ἔ ἔπιγράμματα, ἐν

Ὅτ' ἄρ' ἔχει Σαλαμῖς, ὅρ' κόρῃς ἀγάχουρος.

Ἐυχλὸν δ' ἄξουρος δίδυς ἐς ἔραν' ἠγάγορ' εὖ β

Ὅνκε νόμος αὐτοῖς ἀχθῖα κηφ' ἄρα. hoc est,

Cypria defunctum subtraxit flamma Solonem.

Obas ed in cineres uersa tenet Salamis.

Mox animus nitido sublatus ad aethera curru,

Quippe sacras leges pondera grata tulit.

Aiunt & hanc ipsius fuisse sententiā: Nihil nimis. Ipsumq; refert Dioscorides in commentarijs, cum lacrimaretur ac lugeret defunctum filium, dicereturq; à quodam, At nihil proficis, respōdiffe, at propter hoc ipsum illacrymor, quia nihil proficior. Feruntur & ista eius epistola.

SOLON PERI ANDRO.

SCRIBIS tibi plurimos insidiari. At tu si quidem omnes è medio tuleris, ne sic quidē proficies. Insidiabitur enim tibi quispiam ex his quos minimè suspectos habes, partim sibi quidem metuēs, partim te reprehendens, quòd omnia formides, nihilq; nō metuas. partim itē ciuitati gratificari cupiens. Effet ergo optimum abstinere tyrannide, ut causas omnis metus euaderes. Quòd si tyrānidi omnino insistēdum censes, cōpares tibi necesse est externas uires, & peregrina auxilia urbanis uiribus maiora, ut iam tibi nullus insistus sit, & tu neminem extorrem agas. Vale.

SOLON EPIMENIDI.

NEQVE leges meae profectò Atheniensibus profuturæ multum erant, neque tu eis antiquatis ciuitati fuisti emolumento. Deus enim ac latores legum non soli iurare ciuitates possunt, sed qui multitudinē agunt in quamcunque sententiā uolunt. His enim si rectè rem administrent, deus ac leges utiles sunt: sin autem male, nihil profunt. Neque sanè meae leges ac iura,

quæ scripsi, quicquam profuerunt: sed qui illas transgressi sunt, magna Reipub. inuexere detrimenta. Qui Pisistrato ne tyrannidem inuaderet, non obstiterunt: neque uerò futura prædicenti mihi fides habebatur. Ille fidelior existimabatur Atheniensibus blandiens, quàm ego uera proloquens. Positis igitur armis pro curia, his quidem qui Pisistratum gestire tyrannidem non animaduertunt, sapientiorum: eis uerò qui libertatem Reip. asserere metuerent, fortio-rem esse me dixi. At illi Solonis interpretabantur insaniam, tandem ita patriam contestatus excessi: O patria, hic quidem Solon ille tibi open ferre & factò & dicto promptus & paratus est, cæterù hisce & insanire uideor. Itaque te deserta proficiscor, solus ex omnibus Pisistrati inimicus. Isti uerò & fauere & obsequi parati sunt. Nosti enim hominem amice, quanto ille astu, quo ingenio, qua arte tyrannidem inuaserit. Nam cœpit blande plebẽ illicere, deinde sibi etiam uulnera insinxit, ac progressus in publicũ, easq; se ab hostibus accepisse uociferans, orabat quadringentos robustissimos iuuenes sibi custodes darent. At illi, me quidem reluctantem & reclamantem acquieuerunt. Erant autem hi armati ualidis fustibus. His itaq; stipatus statum Reip. euertit. Dumq; illi spe inani pauperes suos, ne mercede seruirent, liberare student, omnes unã sub iugum missi sunt, uniq; seruiunt Pisistrato.

SOLON PISISTRATO.

CREDO equidem nihil me abs te passurũ mali. Nam ante tyrannidem tibi amicus eram, ne nunc quidem magis insensus quàm alius quiuis Atheniensium qui tyrannidem nõ ament. Siue autem unius imperio regi, siue publicè rem administrari illis utilius sit, ex sua quisq; sententia statuatur. Certè tyrannorum te omnium esse præstantissimũ fateor.

Athen

Pisistrati uersio
ria de qua Iu-
stianus lib. 1.

Athenas autē redire mihi utile non esse cognosco, ne quis me iuste reprehendat, qui Atheniensibus dudum Rempub. ex equo administrandam tradideram, presensq; oblatam mihi tyrannidem sponte declinaueram, modò rediens factum tuum subita poenitentia probare uideat.

SOLON CROESO.

A M P L E C T O R mirificè tuam in nos beneuolentiam, & per deos immortales, nisi apud me iam pridem statuissem ibi sedem habere, ubi Resp. sit libera, mallem apud te in tuo regno uitam quam Athenis agere, uolèter tyrannidem exercente Pisistrato. Verum ibi suauius ex instituto nostro uiuimus, ubi sunt omnibus æqua & cōmunia iura. Veniam tamen ad te, ut tuo uel hospitio tantisper fruam.

CHILO LACEDAEMONIVS.

C H I L O Lacedæmonius patre Damageto fuit. Hic scripsit elegiam aduersus ferè ducentos. Dicebat autem futurorum prouidentiam ratione comprehendere posse, pro uirtute uiri. Indignanti fratri quòd Ephorus ipse non fieret, cum ille fuisset, Ego, inquit, pati iniurias scio, non tu. Fuit autem Ephorus circa quinquagesimam, & quintam olympiadem. Porrò Pamphila circa sextam ait, primūq; Ephorū fuisse sub Euthydemo autore Soficratē. Primūq; instituisse, ut Ephori regibus adiungerentur, Satyrus Lycurgum dixit. Hic, ut Herodotus in 1. historiarū libro refert, Hippocrati in Olympia sacrificanti cum feruere absq; ignis adminiculo lebetes cepissent, consuluit, aut persisteret cōlebs, aut si duxisset uxorem dimitteret, filiosq; necaret. Ferunt eum & Aesopum interrogasse, quid nam faceret Iupiter, illumq; respondisse, Excelsa humiliat, & humilia extollit. Rogatus quo differunt periti ab imperitis, Bonā inquit spe. Quid difficile, Arcana inquit

*epos: magistra-
tus apud Lacedæmonios, sic dicitur
ab eo quòd
res ciuitatis inspicere, crant
autē numero 5.*

reticere, & oeciū rectē dispensare, iniuriasq; tolerare posse. Præcipiebat & hæc, Lingua semper quidem, sed in cō-
 uiuiō præsertim continenda. Proximō non malē dicēdum,
 alioquin audituros quæ nobis dolebunt. Nemini inten-
 das minas: esse enim muliebre. Promptius ad amicorū ad-
 uersos casus, quàm ad secundos successus accurrendum.
 Vxorem humilem, apparatu modico ducēdam. Mortuo nō
 maledicendum. Honorandam senectutem. Cauendum sibi-
 ipsi. Damnum potius, quàm turpe lucrū eligendum: nam id
 semel tantū dolori esse, hoc semper. Elato secundis rebus
 non arridendum. Fortem mansuetū esse oportere, ut pro-
 ximi nō tam metuant quàm reuercātur. Discendum domui
 suæ rite præesse. Linguā præire animo non permittendā.
 Superandam iracundiam. Diuinationē non execrandam.
 Impossibilia nō appetenda. In uia non festinandum. Inter
 loquendum non agitandam manum: esse enim uecordium.
 Obtemperandum legibus. Quietem admandam. Inter ce-
 teras eius sententias hæc maximē placuit, qua dixerat, la-
 pideis cotibus aurum examinari, & dare apertum sui do-
 cumentum, auro autem bonorum malorum quæ hominum
 mentē cuiusmodi sit, cōprobari. Aiunt illum cū iam esset
 uetulus, dixisse sibi non esse consciū in tota uita iugrati-
 tudinis: una tamē se modicē moueri, quod cū semel in-
 ter amicos illi iudicandum esset, neq; contra ius agere ali-
 quid uellet, persuaserit amico iudicium à se prouocaret, ut
 sic nimirum utrunq; legem & amicū seruaret. Maxima
 gloria præcipuē apud Græcos fuit, quod de Cytheris in-
 sula Laconiæ prædixerit. Nam cū illius naturā, situmq;
 didicisset, Vtinam, inquit, hæc nunquam fuisset, aut certē
 simul ac nata est, submersa esset. Præclare siquidē ac per-
 spicaciter præuiderat. Denariatus enim Lacedæmonæ fu-
 giens

Cythera insula
 & eiusdem no-
 minis urbs, autē
 Porphyris di-
 cta, auctor Pli-
 nius.

glens, Xerxi consuluerat in ea insula naues contineret, & profecto in ditionem hostiū uenisset Grecia, si id regi persuasisset. Postea uerò Nicias bello Pelopōnesiaco euer-
sa insula, praesidium illic Atheniensium statuit, Lacedaemo-
niosq; multis cladibus afflixit. Erat in loquendo breuis,
atq; ob eā rē Aristagoras Milesius, hunc loquendi morē
Chiloniū appellat. Seuerat iam circa quinquagesimā se-
cundam olympiadem, quo tempore florebat Aesopus ora-
tor. Obijt autem, ut Hermippus ait, Pisa, amplexus atq;
osculatus filiū, quod in Olympia fuisset coronatus. Defun-
ctū aserūt inmodica letitia, & senij imbecillitate. Omnes
autē qui ad celebritatem conuenerant, honorificentissime
iusta persoluerunt. Est & in hunc nostrum epigramma:

Φωσφόρε σοι πολὺδευκὲς ἔχω χάριμ, οὐρακα ὑί δε.
Χάλωνος πυγμαῖ χλωρὸν ἔλεμ κότινον.

Ei d' ὁ πρῆτος φαρακκαρ ἰδὼν τίνων ἡμῶν ἡστέλο
Ὁδ νεμειήσορ, ἔμοι τοῖος ἴτω θάνατος. hoc est,

Phosphore reddatur Pollux tibi gratia, quod fert
Chilonis natus tempora cincta pugil.

Serta uidens nati genitor, si letus obiuit
Mortem, non nūrum, mors mihi talis eat.

Ipsius item imagini inscriptum,

Τόνδε διορυτέφανος Σπάρτα Χίλων' ἐφύτασεν

Ὁς τῶν ἐπ' ἄ σοφῶν πρῶτος ἔην σοφῆ. hoc est

Hic sapiens forti natus Lacedaemone Chilon,

Qui ē numero septem maximus unus erat.

Eius est ea sententiola, sponsioni non deesse iacturā. Bre-
uis quoq; epistola ipsius fertur huiusmodi.

CHILO PERIANDRO S.

IVBES uti militia uacem, extorrisq; agam, quasi
tu in tuto futurus sis. Atqui ego monarchæ nec sua tuta

c 4 esse

esse puto, felicemq; cum tyrannum censeo, cui in sua domo absq; sanguine contigerit mori.

PITTACVS MITYLENAEVS.

Pittacus Mityleneus Hyrradio patre, quem Thracæ fuisse, Duris autor est. Hic unà cùm Alcæi fratribus Melanchrum Lesbi tyrannum profligauit. Et cùm de agri Achillitidis possessione inter Athenienses & Mitylenæos armis decerneretur, imperator ipse exercitus cum Phrynone Atheniensium duce, qui & pancratiastes & olympionices fuerat, singulari certamine pugnare instituit. Rectè igitur elyptico tegens Phrynonem eo, dum non cauet, inuoluit, ipsoq; perempto agrum seruaui. Postea uerò Athenienses disceptasse cum Mitylenæis de possessione agri, ipsumq; à Periandro cōtrouersiæ iudice Atheniensibus adiudicatum, tradit Apollodorus in chronicis. Hinc igitur Pittacum in summo honore Mitylenæi habuere, eiq; principatum tradiderunt, què ille cū decem annis tenuisset, ac remp. præclaris ordinibus constituisset, se ipsum sponte magistratu abdicauit. Decem inde alios superuixit annos, agrumq; sibi à Mitylenæis traditū sacrauit, qui nunc Pittacius dicitur. Porrò Sosicrates partem ipsius abscidisse, dimidiamq; plus toto dixisse testatur. Sed & Cræso pecunias ad se mittente, suscipere noluit, duplo plura quàm uellet se habere contestatus. Defuncto enim fratre sine liberis hereditatē ad se pertinere. Pamphila autem in secundo cōmentariorū, Tyrreum refert ipsius filium, cū sederet in tonstrina Cumis, iniecta securi ab arario fuisse necatū: à Cumanis uerò uinctum homicidam ad Pittacū missum, atq; ab eo pœna fuisse absolutū, dicēte, cū rem cognouisset, indulgētiā pœnitentiæ esse præferendā. Heraclitus autē Alcæū asserit habuisse captiuū, liberūq; dimisi

dimisisse, ueniamq; supplicio meliorem dixisse. Ebrios cū peccarēt, duplici incōmodo afficiendos per leges statuit, ut cauerent temulentia: abundat quippe uino insula. Feruntur eius istę sententię, Perdifficile est bonū esse, cuius & Simonides meminit, Plato itē in Protagora. Necessitati ne deos quidem reluctari. * Principatū uirū declarare. In terrogatus aliquando quid esset optimū, quod in presentia, inquit, occurrit, bene agere. A Cręso itē rogatus quid nā esset maximum imperiū, ligni inquit uarij, legē nimirū innuens. Dicebat autem uictorias sine sanguine acquiri. Phocaico itē dicēti, quęrendū esse studiosum, ac frugi uirum, etiā si ualde, inquit, quęsieris, nō inuenies. Percontantibus quid nā esset maximē gratū, tempus ait: quid obscurū, futurorum euentus, inquit: quid fidele, terra: quid contrā infidum, mare inquit. Dicebat, prudentium uirorum esse prius quā aduersa cōtingāt, pręuidere ne ueniant: fortū uerō, cū illa contigerint, æquo animo ferre. Quod, inquit, facere instituis, noli prędicare: nā si facere nequueris, rideberis. Infelicitatē nemini impropere ueris: ne iuste querimonie pateas. Deposita cum acceperis, redde. Amico noli maledicere, ac ne inimico quidē. Pietatem colas: frugi esto: pudicitia ama: ueritati stude: fidē, peritiam, dexteritatem, amicitiam, diligentiamq; custodi. Quę uerō cecinit ac maximē probantur, hęc sunt. Sūpto arcu & iaculis sagittiferaq; pharetra, impetendū hominē improbū. Nam fidū nihil lingua loqui ualet, dum cordi duplex alte insedit sensus. Fecit item ad sexcentos elegos uersus, & carptim de legibus ad ciues. Floruit maximē circa XLII. olympiadem. Mortuus est autem sub Aristomene, tertio anno LII. olympiadis, cū uixisset supra annos septuaginta, iam totus senio cōfectus, sepultumq; in Lesbo monumē-

ἀρχὴ μαγιστρῶν. quod dicit Sophocles Soloni. Aristoteles uero Pianta tribuit, ethico libro 5.

to ipsius inscriptum epigramma testatur:

Ἰλλοῖς δαυροῖς ἀγαναμίνα καταβάτωσι

Ἐνθάδε Πιττακὸν ἴδ' ἰορὰ Λεσβῶν. hoc est,

Condidit hoc tumulto lacrymis te Pittace Lesbos

Sacra suis, obitu languida facta tuo.

Est illa eius sententia: Tempus nosce. Fuit & alter Pittacus legislator, cuius & Phavorinus in primo commentariorum, & Demetrius in equiuocis meminit, qui & minor appellatus est. Fertur autem sapiens ille cum ab Atarnete adolescente compelleretur, ut moneret utra sibi ducenda esset uxor, duas quippe se expetere, alteram quidem opibus sibi & genere parem, alteram utraq; in re excellentem: bacillo senum adminiculo sublato admonuisse, pergeret ad triuium ciuitatis, quò ludendi causa pueri conueniunt, eosq; consuleret quid factò opus esset, sequereturq; illorum monita. Sicq; factum esse, adolescentemq; illū pueros uocibus monitum, equalem sibi duxisse. Id factum Callimachus in epigrammatis uenustissime scribit:

Ξάνος Ἀταρνάτης τίς ἀνέρετο Πιττακὸν οὕτως.

Τὸν Μιτυληναῖον, παῖδα τὸν Ἑρραδίην.

Ἀτῆα γέρον δαίσομε καλῆ γάμος, ἢ μία μὲν δὴ

Νήμφη, καὶ πλούτῳ καὶ γυνεῖσιν ἔμε.

Ἡ δ' ἰτέρη προβέβηκε. τί λώϊον, εἰδ' ἀγε σὺρ μοι

δοῦλεν σορ ποτέρην εἰς ὀρέλαιον ἄγω.

Εἶπερ. ὃ ἢ σκίπωνα γεροντικὸν ὄψων ἀήρας

Ἡσίδα, καὶνοί σοι πᾶρ ἔρεσιρ ἔπος.

Οἶδ' ἄρ' ὑπὸ πληγῆσι θεῶν βέμβηκας ἔχοντις

Ἐσρεφον ἄρχειν παῖδες. ἐνὶ τριόδῳ.

Κάνων, ἔρχεο, φησί, μετ' ἔχνηα. χ' ὦ μὲν ἐπέστη

Πλησίον, οἶδ' ἔλεγον, τῶν ἤγ' σαῶσον ἔλα.

Τᾶντ' αἶων ὀξείνος ἐφέσατο μείζονος οἴκου

Δράξασι καὶ δειρ κλυδόνη σιωθήμεν

Τὴν δ' ἀλίγην. ὡς μὲν ἔς ἐς δειρὸν ἤγαγε νόμφιν

Οὕτω καὶ σὺ δειρὸν τὴν ἑστὴν σαφὸς ἔλα. hoc est,

Nuper Atarnæus rogabat Pittacon hospes

Hyradij natum, quem Mitylæna tulit.

Chare senex, gemina inuitat me tæda, puella

Vna mihi par est gente, simulq; opibus:

Altera sed præstat. tu fare quod expedit oro,

Ducenda in thalamos utra mihi uxor erit?

Dixerat. ille breui elato, senis arma, bacillo.

Ecce, ait, hi totam rem, mihi crede, docent.

Illi autem celeres scuticis leuioribus orbes

Gyrabant latis in triuijs pueri,

I, sequere illorum uestigia, dicit. ἔ' ille

Accedit, recinunt, tu tibi sume parem.

Hæc ubi deprendit, iuuenum æquis lufibus hospes

Commonitus, magnis ædibus abstinuit,

Ac tenuem modicæ uxorem duxit in ædes.

Ergo Dion posthac tu tibi sume parem.

Dionemq; itidem admonet facere, parem ut eligat: Vide-

tur autem ex affectu ita dixisse. Nam nobiliorem ipse du-

xerat Draconis filij Penthili sorore, quæ illi inmodice su-

perba erat. Hunc Alcæus σαράπωνα, ἔ' σάραπων vocat,

quod latos pedes traheret. χειρωτόδωλον autē, quod vulne-

ra in pedibus haberet, quæ χειράδης appellatur. γάβρινα,

quod frustra intumesceret. Pnyssonem uerò ἔ' gastronem,

quod pingui esset aqualiculo. Ἐσοροδοροπίδων quoq;, quod

obtusam haberet oculorum aciem. Agasyrtum uerò, quod

obrectatoribus pateret, ἔ' sordidus esset. Huic exercitiū

fuit molendi tritici, ut Clearchus philosophus testatur. Est

autem eius breuis epistola huiusmodi,

Ἐσοροδοροπίδων
 ἔ' αἴρ. Pluar-
 chus dictū pu-
 ται ἔ' sordidus
 ἐσποταίνου καὶ
 gauderet.

Pittac

PITTACVS GROESO

IVBES me in Lydiam uenire spectatum opes tuas. Ego, etsi illa minime aspexi, nihil ambigo, Alyattis filium regum omnium esse opulentissimum, auroq; refertissimum. Neque uerò amplius quicquam habituri sumus, si Sardis ad te accesserimus. Auro enim ipsi non indigemus, contenti modico uite stipendio, quantum satis sit mihi, & amicis. Veniam tamen, ut tibi perhumano & hospitali uiro familiaris efficiar. Vale.

BIAS PRIENAEVS.

BIANTI Prieneo pater fuit Teutamus. Hunc Satyrus septem reliquis praetulit. fuisse opulentum pleriq; autumant. Duris aduenam fuisse testatur. Phanodicus uerò, captiuas cum puellis redemisse Messenias, sibiq; in filias nutrisse, ac postea adiectis dotibus, Messaniam parentibus illas remisisse. Breui post inuento Athenis, ut diximus, a pisseatoribus aureo tripode, cui erat inscriptum, Sapienti, Satyrus quidem puellas, alij uerò ex quibus Phanodicus est, illarum patrem in conuisione uenisse ait, Biantemq; expositis quae in se egisset, appellasse sapientem, sicq; tripodam ad eum missum, eo cōspecto dixisse Biantem, Apollinem esse sapientem, neque illum admisisse. Alij Thebis Herculi sacrasse ferunt, quòd illinc esset oriundus, Prieneq; Thebanorum colonia, Phanodico id ipsum asserente. Fertur cum ab Alyatte Priene ipsius patria obsideretur, Biantem ex industria duos saginasse mulos, eosq; in castra impulsisse, eis cōspectis obstupuisse regem, quòd bruta quoq; animalia tam nitidè haberent, ac de soluenda obsidione cogitantem, explorandi gratia nunciū in urbem misisse. Biantem cōsilio regis explorato, magnos arenae accruos tritico operuisse, hominib; ostendisse. eo agnito regem cum Prienesibus pacem percussisse

moxq; regem Bianti, ut ad se ueniret mandasse, illumq; dixisse, Equidē Alyattē * cepas edere ac flere iubeo. Fertur & in causis orandis summus, atq; uehementissimus fuisse, bonam tamen in partem dicendi uim ex exercere solitū. Idq; Demodicū Aleriū significasse cū diceret, Oratori Prieneam causam esse inuitandā. Hipponactemq; similiter, qui dum laudare quempiā summæ integritatis uellet, cum Biante Prienensi ait causas egisse præstantius. Mortuus est & ipse in hunc modū: Causam pro amico dixerat iam uetulus, & cū à dicēdi labore quieuisset, caput in sinu nepotis ex filia fessus reclinauit. Cū uerò aduersarius itidē perorasset, iudicesq; sententiā pro eo tulissent, qui causæ suæ Biantem habuerat patronū, soluto iudicio, nepotis in gremio efflauisse animam cōpertus est, ipsumq; magnifice sepeliuit ciuitas, atq; eius laudes tumulo inscripsit:

Κλεινὸς ἐν διαπύδοισι Πριένυς φύλα καλὴν ἦν

Ἡδὲ Βιάων πέτρα κόσμου ἴασι μέγαρ. hoc est,

Petra Prieneum tegit hæc bene culta Biantem,
 Ornamentum ingens qui fuit Ionijs.

Est & nostrum in eundem:

Ἴδὲ Βιάων κίονθα, τὸν ἀΐμας ἠγάγει Ἑρμῆς

Εἰς ἀΐλιω πωλιῷ γήραϊ νεφύλωνορ.

Ἐπεὶ γὰρ εἶπε δλίτω ἰτάρος τιρὸς, εἶτ' ἀποκλιθεῖς

Πάει & εἰς ἀγκαλίδας μακρὸν ἔτανερ ὕπνορ. hoc est,

Hic situs est Bias, Hermes quem duxit ad Orcum
 Albentem niueis tempora cana pilis.

Vt causam dixit socij, inclinatus in ulnas

Mox pueri, somnum soluitur in tenuem.

Scripsit autē in de Ionia ad duo millia uersuum, qua nam ratione quis felix esse posset. Placuerunt eius istæ in primis sententiæ, Ciuibus placere omnibus stude: habet enim

id multum gratiæ. Contrà uerò factus, ac superbia semper nocuit. Et illud: Corpore quidē esse ualidum, naturæ minus est. Porrò quæ utilia sint patriæ dicere, animi & prudentiæ propriū. pecuniarū autem copia etiā plurimis fortē obuēnisse. Infelicē dicebat, qui ferre nequiret infelicitatē: morbūq; animæ impossibilia amare, & appetere, alieni uerò incōmodi nō meminisse. Interrogatus quid nam esset difficile, ferre, inquit, fortiter mutationē rerum in deterius. Navigabat cum impijs aliquādo, & cūntota tēpestate nauis quaterretur fluctibus, illiq; deos inuocarent, Silēte, inquit, ne uos hic illi navigare sentiāt. Percōtanti impio homini quid esset pietas, nihil respōdit: cumq; ille silētij causam sciscitaretur: quia, inquit, de rebus nihil ad te pertinētibus queris. Rogatus qd esset dulce hominibus, spes ait. Malle se inter inimicos, quā inter amicos iudicare dicebat. Quippe ex amicis alterum prorsus futurū inimicū, ex inimicis autē alterum amicū. Fortē interrogatus quid nam faciens homo delectaretur, Lucrans, inquit. Dicebat ultitēpus ita metiendū, quasi & diu, & parū uicturi simus. ita amandum quasi odio simus habituri, malos enim esse plurimos. Sic autē consulebat, Si quid agere instituis, sentē id aggredere: ceterum in eo quod elegeris, firmiter persiste. Noli citō loqui, est enim insanitiæ indicium. Prudentiā dilige. De dijs ita ut sunt loquere. Indignum hominem diuitiarū gratia laudare noli. Persuadens accipe, non cogens. Quicquid boni egeris, in deos refer. Viaticum tibi ab adolescentia ad senectutē sapientiā compara, ea quippe sola est certa ueraq; possessio. Meminit Biantis, ut diximus, etiā Hipponax, & insuauis Heraclitus ipsum præcipuē commendat his uerbis: Priene oppidum Biantem tulit, Teutami filium, cuius est opinio illustrior quā ceterorū. Et Prienæ

facell

Dicere in Lelio
anc sententiā
Biantis esse no-
at, quod sapiē-
e uiro sit planē
indigna.

facellum ipsi dedicarunt, quod Teutanyū dicitur. Eius est sententia: Plures mali sunt. Huius etiā feruntur esse sententiæ, Quicquid proposueris, firmiter seruans perseuera. *Hæc videtur as-
suta, nā in Gra-
eco codice non
habebantur.*
Duo maximè contraria sunt consilio, ira scilicet & festi-
natio. Diu deliberatos amicos elige, eosq; uno affectu, nō
uno habeas merito. Amicos sequere quos non pudeat ele-
gisse. Amici uitam tuam puta gloriam.

CLEOBVLVS.

Cleobulus Euagoræ filius, ex Lindo, siue ut Duris au-
tor est, ex Caria fuit. Eius genus pleriq; ad Herculē
referūt. Corporis uiribus, ac forma fuisse insignem, Aegy-
ptumq; percipiendæ philosophiæ gratia petisse tradunt.
Natumq; illi filiam Cleobulinam hexametrorum enigma-
tum uitem, cuius & Cratinus meminit in eiusdem nomi-
nis pœmate, plurali inscribens numero. Sed & Mimerus
phanum à Danato constructum, illum instaurasse aiunt.
Scripsit autē carmina, obscuraq; sententias ad tria nullis
uersum. Midæ quoq; Mausoleo inscriptum epigramma
ab eo factum, non desunt qui sentiant.

Χαλκῆ παρθένε ἐμὴ, μέδουδ' ἐπὶ σήματι κῆρας.

Ἔσ' τ' ἀρ' ὕδωρ τε γάν, καὶ δένδρεια μακρὰ τεθάλη.

Ἡλίος τ' αἰὼν λάμπει, λαμπράτε σελήνη.

Καὶ ποταμοὶ βίωσι, ἀναυδῆσι τε θάλασσα.

Αὐτ' τῆσι μέγιστα πολὺκλασθῶ ἐπὶ τύμβῳ.

Ἀγγελία παρεῖπι, Μίδας ὅτι τῆσι τέθεικα. hoc est,
Aenea sum uirgo, Midæ quæ incumbo sepulcro.

Dum fluit unda leuis, sublimis nascitur arbor,

Dum sol exoriens, & splendida luna relucet,

Dum fluij labuntur, in undant littora fluctus,

Hic constanter ago, lacrymisq; in marmore tingo

Fixæ, Midam moneo hic tumulatum ehare uictor.

In collectione
Græcorū epi-
grammatū cir-
confertur hoc
carmen Hone-
ri titulo.

Innituntur autem Simonidis testimonio, qui uituperare uidentur, quòd tantas laudes in eius statuam tanto uerborum strepitu congeſſerit, ut eam indeficientibus omnibus uernis floribus, ſoluſq; flammis, & aureæ Lune, & æquoreis undis cõparauerit, ipſumq; Cleobulum aperte fatuam appellat. Vnde conſtat Homeri illud non eſſe, qui multis annis Midam præceſſit, ut aiunt. Fertur in commentarijs Pamphile ipſius huiusmodi ænigma:

Εἰς ὁ πατήρ, πᾶσι δὲ δυνάμει. τῶν δὲ ἐκάστῃ
 Πᾶσι δὲ φησὶ μοῖα διὰ δόλιχα εἶδ' ἔχουσα.

Αἰ μὲν λευκαὶ ἔασιν, αἰὲλ' αὐτὲ μίλαινα
 Ἀθάνατο δὲ, τι ἔσσι ἀποφθινύθησιν ἄπασσιν. hoc eſt,
 Eſt genitor proles cui ſit biſſena, ſed horum
 Cuius triginta nate, ſed diſpare forma.

Hæ niuicis totæ, fuſcis ſed uultibus illæ,
 Atq; immortales cùm ſint moriuntur ad unam.

Eſt autē annus. Sunt & iſtæ ex ſententijs illius celebres, Imperitia in omnibus maiori ex parte dominatur, et multitudo uerborum. Sed tempus ſufficiet. Sentire atq; ſapere illuſtre aliquid & inclytum ſtude. Inanis, & ingratus ne ſis. Filias nuptui locari oportere ætate uirgines, ſed prudētia & ſenſu mulieres, docens per id uirgines quoq; erudiendas eſſe. Dicebat amicos beneficijs fouendos ut amicitiores ſint, inimicos autem amicos faciēdos. Cauendam enim calumniā amicorū, inſidiasq; inimicorū fugiendas. Illud itē antiquam domo quis exeat quid acturus ſit, apud ſe pertractet. Rurſus cùm redierit quid egerit recogitet. Conſulebat que corpus rite exercendum. Audiendi magis quàm loquendi ſtudioſum eſſe oportere. Intentum ſtudijs potius, quàm indoctum. Linguam non maledicam eſſe debere. Proprium uirtutis, eſſe alienum à uicio.

nitio, iniustitiam fugere. Ciuitati ea consulenda quæ sunt optima. Voluptatem frænandam. Vi nihil agendum, erudiendos liberos, inimicitias soluendas. Cum muliere neque blanditijs agendum, neque presentibus extraneis iurgandum. Illud quippe uerendum, istud uesaniam significare. Famulum uino hilarem non puniendum, uideri enim id dementius esse. Vxorem sibi parem eligendam. Nam si clariorem te duxeris, inquit, affines dominos habebis. Iis qui conuicijs perstringuntur non insultandum, inimicos quippe ex ea irrisione fieri. Dum secunda fortuna arridet, superbire noli. aduersa per strepente noli frangi. Fortunæ mutationes fortiter perferre discere. Obijt senex annorum LXX. eiusq; laudes tumulo inscriptum epigramma continet.

Idem Pittaco tribuitur, ut in eius uita abusu de dictum est.

Ἄνδρα σοφὸν Κλειόβουλον ἀποφθίμενον κατὰ πικρῆν
Ἢδὲ πάτραν Λίνδος πόντῳ ἀγαλλομελῆν. hoc est,

Extinctum luget Cleobulum patria Lindus,

Patria quæ medio est undiq; cincta mari.

Scripsit & ipse breuem epistolam Soloni sic:

CLEOBVLVS SOLONI.

AMICI quidem tibi sunt permulti, singulisq; domus est. uerum ego Soloni commodissimam fore ad inhabitandum Lindum censco ciuitatem liberam. Estq; insula maritima, ubi si morari uolueris, nihil à Pisistrato mali formidabis, atq; ad te amici undiq; confluent. Vale.

PERIANDER CORINTHIVS.

PERIANDRO Corinthio Cypselus pater fuit ex Heraclidarum gente. Vxorem autem Lysiden duxit, quam ipse Melissam appellabat, Proclei Epidaurensium tyranni, & Eristenæ Aristocratis filie, sororisq; Aristodemi filiam, qui, ut ait Heraclides Ponticus in libro de Princi-

d patu

patu, totius ferme Arcadie dominabantur. Duos ex ea fi-
 lios genuit, Cypselum & Lycophronem: alterum ex his
 iuniorem prudentem, maiorem natu stolidum. Post
 quantum temporis accensus ira, nussau sub gradus pre-
 gnantem coniugem, calcibus percussit, ac necauit, pellicem
 persuasus calumnijs, quas tamen postea igne cremavit,
 puerumq; Lycophrona matri sietu iusta soluentem abdi-
 cavit, atq; in Coreyrani agi præcepit: iam uerò uicinis
 senio illum ut ei tyrannidem per manus daret, ad se accer-
 siri iussit. Eius deprehenso consilio Coreyrenses iniucem
 interemerunt. Hoc ille comperito, fur ijs succensus, eorum
 liberos ad Alyatten præsecandos misit. Cum autem nauis
 appropinquasset Samo, Iunoni uota facientes, à Samijs
 seruati sunt. Quod ille ubi didicit, macrore confectus ex-
 cessit è uita, annos natus ferme octoginta. Sosicrates eum
 ante Cræsum obiisse diem asserit, L. X. & uno annis, ante
 quadragesimam nonam Olympiadem. Hunc Herodotus in
 primo Histor. Trasyluli Milesiorum tyranni hospitem fu-
 isse ait. Aristippus autem in primo de Antieq. delie, libro,
 hæc de illo refert: matrem eius Crateam illius amore seruen-
 tem, etiam congregi solitam, illo non inuito tantoq; flagitio
 acquiescente. Quod ubi cognitum est, dolens se fuisse depre-
 hensum, grauius iam ciuibus instabat. Porro Ephorus in
 historia, uouisse illum tradit, si Olympia quadriga uicif-
 set, auream statuam deo sacraturum, uictoria uerò potitum
 & auro egentem, quadam celebritate populari, mulieri-
 bus procedentibus ornatis, mundum ademisse muliebrem,
 atq; ita douarium misisse asserunt. Illum cum sepulchrum
 suum ignorari uellet, tale quippiam molitum, duobus iuue-
 nibus uiam quandam ostendisse, ac iussisse noctu per illam
 incederent, eūq; qui primus occurriisset, interimere ac se-
 pelirent.

pelirent: postq̄, illos quatuor alios misisse, qui eos necarent ac sepulturae traderent. Rursus contra eos misisse plures, itidemq̄; ut facerent imperasse, atq; ita ipsum primis obuium, occisum esse. Enimvero Corinthij cenotaphium illius uersibus illustrarunt.

Πλοβη ἡγή σοφίης πρῶτανιρ πατρὸς Ἰδὲ Κλεινῶ
 Κόλποισ ἀγχιάλοις γῆ Περίανδρου ἔχει. hoc est,
 Et sophia & nummis Perian drum terra Corinthus
 Clarum, littoreo continet alma sinu.

Extat & nostrum in eundem,

Μὴ ποτὲ λυπήσῃ σε τὸ μῖσσι τυχεῖρ τινός, ἀλλὰ
 Τέρπειο πᾶσιρ ὁμῶς οἷσι δίδωσι θεός.

Καὶ γὰρ ἀθυμίας ὁ σοφὸς Περίανδρῶ ἀπέσθη
 Οὐδένας ἔκ ττυχεῖρ πρῆξι ἔλε ἔβειλερ. hoc est,
 Ne tibi lam doleat si non optata sequaris,
 Sed iuuet id superi quod tribuere Dei.

Nam sapiens stygias Perian der cecit ad umbras
 Extinctus, quod non quæ uoluit ualuit.

Huius illud est, Nihil pecuniarum gratia agendum. Oportere enim alias modo qui honestus non sit, lucrari. Scripsit & ὁ ἄβυκας ad duo milia uersuū. Dicebat his qui tutò regnare uellent, summa ope nitendum; ut beneuolentia, non armis stiparentur. Rogatus aliquando, cur in tyrannide persisteret, quia, inquit, & sponte & inuitum cedere æquè periculosam est. Dixit & hæc, Bona res est quies, ac periculosa temeritas. Turpe lucrum. Populi administratio tyrannide præstantior est. Voluptates corruptibiles sunt, honores immortales. Inter secundas res esto moderatus, inter aduersas prudens. Amicis & felicibus & infelicibus eundem te præbe. Quodcumq; pollicitus fueris, serua. Inter loquendum caue ne secreta pronunties. Non peccantes

modo, ureum & peccare gesticutes punito. Primus hic armatis circumseptus incessit, magistratumq; ad tyrannidem transtulit, neq; in urbe uiuere quosuis permittebat, ut Ephorus & Aristoteles tradunt. Claruit autem circa trigesimā octauam olympiadem, exercuitq; tyrannidem annos x l. Porro Sotion atq; Heraclides & Pamphila in v. Comment. duos aiunt fuisse Periandros, tyrannum alterum, alterum uerò sapientem, eumq; Ambrociotem. Quin eos Nanthes quoq; Cyzicenus ait patruales sibi inuicem fuisse. Porro Aristoteles Corinthium asserit fuisse sapientem, Plato negat. Ipsius & hoc est: *Exercitatio potest omnia, nan & Isthmum quoq; potuit perfodere. Ipsius aliquot seruantur epistolæ, cuiusmodi hæc est.

PERIANDER SAPIENTIBVS.

GRATIAS immortales ago Pythio Apollini, quod in unum coactos epistolæ meæ repererunt, ipseq; Corinthum, ut confido, perducent. Expecto itaq; uos. Certè ipsi uidebitis quã ciuilitè uos excipiã. Sicut igitur anno præterito Sardis in Lydiã uenistis, ita nunc oro ne pigeat ad me quoq; proficisci Corinthi tyrannũ. Videbunt enim uos non sine gratulatione Coriuthij Periandri domum adeuntes.

PERIANDER PROCLEO.

NOBIS quidem non ex sententia fuit uxoris scelus. Tu autem sponte filio ingrato si quid egeris, peccas. Aut igitur immanitatem in filium compeſce, aut ego illi opem feram. Nam & ipse satis diu poenas dedit.

TRASYBVLVS - PERIANDRO.

PRAECONI quidem tuo nihil dissimulaui, sed ipsum in segetem inducens, eminentiores spicas bacillo fruens decutiebam, subsequente illo, tibiq; si interrogares, referret quicquid uel uiderit uel audierit à me. Tu ergo sic

sic facito, si quidem tyrannidem tutò tenere cupis, atq; in ea constabiliri, ciuitatis principes tolle, siue illi amici, siue inimici uideantur. Quippe tyranno amici quoque saepe suspecti sunt.

ANACHARSIS SCYTHA.

Anacharsis Scythia Gnuri quidem filius, Caduidæ uerò Scytharum regis frater, matre Græca fuit, quamobrem & utriusq; linguæ peritus erat. Scripsit autem & de Scytharum legibus, & de his quæ apud Græcos legitima & solennia sunt, ad frugaliorem ac uiliorè uictum, itemq; de re bellica ad nongentos uersus. Præstitit prouerbij occasionem, eò quòd esset audax & constans in dicendo, ut qui eius constantiam imitaretur, *Scythicū dicendi genus diceretur imitatus. Eum Socrates Athenas concessisse XL. & VII. olympiade, sub Euerate principe tradidit. Porrò Hermippus Solonis iuisse domum, & cuidā ex familia insisse nuntiaret ei Anacharsim adesse pro foribus, ut illius conspectu & hospitio, si fieri posset, fruereetur, puerū intus hæc nuntiasse Soloni, eiusq; iussu hæc illi renuntiasse, in proprijs regionibus hospites fieri. Ad hæc introgressum dixisse Anacharsim, modo se esse in patria, atq; ad se pertinere hospites facere. Eam uiri dexteritatem admiratū Solonem, continuo illum admisisse, & arctissimis amicitie uinculis sibi deuinxisse. Post aliquantulū temporis regressum in Scythiam, cum patriam leges immutare uellet, Græcasq; toto conatu niteretur inducere, in uenatu à fratre sagitta percussum interisse, dicentem, Sermonis & discipline gratia se ex Græcia seruatum, per inuidiam in domo & patria periisse. Quidam Græco ritu sacrificantem occisum tradunt. Est autem nostrum in illum epigramma,

Ες Σκυθίῳ Ανάχαρσις ὅτ' ἔλυθε ποτὸν ἀμογίσσας

* τὸν ἀπὸ τοῦ
 ὄντων ῥῆσιον, ἡ
 ἐστὶν, Scytharum
 orationem, et
 autem prouer-
 bij uice uirtu-
 Lucianus &
 Aelianus in
 epistolis.

Πάντας ἐπιθε βίου ἠθεσιρ Ἑλλαδικαῖς.

Τόρδ' ἔτι μύθορ ἀκραύλορ ἐνὶ σομάτασιρ ἔχοντα

Πτυρδὸρ ἐς ἀθανάτωρ ἤρ πασιρ ἄκα δόναξ. hoc est,

In Scythiam patrias rediens Anacharsis ad oras

Orabat Græco uiuere more suos.

Vix ea cum summo infelix uersaret in ore

Verba, senem superis dira sagitta dedit.

Huius illud dictum memoratur: Vitem uuas tres ferre, primam noluptatis; secundam ebrietatis, tertiam mororis. Mirari se dixit, quomodo apud Græcos artifices certarent, indicarentque qui artifices non essent. Rogatus quo pacto quis abstemius fieret, si turpes, inquit, ebriosorum motus sibi ante oculos ponat. Mirari item se dicebat, quinam fieret, ut Græci aduersus eos qui iniurijs laceffunt legem ferentes, athletas, cum se inuicem feriunt, honorant. Cum didicisset quatuor digitos nauis esse crassitudinem, tantum, inquit, a morte absunt qui nauigant. Oleum uesaniæ pharmacum dixit, quod eo uncti athletæ, contra se mutuo magis insenirent. Qui sit, inquit, ut qui mentiri uetant, in camporum tabernis aperte mentiatur? Mirari se dixit, cur Græci initio conuiuij paruis poculis uterentur, ubi uerò saturati essent, maioribus. Inscribitur autem ipsius imaginibus, lingua, uentre, pudendis continendum est. Rogatus an in Scythia sint tibiæ, ne uites quidem inquit. Percontanti quæ nam esset securi? In nauis, ea, inquit, quæ in portum uenerit. Istud quoque se apud Græcos mirabile uidisse referebat, quod fumum in montibus relinquerent, ligna in urbem conuherent. Interroganti, utrum plures sint uiui quam mortui, nauigantes, inquit, ultra in patre constituis? Exprobranti sibi Attico, quod Scythia esset, at mihi, ait, de decori est patria, sed patrie tu. Rogatus, quid nam esset hominibus bonum ac malum, lingua, inquit. Melius aiebat, est amicum unum egregium,

quàm gregarios multos possidere. Forũ ad fallendum iniuicem, atq; ad dandas auaritiæ manus destinatum locum dicebat. Ab adolescente in conuiuio passus cõtumeliam, adolescens, inquit, si modo cùm iuuenis es uinum non feres, quando senueris aquam feres. Inuenit, ut quidam uolunt, ad uitæ usum ancoram & figuli rotam. Scripsit & hanc epistolam.

ANACHARSIS GROESO.

EGO, Lydorum rex, in Græciam adueni, Græcorum mores & studia & instituta percepturus. Auro autem nihil egeo, satisq; mihi est, ut ad Scythas redeam melior atq; doctior. Veniau tamen ad te Sardis, plurimi faciens tibi familiarem & amicum fieri.

M Y S O N.

MYSON Strymonis filius, ut ait Sosicrates, Cheneus genere, Hernippo antore traditur, à uico Oetæo siue Laconico sic dictus, numeraturq; inter septem sapientes. Aiunt eius patrem tyrannũ fuisse. Fertur à quodã Pythiani, cùm ab Anacharside quæreretur, quis nam se esset sapientior, respondisse, ut de Chilone prædiximus in Thaletis uita, Oetæum quendam Mysonem Cheneum se sapientiore esse. hoc illum oraculo sollicitatum, ad uicam peruenisse, cumq; reperisse æstate, stiuiam aratro aptantem, ac dixisse, Atqui ò Myson, non aratro uacandi nunc tempus est, illumq; respondisse, Imo satis tempestiuum ad illud parandum. Alij oraculum illud non Oetæum, sed Eteon dixisse autumant, inquiruntq; quid sit Eteus. Parmenides quidem pagum esse Laconicæ unde fuerit Myson, Sosicrates uerò in succensionibus patre Eteum, matre Cheneum fuisse tradit. Eutyphron Heraclidis Pontici filius Cretem asserit, esse eum in Creta oppidum Etean. Anaxilaus Arcadem tradit. Meminit ipsius & Hipponax dicens, Et Myso-

Eteon Atticæ oppidum. Parnius, et in q̄t. I. conica Steph. nus per i. psile scribitur, non dipluhangum.

quem uirorum omnium sapientissimum Apollo predicauit. Aristoxenus in uaria historia, hunc ab Apemanti et Timonis moribus non multum abfuisse testis est, quippe qui hominū osor fuerit, quiq; deprehensus Lacedæmoneus in solitudine riserit. Cum ab eo rogaretur qui cum de improviso deprehenderat, cur nemine præsente rideret. At ob hoc ipsum rideo, dixisse. Ex hoc habitū ignobilē, q; non ex urbe, sed ex uico, eoq; obscuro natus esset, obq; eam ignobilitatē, quæ ipsius sunt à plerisq; Pisistrato tyranno attribui, idē Aristox. autor est, præter Plat. philosophum. Non meminit illius in Protagora, illū pro Periandro constituēs. Dicebat autem, Non ex uerbis res, sed ex rebus uerba esse inquirenda, neq; propter uerba res perfici, sed rerū gratia uerba consummari. Defunctus est autē ætatis anno xcvii.

EPI MENIDES.

E Pimenides, ut ait Theopompus, aliq; complures, patrem habuit Phæstium, alij Dosiadem, alij Agesarcum tradunt. Cretensis genere, Gnofo oriundus, ubi ex uici natura effigiem mutasse perhibetur. Missus enim aliquando à patre ouem rure deferret, meridiano tempore diuertit ex itinere, atq; in spelunca, LVII. annos perpetuos obdormiuit. Dehinc somno excitatus quærebat ouem, putabat enim se parum obdormisse. Quam cum non inuenisset, in agrum reuertitur. Cum uerò rerum omnium faciem immutatam cerneret, agrumq; in alterius ius concessisse, stupore attonitus, et dubius rediit in oppidum. Ibi cum domū suam uellet ingredi, quisnam esset interrogatus, uixq; agnitus à iuniore fratre iam uetulo omnē ex illo didicit rei ueritatē. Porrò illius fama per Græciā uolāte, Deo esse charissimus existimatus est. Vnde et Athenienses cum aliquando peste laborarent, responso à Pythia accepto, urbem expiari

oportere, Niciam Nicerati filium nauis misere, Epimenidemq; ex Creta aduocarunt. Profectus autem olympiade x x v i i. iustrauit urbem, pestemq; compescuit, hoc modo. Sumpsit oues nigro & candido uellere, duxitq; in Arium pagum, atq; inde quò uellent abire permisit, his qui illas sequebantur mandans, ubicunq; illæ accubissent, singulas mactarent peculiari cuiusdam Deo, atq; in hunc modum quieuit lues. Ex eo iam hodieq; per Atheniensium pagos, aras sine nomine inueniri certum est, in eius quæ tunc facta est expiationis memoriam. Alij causam dixisse pestis Cylonium* scelus, liberationemq; significasse, atq; ideo mortuos duos adolescentes Cratinum & Ctesibium, atq; ita cladem quieuisse. Athenienses ea perniciæ liberi, homini talentum decernunt, & nauim quæ illum in Cretam reueheret. Verùm ille pecunia repudiata, amicitiam & societatem Atheniensium & Gnosiorum impetrauit, reuersusq; domum, paruo post tempore migravit è uita, ætatis suæ anno centesimo quinquagesimo septimo, ut ait Phasgo in libro de longæuis: sicut autem Cretenses tradunt, ducentesimo nonagesimo nono. Xenophanes uerò Colophonius audisse se dixit, centesimo quinquagesimoquarto. Scripsit autem Curetum & Corybantum generationem, & theogoniam ad quinq; millia uersuum. Argus quoq; nauis apparatus & structuram, & Iasonis in Colchon nauigationem, ad sex millia & quingentos uersus. Scripsit & prosa oratione de sacrificijs, & Repub. Cretensium, ac præterea de Minoë & Radamanto, ad quatuor millia uersuum. Construxit & apud Athenienses phanum* uerendorum Deorum, ut ait Lobon Argæus in libro de Poëtis. Fertur etiam primus domus atq; agros expiassè, delubraq; crexisse. Sunt qui illum non ob-

* *Ἐπιπέριον* a Cylonem extra ex *αὐτοῦ* de rum a Cylonem interfecit

* *ὄψωνος* de castiarum et nerandarum rum. Sic et appellantur pud *Ἀθηναίους* furia.

dormisse, sed ad tempus expatiatum assueverent, intentum videlicet radicibus secandis: Extat ipsius ad Solonem conditorem legum epistola de ea Rep. quam Minos Cretensibus tradidit. Sed Demetrius Magnesium in libro de Poëtis, ac scriptoribus æquiuocis, epistolam ut recentem neq; Cretensi, sed Attica locutione, ipsaq; nõ satis antiqua scriptam, arguere nititur. sit illa sanè recens, ut uult ipse. Ego & aliam ipsius epistolam reperi in hunc modum.

EPIMENIDES SOLONI.

CONFIDE ò amice, Si enim uel seruire assuetis, uel non bene institutis Atheniensibus Pisistratus inuineret, imperium profectò diuturnum habuisset: cæterum uiros haud sanè malos, aut ignauos seruire compulit, sed qui monitorum Solonis memores præ pudore ingemiscant, seruire tyrannidi diutius haudquaquam ferent. Verùm etsi Pisistratus ciuitatem occuparit, non tamen ad illius liberos imperium spero deducendum. Est enim perdifficile hominibus liberis præclarisq; institutis legibus sub seruitute durare. Tu autem noli queso uagus agi, sed in Cretam uenire ad nos matura, ubi tyrannus nullus cuiquam molestus est. Si nerò illius amici fortè, ut fit, in itinere iuciderint, metuo ne quid sinistri tibi eueniat. Hæc ille.

Quidam Demetrio autore tradunt accipere solitum à nymphis cibum, eumq; intra bouis unguā conditū seruare, paulatimq; inde sumere, nullaq; exinde egestione indigere, neq; uisum unquam edere. Meminit huius & Timæus in secunda. Sunt item qui dicant, Creteses illi sacrificia offerre, ut Deo. Aiunt et diuinationis fuisse peritissimum. Siquidem eum apud Athenienses $\mu\epsilon\tau\epsilon\omega\chi\acute{\iota}\alpha\upsilon$ uidiſſet, ignorare eos dixisse quantarū cladiū causa locus ille futurus esset, quod si sciret, dentibus illū discepturos. Hæc autē prædixit multis

*unychia por
Attica, &
oplū Diana
& inde $\mu\epsilon\tau\epsilon\omega\chi\acute{\iota}\alpha\upsilon$
& appellatur.*

antè

ante temporibus. Fertur et primus se Aetacum dixisse, Lacedaemonijsq; praedixisse captiuitatem, quam passuri erant ab Arcadibus, ac seipsum reuiuiscere saepe simulasse. Theopompus autem in mirabilibus refert, cum nympharum templum exaedificaret, uocem e caelo lapsam, Epimenides, non nymphis, sed Ioui dedicato. Cretensibus ite pronuntiasse belli exitum, quod inter Arcades & Lacedaemonios agebatur, cum quem praediximus. Quo in bello deserti ab Orchomenijs in ius hostium concessere. Senuisse illum intra tot dies, quot obdornisset annos, non desunt qui asseuerant. hoc enim Theopompus ait: Huc a Cretensibus Curete appellari solitum, Myronianus in similibus autor est. Corpus eius apud se Lacedaemonij seruatur responso quoda admoniti, ut refert Sosib. Lacedaemon. Fuerunt alij duo Epimenides, genealogie scriptores, & tertius qui Dorice Rhodi historiam scripsit.

PHERECYDES.

Pheresydes Badae filius, Syrius, ut in successionebus Alexander tradit, Pittaci auditor fuit. Eum Theopompus asserit primum omnium de natura, & de Dijs scripsisse. Plurima de illo & stupenda memorantur. De ambulante enim secus littus* Psamium, cum intuitus fuisset nauem plenis uelis currentem, post paulum mergendam praedixisse, atq; ut dixerat se inspectante contigisse. Hanc rursus aqua ex puteo cum biberet, post diem tertium terrae motum futurum praedicasse, atq; ita factum esse. Cum denuo Messaniam ascendisset in Olympian, Perilao hospiti consuluisse, cum tota familia inde migrare maturaret, neglexisse illum, Menassamq; paulo post captum ab hostibus fuisse. Lacedaemonijs solitum dicere, Neq; aurum, neq; argentum honorandum, ut Theopompus in mirabilibus scribit. Praecipisse hoc sibi in somnis Herculem, quem & eadem nocte Regibus

* τὸ πῶς
scriptum erat
Graeco codice
hand scio an
mendose,

bus

bus, Pherecydi ut obtemperarent, iussisse. Sunt qui Pythagoræ ista ascribant. Tradit Hermippus illum, cum inter Ephesios atq; Magnesios uigeret bellum, cuperetq; Ephesios uincere, quendam ex prætereuntibus interrogasse unde esset, et cum se ille Ephesium dixisset, adiecisse, Trabe me per crura, et in agro Magnesio pone, ciuibusq; tuis annuntia, ut parta uictoria me in eo loco sepeliant, adiecisset; se esse Pherecydem. Hæc ubi ille ciuibus renuntiavit, magna eos uictoriæ incessit spes. Postridie uerò commissæ prælio, Magnesios fundunt, uictoresq; Pherecydem ex uita migrasse comperiunt, quem etiam sepelientes magnificè honorauerunt. Quidam profectum Delphos è monte Corycio seipsum deiecisse aiunt, deniq; sepultum esse. Alij à pediculis consumptum, obiisse diem tradunt. Aristoxenus uerò cum de Pythagora eiusq; familiaribus scriberet, refert illum cum à Pythagora qui uisitandi gratia aduenerat, ut sese haberet interrogatus esset, digitum immisisset per ianuam ac dixisset, * Apertè inspicere: unde ea uox postea à Philosophis in malam partem accipi soluit. Qui autem ea in meliorem partem utuntur, peccant. Dicebatq; Deos mensam *δυναπὸν* uocare. Porro Andron Ephesius duos tradit fuisse Pherecydes Syros. Astrologum alterum, alterum theologum, Badis filium, cuius Pythagora studiosus fuerit. Eratosthenes unum tantum Syrium, alterum Atheniensem genealogum fuisse asserit. Seruatur adhuc Pherecydis Syri, quem scripsit, libellus de rerum principio, cuius initium est: Iupiter quidem atq; tempus idem, et Tellus erant semper. Terrenæ autem nomen fuit Telluri, postquam ipsi Iupiter præmium dedit. Seruatur et heliotropium in Syra insula. Refert autem Duris in secundo sacrorum, inscriptum eius tumulo hoc epigramma.

* *ἄνοι ἀίδια*, Lucatij legunt, *ἄνοια δία*, ex utroque apparet.

δυναπὸν sacra ensa.

τῆς σοφίης πάσης ἐν ἐμὲ τέλος, ἢν δέ τι πλείον.
 Πυθαγόρῃ τῷ μῶ, λέγε τῷ δ' ὅτι πρῶτος ἀπάντων.
 Ἐστὶν ἄν Ἑλλάδα γῆν, ἃ φάνομαι ὦδ' ἀγορεύωμ.

Hoc est,

Desinit in me omnis sapientia. prima quod autem
 Pythagoræ nostro tribuatur palma, fatebor
 Id, sed ob hoc quia primus erat in gente Pelasga.

Ion autem Chius de ipso sic scribit,

Ὡς δ' μὲν ἠγορήθη κεκασμένος, ἠδ' ἐκείνῳ αὐδοῖ
 Καὶ φθίμενος ψυχῆ τερπνὸν ἔχθ' βίβησιν,
 Ὡς αἰετὸν Πυθαγόρῃς ἐτύμως ὁ σοφὸς περὶ πάντων
 Ἀνθρώπων γνώμας εἶδε καὶ ἐξέμαθεν. hoc est,

Virtutum ornatus insignibus atq; pudore

Hic animo uiuit suauiter exanimis.

Atq; ut Pythagoræ sapientia summa, uirorum

Multorum mores uidit & edidicit.

Est & nostrum sic se habens, carmine Pherecratio.

Τὸν κελόνδρ φερε κέδω

Ὅν τίκτ' ὡς ἔστι Σύρος

Ἐσ φθάραι λόγος ἔστιν,

Ἀλλάξαι τὸ πρὶν εἶδος,

Θεῖναι δ' οὐδὲν κελόνδρ

Μαγνήτων, ἰν κελόνδρ

Δοῖν τοῖς Ἐφέσοιο

Γενναίοις πολίταις

Ἡ γὰρ χρυσμὸς ὅν ἦδ' ἔ

Μῆνος τῆτο κελόνδρ,

Καὶ θνήσκῃ παρ' ἐκείνοισ

Ἀρ' ἄν τῆτ' ἀρ' ἀλκιδίς

Ἡ, εἴ τις σοφὸς ὄνῃς,

Καὶ ζῶν ἔστιν ὄνκοισ

X' ὅταν

Ἐὐτραὺς μὲν δὲ ἵπ' ὑπάρχει.

hoc est,

Insignis Pherecydes

Syros quem parit olim,

Turpes in pedicillos

Permutasse priorem

Formam dicitur, atq;

Magnetum in regionem

Se iussisse trahi, quo

Donaret generosis

Palmam illustrem Ephesinis.

Oraculum fuerat, quod

Solus nouerat ipse.

Hoc mandans moriturq;

Latus sic apud illos.

Verum est hoc igitur, quod

Si uerè est sapiens quis

Viuus utilis usq;

Extinctusq; iuuabit.

Aliorum etiam in eum feruntur epigrammata. Fuit autem circa sexagesimam nonam olympiadem. Est eius quoq; ad Thaletem huiusmodi epistola.

PHERECYDES THALLETI.

BENE moriaris, cum tibi fatalis dies superuenerit. Morbus me inuaserat cum tuas accepi literas, pediculis operiebar, et febrī quatiebar totus. Mandavi itaq; quibusdam ex familiaribus, ut cum me sepelierint, ad te perferant que scripsi. Tu autem siquidem ea probaueris cum sapientibus reliquis, ita legenda demum trades: sin autem improbaueris, nolito edere. Mihi certè necdum satis placebāt. Est ibi quidem nō certa rerum fides. Neq; enim id recepi, neq; quid sit uerum me scire professus sum. fortè quaedam de Theologia reser

reſeruau, cætera intelligere oportet. Omnia quippe in dico potius, quàm aperio. Morbo autem diebus ſingulis inualeſcente, neq; medicorum quempiam, neq; amicorum penitus amitto. Cæterùm aſiſtentibus pro foribus, et interrogantibus quo in ſtatu ſim, digito per oſtij clauſtra dimiſſo, quàm peſtilenti malo tene ar, oſtendi: admonuiq; ut poſtridie conueniant ad ſolennes Phærecydis inferias. Vale.

Atq; hi ſunt qui appellati ſunt ſapientes, quibus pleriq; Piſiſtratum etiam tyrannum aſcribunt. Veniendum uerò iam ad Philoſophos, ac primò inchoandum ab Ionica Phiſoſophia, cuius principem Thaletem fuiſſe memorauimus, Anaximandri præceptorem.

DIOGENIS LA-

ERTII DE PHILOSOPHO-

rum uita Liber ſecundus.

A N A X I M A N D E R.



NAXIMANDRO Mileſio Praxiades pater fuit. Huius eſt illud, Principiũ elementum immenſum hoc, & infinitum eſſe, non tamen deſiniens aëra, & aquam, aut aliud quippiã. Partes quidem eius immutari, to-

tum uerò immutabile. Durere medio loco terram centri in-
 ſtar conſtitutam globosãq; eſſe, et rotundam. Lunã falſò
 lucere lumine, ſplendoremq; a Sole mutuari. Solem terræ
 æquare magnitudinẽ, et eſſe puriſſimũ ignem. Primus autẽ
 gnomonẽ inuenit, ipſumq; Lacedæmone in loco captandæ
 umbræ idoneo ſtatuit, quò, ut ait Phauorinus in omnimoda
 hiſtoria, conuerſiones Solis, et æquinoc̄tia notare. *ἠγορεύ-*
 πια quoq; fabricatus eſt, ac primus terræ, marisq; *περιπατή-*
 deſer

descripsit, et sphaeram insuper construxit. Quae uerò decemmoda sibi uisa sunt, summam, prout memoriae occurrerent, exposuit. Apollodorus Atheniensis illum in Chronicis ait secundo anno LVIII. olympiadis, annū egisse aetatis sexagesimum quartum, ac paulò post obiisse diem. Floruisse autem maximè sub Polycrate Samiorum tyranno. Aiunt eum canentem à pueris irrisum, eoque comperto dixisse, canendum ergo puerorum causa modulatius. Fuit & alius Anaximander historicus, & ipse Milesius Ionicus scriptor.

A N A X I M E N E S.

ANaximenes Eurystrati filius, Milesius Anaximandri auditor fuit. Quidam et Parmenidem audisse asserunt. Hic initium dixit aëra, & infinitum. Moueri sydera non supra terram, sed circa terram. Vsus est autem Ionica locutione simplici & minime fucata. Sexagesima tertia olympiade natus esse, atque eo anno quo Sardis capta sit, obiisse diem, Apollodorus tradit. Fuerunt & alij duo Lampsaeceni eius nominis, orator unus, alter historicus, qui oratoris nepos Alexandri gesta conscripsit. Extat Philosophi Anaximenes epistola huiusmodi.

A N A X I M E N E S P Y T H A G O R A E.

THALES ab aetatis flore ad senectutē per studia uirtutis humanitatisque peruectus, inelyta morte defungitur. Is cum, ut consueuerat, unā cum ancillula sydera inspecturus, atrio domus matutinus exisset, immemor ut sese loci situs haberet, dum aethera securus explorat, in subiectam foueam cecidit. Milesij syderum obseruatoris hunc finem tradunt. Ceterum nos qui literarum amore tenemur tanti uiri iugiter meminimus, atque in illius maximè doctrina acquiescimus, initiumque sermonis nostri Thaletem semper institui-
mus. Rursum alia ad eundem.

ANAXIMENES PYTHAGORAE.

CONSULTIVS nobis egisti ut quietus uiueres, qui ex Samo Crotonem commigrasti. Nam Aeacidae cum alijs infesti sunt, tum Milesijs* tyranni dominantur. Medorum itē rex nobis acriter imminet, nisi uelimus esse tributarij, quanquam uidentur Iones pro libertate omnium cum Medis dimicare. Ita enim illi nos undiq; urgent, ut nulla nobis spes salutis sit. Quonam igitur animo possit Anaximenes coeli secreta rimari, cuius iugis aut mortis aut seruitutis incumbit metus? Atqui tu Crotoniatis atq; Italis ceteris gratus atq; in pretio es, quem accedunt & ex Sicilia studiosi quiq;.

* Λιχνηῶται
Iouum lingua
niolenii & cō-
tumuliosi.

ANAXAGORAS.

Anaxagoras Hegesibulo siue Eubulo patre, Clazomenius, Anaximenes fuit in primis studiosus. Primus hic materia, quam ὕλην appellant, mentē adiecit, in principio operis sui sic scribens: Omnia simul erāt, deinde accessit mens, eaq; composuit, quamobrem & * mens siue animus dicitur. Timon hoc ipsum de Anaxagora fatetur, in Sillis, dixisse scilicet mentem, confusis primo rebus accessisse, omniaq; compegiisse simul, atq; ordinasse. Timonis carmen ita habet,

* ἦ δ' ἐκ γνομῶν
natus est Ἄνα-
ξαγορας.

Καὶ πῆ Ἄναξαγόρου φασ' ἔμμεναι ἄλκιμον ἦρω
Νοῦν, ὅτι δὴ τό οὖσ' αὐτῷ, ὅς ἐξ ἀπίνας ἐπαγίλας
Γάηλα συνεισφύκωσεν ὁμῆ τῆσ' ἀγαγμένα πρόσθιεν. hoc est,
Nunc ubi Anaxagoras Mens est fortissimus heros,
Qui mentem subito, nam mens non defuit illi,

Composuisse putat, fuerant quae incondita quondam.

Hic non modo generis gloria & opibus, uerū animi quoque magnitudine clarissimus fuit. Quippe qui uniuersum patrimonium suis sponte concessit quo eum ab eis insinu-

e laret

laretur negligētiæ, quid ergo, inquit, non ne uos ista curatis? Demū ab eis profectus, ad speculandam rerū naturā se cōtulit, rei & publicæ & priuatæ omnino negligenti; adeo ut cuidam se ita cōpellanti, Nulla'ne tibi patriæ cura est? dixerit, Mihi uerò patriæ cura & quidem summa est, digitū in cœlum intēdēns. Fertur in Xerxis transitu annū ætatis uicesimū egisse, uixisseq; annos LXXII. Apollodorus in chronicis floruisse cū LXX. olympiade, septuagesimæq; octauæ primo anno defecisse refert. Philosophari Athenis coeperat sub Callia, uicesimo ætatis anno, ut Demetrius Phalerens in descriptione * principum refert, ubi & triginta annos commemoratum tradunt. Dicebat Solem candens ferrum esse, ac penitus ignitum, & Peloponneso maiorem. Alij hoc ad Tantalum referunt. Lunam habitacula in se habere & colles & ualles. Initia rerum similitudines habere partium. Vt enim ex minutissimis, que uocantur, rancētis, aurum constat, ita & ex paruis similitum partium corporibus, hoc totum esse cōpositum, mentemq; initiumq; motus. Et grauiā corpora inferiorem locum, ut terrā, leuiā superiorem obtinuisse, ut ignem, medium aëri atq; humori distributum. Ita enim super terræ latitudinem mare subsistere, humoribus à sole in uaporem conuersis. Sydera principio quidem turbato & confuso motu ferri soluta, in secundū terræ uerticem, eum qui semper apparet polum uersari, postea uerò inclinationē accepisse. Lacteam orbem reflexum esse solaris luminis nō intermicantibus astris. Cometas errantium stellarū esse concursum flammæ ex se enūtentium, eosq; ueluti sciutillas ab aëre uibrari. Ventos fieri, cū aër à sole tenuatur. Tonitrus nubium esse collisionē, coruscationes confricationem

* ἀπὸ τῆς ἀρχῆς.
ubi erant magistratus apud Athenienses.

* τῶν ἀρχόντων.

Animantes primò ex humore & calore, terraq; manasse, postea ex inuicem natas esse, mares à dextris, sæminasq; à sinistris. Aiunt illū prædixisse eum qui circa Aegos stuuic contigit lapidis lapsum, quem ex sole casurū dixerit, eaq; ratione inductum Euripidem ipsius discipulum, solem in Phaëtonte fabula auream glebam appellasse. Profectum quoq; in Olympiam sereno & lucente cœlo sedisse pelli- cea indutum ueste, quasi breui eruptura pluuia, sicq; con- tigiſſe. Percontanti, an Lampsaceni montes mare essent aliquando futuri, dixisse ferunt, Ita sanè, nisi tempus defe- cerit. Rogatus cuius rei causa natus esset, Inspiciendi, in- quit, cœli, & solis & lunæ. Dicenti cuidam, Atheniēſibus priuatus es, Nō ego illis, ait, sed illi me. Cū uidisset Mau- soli sepulcrum, Monumentum, inquit, pretiosum, & lapi- dibus ornatum, diuitiarū imago. Indignāti cuidam ac mole- stè serenti, quòd in alieno solo moreretur, Bono, inquit, esto animo. Idem enim undique in infernum descensus est. Videtur autem, ut Phauorinus in omnimoda historia te- statur, primus Homeri poëma de uirtute & iustitia com- positum esse dixisse, multumq; Metrodorū Lapsacenum familiarem suum ad eam opinionem cōtulisse. Quem in his etiam quæ ad naturæ historiam attinent, constat poëtæ fuisse in primis studiosum. Primus autem Anaxagoras li- brum à se scriptū edidit. Enimvero sub principe Dinylo cecidiſſe de cœlo lapidem, Anaxagoramq; tum dixisse, cœ- lum omne ex lapidibus esse cōpositum, ac uehementi cir- cuitu constare, aliàs continuò summa ui impetus lapsurū, Silenus in primo historiarum autor est. Varia de huius damnatione referuntur. Nam in successione philosophorū tradit Socion à Cleone impietatis accusatum, quòd solem * candentem dixerit laminam, ac penitus ignitā defensum

*uid' p. 10.

autem à Pericle discipulo, quinq; talentis mulctatum, exilioq; damnatū fuisse. Porro Satyrus in uitis à Thucydide accusatum, quòd contraria Pericli in Reip. administratione sentiret, neq; impietatis modò, uerùm & proditiõnis, absentemq; morti addictū. Et cum illi renunciata esset, & damnatio sua & filiorum mors, ad alterum dixisse, Iam pridem aduersum illos atq; se ex æquo naturā tulisse sententiam, ad alterū, Sciebam me genuisse mortales. Alij hoc ad Solonem referunt, alij ad Xenophōtem. Hunc autē manibus etiā proprijs sepelisse liberos Demetrius Phalerens in libro de senectute testatur. Hernippus in uitis, carcere inclusum, addictūq; morti tradidit. Periclem uerò peccatorem, an alius uitam in aliquo criminaretur, cum nullum ei crimen impingi cõperisset, dixisse, Atqui ego discipulus istius sum. Nolite igitur iniquis calumnijs inducti illum perdere, uerùm mihi potius obtemperare, liberumq; abire permittite, sicq; factū esse. Hanc tamen illum iniuriā ægrè tulisse, ac spõte inde discessisse. Verùm Hieronymus in secundo cõmentariorum Periclem asserit illum adduxisse in iudiciū, incertis gressibus nutantem, & præ nimia ægritudine confectū macie, misericordiãq; iudicum potius, quàm quòd innocens fuerit inuentus, dimissum esse. Tam uaria, de ipsius damnatione inter autores minimè obscuros habetur opinio. Nec desuere qui existimarent illum Democrito infestū fuisse, quòd ab illo non fuerit admissus in colloquium. Lampsacū postea profectus illic diem suum obiit. ubi rogātibus eum principibus ciuitatis, nunquid fieri nãdaret, insisse serunt, ut pueri quotannis quo mense defecisset, ludere permetteretur, seruariq; & hodie consuetudinem. Defuncto igitur Lampsaceni honorificè iusta persoluerunt, eiusq; tumulum epigrammate illustrauerunt.

Ἐνθάδε πλεῖστον ἀληθείας ἐπὶ τέρεμά περήσας,

Ὀυρανίης κόσμος κῆται Ἀναξαγόρας.

id est,

Hic situs ille, cui rerum patuere recessus,

Atq; arcana poli magnus Anaxagoras.

Est & nostrum in eundem:

Ἡέτοιρ Πυρόβητα μύδρον πῶς ἐφάσκερ ὑπάρχειν

Καὶ διὰ τῆτο θανῆρ μέλλερ Ἀναξαγόρας.

Ἄλλ' ὁ φίλος Περικλῆς μὲν ἐρρόσαστο τῆτορ, δὲ αὐτοῦ

Ἐξάγαγερ βίωτα μαλτακίη σοφίης.

id est,

Candentem ferri massam Phaëthonta putavit

Quondam, & ob id morti addictus Anaxagoras.

Hunc tamen incolumem Pericles servavit, at ille

Rursus ob inuisam perdidit inscitiam.

Fuere tres & alij eodem nomine, in quorum nullo fuere omnia. primus orator ex Socratis discipulis. statuarius alter, cuius meminit Antigonus. tertius grammaticus Zenodoti discipulus.

ARCHELAVS.

Archelavus Atheniensis, siue Milesius, patrem habuit Apollodorum, siue ut quidam scripsere, Mydonem, Anaxagoræq; discipulus, & Socratis magister fuit. Primus hic ex Ionia physicam philosophiã Athenas inuexit, & appellatus est physicus, quòd in eum philosophia desierit naturalis, Socrate ethicen introducente. Quanquam ne hic quidem ethicæ rudis fuisse uideatur, namq; de legibus philosophatus est, & de honesto & æquo. Porro Socrates, quòd hæc ab illo sumpta propagauerit, inuenisse putatus est. Duas esse generationis causas asserbat, calidum & frigidum. Animalia de limo nata. Iustumq; & turpe nõ natura constare, sed lege. Hac autem ratione nitebatur. Lipientem calore aquam, ubi ignis inflammatur ardore,

terram efficere, ubi uerò circumfluit, aërem gignere, atq; ideo illum quidem ab aëre, hunc autē ab ignis leui faciliq; motu cōtineri. Gigni uerò animalia ex terrae calore, quae linum lacti similitimum ad escam eliquauerit, sic et homines natos. Primus uocem aëris percussum diffiniuit. Mare in concavis per humum ueluti colatum consistere dixit, maximamq; syderum solem, et omne hoc infinitū appellauit. Fuerūt et tres alij eiusdem nominis. Primus Chorographus, qui omnem ab Alexādro peragratam terram descripsit. Alius qui quae * naturae sunt propria, uersu prodidit. Tertius orator, qui et artem oratoriam scripsit.

*ιδρυτή.

S O C R A T E S.

Socrates Sophronisco patre lapidario, matre Phænareta obstetrice natus, quemadmodum Plato in Theaeteto meminit, Atheniensis patria, * pago Alopceensis fuit. Non defuerunt qui illum iuuisse Euripidem existimauerint. Vnde Mnesilochus ait: Phrygibus nouo Euripidis poemati et Socratem sarmenā ministrasse. Ac rursus Euripides Socratis, ut socij et adiutoris meminit. Aristophanes quoq; hoc ipsum in Nubibus tradit, hunc asserēs Euripidem fuisse, qui tragœdias scripserit eloquentiae sapientiaeq; plenissimas. Cū igitur Anaxagorae, secundū quosdam auditor fuisset, et Damonis, ut Alexander in successione ait, post eius damnationē, ad Archelauū se physicū contulit, cui in delicijs fuisse scribit Aristoxenus. Porro Duris, seruisse illum ait, et sculpsisse lapides. Opus illius esse gratias, quae sunt in arce uestitas pleriq; asserūt. Vnde illum et Timon in Sillis, ita depingit his uersibus:

Εκδ' ἀγατῶν ἀπέκλινε λιθοφόρος ἔνομολεσχος

ΕΜάνων ἑπασιδός, ἀκριβὸς λόγος ἀπορίνας

Μυκῆς, ἤτορο μῆκος, ὑπατῆκος ἑρωναυτῆς. hoc est.

Fluxit ab his legumq; loquax, lapidumq; politor

Græcorum uates, impostureq; magister,
Derisor, rhetorq; subatticus, & simulator.

Erat quippe in oratoria, sicut etiam Idomeneus refert,
promptus atq; acer, sed cum tyranni triginta dicendi ar-
tem, ut ait Xenophon docere netuerunt. * Agitur & ab
Aristophane, ut qui deteriorem rationem meliorē faceret.
Primus quippe, ut Phauorinus in omnimoda scribit hi-
storia, cum Aeschine discipulo oratorie campos aperuit.
Idomeneo id ipsum in libris quos de Socraticis scripsit as-
serente, primusq; de uita & ratione disseruit, ac primus phi-
losophorū damnatus moritur. Ait autē Aristoxenus Spin-
tari filius, pecunias illū ex ministerio suo ad necessarium
uictum congregare solitum, ceterum Critonē eū ab emē-
dicanda quotidiana stipe atq; ab officinæ subduxisse mi-
nisterio, gratiam animi ipsius admiratū, eiq; se in disci-
plinam dedisse Demetrius Bizantius autor est. Adnimaduer-
tens autem naturalis speculationis fructum nullum esse,
eamq; ad officia uita nihil esse necessariā, innexit primus
ethigen, deq; illi & in officinis, & in publico quotidie
philosophans, ea potius inquirenda hortabatur, quæ mo-
res instruerent, & quorum usus nobis domi esset necessa-
rius. Illic enim, Homeri testimonio, nobis

-Καὶ οὐτ' ἀγαθόντι τέτυκται. hoc est,

- Agitur prauumq; probumq;.

Sæpe uerò inter loquendum, agente id orationis uehementia,
iactare digitos solebat, & crines uelleret, ita ut à ple-
risq; rideretur, habereturq; despectui, quæ tamē omnia fe-
rebat æquo animo. Vnde & cū fuisset à quodā calce per-
cussus, admiratibus illius tolerantiā dixit: Quid enim si me
asinus calce impetisset, num illi diē dixissem? Hæc Deme-
trius. Peregrinatione uerò illi opus non fuit, quæ admodum

c 4 plur

* non uisus erat,
quod uarie uisus
est interpret.
Est autem locus
ex concessa
qua N. r. b. u.
le inscribitur,
in qua amarissi-
mè præcendit
Socratici Aristophanes.

* non uisus erat
locus f. r. e. tali-
tro, & digito-
rum iunctura.
Id enim est non
dura.

plurimis, nisi inquantū militauit, sed semper eodē in loco
 manens, cōtentus cū familiaribus, ac studiosis disputabat.
 Nitebaturq; summo ingenij acumine, nō tā illos ex sentē-
 tia refellere, quā ipse quid uerū esset, inuenire. Fertur cū
 Euripides ei legendū Heracliti opusculum dedisset, rogā-
 retq; quid sibi uideretur, dixisse, ea quidem quæ intellexi,
 *fortia sunt puto, itē & quæ non intellexi, uerum Delio
 quopiā natatore indigent. Cura illi uehemens fuit corpo-
 ris exercitationis, eratq; præclari habitus. Deniq; in Am-
 phipolim armatus militiā secutus est, atq; prælio cōmisso
 circa Delium, lapsum equo Xenophontē apprehendit, atq;
 seruauit. Confugientibus Atheniēsisbus cæteris ipse lento
 passu abibat, sæpe clam retrospiciēs, & ulcisci cupiens si
 quisense incautos inuadere tentasset. Militauit & in Po-
 tideā per mare. Nā pedibus minimē licebat, obsistēte bel-
 lo, quo tēpore nocte tota in uno habitu permāsisse tradūt.
 Et cū in ea expeditione fortissimē pugnasset ac uicisset,
 uictoriā Alcibiadi, sponte cōcessisse, quē à Socrate amatū,
 Aristippus in quarto de antiquis delitijs testatur. Ion autē
 Chius iuuenē cū Archelao in Samum peregrinatū uenisse
 tradit. Aristoteles & *Pythonē profectū ait. Isthmū quoq;
 Phœnorinus in primo cōmentariorū adisse refert. Erat aut
 cōstantis animi, inuictaq; sentētiæ, & in primis popularis
 rei studiosus, quod cū ex alijs cōstat, tū ex eo maximē quod
 iubētibus qui cū Critia erant nobilibus, Leontem Salam-
 niū illustrē & opulentū uirum ad se deduci perimendum,
 haudquaguā cessit, solusq; aduersus decē potētissimos du-
 ces sentētiās ferre ausus est, & cū liberē que uellet abire
 carcere liceret, noluit, & plorātes seuerē increpauit, pul-
 cherrimosq; sermones illos uinctus profectus est. Frugi
 itē erat & cōtinēs. Refert Pāphila in VII. cōment. cū Al-
 cib

γυναικα. gene-
 rosa & præ-
 clara.

* πρὸ δὲ Δελφῶν, ad
 πρὸ δὲ Ἀπολ-
 λῆος κινητήριον,
 quæ est in Pho-
 cidæ, cuius in-
 cole Delphi ap-
 pellantur.

eibiades grandē illā arcā ad cōstruendā domū largiretur, dixisse, An uerò si calciamētis mihi opus esset, coriū dares ut calceos mihi ipse cōficerē? atqui ridiculus essem si acciperē. Sæpe cū corū quæ publicè uendebātur multitudinē inturretur, secū ista uoluebat, quā multis ipse nō egeo. Ac semper habebat in ore iābos illos, quibus argentū et purpura, & cætera id genus tragœdijs potius quā usui uitæ necessaria docētur. Archelaum præterea Macedonem & Scopam Cranmoniū, Eurylochumq; Larissæū aspernatus est magno animo, cum neq; ab eis missas pecunias accepit, neq; ad eos ipse proficisci uoluit. Adeo autē parcè ac tēperatè uixit, ut cū Athenas pestis sepe numero uastaret, solus ipse nunquā ægrotauerit. Dux uxores duxisse, priorē Xanthippē, ex qua Lāproctem genuerat: alteram Myrtonē Aristidis illius iusti filiā, quam & sine dote acceperit, quæq; sibi Sophroniscū, Menexenumq; peperit, Aristoteles autor est. Alij Myrtonē prius duxisse, pleriq; utraq; simul habuisse tradūt, ex quibus & Satyrus est et Hieronymus Rhodius. Nam Athenienses cū bellis ac lucu ciuibus exhaustā ciuitatem reparare, sobolemq; propagare uellent, decreuisse referūt, uti urbanā quidē unā uxore ciues ducerēt, liceret autē & ex altera procreare liberos. Idq; tum & Socratem fecisse. Magna uerò animi sublimitate carpentes se atq; obiurgantes contēnebat. In facilitate uictus maximè gloriabatur, mercedemq; à nullo exigebat. Dicebat autem qui suauissimè comederet, cum minimè obsonio egere: & qui cū uoluptate biberet, cū quòd præsens nō sit, poculū nō querere, nec expectare. Eumq; dijs maximè propinquū, qui minimis egeat. Hoc si quis uelit, à Comicis doceri poterit. Qui profectò, illū dū uituperare conātur, laudāt. Aristophanes enim sic illū comœdijs agit:

Ὡ τῆς μεγάλης σοφίας ἐπιθυμίᾳς ἄνθρωπε
 Ὡς ἐυδαίμων ἐν Ἀθηναίοις καὶ τοῖς Ἕλλησι γινώσκῃ
 Εἰ μὴ μὲν εἰ καὶ φρονήσις, καὶ τὸ ταλαίπωρον ἔργον
 Ἐν τῇ ψυχῇ, καὶ μὴ νάμνεις, μὴ δ' ἔστις, μήτε βαδίζῃ
 Μῦτε βίβωρ ἀχθῆ λίαν, μήτε γ' ἀγριῶν ἐπιθυμῶν
 Οἶοντ' ἀπέχῃ καὶ γυμνασίῳ, καὶ τῶν ἄλλων ἀνοήτων.

Hoc est,

O præclaræ sapientiæ amator homo

Quàm felix Athenis, & inter Græcos eris,

Si memor es, & curis plenus, & ærumna inest

Animo, neq; fatigaris aut stans, aut sedēs, aut ambulans.

Sed ne algens quidē multū doles, neq; prædere cupis,

Et vino abstinēs, & exercitiā mētis, & id genus stolidū.

Porrò Amipsias palliatū illum inducens, sic ait: Socrates paucorū optimè virorū, multorumq; uanissimè, & ipse ad nos tandē uenis, patiensq; es? Vnde tibi palliū hybernū? Hoc incōmodum per coriarij cōtiguit malignitatē. Hic tantū esuriens assentari nunquam sustinuit. Cæterū eius rei quā semper inimicus fuerit, quanquā magno & alto animo sedam istam adulationem contempserit, Aristophanes idem testatur in hanc sententiam:

Ἐγένθητ' ἐν πάσι τοῖς δόλοισι, καὶ τὸ ὄφθαλμῶ παραβάλλῃ
 Καὶ νυπόδωτος κακὰ πολλὰ ἀνέχῃ, καὶ φ' ἡμῶν σεμνῶν
 προσωπῶν. id est,

Elatu fastu uias terit, oculisq; innuit,

Et discalciatus mala multa tolerat, & inter nos uultu
 grauitatem præ se fert.

Cumq; hoc uite instituto degeret, interdum tamen temporis seruiens, uenustiore habitu amiciebatur, ut in Platonis Symposio ad Agathonē profectus. Aequa illi & hortandi & debortandi facultas fuit. Deniq; Theætetum cōm

de disciplina disceret, ut ait Plato, mirificè immutatum diuinumq; sermè remisit. Eutyphrona qui patri diem dixerat, quædam de iustitia & pietate loquens, ab instituto reuocauit. Lysidem autè hortando maximè moralem fecerat. Erat enim illi ingenium ad elicièdos ex rebus sermones accõmodatum. Lamprocle m filiũ in matrem inuitem ac ferũ, ut ait Xenophon, suadèdo ad reuerentiã reduxit, Glauconem præterea Platonis fratrè ad Remp. accedere uolentè, proposito retraxit, quòd is rudis esset, ignarusq; rerum. Item ut refert Xenophon, Charuידem cõtrà, quia esset maximè idoneus, ad capeßendam incitauit. Iphicrati quoq; duci animos adiecit, cùm ostendisset ei gallos gallinaceos tonsoris Midæ, aduersus eos qui erant Calliæ peninis ac rostro dimicãtes. Ipsum Glauconides ciuitati applicare optabat, nõ secus ac fãstianũ auem, aut pauonẽ. Dicebat autem facillè cuius esse quæ habet aliquis nũra proloqui, amicos autè quos possideat nominare difficillimũ, tantum in eis obseruãdis inesse negligentia. Euclidem uerò cũ uideret forensiũ causarum in primis studiosum: O, inquit, Euclide, sophistis quidem uti poteris, hominibus nõ poteris. Inutile enim arbitratur ac turpe, hisce dare operã, sicut & Plato in Euthydemo testatur. Dederat illi Charuידes domesticos pueros, ut ab eis donũ deduceretur, sed noluit ipse suscipere. Sunt qui dicãt illũ Alcibiadis eximiã formã aspernatũ. Ociũ, ut possessionũ omnium pulcherrimã laudabat, ut in Symposio testatur Xenophon. Dicebat & unicũ esse bonũ, scientiã: malũ contrà unicũ, insentiã. O pes ac nobilitates nõ solũ nihil in se habere honestatis, uerũ in & omne malũ ex eis oboriri. Deniq; cũ dixisset ei quidã, Antisthenẽ matre esse Threicia, Tu ne, inquit, arbitraberis ex duobus Atheniẽsibus adedò insignẽ uirũ natũ? Phædonem

donem quoq; captiuitatis necessitate quæstui turpi exposi-
tū, Critoni redimēdum præcepit, spectatumq; philosophū
fecit. Sed & fidibus canere didicit cum uacaret, minime im-
probū, seu pudendū dicēs, quod quisq; nesciat discere. Sa-
pius item saltabat, eam exercitationē plurimū ad tuendam
bonā ualetudinē cōducere existimās, sicut & Xenophon
in symposio testatur. Asserebat & demonium sibi futura
prædicere: ac bene incipere paruum nō esse, sed maximū
& scire se nihil præter hoc ipsum quod nihil sciret. Eos
item qui præconia magno emerent, desperare aiebat se ad
maturitatis tempus peruenturos. Rogatus aliquando, que
nā sit iuuenū uirtus, Nihil uimis inquit, Geometrie eousq;
dandam operā monebat, quoad quisq; possit terrā mēsurā
accipere & dare. Euripide uerò de uirtute ita disserente,
ut diceret præclarum esse temere hanc dimittere, surgens
egressus est ridiculum esse dicens, mancipiū si nō inueni-
tur, dignū inquisitione iudicare, uirtutē uerò pessum peti-
re permittere. Interrogatus utrū melius esset, uxorē du-
cere, nec ne: utrūuis horū, inquit, egeris, poenitentia duce-
ris. Mirari se dicebāt cur hi, qui lapidea signa sculperent,
summa ope niterētur, ut lapis homini quam similitimus ena-
dat, seipso curare negligeret, ne similes lapidibus & ui-
deantur & sint. Hortabatur & iuuenes, ut se iugiter in
speculo intuerētur, ut si quidē formosi essent, digni ea spe-
cie fierent, sin autē deformes, eam deformitatē eruditione
tegerent. Cum uocasset ad coenā diuites, & Xanthippen
modici puderet apparatus, Bono, inquit, esto animo. Nam
si quidē modesti erunt, frugiq;, mensam baudquaquā asper-
nabuntur: sin autē intemperātes, nulla nobis de hisce cura
fuerit. Aiebat alios homines uiuere ut ederēt, se ideo ede-
re ut uiueret. Ad hæc uulgus ignobile & imperitā multi-
tudin

itudinem idem ferme facere dicebat, ac si quis ² singulos ^{*τιττιδίαω} nummos reprobaret, congestum ex hisce cumulum ut probabilem susciperet. Cùm illi dixisset Aeschines, pauper sum, & aliud habeo nihil, me ipsum autē tibi do: An uerò tu, inquit, non animaduertis quàm mihi maxima tradas? Indignanti cuidam quòd despiceretur, cùm summa rerum triginta tyranni sibi uendicassent, Ergo ne, inquit, poenitet te? Referenti quòd illum Atheniēses mori decreuissent, Et natura illos, inquit. Hoc alij ad Anaxagoram referunt. Dicente ei uxore, iniuste morieris, An tu, inquit, iuste males? Cùm in somnis quendam sibi ista dicentem audiisset:

Ἡμεῖς ἐν φητάτω φθίλω ἐρίβωλον ἰκοίω. hoc est,

At te frugifera sistet lux tertia Phthia:

Ait ad Aeschinē: post diem tertium se moriturū. Die quacicutam bibiturus erat, Apollodorus ei pallium preciosum obtulit, ut in illo moreretur: & ille, Quid, inquit, num pallium meum uiuenti conuenit, uita functo non conueniet? Nuncianti quendam se maledictis inesse, Bene, inquit, loqui non didicit. Cùm disruptam pallij sui partem uertisset Antisthenes, & inspectandam omnibus dedisset, Aspicio, inquit, per scissuram pallij tuā uanitatem. Dicenti cuidam, non ne tibi ille maledicit? Non, inquit, Mibi enim ista non adsunt. Dicebat expedire, ut sese ex industria comicis exponeret. Nam si quidē ea dixerint, quae in nobis corrigenda sint, emendabunt: sin alias, nihil ad nos. Xanthippe cùm in eum prius cōiicia & maledicta ingessisset, post uerò & sordidis aquis persudisset, Non ne, inquit, dicebam Xantippem tonantem quandoq; pluiturā? Dicenti Alcibiadi non esse tolerabilem Xanthippen adeo morosam, Atqui, ait, ego ita hisce iam pridem assuetus sum, ac si iugiter sonum ² trocleariū audiam. An uerò tu non toleras

*τιττιδίαω. est
omē τρεχάδια
Polluci, nota ge
nue, qua a qua
ex putis educit
tur.

clam

clamore perstreperentes anseres ? illo dicente, At mihi cui pullosq; paruit. & mihi ait Xanthippe filios gignit. Cùm palliũ illa sibi in platea sustulisset, monerentq; familiares, iniuriã manu ulcisceretur, Præclare, inquit, ut nobis corrixantibus quisq; uestrũ acclamet. Eia Socrates, eia Xanthippe. Asperioris ingenij uxori ita congregiendum monerat, ut equis animosis equites. Nam sicut illi cùm eos semel subegerint, reliquis facillè utuntur, ita & mihi post Xanthippes usum, reliquorũ mortalium facilis toleratio obueniet. Ista & huiusmodi gerens quotidie & dicens, Pythiæ testimonio laudatus est, quæ Chærephonti id oraculum edidit, quod in omnium ore est, nimirum hoc:

Αὐτῶν ἀπάντων Σωκράτης σοφώτατος. hoc est,
Mortalium unus Socrates uerè sapit.

Ex quo magna in illũ inuidia cõflata est, prætereaq; quod eos qui se ipsos magni facerent & aestimarent, ut stolidos & insensatos arguisset. Eorũ ex numero Anitus est, sicut in Memnone Plato ait: Is enim à Socrate rideri se non ferens, primũ quidẽ Aristophanem aduersus illum inuexit, atq; in eum maledicta pronunciauit. Post uerò Melitum etiã induxit, ut illi crimen impietatis adolescentiumq; corruptiones obijceret. Et Melitus quidem apud iudices illũ accusauit, sententiam uerò Polyeuctus dixit, ut ait Phauorinus in omnimoda historia: orationẽ Polycratis sophista scripsit, ut Hermippus refert, siue ut quidã uolunt Anitus, præparauit autẽ omnia Lycon orator. Porro Antisthenes in philosophorum successione, & in Apologia Plato tres illũ accusasse tradit, Anitũ, Lyconẽ ac Melitũ. Anitum quidẽ opificũ ciuiliũq; partes tuentẽ. Liconem oratorum, Melitum uerò poëtarum, quod eos omnes carperet Socrates. Phauorinus in l. cõmentar. ueram non esse Poly-

cratis

eratis in Socratem orationem tradit, quòd in ea facta sit mentio murorũ à Conone instauratorũ. Id uerò factũ constat vi. annò post mortẽ Socratis, atq; ita se habet. Enim uerò causæ ipsius coniuratio hoc modo gesta est. Seruatur enim hætenus, inquit Phauorinus in Metroo: Accusauit Melitus Meliti filius Pitheensis Socratẽ Sophronisci filium Alopecẽsem de hisce criminibus. Iura uiolat Socrates, quos ex maiorũ instituto suscepit ciuitas, deos esse negans, alia uerò noua dæmonia inducẽs. Contra ius & fas iuuenes corrũpit. Pœna illi mors. Philosophus uerò cũ illi Lysias quã pro eo scripserat, apologia recitasset: Bona, inquit, & præclara est oratio Lysia, mihi tamen minus congruit. Erat enim illa iudiciali instituto uicinior, quàm ut philosopho cõuenire uideretur. Percorantanti Lysia, cur si bona esset, nõ sibi cõgrueret oratio: Non ne, inquit, & indumenta & calciamẽta speciosa esse possent, neq; tamẽ mihi conuenire? Cũ uerò iudiciũ ageretur, ascẽdisse Platonẽ in suggestũ refert Iustus Tyberiesis instẽmate, ac dixisse: Minimus natus cùm sim, uiri Athenienses, his omnibus quĩ tribunal ascenderunt, interpellatumq; à iudicibus reclamãtibus, descende. Damnatus igitur est iudiciũ ducentis octoginta & una sententijs, supra eas quibus absoluebatur. Tractantibusq; inter se iudicibus, quid illũ potius cõueniret pati, an pẽdere x x v. drachmas solaturũ se dixit. Quanquã Eubulides centum esse pollicitũ dixerit. Verũ tumultuantibus iudicibus, Eorum, inquit, gratia, quæ à me gesta sunt, censeo me in Prytaneo publicè ali debere. Tũ illi adiectis alijs l. x x x. sententijs mox illũ damnant, & continuo coniectus in uincula, post paucos dies cicutam bibit, multa prius de immortalitate animorũ, ac præclara differens, quæ in Phædone Plato digessit. Pœna quoq;

illum scripſiſſe pleriq; autumant, cuius eſt initium, Deſce
 Apollo ſalue, & Diana pueri glorioſi. Porro Dionyſodorus
 pæana illius non eſſe memorat. fecit & Aefopiam ſi-
 bulam non multum compoſitè, cuius initium eſt,

Αἰσώπης ποτ' ἔλαξε Κορίνθιον ἄστυ νέμεσι

Μὴ κείναι ἀγερτὸν λαοδίνω σοφίῃ. hoc eſt,

Ciuius Aefopus dixit quis culta Corinthus

Ne uirtutem in ius iudice plebe uocent.

Atq; in hunc modū Socrates exceſſit è uita. Athenienſibus
 eius facti tantum poenitentiae inceſſit, mox ut palaſtra
 & gymnafia clauderent, & alios quidem exilio, Meliū
 uerò morte damnarēt. Socratē aerea imagine publice ho-
 norauere, quam à Lyſippo perfectam in urbis celeberrimo
 loco ſtatuerunt. Anitum ipſa die dum peregre eſſet,
 Heracleote exterminarunt. Huiusmodi deſignarūt Athe-
 nienſes nō modo in Socrate, uerū & in alijs uiris illuſtri-
 bus permultis. Namq; ut ait Heraclides, Homerum uelut
 inſanientē drachmis quinquaginta multarūt. Tyrtaeūq;
 mentis impotē dixerūt, & Aſtidamantē primum ex ludō
 Aefchylī ſapientiffimum aerea imagine honorauerūt. Eū
 Euripides quoq; id exprobrat in Palamede, doctam Phi-
 lomelam innocuamq; muſam inſectatos clamans. Quan-
 quā Philochorus Euripidem ante Socratē obiſſe tradat
 Naſcitur Socrates, ut ait Apollodorus in chronicis, ſub
 Apſephione, ſeptuageſimæ & ſeptimæ olympiadis anno
 quarto, Thargelionis menſis ſextæ, quo die luſtrāt Athe-
 nienſes ciuitatem, Dianamq; natam Delij tradunt. Mori-
 tur primo anno nonageſimæ quintæ olympiadis, ſeptua-
 geſimo ætatis anno, Eadē ſerme Demetrius Phalereus ait.
 Sunt qui ſexagenariū obiſſe referāt. Vterq; uerò Socra-
 tes & Euripides Anaxagoræ auditores fuere. Porro Eu-

** in urbe in.*

*in urbe in me
 ſic dictus ab eo
 quod terrā cal-
 faciat, Græcis
 auſpicari ſi-
 mus.*

ripides primo anno septuagesimæ olympiadis sub Callia-
de ortus est. Videtur autē mihi Socrates & de naturalibus
differuisse, quandoquidē & de providentia plerunq; discu-
tit, ut Xenophon ait, tametsi de rebus quæ ad bonos mores
faciunt, tantum uerba cum fecisse asseueret. Sed & Plato, in
apologia mentionem Anaxagoræ faciens, aliorumq; phy-
sicorum, quæ Socrates negat, de his dicere ipse comproba-
tur, & quidem cum sua omnia Socrati semper attribuat.
Refert Aristoteles magnum quendam ex Syria profectum
Athenas, Socratem pluribus in rebus reprehendisse, uiolen-
tamq; illi mortem futuram prædixisse. Est nostrum in illum
adscriptum epigramma.

Πῦνε νῦν ἐν δίδω ὤρ, ὦ Σώκρατες, ἦσσι γὰρ ὄντως

Καὶ σοφὸν εἶπε θεὸς, καὶ θεὸς ἢ σοφίη.

Πρὸς γὰρ ἀθλιωταίων κείνοιον ἀπλῶς μὲν ἐδέξω

Αὐτοῖσιν ἐξέπιον ταῦτο τῶν σώματι. hoc est,

Nūc bibe apud superos bone Socrates. ipse enim Apollo

Te sapere haud leuiter dixit, & is sapiens,

Ciuius ingratis tibi erat porrecta cicuta.

Ast ijdem hauserunt protinus ore tuo.

Fuit ei, ut refert Aristoteles tertio de poëtica, cum Antio-
cho Lemnio, & Antiphone prodigiorum interprete con-
tentio, quemadmodū & Pythagoræ cū Cydone & Ona-
ta, uiuentiq; Homero cum Sagari, uita functo cum Xeno-
phane Colophonio. Hesiodo item cum Cercope, quo de-
functo cum Xenophane, cuius iam supra meminimus. Pin-
daro cum Amphimene Coo, Thaleti cum Pherecyde, Bi-
antiq; cum Salato Prieneo, Pittaco cum Antimenide, &
Alceo, Anaxagoræ cum Sofibio, Simonidaq; cum Timo-
creonte. Verū ex his qui successere Socrati, appellantur So-
cratici, nobilissimi sunt, Plato, Xenophon, & Antisthenes.

Ex his uerò qui decem dicuntur, clarissimi fuerunt quatuor, Aeschines, Phædon, Euclides, & Aristippus. Primò igitur dicendū de Xenophonte, deinceps de Antisthenæ inter Cynicos, tum de Socraticis, atq; ita demum de Platone, qui & decem sectarū princeps est, primāq; Academiā ipse constituit. Hic ergo successione esto modus. Fuit & alius Socrates historicus qui Argos diligēter descripsit. alius itē peripateticus Bithynus. atq; alius poëta epigrammatū. & alius Corys qui deorum precatioes inuocationesq; conscripsit.

XENOPHON.

Xenophon Grylli filius Atheniensis, pago Archium fuit, uerecundus admodum, & ultra quàm dici possit speciosus. Aiunt eum cū Socratem in angiporto quadam habuisset obuium, porrecto baculo transire prohibitu. percontanti uerò, ubi nam uenirent quæ humanis usibus sunt necessaria, cū ille respondiisset. rursus, ubi nam boni ac probi homines fierent, hærente illo dixisse Socrate sequere igitur & discere. ex eo tempore Socratis auditor factus. Primus omnium quæ dicebantur notis excepta in publicū cecidit, commentaria inscribens, primusq; philosophorū scripsit historiam. Hūc adamasse Clinia Aristippus in quarto de Antiq. delit. meminit, atq; ad eum hæc dixisse, At nunc ego Clinia libentius intueor, quàm cætera omnia quæ sunt inter homines speciosa, cæcusq; mallē ad cætera fieri, dum tui clii Clinie conspectu fruerer. Angor noctu & in somnis, quòd illam nō uideo, dici ac soli gratias ago, quòd Clinie mihi facie reuelant. In Cyri amicitia hoc modo uenit. Erat illi familiaris quidam Proxenus nomine, Boeotius genere discipulus Gorgiæ Leontini, Cyro notus & charus. Is apud Cyrum Sardis morabatur. Scripsit autē Xenophonti epistolā Athenas, accersens illū, & Cyro amicum fieri suades.

Hanc

Ἐπιγραμμάτων
 ἑκ τῆς γῆρας
 ἡδὴ τῆς ἡμέρας
 ἡδὴ τῆς ἡμέρας

Hanc ille Socrati ostendit, consiliumq; petebat. Eum ille Delphos misit, in ea re Dei consiliosurum. Paruit Xenophon, profectusq; ad Deū, rogat nū proficisci ad Cyrum debeat nec ne. Sed quanquā ea in re Socrates illum etsi modicè simulabat, proficisci tamen monuit. Vbi autem ad Cyrum uenerat, ita se illi insinuauit, ut non minus illi amicus charusq; fuerit, quā Proxenus. Omnia igitur quæ in ascēsu Cyri, ac descensu eōtingere, nobis ipse diligentissimè tradidit. Inimicitias autē aduersus Menonem Pharsaliū grauissimas exercuit, qui fuerat accensus tēpore peregrini militis ductor, cui inter cætera maledicta & illud obiecit, maiori bus illo se usum amastis. Apollonidi item cuidam exprobrauit, quòd perforatis esset auribus. Post accensum uerò & Ponticas clades fœderaq; à Seutho Odrysorū rege uiolata, se in Asiam contulit ad Agesilaum Lacedæmoniorum regem, Cyriq; milites illi sub mercede præstitit, ac se illi totum deuouit, amicissimusq; fuit. Quo tempore quòd Laonicas partes tueri uideretur, exilio dānatus ab Atheniensibus est. profectus deinde Ephesum, dimidiū auri quòd secū tulcrat, Megabyzo Dianæ sacerdoti seruandū tradit quoad reuerteretur. Sin secus, statuam ex eo confectam deæ consecrare iubet. Ex dimidio reliquo donaria in Delphos misit. Inde cum Agesilao in Græciam ad bellū contra Thebanos profectus est, Lacedæmonijs comitatū illi suppeditantibus. Hinc iam omisso Agesilao in agrum Heleæ, Cillūtem uenit ab urbe haud procul distantem. Sequebatur autē illum & muliercula Philesia nomine, ut refert Demetrius *Magnesius, & duo* liberi, Gryllus ac Diodorus, ut ait Dinarchus in libro de Repudio aduersus Xenophontem, qui etiā *gemini uocati sunt. A dueniente uerò Megabyzo sub occasione publicæ festiuitatis receptis pecunijs præ-

*μεινον.

*βιαι.

*δωκουσαν.

diam emit, & dea consecrauit, quod annis interfluit Seli-
nus, eiusdem nominis cum Ephesino. Hinc uerò uenationi-
bus uacabat, amicis cōuinia faciens, historiasq; conscribens.
Refert Dinarchus Lacedæmonios illi domum agrumq; de-
disse. Philopidam præterea Spartiatam aiunt ad eum illuc
dono misisse mācipia ex Dardania captiua abducta, ipsiusq;
arbitrio suo illa disposuisse, quo tempore Helicenses in Scil-
lunta cum exercitu profectos Lacedæmonijs ^⁴ remoranti-
bus agrum cepisse. Tum uerò Xenophontis filij cum pau-
cis seruis clam se subducentes in Lepreum concessere. Xe-
nophon quoq; ipse in Helim primò, postea in Lepreum ad
filios uenit, atq; inde cum illis Corinthum profectus, sel-
uus euasit, ubi etiam postea habitauit. Inter ea cum decreuis-
sent Athenienses afflictis Lacedæmoniorum rebus opitula-
ri, filios Athenas militatū Lacedæmonijs mittit. apud Spar-
tanos quippe instituti fuerant, ut refert Diocles in uitis phi-
losophorum. Ex ea pugna Diodorus nullo præclaro faci-
nore illustris seruatus est, eiq; filius ex fratris nomine fuit.
Porro Gryllus inter equites fortissimè dimicans (erat au-
tem ea pugna circa Mantinā) honesta morte defungitur,
magistro equitum Cephisodoro, & imperatore exercitus
Agefilao, ut ait Ephorus in v. & x. historiarum lib.
In ea pugna & ipse Epaminundas Thebanorum dux ce-
cidit. Fertur Xenophon tunc coronatus sacrificasse, &
cum filium corruisse didicisset, coronam deposuisse: ubi ue-
rò acriter pugnantem oppetisse comperit, eam rursum capi-
ti imposuisse. Sunt qui illum ne lacrymatum quidem dicat,
solumq; dixisse: Sciebam me genuisse mortalem. Refert Ari-
stoteles Grylli laudes & epitaphia tunc innumeros scri-
psisse, partim ut eius uirtus celebris fieret, partim item ut
patri gratificarentur. Socratem item Grylli laudes conscri-
psisse.

*Eandē ferè Va-
lerius Max. in
fine libri sexti.*

p̄fisse, Hermippus testis est in libro, de uita Theophrasti.
 Timon eum, ut solet, insectatur. Hæc uita Xenophontis
 fuit. Floruit maximè quarto anno, x c. & 1111. olympia
 dis, ascenditq; cum Cyro sub principe Xenæcto, anno
 uno ante Socratis mortem. Obijt autem, ut ait Stesielides
 Atheniensis in descriptione principum & olympionicum,
 anno primo, c v. olympiadis, sub principe Callidemedæ,
 sub quo & Philippus Amyntæ filius Macedonibus impe-
 rabat. Obijt Corinthi, ut ait Demetrius* Magnesium, ad ma-
 turam iam prouectus senectutem, uir profecto cum in cæ-
 teris præstans ac bonus, tum e quorum uenationisq; ac di-
 sciplina militaris in primis studiosus, ut ex libris eius intel-
 ligi potest. Religiosus præterea & sacrificijs intentus,
 qui res sacras non mediocriter teneret, & Socratem ad un-
 guem imitatus. Scripsit autem quadraginta libros alijs ali-
 ter eos diuidentibus. Ascensum Cyri, cuius per singulos li-
 bros, non autè totius operis proœmiàm fecit. Cyri* institu-
 tionem. Græcorum res gestas, & commentaria, symposi-
 siumq; & œconomicum. Dere equestri, & de uenatione.
 ἱμαρχικὸν præterea, & Socratis apologiam, & de semi-
 nibus. Hieronem siue tyrannicum, Agesilaum, & Athe-
 niensium ac Lacedæmoniorū temp. quā non esse Xenophō-
 tis Demetrius Magnesium testatur. Fertur & Thucydi-
 dis libros eatenus latentes cum subducere posset, ipse pri-
 mus in eius uiri gloriam in lucē dedisse. Appellabatur autè
 musa Attica præ dulcedine eloquentiæ, & incredibili faci-
 litate. Vnde illi cum Platone non omnino conueniebat, ut
 suo loco cum ad Platonem uenerimus, dicemus. Sunt autem
 & in hunc nostra epigrammata sic se habentia,

Οὐ μόνον ἔς Πέρισσας ἀπέβη Ξενοφῶν διὰ Κύρον

Ἄλλ' ἀνοδοῦ ἴκτορ ἔς διός, ἦτι ἀγοί.

Παιδίας ἢ ἐῖς Ἑλλήνικα πράγματα δόξας
 Ως καλὸν ἢ σοφὸν μάλιστα Σωκράτι. hoc est,
 Non tantum ad Persas Cyrus Xenophonta uocauit
 Quam uirtus, qua itur limina ad alta Iouis.
 Ipse suam ostendit, Graecorum gesta recensens
 Nobile & egregij Socratis ingenium.

Item aliud de eius morte.

Εἰ καὶ σὲ Σωκράτων κραναὰ κέρροπόσει πολίται,
 Φόνοι κατέγνωσαν τὴ φίλῃ χάρι Κόρυ,
 Ἀλλὰ Κόρυθος ἴδεκτο φιλόξενος ἢ σὺ φιλοδῶν
 Οὕτως ἀρίσκει, κῆθι καὶ μέγα ἔγνωσ. hoc est,
 Sis quanquam ingratissimus Xenophon ciectus Athenis
 In te ob fauorem Cyri amici regium,
 Te tamen excepit fugitiuum grata Corinthus,
 In qua hospes urbe nostri letus uiuere.

Inueni alibi claruisse illum circa octogesimam & nonam
 olympiadem unà cum Socratis ceteris. Istrus autem asserit
 illum ex decreto Eubuli exulasse, eiusdemq; postea senten-
 tia redisse. Septem uerò fuere Xenophontes. Primus hic
 ipse. secundus Atheniensis Pythostrati illius frater, qui
 Thespidos poema composuit, qui inter cetera Epaminun-
 de quoq; uitam conscripsit, ac Pelopide. tertius Cocus medi-
 cus. quartus qui Hannibalis historiam scripsit. quintus qui
 prodigia fabulosa commentus est. sextus Parius sculptor
 egregius. septimus antiquae comediae poeta.

AESCHINES.

Aeschines Charini¹ lucanicae uidentis, siue ut uolunt,
 Lysaniae filius Atheniensis à puero mira indolis, labo-
 rumq; patientissimus fuit. Quocirca & à Soerate nunquam
 discessit, atque ideo Socrates de illo dicere solebat, Solus
 nos colore nouit Aeschines. Hunc Idomenus tradit, in

¹ Ἑλληνοποιός.
 interpretis legis-
 se uidentur ἑλ-
 λοποιός.

carcere fugam Socrati suadere tentasse, non Critonem, uerū Platonem, cum magis faueret Aristippo, Critoni uerba illa accommodasse. Vocatur in ius Aeschines, & in primis à Menedemo Eretriense, quod Socratis nomine, dialogos complures inuexerit, quos à Xanthippe se accepisse memorabat. ex quibus illi sunt, qui uocantur ἀξιπαλοὶ nimium remissi. nec Socraticam constantiam aut copiam praeferentes. eos tamen Aeschinis non esse Pisistratus Ephesius asserit, sed bonam partem septē illis ascribi. Perseus refert Passipontis Eretrici esse, atq; ab eo Aeschinis insertos libros. Antisthenes quoq; paruum Cyrum, & minorem Herculē, & Alcibiadē, ceterorumq; libros ab eo fuisse conscriptos. Sunt autem Aeschinis dialogi, qui Socraticum exprimunt morem septem isti. Primus Milciades. Ion quodammodo imbecilior est, deinde Callias, tum Axiochus, Aspasia, Alcibiades, Telauges, & Rhinon. Aiunt ipsum inopia ad actū, uenisse in Siciliam ad Dionysium, atq; à Platone despectum, ab Aristippo fuisse illi commendatum, ibiq; prolatis dialogis quibusdam accepisse munera, demum Athenas reuersum, ibiq; minimē docere philosophiā suā ausum, quod illic Platonis & Aristippi esset clarissimū nomen. auditores sibi mercede quasiuisse, deinde in defensionem innocentium se ad scribendas orationes iudiciales conuertisse. atq; ideo Timonē de illo dixisse ferunt, quod in persuadēdo potens fuerit. Aiunt illi dixisse Socratē cū premeretur inopia, ut à seipso usuras exigeret sibi subducendo cibaria. Huius dialogos Aristippus etiam suspectos habuit. Nam dum eos Megaris legeret, subsannatum ferunt, ac dixisse, Unde tibi ista furcifer? Refert Polyeritus Menedemus in primo, de Dionysio, uixisse illum cum tyranno quoad tyrannide exciderit, & usq; ad Dionis in Syracusas reditū,

cum illo asserens & Carcinum comicum fuisse. Fertur & eius ad Dionysium epistola. Erat autē in arte oratoria maxime exercitatus, ut ex ea oratione quam pro defensione patris Phæacis magistri militum scripsit, & ex eo quod Gorgiam Leontinum imitatus est maxime constat. Scripsit autem & Lysias orationem contra illum, quam inscripsit, de calumnia, ex quibus profecto liquet oratorem precipuum fuisse. Erat ei & familiaris quidam Aristoteles nomine, cognomento Mythus. Panætius omnium Socraticorum ueros esse dialogos censet, Platonis, Xenophontis, Antisthenis, Aeschinis. de Phædonis tantum & Euclidis ambigit, ceteros damnat. Octo autem fuerunt hoc nomine. Primus hic de quo loquimur. Secundus qui artem oratoriam conscripsit. Tertius orator Demosthenis æmulus. Quartus Arcadia profectus, Socratisq; discipulus. Quintus Mityleneus, quem & * flagellum oratorum uocabant. Sextus Neapolitanus Academicus philosophus, Melantij Rhodij discipulus, idemq; in delitijs habitus. Septimus Milesius ciuilis scriptor. Octauus statuarius.

A R I S T I P P V S.

Aristippus genere Cyrenaicus fuit. profectum uerò Athenas Socratis fama percitum Aeschines tradidit. Is, ut ait Phanius peripateticus Eresius, primus Socraticorum mercedem exegit, & questu philosophatus est, preceptoriq; pecunias mittebat. Cui cum aliquando uiginti minas misisset, ille eas cōtinno remisit, asserens Deū Socratis id sibi non permittere. Displicebat id niuicrum Socrati. Xenophon quoq; aduersus eum infesto fuit animo. Quocirca & librum contra uoluptatem, in Aristippum scripsit assertorem uoluptatis, eamq; Socrati disputationem assignauit. Theodorus quoq; in libro de sectis, illum conuitijs agit, & Plato in libro de anima, sicut in alijs memorauit-

* peripateticus

Xenophonis
liber aduersus
uoluptatem.

mus. Erat autem ei ingenium facile, ut se accommodaret loco temporis, personæ. Nouerat omnem conuenientiæ simulare rationem. Quamobrem et Dionysio plus cæteris probabatur, quia ad omne quod emergeret bene affectus instruitusq; uideretur. Nam ut libenter percipiebat præsentium uoluptatem, ita ut absentibus frueretur, non laborabat. Unde et Diogenes ipsum regium appellabat canem, cumq; Timon ut nimis delicatum acriter mordet, cum ait:

Οἶάτ' Ἀριστίππῃ φουδὸν φέροις ἀμφοτέρωτ' ὅ
 & ἄδῃ. hoc est,

Qualis Aristippi mollis natura sophistæ,

Quæ potuit tactu à falso discernere uerum.

Aiunt illum aliquando iussisse prædicem quinquaginta drachmīs emi. Tantū luxuriæ grauius ferenti cuidam respondisse, tu istam obolo non emeress? & cum annuisset ille, mihi uerò, inquit, quinquaginta drachmæ tantum ualent. Tres formosas meretrices ei in conspectum dari aliquando Dionysius iussit, cumq; quā ex illis uellet eligere. Tum ille tres simul abduxit, dicens, neq; Paridi tutum fuisse quòd unam prætulerit cæteris. Eas igitur ad uestibulum usq; deduxit, ac dimisit. adeò erat & in eligendo, & in contemnendo facilis. Ideoq; Stratonem, siue, ut alij uolunt, Platonem, ad eum dixisse tradunt, Tibi soli & chlamydem & pannum *pano. ferre datum est. Consputus à Dionysio æquo animo tulit. Eam iniuriam cum quidam ægre ferret, piscatores, inquit, ut gobium uenentur, mari patiuntur se aspergi, & ego ut balenam accipiam, non patiar excreatione aspergi? Prætereuntem quandoq; Diogenes olera abluens obiurgauit et dixit, ista tu si parare tibi didicisses tyrannorum aulas non ambires. Tu uerò, ait ille, si quidem conuersari cum hominibus scires, olera profectò non lauisses. Interrogatus quid

nam sibi ex Philosophiæ studijs quæsisset, posse, inquit, omnibus fidenter loqui. Cùm probro sibi daretur quòd pretiosè & exquisitissimè uiueret, si uituperandum, ait, hoc esset, in celebritatibus Deorum profectò non fieret. Rogatum aliquando quid habent eximium Philosophi, si omnes, inquit, leges intereant, æquabiliter uiuemus. Percoutanti Dionysio cuius rei gratia Philosophi diuitum limina terunt, Philosophorum uerò diuites non ita, quòd illi, inquit, sciunt quibus indigent, at hi nesciunt. Cùm illi uitio uertisset Plato, quòd tam lautè uiueret, num, inquit, tibi uidetur bonus uir esse Dionysius? illo annuente: Atqui ille, ait, multò me lautius uiuit. unde nihil prohibet quempiam lautè & bene uiuere. Interrogatus quo differant docti ab indoctis, quo, inquit, domiti equi ab indomitis. Ingressus aliquando meretricis cubiculum, cùm erubesceret quidam ex his qui cum eo erant adolescentibus, non, inquit, ingredi turpe est, sed egressi non posse turpe est. Cum à quodam sibi propositum esset ænigma, & ut solueret importunè ab eo ipso qui proposuerat urgeretur, quid, inquit, ò stolide uis ut soluam, quòd etiam ligatum nobis exhibet negotium? Melius esse dicebat in mendicum euadere, quàm indoctum. Illic enim pecunijs, hic humanitate indigetur. Cùm aliquando conuiujs ageretur, abibat. insectatore uerò prosequente ac dicente, cur fugis? quoniam, inquit, maledicendi tu potestatem habes, audiendi ego non item. Indignanti cuidam ac dicenti, Philosophos cerneret obsidere diuitum fores, & medici, inquit, læguentium ianuas frequentant, non tamen ideo quispiam egrotare mallet, quàm mederi. Corinthum nauigabat aliquando, & cùm tempestate iactaretur, turbari experat. In ea perturbatione cuidam insultanti ac dicenti: Nos imperiti non metuimus, uos Philosophi cur trepidatis? Non, inquit,

** ισαίτης, ἢ ἰσαίτης
μαίτης. ἢ ἰσαίτης.
ἢ ἰσαίτης. ἢ ἰσαίτης.
ἢ ἰσαίτης. ἢ ἰσαίτης.*

inquit,

quit, de eadem anima utrisq; nostrum cura & metus incumbit. Glorianti cuidam, quòd multa didicisset, ait, sicuti non hi plurima comedunt & exercentur, melius ualent, quàm qui sumunt necessaria, ita non qui plurima, sed qui utilia legerunt studiosi habendi sunt, et eruditi. Oratori qui causam pro se dixerat et uicerat, seiscitanti, quid tibi profuit Socrates hoc, inquit, ut oratio quam pro me habuisti uera sit. Arcum filiam præclaris monitis instituebat, exercens eam ut id quod nimium esset, contemneret. Rogatus à quodam, in quo melior euasurus esset filius, si erudiretur, etsi nulla, inquit, alia in re, certè uel in theatro non se debet lapis super lapidem. Cùm sibi quidam commendasset filium, quingentas postulauit drachmas, cui ille cùm diceret, tanti emere mancipium possum, eme, inquit, & habebis duo. Pecuniam se ab amicis accipere dicebat, non ut ipse uteretur, sed ut scirent illi quas ad res pecunijs uti conueniat. Probro illi semel obijcientibus, quòd in causa propria conduxerit Rhetorem: Atqui, inquit, & eorum dum coenam facio conduco. Cogente aliquando Dionysio, ut aliquid ex Philosophia loqueretur: Ridiculum, ait, est, si quidem me ut loquar interrogas, & quando loqui oporteat ipse me doces. Ad hæc uerò indignatus Dionysius extremum omnium iussit accumbere. Sed ille, illustrem, inquit, hunc locum uoluisti. Gloriabatur quidam, ac sibi applaudebat de natandi peritia, ad quem ille: Non erubescis, inquit, in his, quæ delphinis propria sunt gloriari? Interrogatus quid differat sapiens ab insipiente, Mitte, ait, ambos nudos ad ignotos, & disces. Exultanti cuidam quòd multum bibens non inebriaretur: hoc, inquit, etiam mulus facit. Ad eum qui illi quòd meretrici cohabitaret, exprobrabat: Dic age, inquit, num quid differat eam domum accipere quam multi aliquando inhabitauerint, aut quam nemo? Negante illo, quid, inquit. Nam differre pu

tas ea navi ferri in qua innumeri sepe nauigauerint, an in qua nullus? Minimè, inquit ille. Num ergo, inquit, differt, uti mulieri congregiare, ei que neq; multis fuerit exposita, an ei que nullis? Culpatus, cur ex Socratis disciplina ueniens pecuniam acciperet, & meritò, inquit. nam Socrates cum sibi pleriq; mitterent triticum & uinum, paucis in suos usus reseruatis, remittebat reliqua. Habuit enim ille* penurios Atheniensium principes, ego autem Euthychidem emptitium seruum. Utebatur & Laide meretrice, ut refert Sotion in 11. Successionum libro. Qua ex re cum sugillaretur à plurimis, habere se Laidem respondit, non à Laide se haberi. Nam continere se à uoluptatibus, neq; eis manus dare preclarum esse, non earum sibi usum interdiceret. Exprobrantem sibi lautiores & delictiores cibos, hac ratione compescuit: Tù, inquit, ista tribus obolis non emeret? Fatente illo, non tam igitur, inquit, ego uoluptati studeo, quàm tu auaritia. Ostendebat ei Simus Dionysij questor magnificè instructas aedes, et pauimenta pretiosa. Erat autem Phryx. tam ille sputa quàm maximè potuit ei in faciè coniecit. Indignante illo, non habui, inquit, oportuniorum locum. Charonda siue, ut quidam uolunt, Phædoni interroganti, quis nam esset unguentis delibutus, ego, inquit, infelix, & me infeliciores Persarum Rex. Ceterum uide, ne ut ceteræ animantes propterea nihil sui amittunt, sic ne homo quidem. Mali uerò malè pereant cynædi, qui unguenta pretiosa nobis exprobrant. Interrogatus quomodo Socrates obisset diem, utinam, inquit, sic ego. Intrauit ad illum aliquando sophista Polyxenus, intuitusq; mulieres compositas, & magnificè instructum conuiuium, accusare luxum eiusmodi cœpit. Continuit se ille modicè ac demum, Potes'ne, inquit, hodie nobiscum esse? Et cum ille annuisset, cur ergo, inquit, que-

traquias dispen
atores. Erant
traquias magi-
stratus apud
Athenienses,
quod fere Ro-
manis quæsto-
res ararq.

veris? Videris enim non deliciae accufare, fed
 fumptum. Gestabat eius famulus in itinere pecuniam, &
 cum premeretur onere, effunde, ait, quod nimis est, et fer ea
 que potes. testatur id Bion. Cum aliquando nauigaret, di-
 diciffetq; nauem esse piraticam, acceptum aurum numera-
 bat, deinde uelut imprudenti & inuito lapsum e manibus,
 iactauit in mare, ingemuitq; grauiter. Sunt qui illu et haec
 dixiffe memorēt, melius est, ut haec ab Aristippo, quam Ari-
 stippus propter ista pereat. Interroganti Dionysio ad quid
 ueniffet, ut, inquit, que habeo impartiar, que non habeo ac-
 cipiam. Alij sic eum respondiffe referunt, quando sapientia
 egebam adij Socratem, nunc pecuniarum egens ad te ueni.
 Arguebat maximē homines, quod in auctiōibus quidem ua-
 sa inspicerent, uitam uerō non inspicerēt. Hoc alij Diogenis
 fuisse uolunt. Iufferat aliquando Dionysius in conuiuio, ut
 finguli in ueste purpurea saltarent, id Plato renuit dicens:

Ὀνκ ἄρ ἀνωαίμεω δῖδλην ἠδουόναυ τοδύρ

Ἀρρίλω πεφυκός, καὶ γούος ἐξ ἀρρίων. hoc est,

Effeminata ueste non possum tegi,

Cum sim uir, & uirili natus stemmate.

Sumptam uerō Aristippus se induit, & cum saltare incipe-
 ret, proprie prompteq; dixit:

- Καὶ γάρ ἐν βακχόμασι

Ὁ νῆς ὁ σόφρων ἐ διαφθαρίσεται. hoc est,

- Neq; in sacris Liberi

Patris, pudica mens unquam corrumpitur.

Orabat aliquando pro amico Dionysium, & cum repelle-
 retur, ad pedes eius corruit. Id factum cum argueret quis-
 piam, non ego, inquit, in culpa sum, sed Dionysius, qui au-
 res habet in pedibus. Morabatur in Asia, & cum ab Ata-
 pherne satrapa fuisset comprehensus, interrogatus à quo-
 dam,

Scenarj ex Eu-
 ripidis τραγε-
 dia quapiam.

dam, an ibi consideret, quasi uerò, inquit, ô stulte magis nequam fidens fuerim quàm modò sum, allocuturus Artaphernem? Eos qui liberalibus imbuti disciplinis Philosophiam neglexissent, Penelopes aiebat prociis esse simillimos. Illos enim & Melauibò & Polydoram ancillas cunctaq; patius habere quàm dominæ ipsius nuptias sperare potuisse. Simile quiddam & Aristo dixisse fertur. Ulysseni quippe cùm descendisset ad inferos, mortuos serè uidisse omnes, allocutumq; esse, reginam uerò ipsam ne uidere quidem potuisse. Aristippus uerò rogatus quæ nam iuuenes oportet discere, ea, inquit, quæ uiris usui futura sunt. Exprobranti cuidam quòd à Socrate ad Dionysium se contulisset, atqui, inquit, ad Socratem disciplinæ indigens profectus sum, ad Dionysium autem pecuniæ egenus ueni. Multas iam pecunias consecuto cùm diceret Socrates, unde tibi tam maluit Ille, inquit, unde & tibi pauca? Dicente scorto, ex te grauterum: Non, inquit, hoc magis nosti, quàm si per spinas durissimas ambulans dicere posses, ista me pupugit. Causanti quodam quòd filium quasi non ex se natum proijceret, An uerò, inquit, ignoramus & pituitam & pediculos ex nobis gigni, quæ tamen uelut inutilia quàm longissimè proijcimus? Cùm à Dionysio pecuniam ipse, Plato librum accepisset, insimulante se quodam, ego, inquit, pecunijs indigeo, Plato libris. Percontanti cuius rei gratia se Dionysius argueret, eius, ait, cuius arguunt cæteri. Postulabat pecuniam à Dionysio, & ille dixisti, inquit, non egere sapientem. Da, inquit, ille, & postea de his queramus, & cùm dedisset, mædes ne ait, me nò indigere? Dicente ad eum Dionysio: Qui ad tyrannum proficiscitur, illius est seruus, quamuis liber fuerit: Non est, inquit, seruus si liber uenit. Hoc Diocles refert libro de uita Philosophorum. Alij Platonem id dixisse

tradunt. Iratus Aeschini, Non ne mox redibimus ait in gratiam, neque delirare desistemus: Num expectabis quoad quipiam de nobis scurr a loquatur ad pocula? Et ille grato, inquit, animo. Memento ergo, ait Aristippus, quod ad te cum maior essem natu prior accessi. Et Aeschines: Recte, inquit, per Iunonem dixisti, uau me multo profecto melior es. Ego enim inimicitiarum, tu amicitiae princeps fuisti. Et ista quidem de illo referuntur. Fuerunt autem Aristippi quatuor. Primus iste de quo nobis sermo est. Secundus qui Arcadiae historiam scripsit. Tertius qui quod a matre doctus esset, *μὴ φοβῆσθαι* dictus est, prioris nepos ex filia. Quartus ex noua Academia profectus, Huius autem Cyrenaici Philosophi libri isti memorantur, tres historiae Libycae libri ad Dionysium missi. Dialogi uiginti quinque. Alij quidem Attica, alij uero Dorica^{*} locutione scripti. Sunt autem hi, Artabazus, ad naufragos, ad fugitiuos, ad mendicum, ad Laidem, ad Porum, ad Laidem de speculo, Hermias, somnium, ad eum qui praerat poculo, Philomelus, ad domesticos, ad increpantes quod uetus uinum scortaque possideret. Ad uituperantes quod magnifice instrueret mensam. Epistola ad Aretem filiam, ad eum qui seipsum exercebat in Olympia, interrogatio, alia interrogatio, *χρεία*, Necessitas ad Dionysium, alia de imagine, alia de Dionysij filia, ad eum qui arbitrabatur se contemptui et ignominiae haberi, ad eum qui consulere moliebatur. Plerique illum et *Διατριβῶν* sex libros explicuisse asserunt, alij prorsus scripsisse negant, ex quibus est Sosicrates Rhodius. Porro et Sotion in secundo, et Panetius haec illum scripsisse referunt, uidelicet, De disciplina, de uirtute exhortatorius, Artabazus naufragij, fugitiui, diatribarum libri sex, ^{*}necessitatium libri tres, ad Laidem, ad Porum, ad Socratem de fortuna. Finem uero definiuit lenem motum ad sensum emanantem.

Agge uero quoniam ipsius uitam descripsimus, nunc eos

qui ab illo fluxere, Cyrenaicos suo ordine prosequantur. Ex his alij quidem ἡγνιστικὸς, ἀπὸ τῆς ἡγνιστικῆς alij, alij Theodorios seipsos appellauere. Sed & illos etiamnum qui à Phe done manarunt, ex quibus Eretricos nobilissimos dixere. Sic autem illorum seriem recenseamus. Aristippum audiuit Arete filia & Aethiops Ptolemæus, & Cyrenæus Antipater. Arete uerò auditor fuit Aristippus Metrodidactus cognominatus, eius uerò Theodorus qui primo à Theos, deinde Theos appellatus est. Antipatrū Epitimedes Cyrenæus audiuit, eius Parabates auditor fuit. Parabatis Hegesias qui ἡγεσιᾶς & est dictus, & Anniceris, à quo Plato redemptus est. At enim qui Aristippi instituta amplexi sunt, & ab illo Cyrenæici sunt appellati, hisce opinionibus utuntur. Duas perturbationes ponunt, dolorem & uoluptatem: uoluptatem lenem motum, dolorem uerò asperum motum appellantes. Nihil differre à uoluptate uoluptatem, neq; plus altera commune habere alteram, atq; illam quidem cunctis animantes appetere, hunc autem aspernari. Voluptatem autem corporis intelligunt, quam & finem esse dicunt, ut etiam Panætius in libro de Sectis tradit, non eam que in statu sit, & doloris priuatione consistit, & ueluti à turbatione omni quietem agit, quam suscepit Epicurus, finemq; constituit. Videtur autem eis finis à beata uita differre: finem quippe esse particularem uoluptatem, beatam autem uitam siue felicitatem, uoluptatum particularium constare conuentu, quibus & præterite connumerantur & future, Particularem quoq; uoluptatem propter se eligendam, felicitatem uerò non propter seipsam, sed propter particulares uoluptates expetendam. Testimonio nobis esse finem habendam uoluptatem, quòd à pueris hanc nobis natura conciliauerit etiam absq; iudicio rationis: & cum illa fruimur,

mur, nihil amplius inquirimus, quodq; nihil æquè ac dolo-
rem naturaliter fugimus, uoluptatē præterea bonum esse,
etiã si à turpissimis proueniat rebus, ut ait Hippobotus in
lib. de sectis. Si enim fœda sit actio, uoluptatē tamē per se-
ipsam eligēdā esse, bonūq; existimandam. Porro illa dolo-
ris amotio quam tuctur Epicurus, eis non uidetur uolu-
ptas esse, neq; priuatio uoluptatis dolor. utraq; enim esse
in motu cōstituta, cū non sit motus doloris uoluptatisq;
priuatio. Quippe doloris illa uacatio ueluti dormientis
status est. Posse quosdā aiunt uoluptatē minimè appetere
per animi peruersionē, non tamen omnes animi uoluptates
ac dolores in corporeis uoluptatibus & doloribus fieri,
quippe qualibet simplici ex patriæ prosperitate, siue pri-
uata felicitate gaudiū gigni. Imo ne ex memoria quidē seu
expectatione bonorū uoluptatē perfici dicūt, quod placet
Epicuro, nā tēpore motū animi effluere, quin ne solo qui-
dem uisu uel auditu uoluptates constare posse, quando &
eos qui lamentationes imitantur, libēter audimus, ueras autē
illibēter atq; iniucūdē. Porro priuationem huiusmodi aut
uoluptatis, aut doloris medios status appellabāt. Longē ta-
mē esse præstātiōres corporū q̄ animorū uoluptates, dete-
riorēs q; corporis quàm animi affectiōes, quocirca & his
peccātes magis cruciari. Durius quippe dolere, letari ue-
rò familiarius & gratius arbitrabātur. Quocirca & ma-
ior illis erat corporis cura quàm animi. Vnde cū inde quo-
que cōstet eligendam uoluptatē, pleraq; tamen quæ sunt
efficiētia quarūdā uoluptatū, cū sint molesta, sæpe aduer-
sari, ut difficilima eis uideatur uoluptatū congeries, quæ
beatā uitam efficere nō possit. Placet autē eis neq; sapientē
semper in uoluptate uiuere, neq; rursus insipientem sem-
per in dolore, ueram maiore ex parte sic utrumq; affici.

Satis autem esse, si quis uel per unā incidentē uoluptatem suauiter afficiatur. Prudentiam quidē bonum esse asserū, nō autē propter seipsam appetēdam, sed corū gratia, que nobis ex illa proueniūt. Amicū necessitatis causa amplectēdum. Nam & corporis partes quā diu adsunt, ad amari. Virtutes quasdam imprudētibus & cōmunes esse. Corporis exercitationē cōferre ad uirtutē capessendā. Sapientem unquā inuidia tentādum, neq; cupiditati, neq; superstitioni unquā cessurū. Ista enim ex inani opinione cōtingere, metu tamen et dolore pulsandum. Id quippe naturaliter fieri. Diuitias præterea uoluptates efficere, neq; per se appetendas. Perturbationes item cōprehendi posse dicebant, non autem etiam ex quibus fiunt. Naturalium rerum inquisitionem omittēbāt, quōd cōprehendi non posse manifestē colligerent. Logicem propter summū eius usum attingebant. tamen Meleagri sententia est in secundo de opinionibus, & Clitomachi in primo de sectis, eos & physicā & dialecticā æquē aspernari. Posse enim & apud dicere, ac extra superstitionē esse, mortis q̄; metum effugere, qui rationem bonorum malorumq̄; didicerit. Nihilq; natura iustum esse, aut honestum uel turpe, sed consuetudine ac lege. Vir tamen bonus nihil agit perperam ob imminētia damna, opinionesq̄; sinistrae uitandas. Esse autē sapientem profectum quendam in ijs quæ uel in philosophia, uel in ceteris bonis & honestatis artibus non satis prouenerunt. Aiunt & dolore affici alium alio magis, sensusq; nō semper uera nūciare. Verū enim uero hi qui dicuntur Hegesiaci, eandem sanē de uoluptate ac dolore habere sententiam, præterea neq; gratum esse aliquid, neq; beneficentiā, neq; amicitia, quōd ista nō per se ipsa appetimus, sed usus ac necessitatis gratia, ac propter eos qui si
absint

absint, illa nec subsistere quidē, esse autē impossibile cumulatē cōtingere beatam uitā. Corpus quippe morbis multis passionibusq; affligi, animā uerò simul cum corpore pati, & unā turbari, cōplura item quæ speremus, à fortuna impediri, propter ista igitur atq; huiusmodi beatam uitā non posse obtineri. Vitā præterea ac mortē eligendam. Natura item suauē atq; insuauē nihil opinabatur, ceterū propter rerum uel raritatem, uel nouitatē, uel satietate letari alios, alios angere. Diuitias uel paupertatē nihil ad uoluptatis ualere rationem, neq; enim aliter ea uoluptate diuites quàm pauperes affici. Seruitutē æquē atq; libertatē, nobilitatem atq; ignobilitatem, gloriā uel ignominiā nihil differre ad uoluptatis modū, atq; insipienti quidē expedire si uiuat, id uerò sapienti indifferens esse. Sapientem suis ipsius gratia cuncta facturū. Aliū quippe neminē æquē ac se dignū arbitrari. Quamlibet enim ingentia uideatur ab eo cōsecutus, nō tamen eorum quæ ipse præstiterit merita æquare. Tollebant & sensus, quod certam non inserunt uotionē, quicq; sine delectu agere cuncta uiderētur. Eorū peccata ueniam dicebant promereri, neq; enim sponte peccare, sed aliqua perturbatione coactos. Non odio quenuquam habiturū, sed potius cruditurū. Sapientem num ad eō in bonorū electione in hæsurum, ut in malorum fuga, finem constituendo, ut neq; in labore, neq; in dolore uiuatur. Idq; eos assequi qui circa uoluptatum materiā neutrā in partem inclinatiores sunt. Porro Anicerij in cæteris ab istis nō dissentiunt. Relinquunt autē amicitia in uita, & gratiam, honoremq; aduersus parentes, & pro patria præclarū aliquod facinus. Quocirca quamuis molestias sapiens, ac uegocia subeat, nihilominus beatē uicturū, etsi minimā uoluptatis illi suppetierit. Amici felicitatem non per se appetendam, neq; ei

proximi patere sensui, neq; satis esse in ratione momenti, ut confidere possimus, & multorum opinione celsiores euadere, oportere uerò in optimis quibusq; assuescieri, propter inoliam & insitam nobis affectionem uitiosam. Amicum non propter usum, ac necessitatem solum suscipiendum, quæ profectò si deserit, non erit ille auersandus, uerumetiam propter insitam beniuolentiã, cuius gratis dolores quoque esse subeundos. Quauis enim finem in uoluptate cõstituant, doleantq; si illa priuari cõtingat, sponte tamen sustinendos labores uolunt pro summo in amicis studio, affectuq; singulari.

Qui autem Theodorij sunt appellati, à Theodoro quem prædiximus traxere cognomen, eiusq; decretis usi sunt. Porro Theodorus ipse omnes de dijs opiniones sustulit. Deniq; librum ipsius de dijs inscriptum offendimus nõ cõtenuendum, ex quo & Epicurum cõplura sumpsisse asserunt. Audiuit autẽ Anniceridem, Dionysiumq; dialecticũ, ut ait Antisthenes in philosophorum successionibus. Finem opinatus est gaudium & mœrorẽ. Alterũ cõstare prudentia, alterum uerò imprudentia. Bona esse prudentiam atq; iustitiam, mala uerò contrarios habitus, media uoluptatem & dolorem. Sustulit & amicitia, quòd ea neq; insipientibus adsit, neq; sapientibus. In illis enim sublato usu amicitiam quoq; euanescere. Sapientes uerò cum sibiipsis sufficiant, amicis non indigere. Probabile dicebat prudentem uirum non seipsum pro patria periculis exponere, neque enim pro insipientium cõmodis amittendam esse prudentiam, esseq; patriã mundum. Furto quoq; & adulterio, & sacrilegio cum tempestiuum erit daturum operam sapientem. Nihil quippe horum turpe natura esse: sed auferatur de hisce uulgaris opinio, quæ est stultorum imperitorumq;

plebecula conſtata eſt. Sapiētem publicè abſq; ullo pudore
 ac ſuſpicionē ſcortis cōgreſſurum. Aiebatq; iſtiusmodi ar-
 gutijs, Nonne mulier literis inſtructa utilis erit, quia lite-
 rata eſt? & puer itidem & adoleſcens utilis erit, quia li-
 teraturam callet? Ita ſanè. & mulier igitur utilis eſt, quia
 pulchra erit. Et puer & adoleſcēs utilis erit, quia ſormo-
 ſus eſt? Ita ſanè. Puer igitur & adoleſcens pulcher, & ad
 hoc erit proſectò utilis ad quod ſormoſus natus eſt. Aſſen-
 tiebatur. Eſt autem utilis ut ei congregiatur. Quibus cō-
 ceſſis inferebat, Si quis ita utatur eiſmodi congregiōne
 quando id utile eſt, nō peccabit. Neq; igitur ſi utatur pul-
 chritudine dum id utile eſt, peccat. His igitur atq; huius-
 modi interrogatiunculis auditores capiebat. Videtur au-
 tem idcirco appellatus deus, quòd cū illum Stilpo percō-
 tatus eſſet, Putas ne Theodore te id eſſe quod diceris? atq;
 ille ſateretur, Deus, ergo, inquit, es. Id cū ille gratè acce-
 piſſet, ſubridēs ait, atqui infelix, inquit, ea ratione & cor-
 nicem te eſſe ſatereris, & alia huiusmodi innumera. Cū
 aſſideret aliquando Theodorus Euryclidi Hierophantæ,
 Dic mihi, ait Euriclides, qui nam ſunt qui circa myſteria
 impij ſunt? cū reſpondiſſet ille, eos eius criminis reos te-
 neri, qui ea necdum initiatis aperirent. Et tu ergo, inquit,
 impius es, qui iſta nondum initiatis enarres. Parum autem
 abſuit, quin periclitaretur ne traheretur in Arium pagū,
 niſi eum Demetrius Phalereus eruiſſet. Amphicrates uerò,
 in libro de uiris illuſtribus, ait illum damnatū, uenenumq;
 bibiſſe. Cū uerò apud Ptolemæum Lagi filium moraretur,
 legatus aliquando ad Lyſimachum ab illo miſſus eſt.
 magna uerò fiducia utēti, ait Lyſimachus, Dic mihi Theo-
 dore, non ne tu Athenis excidiſti? Et ille, rectè iudicas, in-
 quit, Nam me Athenienſiū ciuitas ferre nō ualens, nō ſecus

*ac Semele Dionysium expulit. Rursus dicenti Lyfimacho, Caue ne ulterius ad nos proficiscare, Non, inquit, reuertar, nisi me mitat Ptolemæus. Aderat Mythrus Lyfima-
 chi dispensator. Is cum diceret, uideris non solum deos, ue-
 rum & reges ignorare: quo pacto, inquit, illos ignore,
 quandoquidem te dijs inimicū puto? Fertur cum aliquādo
 Corinthū uenisset, magna discipulorū turba comitatus, &
 Metrocles Cynicus quārdixas (id enim est syluestre oleū)
 abluens ei diceret, At tu sophista nequaquā multis disci-
 pulis egeres, si olera dilueres. dixisse, Et tu si cum homini-
 bus conuersari didicisses, profectō istis oleribus non ute-
 rere. Simile quiddam, ut suo loco diximus de Diogene &
 Aristippo memoratur. Huiusmodi Theodori fuisse uitā ac
 doctrinam comperimus. Denum uerō Cyrenem profectus
 apud Marium in pretio diu uixit, ubi cum primū eijcere-
 tur, nō illepidum quiddā dixisse fertur. Malē, inquit, faci-
 tis uiri Cyrenaici, qui me ex Lybia in Græciā exulē agi-
 tis. Fuerūt autē Theodori uiginti. Primus Samius Rhoeni
 filius, qui consuluit carbones fundamentis Ephesini templi
 subijci. Nam cum humidus esset locus, carbones ait reiecta
 ligni natura soliditatē accipere humori inuiolabilem. Se-
 cūdus Cyrenaicus geometra, cuius & Plato auditor fuit.
 Tertius hic ipse philosophus. Quartus, cuius fertur * li-
 bellus de uocis exercitatione. Quintus qui de legislatori-
 bus scripsit à Terpandro initium sumens. Sextus Stoicus.
 Septimus qui Romanas res cōscripsit. Octauus Syracuse-
 nus, qui de re militari scripsit. Nonus Byzantius in causis
 ciuilibus clarus. Decimus similiter, cuius & Aristoteles in
 oratorum epitome mentionē facit. Undecimus Thebanus
 sculptor. Duodecimus pictor, cuius & Polemon meminit.
 Decimustertius Atheniēsis pictor, de quo Menodotus scri-
 bit.*

bit. Decimusquartus Ephesius pictor, cuius Theophanes in libro de pictura meminit. Decimusquintus epigrammatum poeta. Decimus sextus qui de poetis scripsit. Decimusseptimus medicus Athenæi discipulus. Decimus octavus Chius philosophus Stoicus. Decimus nonus Milesius, & ipse philosophus Stoicus. Vicesimus tragicæ diarum scriptor.

P H A E D O N.

PHædon Eliensis nobili familia, unâ cùm patria captus coactus est intra cellulam insanire se quæslui addicere. Adiecto tamen ostiolo Socratis contubernio præceptoreq; fruebatur, quoad ipsum Alcibiades seu Crito, Socrate mente redimeret. ex quo liberaliter philosophiæ operam dedit. Hunc Hieronymus in libro* de assensu retinendo servum fuisse asseuerat. Scripsit autem dialogos, de quibus nihil dubitatur, Zopyrum & Simonem. De Nicia controuersia est. Medum quæ Aeschinis esse pleriq; tradunt, alij uerò Polymeni. Antimachum siue Senes. & de hoc ambigitur. Scythicos sermones etiam quidam Aeschinis esse asseuerant. Successor autem eius fuit Plistanus Eliensis, & ab eo tertius Menedemus Eretricus, Asclepiadesq; Phliasius à Stilpone profecti, atq; usq; ad eos Eliaci sunt appellati: à Menedemo autem Eretrici, de quo postea dicemus, idcirco quod ipse scæta princeps atq; autor fuerit.

E V C L I D E S.

Euclides Megaris oppido, quod Isthmo adiacet, siue iuxta quosdam Gelous, ut in successionebus tradit Alexander, Parmenidis librorum in primis studiosus fuit. Ab eo Megarici deuominati sunt, qui postea ierusal, postremò dialectici sunt. Quos ita primus Dionysius

Carthaginiensis idcirco appellauit quòd interrogādo de
 respondendo sermones librosq; cōponerent. Ad hunc autē
 Hermodorus, post Socratis mortē, uenisse Platonē, ac phi-
 losophos reliquos metu atrocitatis tyrannorum cōpulsos.
 Hic bonū esse unum definiuit multis nominibus celebre.
 Aliquādo enim hoc dici prudentiā, quandoq; deum, aliis
 mentē appellari, & huiusmodi cætera. Quæ bono aduer-
 sa uiderentur sustulit, ea ne esse quidem dicens. Vt rebatur
 probationibus, nō his quæ per assumptiones, sed quæ per
 conclusiones fiūt. Disputationē itē quæ fit per similitudinē
 sustulit, dicens illam sanè aut ex similibus consistere,
 aut ex dissimilibus. & si ex similibus consistit, circa ipsa
 potius quàm quibus sunt similia uersari rationem debere.
 Sin autē ex dissimilibus, superuacancā esse cōparationem.
 Idcirco & Timon illum unā cū cæteris Socraticis mer-
 det, nullius sibi horum curā esse dicens, nō Phædonis, non
 alterius cuiuspiam, neq; Euclidis qui Megarensibus con-
 tentionis rabiē inuexit. Dialogos autē cōscripsit sex, Lā-
 priam, Aeschinem, Phœnicem, Critonē, Alcibiadem, Ami-
 toriū. Porro ex Euclidis successione est et Ebulides Mi-
 lesius, qui & plurimos in dialectica modos, rationesq;
 interrogandi tradidit, mētientem & fallentem, electram,
 conuelatam, *accrualem, corneam, & item caluā. Et istum
 non defuit ex Comicis qui carperet.

* οὐρίων. Sic
 enim uertit Po-
 litianus totum
 hunc locum.

Ὁ ὀβριγιὸς Εὐβυλίδης κεράτινας ἐρωτῶν
 καὶ φευδίσ' ἀλαστοὶ λόγοις τοὺς ῥήτορας κυλίω
 ἄπῳλθ' ἔχωρ Δημοσθένους τὴν ῥοβωτομυλίσραμ. id est
 Contumeliosus Ebulides ceratinas interrogans
 Et mendacibus fastuosisque uerbis rhetores uersans
 Abijt Demosthenis habens uolubilitatem.

Videtur Demosthenes hunc audiuisse, & cum ḡ literam
 pron

pronunciare uix posset, emendasse iugi exercitio. Neque item obscurū est Ebulidem aduersus Aristotelem inimico animo fuisse, cumq; in plurimis reprehēdisse. Inter ceteros uerò qui ex Ebulidis ludo manauerant Alexinus Eliensis fuit, uir acer, & cōtentionis uiribus ac neruis clarus, unde & Alexinus cognominatus est. Maximè autem Zenoni infestus erat. Hunc ait Hermippus ex Elide in Olympiam profectum, ibiq; philosophatum. Discipulis autem rogantibus, cur illic moraretur, dixisse, uelle se sectam instituere, quam Olympiacam uocaret. Illos uerò cum rerum omnium penuria, & præterea insalubri loco affligerentur, ab eo recessisse, iamq; Alexinum solum ac desertū uno tantū famulo comite ibi remoratū. Postea dum nataret in Alpheo flumine arundinis acumine lesus, uita excessisse. Et est in ipsum nostrū epigrāma sic se habens,

Ὀὐκ ἄρα μὲν ἦρ ἐκείν' ἐπὶ αἰῶν'

Ὡς ἀτυχὴς τις ὄν ποδα κολυμβῶν περιπίπτειτο

Ἦλω, καὶ γὰρ ὁ σεμνὸς ἀνὴρ πρὶν Ἀλφειῶν

Ποτ' ἐκπιρᾶν Ἀλεξίνου ἔβαιεν νυχθεὶς καλὰ μω. id est

At non inanis hercle erat illa fama,

Cuidam natanti misero transfixum pedem

Clauo nam Alexinus prius flumen Alpheum

Quàm transfretasset, canna fixus occidit.

Scrispsit non solum ad Zenonem, uerum & alios cōplures libros, et ad Ephorū historicū. Ex Ebulidis disciplina et Euphātus fuit Olynthius, qui tēporis sui cōscripsit historiā. Scrispsit et tragœdias plurimas, qbus in certaminibus maximè probatur. Fuit & præceptor Antigoni regis, ad quē etiā librum de regno scripsit perutilē atq; laudatissimum. Vitā uerò senectute finiuit. Fuērūt & alij cōplures auditores Ebulidis, inter quos & Apollonius Cronus.

· DIODORVS.

Diodorus Amenij filius Iaseus, & ipse cognominatus Cronus, quem & Callimachus in epigramatis mordacissimè insectatur, de paritibus inscribit illud, Cronus est sapiens. Erat & iste dialecticus, primusq; inuenisse à quibusdam existimatus est inuolutum & cornutum differendi genus. Hic apud Ptolemæum Soterem commorans, cum à Stilpone sermones quosdam dialecticos interrogatus extemplo nequiuisset soluere, à rege increpitus, Cronusq; in iurgio uocatus conuiuium deseruit, egressusq; librum de ea propositione conscripsit, uitamq; maxore finiuit. Est in ipsum nostrum epigramma in hunc modum,

Κρόνε Διόδωρε τίς σε δαίμονων κακῶν

Ἄθυμια ξυτίρυσεν

Ἰν' αὐτὸς αὐτὸν ἐμβαλῆς ἕς τέτατον

Στίλπωνος & ὁ λόγος ἀνιγμᾶσιώδε ἔπος;

Toi γὰ ἐνρίθως Κρόνος ἔξοθεν τῆ ῥῶ κάππα τε. hoc est,

Crone Diodore quis te demonum mala

Affectione compulit,

Vt tu te in atrum mitteres in tartarum,

Quod non solitis Stilponis enigmatis

Victus fuistis iure ergo deprehenderis

Cronus remotis r, & cappa literis.

Fluxit ab Euclide Ichthys Metallii filius, uir illustris, ad quem Diogenes Cynicus dialogum scripsit. Clinomachus item Thurius, qui primus de proloquijs & prædicamentis & cæteris huiusmodi scripsit. Et Stilpo Megarensis clarissimus philosophus, de quo nunc dicendum est.

STILPO MEGARENSIS.

Stilpo Megarensis eius oppidi quod in Græcia est, adiuuit quosdā ex Euclidis familia. Alij ex ipsius Euclidis

dis auditorem tradunt. Thrasymachi etiã Corinthij illius qui Ichthyæ familiaris erat, ut ait Heraclides. Instantũ uerò & inuentione & eloquentia præcessit alios, ut parum abfuerit quin omnis Græcia in illum intenta * in Megara * *Megara* transisse diceretur. De eo Philippus Megaricus ita ferme retulit. A Theophrasto quidẽ Metrodorus illum speculationis studiosum, & Timagorã Geloũ auulsit, ab Aristotele uerò Cyrenaico Clitarchũ & Simmiã. Porro à dialecticis Pæonium quidẽ ab Aristide, Dipphilum uerò Bosporianũ Euphãti, & Myrmecem Exaneti filiũ, qui ad se arguendũ uenerant, utrosq; sui studiosos habuit. Præter hos autẽ Phrasidemũ peripateticum physicumq; peritissimum ad se attraxit, Alcimũq; oratorẽ omnium qui in Græcia tum florebant eminentissimũ. Cratẽ insuper, & cõplures alios in sua retia induxit, Phœnicẽq; Zenonẽ unã cum illis abstulit. Erat præterea maximẽ civilis, ac præter uxorẽ quã duxerat, Micarete etiã pellice utebatur, ut Honetor ait, filiãq; parũ pudicã genuit, quã duxit Simmiã Syracusanus eius necessarius. Hæc dum lasciuus uiueret, Stilponiãq; à quodã renũciatum esset eam sibi probro esse, nõ, inquit, ista maiori mihi probro est, quã illi ornamento. Suscepit hunc honorificẽ, ut aiunt, & Ptolemæus Soter, cũ Megara ipsius urbem uictor obtinuisset, ac tradita sibi pecunia oraret, ut in Aegyptũ secum nauigaret. Tum ille pecunie modicũ admisit, eam profectiõnẽ renuens, in Aeginã contendit, quoad ille remearet. Demetrius quoq; Antigoni filius cùm cepisset Megara, domum illi reseruari, eunetãq; directam substantiã restitui curauit. Vbi cum ea quæ amiserat, ut scriptis sibi traderet moneret, nihil ille suam se perdidisse respondit. quippe doctrinã & eruditiõnẽ sibi ademisse neminem, reliquamq; sibi esse & eloquentiam &

discip

disciplinam, atque illum mortales beneficentiae admonuit tanta orationis vi, ut rex illius iam studiosus, prorsus auditor fieret. Aiunt illum ita quendam de Phidia Minerva compellasse, Num, inquit, Minerva Iouis filia * deus est? Cum uero annuisset ille, dixisse, At ista non Iouis, sed Phidiae est: concedebat. Non ergo, inquit, ipsa deus. Quae ex re cum in Arium pagum pertractus fuisset, nihil inficiatum ferunt, imò rectè se locutū asseruisse. Non enim deum esse, sed deam: deos quippe mares esse. Arcopagitas tamen nihil placationes factos, iussisse continuo ipsum urbe excedere, quo etiam tempore Theodorum cognomento deum iurgio dixisse, Vnde hoc nouerat Stilpo? Num amora palla ipsam inspexerat? Erat iste profectò audacissimus, uerum Stilpo uir cōpositissimus, & maximè facetus. Deniq; cum rogasset illum Crates an dii precationibus ac diuinis honoribus gaudeant, Noli me, inquit, fatue in uia de hisce rogare, sed solum ac seorsum. Hoc ipsum & Bionem interrogatum, an sint dii, dixisse tradunt.

Ὁὐκ ἂν π' ἐμὴ σκευδαίος ἔχλων ταλαπείριε πρίσθυ; hoc ē.
Tū ne senex turbam à nobis propellere curas?

Fuit & Stilponi ingenium simplex, neq; ulla simulatione fucatum, ita ut imperite quoq; concioni se accommodare nullo negotio posset. Cratere denique Cinico semel ad id quod fuerat interrogatus non respondente, sed crepitum uentris emittente, Sciebam, inquit, te omnia potius quam quae deceret locuturam. Caricam illi aliquādo interrogatiunculamq; proposuerat. Eam uero ille statim comedit, & cum diceret illi Stilpo, Hercle * caricam perdidisti, non solum, inquit, caricā, sed & interrogatiunculam, cuius arrā haec fuit carica. Rursus cum uidisset hycine Cratem ad-
* in rida
* quatis uatō.

ustum, O Crates, inquit, uideris mihi * nouo indigere pallio,

lio, quasi diceret ueste & mente: ad hanc eius uocem rubore suffusum, ita in illum lusse Cratem:

Καὶ μὲν καὶ Στίλπον ἰσοιδίῳ χαλεπὸν ἄλγε' ἔχοντα
ἔν Μεγάρῳις, ὅθι φασὶ Τυφώϊος ἔμμεναι ἔννας.

Alludit ad locum. Iliad. 2.

Ἐνθάδ' ἐπιζέσκει, πολλοὶ δ' ἀμφ' αὐτὸν ἐταῖροι
Τῷ δ' ἀρῆλὼν παρὰ γράμματα διώκοντι & καί τε ρίβοι.

Atqui ego Stilponem Megaris mala multa ferentem
Vidi ubi monstrosi esse ferunt habitacula Typhoëi.

Hic contendebat iuuenum comitante caterus,

Nil sani misera quàm de uirtute docebat.

Fertur Athenis hominũ ita in se studia uertisse, ut ex officinis ad eum confluere uisendum. Vbi cum quidam diceret, admirantur te, ô Stilpo, ueluti belluam, minime, inquit ille, sed uelut hominem uerum. Cæterum cum esset disputator acerrimus, species quoq; tollebat, dicebatq; qui hominem diceret neminẽ esse, neq; hunc aut hunc dicere. Quid enim hunc magis quàm hunc? nõ igitur hunc. Rursusq; olus quod ostenditur non est. olus enim ante mille annos fuit, nõ est igitur hoc olus. Fertur cum Crati colloqueretur, interloquendum festinasse ut pisces emeret. cum eum ille retinere uellet, ac diceret, sermonem relinquis? minime, inquit, sed sermonem habeo, & te derelinquo. Sermo quippe manet, cibus autem uæ non dabitur nisi festinauero. Ferunt ipsius dialogi nouem non satis gratiæ habentes. Moschus, Aristippus siue Callias, Ptolemæus, Chærecrates, Metrocles, Anaximenes, Epigenes, Ad filiam suam, Aristoteles. Huius auditorem fuisse Zenonem Stoicorũ principem Heraclides refert. Senem uerò defecisse Hermippus testis est, hæsto prius mero ut citius moreretur. Reprehensus est à Sophilo comico in comœdia quæ inscribitur γάμος. Est autem in hunc Stilponem nostrum epigramma.

Τὸν

Τὸν Μεγαρία τὸν Στίλωνα γινώσκεις δὲ ἴσους
 Γῆρας ἔπειτα νόσος καθῆλε δύσμαχον ζύγον
 Ἄλλ' οὐδὲν ἔπειτα κακῆς συνωρίδος
 φέρεται κολοχόν. hoc est,

Stilpona nosti Megarensē illum forsitan,
 Quem cū senectus cepit morbus improbus,
 Iugumq; triste, uinum bigæ pessimæ
 Inuenit aurigam illico longè optimum.

CRITO ATHENIENSIS.

CRito Atheniēsis, unus omnium maximè eximio quo-
 dam amore Socrati affectus est, atque eius ita curam
 egit, ut nunquam aliquid ex his quæ sunt ad usum neces-
 saria illi deesse pateretur. Ipsius liberi Socratis auditores
 fuisse, Critobulus, Hermogenes, Ctesippus, Epigenes. Cri-
 to igitur dialogos decem & septem scripsit, qui uno con-
 tinentur codice, ita inscriptos, Non ex disciplinis constare
 probitatem. Quid sit abundare. Quid idoneum siue ciuile.
 de honesto, de deo, quid sit malefacere, de * fertilitate, de
 lege, de artibus, de congressu, de sapientia, Protagoras, siue
 ciuillis, de literis, de poetica, de honesto, de disciplina, de
 scientia, quid sit scire.

SIMON ATHENIENSIS.

Simon Atheniensis coriarius. Quoties ad eius officinā
 perrexisset Socrates, atq; disceret omnia quæ memi-
 nisse poterat, notabat. Vnde & ipsius dialogos σκωλικὰς
 appellant, quòd inter huiusmodi opifices sint habiti. Sunt
 autem numero xxxiii. qui uno itidem codice cōprehē-
 duntur. De dijs, de bono, de honesto, quid sit pulchrum &
 honestum, de iusto duo, de uirtute quòd doceri non possit,
 de fortitudine siue uirilitate tres, de lege, de popularitate,
 de honore, de poeti, de bona ualetudine, de amore, de phi-
 losoph

loſophia, de ſcientia, de muſica, quid ſit pulchrum, de diſciplina, de diſcerendo, de iudicio, de eo quod eſt, de numero, de diligentia, de operãdo, de auaro, de iactantia, de honeſto. Alij autem, de conſulendo, de ratione ſiue aptitudine, de meleſicentia. Fertur hic primus omnium Sacratikos ſermones diſſeruiſſe. Cùm autem Pericles polliceretur ſi ad ſe ueniret, cuncta illi neceſſaria exhibiturum, libertatem, inquit, uendere conſilij non fuerit. Fuit & alius Simon, qui ſcripſit artem rhetoricam. alius item medicus Seleuci & Nicanoris neceſſarius, atque alius qui dam ſculptor.

GLAVCON ATHENIENSIS.

Glaucon Athenienſis, nouẽ itidem in codice uno ſcripſit dialogos. Phædylum, Euripidem, Amyntichũ, Euthiam, Lyſitedem, Ariſtophanem, Cephalum, Anaxiphemam, Menexenum. Feruntur eius & alij triginta duo, ſed ſuſpecti & ſuppoſititiij.

SIMMIAS THEBANVS:

Simmias Thebanus fuit. Et huius feruntur dialogi triginta tres uno uolumine, de ſapientia, de ueritate, de muſica, de uerſibus, de fortitudine, de philoſophia, de ratiocinatione, de literis, de doctrinis, de arte, de regimine, de decoro, quid eligendum, quid uer fugiendum ſit, de amico, de ſcientia, de anima, de bene uiuendo, de poſſibili, de pecunijs, de uita, quid ſit honeſtum, de diligentia, de amore.

CEBES THEBANVS.

Cebes & ipſe Thebanus, ſcripſit dialogos tres, qui inſcribuntur * Tabula, Septima, Phrynichus.

*τινας̄ qua &
hodie extat.

MENEDEMVS.

Menedemus Phædonis Clisibenis filij, ex familia Theop

θεοπροπίδου.

Theopropidarum filius fuit, uiri sanè nobilis, sed opificis, ac pauperis. Alij tabernaculorum sutorem fuisse tradunt, & utrunq; didicisse Menedemū. Quocirca, cum decretū quoddā tulisset, reprehensum ab Alexinio quodā, quòd scilicet nō cōueniret sapienti, neq; tabernaculū, neq; decretū scribere. Missus autē ab Eretrienſibus in Megarā presidio futurus, cōtendit ad Platonē in Academiā, inq; illius retia nō inuitus incidit, deseruitq; militiā. Ceterū Aselepiade Pbliasio ad se illū pertrabente, Megaris apud Stilponem egit, eiusq; ambo auditores fuerunt. inde nauigantes Eliden Anchipylo & Moscho Phædonis discipulis congressi sunt, atq; tum adhuc, ut suprā cūm de Phædone loqueremur dictum est, ἰλθακοὶ appellabantur. Post ea verò ab eius patria, de quo nūc sermo est, Eretrici uocati sunt. Constat Menedemum honestate ac grauitate fuisse celebrem, qua ex re Cratem quoq; sic in illum iocatum:

Φλιάσιόν τ' Ἀσελεπιάδην, ἢ τῶνον Ἐρετριῶνα. hoc est,

Pbliasiumq; Aselepiadem, taurumq; Eretrensem.

Timon item elato supercilio cūm dicturus assurgeret, fuisse illum notat, his uerbis:

Λόγον ἀνατίσας ὀρρούμεν & ἀρροσιβόμεθαξ. hoc est,

Dicturus fastosus erat, rudibusq; cachinnus.

Ad eò autem ea grauitate insignis fuit, ut cū Eurylochus Cassandrus ab Antigono accersiretur unā cū Cleippide Cyziceno adulescente abnuerit, metuere enim ne id Menedemus persentiat. Erat enim summæ in obiurgādo grauitatis atq; præcipuæ autoritatis. Deniq; cūm adulescens in illo motu temerario ferretur, dixit quidem nihil, ceterum sumpta festuca pingebat in pauimento traiecti figuram, dū interim spectantibus omnibus adulescens insigni cōtumelia notari se intelligēs abscessit. Hierocles in Pisco

κατατομῆσι.

de Amphiarao illum obtundebat, & cum plurima de Eretrie loqueretur excidio, nihil aliud locutus est, tantum rogavit quid in eum Antigonus trajicit. Audacter exultanti adultero, ignoras, inquit, non modo brassicæ succum inesse iucundum, sed & raphano? Clamanti adolescentulo & uociferanti, Vide, inquit, ne quid retro dum nescis, habeas. Consultanti Antigono an *luxuriosum adiret conuiuium, *κῆρυξ. hoc illi solum renuntiari iussit, Memento regis te esse filiū. Stupidum quendam, nescio quid nihil ad rem dicentem, interrogauit an uillam haberet, & cum ille multa se habere prædia dixisset, perge, inquit, & illorum curam gere, ne & illa negligenter curando perdere contingat, & amittere simplicem urbanitatem. Sciscitanti cuidam an uxor esset ducenda sapienti, non ego, inquit, tibi sapiens uidcor? Et cū annuisset ille, at ego ait, duxi. Dicente quod an complura esse bona, rogat quot numero, & an putet plura esse quàm centum. Sapius dolebat quòd luxuriosa conuiuia, magnificentiq; apparatus nequiret ferre. Vocatus uerò semel ad coenam, intuensq; lautissimis cibis diuitem mensam, nihil locutus est, sed tacitus eam luxuriã coarguit, dum solas oleas in cibum sumpsit. Huius deniq; libertatis causa parum absuit quin in Cypro apud Nicocreontem periclitaretur cum Asclepiade ameco. Nam cum eos rex ad menstruam celebritatem euocasset, sicut & philosophos ceteros, Menedemū dixisse ferunt, Si quidem honesta est huiusmodi uirorum congregatio, quotidie sunt festa celebrāda: sin aliās, superflue quoq; modo celebrat. Ad hæc tyrannus cum ita occurrisset, hanc diem habere se celebrem, ut negotijs omisis philosophis congregari liceret, ille seuerius adhuc in sententia persistit, ostendens ex sacrificio oportere nunquam non philosophos audiendos. Quid plura? nisi à tibicine admoniti fu-

h issent,

issent, forsitam perissent. Vnde cum in naui iactarentur fluctibus, Asclepiadem dixisse ferunt, Tibicinis peritam modulationem sese seruasse, Menedemi uero confidentiam perdidisse. Erat autem, ut fertur, & simplici in docendo apparatu, neq; in schola ullum circa illum, ut fieri solet, ordinem uidisses. Non subsellia erant per gyrum disposita, non aliud quippiam, sed ut singulis aut sedere, aut stare, aut ambulare contingit, ita illum audiebant. Alias tamen glorie auidum, ignominie q; metuentem fuisse tradunt. Adeo ut cum prius opifici suam ipse atq; Asclepiades nauaret operam, & Asclepiades super testa lutum ferre cerneretur nudus, is si quem aspiceret pretereuntem occultaretur. Postea uero quam ad remp. accessit, ita erat anxius atq; sollicitus, ut cum aliquando turam poneret, extra turribulum miserit. Circumsteterat illum Crates aliquando, & quod ciuilia negotia subisset probro dabat. Tum ille quibusdam precepit ut illum carceri includerent. Ille nihilominus pretereuntem obseruabat, respiciensq; Agamennonium & ἄνοϊσθαίη uocabat. Erat autem nescio quid in eo religionis, & in superstitionem pronior. Deniq; manducauerat aliquando per ignorantiam in taberna meritoria proiectas carnes cum Asclepiade. Id cum animaduertisset, nausea palloreq; turbabatur, donec illum Asclepiades seuerius obiurgans, non carnes diceret eiusce mutationis causam esse, sed presumptum de illis fatuam opinionem. alias magnanimus fuit uir, & plane liberalis. Corporis in eo iam senis habitus, & status durabat qui erat in iuvene, athletae instar firmus, ualidus atq; adusta facie, obesus item & attritus fuit, mediocriq; proceritatis, ut ex ea constat imagine quae Bretriae in ueteri stadio cernitur. Est enim ueluti ex industria ita sculpta, ut cunctam serè nuditatem corporis praeferat. Erat

pra

præterea in * suscipiendis amicis omni officio deditus, & * *ἡλικίῳ*
 quia parum salubris erat, Eretria conuiuia sæpe inter po-
 ètas musicosq; celebrabat. Amabat Aratum & Lycophro-
 nem Tragicum poëtam, Antagoramq; Rhodium, sed maxi-
 mè omnium studebat Homero. Deinde etiam Lyricis, dein-
 cept Sophocli, atq; Achæo inter Satyros ueluti secundas
 partes Aeschilo autem primas semper dabat. Vnde & ad-
 uersus eos qui contrà in re pub. sentirent, ita ferebatur:

Ἡλικίῳτ' ἄρα καὶ πρὸς ἄσθενῶν ταχὺς
 Καὶ πρὸς χαλῶντος ἀετὸς βραχὺ χρόνον. hoc est,
 Depræsumsus olim est ab impotenti celer,
 Et tarda cepit testudo regem alitum.

Hæc autem Achæi sunt ex Omphale Sotyrica. Falluntur
 igitur qui illam nihil præter Euripidis Medeam legisse di-
 cunt, quàm inter Sicyoniæ Neophronis poëmata legunt.
 Magistros Platontem & Xenocratem, prætereaq; Pære-
 batem Cyrenaicum aspernabatur. Stilponem solum admira-
 batur. De quo dum aliquando interrogaretur, nihil aliud
 dixit, nisi, liberalis est. Erat illi ingenium uarium & calli-
 dum, atq; in componendo ita orationem accommodabat, ut
 neq; quam uellet emergere prospiceretur, atq; ideo illi dif-
 ficile occurreretur. Versabat omnia, infinitamq; orationis
 copiam fundebat. Acerrimus item in concionibus erat, ut in
 successibus tradit Antisthenes, atq; huiusmodi rogatū-
 culis cōpellare solebat. Num aliud ab alio differet: ita sanè.
 Aliud est autem prodesse, quàm bonum concedebatur. Non
 igitur prodesse bonum est. Tollebat & prologia negati-
 ua, affirmatiua uerò ponebat. Simplicia, ex his maxime pro-
 bans, quæ simplicia non sunt, auferebat, ea & cōiuncta &
 complexa dicens. Scribit Heraclides, decretis quidem cum
 fuisse Platonicum, dialecticem autem cum fuisse aspernatū.

Deniq; sciscitanti Alexino an ad huc patrem cadere desisset, dixisse neq; cecidi, neq; desij. Ad dente illo oportere ambiguitatem solui, ita vel non dicendo, *Ridiculum*, inquit, est uestras leges sequi, cum liceat in portis reluctari, & cōtra niti. Cū Bion diuinos studios è ac diligenter insectaretur, mortuos illum iugulare dixit. Alio rursus dicente, maximum esse bonum omnibus quæ quisq; cupiat frui, multò, inquit, maius est ea solūm quæ deceat cupere. Refert Antigonus Carystius, cum nihil scripsisse neq; composuisse, ita ne dogma quidem ullum asseruisse. Porro in quaestionibus, inquit, ita pugnax erat, ut non prius discederet, quàm in eius oculis ardentis spiritus indicia deprehenderentur. Verum enim cū in uerbis esset talis, factis tamen erat placidissimum. Deniq; cū Alexino plurimum illuderet & oburgaret grauitè, fouit tamen illum beneficijs. Nam ipsius coniugem ex Delphis Chalcidem usq; deduxit, itineris furta, latrociniaq; metuentem. Amicitias pie sancteq; tuebatur, ut ex ea quæ illi cum Asclepiade fuit coniunctione constat, quæ profectò ad eò insignis erat, ut nihil à Pyladis distaret beneuolentia. Verum maior uatu erat Asclpiades, ita ut poëta ipse, Menedemus uerò histrio diceretur. Fertur Archepolis tria millia illis designasse, & cū orta esset amica contentio uter secundo loco acciperet, neutrum accepisse. Vxores quoq; ambos duxisse fama est, Menedemum matrem, Asclepiadem filiam: & cū defuncta esset uxor Asclepiadis, Menedemi cepisse coniugem, illumq; quòd reip. praeset, aliam duxisse nobilem & locupletem, nihilominus quoniam communis eis erat domus, rei familiaris administrationē priori uxori permisisse. Igitur Asclepiades antè illum uita excessit Bretriae iam longæ uis, cū unà diu memorabili beneuolentiæ suauitate uixissent. Fertur post ali-

quantum

quantum temporis cum Aſclepiadis amaſius ad conuiuium ueniſſet, arcerentq; illum ianuſ adoleſcentes, Menedemum iuſſiſſe introduci, ac dixiſſe, Aſclepiades etiã ſepultus ei ianuſ aperit. Erant autem qui amboſ fouerent Hipponicus Macedo et Agetor Lamicus. Ex hiſ alter utriq; xxx. mnas largitus. Hipponicus uerò Menedemo duo millia dragmatum in filiorum dotem. Duxerat autem, ut ait Heraclides ex Oropia uxores treis. Porrò conuiuia in hunc modum faciebat. Prius ipſe cum duobus aut tribus prandebat, dum dies in ueſperam uergeret. Tum uerò uocabat quipſiam eos qui aduenerant & ipſos iam cocnatos. Ita q; ſi qui citius ueniſſent percontabantur exeuntes, quid eſſet appoſitum, ac recens id eſſet nec ne, & ſi quidem uel oliuſculum uel *ſatiuſculum quipſiam audiſſent, recedebant, ſin uerò carnes, ingrediebantur. Lectulis aſtate *ψιάθους*, hyeme uernecum pelles ſuperponebant. Porrò puluinar ſibi afferri oportebat. Poculum quod circumagebatur *cotula

*ταρίχουμ.

*κῆδῶν.

*κωτόλα, pocu-
li genus, quod
quidam hēmi-
nā eſſe putant.

maiſ non erat. Bellaria illis fabæ ac lupini. Interdum uerò & pyra uel mala punica & huiuſmodi, cum matura, tum præcocia, ſepe & carica. Ea omnia memorat Lycophron in ſatyra quam inſcripſit Menedemum, philoſophi cōſcribens laudes, quorum quædam huiuſmodi quoq; ſunt,

Ὡς ἐκ βραχέας δαυτὸς ἢ βαῖα κῆλιξ

Αὐτοῖς κυκλῆται πρὸς μέτρον, τράγῃμα ἢ

Ὅσω φρονιζὺς τοῖς φιλικόις λόγῳ. hoc eſt,

Vt ex puſillo poculum conuiuii

Verſatur illis ad menſuram, ſed mera

Sermò eruditus ſtudioſis ſunt bellaria.

Primo igitur contemptui haberi cœpit, canisq; ab Eretrienſibus ac delirus appellari. Poſtea uerò in ſumma admiratione omnium fuit, adeò ut ciuitatis quoq; gubernacu-

la sibi traderentur, legationibusq; crebris ad Ptolemæum & Lysimachum, præterea ad Demetrium factus, ubiq; honoratus est. Cumq; illi ciuitas ducenta quotannis talentis persolueret, quinquaginta renasit. Apud quem accusatus quod traderet Ptolemæo ciuitatem, se per epistolam purgauit, cuius hoc initium est:

MENEDEMVS DEMETRIO REGIS.

AUDIO tibi de nobis plurima fuisse narrata, &c. Per eam illum admonet caneret unum ex his qui sibi essent infusi Aeschylum nomine. Constat illum ad Demetrium pro Oropo grauissimè legatione factum, ut Euphantus quoq; in historijs meminit. Erat eius in primis studiosus Antigonus, seq; ipsius discipulum esse prædicabat, & cum Barbaros fudisset, circa Lysimachiam, decretum ei scripsit simplex atq; ab assentatione alienum, cuius initium est: Duces & consilij primores dixerunt, quoniam Antigonus rex prælio domitis Barbaris aduenit in Eliam, eiq; prosperè cuncta succedunt, nisi sum est senatui ac plebi. Horum igitur gratia, & præterea propter summam cum illo amicitiam, quod illi ciuitatem proderet, suspectus habitus, insimulante Aristodemo, clam exijt, atq; Oropi moratus est in Amphiarai sano. Ibi cum perissent aurei calices, ut Hermippus ait, communi Bœotiorum decreto loco migrare iussus est. Inde profectus mœrens & patriam clanculum ingressus uxorem ac filios sumens, se ad Antigonom contulit, ibiq; uitam mœrore terminauit. Refert Heraclides his omnino contraria. Nam illum senatus principem Eretriam à tyrannis sæpe liberasse Demetrii uiribus fretum. Non igitur Antigono prodidisse ciuitatem, sed falsam subisse calumniam, profectumq; ad Antigonom, cum ut patriam è seruitute eriperet, illum inducere non posset, septem dies totos cibo abstin

*scribitur
quod mox factus
est principem
uerit.

stimuisse, atq; ex animi dolore uita excessisse. His similia & Antigonus Carystius refert. Soli autem Perseo inexorable indixit bellum. Haud enim obscurum erat Antigonum cum Menedemi gratia, Eretriensibus remp. uoluisse restituere, ab eo fuisse prohibitum. Quocirca in conuiuio Menedemus in illum acriter inuectus, inter cætera sic ait, At qui iste quidem philosophus est, sed uir omnium qui sunt aut fuerunt uel futuri sunt, profectò nequissimus. Moritur autem, ut ait Heraclides, septuagesimum tertium agens ætatis annum. In eius autem laudem nos quoq; ita scripsimus:

Ἐκλυον μιν ἴδμε τὸν μόρον, ὡς
 Ἐνὸν ἀπίσθης ἐν ἡμέρησι ἐπὶ
 Μυδίῃ ἐσθίω κατ' ἐργον ἔρξας ἔρετρικόν
 Ἄλλ' ὅμως ἀναίδρον. ἀφύχιν γὰρ ἄγε μὲν
 ἔπειτα. hoc est,

Auditi nobis Menedeme mors est tua,
 Qui sponte ad septem dies nihil sumpseris
 Ciborum, opus quidem aggressus Eretricum,
 Sed non uirile, suasit nam impotentia

Hoc animi.

Et hi quidem Socratici & qui ab eis profecti sunt. Transcundum autem est ad Platonem, qui instituit Academiam, & ad eos qui ab ipso quotquot fuerunt, eloquentes.

DI O G E N I S L A -

E R T I I D E P H I L O S O P H O -

rum uita Liber Tertius.

P L A T O .



PLATO Aristoue patre & matre Peri-
 ctiona, siue Potona Athenis natus est. Ma-
 ter à Solone genus duxit. Solonis quippe
 frater Dropides, Critiam genuit, cuius fi-
 lius Calestus Critiæ filius, qui unus fuit
 ex tringinta, Glauconisq; pater ab eo Charmides & Pe-
 rictione geniti sunt, atq; ex ea & Aristone Plato sextus à
 Solone nascitur. Porrò Solon ad Nelicum & Neptunum
 genus refert. Aristonem quoq; patrem à Codro Melantibi
 filio originem ducere tradunt, qui à Neptuno itidem san-
 guinem trahere Thrasyllo teste memorantur. Enimuero
 Psenippus in lib. qui Platonis de *coena inscribitur, et Cle-
 archus in laudatione Platonis, & Anaxillides in 11. de phi-
 losop. lib. asserunt Athenis famam esse Aristonem Perictione
 cum esset speciosissima, uinum inferre conatum esse, uerum
 fuisse illius conatus irritos, uidisseq; in somnis Apollinem,
 atq; ab eo mundam à iugali copula quoad pareret, uxorem
 seruasse. Nascitur autem Plato, ut Apollodorus testatur in
 Chronicis, LXXXVIII. olymp. Thargilionis septima, qua
 die natum Apollinem Delij autumant. Moritur autem, ut Her-
 mippus tradit, primo anno centesimæ octauæ olymp. in
 nuptijs discumbens, octogesimum & primum ætatis agens an-
 num. Neanthes octoginta quatuor annos natum defecisse
 scribit. Est igitur Isocrate minor natu annis sex. Ille quip-
 pe sub Lysimacho, Plato sub Aminia natus est, sub quo &
 Pericles diem obiit. Erat autem familia Collyteus, ut refert

Ant

* in p. 110.

* in p. 110.
 & in p. 110.
 in uolunt.

in p. 110.
 in p. 110.
 in p. 110.

Antileo in secundo de tēporibus. Natus est secundum quosdam in Aegina in Phidiade domo, eius qui Thaletis filius fuit, ut Phavorinus ait in Omnimoda historia, patre ipsius cum ceteris misso, in agrum sortiretur, Athenasq; reuerso, cum à Lacedæmonijs qui Aeginensibus opem tulerant, expulsi sunt. Ludos quoq; magnificos Athenis exhibuit, Dionē sumptus suppeditate, ut ait Athenodorus in octauo περιπατηῶν libro. Fratres habuit Adimantum et Glauconē, sororemq; Potoniam, de qua Speusippus nascitur, literasq; apud Dionysium didicit, cuius & in Anterastis meminit. Exercitatusq; est apud Aristonem Argiam palestritam, à quo & Plato propter egregium corporis habitum cognominatus est, cum prius Aristocles ex aui uomine uocatus esset, ut in successionebus tradit Alexander. Sunt qui ob orationis ubertatem & miram latitudinem sic appellatum putent, siue quòd ampla fuerit fronte, ut Neanthes scribit. Nec desunt qui in ^{*}Isthmo palaestra, se exercuisse uelint, sicut ^{*ισθμῶν.} & Dicæarchus in primo de Vitis. Picturæ quoq; fuisse studiosum ac poëmata scripsisse, primò quidem dithyrambos, deinde melos ac tragœdias. Vox illi gracilis fuit, ut ait Timotheus Atheniësis in libro de Vitis. Pertur et Socrates uidisse per somnium oloris pullum sibi in gremio plumescere, qui continuò exortis alis in altum aduolans suauissimos cantus ediderit. ^{*}Postridie cum Plato sibi à patre cōmendatus ^{*κατ' ἐμίσηται.} esset, hunc cygnum quem uiderat dixisse. Philosophari cepit primùm in Academia, inde se in hortum qui iuxta colonum est contulit, ut Alexander in Successionebus scripsit, Heraclitum adducens testem. Demum cum tragicum certamen esset initurus, ante Dionysiacum theatrum audito Socrate igni poëmata exussit, dicens:

Ἡρασι προμολ' ὡς, Πλάτων γύτι σῶο χαρίζε. hoc est,

h s

Huc

Huc ades ô Vulcanè, Plato nam te eget in hac re.
 Hinc annum uicesimum ætatis agens Socratem audiuit. Illo
 decedente Cratylo Heracliti discipulo & Hermogeni Par
 menidis Philosophiam tuenti operam dedit. Deinde cum
 esset annorum duodetriginta, ut ait Hermodorus, Megara
 se ad Euclidem cum alijs aliquot Socraticis contulit. Hic
 Cyrenem profectus Theodorũ mathematicũ audiuit, atq;
 inde in Italiam ad Pythagoricos Philolaum atq; Eurytum
 cõcessit. Ab his se in Aegyptum ad prophetas sacerdotesq;
 recepit, quò et Euripidem aiunt unà secum profectum esse,
 atq; ibi morbo comprehensum, à sacerdotibus marina cura
 tione fuisse absolutum, qua ex re postea dixerit:

Θάλασσα κλύζει πάντα τ' ἀνθρώπων κακά. hoc est,
 Mare uniuersa proluit hominum mala.

Quin & dixisse iuxta Homerum Aegyptios omnes medi
 cos esse. Decreuerat Plato magis etiam congregari, utrum
 propter Asiæ bella proposito destitit. Regressus uero Athe
 nas in Academia commorabatur. Est autem locus in subur
 bano nemorosus, à quodam heroë Academia nomine appel
 latus, sicut & Eupolis in A. stratentis memorat dicens:

Ἐν ἀνδράσι δρόμοισιν Ἀκαδημία θεῶν. hoc est,
 In ambulacris Academi umbrosis Dei.

Sed & Timon in Platonem loquens, inquit:

Τῶν πάντων δ' ἕγατο πλατύσῃσιν, ἀλλ' ἀγορευτῆς
 Ἡδονῆς τέττιξιν ἰσογράφῃσιν, οἷθ' ἐκαδέμῃ
 Δόδορι ἐπεζόμενοι ὅπα ληθεία γὰρ ἰῆσι. hoc est,
 Hos inter dux ille Plato celsissimus ibat.

Cuius ab ore melos manabat, quale Hecademi
 Arbutis lepida modulantur uoce cicadæ.

Antea enim per e tenuè scribebatur Ecademia. Hic igitur
 Philosophus, Isocrate amico utebatur. Enimvero Praxi
 phan

phanes quendam conscripsit inter eos habitam de Poëtis
 scholam, cum in rure Platonis hospitio frueretur Iſocrates.
 Ter illam militasse Aristoxenus autor est. primò in Tana-
 gram, secundò in Corinthum, tertio in^a Delum, ubi & ui-
 etoria potitus sit. Misit Heracliceorū Pythagorcorumq;
 ac Socraticorum rationes, atq; in his quidem quæ sensibus
 subiacent, Heraclicite partes tuebatur. Porro in his quæ ad
 intelligentiã pertinent, Pythagoræ acquiescebat. In rebus
 autem ciuilibus Socratem suam maxime amplectebatur. at-
 que ita in unum corpus triplicem Philosophie compegit ra-
 tionem. Aiunt quidam, ex quibus Satyrus est, Dionem illum
 scripsisse in Siciliam, uti tres libros Pythagoricos sibi eme-
 ret, à Philolao centum minis. Erat enim satis opulentus, ac-
 ceptis à Dionysio plusquam octoginta talentis. Sicut enim
 Honetor scribit in libro cuius est titulus: An pecuniosum
 oporteat esse sapientem. Multum illi Epicharmus contu-
 lit comicus, cuius & plurima transcripsit, ut Alcimus in eis
 libris quos ad Amyntam scripsit, quatuor numero, meminit.
 Eorum in primo ita loquitur: Constat autem & Platonem
 complura sibi de Epicharmi libris assumere. Id ita inspicien-
 dum est. Sensibile asserit Plato, quod aut in qualitate aut in
 quantitate nunquam persistat, sed diffuat semper, atq; im-
 mutetur. Veluti si numerũ ex ijs tuleris, quæ neq; equalia,
 neq; aliqua, neq; quanta, neq; qualia sunt. Porro ista sunt
 quorum semper generatio est, nunquam uerò substantia. In-
 telligibile uerò cui nihil uel accidit, uel deccidit. Hoc autem
 sempiternorum natura est, quam similem atq; eadem semper
 esse cõtigit. Atqui Epicharmus de sensibilibus atq; intelli-
 gibilibus in hanc sententiã expresse loquitur.* addidit præ-
 terea Alcimus. Aiunt autem sapientes animam, alia quidem
 sentire per corpus, puta uidendo atq; audiendo, alia uerò
 ipsam

*ὅτι δαλίον
 Delum Tan-
 gram est
 nicipiũ, et a po-
 liois templum

Gellius de or-
 nullibus dena-
 riam mercatũ
 scribit.

*ὅτι δαλίον
 Δὲ πὰρ ὅτι

ipsam per seipsum animaduertere, nullo corporis officio utē-
 tem. Quocirca eorum quæ sunt, alia sensibus percipi, alia
 intelligentiæ ratione cōprehendī. Quare Plato quoq; opor-
 tere dicebat eos qui cuperent rerū initia colligere, ipsas pri-
 mū species, quas Ideas uocat, secundū se ipsas distribuere, pu-
 ta similitudinē et monadem, multitudinē atq; magnitudinē,
 *statumq; et motum. Secundò ipsum per seipsum, honestum
 ac bonum, iustum, atq; huiusmodi cætera subijcere. Tertio
 conspice quæ sibi mutuò coherent Ideas, puta scientiam aut
 magnitudinem sine dominationem, simul & illud cogitare,
 ea quæ sunt apud nos ex illorum participatione eis æquiuo-
 ca fieri. Exempli causa, dico iusta esse quæ iusto communi-
 cant, honesta quæ honesto. Est autē unaquæq; species æter-
 na, ac præterea intelligentiā omni perturbatione uacua.
 Quocirca & Ideas in naturam uelut exemplaria dixit substi-
 stere. Alia bis esse similia quæ maximè ad istarum similitu-
 dinem consistant. Epicharmus igitur de bono atq; idem ita
 ferè differit. Num tibi arum cantus res aliqua est: ita sanè.
 homo igitur ipse cantus est. nihil minus. Age uideamus, Ti-
 bicen aliquis homo ne tibi uidetur nec ne? homo profectò.
 Non ne igitur idem tibi uidetur de bono, aliud esse bonum,
 aliud uerò rem? si quidem secundum seipsum quisquis illud
 didicerit, iam bonus efficietur. quemadmodum qui tibi arum
 cantum didicerit, tibicen, qui saltare, saltator, qui cōplecti,
 complexor meritò dicitur. atq; in hunc modum de cæteris,
 quòd qui ea didicerit, non ars ipsa, sed artifex uocatur. Pla-
 to in opinione de ideis ait: Si quidem est memoria, ideæ in
 his quæ sunt, existere, quòd memoria quietæ cuiusq; rei ac-
 manentis sit. Manere autem præter ideæ nihil. Quo enim,
 inquit, modò seruantur animantes, nisi & ideam attigis-
 sent, & præterea naturalem mentem accepissent? Meminit
 autem

*τίον.

*ἀλς, ἰμπα-
*αἰς.

*ἐπιμαῖς

autem similitudinis & pabuli cuiusmodi illis esse soleat, ostendēs quòd sit animalibus omnibus insita similitudinis intelligentia. Quocirca et quæ sunt eiusdem generis sentiunt. Porro Epicarmus ita ferme ait. Sapientia non in uno tantū consistit, sed quæ uiuant omnia, & notionē quoq; habēt. Nam <sup>* γνώμαρ σεν-
sum.</sup> gallina si advertere uolueris, nou parit uiuentes pullos, sed oua prius incubat, & calore animat. Hæc autem sapientia, ut sese habeat, natura nouit sola. Ab ea quippe eruditur. Ac rursum, Nihil profectò mirum si ita loquar, & placere eas sibi et uideri præclare uatas. Nam et canis cani uidetur esse pulcherrimus, & boui bos, et asinus a sino, sus item sui uidetur uenustate præstare. Ista & huiusmodi quatuor libris prosequitur Alcimus, admonens quantum emolumentū Plato ex Epicharmo sibi cōparauerit. Quòd autem neq; Epicharmus ipse hoc ignorauerit, ex ijs conijcere licet, quæ præfagiens ac ueluti diuinans fore imitatoreū sui, sic serē ait: Ut autem ego puto, imò pro comperto habeo, mearum adhuc erit memoria rerū, meorumq; sermonū, eisq; quospiā acceptis, metro soluto, quo nunc constat, coloreq; adiecto purpuram uenustate uerborum componet, ^{* δουράδων} inuictusq; ipse alios facillè superabit. Videtur Plato Sophrouis quoq; mimographi libros antea neglectos primus Athenas inuexisse, gestumq; ex eis duxisse, qui et sub eius capite fuerint reperi. Ter autē nauigauit in Siciliam, primò quidem ut insulam crateresq; uideret, quo tempore Dionysius Hermocra-
tis filius tyrannus impulit, ut secum loqueretur. ubi cum ille de tyrannide differeret, dicēs nō id præstare quod sibi soli esset utile, nisi et uirtute excelleret, offensum tyrannum & iratum dixisse aiunt, Verba tua ^{*} ociosorū senum sunt. et ille, et tua, inquit, tyrannidē sapiunt. Ad hæc indignatum tyrannū primò quidē necare illū uoluisse. deinde uerò à Dio-
ne

ne et Aristomene exoratum, id quidem non fecisse, verum Polidi Lacedaemonio qui per id temporis legatus ad se venerat, cum tradidisse, ut uenundaretur. Eum ille in Aeginā adducit, um uendidit. Quo tempore Charmander Charmandridis filius cum mortis reum esse accusauit. Iuxta promulgatam enim apud eos legem capitale erat, si quis Ateniensiam eam insulā adisset, atq; ipse eam legē tulerat, ut Phavorinus memorat in omnimoda historia. Ceterū cum à quodam fuisset dictum, *disciplinae gratia Philosophum cō ascendisse, absolutum dimiserunt. Afferunt pleriq; illum et in concionem adductum, ubi cum obseruaretur, nihil penitus locutum fuisse, prompto animo quicquid contingeret, accipere paratum. Illos cum minimē quidem occidendum, sed solum uendendum captiuorum more decreuisse. Aderat fortē Anicetus Cyrenaeus: is cum uiginti minis, siue ut alij uolunt, triginta redemit, remisitq; Athenas ad amicos. Illi extemplo pecuniam Anicridi remisserunt. Sed hanc ille omnino accipere noluit, asserens non eos solos dignos esse quibus Plato curae esset. Alij Dionem eam misisse pecuniam dicunt; illumq; eam nulla ratione admisisse. Sed hortulum quoq; in Academia sibi comparasse. Polidem uerò à Chabria superatum, et postea in Helice fuisse submersum, fama est, demonio illi indicante ista illum Philosophi gratia perpeti ut Phavorinus in primo commentariorū meminit. Atqui non quieuit Dionysius ipse, uerum eum didicisset quae illi contigissent, scripsit Platoni, orans ne in se maledicta ingereret. Ad quem ille scripsit, non sibi tantum superesse otij, ut Dionysij meminisset. Secundò profectus est ad iuniorem Dionysium, postulans terram atq; homines qui iuxta constitutam ab eo Remp. uiuerent. Id ille quanquam pollicitus, non praestitit. Nec absuit secundum quosdam suspitio illum

magno sui periculo Dioni & Theotæ persuadere tentasse, illorumq; erexisse animos ad liberandam insulam. Quo tempore Archytas Pythagoricus scripta ad Dionysium epistola purgavit illum à suspitione, atq; ereptum Athenas remisit. Est autem epistola huiusmodi.

ARCHYTAS DIONYSIO S.

MISIMVS omnes Platonis necessarij Laniscum & Photidam, uirum illum abs te recepturi iure antiquæ nostræ amicitia. Rectè igitur feceris, si memineris quantò à nobis studio efflagitasti Platonis ad te aduentum, ut nos illum uenire hortaremur, facturum te spondens omnia: illumq; liberè accedere et abire permissurū. Memor esto igitur quanti illius aduentum feceris, quodq; eo tempore plus cæteris amaueris. Quòd si qua orta simultas est, humanius te agere conuenit, illumq; nobis restituere illæ sum. Hæc enim si facis, iustitiã coles, ac nobis gratificaberis. Tertiò accessit. Dionem reconciliaturus Dionysio: sed cum id obtinere nequisset, infecto negotio ad patriam redijt. Vbi ad Remp. accedere quidem noluit, quamuis maximè ciuilis esset, ut ex his constat quæ scripsit. Ratio autem cur abstinuerit à publicis negotijs, illa in primis fuit, quòd plebs alijs institutis & moribus assueuerat. Refert Pamphila in uigesimo quinto commentariorū, Arcadas ac Thebanos condita ciuitate ingentis magnitudinis rogasse illū ut eam Remp. *instrueret. quos cum ille didicisset æqualitatem sectari nolle, profectū *impudicissimè non esse. Fertur et Chabriã ducē reū mortis secutus, cum id ciuili nemo tutare uoluisset, quãdo et arcem cum Chabria ascendenti Crobylus sy cophanta conuiciatus dixit, alteri opem laturus accedis, quasi uerò nescias et te manere Socratis *uencuum? Ad quem ille, quando pro patria militabam, *nōdū pericula pertuli, et modò amici gratia ne desim officio, per-

libenter me periculis expono. Primus hic, ut Phavorinus ait in octavo omnimoda historiae, dialogos introduxit, primusque inquisitionis modum per resolutionem Leodamanti Thasio induxit, et primus in Philosophia nominavit* Antipodas et elementum et Dialecticam et Poemata et pra-

ἄντιπῶδες. longum in numero. Extremorumque; *planam superficiem, ac
ἄντιανδρῶν. Dei providentiam. Primusque; Philosophorum orationi Ly-
ἄντιπῶδες. siae Cephalii filij contradixit, ipsam ad verbum exponens in Phaedro, primusque; Grammaticae vim speculatus est. Cumque; primus omnibus serè qui ante se fuerant, contradixerit, queri solet, cur Democriti mentionem non fecerit. Refert Ne-anthes Cyzicenus hunc cum in Olympia aliquando descendisset Graecorum in se omnium ora conuertisse, ac eodem tempore Dionii congressum, aduersus Dionysium bellare instituenti. Porro in primo commentariorum Phavorini fertur, Mithridatem Persam Platonis statuam in Academia locasse, ita inscriptam, Mithridates Rhodobati filius Perses, Musis inuaginem Platonis dicauit, Silanionis opus. Tradit Heraclides iuuenem Platonem adeò fuisse uerecundum, adeò compositum, ut nunquam risisse nisi modicè, deprehensus sit. Cum tamen esset eiusmodi, ne sic quidem conuiciorum conuicia effugit. Theopemptus enim in Autochare sic ait:

Ἐπὶ δύο μόνον ἓστιν ἓν.

Τὰ ἓ δύο μόνον ἓστιν ὡς φησὶ Πλάτων. hoc est,

Vnum enim ne unum quidem est,

Sed uix duo sunt unum, narrat ut Plato.

Sed et Anaxandrides in Theseo,

Ὅτι τὰς μορίας ἔφωγεν ἄσπερον Πλάτων. hoc est,

Quando uocabat oleas nositer ut Plato.

Timon quoque; ita illum* agit;

Ὡς ἀήπλασε Πλάτων περιπασμένα δάμαρτα ἐδολίς. i.
Ut conficta Plato astutus miracula finxit.

Et Alexis in Meropeide,

Ἐἰς χαμρὸν ἦκεις. ὡς ἔγωγ' ἀπορκεμένη
 Ἄνω κάτω τε περιπάσῃς ὄσσις Πλάτων
 Σοφὸς δολίη εὐρεκ', ἀλλὰ κοπιῶ τὰ σκέλη. *hoc est,*
In tempore ipso tu uenisti, uerum ego
Sursum ac deorsum tristis, ut Plato, seror
Miseram, labore frustra lassas curibus.

Et rursum in Acylione,

Λέγεις πειεῖ ἄμ' ἂν οἶσθα, συγκρινῶς Ἰρίχωρ
 Πλάτωνι, καὶ γνώσῃ λίτρον ἢ κρόμμυνορ. *hoc est,*
Ignora nobis narras, plane cursitans
Platonis instar, ac nosce cepe ἢ litron.

Amphis in Amphicrate

Τὸ δὲ ἀγαθὸν ὅτι ποτ' ἔστιν, ἢ σὺ τυχεράνῃ
 Μίλλαις διὰ ταυτήν, ἤττωρ οἶδα τῆς ἔγῳ
 Ὡ διαποτ' ἢ τὸ τῆ Πλάτωνος ἀγαθόν. *hoc est,*
Atqui bonum illud quod nancisci cogitas
Te posse, propter hanc, certè id minus scio
Platonis illud quàm bellum bonum ὀ here.

In Dexidemide uerò ait, ὦ Πλάτων

Ὡς δολίη οἶσθα πλὴν σκυθρῶ πάσαιρ μόνου
 Ὡσις κοχλίας, σεμνὸς, ἐπιρκεῖας τὰς ὀρρεῖς. *hoc est,*
Aliud nil potes quàm mœrere mi Plato,
Et fronte semper corrugata, ut coclea.

Cratinus in subdititio,

Ἄνθρωπος εἶ δολοσότη, καὶ ψυχὴν ἔχεις.
 Κατὰ μὲν Πλάτων' ἂν οἶδα, ὕπνον οἶδ' ἔχειρ. *hoc est,*
Homo es profectò, mentemq; ἢ sensus habes
Iuxta Platonem, uix scio, uerum arbitror.

Alexis Olympiodoro,

Σῶμα μὲν ἔμῃ τὸ θνητὸν ἀνθρώπου ἐγένετο
 Τὸ δὲ ἀθάνατον ἔφευγε πρὸς τὸν αἴρα.
 Ταῦτ' ἴσχυλὴ Πλάτωνος. hoc est,
 Homo fuit quidem mortale, in me quod fuit
 Mortale quod non fuit, in auram evanuit.
 Num hæc ex Platonis schola?

Et in Parasito,

Ἐἰ μετὰ Πλάτωνος ἀσολοισχῶν κατ'αμόνας. hoc est,
 Aut cum Platone solitarium loqui.

κίμης. Subsannat ὁ ἄνθρωπος Anaxilas in Botrylione ὁ ἄνθρωπος Cerco, ὁ ἄνθρωπος Πλατωνίου. Aristippus in quarto de antiquis delicijs ait illi adolescentis cuiusdam Stelle nomine qui cum eo Astrologiæ dabat operam, amore captum, Dionis etiam cuius meminimus. Nonnulli ὁ ἄνθρωπος Phædrum amasse putant. Indicium autem amoris fuisse epigrammata ab eo in illos conscripta.

Ἀστέρης ἀσάδης ἀστὴρ ἔμῃς, εἶθε γενόμεν
 Οὐρανὸς ὡς πολλοῖς ὀμμασιν, εἰς σὲ βλέπω.
 Ἀστὴρ πρὸς μὲν ἔλαμψες ἐνὶ ζωοῖσιν ἴσως
 Νῦν δ' ὅφρα τὸν λάμπης ἴασιρος ἐν φθιμένοισι. hoc est,
 O utinam caelum fierem cum sidera cernis
 Mi Stella, ut multis in te oculis tuerer.

Iamdudum uinis lucebas lucifer, at nunc
 Extinctus lucet Hesperus Elysijs.

In Dionem uerò in hunc modum,
 Δάκρυα μὲν ἑκάβητε καὶ Ἰλιάδισι γυναιξὶ
 Μοῖραν ἐπέκλωσαν δὴ τῶσδε γενομένης.
 Σοὶ δ' Δίωρ ῥέξασθαι καλὸν ἐπινύμιον ἔργον
 Δαίμονες ἰσχυρίας ἐλπίδας ἔφεχσαν.
 Κάσταν δ' ἐρυχθῶν ἐνὶ πατρίδι τίμιος ἀστὴρ

ὦ ἔμῃς

Ὡς ἰμὸν ἑκμίντας θυμὸν ἕρωτο Δίωρ. *hoc est,*
 Et lacrymas Hecubæ, & Troianis fœta puellis
 Decrevere recens ex genitrice satis.

At tibi post partos præclaro Marte triumphos
 Spes reliqua est nullis clare Dion superis.

Te patria ampla sœuet, cùmulat te civis honore,

Quo mihi nunc mentem perdis amore Dion?

Hoc enim illius sepulcro inscriptum Syracusis tradunt.

Quin & Alexim amasse fertur, & Phædrum, quemadmo-
 dum diximus, in quos scripsit in hunc modum,

Ναὺ ὄτε μολὲν ἄλεξις ὄσορ μόνου εἶπ' ὅτι καλὸς,

Ὡ πῆαι, καὶ πάντῃ * πᾶσι πορὶ βλέπεσαι.

Θυμὲ, τί μινύεις κυσὶρ ὄσιου; εἶτ' ἀνίσεις

Ἰσέρου, ἃχ' οὕτω Φαῖδρου ἀπωλείσαμιν; *hoc est,*

Nunc quoniam nihil est quoquò se uerterit omnis

Solum quòd pulcher uisus Alexis ait:

Quid mi anime os canibus prodis, mox inde molestus

Detrectas, Phædrum siccine perdidimus?

Archeanassa quoque Colophoniasum esse, in quam sic
 scripsit,

Ἀρχεάνασσα ἔχω τὴν ἐκ κολοφῶνος ἑταίρα

Ἦς καὶ ἐπὶ ῥυτίδων ἔξει δρυμὸς ἕως

ἃ δαλοὶ, νεότατ' ἀπαντήσαντες ἐκείνης

Πρωτοπλαθε, δι' ὄσου ἔλθετε πυγμαίης. *hoc est,*

Archeanassa mihi est mœretrix Colophonias, seris

Cuius & in rugis sedit acerbus amor.

Quas miseri flammæ, per quanta incendia abistis

Libata illa quibus prima iuuenta fuit.

In Agathonem item,

Τὴν ψυχὴν ἀγάθωνα φιλοῦ ἐπὶ χάλισιν ἔσχαυ.

Ἦλθε γὰρ ἡ θλίμωρ ὡς διαβυσσομένη. *hoc est,*

* aliis, πᾶσι
 ἰωπερὶ γὰρ.

Hoc distichon à
 Platone adhuc
 adolescēte scri-
 ptū, putat Gel-
 lius.

*Suavidè dans Agathon, animã ipse in labra tenebam;
Acgra etenim properans tanquam abitura fuit.*

Item aliud,

Τὸ μίλω βάλλωσι, οὐδ' εἰ μὲν ἕκαστα φιλεῖς με
Δεξαμένη τ' οὔσ παρθενίης μετάλλωσι.

Ei d' ἀρ', ὃ μὴ γένοιτο νοῖς, τοῦτ' αὐτὸ λαβῆσα
Σκέψαι τῶν ἄρα ὡς ὀλιγοχρόνιος.

hoc est,

Malò ego te scrio, tu me si diligis, illud
Suscipe, me impari et uirginitate tua.

Hoc fieri si posse negas, hoc suscipe malum, et
Quam pereat paruo tempore forma uide.

Μῆλον ἐγὼ βάλλω με φίλων σέ τις ἀλλ' ἐπίνευσον
Ξανθίππη, καὶ γὰρ καὶ σὺ μαραινόμεθα.

hoc est,

Malum ego, me iuculatur, amat qui te. amne quæso
Xanthippe, tibi mox nam et mihi forma perit.

Αἰκντ' et illud in Eretrienſes insidijs exceptos ipsius esse,
Εὐβοίης γένος ἢ μὲν Ἐρετρικόν, ἀγχι δ' ἐ Σούσων

Κάμειθα, φεῦ γὰρ τὸν ἄρα ἀφ' ἡμετέρης.

hoc est,

Euboeæ sumus Eretrum genus, at prope Susas
Condimur, heu nostra tam procul à patria.

Et illud,

Ἄ Κύπρις μόσασσι κοράσια τῶν Ἀφροδίτα
Τιμᾶτ', ἢ τὸν ἔρον ἔμμιμ' ἐφοπλίσομαι.

Χ' αἱ Μῆσαι, ποτὶ Κύπριμ' ἀρεὶ τὰ ζωμύλα τᾶντα

Ἄ μινδ' οὐ πέτασαι τῆστο τὸ παιδάριον.

hoc est,

Hæc Venus ad musas, Venerem exhorrescite nymphae,
In uos armatus aut Amor insiliet.

Cui contrà Muse, lepida hæc ioca tolle precamur.
Aliger huc ad nos non uolat ille puer.

Item aliud,

Χρυσὸν ἀνὴρ ἐυρὼν ἔλιπερ βρόχον, αὐτὰρ ὁ χρυσὸν

Op

Ὁρ λῆτερ εἰς ἐνὸς ἡΐτερ ὅρ εἶρε βρόχου. hoc est;
 Aurum qui reperit, laqucum abijcit: alter amisso

Auro, collo aptat quem reperit laqucum.

At uerò Molon hostili aduersus illū animo, non id ait esse mirandū, si Dionysius Corinthi, sed si Plato esset in Sicilia. Videtur & Xenophon haudquaquam amico in illum fuisse animo. Nam ueluti cōtentionis studio similia scripsere, Symposii, Socratis defensionē, cōmentaria moralia. Ad hęc ille de Rep. hic Cyri scripsit infantia, quam in suis legibus Plato fictam dixit; neq; enim eiusmodi fuisse Cyrū. Tum ambo cum Socratem semper habeant in ore, nusquā reperies sui inuicem fecisse mentionē. Semel tantū Xenophon Platonis meminit in tertio commentariorum. Fertur & Antisthenes eū eorū quę scripserat quippiā recitare uellet, orasse illum ut adesset recitanti. Et eū roganti cuiusmodi id esset, libri eius titulū explicuisset, de eo inquit, quod nō sit cōtradidere. Tu ergo, ait ille, de hoc ipso quomodo scribis? & eū doceret * contra suā uenire sententiam, scripsit aduersus Platonē dialogum, Sathonem illum * ὅτι πικρὸν
πικρῶν inscribens. Ex eo iam alienis animis in se inuicem fuere. Aiunt Socratem eū Platonis Lysidem audisset recitari, prob dii immortales dixisse, quā multa de me mentitur adolescens. Scripsit quippe nō pauca uir ille, quę Socrates nō dixit. Fuit illi & aduersus Aristippū haud obscura similitas. Nam in libro de anima illū insimulat, quod absuerit moriēti Socrati, eū in Aegina uicino Atticę loco per id tēporis moratus sit. Erat illi eū Aeschine quoq; ut fertur, Socratis auditore contentio; quippe eū à Dionysio magnificeret, egensq; rerū omniū ad eū profectus esset, à Platone despectum, atq; ab Aristippo fuisse cōmendatum. Porro sermones quos Critonē fecit in carcere loquentem,

cum Socrati cōsuleret fugā, Aeschinis fuisse tradit Idoneus, illi uerò a Platone huius odio fuisse attributos. Bini uerò nunquā in libris suis Plato mentionē fecisse deprehenditur, præterquam in libro de immortalitate animæ, & in Socratis defensione, idq; tenuiter. Enimuero styli ipsius genus, inter poëma & prosam orationē mediū ait Aristoteles fluere. Hunc solum Platoni assedisse quodam loco Phavorianus ait, cum librū de anima recitaret, reliquos omnes surrexisse. Pleriq; autumant Philippū Opuntium ipsius leges que erant in cera, transcripsisse, huius & Epinomida esse aiunt. Euphorion ac Panætius in titū librorū de Rep. sæpius inuentū inuersum atq; immutatū dixere. Eā ipsius Remp. Aristoxenus totā sermē in Protagoræ cōtradictionibus asserit scriptā. Phædrū primo illū scripsisse fama est. Habet enī questio illa nōnihil iuuenile. Porrò Dicæarchus totū id scribēdi genus, ut graue ac molestū carpit. Platone tradūt cum uidisset quendā aleis ludentē increpasse, & cū ille, quā me in paruis reprehendis diceret, respōdisse. At est cōsuetudo nō parua res. Rogatus an ipsius monumenta sicuti superiorū futura essent, primū, inq; cōparare oportet nomen, tum multū promotū fuerit. Ingresso aliquando Xenocrati, cæde, inquit, hunc puerū. Nā ipse quod iratus sim, nequeo. Cuidam item seruorū, iam, inquit, uapulasset, nisi iratus essem. Cum equo insedisset, cōtinuò descēdit, dicens uereri se ne equi ferocitate raperetur. Ebrijs cōsulare solitus erat, ut in speculo se studiosè intuerētur, quoad eiusmodi faciditate deterrentur. Potare usq; ad ebrietatē nusquam decere monebat, præterquam in diebus festis dei largitoris uini. Somnus item immodicus illi displicebat. In legibus siquidē ait, Dormiens autē nemo uilius precij est. Veritatem suauiore auditu omnibus que dicerētur. Alij,

titulus est qd.

terra loqui incūdius oībus dixisse putāt. Sic autē et de ueritate dixit in legib. Præclarū quiddā est ueritas, o hospes, atq; durable. Verū id psuadere nō facile uidetur. Optabat insup memoriā sui, uel in amicis uel ī libris relinqui. *Lo-^{*i f r i d e s i} cis et ipse utebatur plurimū. Moritur eo quo diximus modo, x l i i. Philippi regis anno, ut Phauorinus in l i i i. commēt. refert, a quo et obiurgatū fuisse illū Theopompus auctor est. Myronianus in similib. ait Pilonē meminisse pro uerbij de Platonis pediculis, quasi sic ille defecerit. Sepultus est autē in Academia, ubi plurimū tēporis philosophatus fuerat. Vnde & quæ ab eo fluxit scēta Academica est appellata. Corpus ei elatū honorificē, et ab his qui eō cōuenērāt cōditū. Eiusmodi fuit ipsius testamētū. Hæc legauit Plato atq; reliquit. Hephæstiadeū fundū, cui ab aquilone uicina uia est, quæ ducit à tēplo Cephissiadū, ab austro Heracleū Hephæstiadū, ab ortu solis Archestratus Prearius, ab occasu Philippus Cholidēsis. Hūc autē nemini licitum sit aut uēdere, aut alienare, sed sit Adimāti filij quātū fieri potest. *Encresiadūq; fundū quē emi à Callimacho, cui ab^{*i u p r o u a d e u p.} aquilone uicinus est Eurymedō Myrrhinusius, ab austro Demonstratus Xypetron, ab ortu Eurymedon Myrrhinusius, ab occasu Cephissus. Argenti minas tres, argentæ pbialam pendētem drachmas C l x v. Cymbiū ponderis drachmarū quadraginta quinq;. Anulum aureū, & in aurem aureā, ambo drachmas quatuor & tres obolos pendentia. Euclides lapicida mihi debet minas tres. Dianā dimitto liberā, famulos relinquo Tychonē, Bittam, Apolloniadem, & Dionysium. Supellectilē & uasa scripta, quorū habet exēplar Demetrius. Nulli autem quicquā debeo. Curatores erunt Sosthenes, Speusippus, Demetrius, Hegias, Eurymedō, Callimachus atq; Thrasippus. Hoc testa-

menti ipsius exemplar. Sepulcrum eius his illustratū est
epigrammatibus, quorum illud primum est,

Σωπρόσῳ προφῆρον θνήσκῳ ἤθη τε δικάῳ
Ἐνθάδε δὲ κῆταυ δὶ⊗ Ἀριστοκλέης,
Εἶδὲ τίς ἐκ πάντων σοφίης μέγαρ ἔσχερ ἔπαινον
Οὗτος ἔχῃ πλῆθον, ἢ φόβος οὐχ ἵπεται. hoc est,
Iustitia cunctis prestans, mitisq; modesta,
Hoc situs in tumulo diuus Aristocles.
Si quensquam ad magnos sapientia uexit honores,
Hunc citra inuidiam uexit & ipsa uirum.

Item alterum,

Γαῖα μὲν ἐν κέλωπ κρηπίῃ, τόδε σῶμα Πλάτωνος
Ψυχὴ δ' ἀθανάτων τάξιρ ἔχῃ μακάρων.
Υἱοῦ ἀρίστου, τὸρ τίς κῆε τιλόθῃ ναίωρ
Τιμῆ ἀνῆρ ἀγαθὸς θεῶν ἰδόντα βίωρ. hoc est,
Corpus habet gremio contestum terra Platonis,
Mens sed habet superūm tecta beata deūm.
Diuinum quem iam ueneratur quisquis honestus,
Et probus est, cuius uel procul est regio.

Et aliud recentius,

Αἰετὲ τίπῃσι βίβνας ὠπῆρ τάφῳ, ἢ τίνορ, ἀπῆ,
Ἀστρόντα θεῶν οἶκῳ ἀπωσκοπίῃ;
Ψυχῆς ἐμῆ Πλάτωνος ἀποπῆαμένῃς ἐς ὄλυμπον
Εἰκῶρ, σῶμα ἢ τῆ γῆνις ἀτθίς ἔχῃ. hoc est,
Quid monumenta super uolucrum regina uolasti?
Tu mihi dic superūm quam tuare domum?
Diua ego sublata in caelum seror umbra Platonis,
Terrenum at corpus Attica seruat humus.
Est & nostrum in hanc sententiam,
Καὶ πῶρ εἰ μὴ φοῖβος ἀν' Ἑλλάδα φῦσι Πλάτωνα
Ψυχῆς ἀνθρώπων γράμμασιρ ἠκίσατο.

Hoc epigramma
Graecis ad-
scriptū reperī,
hanc scio an
falsū.

Καὶ γὰρ ὁ τῶδε γένως Ἀσκληπιὸς ἐξῆρ' ἰκτὴρ
 Σώματος, ὡς Ψυχῆς ἀθανάτοιο Πλάτων. hoc est,
 Ni doctum Græcis genuisses Phæbe Platonem,
 Prorsus nemo animis qui medeatur erat.
 Corporis est medicus satus ex te Asclepius ægri,
 Aeternæ ut sapiens est animæ ipse Plato.

Et aliud de eius morte,

Φαίβος ἔφουσι βροτοῖς Ἀσκληπιὸν, ἠὲ Πλάτωνα
 Τὸν μὲν ἵνα Ψυχὴν τόνει' ἵνα σῶμα σάοι.
 Δαισόμενος ἢ γάμορ, πόλιρ' ἔλυθεν, ἢ ποτὲ αὐτῶσ'
 Ἐκτισι, καὶ διαπίδω ζυῶς ἐνιδρύσατο. hoc est,
 Produxit nobis Asclepion atq; Platonem
 Phæbus, ut hic corpus curet, & ille animum.
 Coniugium celebrare uolens, quam condidit olim
 Urbem adit ipse, Iouis quamq; solo posuit.

Atq; ita se habent epigrammata. - Discipuli uerò fuere
 Speusippus Atheniensis, Xenocrates Chalcedonius, Ari-
 stoteles Stagiritis, Philippus Opuntius, Hestæus Perin-
 thius, Dion Syracusanus, Amyclus Heracleotes, Erastus
 & Cariscus Scepsij, Timolaus Cyzicenus, Eueon Lam-
 psacenus, Pithon & Heraclides Aenij, Hippothales &
 Calippus Atheniësis, Demetrius Amphipolites, Heracli-
 des Ponticus, & cōplures alij. Cum his & mulieres duæ,
 Lasthenia Mantinea, & Axiothea Phlasiæ, quæ, ut Di-
 cearchus autor est, uirili utebatur ueste. Theophrastū itē
 illius fuisse auditorē quidā referunt, & Hyperidē orato-
 rem, Chamæleon & Lycurgū ait, Polemo & Demosthe-
 nē scribit ipsius fuisse studiosum. Sabinus itē ait & Mne-
 sistratū Thasiū in quarto de meditatione libro, & est id
 quidē uerisimilē. Verumenimuerò cūm Platonis in primis
 studiosa sis, idq; haud sanè iniuria. Philosophi summi

dogmata peculiari quodā amore ac studio præ cæteris indagare soles, operæ pretiū existimaui & sermonū illius naturā, & dialogorum ordinē, & persuasionis aut inductiōis vim, pro uiribus, ueluti per elementa capitūq; digere, uti neq; de illius uita quā collegimus, dogmata quoq; & decreta desiderētur, aliis quippe iuxta prouerbiū, noctūā Athenas, si ea quæ per species distribuūtur enarrare tibi oportebit. Dialogos itaq; primū Zenonē Eleatē scripsisse scriunt. Aristoteles in 1. de poëtis, Alexamenū Styreum siue Teiū, sicut & Phauorinus in cōmentarijs tradit. Ceterū Plato, meo quidē iudicio id genus excoluit, ad huc alioqui rude, atq; perficit. Ita nō solū ornatæ & excoltæ orationis, uerū et ipsius inuētionis dignissimē sibi primatū uēdicat. Est autē Dialogus ex interrogatione et respōsione cōpositus, de ea re quæ uel philosophiā uel reip. partes attingat, cum decenti & cōgrua expressiōe personarum quæ assumūtur, accuratāq; cōpositione uerborum. Dialectica est disputādi ars per quā aliquid aut probamus aut improbamus, ex interrogatione itidē, & respōsione differētū. Enimuerō Platonicæ orationis geminus stylus est, uterq; summus. Alter ex his qui instituit atq; imbuit, appellatur ὑψηλὸς. alter in inquirēdo uersatur, diciturq; ἰσχυρὸς. Prior ille in duo distinguitur genera, alterū in speculatiōe cōsistit, alterū in actiōe. Primū in naturale ac rationale, secūdū in morale ac ciuile diuiditur. Porro secundus ille itidē i duas species scinditur, priā q̄ exercetur, uocaturq; gymnastica, secāda i certaminibus est, et agonistica dicitur. Quin et gymnastice bipartita diuisio est, altera uelut incunabula exercitacionis sōnet, uocaturq; Mœnetica: altera iam suis uiribus nititur, tētātq; qd possit, et Pirastica dicitur. Agonistica item est bipertita distinctio, alia de-

monstrationi inseruit, & Endiëtica uocatur. alia exhortatur, & Anatreptica dicitur. Neq; sanè nos fugit pleròsq; Platonis dialogos aliter ac nos distinguere. Dicunt enim ex his alios dramaticos, quòd quasi poëma uideatur imitari, alios quòd narrationi inseruiat, diegematicos, mixtos alios appellant. Sed ea sanè distinctio dialogorum scenæ quæ philosophorù scholæ uidetur accõmodatior. Sunt ex his quidã qui ad physicã pertinet, ut Timæus, Logicen ut politicus, Cratylus, Parmenides & Sophista. Sunt qui ad moralè, ut Apologia, Critõ, Phædon, Phædrus, Symposiũ, Menexenus, Clitophon, epistolæ, Philebus, Hipparchus & Anterastæ. Ciuilè uerò Respub. leges, Minos, Epinomis, & Atlãticus. Mæenticã astruunt Alcibiades duo, Theages, Lysis, Laches. Pirasticã, Eutipbron, Menõ, Ion, Charmides, Thætetus. Endiëticam, Protagoras. Anatrepticam Eutydemus, Hippie duo, Gorgias. De dialogo quid nam sit, & quæ nam sint eius differentia, hætenus. Quoniam uerò infinita contentio est, alijs dicentibus ipsum dogmata inferre, alijs negantibus, age de his quoque uideamus. Dogmatistæ propriũ est dogma afferre, sicut & legislatoris, leges instituerè. Porro dogmata siue decreta * indif-

* κατ'εἶδος.

ferèter uocãtur, & quæ opinamur, & opinio ipsa. Ex his autè quod opinamur propositio est. Opinio autè persuasio ipsa siue opinatio. Plato igitur * quæ perceperat, ea exponit, quæ uerò sunt falsa, coarguit. De rebus incertis non definit. Atq; de his quidem quæ ipse opinatur, quatuor inducit personas, Socratem, Timæum, Atheniensem hospitem, peregrinum Eleatem. Sunt autem * peregrini non ut

* ἀλλοτρίων κατὰ λόγον.

* ἕτεροι.

daciij

daciꝝ coarguatur inducit *Traſymachũ*, *Calliclem*, *Polum*,
Georgiam, *Prothagoram*, *Hippiam*, atq; *Eutydemum*, &
 huiusmodi ceteros. At uerò cum probationibus & argu-
 menti conclusionibus locus est, plurimũ utitur inductione,
 caq; nō unica sed bipertita. Est enim & inductio oratio ex
 ueris quibusdam simile sibi uerum proprie colligens atq;
 inferens. Eius sunt species duæ, ea quæ ex cōtrario fit, &
 quæ ex consequenti. Quæ igitur ex contrario fit eiusmodi
 est, ut interrogāti circa omnem responsionē contrariũ in-
 feratur. Vt exempli causa, Pater meus aut alius est quàm
 pater tuus, aut idem. Si igitur alius est pater meus quàm
 pater tuus, cum sit alius quàm pater, nō erit pater. Si idem
 est qui pater meus, idem existēs qui pater meus, meus erit
 pater. Et rursus: Si animal homo est, lapis aut lignum erit.
 Non est autē lapis aut lignum, animatus quippe est, & ex
 seipso monetur, animal igitur est. Si autē anima est, animal
 uerò & canis & bos, erit & homo animal & canis &
 bos. Hac igitur inductionis specie quæ per contrarium fit,
 ubi rixæ locus est utitur Plato, nō ad asserendum dogma,
 sed ad refellendum quod falsum fuisset obiectũ. Est & alia
 ipsius species, quæ per cōsequēs: & ea duplex, altera qui-
 dem id quod in parte queritur per id quod est in parte de-
 monstrat: altera quod uniuersaliter per id quod in parte
 est probat. Prior illa oratorũ, sequēs dialecticorũ est. Que-
 ritur in prima an iste occiderit. Argumentũ est eo tēpore
 repertũ esse eade cruentũ. Est autē, ut diximus, oratorum
 ea inductionis species. Quippe rhetoricæ uis & officium est
 circa particularia, non circa uniuersalia uersari. Querit
 enim nō de iure ipso, uerũ de particularibus iustis. Altera
 uerò dialecticorum, probatur quippe uniuersum per par-
 tes. quæadmodũ queritur an sit immortalis anima, & an

Καταγωγή.

*Inductio per
contrarium.*

*Inductio per
consequens.*

ex mortuis sint qui uiuunt, quod in lib. de Anima probatur
 per uniuersale quoddam, quod contraria ex contrarijs fiant.
 Idem ipsum uniuersale ex quibusdam particularibus consi-
 citur, ut somnus ex uigilia, & contra, itemque maius ex mino-
 re, & contra. Hac autem specie utebatur ad asserenda ^{* ἰσχυρῶς ἀ-} quae
 percepisset. Nam ut olim tragœdiâ prius quidem chorus so-
 lus aiebat, postmodum uero Thespis unum inuenit histrionem,
 ut chorus interdum requiesceret, secundum postea Aeschylus
 adiecit, & tertium Sophocles, atque in hunc modum tragœdia
 consummata est: ita & philosophiæ ratio dudum circa unam
 tantum physicæ speciẽ iuxta uertebatur. Accessit Socrates,
 & adiecit ethicen. Tertiam Plato dialecticen addidit, &
 consummato philosophiæ operi extremam manum apposuit:
 Thrasyllus autem asserit illum iuxta tragicum quadriloquium
 dialogos suos edidisse. Tragœdi enim quatuor ^{* ἀρῆματα} poëma-
 tibus certabant, Dionysijs, Lenæis, Panathenæis, Chytris.
 Erat autem quartum poëma Satyricum. Porro quatuor poë-
 mata quadriloquia appellabantur. Sunt igitur omnes eius
 dialogi, de quibus nihil ambigitur, quinquaginta sex, repu-
 blica in decem diuisa libros, quam & apud Protagoram totam
 ferme inueniri in contradictionibus, tradit Phavorinus in
 secundo omnimodæ historiæ. Leges in duodecim diuidun-
 tur. Sunt autem huiusmodi quadriloquia nouem numero, le-
 gibus uno uolumine, & Reip. libris, in uno itidem inclusis.
 Primum igitur quadriloquium ponit, quod communem hypo-
 thesim habere uideatur, ostendere uolens cuiusmodi esse de-
 beat uita philosophi, dupliciterque in libris singulis inscriptio
 ne utitur, altera ex nomine, ex re altera imposita. Huius
 quadrilogij quod primum est in capite ponitur Eutyphrō,
 siue de sanctitate. Est autem ipse dialogus tentatiuus. Hunc
 sequitur Socratis defensio, moralis. Tertio loco Criton,
 siue

* ἰσχυρῶς ἀ-
κρίτως.

* ἀρῆματα.

τῆς ἀπορίας πρ
μα.

πειρῆσι. siue de eo quod * agendū est, moralis. Quartò Phædon, siue de anima, moralis. In secūdo uerò qua adri loquio præponitur Cratylus, siue de rectitudine nominū. Logica partes agēs Theætetus, siue de disciplina, tētatiuus. Sophista, siue de eo quod est, logicus. Politicus, siue de regno, logicus. In distributione tertia ponitur primo loco Parmenides, siue de ideis, logicus. Secūdo Philebus, siue de uoluptate, moralis. Tum symposiū, siue de amore, moralis. Postremò Phædrus siue de bono, moralis. In quarto præponitur Alcibiades prior, siue de hominis natura, φυσικός. Alcibiades secundus, siue de precatione, obstetricius. Hipparchus, siue de lucri studio, moralis. Anterastæ, aut philosophia, moralis. Quintæ præfertur in capite Theages, siue de sapientia, obstetricius, ac deinceps Charmides siue de frugalitate, tētatiuus. Laches, siue de fortitudine, obstetricius. Lysia, siue de amicitia, obstetricius. Sextæ princeps est Euthydemus, siue cōtentiosus, anatrepticus. Tum Protagoras seu sophistæ, endicticus. Gorgias siue de rhetorica, anatrepticus. Menon siue de uirtute, tētatiuus. Septimæ præponuntur Hippie duo, de honesto prior, posterior de mēdacio, ambo exhortatiui. Ion siue de Iliade, παραγινός. Menexenus siue epimphius, moralis. Octauæ primū sibi locū uēdicat Clitophco siue exhortatiuus, moralis. Resp. seu de iustitia, ciuilib. Timæus siue de natura, physicus. Critias seu Atlāticus, moralis. Nonæ præsidet Minos siue de lege, ciuilib. Leges siue de frēda lege, ciuilib. Epinomis siue philosophus, ciuilib. Epistole tredecim morales, quibus præponebat ἐπιπαιῖσι. Epicurus autē ἐπὶ δικά, αὐ. Cleon uerò χαίραρ. Ex his una est ad Aristodemū, ad Archytā due, ad Dionysiū quatuor, ad Hermiā & Erasclū & Coriscū una, ad Leodamātem una, ad Dionē una, ad perdicā una, ad Dionis* ne-

cessarios duæ. Est autē huiusmodi iuxta Thrasylū librorū
 illius distinctio, cui pleriq; accedūt. Alij autē ex quibus &
 Aristophanes grammaticus est, in triloquia eius dialogos
 ita distribuunt. primam ponūt cui præsit, respublica, Ti-
 meus, Critias. Secundā, cui Sophista, Politicus, Cratylus.
 In tertia leges statuunt, Minoën, & Epinonida. In quar-
 to Theætētū, Eutyphrona, defensionē. In quinta, Phædro-
 nem, Critonem, epistolas. Cætera singula & sine ordine
 ponūt. Incipiunt quidā, ut prædiximus, à republica, alij à
 maiore Alcibiade, pleriq; autem à Theage; alij ab Euty-
 phrone, nonnulli à Clitophōte, quidā à Timæo, alij à Phæ-
 dro, Sunt itē qui à Theæteto incipiāt, sunt qui à defensio-
 ne. Ex his autē dialogis qui Platoni inscribuntur, hi sine
 ulla cōtrouersia adulterini sunt Midon siue Hippostrō-
 phus, Eryxias siue Erasistratus, Alcyon, Accephalus siue
 Sisyphus, Axiochus, Phæaces, Demodocus, Chelidō, Septi-
 maz, Epimenides. Ex his Alcyō Leōtis cuiusdā esse fertur,
 ut Phauorinus in quinto cōmentariorum refert. Enimvero
 nominibus utitur uarijs, uti ne illius opera imperitis &
 rudibus cōspicua sint: propriè tamē sapientiā esse arbitra-
 tur carū crū quæ intelligētia cōprehēdūtur: & quæ ue-
 re sunt, scientiā, quā de deo ait animāq; à corpore disiun-
 ctam. Propriè uerò sapientiā & philosophiā uocat appeti-
 tionē quandā ac desiderium diuinæ sapiētis. Communiter
 apud ipsum sapiētia dicitur etiā omnis peritia. Ut cū, uer-
 bi gratia, sapientem uocat artificem. Utitur & iisdem sæ-
 pe nominibus in significandis uarijs rebus. φᾶλος siqui-
 dem apud illum, etiam pro simplici ponitur, sicut & apud
 Eueripidem in Licymnio de Hercule in hunc modum
 φᾶλον, inquit, ἄκομψον τὰ μέγιστα ἀγαθῶν
 Πᾶσαν ἐν ἑσθῶτι τελευτᾶ μὲν δὲ μὲν ἀν σοφίᾳ
 Δις χεῖν ἀτελείωτα. hoc est,

Neglectum, inornatum, atq; ut plurimum probum
Re metientem, non uerbis sapientiam.

Sermone nunquam palliato, at simplici.

** parvis.* Utitur eo Plato quandoq; & pro pulchro & honesto,
aliquādo pro ** paruo.* Sæpe uerò & uarijs nominibus utitur
in eadem significatione. Namq; ideā & speciem nominat
& genus & exēplar & initium & causam. Utitur & cōtrarijs
uocibus ut idē significant. Nā sensibile & quod est,
& quod non est dicit. Esse quidē propter generationē,
nō esse autē propter asiduā mutationē. Ideā itidē appellat
quod neq; mouetur neq; manet, & idem, & unum, & multa.
Idē uerò & in plurimis facere solitus est. Est autem

** ἑξ ἑξ.* librorū eius triplex ** expositio.* Primo enim docere oportet
eorū que dicuntur unūquodq; quid sit, deinde cuius rei
gratis dictū sit. Vtrū ex principali intētionē, an in similitudinis
parte, & ad dogmatū assertionē uel ad refellendū
contra differentē. Tertio uerò an rectē dictū sit. Verūm
quoniā ipsius libris et notæ quædā apponuntur, age de his
quoq; pauca loquamur. X enim literæ ad dictiones ac figurat
assumitur, prorsus ad Platoniam cōsuetudinē. XX
duplex ad dogmata opinionesq; eius peculiare. xxiij
ἑξ ἑξ ad eicētiore quasq; sententias ornatusq; uerborū
apponitur. Duplici periclyptigmeno ad quorundam emendationes
adhibetur. Obelus periclyptigmenus ad superflua queq;
ingulada preponitur. Antisigma ad usus duplices
scripturæq; translationes adhibetur. Cerannium ad philosophiæ
institutionē assumitur. Asterisus ad cōuenientiā dogmatū.

*Nota in libro
Platonis.*

** ἀίτιον.* Obelus ad ** improbationē.* Sūt igitur huiusmodi notæ,
& hic librorum numerus, ut Antigonus Carystius in libro quem nuper
de Zenone edidit, refert. Ea si quis dignoscere uoluisset,
mercedem his qui docerent penderet.

*Platonice
dogmata.*

Que

Quæ uerò illi placuerunt, huiusmodi fuerunt: Immortalem esse animam, & de corporibus ad corpora perpetuis uicibus migrare, cuiusq; initium constare numeris. Corporis principium, Geometriæ item constare ratione. Diffiniebat eam ^{*δυσώτ@.} ideam esse penitus * remoti spiritus, seipsam mouentem & motum præstantem corpori, & esse tripartitam. Rationalem ipsius partem sitam in capite, irascibilem in corde, concupiscibilem in umbilico & iecore consistere. * ^{*αφύλακτ.} Continere item ex medio semper corpus per gyrum atq; ex elementis constare, diuisamq; secundum harmoniæ interualla, duos orbes efficere coniunctos. Ex his interiorem circulum in sex alios scissum, septem reliquos circulos facere, Eñq; iuxta diametrum ad leuam intrinsecus habere sedem. Alterum uerò secundum latus ad dexteram, ideoq; ipsum ^{*κινητῆρ.} obtinere quod sit unicus. Alterum quippe interius in plures esse diuisum, atq; hunc ipsius, illos alterius esse dicens. hanc quidem animi, illam uerò uniuersi esse motionem, errantiumq; syderum motus, ita se habentes ut ex medio sit scissio sibi ad extrema congruens atq; coniuncta, nosse quæ sunt, atq; aptare, eo quòd in seipsa per harmoniam elementa habeat, & opinionem quidem fieri secundum alterius circulum se ^{*δυσωμῶτ.} subrigentem, scientiam uerò secundum alium qui sit idem. Duo omnino esse rerum principia. Deum atq; materiam. Illum & mentem & causam appellat. Esse autem materiã informem & infinitam, ex ea concretionem fieri. Ea cum ali quando temere & inordinatè moueretur, à deo ait in locum unum coactam, quòd ordinè temeritati præstare cēsuerit. Porro huiusmodi essentiam in quatuor elementa conuersam, ignem, aquam, aërè, terram. Ex his mundum ipsum & quæ in eo sunt nasci. solã terram ait immutabilem, causam esse se putans figurarum ipsius, ex quibus constet, differentiam.

Aliorum quippe figuræ eiusdem generis dicit, cōpositæ nimirum omnes ex uno oblongo triangulo, terræ uerò propriam esse figuram. Ignis enim elementū esse pyramidē, æris quod ἐκτετατόροϋ uocat, aquæ ἐκροτάτοροϋ, terræ autē cubum. Quocirca neq; terram in ista mutari, neq; in terram ista conuerti. Non autē suis locis discreta esse singula quod circumferētia cōstringens, & ad mediū cogens, parua hec componit, eaq; quæ sunt maiora discernit. Atq; idēdē cū species mutant, & loca mutare. Mundū unum esse genitū, nam & sensibilis est, à deo conditū, animatumq; esse, quod præstantius sit quod animatū est, quàm quod caret anima. Huiusmodiq; opificium supremæ causæ subiectum, unumq; conditum fuisse, non infinitū, quod etiā exemplar ad quod creatus fuerit, unickū sit. Esse autē ad spheræ similitudinem rotundum, quod conditoris ea quoq; figura sit. Illū quippe cæteras continere animantes, hunc autem omnium figuram. Leuem itidem & absq; ullo per gyrum instrumento, quod huiusmodi nullus sibi usus sit. Immortalem præterea durare mundum, cō quod non dissoluatur in id quod non est. Ac totius generationis causam esse cælum, quod boni sit benefacere. Porrò cæli generationis autorem summè bonum, atque excellentissimum. Bius quippe quod sit in rebus conditis pulcherrimum, eum esse conditorē, quem intelligibilem omnium constet esse præstantissimū. Itaq; quoniam huiusmodi Deus est, cælum uerò præstantissimo illi simile est, quoniam pulcherrimū cernitur, nulli creaturæ erit similis quā Deo solī. Constare uerò mundū ex igne, aqua, ære, & terra. Ex igne quidem, ut uisibilis sit: ex terra, ut solidus ex aqua & ære, ut proportione non uacet. Namq; solidorum his duobus maximè medijs proportionem sumit, ut unū fiat hoc tetum. Ex omnibus uerò, ut perfectū atq; immortale sit.

Tempusq; sempiterni imaginem fuisse, idq; semper manere. Cœli autem motus tempus esse. Noctem enim ac diem ac mensem & huiusmodi cœtera esse temporis partes. Ideirco absq; mundi natura non constare tempus. Simul enim atq; conditus fuerit, & tempus illi affuisse. Porro post temporis generationem, & solem, & lunā, & errantia genita. Ut autem horarum manifestus & certus esset numerus, animantesq; numeri non essent expertes, accendisse solis radios Deum. Lunā quidem supra eminentē terræ circum, solem propius huic orbī, in superioribus uerò uaga sydera ferri. Esse prorsus animatum, quia sit animato motui deuinctus & alligatus. Ut autem perficeretur hic mundus, essetq; similis intelligibili animati, aliorum quoq; animalium conditam esse naturā. Quoniam igitur ille habebat: cœlum quoq; ut haberet opera precium fuisse. Deos ergo esse ut plurimum igneos. Esse autē ex reliqua genera animantium tria, uolatile, aquatile, terrestre. Terram esse antiquissimā omnium qui essent in cœlo deorum. Fuisse autē conditam, ut dici noctisq; tempora & uices uariaret. Eam cū media sit, circa medium moueri. Quoniam uerò cause, inquit, due sunt, alia quidem constantiā ac firmitatem esse, alia uerò necessaria ex causa creata dicendum. Sunt autē ista; aer, ignis, terra, aqua, quæ quidem non exactè erant elementa, sed ad percipiendū apta. Hæc autē ex triangulis constare cōpositis, atq; in ipsos dissolui. Esse autem ipsorum elementa porrectum triangulam, & æquilaterū. Initia igitur & causas rerum esse duo quæ prædiximus, quorum exēplar sit Deus ac materia. Id uerò informe esse necesse est, sicut & alia *perceptioni accommodata. Horum autē causam ex necessitate esse, quippe quæ receptis ideis essentiali gignat, ac per potentie dissimilitudinem moueatur, motuq; suo quæ mouentur

*Sicut in d. sic et paulo ante.

uentur ex ea in diuersum moueri. Porro ista quidem primo tumultuario et inordinato motu agitari, at ubi ornatus adhiberi coeptus, debitum ordinem, & modum ex Deo accepisse. Causas enim & ante coeli creationem duas fuisse, & tertiã generationẽ, eas tamen per obscuras, uestigiaq; dantur, & incompositas, & eis demum profecto mundo accepisse ordinem. Ex omnibus uerò quæ subsisteret corporibus factum esse ecelum opinatur, & Deum sicut & materiam incorporalem esse. Sic enim corruptione & perturbatione nulla omnino affici. Ideas sicut prædiximus, causas quasdam atq; principia ponit, ut huiusmodi sint quæ natura consistunt, qualia & ipsa sunt. Enimvero de bonis ac malis ita differbat: Finem esse, Deo similem fieri. Virtutẽ sufficere quidẽ ad bene, beateq; uiuendum. Cæterũ instrumentũ indigere corporis bonis, robore, sanitate, integritate sensuum, & cæteris id genus. Exterioribus idem, puta opibus, generis claritate, gloria, & huiusmodi cæteris. Ea etsi non affuerint, nihilominus tamen beatum fore sapientem. Accessurum item ad temp. uxorem ducturum, legesq; positas non præuaricaturum. Laturum insuper, patriæ suæ quantum fieri poterit commodas leges. Idq; nisi per summã plebis seditionem operã suam recip. iudicabit inutilẽ fore. Arbitratur & deos humana cernere atq; curare, & demones esse, * notionemq; honesti primus definivit, tam, quæ à laudabili & rationabili utiliq; & decoro & congruo non discernetur, quæ simul omnia, id quod per naturã fit cõsequens, ac pro confesso habeatur, attingant. Differuit de ratione & rectitudine nominũ, atq; adeo rectè respondẽdi, & interrogandi scientiã primus ipse cõstituit, assatim usus. Porro in dialogis iustitiã diuinam legẽ arbitratus est, ut ad iustè agendum potentius persuaderet, ne post mortem pœnas imp

Κριτικῆς.

improbi lucent. Quocirca cum pleriq; fabulosum putave-
 re, quòd eiusmodi narrationes interdū suis scriptis interse-
 rat, ut quòd incertum sit ista post mortē sic se habere, admo-
 niti mortales iura uiolare pertimescant. Atq; in hunc modū
 ille sensit, Distribuebat autem, ut ait Arist. res in hunc mo-
 dum. Ex bonis, inquit, quaedā sunt animū, quaedā corporis,
 alia extrinsecus. Iustitiā, prudentiam, fortitudinē, frugalita-
 tem, & cetera id genus in animo ponebat. Pulchritudinem
 & habitū præclarum, sanitatē, & fortitudinē in corpore.
 Amicos autem & patriæ felicitatē, atq; diuitias, inter exte-
 riora numerabat. Bonorum igitur tria esse genera, alia in
 animā, alia in corpore, alia extrinsecus. Tres item esse amī-
 citiæ species, naturalem, socialē, atq; hospitalē. Naturale
 quā parentes liberis afficiuntur, cognatiq; se mutuo alteru-
 trū diligunt. Eā uerò in cæteras quoq; animantes esse dif-
 fusam. Socialē quā sine ullo consanguinitatis uinculo sola
 consuetudo conciliat, cuiusmodi Pyladis & Orestis fuisse
 memoratur. Hospitalē quā ex cōmendatione uel literis ho-
 spitiū cōiungimur. Addunt pleriq; quarto loco & ama-
 toriā. Ciuitatē mitidē in species quinq; distinxit. Aliā po-
 pularem, aliā quam optimates exercent, tertiā quæ diffun-
 datur in paucos, regiā quartā, quintam tyrannicā. Popula-
 rem temp. in eis esse ciuitatibus in quibus ad imperiū mul-
 titudinis agitur res, eiusq; nutu magistratus eliguntur, &
 pro illius arbitrio feruntur leges. Aristocraticam, ubi neq;
 diuites, neq; pauperes, neq; nobilitate uel gloria illustres
 dominantur, uerū soli ij, qui sunt in ciuitate optimi rem ad-
 ministrant. Oligarchicam, quando à censibus magistratus
 eliguntur. sunt enim pauciores pauperibus. Regnū bisiriā
 sciendi: aliud enim secundum legē: aliud secundū genus esse.
 Secundum legē constare Carthaginiensiu regnum. Ciuile

* τρυφίταιρ.

quippe esse, Iacedarioniorū uerò & Macedonū secundū
 genus. Habent enim regni successionem quandā per genus.
 Tyrannidem dici, cum impulsī & uicācti ciues ab aliquo
 reguntur. Iustitiæ tria esse genera: aliud circa deos alterū
 circa homines: tertium circa defunctos uersari. Nam & qui
 sacra secundū leges faciūt, sacrarumq; rerū curā habēt, re
 ligiosi in deos ac pijsunt. Qui uerò mutua, depositaq; resti
 tuunt, iusti erga homines sunt. Qui autem uita functis iusti
 persoluiunt, tertiam illam iustitiæ partē exequantur. Disci
 plinae similiter tria esse species. Aliam quidem in actione
 consistere, & practicē dici. Aliam ex operis effectu consta
 re, & appellari poëticeen. Tertiam speculationi studere, &
 rhetoriceen uocari. Nam ædium nauiumq; structuram cer
 tam est ad effectūricē illam pertinere. Nam ex illis opus ali
 quod factum uidemus. Politiam uerò & tibiarū cantus, pul
 susq; citharæ, & huiusmodi cætera, practica subesse. Neq;
 enim consummato actu quippiā remanet quod oculis subie
 ctum sit, cæterū in ipso actu uis omnis est, Itaq; alius tibijs
 alius fidebus canit, alius remp. gerit. Porro geometria, &
 harmonia, & astrologia sub intelligentiam cadunt, & spe
 culationi tantummodo inscruiunt. Neq; enim uel agunt uel
 efficiunt quicquā, sed geometria quidē contemplatur ut sese
 habent ad inuicem lineæ, harmonicus sonos ratione diuidi
 cat, astrologus sydera atq; cælum. Medicinæ item quinque
 species esse: aliam quippe dici pharmaceuticeen, quæ morbis
 medicata potione subueniat: aliam chirurgicā, quæ sectione
 & uisione curet: tertiam quæ sola uictus ratione & ordine
 arceat egritudines, appellariq; dieteticē: quartam quæ ex
 celeri discretione morborū succurrat egris, uocariq; roo
 γνωμονικῆν: quintā adiutricem dici, quod strenuo auxilio do
 loribus continuo liberet. Legis item geminam esse distribu
 tionem,

nionem, alteram scriptam, alterā uerò non scriptam priorē illam esse civilem, qua administramus remp. quæ uerò citra scripturam cōstat, eam à natura & usu proficisci, quale est nudum in fœrū ambulare non debere. aut mulicbr i ueste uti, quod nulla scripta lege prohibetur. Nam ab eiusmodi sola citra scripturam, naturalisq; lex uetat. Sermonē seu orationem in quinq; diuidit. Esse enim eius genus quoddā quo utuntur in concionibus hi qui administrant remp. idq; civile appellari. Aliud quo utuntur oratores in demonstratōne, dum uel laudent, uel uituperent, uel accusant quempiam: esse uerò id genus oratoriū. Tertio quo priuati inter se mutuò colloquuntur, diciq; priuatū. Quartum quo compendio ij qui rogant & respondēt, ad interrogata differūt uocariq; id genus dialēcticū. Quinto quo artifices dum de sua arte differunt loquuntur, appellariq; id artificiosum. Musicam in tria secari. Quandam enim uoce sola cōstare, ut cantum: aliā uoce simul & manu, ut citharæ cantus: tertiam solis manibus perfici, ut cū silente oris organo citharam percutimus. Nobilitatē quatuor in species diuidi. Nam qui claris, bonis iustisq; maioribus fuerint nati, eos nobiles uocari, quorū itē parentes potētes ac principes fuerint. item uocari nobiles, quorum sint maiores fama & opinione celebres, quam uel ex bellicis rebus præclare gestis, uel ex certaminum coronis reportauerint. Alterum esse nobilitatis genus idq; præstantissimū, cū quis per se animi magnitudine excellit. Pulchritudinē item in tria distinguit: aliam quippe esse laudabilē, ut formosam faciē: aliam quoq; usui deseruere, ut instrumentū & domū, quæ præterquā quòd speciosa sunt, usibus nostris cōmoda etiam sunt. Tertiā legibus studiisq; constare, eamq; humane uitæ cōmodis maxime consulere. Animæ tres itidem partes esse, rationalem, concupi-

scibilem, & irascibilem. Ex his autem rationalem sedem esse consilij, cogitationis, consultationis, & huiusmodi reliquorum. Concupiscibilem esse appetendi cibi, uel coitus, & simulum causam. Irascibilem uerò confidentiæ, uoluptatis, doloris, & iracundiæ autorem esse. Perfectæ, consummatæq; uirtutis esse species quatuor, primam prudentiam, secundam iustitiam, fortitudinem tertiam, quartam temperantiam. Ex his prudentiam ut rectè agantur omnia causam esse. Iustitiam uerò inter consortia, & humane uitæ commercia, non uiolandi iuris autorem: fortitudinem autem ne inter pericula & terrores à fortiter ceptis deficiamus: porrò temperantiam ad frænandas cupiditates, ut à nulla uoluptate subigamur, honestæq; uiuamus, sua nobis lege præscribere. Magistratus in quinque partitur: In legitimum, naturalem, æquum ac rectum, in eum qui sit per generis successione, & deniq; in uiolentum & tyrannicum. Nam magistratus ciuitatum si eligantur à ciuibus, secundum legem imperant. Per naturam uerò matres ubiq; non modò inter homines, uerùm inter alia animalia quoq; foeminae præsunt. Ex consuetudine uerò & pedagogi pueris, & magistri discipulis imperant. Per genus autem quemadmodum Lacedæmoniorum reges dominantur. Nam ex genere regnum sortiuntur. Eodem modo & apud Macedones reges imperant. quippe & illic regnum ex genere institutum est. Porrò qui coactis per uim à ciuibus inuasis regnant, ij uiolenti ac tyranni uocantur.

Oratorie sex species tradit. Nam quoties iusserit orator bellum suscipere: & auxilium contra aliquem ferre, id genus uocatur adhortatio. Cùm uerò quietem agere, neque bellare, neque opem ferre mouerit, appellatur ea species dehortatio. Tertia, cùm qui se à quopiam iniuria affe-

tum, & complura incommoda perpeſſum docuerit. Eius-
 modi uerò uocatur *accuſatio*. *Quarta ſpecies Deſenſio* dici-
 tur, cum is qui accuſatur, ſe neq; uiolaſſe ius, neq; aliud quic-
 quam temere & perperam egiſſe probarit. *Quinta deinceps ſpecies* cum quis bene et commodè dixerit, honeſtumq;
 ac bonum prædicauerit, eaq; laus ſiue *ἔγκωμιος* dicitur. *Sexta deinde*, cum turpem, ac malum probauerit, & hæc ui-
 tuperatio poteſt appellari. Rectè è dicere in quatuor ſcindit.
 primum enim quid dicere oportet obſeruandum. ſecundò
 quàm multa dicere. tertio ad quos. quartò quando ſit dicen-
 dum. Ea igitur oportet dicere, quæ utilia futura ſint &
 dicenti & auditori. Quæ dicere conueniat, ea ſunt ut neq;
 nimis multa, neq; pauciora quàm ſatis eſt, dicantur. Quibus
 autem dici oporteat, ut ſi quidem ad peccantes ſeniores di-
 cendum ſit, uerba illi ætati congrua loquamur. Sin uerò ad
 iuniores uerba facienda ſint, maiore autoritate utamur in
 dicendo. Quando uerò dicendum, ut neq; prius, neq; poſte-
 rius quàm ratio exigit, dicatur. Alioqui proſectò uitium
 non effugiet, qui ſecus faxit. *Beneficentia quadriſariam di-
 uiditur. Aut enim pecunijs, aut corporibus, aut diſciplinis,
 aut uerbis beneficium præſtari. Pecunijs quidem beneficium
 conſtat, cum quis egenos, ut inopia liberentur, pecunijs iu-
 uat. Corporibus uerò, cum ſe mutuò fouent homines, & ab
 iniuria, cædentiumq; petulantia uindicant. Porro qui di-
 ſciplinis erudiunt, uel me dicinæ arte ſubueniunt, boni ali-
 quid docent, tertio illo beneficentiæ genere utuntur. At cum
 in iudicium quiſpiam ingreſſus pro amico dixerit, cumq; ui-
 orationis adiuuerit, hic beneficentiæ munus uerbis expleuit.
 Finem itidem rerum quadripartitum facit. Nam res aut ſe-
 cundum leges ſinem accipiunt, ut cum decretum aliquod le-
 ge firmatur, & impletur. Aut ſecundum naturam ſuis re-

bus accedit. Nanq; & dies & annus, & anni tempora naturali lege decedunt. Aut secundum artem finis rei imponitur. Architectus enim arte consummat ædificium, et nauium fabricator itidem perficit nauem. Aut fortuito finis contingit, ut eum secus ac putabamus, et præter opinionem aliquid accidit. Aut igitur legitimus est rerum finis, aut naturalis, aut arte constat, aut fortuito. Potentiam idem quatuor

diraxus. in species diuidit. Vnam quippe esse qua cogitare animo et opinari possumus. Alteram qua corpore ualeamus, et proficisci & accipere, & dare, & cetera id genus. Tertiam qua uel pecuniarum copia, uel multitudine militum potentes dicimur. Vnde & multum posse dicitur Rex. Quartam potentie distributionem, qua & facere ac pati bene & male possumus. Nam & infirmari, et erudiri, conualescere ualeamus, & huiusmodi omnia. Primam itaq; Potentie speciem constare animo, secundam corpore, tertiam exercitu atq; pecunijs, quartam in faciendo & patiando. Humanitatem triplicem inducit. Quandam enim compellatione fieri, ut cum forte obuium quenq; humaniter quis salutatur, et dextram porrigens, comiter excipit. Aliam esse eius specie, cum quis afflicto opem clementer impendit. Tertium eius genus quo conuiuia inter se homines celebrant. Aut igitur salutationis officio, aut ope & auxilio, aut conuiuio, frequentiq; congressu constare humanitatem. Felicitatem quinque partitam diffinit. Primam eius partem bene consulere, secundam: sensibus & bona ualeudine corporis uigere, tertiam in rebus gerendis fortunatum esse, quartam gloria & autoritate apud homines excellere, quintam pecunijs rebusq; ceteris ad omnes

uoluntatis. usus uite affluere. Sanam consultationem ex eruditione multarumq; rerum peritia et experimento contingere. Sensuum integritatem ex corporis membris accidere, ut si quis cer-

rit

nit oculis, audit auribus, narium præterea & oris sensu ua-
 let ubi opus est. Tertium esse, cum quis quod agere intendit <sup>in præci-
 uis</sup>
 ita egerit, ut deceat sapientem & strenuum uirum. Quartum
 illud, scilicet gloriæ celebritatem ex opinione bonitatis ema-
 nare. Postremum rerum affluentia est, cum cui ad uitæ usus <sup>in præci-
 uis</sup>
 ita suppetit pecuniarū copia, ut et amicos fouere beneficio,
 & largè ac liberaliter cuncta necessaria subministrare ua-
 leat. Porro cui hæc suppetant omnia cum per se & è felicè ac
 beatum esse. Artes trifariam diuidit. Prima in tractatione
 ferri & metallorum, matericq; cædenda constat, quod ista
 quasi præparet. Secunda, quæ ex his cõficiat aliquid. Nam
 ex ferro erarius arma fabricat, ex lignis faber tibias et ly-
 ras facit. Tertia* in usu earum rerum est, siquidem equestris* ^{χρυσίδος}
 frenis utitur, armis bellica, musica tibijs & lyra. Bonum in
 quatuor genera diuiditur. Primò bonum dicimus eum, qui
 habeat uirtutem. Secundò uirtutem ipsam & iustitiam di-
 cimus bonum. Tertiò cibos & commodam exercitationem
 ac* medicamenta. Quartò demum loco bonum dicimus ti- ^{* φέροντων}
 bliarum cantum, histrionicam, atq; huiusmodi cætera. Eorū
 quæ sunt quædam dicimus mala, quædam bona, alia neutra.
 Ex his mala esse quæ semper nocere possunt, ut est intempe-
 rantia, dementia, iniquitas, & huiusmodi. Bona, quæ his con-
 traria sunt. Media, quæ neutram partem tuentur, cuiusmodi
 sunt hæc: de ambulatio, cæssio, cibiq; perceptio, quæ omnino
 neq; prodesse possunt, neq; obesse, ea igitur neq; bona esse
 neq; mala. Optima legum moderatio in tria diuiditur. Pri- <sup>in præci-
 uis</sup>
 mò si sint leges præclare & graues. i i. si ciues eas leges
 quæ ita late fuerūt, omni studio obseruent. iii. si iuxta* con- <sup>* in præci-
 uis</sup>
 suetudines ac studia quorūlibet positis legibus bene Resp.
 administraretur. Est igitur prima pars eiusce moderatiõnis,
 ut sint leges optimæ. Secunda, ut intra illos maneat. Ter-
 tia,

tia, ut præclaris consuetudinibus studijsq; uiuatur. Contra-
 ria huic laudabili legum moderationi iniquitas in tria itidē
 seinditur. Primum ex his est, si sint leges latæ peregrinus et
 ciuibus noxiæ. Alterum si his quæ sunt, minimè obtempe-
 retur. Tertio, si bona nulla omnino sit lex. Contraria tripari-
 ita diuiduntur, quemadmodum bona malis contraria dici-
 mus, ut iustitiam iniustitiæ, sapientiam insipientiæ, et huius-
 modi cætera. Mala autem malis contraria, ut prodigalitas
 illiberalitati, et iniusta pœna, iniustæ impunitati, et cætera
 id genus mala malis contraria sunt. Porrò neutris neutra
 contraria sunt, pauperem esse et diuitem, neutrum enim per
 se neq; bonum, neq; malum, contraria tamen. Verum leuia
 grauioribus, tardis uelocia, et nigra candidis, ut neutris neu-
 tra contraria sunt. Contrariorum igitur partim ut bona ma-
 lis contraria sunt, partim ut mala malis, partim ut neutra
 neutris contraria dicuntur. Bonorum tria sunt genera, alia
 enim ex his haberi, alia participari, alia subsistere. Prima il-
 la sunt quæ esse possunt, ut est iustitia et sanitas. Secunda
 quæ haberi quidem nequeunt, eorum tamen esse participes
 possumus, ut bonum ipsum habere possibile non est, neq; ta-
 men est impossibile illius participatione frui. Subsistentia
 uerò quæ neq; participationem admittunt, neq; habere pos-
 sibile est, sed esse oportet, ut probum esse, et iustum esse et
 bonum. Ea uerò neq; habere neq; participare licet, sed suffi-
 cere, ut probum esse, et iustum esse. Consilium itidem tripar-
 titam est, aliud quippe à præterito, aliud à futuro, aliud à
 præsentis tempore sumitur. Præteritum tempus exempla sup-
 peditat, dum attenditur quid, cur quæq; gens passa sit, ut ca-
 ueamus, aut quid prudenter egerit, ut imitemur, utpote quid
 passi sint Lacedæmonij dum confidunt. Præsens autem rem
 ipsam quæ in manibus est, cōsiderare monet, puta imbecilles

muros, homines timidos, annonæ caritatem, et cætera huius-
 modi. Futurū prospicere suadet, uti neq; fiat temerè, habendam
 bonæ opinionis rationē, ut non esse uiolandas suspicio-
 ne legationes, ne Græcia gloriā honestatis amittat. Vox in
 duo diuiditur, est enim animata alia, alia inanimata. Anima-
 ta quidem animantiū, inanimata uerò sonorū atq; crepituū.
 Porro animata bifariam diuiditur, est enim altera literata,
 altera illiterata. Literata ut hominum, illiterata ut animalū.
 Eorum quæ sunt, alia* diuidua, alia indiuidua dicimus. Di-
 uiduorum uerò alia sunt similium partium, alia dissimilium.
 Atq; indiuidua quidem sunt quæ diuisionem non admittunt,
 & simplicia sunt neq; ex aliquo composita, ut monadem,
 punctū, ac sonum indiuidua dicimus. Diuidua uerò quæ sunt
 ex aliquo composita, ut syllabæ, et* consonantiæ, animantes
 & aqua, et aurum. Similium partium sunt quæ ex similibus
 componuntur, neq; totum à parte nisi multitudine differt,
 puta aqua, atq; aurum, & cætera huiusmodi. Dissimilium
 partium dicimus quæ ex dissimilibus constant, ut est domus
 & huiusmodi cætera. Eorum quæ sunt, alia per se, alia uerò
 ad aliquid dicuntur. Ea quidem per se dicimus, quæ nulla in-
 terpretatione, ut intelligantur, indigent. Eiusmodi sunt ho-
 mo, equi, & animalia reliqua. Nihil horum interpretatione
 indiget. Ea uerò ad aliquid dicuntur, quæ interpretatione
 quadam egent, ut est manus aliquo, et aliquo celerius, et me-
 lius, & huiusmodi reliqua. Namq; manus minore manus est,
 & celerius aliquo est celerius, & in hunc modum cætera.
 Ita et* priora diuidebat secundum Aristotelem. Fuit et alius
 Plato Philosophus Rhodius Pane tij discipulus, ut ait Seleu-
 cus Grammaticus in 1. de Philosoph. libro. & alius Peripa-
 teticus, Arist. discipulus, & alius Praxiphanis, alius item
 Poëta priscae comedie.

DIOGENIS LA-
ERTII DE PHILOSOPHO-
rum uita Liber quartus.

SPEVSIPPVS ATHE-
NENSIS.



VAE de Platone dicenda erant, pro ni-
bis diximus, quid de eo uiro singulise-
fissent studiosè in unum corpus colligetes.
Successit autè ei Spensippus Eurymedon-
tis filius Athenicèsis, pago Myrrhinusius,
Potones Platonis sororis filius. Oëto autem annos schole
Platonice præfuit, à centesima octaua Olympiade initium
sumens. Gratiarū signa in schola collocauit, quæ fuit à Pla-
tone in Academia extructa. Perstitit autem intra Platonis
dogmata, etsi moribus eiusmodi non fuit. Namq; & iracu-
dus erat, et uoluptatibus deditus. Deniq; aiunt illum ira con-
citatum, catulum in puteum iecisse, uoluptatèq; delinitum in
Macedoniam ad Cassandri nuptias profectum esse. Fertur
& Platonis discipulas Lastheniam uatem, & Axiotheam
Phliasiam ipsam quoq; audiuisse. Quo etiam tempore Dio-
nysius ita ad illum mordaciter scribens ait: Et ex Arcade
discipula tua Philosophiã discere possumus. Et, Plato que-
dem gratis sua linuina terentes docebat, tu uerò* tributa exi-
gis, & à uolentibus & nolentibus accipis. Primus hic, ut ait
Diodorus in primo commentariorum, in disciplinis quid ef-
set commune, uestigauit, easq; quantum fieri poterat, sibi
inuicè iunxit atq; sœderauit. Primus item que ab Isocrate
dicebantur arcana e didit, ut Cæneus refert, ac primus quo
pacto ex gracilioribus lignis* capacia, & in ueutrem tumé-
tia uascula fierent inuenit. Cùm uerò iam paralyti corpus

* τὰ μισθώματα.

* τὰ λεπτότερα.

illi omne resolutū esset, accersito Xenocrate, orauit ut sibi in docendo succederet. Aiuuit illum cū uehiculo ferretur in Academicam, obuium habuisse Diogenē, et cū illi salue dixisset, hoc ab eo responsum accepisse, At tu nequaquā salue, qui eiusmodi cū sis uiuere sustines. Demum uerò mœrore impulsus, cū iam senio cōfectus esset, mortē sibi spōte consciuisse. Porro Plutarchus in uita Syllæ ac Lysandri pediculis efferruescentibus illū interiisse ait. Erat enim corpore fragili, quod testatur Timotheus in lib. de uitis. Hic ad diuitem qui amaret deformem mulierem, ait: Quid tibi isthac opus est? ego tibi decē talentis formosiorē inueniam. Reliquit autem complura cōmentaria, et dialogos plurimos, inter quos et Aristippus Cyrenæus est, de diuitijs unum, de uoluptate unum, de iustitia unū, de Philosophia unū, de amicitia unū, de Dijs unum, Philosophus unum, ad Cephalum unum, Cephalus unum, Clinomachus siue Lysias ciuis unū, de anima unum. Commentariorū ad Gryllum unum. Aristippus unū, ἐλεγχ. & artium unū, ὑπομνηματικοὶ διάλογοι, artificiale unū. Dialogi earū rerū quæ sunt in quaq; re similes decem. Diuisiones et argumenta ad similia. De generibus et speciebus exemplorum, ad Amartyrum Platonis laudes. Epistola ad Dionē, Dionysiu, Philippū, de legis sanctione. Mathematicus, Mandrobulus, Lysias, diffinitiones. Commētariorum ordines, uersus propē infiniti. Ad hunc Simonides scribit historias, in quibus Dionis ac Bionis gesta signauerat. eius libros Aristotelem tribus talentis emisse, Phauorinus in secundo commentariorum autor est. Fuit & alter Speusippus medicus Erophilus Alexandrinus.

XENOCRATES CHALCEDONIVS.

Xenocrates Agathenoris filius Chalcedonius à primis ferme annis Platonis auditor fuit, eiq; in Siciliam proficiscenti comes. itineris adhaesit. Erat autem hebes

*ὄροι. Et sunt optimæ definitiones quæ falsè Platonis ascribuntur.

ingenio ac tardus, adeò ut cùm illum Plato Aristoteli confiteret, alterum freno, alterũ diceret egere calcariibus. illudq; Cui equo quẽ asinũ iungo? alioquin se uero semper ac scrio habitu et ore perdurabat, ita ut sæpe ad illum Plato diceret, Xenocrates gratijs sacra facit. Vixit autem ut plurimum in Academia. Si quando uerò ad urbem profecturus esset, turbas omnes tumultuosorum ac impudicorum eius obseruare transitum solitas tradunt, eius inquietandi gratia. Phrynem deniq; nobile scortum illum aliquando tentasse, cùm uidelicet à quibusdam dedita opera insectaretur, ab eo intra ediculum admissam humanitatis causa, cumq; solus illic et unicus lectulus esset, orãti lectuli ipsius partem concessisse: demum cùm multa nequicquam orasset, insecto opere, profectam esse, ac dixisse per cõtantes, se non à uiro, sed à statua exire. Quidam uerò discipulos Laidem illi iniecisse in lectulum tradunt, illumq; adeò fuisse continentem, ut cùm se ad libidinem incitari præsensisset, & secare & urere uerenda sæpe pateretur. Tãta uerò illius uerbis fides habebatur, ut cùm iniurati nullius testimonium admitteretur, huic soli remiserint Athenienses iniurandum. Erat præterea maxime frugi, ita ut cùm illi Alexander magnam pecunie summam misisset, sublatis solum tribus minis Atticis reliquum remisit, dicens illi opus esse pluribus, qui plures enutritet. Ab Antipatro quoq; sibi missam pecuniam non suscepisse Myronianus in similibus testatur. Corona quoq; aurea donatum in præmium largioris computationis, ab his qui se continebant apud Dionysium, cùm inde esset profectus, eam ante Mercurij statuan deposuisse, ubi floreas etiam coronas ponere solitus erat. Missum illum cum cæteris legatum ad Philippum fama est, ac reliquos quidem donis emolitos, & conuiuia celebrasse, & cum illo sæpe in collog

loquium uenisse, cum uerò horū neutrum fecisse. Neq; enim illum adeò Philippus admiserat. Quocirca et Athenas reuersos legatos dixisse, Frustra Xenocratem secum iuisset: & cùm illi parata iam esset multa, cõperta ex illo ut sese res haberet, monete tunc maxime rei pub. curã habendam. Quippe Philippum ceteros donis corrupisse, se uerò nulla ratione inclinari ad suam consensum posse peruidisse. Ea ex re duplici honore honestatum asserunt. Philippum quoq; tandem dixisse solum Xenocratem ex omnibus qui ad se uenerant, legatis, munera spreuisse. Ad Antipatrum quoq; legatione functus, ut qui ex Atheniensibus in bello Lamiaco capti fuerant, redderet, ab eo inuitatus ad eam, hisce ad illum metro uerbis usus est,

Ὡ κίρκα τίς γδ κέρ ανήρ ὅς ἐναίσιμ' εἶν

* Odysee n.

Πρὶν γλαίη πάρασαθ' ἰδόντ' ἢ δὲ ποῦτ'.

Πρὶν λύσσαθ' ἐτάρασε, καὶ ἐρ ὀφθαλμοῖσιν ἰδέαθ' ἰ.

Quis cupiat Circe prudens, uel sanior unquam

Sustineat bibere, atq; cibum gustare, priusquam

Soluantur socij, mihi uel reddantur ad unum:

Quibus docet non se prius cibū gustaturum, quàm quod petebat impetrasset, amicosq; ac ciues absolutos uideret.

Eius hanc dexteritatem ille perlibenter amplexus, omnes

continuò absoluit ac remisit. Cùm aliquãdo passer accipi

tri futurus præda se in eius sinū recepisset. operuit ac fo-

uit dicens, non oportere supplicè prodere. Cùm à Bione

obiurgaretur, non tibi, inquit, respondebo equidem. Nam

neq; tragœdia comœdiã, cùm ab ea laceffitur, responsione

dignatur. Ad eum qui neq; musica, neq; geometria, neq;

astronomia instructus, ludū suum frequentare cupiebat,

Abi, inquit, ansis enim & adminiculis pbilosophiæ cares.

Alij sic dixisse ferūt, Apud me enim uellus non mollitur. * κν.ἀπ.γ.α.α.

Cum Platoni Dionysius diceret, caput tibi quispiam tollet, aderat hic & suum ostendens, nullus, inquit, id prius quam istud abscindet. Aiunt Antipatro Athenas profecto, & se salutanti non antea respondisse, quam ceptam finiret orationem. Porro gloriæ & fastus in primis contemptor fuit, ac sepe interdum meditationi inscribebat, atque unam silentio distribuebat horam. Scripsit autem plurima, cōmētarios nimirum, paræneses, & uersus. Ea scire ista sunt, de natura libros sex, de philosophia sex, de diuitijs unum, Arcadē unū, de infinito unū, de puero unū, * de continentia unū, de utili unū, de libero unū, de morte unū, de nō-torio unū, de amicitia duos, de scribendo unū, de memoria unū, de modestia unum, de cōtrario duo, de felicitate duo, de mēdacio unū. Calliclem unū, de prudētia duo, Oeconomicū unū, de frugalitate unum, de potestate legis unum, de repub. unum, de sanctitate unum, quod uirtus tradi possit, unū, de eo quod est, unū, de fato unū, de perturbationibus unū, de uitis unū, de concordia unū, de discipulis duo, de iustitia unū, de uirtute duo, de speciebus unū, de uoluptate duo, de anima duo, de sciētia unum, politicū unū, de uita unū, de fortitudine unū, de uno unū, de ideis unum, de arte unū, de dijs unū, de dijs duo, de anima duo, de sciētia unū, ciuilem unū, de³ sciētificis unum, de philosophia unum, de Parmenide unū, Archedemus siue de iustitia unū, de bono unū, de his quæ circa mentē sunt octo. Solutio eorum quæ accidunt orationi unum, de his quæ de physice ratione audiuntur sex, caput unū, de generibus & speciebus unum, Pythagoriz unū, solutiones duo, diuisiones octo, positionū libros x x x i i i. de ratione differēdi libros x i i i i. post hæc libros x v. & alios x v i. de disciplinis eorum quæ circa distinctionem uersari possunt libros i x. eorum quæ circa mentem sunt alios libros i i i i. eorum quæ circa

* πρὸς ἀντιπάτρου.
Estat hic, nō
fallor, uersus à
Marfilio Fi-
cino.

* ἰστορικῶν.

disciplinas uersantur libros sex, de his quæ circa mentem libros duos alios, de geometris lib. quinque, cōmentariorum unum, contrariorum unum, de numeris unum, numerorum speculatio unum, de interuallis unum, de his quæ in astrologia uersantur libros sex, elemēta ad Alexandrum, de regno lib. IIII. ad Arybam, ad Hephæstionē, de geometria duo, uersus CCCX LV. Eum tamē cum tantus ac talis esset, Athenienses aliquando uendiderunt, ut eo modo in exilio positus frangeretur. Eum Demetrius Phalereus emit, & utriq; succurrit. Xenocrati enim libertatē restituit, Atheniensibus uerò imposito illi uiro ab urbe exilio satisfecit. Hoc ait Myronianus Amustrianus in primo historicorum similitū capitulorū. Suscepit autem Speusippus scholam, ac præfuit annos x x v. Docere autem cœperat sub Lysimachō centesimæ decimæ olympiadis, anno secundo. Meritur noctu, cum * in Sartaginem fortē offēdisset ætatis agens * λιπέταιρ.
annum octogesimum secundum. Nos de eo sic diximus,

Χαλῆν προσπλάσας λιπέταιρ πῶς, καὶ τὸ μετῴποιον

Πλάσας, ἰάχερ ᾧ σύντομον, εἴτι ἔβαταιρ

Ὁ πάντα πάντῃ Ζευρατάς ἀνὴρ γεγωνός. hoc est,

In peluim quondam lapsus malè cautus abenam

Frontem lesit & ᾧ uociferatus obit

Xenocrates uir ille, qui unus omnibus fuit omnia.

Fuerunt & alij quinque eiusdem nominis. Primus antiquissimus huius philosophi ciuis ac propinquus. Fertur eius oratio quæ inscribitur Arsinoëtica, de Arsinoë defuncta. Alter philosophus Elegiæ scriptor non satis probatus. Ita enim se habet res, ut poëta quidem, si prosa oratione scribere uelint, præstent. Qui uerò pedestri oratione scribere consueuerunt, si poëtici sibi partes uendicare uelint, non assequantur. Id ex eo liquet, quòd alterum naturæ, artis

1 2 alterum

alterum opus est. Alius statuarius fuit. Postremus Aristoxeno teste odas conscripsit.

POLEMO ATHENIENSIS.

Polemo Philostrati filius Atheniensis, pago Oeetensis oriundus, cum esset adolescens, adeò impudicus ac lubricus fuit, ut pecunias circumferret, quò paratior esset & instructior ad uoluptates implendas, eas itidem in uis & angiportis occuleret. In Academia quoq; iuxta columnam quandam reperta est pecunia ab eo illic in usus similes recondita. Aliquãdo uerò ex cõposito cum sodalibus ebrius, & coronatus Xenocratis irrupit scholam. Quo ille nihil deterritus, eam quam ceperat orationem, ardentius quoq; prouexit. Erat autem sermo de temperantia. Ea illius oratione sensim impurus adolescens seipsum collegit, atque ita, ut industria & studio ceteros uinceret, eiq; in schola regenda succederet, incipiens à centesima decima sexta olympiade. Refert Antigonus Caristius in uitis, patrè eius fuisse primarium ciuitatis, equosq; iugales nutrire solitum. Fugissèq; iudiciũ Polemonem ab uxore nequitia insimulatum, quòd adolescentibus congregaretur. Tantam uerò inter ipsa philosophandi principia oris atque habitus assumpsisse constantiã, ut idem semper permaneret, uocemq; nunquã immutaret. Quibus ex rebus Crantorem quoq; sui in primis studiosum fecit. Quin à cane rabioso impeãitus dum suram morsu discerperet, ne expalluit quidem, tumultuq; in ciuitate excitato, percontatus quid nam contigisset, immobilis perstitit. In theatris quoque nulla miseratione mouebatur. Nicostrato enim, qui cognominabatur Clytemnestra, poëta quiddam sibi Cratiq; recitante, illoq; in affectum cõmiserationis translato, ibic ita perseuerauit, ac si nõ audiuisset. Eiusmodi autem profectò fuit, qualem describit

scribit Melantius pictor in libris de pictura. Ait enim oportere contumaciã quandã atq; duritiã operibus & moribus ex æquo moderari. Polemo autẽ dicebat oportere in rebus exerceri, non in dialecticis speculationibus, ne breuẽ quandã artem sorbentes atq; meditantes, dum in rogationibus admirationi habentur, affectu sibiipsis repugnarent. Erat igitur urbanus adiuncta seuera constantia. Idq; fugiebat quod de Euripide scribit Aristophanes, acidum eum atq; asperũ uocans. Neq; uerò sedens dicebat cũ rogaretur, sed ambulans. Itaq; propter summi probitatis studiũ in ciuitate honorabatur. Maxime autem post deambulationem quiescebat in hortulo, iuxta quẽ discipuli cõstructis breuibus tuguriolis prope scholam exedramq; habitabãt. Videtur autẽ Polemo Xenocratẽ in cunctis emulatus, eumq; amasse Aristippus in quarto de antiquis delicijs refert. Semper enim illius innocentia & siccitatẽ Polemo in ore habebat: induerat illius quoq; grauitatem, ueluti

*Doricus quidã in musica modus. Erat autem & Sophoclis in primis studiosus, atq; in illis maxime locis, ubi iuxta comicos canis quidam Molossicus secum unã poëmata fecisse uidebatur: & ubi iuxta Phrynicum non elatus, aut turbidus, sed mitis incedit atq; placidus. Dicebat enim Homerũ quidem epicũ esse Sophoclem, Sophoclem uerò Homerũ tragicũ. Obijt iam uctulus ex ptisi, reliquitq; opuscula non sanẽ pauca. Nostrum est tale ac eo carmen,

Ὀὐκ αἴτιος, Πολέμωνά κελεύθ' αμύν, ὅρ' ἔτι οὐ τῆδε

Ἄρρωστία τὸ δεινὸν ἀνθρώπων πάνθ'.

Ὁὐ μᾶλλον Πολέμωνά τὸ σῶμα ἢ τῆτο γ' αὐτὸς.

Μέλλωρ ἴς ἀστρά διαβαίνην θύκην χαμαί: hoc est,

Heus bone, si nescis, tegimus Polemona uiator,

Quem morbus hic iam collocauit pessimus.

* Δωρικὸν οἶκον
τομίας.

* πρῶτον.

Imò non Polemona, sed hoc quod ad astra profectus
Humi reliquit corpus senūputridum.

CRATES ATHENIENSIS.

Crates Atheniēsis patre Antigene ortus, pago Thri-
Casius fuit, auditor simul amatorq; Polemonis, illiusq;
successor scholæ. Ita uerò sibi proficere inuicem, ut nō mo-
dò uiuētes eadem studia sint secuti, uerūm ad ultimā ferē
respirationem alterutrum similes fuerint, & mortui eor-
dem sepulcro sint conditi. Vnde & Antagoras ambos uer-
su laudauit in hanc sententiam,

Μνήμασι τῶν δὲ Κράτηρα θεολέα, καὶ Πολέμονα

Ἐνεπὶ κρόβηραϊ εἶναι παρερχόμεν.

Ἄνδρας ὁμοπροσόνῃ μεγαλήτορας, ἴωρ ἀπο μῦθ.

Ἴερὸς ἕιστερ δαίμωνος τῶμαϊ.

Καὶ βίῳ καθαροῦ σοφίας ἐπὶ θεῶν ἐκόσμη

Ἄνω ἀστρὶ πῶς δόγμασι πεθόμεν.

hoc est,

Hoc Polemona situm tumulo sanctumq; Cratetem

Qui facis hæc, narra quisquis es hospes, iter.

Mutua quos pariter iunxit concordia, quorum

Ambrosius sacro fluxit ab ore lepos.

Et sua, quæ monitis fuerat contracta seueris

Vite illustrauit secula mundiciēs.

Hinc & Arcesilaū cum ad eos à Theophrasto diuerteret,
dixisse ferunt, illos deos esse quospiā, aut aurei seculi re-
liquis. Erant enim ingenio minimè uulgari, aut multitu-
dinis fauoribus dedito, sed quod de Dionysodoro tibicine
fertur, illis conuenientissimè aptari potest, quem aliquando
dixisse tradunt exultantem atq; gloriantem, quòd nihil ex
suis pulsibus, neq; in trieris, neq; ad fontē unquā audiuisset,
sicuti Ismenij. Cœnare apud Crantorem solitum refert
Antigonus concorditer ambobus Arcesilao etiam adicte

uiuent

niventibus. Habitasse item Arcesilaum unà & Cratorem, Polemonemq; unà cum Cratete, & Lysiclide quodam ex civibus. Erat aut, inquit, amator, ut prædictū est, Polemonis quidem Crates, Crantoris autem Arcesilaus. Moriens autem Crates, ut Apollodorus in tertio chronicorū ait, libros reliquit, alios quidē philosophicos, alios de comœdiis. Orationes item populares alias, & alias de legationibus. Habuit & discipulos sanè memorabiles. Horū ex numero fuit Arcesilaus auditor eius, de quo in consequentibus dicemus, & Biō itē Borysthenites, ac postremo Theodoros, à quo secta Theodorica denominata est: de quo itē dicemus mox post Arcesilaum. Decem uerò fuerūt Crateses. Primus antiquæ comœdiæ poëta. Secundus orator Trallicus de Isocratis familia. Tertius uallorum effosor, qui ^{* ταπεινός} cum Alexandro militauit. Quartus Cynicus, de quo postea dicemus. Quintus philosophus Peripateticus. Sextus Academicus quē prædiximus, Septimus Malotes grāmaticus. Octauus qui geometrica scripsit. Nonus poëta epigramatum. Decimus Tarsensis Academicus philosophus.

C R A N T O R.

Crantor Solensis cum apud suos haberetur in honore concessit Athenas, ibiq; Xenocratis auditor. Polemoniq; socius in dicendo fuit. Reliquit autē commentaria ad xxx. uersuum milia. Ex eis quæ in Arcesilao nō desunt qui applicent. Fertur cū interrogatus esset quā obrem ita se Polemoni addixisset, respondisse, quia illo unquam neq; acutius neq; grauius audisset loquētem. Is cū incidisset in morbū, in Asclepianū secessit, ibiq; deambulabat. Cōtinuo ad eū illuc undiq; confluxere discipuli, existimantes illum non morbi causa, sed quòd ibi scholam uellet instituire. Aderat tum illic & Arcesilaus uolēs ab illo se ad Polemo-

nem commendari, quanquã amatore suo, sicuti cū ad Arcefilaum uenerimus, dicemus. Quæ ex re non solum nihil succensuit, sed ipse quoq; cum sanus factus esset, se ad audiendum Polemonem contulit, atq; inde multum illi & gloriæ & laudis accessit. Fertur & substantiã Arcefilas reliquisse talentorum duodecim. Et cū ab eo rogaretur, ubi nam sepeliri uellet, dixisse:

Ἐν γῆς φίλοις μυχῶσι κρυφθῆναι καλόν. hoc est,
Terræ in latebris condi amicis expedit.

Poëmata quoq; scripsisse dicitur, eaq; signata in Minervæ fano in patrio solo condidisse. Theætetus quoq; poeta illi laudans & uiris & musis fuisse in primis gratum canit, atq; sub ipsam senectutē cum defecisset, humo conditum, illic tranquillo auro frui. Ipsius autem carmen sic habet,

Ἦνδ' ἀνεῖν ἀνθρώποις, ὅδ' ἐπίπλευσεν ἠνδραγε μούσας
Χράντωρ, καὶ γήρας ἔλυθεν οὔτι πρόσω.

Γὰρ σὺ γὰρ τεθνεῶτα τὸν ἱερὸν ἀνδρῆ ὑπολίξῃ
Ἦβ' ὄγε καὶ ζῶει κἄθι ἐν ἑοδύμειά. hoc est,

Gratus erat superis, musis sed gratior ipsis

Crantor, & huic nondum cana senecta aderat,

Exanimem sed terra uirum tu suscipe sacrum,

Vitam ut mollem istic ipse quietus agat,

Admirabatur Crantor præ cæteris Homicum & Euripidem dicens, operosum esse & industrie plenum proprietate seruata tragice simul cum affectu misericordie scribere, proferebatq; uersiculum ex Bellerophonte:

Οἶμοι, τίδ' οἶμοι, θνυτὰ τὸι πιπτόνθα μιν. hoc est,

Humana quantum dii boni passi sumus.

Antagoram quoq; pœtam fertur ut Crantoris uersibus in amorem ferri huiusmodi,

Ἐνδάλει μοι θυμὸς ὅτοι γινῶ ἀμυβίσαντόρ

Ἦσε θεῶν, τὸν πρῶτον ἀφγενίον ἔρος εἶπω.
 Τῶν ὄσσε ἔρεβός τε πάλα, βασιλῆατε παίδας
 Γένατο νύξ πελάγασιν ὑπ' εὐρέῃ ὠκεανοῖο
 Ἦ σίγε κνῆριδος ἵα περίφρον', ἢ σὲ γαίης
 Ἦ ἀνέμων τοῖ αἶσα κακὰ φρονίωρ ἀλάλησας
 Ἀνδρώπων ἠδ' ἰσθλά, τὸ κ' ἰό σῶμα διφυῶν. hoc est,
 Mens foret illa mihi, cecini qua seruidus olim
 Progeniem diuim eternam, celebrare Cupido
 Te primum inciperem, & quot natos edidit atra
 Nox, Erebusq; senex, alto sub gurgite lati
 Oceani, Terrarq; satos, Venerisq; puellum,
 Ventorumq; uagos cursus, humanaq; uota,
 Naturamq; tuam canerem, corpusq; gemellum.

Erat autem & in nominibus fingendis acer. Nam Tra-^{* ἀπεκλίκετο}
 gædum dixit * infractam habere uocem, & cortice ple-
 nam: & poetæ cuiusdam uersus σκίφθης plenos esse ait, et
 Theophrasti * quæstiones ostreis conscriptas esse. Lau-^{* βίασε.}
 datur eius maxime liber quem de luctu edidit. Obijt ante
 Polemonem & Cratem aquæ intercutis morbo. Est no-
 strum epigramma in eum huiusmodi,

Ἐπέκλυσε καὶ σὲ κράντορ ἢ νόσων κακίστη
 Κ' αὐτως κατῆλθες εἰς μέλαιναν πλατίως ἄβυσσον
 Καὶ σὺ μὲν ἐκείθι νῦν χαίρης, σῶν λόγων ἢ
 Χέρη ἔσηκεν ἀκαδημεία καὶ σόλοι πατρὶς σεῦ. hoc est,
 Inundauit & te Crantor pessimus morbus,
 Atq; ita in atram descendisti Plutonis abyssum:
 Tu quidem illic nunc gaudes, at sermonum
 Tuorum uidua est Academia & Soli patria.

ARCESILAVS.

Arcesilaus Scythi siue Scythi filius, sicut Apollodorus
 in III. chronicorū ait, Pritanæus ex Aeolide. Primus

hic mediam inuexit Academiã, negationes continens propter sermonũ cõtrarietates: primusq; in utranq; discretere partẽ aggressus est. Idq; orationis genus quod Plato tradiderat, per interrogationẽ, ac responsionẽ, ex umbra incertamen ac puluerẽ prius eduxit. Crãtori uerò in hunc modũ cõgressus est. Quartus erat ex fratribus, qui illi duo erãt ex eodẽ patre, duoq; eadem ex matre nati. Ex his alter, qui eodẽ ex patre maior natu erat, Pylades: qui uerò ex matre, Mœreas dicebatur, quiq; eius curator erat. Audiuit itaq; principio quidem Autolycum mathematicum ciuem suum, antequam proficisceretur Athenas, quicum Sardis quoq; perrexit. Deinde Xanthum Atheniensem musicũ, post quem Theophrasti auditor fuit. Tum demum in Academiã se ad Crantorem contulit. Mœreas enim frater, quem prædiximus, ad oratoriam ediscendam hortabatur, sed illum philosophiã iam amor ceperat. Eo amore flagrantem Crantor in cum affectus, Euripidis ex Andromeda uersiculo produẽto rogat,

Ὁ παρθὴρ ἢ σώσωμί σ' εἴη μοὶ χάρις; hoc est,

O uirgo si te seruam habebis gratias?

Cui ille quod mox sequitur respondit,

Ἄγῃ μὲ ὦ ξένη ἔτι δευῶν ἰθὺ λαις εἰς ἄλοχον. hoc est,

Duc hospes ancillam me, aut si uis coniugem.

Ex hoc iam pariter ambo morabãtur. A egrẽ tulisse Theophrastum aiunt illius recessum, ac dixisse, quã ingeniosus promptusq; adolescens è schõla discessit. Nanq; cum esset in dicendo grauisimus, atq; in scribendo satis exercitatus, poëtice quoq; operam dedit. Feruntur eius trigrammata in Atalum in hanc sententiam,

Πέργαμῳ ἔχῃ ὅπλοισι κλείνου μένων, ἀλλὰ καὶ ἰσότητος

Πολλάκις ἀνδ' ἄταξ πύλασιν ἀνὰ ζαδίω.

Ei δὲ

Εἰ δὲ τὸν ἐκδιόθην θεμίτην θνήσκοντα εἰπῶν

Ἐαίμαι εἰσαΐθις πολλὸν ἀειδοῖται.

hoc est,

Sæpe per egregiam memoratur Pergamus armis

Urbe[m] & equis Pisam, & religione[m] sacram.

At si mortali phas præfagire futurum,

Rursus erit multo commemorata magis.

Atque in Menodorum Eudami filiam, unum ex condiscipulis amantem,

Τυλῆ μὲν Φρυγίᾳ, τυλῆ δ' ἱερὴ θυάτιρα

Ἰν' ἀμφοτέρω σὴ πατρὶς Κασσανάδῃ.

Ἀλλὰ γ' εἰς ἀχέρουσα τὸν ἐφατόν Ἰσακίλευθα

ὣς δεινὸς ἀνδρῶν πάντοθεν μετ' ἐμὲ λυθα.

Σῆμα δὲ τοὶ τόδ' ἔρεξεν ἀριφραδὲς ἰώδαμ' & ὦ σὺν

Πολλῶν περὶ τερ' ἠσδα προσφιλέτερ' &.

hoc est,

Sacra quæ procul est Phrygia, & procul est Thyatira

Tua Menodore patria & Cassanade.

Verùm aditus tetrum patet undiq; liber ad Orcum,

Quem perspicaci mensus es præsentia.

Eudamus insigni tibi sed dedit arte sepulcrum

Pauperrimo quidem, verùm charissimo.

Amplectabatur Homerum maximè ex omnibus, cuius adeo studiosus erat, ut semper ante somnum eius aliquid legeret.

Mane quoq; cum surgeret, dicens se ad amasium ire, cum se velle legere innucret. Pindarum quoq; dicebat esse in primis idoneum implere uocem, uerborumq; ac nominum copiam præbere.

Stylum etiã Ionicum expressit, cum esset iunior, Hipponici item geometræ auditor fuit, in quæ iocatus ille plerunq; est, quod cum esset hebes & obtusus & oscitans,

artis tamen intelligentiam assequutus uideretur, hianti sibi geometriam in os aduoluisse aiebat; eum etiam * demen-

tem aliquando esse etiam domi secum habuit, atque tam diu

illius

illius curam egit quoad redderetur sensui. Crate autē vita
 sancto scholā tenuit, cedente sibi Socratide quodā. Nullam
 uerò librū scripsisse serūt, quòd æquè de omnibus suspē-
 det sententiā. Alij deprehēsum dū quædā emēdaret, tra-
 dūt. Ea tamē ipsa alij nō edidisse, alij flāmis tradidisse aūt.
 In honore summo Platonē habuit, librosq; illius studiosè
 lectitabat. Sunt qui Pyrrhonē quoq; imitatū asseuerēt. Dia-
 lecticæ quoq; fuit nō imperitus, Eretricorūq; sermones ac
 rationes calluit. Vnde & de illo ab Aristone dicebatur,

Πρόσθε Πλάτων, ὀπίσθε ἢ Πυρρῶν, μέσθ' Διόδωρον & ἄ.
 Antè Plato, retrò Pyrrho, medijs Diodorus.

Timon etiam sic de illo locutus est,

Τῆ γὰρ ἔχωρ Μενέδημ' ὑπὸ στήρνοισι μέλυσθ' ὄν
 Θίσσειαι, ἢ Πυρρῶνα τὸ πᾶρ κρίας, ἢ Διόδωρον. hoc est,
 Hinc sequitur Menedemus habēs sub pectore plumbū,
 Certè aut Pyrrhonem carnosam, uel Diodorum.

Erat autem proloquijs abundè utens, & constrictus, atq;
 in locutione ambiguus. Ac præterea obiurgator cōfidens
 multum, atq; audax, quòd Timon quoque signauit, qui il-
 lius uehementiam uno uersiculo expressit.

Καὶ σὺν δ' ἄλλοις ἐπιπλήξισιν ἐγκάλαμινός. hoc est,
 Et te, cum obiurgas, iuuenem uixisse memento.

Vnde & adolescente quodam audacius quàm par erat lo-
 quente, Nullus ne, inquit, hunc * talo excipiet? Cùm retu-
 lisset ad eum quidam uitiosè concludens, non uideri altero
 alterū maius: nec decem, inquit, digitorū longitudo seno-
 rum longitudine. Emone quodā Chio cūm esset deformis,
 formosum se arbitrante, ac iugiter * chlamydem preciosam
 induente ac rogante, num illi sapiens amaturus uideretur.
 Maximè, ait, nisi ictus quispiam fuerit pulcher ut tu, & ita
 speciosè induatur. Cūm uerò ab impudico agitaretur, cui
 forte

* τριγύλιον.

* χλαμύδα.

fortē infensa erat eius grauitas, sic ait,

Ἐξέσις ἔρωτῶν πότνι ἢ σιγῆν ἔχεις; hoc est,
Licet rogem te casta, aut obmutescere?

Respondit,

Γόνυ τί μοι ῥαχῆα ἢ ἐκ ἐθισμένως λαλῆς. hoc est,

Quid dura nobis & noua affers fœminat?

Verboſo item cuidam ignauo ac moleſto,

Ἀκόλας, inquit, ὁμιλεῖν γίνεſαι δόλων τέκνα. hoc est,

Obsœcena nati seruorum loqui solent.

Loquaci itidem obtondenti nimio uerborum strepitu, Nε

malam quidem, inquit, nutrice nactus est. Quibusdam uerò

nihil respondebat. Fœneratore quodam, ac discendi stu-

dioso, quiddam se ignorare dicente,

Ἀνῆσι γάρ τοι, inquit, καὶ ἀνέμων Διέξοδοι

Θύλακων ὄρνιν πλὴν ὅταν τέκνῃ παρῆ. hoc est,

Nescit latentes transitus uentorum auiſ

Fœmella, fœtus adsit ni in præsentiâ.

Sumpta sunt autē ista ex Oenomio Sophocelis, Alexinum

quendā dialecticū, Alexini quædā cōmodè ac pro merito

enarrare nō ualentē, quid Philoxenus aduersus latericios

operarios egisset, admonuit. Ille enim cū hoc carmē ipsius

malè cantantes offēdisset, lateres illorū cœculcare cœpit

ac dicere, Vos mea corrūpitis, ego uestra dissipabo. Fere-

bat grauiter, si quis intē pestiuè disciplinas liberales arri-

puisset. Naturaliter autē nescio quomodo in differēdoute-

batur hoc uerbo, *arbitror equidē, &c., nō assentietur istis

ille, cum ex nomine appellans idq; discipulorū quoq; plu-

rimum imitabantur, neq; id solūm, uerūm & rhetoricen eius,

omnemq; dicendi modum ac figurā in se nitebātur expri-

mere. Erat autem illi inuentionis præcipua felicitas. Rite

item ac facillè occurrere obiectis, orationisq; ambitū ad id

quod

*φῆμα ἰγὼ κερῶ.
ἢ συγκαταθέ-
σαι τούτοις ἢ
ἀρετα.

hoc est, τέκνῃ utruq;
fœtum & usū-
tam signat.

quod erat propositum referre, atque omni se tempore accommodare mirifice callebat. Magna illi præterea ultra omnes cæteros erat persuadendi quæ uellet acrimonia. Quibus ex rebus factum est, ut ad eum audiendum cõfueret plurimi, & quidẽ cum illius immodico acumine offenderentur. Quod tamen illi ipsi equo animo, ac libenter tolerabant. Erat enim uir egregie bonus, suosq; auditores bene spe plenos emittebat. Erat illi summa facilitas in communicandis rebus suis, atq; ad ferenda beneficia promptus occurrebat: latere quoq; gratiam omni studio querebat, fastidium eiusmodi maxime exhorrens. Deniq; ingressus aliquando ad Ctesibium egrotum, uidensq; eum inopia rerum angustari, plenum mammis sacculum clam eius puluino subiecit. Quo ille inuento, Arcesilai, inquit, hic ludus est. Sed & alias mille ad eum solidos misit. Archiam uerò Arcadem Eumeni commendans, ut magna dignitate fungeretur effecit. Liberalis quoq; admodum fuit, ipsamq; liberalitatem suam argenteis in primis uasis præferebat. atq; cum Archecratis & Callicratis apparatu contendens, aurea quoq; uasa in studio habuit, plurimisque ea subministrabat, quibus & conuiuia, & cœnas faciebant. Acceperat ab eo quidam ad suscipiendos amicos argentea uasa, cum uerò is egenus esset, non repetijt. Aiunt alij de industria hæc illum utenda dedisse, & cum ea ille redderet quia pauper erat, illi largitum fuisse. Erat quidem illi & in Pitane substantia, ex qua sibi Pylades frater suppeditabat ad uitæ usus. Sed & Eumenes Philetæri filius ipsum largissimis frequentibusq; illustrabat donis. Quocirca & huic soli præter cæteros studebat reges. Cum autem Antigono pleriq; obsequerentur, illiusq; domum salutandi gratie confrequentarent, ipse abstinebat, nolens in illius notitiam incidere. Hieroclis item amicitijs in primis fruebatur, qui

Munychiam possidebat, et Pireum. Itaq; diebus ferijs semper descēdere ad eum consueuerat, & cū ab eo quoq; ut Antigonom salutatū iret, induceretur, non acquieuit, sed ad usq; illius ianuam profectus, retrò redijt. Post naualē uerò Antigoni pugnā plurimis eam aduentibus, epistolasq; pro consolatione scribētibus, tacuit ipse. Attamen pro patria legatione ad Antigonū in Demetriadē sanctus absq; effectu redijt. Omne igitur tēpus uixit in Academia, reip. negotia fugiens. Interdū & Athenis in Pireo morabatur ex tēpore dicens. Hierocle enim, ut diximus, utebatur familiariter, unde & à plerisq; carpebatur, magnificentia præterea excellens. Quid enim rectius dici potest, quā alter Aristippus? Cœnas cū sui similibus sæpe celebrabat, ipsēq; ad illos proficiscēbatur. Theodotæ item ac Philetæ Eliensibus scortis palām congregiebatur, Detrahentibus autē, Aristippi uerbas recensebat. Adolescētibus item maximē studebat, eratq; in amorē pronus. Vnde illū Aristochius Stoicus corruptorem iuuenum* disertumq; impudicum & temerarium appellabat. Nanq; & Demetrium, cū is Cyrenen nauigasset, amasse plurimum dicitur, & Myrleanum Leobarem, de quo & ad comessantes dixisse, se quidem aperire uelle, illum autem prohibere. Hunc amabant & Demochares Lachetis, & Pytoeles Bugeli filius. Quos ille cū deprehendisset, cedere se pro sua patientia dixit. Præterea carpebant eum, & obiurgabant ij quos diximus, ut uulgò addictum gloriæque studiosum. Maximē autem illum apud Hieronymum peripateticum uexabant, cū amicos cogeret ad natalem diē Alcyonci Antigoni filij, qua die pecunias plurimas in sumptus quotannis mittebat Antigonus. Vbi cū deuitaret inter pocula differere, Aridelo proponenti sibi quiddam quod

* uisus est dicitur

quod speculatione indigeret, orantiq; ut super illo differeret, dixisse serunt, At hoc ipsum in primis philosophia propriū est, cuiusq; rei tēpus scire. In id autē quod turba adductus culpabatur, & Timon itidē suo more iocatur.

ὡς ἐπὶ τῶν ὀχλοῖο περιγασίρ ἰσκατίδιωερ.

Οἱ δὲ μὴ ἴντε γλαῦκα περὶ αὐτῶν τερατῶντο

Ἠλέματος ἀφκύντες. ὅθ' οὔτεκερ ὀχλοαρίσκος

Ὁν μέγα πρῆγμα τάλας, τὶ πλατύνεια ἠλθι. & ὡς. ἰ.

Hæc ait, & turbam dextra læuāq; frequentem

Ingreditur, uolucres ululam ut mirantur ineptæ:

Illa stupet stolidum, sed tu uanissimè plebis

Captator, quid ob hæc tam non præclara superbis?

Cum tamen alioqui ita moderatus & fastus fugiens erat, ut discipulos moneret et alios audire. Et cū adolescēs quidā Chius ex ludo suo, Hieronymi quem prædiximus scholam plus sibi placere significasset, ipse manu apprehensum ad illū duxit, philosophoq; commēdauit, admonens seruaret ordinis ac disciplinæ grauitatē. Perlepidū & hoc illius dictum memoratur. Percontanti enim cur ex discipulis alijs pleriq; ad sectam Epicuream transirēt, ex Epicureis uerò nullus se ad cæteras cōferret, ait: quia ex uiris quidē galli fiunt, ex gallis uiri nunquā. Cū uerò iam esset morti proximus, sua omnia Pyladi fratri legauit, quod is illū Chiū clam Mœrea, atq; inde Athenis deduxerat. Nunquā uerò uxorē duxit, aut filios genuit. Tria testaments conscripsit. Ex his unum Eretrie penes Amphicritum deposuit. Secundum Athenis apud quendā ex amicis. Tertium domum ad Thaumasiā quendā necessariū suum misit, orās ut illud seruaret. Ad quem ita etiam scripsit.

ARCESILAVS THAUMASIAE S.

TESTAMENTA mea Diogeni tradidi ad te perferenda

ferenda. Quia enim sepius ægroto, & corpore non rectè ualeo, testamentum conficere placuit, ut si quid contingat inopinatū, sine tua iniuria proficiscar ex uita, qui unus ex omnibus maximè me affectu prosecutus es: fidissimus autem omnium qui hic sunt, cum mihi semper fueris, diligenter ea seruare stude, tum propter ætatem, tum propter necessitudinem. Cura igitur, memor quantum tuæ fidei committam, ut quod apud totum deponetur quantum in te est & negotia mea honestè disposita sint. Posita sunt autè ista Athenis apud quendam ex anucis, & Eretriæ penes Amphicratum. Obijt, ut Hermippus ait, cum merum immodicè hausisset ac offendisset, septuagesimo, & quinto ætatis anno, susceptusq; est ab Atheniensibus ut nemo alius.

Ἀρκεσίλαε τί μοι, τί τοσόντο ἀκρητοῦ ἀπειδῶς
 Ἔσσω χάρις ὡς φρεσῶν ἐκτὸς ὀλισθῆς ἰῶν
 Οἰκτῆρω σ' ἐ τόθ' ἔπει θάνατος, ἀλλ' ὅτι μούσας
 ὕβρισσας, ἀ μετρίῃ χρυσάμηνος κύλικι. hoc est,
 Arcesilaë meri quid tantum prodigus hauris,
 Extra sis mentem lapsus ut ipse tuam?
 Nec tua me tantum mors afficit, at mihi musas
 Immodica læsas sorbitione dolet.

Fuerunt & tres alij Arcesilai. Primus poëta priscae comædiæ. Scundus elegiæ. Tertius sculptor, in quem & Simonides hoc scripsit epigramma.

Ἀρτέμιδος τόδ' ἀγάλμα, δινκόςια γ' ὁ μισθὸς
 Δραχμὰ τὰ πάτρια, τῶν ἐπίσημι ἀράτος.
 Ἄσκητὸς δ' ἐπ' οἴκῳ ἀθλιωκίης παλάμῃσιν
 Ἄξιος Ἀρκεσίλαος υἱὸς Ἀριστοδίου. hoc est,
 Tercentum Parijs simulacrum in signe Dianæ
 Hoc drachmis constat, signum Aratus quibus est.
 Doctus at absoluit cælo manibusq; Mineruæ

Arcefilas sculptor, natus Aristodici.

*Prædictus autem philosophus, ut ait Apollodorus in chroni-
cicis, floruit circa centesimam & uigesimam olympiadem.*

BION BORYSTHENITES.

Bion genere quidem Borysthenites fuit. Quibus uerò
sit ortus parentibus, & quibus ex rebus ad philoso-
phiã se contulerit, ipse Antigon aperuit. Cùm enim ille sci-
ficaretur,

Τίς, πόθι ἢ ἐκ ἀδελφῶν, πόθι τοι πόλις, ἡδὲ τὸ γένος. hoc est,

Aede tuum nomen, patriam, genus, atq; parentes.

Sentiens se uituperatum esse apud regem, atq; ideo sic lo-
cutum, ad illum ait, Pater quidem meus libertus fuit, cubi-
to se tergens (Significabat autem illum succidam & lar-
dum uendere) Borysthenites genere, non habens faciem,
sed in facie scripturam acerbissimi domini, mater autem ex
lupanari, nimirum quam huiusmodi ducere potuit. Dein-
de pater nescio quid in rem publicanorum committens,
cum tota domo uenundatus est: Me adolescentulum haud
ingratum orator quidam emit. Is moriens, mihi omnia re-
liquit. Ego tabulas ipsius exurens, cuncta s̄q; conscindens,
Athenas concessi, ibiq; philosophatus sum.

Ταύτης τὸς γένους, τὸς πατρός ἐν ἡμεῖς εἶναι. hoc est,

Huius me esse patris, generis me gloriator huius.

Ista habui quæ de me dicrem. Desinant igitur Perseus ac
Philonides ea historia tradere, me autem ex me ipso intue-
re. Et erat sanè Bion aliàs uersatili ingenio, & sophista
callidus, puerq; circa philosophiam se exercere uolentibus
occasionem præbuerat. In quibusdam uerò civilis, & sua-
uis, fastuq; perfrui ualens. Complura item reliquit com-
mentaria, sed & sententias utiles & graues, ut illud:
Cùm sibi probro daretur, quòd adolescentem non sibi
uend

ἡ τὰς ἀρχαίας
ἐστ.

uendicasset, non enim, inquit, possibile est mollem caseum
 hamo attrahere. Interrogatus aliquando, quisnam anxie-
 tate maiore detinetur, ille, inquit, qui se maximè cupit esse
 filicem & quietum. Rogatus an ducenda esset uxor, re-
 fertur enim & ad hunc istud, Si quidem, ait, turpem duxe-
 ris, poenam habebis: si autem formosam, communis erit.
 Senectutem malorum omnium portum asserbat, siquidem
 ad ipsam cuncta confugere. Gloriã annorum esse matrem,
 pulchritudinem alienum bonum, diuitias nervos rerum.
 Ad eum qui agros suos uorauerat, Terra, inquit, Am-
 phiarum absorbnit, sed terram tu. Magnum aiebat ma-
 lum esse, ferre non posse malum. Arguebat eos qui homi-
 nes, quasi sine sensu essent, exurerent. Dicebat autem iugi-
 ter, optabilius esse speciem alteri largiri suam, quàm alie-
 nan petulante ambire. Corpore quippe atq; animo lædi
 qui id fecisset. Sed & Socratem in ius uocabat dicens: Nam
 si quidem Alcibiade uti potuit, & abstinuit, inanis fuit:
 si uerò non ualuit, nihil magnum fecit. Facilem esse di-
 cebat ad infernum uiam, clausis enim oculis illuc iri.
 Alcibiadem culpans, dicebat illum dum esset adolescens,
 uiros ab uxoribus, iuuenem uerò uxores à uiris abduxisse.
 Rhodi Atheniensibus ad oratoriam se exerceantibus, phi-
 losophiam ipse docebat. Causante quodam cur ita faceret,
 Frumenta, inquit, attuli, & ordeum uendo. Dicebat eos,
 qui essent apud inferos, magis profectò cruciandos, si in-
 tegris, quàm si persoratis uasis aquam ferrent. Orante il-
 lum uerboso quodam, ut sibi openi ferret, Satis, inquit, tibi
 faciam, si internuncios ad me miseris, ipse uerò non ue-
 neris. Nauigans cum perditis hominibus, in latrones inci-
 dit. Dicentibus illis, peribimus si agnoscamur, At ego, in-
 quit, nisi agnoscamur. Elationem esse asserbat profectus

impedimentum. Ad diuitem auarū, Non, inquit, hic substantiam possidet, sed ab ea ipse possidetur. Tenaces dicebat opum ut suarum habere curam, uerūm ex eis ut ex alienis nihil capere utilitatis. Fortitudine, inquit, cū sumus iuuenes, utimur, at cū senescere incipimus, prudētia ualemus. Tantūm uerō prudentiam à uirtutibus ceteris differre assererat, quantum uisum ab alijs sensibus. Dicebat non esse exprobrandam senectutem, ad quam omnes peruenire cupimus. Inuido cuidam subtristi, Nescio, inquit, utrum tibi malum, an alteri bonum contigerit. Impietatem pessimum esse dicebat contubernalem fiduciæ.

Διδοὶ γὰρ ἀνδρα κἄν θρασύσομος τὶς ἦ. hoc est,
Virum domabit quamlibet ferox sit is.

Amicos qualescunq; sint oportere seruari, ne uideamur uel malis uti, uel deuitare bonos. Is in principio Academiae instituta aspernabatur, quo tempore Cratis auditor erat, deinde Cynicum elegit institutum, sumpto pallio, & pera. Nam quid illum aliud ad eam animi constantiam traduxit? Demum uerō se ad Theodoria transtulit, Theodori impij auditorium frequentans, qui omni orationis genere uti solebat in dicēdo. Post hunc uerō Theophrastū peripateticū audiuit. Erat autem & spectatorum studiosus, risumq; mouere auditoribus maximè peritus, grauibus nominibus aduersum res utens. Quia uerō orationem suam omni dicēdi genere temperauerat, aiunt Aratosthenem dixisse de illo, Primus omnium Bion philosophiam uario orationis flore uestiuit. Erat illi item & faciendis uersibus ingenium præcipuè accommodatum. Eius sunt illa,

Ὡ πῖ πορ Ἀρχύτα ψαλλήγωνες, ἐλβὶ στρυφε
Τὴς ὑπάτης ἰεῖδος πάντων ἑμπρότατ' ἀνδρῶν. hoc est,
O' tener Archyta, nitidoq; beatule fastu

Litibus & cantu superas dicacibus omnes.

Sed omnino & musicam & geometriam pro ludo habuit. Apparatus quoque magnifici ac pretiosi erat studiosus, atque ideo ex urbe in urbem saepe migrabat. Interdum & prestigiū aliquod arte moliebatur. Nam Rhodi nautis persuasit, ut sumpta scholari ueste se sequerentur, cumque his ingressus gymnasium conspicuus fuit. Consuevit & adolescentes sibi adoptare, ut eis et ad uoluptatē abuteretur, & ab eorū beneuolentia protegeretur. Sed & sui uehementer amans fuit, semperque illi in ore erat, amicorum cuncta communia. Idcirco & nemo illius discipulus inscribitur, cum tot habuerit sui auditores. Quosdam uerò ad impudentiam prouexit. Vnde & Butio quidam ex familiaribus suis aliquando ad Menedemum dixisse fertur, Equidem ò Menedeme noctu Bioni comūgor, nihilque indignum mihi passus uideor. Multa etiam scelestius congregantibus colloquebatur. Hæc autem ex impij Theodori disciplina hauserat. Postremo incidens in malā uoletudinem, ut dixerunt qui erant in Chalcide, illic enim & nitam finiuit, * ligatur ac suscipere indutus est, & poenitentiam agere super his quæ peccarat indeam. Eorum uerò inopia quibus infirmorū cura erat, dirè cruciatus est, quoad Antigonus duos illi famulos misit, secutusque est eum in * sella, ut Phauorinus tradit in omnimoda historia. Sed hic quoque uita excessit. Illum nos ita perstrinximus: Biona Borysthenitem Scythica tellus produxit, quæ dixisse audimus deos, quòd reuera sint nihil. Ac si quidem id dogma tueri perstitisset, meritò dicendus esset sensisse ut uisum fuisset, etsi malè uisum esset. At nunc tamen longo morbo tabescens, ac morti pertinescens, qui deos non esse dixerat, sanū non uiderat, mortalibus qui illudebat ueris dum dijs immolarent, non popinæ quidem ad aras ac mense ni-

* πρὸς ἰατρὰ καὶ
βίον.

* φέρει.

Hic desunt uer-
sus Grad.

dori, decorum hostijs admonuit nares. Nec peccavi dixi delictis pareite, sed & ania collum facile porrexerat excitandū, brachiaq; loris persuasus deuinxit, rhamnūq; & laurorum ianua imposuit, cuncta perpeti magis quam mori paratus. Stultus qui mercede uoluerit deos esse, quasi tunc dii essent, cum illos Bion demū esse arbitraretur. Ergo nequicquam sapiens cum lembus erat carbo totus, tendensq; manum, Salue, inquit, Pluto salue. Decem uerò Biones fuisse. Primus qui Pherceydi Syro contemporaneus fuit, cuius duo feruntur libri. Est autem Proconesius. Secundus Syracusanus, qui artes rhetoricas conscripsit. Tertius hic ipse. Quartus ex Democriti familia, & mathematicus Abderites, qui Atticè scripsit, & Ionicè. Hic primus esse dixit regiones quasdam, ubi esset sex mensium nox, & totidem dies. Quintus Solensis, qui conscripsit Aethiopica. Sextus rhetoricus, cuius feruntur libri nouem, musarum inscripti. Septimus Lyricus poëta. Octauus Milesius sculptor, cuius & Polemo meminit. Nonus poëta tragicus ex his qui Tarsici dicuntur. Decimus itidē sculptor Clazomenius, siue Chius, cuius & Hipponax meminit.

LACYDES CYRENAEVS.

Lacydes Alexandri filius Cyrenæus, nouæ Academiæ princeps, Arcesilaiq; successor fuit, uir eximia scueritatis, qui instituti sui non paucos habuerit amulos. Fuit ab adolescentia summè studiosus, & pauper quidē, sed gratus admodum atq; in sermone iucundus. Aiunt eum & circa rem familiarē felicissimè se habuisse. Cū ex penu promere quicquā uoluisset ob signato aditu, rursus anulum per fores intra iaculabatur, ut nihil inde ex reconditis rebus tolleretur. Id cū animaduertissent famuli, resignabant que signata erant, & que uoluissent, inde tollebant, ac deinde

aut

anulum in porticū per riuā immittēbant. Idēq; cūm sēpe facerent, nunquā deprehēdi potuerūt. Lacydes igitur Academiae scholam habebat in horto, quem Attalus rex fieri curauerat, Lacydiumq; ab ipso appellatus est, solusq; ex omni memoria iuuenis Phocensibus Telecli & Euandro scholam tradidit. Porro Euandro successit Hegesinus Pergamēnus, à quo Carneades. Lepidum uerò illud ad Lacydē refertur: Attalo enim illum ad se accersente, dixisse fertur, imagines procul esse intueudas. Serò autē geometriae danti operā ait quispiam: Num uerò nunc tempus? An ne nunc quidē? Obijt autem cūm scholam administrare coepisset, quarto anno cxxxiiii. olympiadis, x x. & v i. annis in schola consumptis. Mortuus est autem ex paralyti, quam ex immodica potatione contraxerat. Et nos ita de illo cecinimus,

Καὶ σίω Λακύνδῳ φάτιν ἐκλυωρ, ὡς ἄρα καὶ εἰς
Βάκχου ἐλὼν αἰδολίῳ ποσσὶν ἔσυχες ἄκροισ
Ἡ σαφὲς ἦν Διόνυσος ὅταν πολλὸς εἰς δέμας ἔλθοι
Λῦσε μέλι. διὸ δὴ μί τι λυαῖ & ἔφυ, hoc est,
Fama est Lacyde pedibus quòd traxeris atras

Exceptum Bacchum Ditis adusq; fōres.
Scilicet hoc uerum est, penetrat cūm corpora, Bacchum
Soluere membra, ideo non satus ille fuit.

CARNEADES.

Carneades Epicomi, siue, ut Alexander in successio-
nibus tradit, Philocomi filius Cyrenaeus. Hic Stoico-
rum & Chrysippi libris diligentissimè perlectis, eis modicè relictabatur, adeoq; id uerecundè faciebat, ut sēpius diceret, nisi Chrysippus esset, non essem ego. Fuit autē uehementer studiosus. Porro physicae minus curam habuit, ethicae se magis deuouit. Quocirca & caesariem & ungues nutrebat, tanta erat in literas intentione. Adeò autem in

philosophia ualuit. tantumq; sibi in ea neruorum compara-
uit, ut oratores quoq; in ipsius scholis ad eum audiendum
conuenirent. Erat autem illi & uox maxima, & præcipue
sonora, adeo ut gymnasij princeps ad illum mitteret, ac ne
ita clamaret, admoneret, ad quem ille, Da uocis modum, in-
quit. Et ille sapientissimè sanè, congrueq; respondit. Nam
modum habes, ait, auditores. Acriter autem inuehebatur,
atq; in quæstionibus erat insuperabilis. Cenas autem ob
causas prædictas declinabat. Hic aliquando cum Mentor
Bithynus discipulus atq; auditor pellicem suam adamaret,
ut Phanorinus refert in omnimoda historia, inter dicendum
ita in illum iocatus est,

Πωλείται τις δούρο γέρον, ἄλιος, ἡμερτῆς
Μέντορι εἰδόμενος, ἢ μὲν δέμας, ἢ δὲ καὶ αὐδὴν
Τέτρων σχολῆς τῆς δὲ ἐκκεκρηχθῆαι λέγω. hoc est,
Tetricus hic quidam uersatur homuncio, & idem
Vanus incersq; senex, par Mentori membraq; uocemq;
Exterminari quem schola ex nostra uolo.

At ille continuo exurgens, intulit,

Οἱ μὲν ἐλήρησαν, τοὶ δὲ ἠγέραντο μάλα ὄκα. hoc est,
Hi dixere quidem, surgunt sed protinus illi.

Durius autem uidetur circa finem uersatus esse, cum se-
pius diceret, quæ constituit natura & compegit, ea & dis-
soluet. Cum autem didicisset Antipatrum ueneno hausto
defunctum, & ipse incitatus est ad audendum contra mor-
tem: aitq; suis, date igitur & mihi. Qui cum dicerent, quid
ait, nullum. Defuncto autem illo defectioem lune factam
aiunt, ut compati sibi uideri possit pulcherrimum post so-
lem sydus, refert Apollodorus in chronicis humanis cum
excessisset rebus, olympiadis centesima sexagesime se-
cundæ, anno quarto, cum uixisset annos octoginta quinque.

Ferun

Feruntur eius epistolæ ad Ariathem Cappadociæ Regem. Reliqua ipsius conscripsere discipuli, ipse enim nihil reliquit. Est autem & in hunc nostrum epigramma logadico, & archabudæo metro.

Τί με Καρριάδιω, τί με μέσσα θίλφς ἐλίγχευ
 Ἀμαθίς ὅς οὔτι κάτοιδερ ὅπως δεδούκη
 Τὸ δασύρ, ὅτε καὶ φθισικὴν ποτ' ἔχωρ κακίστω
 Νόσῳ, ὅκ ἔδειλε λύσιμ' ἰσχέμευ, ἀλλ' ἀκόςας
 Ὅτι φάρμακον ἀντίπαρ ἔπιον ἀπίσθν
 Δότε τοίνυν ἔφησε κάμῳ, πιῖν μέρ τοι, τίς
 Δότ' οἰνόμελι, σφόδρατ' εἶχε πρόχρηρα ταῦσι
 Φύσις ἢ σωχέχασά με, καὶ διαλύσεια δὴ.

Καὶ ὁ μὲν ἐδὲρ ἔλασσομ' ἔβν κατὰ γῆς, ἐν ἄρ ἦ
 Τὰ πλέα κακὰ κέρδε' ἔχουσα μόλις ἐς ἄδω. hoc est,

Quid Carnadem uis misa ut arguam

Qui rudis adhuc, non uidebat cur metueret

Mortem, unde cum phthisi olim laboraret, pessimo

Morbo, curam noluit admittere, sed audiens

Antipatrum hausto extinctum pharmaco,

Date igitur, inquit, et mihi quod bibam. quid nam, quid?

Date mulsum mihi, nam grauiter habet hæc facilis

Natura, quæ me continet, dissolueturq; ilico.

At ille nihilo minus sub terram cessit, licebatq;

Plura mala lucra habentem, migrare ad Orcum.

Fertur ei lumina caligine offendi solita, ipso nihil aduertente, iubereq; solitum puero lucernam accendere, quam ille cum intulisset, ac diceret, attuli, respondere consuesse, lege igitur. Huiusce alij complures fuerunt discipuli, sed excelluit omnes Clitomachus, de quo etiam subsequenter dicendum. Fuit & alius Carnades elegiæ Poëta, sed frigidus & obscurus.

CLITOMACHVS.

CLitomachus Carthaginensis, patria lingua Asdrubel
 appellabatur, in qua etiã apud suos philosophari con-
 suuerat. Athenas autem contendit quadraginta annos na-
 tus, audiuitq; Carneadem. Eius ille industriam animaduer-
 tens literas doceri fecit, ac studiosè imbuuit uirum. Ad tantũ
 autẽ* peritiæ peruectus est, ut ultra quadraginta uolumina
 scripserit, successeritq; Carneadi, cuius etiam dicta maximè
 illustrauit literis. Versatus est autẽ in tribus maximè sectis,
 Academicorum scilicet, Peripateticorum, atq; Stoicorum.
 Porrò Academicos ita serè insectatur Timon:

Ὅνδ' Ἀκαδημαϊκῶν πλάσσει μὲν οὖνος ἀραλίτη. hoc est,
 Sed neq; garrulitas Academũ in condita ludi.

Haftenus de Academicis qui à Platone fluxere diximus, ue-
 niendum iam ad Peripateticos, et à Platone uenientes, quo-
 rum fuit princeps Aristoteles, de quo primũ dicendum.

DIOGENIS LA-

ERTII DE PHILOSO-

phorum uita, Liber
 quintus.

ARISTOTELES.



ARISTOTELES Nicomachi Phastia-
 disq; filius Stagyrites fuit. Porrò Nicoma-
 chus à Nicomacho Machaonis filio Aescu-
 lapijq; nepote originem duxit, ut Hermip-
 pus in eo libro quem de Aristotele scripsit,
 tradit. Coniuxit autem Amyntæ Macedonum Regi medi-
 cine et amicitie gratia. Hic inter omnes Platonis discipu-
 los maximè excelluit, uocèq; gracili, ut Timotheus Athe-
 nicus

niensis in libro de vitis refert, et* ex ilibus cruribus paruisq; *ισχυροποιε
 oculis fuit, veste insigni & anulis, ac tonsura utens. Natus
 est autem illi & filius Nicomachus ex Herpylide concubi-
 na, ut Timotheus ait. Recessit à Platone dum adhuc super-
 uixeret. Vnde dixisse illum tradunt, Aristoteles in nos re-
 calcitrauit, non secus atq; in matrè pulli geniti. Refert Her-
 mippus in vitis, cum Atheniensium legatus ad Philippum pro-
 fectus esset Aristoteles, Academicæ scholæ præfctum fuisse
 Xenocratem. Cum uerò reuersus esset, scholanq; sub alio
 uidisset, elegisse in Lyceo περίπαισιν, illicq; usq; ad unctio-
 nem deambulando cum discipulis philosophari solitum, atq;
 inde peripateticum appellatum esse. Alij idcirco sic uocatum
 Alexandro assistens quædam disserere soleret. Vbi uerò iam
 plures esse cœperant, sedens docebat, dicens:

Αἰσχρὸν σιωπᾶν, Ξενοκράτι δ' ἔαρ λέγειν. hoc est,

Silere turpe me, & Xenocratem loqui.

Ad propositam quæstionem discipulos unà exercebat simul
 & oratoriam docens. Deinde ad Hermyam eunuchum pro-
 fectus est, Atarnensium tyrannum, quem alij quidem delicias
 ac lusus ipsius fuisse tradunt. alij uerò sibi affinitate iunctum
 tradita ei filia siue nepte, ut refert Demetrius Magnesianus in
 libris de Poëtis ac scriptoribus æquiuocis, qui et Eubuli ser-
 num Hermyam fuisse ait, Bithynium genere, quem et domi-
 num suum enecasse. Porro Aristippus in primo de antiquis
 delitijs libro, Aristotelem ait Hermiæ concubinam adamasse,
 quam ille cum sibi permisisset, duxisse eam, & gaudio elatum
 immolasse mulieri, ut Athenienses Eleusinae Cereri, Her-
 miæq; pœana scripsisse, qui ἔρδον, hoc est, intus scriptus est.
 Hinc in Macedonia apud Philippum uixisse, atq; ab eo Ale-
 xandrum filium erudiendum accepisse, petisseq; instaurari
 solum patrum à Philippo euersum. Id ubi impetrasset, de-

disse illis leges. In schola quoq; leges tulit imitando Xenocratem, ut decendialem principem facerent. Vbi uerò Alexandro instituendo satis uisus est nauasse operā, eumq; sibi deuinxisse, commendato illi cognato Callisthene Olymbio Athenas concessit. Eum audacius quàm par erat alloquentē, Regem, et minimè illi obsequētem, ab ipso increpitum asserunt uersu, admonente, ni talia loqui desisteret, maturè periturum, quod & factum est: uersus autem sic habet:

Ὄκνημος ὁ Δίμοι τέκος ἑταίρῳ, οἱ ἀγροσύνης. hoc est,

Qualia mi loqueris, uereor sis nate superstes.

Namq; Hermolao in Alexandrum insidiarum socius fuisse deprehensus, cauea ferrea circūduci, p̄ dolore atq; squalore oblitus, leoni postremò obiectus est, sicq; excessit e uita. Enim uero Aristoteles Athenas profectus, cū illie tredecim annis docuisset, clam in Chalcidem concessit, quòd ab Eury medōte hierophāta impietatis accusatus esset, siue, ut Phalarinus ait in omnimoda historia, à Demophilo, quòd hymnū in eum quem prædiximus Hernia scripserit, quodq; hoc epigramma statuæ quæ in Delphis est, incidi cur auerit:

Τὸν δὲ πωτ' ἔχ' ὀπίσσω παραβίας μακάρων δέμιρ' ἀγῆρ

Ἐκτρεῖν περὶ τῶν τοξοφόρων βασιλεὺς

Ὁδ' παρερῶς λόγῳ φοβίαις ἐν ἀγῶσι κρᾶσίσας

Ἄλλ' ἀνδρὸς πίσι χροσάμενος δολίως. hoc est,

Impius hunc quondam Persarum morte tyrannus

Mulctauit uiolans iusq; ne fasq; uirum.

Nam neq; collato oppressit certamine, uerum

Insidiosè hominis usus amicitia.

Abas Her- Hic uerò, ut ait Eumolus in quinto historiarum, aconitum
orui. bibens, mortuus est septuagesimo ætatis anno. In quem est nostrum hoc epigramma:

Εὐρυμέδων πῶς μίλλει Ἀριστοῖδω ἀσιβείας

Γράψασθαι δὴς μυθίδ' ὦρ πρόπολ'
 Ἄλλὰ πῶρ ἀκόνιτον ὑπεκφυγ. τδτ' ἀκόνιτι

Ἦρ ἄρα νικῆσαι σοκοφάσθς ἀδίκης. hoc est,

Nuper Aristotelem, lesa ut pietate nocentem

Detulit Eurimedon sacrificus Cereris.

Ille aconita bibens subterfugit. certè aconiti

Hoc erat iniustum uincere sacrificum.

Idem uerò refert ipsum Platoni trigenarū se in disciplinā dedisse, sed profectò fallitur. Nāq; septimo decimo ætatis anno Platonē audire cœpit. Est autē hymnus huiusmodi:

Ἀρεῖα πολύμοχθε γένε βροτῶν, θύραμα κάλλιπον βίω.
 σᾶς πῆρι παρθίνε μορφᾶς, ἢ θανῆν ζῆλωτος ἐν ἐλλάδι πότμος,
 ἢ πόνος τλῆναι μαλέρης ἢ ἀνάμαστας. ταῖον ἐπὶ φρένα
 βάλλεις καρτῶν ἐς ἀδ' ἀνάτων χρυσῆτε κρεῖταρον, ἢ γοῖων
 μαλακαυγῆσιν ὕπνε. σδδ' ἐνεκ' ἐκδῖος ἡρακλῆως, λήδας
 τε κῆροι πολλ' ἀνέτλασαν, ἔργοις ἀναγορδούητες δύναμι,
 σῶς τε πόδοις ἀχιλῆος δίασθε αἰδαο δόμης ἡλθον.
 σᾶσδ' ἐνεκεν φιλικῆ μορφας, ἀταρνῆως ἐν ἔροφον αἰλίχ χύρωσαι
 ἀυγᾶς. πῶ γ' αἰοίδιμ' ἔργοις; ἀδ' ἀνά τοί τε μιν ἀψήσονται
 μῆσαι μεναμοσθνας θύγατρεις διὸς ξενίς σέβας ἀύξισται.
 hoc est,

Virtus laboriosa generi mortalium, honestissimum uitæ humane incitamentum. Pro tua siquidem forma ò uirgo, expetenda est in Græcia mortis conditio, et grauium assiduorumq; laborum tolerantia. Talem nimirum inseris hominum animis fructum planè immortalem, et auro præstantiorem, parentibusq; ipsis, sannoq; dulcissimo. Nam in gratiam tuam Iouis Hercules, et Leda filij multa perpepsi sunt, qui quid possent, opere declararunt. Quin et tui desiderio Achilles, et Ajax ad inferos penetrarunt, tuæq; formæ luculentissime gratia Atarneæ ciuem Solis priuauit lumine.

Quò

Quò enim clarus spectatusq; rebus gestis? Hunc immortalis mee auctiorem reddent muse, quæ Iouis hospitalis decus augere solent:

Primam hunc orationem iudicalem pro seipso scripsisse, cum huius criminis argueretur, Phavorinus in omnimoda historia autor est, ac dixisse Athenis:

Ὀρχη ἐπὶ ὄρχη γηράσκη, σῦκορ δὲ ἐπὶ σῦκω. hoc est,
Et pyra nata pyris, ficusq; in ficibus extant.

Ait autem Apollodorus in chronicis natum illum anno primo, nonagesimæ nonæ olympiadis, perrexisseq; ad Platone[m] decimo septimo ætatis anno, annosq; viginti apud eum fuisse commoratum. Tum uerò uenisse Mitylenem principe Eubulo, quarto anno centesimæ octauæ olympiadis. Verum Platone primo anno functo uita, sub Theophilo profectum esse ad Hermiam, mansisseq; annos tres, sub Pythodoto autem se contulisse ad Philippū secundo anno ceterimæ nonæ olympiadis, Alexandro quintumdecimum iam annum ætatis agente. Athenas uerò concessisse secundo anno centesimæ undecimæ olympiadis, atq; in Lycco tredecim annos doctuisse, ac demum perrexisse Chalcidem, tertio anno centesimæ quartædecimæ olympiadis, morboq; perisse, cum esset annorum ferme sexaginta trium. Quo etiam tempore Demosthenes in Calabria defunctus sit sub Philocle. Fertur autem ob Calisthenis insidias in Alexandrum, insensum fuisse Regi, illumq; ad eum contristandum Anaximenem extulisse, ac misisse Xenocrati dona. Lusit in eum epigrammate Theocritus Chius, ut ait Ambrion in libro de Theocriti uita, in hunc sensum:

Ἐρμῆα ἀντάχῃ, καὶ ἀνέλασ ἄμα δῖλα

Σῆμα κενὸν κενόφρον τῶνδε Λαριζοσίλων. hoc est,

Hermiæ eunuchi simul Eubuliq; sepulcrum

Mente uacans uacuum struxit Aristoteles.

Timon quoq; sic illum agit:

Ὁδὸς ἂν Ἀριστοτέλης ἀκαιοσύνης ἀλεγεινῆς. hoc est,

Sed neq; Aristotelis leuitas miserranda loquacis.

Hæc uita Philosophi fuit. Cæterum nos ipsius quoq; testamenti legimus in hunc sermè modum. Bene quidem ac ritè erit, Quod si quid contigerit ita legauit Aristoteles. Curatorem quidem omnium et per omnia iussit esse Antipatrum. Quoad uerò Nicanor adoleseat, curatores ac tutores instituit Aristomenem, Timarchum, Hipparchum, Clotelem, et Theophrastum si uoluerit, ac si curam suscipere uelit filiorum & Herpylidis, rerumq; omnium. Cumq; puella fuerit matura uiro tradi illam Nicanori. Sin uerò puellæ quippiã contigerit, quod absit, uitãq; prius quàm cõnubio iungatur, siue etiam postquam nupsit antequam filios procreet, excesserit, Nicanor dominus est, ut & de puero & de cæteris dignè nobis ac sese disponat. Curet autem Nicanor & de puella & de puero Nicomacho, uibilibus ut illis desit, patris ac fratris unã implens munus. Quòd si Nicanori quidpiam contigerit, quod absit, siue priusquam puellam duxerit, siue postquam duxerit, nondum filijs natis, quæ quidem ille instituerit, carata suito. Sin autem uoluerit, et Theophrastus puellæ curam habeat. Sin aliàs, curatores habito cum Antipatro consilio & de puella & de puero disponant, ut eis uidebitur optimum. Curam habeant tutores & Nicanoris mei, & Herpylidis memores. Namq; erga me studiosa plurimum fuit, cæterorumq; omnium: & si uirum accipere uoluerit, curent, ne indignè nobis loectur. Dentq; illi præterea quæ antea acceperat, de nostra substantia, talentum argenti, tresq; si uoluerit, famulas, & ancillam quam habet & Pyrrhæum puerum. At si quidem in Chalcide habitare

bitare uoluerit, hospitium quod ad ortum est: sin autem in Stagyris, paternam domum. Vtrum uerò horum malueris, studeant procuratores domum ita necessaria suppellectile instruere, ut et sibi honestè, et Herpyliadi sufficienter instructa uideatur. Curæ sit autem Nicanori & Myrmecem puerum non indignè nobis ad suos referri, cum eius, quas cepimus, facultatibus. Si autem & Ambracis libera, eumq; puella uiro tradetur, quingentas illi drachmas, ancillamq; quam habeat, dari iubeo. Sed & Thaleti præter ancillam quam habet emptam, drachmas mille, & ancillulam. Simo quoq; absq; priore pecunia, in puerum alium, siue puerum emi, siue pecuniã dari. Tychonem esse liberum cum puella nupsit, Philonemq; et Olympiũ eiusq; filiolum. Porro eorũ qui mihi famulantur puerorũ nullũ uendi uolo, sed heredes eis anti. Cum uerò adulti erunt, pro merito dimitti liberos uolo. Curent item ut consummentur quæ Grillioni sunt tradite exculpendæ imagines. Vbi uerò perfecti erunt, suis imponantur locis. Nicanoris quoq; ac Proxeni quam sculpendam cogitabam, matrisq; Nicanoris. Arimnestri uerò quæ perfecta est, suo statuatur loco, ut sit ipsius monumentum, quia sine liberis defunctus est. Matris quoq; nostræ Cererem in Nemea locet, aut ubicunq; uidebitur. Vbi uerò tumultum fecerit, ibi & Pytiadis sublata ossa condat, sicut ipsa præcepit, sistat, & seruari Nicanoris uotum quod pro illo nouimus. Animalia lapidea cubitorum quatuor Ioui seruatori, ac Mineruæ seruatrici in Stagyris. Hæ testamentorum ipsius series fuit. Fertur autẽ ollas plurimas repertas esse, Lyconẽq; dicere, illum in pelui calentis olei lauari solitum, oleumq; uenundare. Quidã utrẽ calētis olei stomacho illũ imponere consueuisse tradunt, & cum se ad quiescendum componeret, eream spheram tenere in manu pelui subiecta, eo consilio,

lio, ut cum dormientis manu excussa sphaera in subditum
 cretū uas incidisset, sono illius excitus exurgeret. Eius esse
 praeclaras istas sententias legimus. Interrogatus quidnam
 mendaces lucrarentur, ut cū uera, inquit, dixerint, nō illis
 credatur. Cū sibi probro daretur, quōd flagitioso homi-
 ni misericorditer tulisset opē, non, inquit, mores miseratus
 sum, sed hominem. Amicis ac discipulis ista consueuerat di-
 cere, ubicunq; moraretur, Aspectus quidē à circūfuso aëre
 lumen accipit, animus autē a disciplinis liberalibus. Saepe
 numero cū in Athenienses inueheretur, aiebat illos fru-
 menta & leges inuenisse, uerū frumētis quidē uti, nō autē
 legibus. * Studiorū liberaliū amaras radices, fructus autē * πικράδας.
 dulces esse asserbat. Rogatus quidnam cito cōsensescret,
 gratia, inquit. Quid sit spes, uigilātis, ait, insonniū. Dio-
 gene caricā porrigēte, cogitās nisi acciperet, * usum esse, χρίαν.
 meditatus sumēs, Diogenē ait caricā simul cū usu perdi-
 disse. Rursus ab eo porrectā accipiens, atq; puerili more
 in sublime eleuans cū dixisset, magnus Diogenes, eam
 illi reddidit. Tria dicebat pueris esse necessaria, ingeniū,
 exercitationē, disciplinam. Audierat aliquādo se à quodā
 maledictis esse lacepsitum. Tum ille, absentem, inquit, etiā
 uerberet. Dicebat pulchritudinē plus, quā epistolās o-
 mnes ualere ad commēdationem. Pleriq; Diogenē ita sta-
 tuisse asserūt, ipsum autē donū formae dixisse: Socratē ue-
 rò modici temporis tyrānidē, Platonē naturae priuilegiū,
 Theophrastum tacitā deceptionē, Theocritū uerò ebur-
 neum detrimētum, Carne adē regnum * solitrium. Rogatus * ἡδονοπόρο
 quo differrent docti ab indoctis, quo, inquit, uiuentes à τῆς
 mortuis. Eruditionem dicebat inter prospera esse ornāmē-
 tum, inter aduersa refugium. Parentes qui liberos erudi-
 endos curassent, longē honorabiliores esse his qui solum
 n genuis

genuissent. Eos enim uiuendi tantum, illos etiam bene beateq; uiuendi autores esse. Glorianti cuidam quòd magnæ esset urbis ciuis, noli, inquit, hoc attendere, sed an dignus sis magna & illustri patria. Rogatus quid sit amicum, una, inquit, anima in duobus corporibus habitans. Homines plerosq; dicebat ita esse parcos, ac si semper uicturi essent: alios tam prodigos, ac si continuo morituri. Percontanti cur honesta forma præslantibus diutius congreginaret, cæci, inquit, huiusce interrogatio est. Rogatus quid ex philosophia lucratus fuisset, hoc, inquit, ut iniussus ea facia, que pleriq; per legum metum faciunt. Interrogatus quo pacto discipuli egregie proficerent: Si excellentiores, ait, prosequentes tardiores non morentur. Loquaci homini cum illum improbe probris multis obtudisset, dicenti, num te satis obtudi? Hercle, inquit, non tibi animum aduertit. ⁴ *Causanti* cur stipem non bono homini dedisset, nam & ita contigisse ferunt: Non, inquit, homini dedi, sed humanitati. Rogatus erga amicos quales esse debeamus, quales, inquit, eos erga nos esse optamus. Iustitiam dicebat uirtutem animi unicuique secundum dignitatem distribuentem. Disciplinam optimum esse dicebat uaticum ad senectutem. Refert Phanorinus in secundo commentario illum crebro dicere solitum: O amici, amicus nemo. Et ista quidem ad illum referuntur. Conscripsit autem & complura uolumina, que ut summa ingenij illius uis, ac precipua circa omne orationis genus exercitatio clarius eluceat, subnectenda necessario existimauit. De iusticia libros quatuor, de poetis tres, de philosophia tres, de republica duos, de rhetorica Gryllus unum, Nerinibus unum, Sophista unum, Meuxenus unum, Amatorius unum, Comitiu unum, de diuitijs unum, Exhortationum unum, de anima unum, de precatione unum, de nobilitate unum, de uoluptate unum.

uoluptate unū, Alexander seu de colonis unum, de regno
 unum, de doctrina unum, de bono tres, de Platonis legibus
 tres, de eiusdem Reip. duos, Oeconomicus unū, de amicitia
 unū, Quid sit tolerare siue tolerantia unum, de disciplinis
 unum, de his quæ in contentionē cadunt duos, Solutiones
 eorū quæ in contentionē ueniunt, quatuor, Diuisiones so-
 phisticæ quatuor, de cōtrarijs unū, de speciebus & gene-
 ribus unū, de proprijs unū. Commentaria, ἐπιχαρμῶν τε
 tres, Propositiones de uirtute tres, Obiectiones unum, de
 his quæ quot modis dicuntur, siue secundum propositum
 unum, de elementis tres, de scientia unum, de perturbatio-
 nibus iræ unū, Moralium quatuor, de principio unū, Diui-
 siones xvi. Diuisibiliū unū, de interrogatione & respō-
 sione duo, de motu unū, Propositiones unū, Propositiones
 contentiosæ quatuor, Syllogismi unū, Priorum analytico-
 rum nouem, Posteriorū analyticorū maiorū duo, de que-
 stionibus ad disciplinā pertinentibus octo, de meliore unū,
 de idea unum, Termini topicorum septem, Syllogismorum
 duo, συλλογισμῶν & diffinitiones unū, de eligibili & ac-
 cidenti unum, de ijs quæ ante locos sunt unum, Topicorū
 ad diffinitiones duo, Perturbationum unum, Diuisibilem
 unum, Mathematicus unum, Diffinitiones xii. Epiche-
 rematum duo, de uoluptate unū, Propositionum unum, de
 uoluntario unum, de pulchro unum, Questiones epichere-
 maticæ xxv. Questiones de amicitia duo, Questiones
 de anima unum, Politicorū duo, Politicæ auditionis, sicut
 Theophrasti, octo, de iustis duo, Artium introductio duo,
 Artis rhetoricæ duo, ars unum, alia ars duo, Methodicum
 unum, Artis Theodecti introductionis unū, Artis poëticæ
 libros duos, Enthymemata rhetorica, de magnitudine
 unum, Enthymematū diuisiones unum, de dictione duo, de

omnes plus minus quadragesies quinquies mille, trecenti & triginta. Hæc librorū illius series, hic numerus, in quibus quid agat summam exponendum est. Duplicem esse philosophiæ rationem, alteram uersari circa actus, appellariq; *πραξιῶν*, alteram in intelligentia & speculatione consistere, & *θεωρητικῶν* dici, Ad actionē pertinere ethicam & politicam, qua in parte tum de publica, tum de famuli tri re agi. Ad intelligentiā Phisicam logicamq; referri. Porro logicam instrumentum esse exactissimū. Eius cum geminam destinationē ac scopum subiecisset, uerisimile ac uerum, ad utranq; duarum maximè rerum uiribus nititur. Namq; ad uerisimile seu probabile, oratoria & dialectica, ad uerum autē analytica & philosophia usus est, nihil omnino omittēs eorum quæ uel ad inuentionem, uel ad iudicium, uel etiā ad usum pertinerent. Enimvero ad inuentionis adminicula, atq; ad eas res quæ speculationi & arti inserviunt, propositionū multitudinem tradidit, ex quibus quæstiones probabilium epicherematū elicere affatim licet. Porro ad iudicandum analytica priora & posteriora conscripsisse, prioribus assumptionum iudicia permittens, posterioribus collectionis examen tradens. Cæterum ad iudicandum ea quæ sub certamen cadunt, quæq; in interrogatione uersantur & contentione sophisticorum argumentorum, atq; syllogismis atq; his similibus. Veritatis uerò iudicium earum quæ secundum imaginationē sunt actionum sensum definiuit. Moralium uerò, ubi de re publica, ac domestica, ubi de legibus agitur mentem. Finem autem unum exposuit, uirtutis usum in uita perfectā. Felicitatem ait plenitudinem ex tribus maximè bonis constantem, ijs nimirum quæ in animo sunt, quæ & * priora uiribus appellat, ijs quæ ad corpus attinent, ut sunt bona uale-

*πρῶτα τῶν
δουράτων.

tudo, fortitudo, pulchritudo, cæteraq; his similia, atq; ipsæ quæ extrinsecus ueniunt, diuitijs, nobilitate, & claritate, atq; in hunc modum cæteris, quibus tertium locum assignauit. Virtutem ad beatam uitam sibi minimè sufficere dixit, quippe corporis bonis exterioribusq; indigere. Miserrum atq; infelicem fore sapientem, siue doloribus afficiatur, siue inopia, & cæteris huiusmodi incommodis prematur. Vitium autem ad miseriam atq; infelicem uitam sufficere, quantumlibet corporis affluat bonis. Virtutes autem non se inuicem sequi. Fieri enim posse, ut prudens quispiam ac iustus, idemq; intemperans atq; incontinentes sit. Sapientem quidem non omnino perturbationibus uacare, uerum perturbari modicè dixit. Amicitiam equitatem esse definiuit reciproca beneuolentia. Eius tres species esse tradidit, esse quippe aliam cognationis, aliam anatoriã, tertiam hospitalem. Amorem non modò cõgrefionis, uerum & philosophiæ esse. Amaturum quoq; sapientem, neq; accessurum ad Rempublicam, ducturumq; uxorem, & cum rege ueniturum. Tribus autem generibus uitæ constitutis, primo quod in speculatione, sequenti quod in actu, & tertio quod in uoluptate consistit. Speculatiuum genus semper prætulit. Liberales disciplinas ad apprehensionem uirtutis multum conferre sensit. In descriptione rerum naturalium præter cæteros rationem maximè secutus est, adeo ut minimarum quarumq; rerum reddiderit causas. Unde & naturalium commentariorum cõplura scripsit uolumina. Deum sicut & Plato incorporalem definiuit, eiusq; providentiã ad cœlestia usq; pertingere, ipsum uerò immobilè esse. Porro terrena omnia ad cœlestium cõgruentiam ordinemq; disponit. Præter elementa ista quatuor esse & quintum aliud, ex quo cœlestia cõsistant, eiusq; motum orbicularè esse uariū. Animam item incorpoream, primamq; esse ἕντελέχεια, corporis nempe

naturalis & organici potētia uitā habētis. Est autē ea iuxta illam duplex. Entelechiam uerò appellat, cuius sit species quaedā incorporea. Altera ex his quidē secundum potentiam, ut est Mercurius in cœra, infōrmis quidē, sed idoneus ad percipiēda lineamētā, sicut itē in are statua. Secundum uerò habitum Entelechia dicitur, ea que est consummate ac perfectæ Mercurij statua. Naturalis autē corporis dixit, nam sunt corpora alia quidē manu & arte elaborata, ut sunt que ab artificibus fiūt, puta turris atq; nānis. Alia uerò sic à natura prodeunt ut arbores, et animalū corpora. Porrò organici dixit, hoc est, ad aliqd paratū & cōditi, ut est ad uidēdum oculus, auris q; ad audiēdum. Virtute autē uitā habētis, ut puta in seipso. Virtute autem uel potētia mānus est secundū efficacīā. Secundū actionem autē, ut uigilās habere animā dicitur. Secundū habitū autē, ut dormiēs. Vt igitur & hic intelligatur, adiecit potentia. Multa igitur eiusmodi & alia, & de alijs multis in hunc modū philosophatus est, que per longū esset numerare. Cunctis enim in rebus summo studio atq; industria fuit, inuentionisq; incredibili copia uiguit, ut ex his que suprā annotauimus uoluminibus constat, que ad quadringentorum numerū serē perueniunt, de quibus nihil ambigitur. Nam sunt & alia complura que ipsi ascribuntur uolumina atq; sententiæ. Verum cuiusmodi octo fuerit Aristoteles. Primus hic ipse. Secundus qui Athenis reipub. administrauit, cuius etiā iudiciales leguntur orationes sanē quàm elegantes. Tertius qui Iliadem Homeri scripsit. Quartus Siculus orator, qui ad Panegyricam Isocratis rescripsit. Quintus qui cognominatus est Mythus, Aeschini Socratici. necessarius. Sextus Cyrenaicus, qui de poëtica scripsit. Septimus pædotriba cuius meminit Aristo-

xenus in Platonis uita. Octauus grammaticus obscurus & ignobilis, cuius de pleonasmō ars legitur. Huius autem Stagyritæ philosophi complures quidem fuerē discipuli, sed omnibus maximè præcelluit Theophrastus, de quo modo dicendum est.

THEOPHRASTVS ERESIUS.

Theophrastus Eresius Melanti, ut Athenodorus in octauo de ambulationum libro ait, sillonis filius, primo quidem in patria Leucippicius sui auditor fuit, inde cū Platonem audisset, se ad Aristotelem contulit. Eo item in Chalcidem profecto illi in scholæ regimine successit, olympiade cxi. Fertur ipsius quoq; seruus Pompilus nomine philosophus fuisse, ut refert Myronianus Amastrianus in primo similiarum historicorū capitulum. Fuit autem Theophrastus uir summe prudētiae, studiūq; singularis, atq; ut scribit Pamphila trigesimo commentariorum libro, Menandrū ipsum comicū instituit. Erat item beneficus in primis, & maximè affabilis. Eū Cassander suscepit, Ptolemæusq; ad illū misit. Adeo autē Atheniēsi bus acceptus fuit, ut cū illū Agnonides impietatis accusare ausus esset parū absuerit, quā ipse ob eā rem crimē ipsum in se retorqueret. Accurrebāt ad illū audiēdū discipuli ad duo millia. Hic in epistola ad Phaniam peripateticū inter cetera, de iudicio quoq; ita locutus est. Tantū abest, inquit, ut populi frequentia cōuocet, ut ne cōfessum quidē eiusmodi admittā, qualē abiectionis quisq;. Porro recitationes emendationis autores sunt. Protelare autē omnia, atq; negligere nō iam ferūt etates. In ea epistola scholasticū nominat. Cū tamē esset huiusmodi, secessit ad tempus & ipse et philosophi reliqui. Quippe Sophocles Amphiclidae filius legē tulerat, uti ne quis philosophorū præset scho-

la,

te, nisi id senatus ac plebs decreuisset: qui secus faceret, capitale esset. Verū sequēti anno denuo reuersi sunt. cū à Philone Sophocli dies dictus esset. Quo tēpore Athenienses ea lege abrogata Sophoclē talentis quinq; multarunt, decreuerunt q; philosophis reditum, ut & Theophrastus remaneret, scholamq; ut antea regeret. Eū, cū antea Tyrta-
mo illi nomen esset, ob diuinam elocutionem, Aristoteles Theophrastum appellauit. Cuius & filiū Nicomachum tametsi is præceptor esset, amauit, ut Aristippus in 1111. de antiquis delitijs meminit. Fertur Aristoteles de Theophrasto & Callisthene idē quod de se & Xenocrate Plato, ut prædiximus, dixerat. Dixisse enim quòd hic pro excellēti acumine ingenij cū cetera facillimè assequeretur & exponeret, ille tardus et obtusus esset ingenio, hūc freno, illū egere calcariibus. Dicitur et priuatim hortū post Aristotelis discessum possedisse, Demetrio Phalereo familiari suo in hoc sibi cooperāte. Nobiles sunt et huius illæ sententiæ Citius credendū dicebat in fræni equo, quā uerbo incōposito. Ad illū qui in cōuinio penitus tacebat, si quidē, ait, imperitus es, prudenter facis: sin uerò peritus, imprudenter. Habebat & illud semper in ore, Sumptus preciosissimus tempus est. Obijt senex ætatis anno 1 x x x v. cū modicè à labore quicuisset. In quem etiam est nostrū epigramma:

Ὅν κ' ἄρα τῆτο μάταιον ἔπος μερόσωρτινὶ λήχθῃ.
Ἐγγυσοῦσα σοφίης τόξον ἀντιέμενον.

Δὲ γὰρ καὶ θεόφραστος ἕως ἐπὶ τὴν μὲν, ἄπειρος

Ἦν λιμῆς, εἰτ' ἀρεθὲς κἀτθανε πυρομελῆς. hoc est,
Haud uanè quidam, studiū, si fortè relaxes,

Rumpi arcum dixit, quisquis homo ille fuit.

Nam uegetus Theophrastus erat firmusq; labore.

Laxauit postquam membra labore, obijt.

Aiunt illum, cum rogaretur à discipulis, num quippiam
 illis mandare uellet, dixisse, nihil quidem quod imperaret
 se habere, nisi quòd multa dulcia gloriæ obtentu uita men-
 titur. Nos uerò cū uiuere incipimus, tunc morimur. Nihil
 enim est inanius amore gloriæ. Sed este felices, uerbumq;
 istud aut omittite, grandis enim labor est: aut illi intèdite,
 magna enim illi gloria prouenit. Porro uita uanitas am-
 plior quàm utilitas est. Verum nubi quidem non iam quid
 agendum sit consulere suppetit, uos autè quid faciendum
 erit, deliberabitis. Ista dicentè exhalasse animam tradunt.
 Eum uerò, ut fàma est, Athenienses pedibus omnes prose-
 cuti, publice honorauerunt. Refert Phanorinus illam iam
 uctulum lectica circumferri solitum, idq; dicere Hermip-
 pum, cumq; id ex Arcesilai Pitaneï historia sumpsisse in-
 ter ea uerba, quæ ad Lacydem Cyrenensem habuit. Reli-
 quit autem & ipse ingenij sui complura monumenta, &
 ipsa dignissima sum arbitratus quæ adnotare. Sunt autem
 ista, Priorum analyticorū tres, posteriorū analyticorum
 septè, de solutione syllogismorū unum, analyticorum epi-
 tome unum, Deductorum locorū duo, Speculationes eorū
 quæ circa contentiosam orationem uersantur, de sensibus
 unum, ad Anaxagorā unū, de Anaxagora unum, de Ana-
 ximene unum, de Archelao unum, de sale nitro aluminis
 unum, de his quæ durantur in lapides duo, de indiuisibili-
 bus lineis unum, auditionis duo, de uentis unum, uirtutum
 differentie unum, de regno unum, de regis instituto unū,
 de uitis tres, de senectute unum, de Democriti astrologi-
 unum, de his * quæ in sublimi fiunt unum, de imaginibus
 unum, de succis, cute, & carnibus unum, diacorum unum,
 de hominibus unum, distorum Diogenis collectia unum,
 diffinitionum tres, Amatorius unum, alius de amore unū,

*de felicitate unum, de speciebus duo, de caducis unum, de
 * afflacione dei unum, de Empedocle unum, de epichere-* * *ἠθροισμοῦ.*
*matris x viii. Controuersiarum tres, de uoluntario unum,
 Abbreuiatio Reip. Platonis duo, de diuersitate uocis ani-*
malium eiusdem generis unum, de his quæ subito apparēt
unum, de his quæ morsui & uulneri patent unum, de ani-
malibus quæ sapere dicuntur unū, de his quæ in siccō mo-
rantur duo, de his quæ colores inmutant unum, de his quæ
latibula & fossas faciunt unum, de animalibus septem, de
uoluptate, sicut Aristoteles, unum, alius de uoluptate unū.
Questiones x xiiii. de calido & frigido unum, de uer-
tiginē & obtenebratione unum, de sudore unum, de affir-
matione & negatione unum, Callisthenes, siue de luctu
unum, de laboribus unum, de motu tres, de lapidibus unū,
*de pestilentijs unum, de * exanimatione unum, Megaricus* * *ἀπεψυχία.*
unum, de atra bile unū, de metallis duo, de melle unum, de
Metrodori collectis unum, de æreis duo, de ebrietate unū,
Legum secundum elementa x xiiii. Legū epitome decem,
ad diffinitiones unum, de odoribus unum, de uino & oleo
primarum propositionum x viii. Legisferorum tres. Po-
liticorum tres, Politicon ad tempora quatuor, Ciuium
consuetudinū quatuor, de optima Republica unum, Pro-
blematum collectionis quinque, de prouerbijis unum, de cō-
cretionibus & liquefactionibus unum, de igne duo, de spi-
ritibus unum, de paralyfi unum, de suffocatione unum, de
** amentia unum, de passionibus unum, de signis unum, So-* * *παρὰ γο-*
phismatum duo, de syllogismorum solutione unum, Topi- *ύνας.*
*corum duo, de * cruciatu duo, de pilis unum, de tyrannide* * *τυραννία.*
unum, de aqua tres, de somno & insomnijs unū, de amici-
*tia tres, de * liberalitate duo, de natura tres, de naturalibus* * *φυσικαῖα.*
x viii. de naturalijū abbreuiatione duo, Naturalijū octo,
aduer

aduersus Physicos unum, de naturalibus historijs decem.
 * *χρῆσιμ.* Naturalium causarum octo, de humoribus quinque, de mendacio uoluptatis unum, de anima questio una, de indubitata fide unum, de simplicibus dubitationibus unū, Harmoniacon unum, de uirtute unum, Occasiones, siue cōtradictiones unum, de negatione unum, de sententia unum, de ridiculo unum. * *Αποδειξιμ.* Meridianorū duo, diuisiones due, de differentijs unum, de iniurijs unum, de laude unum, de experientia unū, Epistolarū tres, de fortuitis animalibus unū, de selectione unū, Laudes deorum unum, de solennitatibus unum, de felicitate unum, de entymematis unum, de innētis duo, Scholarum moralium unum, Morales figura unū, de tumultu unū, de historia unum, de iudicio syllogismorū unum, de mari unū, de assentatione unum, ad Cassandrum de regno unum, de comœdia unū, de meteoris unum, de dictione unum, Verborū collectio unum, Solutiones unū, de musica tres, Naturalium opinionū xvii. Naturaliū epitome unum, de gratia unum, Morales figura unū, de falso & uero unum. Historia eorū que de deo dicuntur, sex, de dijs tres, de mensuris unum, Megacles unum, de legibus unum, de iniquis legibus unum, Xenocraticorum collectanea unum, Confabulationes unum, de iuramento unū, Oratoria præcepta unū, de diuitijs unum, de poëtica unū, Problemata ciuilia, naturalia, amatoria, moralia unum, Prouerbiorum unum, Problematū collectio unum, de problematibus naturalibus unum, de exemplari unum, de propositione & narratione unum, de poëtica alius, unum, de sapientibus unum, de concilio unum, de solocismis unum, de arte oratoria unum, de artibus oratorijs species septem, de simulatione unum, Commentariorum Aristotelicorum siue Theophrasticorum septem, Historicorum geometri-
 corum

eorum quatuor, Epitome Aristotelis de animalibus sex,
 de dijs epicheirematū duo, Quæstiones tres, de regno duo,
 de causis unum, de Democrito unum, de calumnia unum,
 de generatione unum, de animalium prudentia & mori-
 bus unum, de motu duo, de uisu quatuor, ad terminos duo,
 de eo quod est dari unum, de maiore & minore unum, de
 musicis unum, de diuina felicitate unum, ad eos qui erant
 ex academia unum, Exhortatorius unum. Quo pacto ciui-
 tates optimè inhabitentur unum, Commentaria unum, de
 * rino qui erat in Sicilia unum, de concessis unum. Qui * p̄u. an. Ⓞ.
 sint modi sciendi unum, de falso tres, Ante topica unum,
 Astrologiæ historiæ sex, Arithmeticarum historiarum
 argumentam unum, Acicharus unum, de iudicialibus ora-
 tionibus unum, Epistola ad Asticreontem Pbaniam, &
 Nicanorem de pietate unum, Euiadis unum, de * tempo- * nat. p̄. p.
 ribus unum, de proprijs orationibus unum, de liberis edu-
 candis unum, alius differens de eadem re unum, de disci-
 plina, seu de uirtutibus, siue de frugalitate unum, Exhor-
 tatorius unum, de numeris unum, Diffinitiones de dictio-
 ne syllogismorum unum, de cælo unum, Politici duo, de
 natura unum, de fructibus & animalibus, quæ in summa
 complexa sunt uersibus mille supra centum octoginta duo-
 bus. Tot ab eo uolumina elaborata sunt. Legi autem &
 ipsius testamentū in hæc uerba: Bene quidem, ut spero erit.
 Ceterum & si quid secus contigerit, ista statuo. Domesti-
 cam omnem suppellectilem Melanti & Pancræonti Leou-
 tis filijs trado. Porro ex his quæ ab Hipparcho suppedita-
 ta sunt, ista mihi fieri uolo: quæ circa scholam sunt, atque
 spectacula perfici, uel si quid circa ea in melius possit or-
 nari. Dehinc Aristotelis imaginem eo in templo colloca-
 ri, ac donaria reliqua, quæq; antea in tēplo erant. Deinde
 * port

* qui sup.

* porticum, quæ secundum scholam erat, ex ædificari prior non deteriore, tabulasq; in quibus orbis situs sunt, in inferiore porticu reponi, aram quoq; construui, ita ut neque profectio neq; honestas desideretur. Volo autem & Nicomachi imaginem absolutè per fieri. Opus quidem Praxiteli iniunctum est. Reliqua uerò impensæ ab eo fieri. Statui autem illam iubeo ubicunq; illis uisum fuerit, quibus cura erit rerum cæterarum, quiq; testamento inscripti sunt. Ac de templo quidem ac donarijs in hunc modum statuo. Fundum uerò quidem Stagyris habemus, Callino lego, librosq; omnes Neleo. Hortum autem & deambulationem, æderq; omnes horto adiacentes amicis inscriptis lego, quiq; uoluerit in eo unà uacare literis, atque simul philosophari, quandoquidem fieri non potest, ut quiuis semper peregrinetur, ea tamen lege, ut neque illum alienent, neq; ut proprium quisquam possideat, sed ueluti sacrum quiddam cõmuniter ab hominibus possideatur, quique se inuicè amicè ac familiariter utantur, sicuti congruum ac iustum est. Sint autem qui illo communiter utentur, Hipparchus, Neleus, Strato, Callinus, Demoticus, Demaratus, Callisthenes, Melantis, Pancreon, & Nicippus. Licere autem si philosophari uelit, & Aristoteli Midie Pythiadisq; filio, horum esse participem. Ipsiusq; curam diligentissime habere maiores natu, ut quammaximè ad philosophiam instituantur, nosq; sepelire in horti parte, quæ eis maxime commoda uidebitur, nihil superfluũ circa sanus tumulum ue faciundo. Ut autem dictũ est, postea quàm nobis rectè curata sunt omnia, cùm sanum & monumẽtum & hortus & ambulatorium reparata & refecta erunt, unà & Pompylum hunc, qui inhabitat, ea curare uolo, aliarumq; rerum quemadmodum prius, curã habere, illiusq; cõmodis prospici

prospicere qui ista habet. Pompylo autē & Threpte dudum liberis, qui magno nobis usui fuerunt, si quid antea à nobis præstitū est, & quæ illi acquisierunt, & quæ nunc illis ac Hipparcho dari constitui, drachmas bis mille, tutò ac firmiter hæc illis possidenda censeo, sicut & ipsis Melanti & Pancreonti sæpius dixi, cunctaq; mihi annuerūt. Do autē illis & Somatalem, & ancillam. Ex pueris autem Molonem quidē & Cimonem, & Parmentem iam nunc liberos dimitto. Maenam uerò & Calliam cum annos quatuor in horto perseuerauerint, in cultu & labore se ita gerentes, ut culpari iustè non possint, liberos dimitti iubeo. Domesticæ uerò suppellectilis cum Popylo quantum usum fuerit curatoribus sufficere datū fuerit, quod reliquū erit, consistare. Demotimo Cariona do, Donacemq; Neleo. Eubium uenum dari placet. Dabit autem Hipparchus Callino drachmas ter mille. Melanti uerò & Pancreonti, nisi Hipparchū intueremur & antea nobis fuisse perutilem, & nunc in suis rebus magnum pertulisse naufragium, mandarem profectò ea cum Melanto, & Pancreonte educere. Quoniam uerò non illis facile fore animaduerti, cum illo unā dispensare ac exequi, commodiusq; illis arbitratus sum, si quid ab Hipparcho constitutum acceperint. Dabit autē Hipparchus Melāto & Pancreonti utriq; talentū, daturus & curatoribus ad ea quæ in testamēto scripta sunt perficienda sumptus necessarios, suo quæq; tēpore. Quæ cū implenerit omnia, absolutus erit, ac liber à debito omni, & omnibus quæ cōtraxerat nec cū instrumentis. Quòd si quid meo nomine Hipparcho in Chalcide prouenit emolumenti, hoc totū eius erit. Curatores autē earū rerū quæ testamēto inscriptæ sunt, hi erunt, Hipparchus, Neleus, Strato, Callinus, Demotimus, Callisthenes, Ctesarchus.

chus. Porro testamenti exemplaria Theophrasti anulo signata apud Hegeſiã condita ſunt. Hipparchi teſtes Calippus, Pellaneus Philomelus, Euonymeus, Lyſander, Hybees, Philon Alopecenſis. Teſtamentum alterum accepit Olympiodorus. Teſtes iſdem ſuere. alterum accepit Adimanthus. Tulit autem Androſthenes filius. Teſtes Aimeſtus Cleobuli filius Lyſiſtratus, Phidonus Thaſius, Strato Arceſilai filius Lampsacenus, Theſippus, Theſippi filius è ſigulis, Dioſcorides Dionyſij Epicephiſius. Hæc ſeries teſtamentorum illius fuit. Sunt qui dicant Eraſiſtratum medicum huius fuiſſe auditorem, & fieri poteſt. Succeſſit autem illius ſcholæ Strato.

STRATO LAMPSACENVS.

Strato Arceſilai filius Lampsacenus, cuius in teſtamento mentionem fecit Theophractus, uir eloquentiſſimus fuit. Phyſicus autè iccirco appellatus eſt, quòd in ea ſpeculatione præ cæteris diligentiſſimè uerſatus eſt. Fuit autè & præceptor Pptolemei Philadelphi, à quo talentis LXXX. donatū aiunt. Enimuerò ſcholæ præfici cœpit, ut Apollodorus in Chronicis refert, Olymp. CXXIII. eamq; annos XVII. tenuit. Feruntur eius de regno libri tres, de iuſtitia tres, de bono tres, de dijs tres, de magiſtratibus tres, ſeu duos, de uitis, de felicitate, de regia philoſophia, de fortitudine, de inani, de cœlo, de ſpiritu, de natura humana, de generatione animalium, de cõcubitu, de ſomno, de inſomnijs, de uiſu, de ſenſu, de uoluptate, de coloribus, de morbis, de iudicijs, de uiribus, de metallicis machinis, de ſime, de obtenebrationibus, de leui et graui, de afflacione, de tẽpore, de cibo & incremẽto, de animalibus, de quibus dubitatur, de fabuloſis animalibus, de cauſis, ambiguoꝝ ſolutio, locorum principia, de accidenti, de diffinitione, quid ſit magis & minus, de iniuſto, de priore & poſte-

riore. Inuentorum elenchidi duo, de commentarijs ambigitur. Epistolæ quarum est initium, Strabo Arsinoë salutem, quadringentæ quinquaginta. Hunc aiunt adeo fuisse tenuem, ut sine censu moreretur. In quem hoc scripsimus epigramma,

Λεπίδος ἀνὴρ ἢ προσεχρήσατο χρονομοῖς
 Σφάτωνα τέττωρ φημὶ τὸν λαμψακινώρ
 Λάμψακ' ὄρωσ' ἔφυσεν, ἀεὶ ἢ νόσοισι παλαίωρ
 Θνίσκ' λαθὼρ. ἔδ' ἤσθητο θανάτῃ. hoc est,

Corpus erat tenuis si non oracula fuissent,
 Stratona dico, si nescis, Lampfacenum.
 Qui morbis semper fuerat luctatus acerbis
 Tandem sine ullo sensu mortis occidit.

Fuerunt autem Stratones octo. Primus Iſocratis auditor. Secundus hic ipse. Tertius medicus, Erasiſtrati discipulus, siue, ut quidam aiunt, alumnus. Quartus historicus, Philippi & Porſei qui aduersus Romanos pugnauerunt, gestorum scriptor. Sextus poëta epigrammatum. Septimus antiquus medicus, ut ait Aristocles. Octauus peripateticus, qui uixit Alexandria. Porro Physiſci istius feruntur testamenta in hunc modum. Ista si quid sinistra accidat dispono. Ea quidem quæ domi sunt Lăpyrioni, & Arceſilao relinquo omnia. Porro ex pecunia quam Athenis habeo, primam quidem curatores iusta, & quæ post funus fieri solenne est, diligenter curabūt, nihil neq; superfluè, neq; illiberaliter agentes. Erunt autē testamenti curatores, Olympicus, Aristides, Mnesigenes, Hippocrates, Epicrates, Gorgylus, Diocles, Lycon, Athanēs. * Scholam quidem Lyconi relinquo. Namq; alij sunt uel seniores uel occupati. Rectè autem facient reliqui, si hoc ipsum suo iudicio firmauerint. Libros illi omnes, præterquam quos ipsi scri-

* Διατριβήν.

psimus, relinquo, uasa etiam omnia conuiuij stramentaq; & pocula. Dent autem Epicrati curatores drachmas quingentas, & unum ex pueris quemcumq; Arcesilaus iudicabit. Primum quidem Lampyrion & Arcesilaus pacta tollant quae pro Hyraeo Daippus statuit, nihilq; debeat, neq; Lampyrioni neq; Lampyrionis heredibus, sed liber sit ab omni
epiphorais. *chirographo. Dent illi curatores drachmas quingentas, & ex pueris unum quemcumq; probarit Arcesilaus, ut is qui nobiscum multum laborauit, magnoq; nobis usui fuit, habeat unde uiuere honestè possit. Diophantum praeterea dimittit liberum, & Dioclem, & Album. Siunnam autem Arcesilao reddo. Sed & Dromonè liberum relinquo. Vbi uerò Arcesilaus aduenerit, computet Hyraeus cum Olympico & Epicrate ceterisq; curatoribus funeris, aliorumq; solennium sumptus. Quod autem pecuniae reliquum erit, accipiat Arcesilaus ab Olympico, nihil ei molestiae exhibens per tempora & annos. Tollat autem & pacta Arcesilaus quae composuit Strato cum Olympico, & Amenis, condita penes Philocratem Tisameni filium. Monumenta uerò faciant, ut uidebitur Arcesilao & Olympico & Lyconi. Atq; hic quidem, ut fertur, testamèti illius summa fuit, sicut ipsum collegit Aristo eius necessarius. Ceterum Strato ipse, sicut & supra declaratum est, uir insignis, & summa admiratione dignus fuit, in omni orationis genere uersatus, sed physicae maxime studijs excellens, quod genus & antiquius est, & multorum praecleara ingenia exercuit. Successit in eius locum Lycon.

LYCON TROADENSIS.

LYCON Astyanactis filius Troadensis, uir eloquens, eductus a Leandis, in stituendisq; pueris maxime idoneus fuit. Aiebatenim adiungi necessario pueris pudorem, & laudis stud

studium, uelut equæ calcar atq; frenum. Porro ipsius lo-*
cutio & interpretationis copia hinc apparet. Ait enim in
uirginem pauperem hoc modo, Graue onus est patri puel-
la, præ dotis inopia, excurrens in flore ætatis. Vnde &
Antigonum de illo hoc dixisse ferūt; possibile non esse sua-
ueolentiam mali atq; gratiam aliorum transferri, sed in
ipso homine ueluti in arbore singula quæ dicerentur oport-
tere inspici. Cæterum quia in dicendo erat suauissimus, id-
circo quidam etiam ipsius nomini g, literam adijciebant, ut
esset Glycon, quod dulcedinem sonat. Porro in describen-
do sui dissimilis erat. In hos uerò qui quoniam dum tempus
esset non didicerant, pœnitentia ducere àtur, idq; reuoca-
re cupiebant, in hunc modum iocabatur. Dicebat enim eos
qui ignauie suæ seram pœnitentiam uoto sarcire quære-
rent, impossibili seipsos arguere. Qui autem uellent, pla-
nè eos aiebat excidisse ratione, ueluti distorta regula na-
turæ recti explorantes, seu faciem perturbatam aqua uel spe-
eulo peruerso. Quin & ad socrensem quidem coronam com-
plures proficisci, uerum ad olympiacam, aut paucos aut
neminem. Sæpe Atheniensibus consulens magno illis emol-
umèto fuit. Erat uerò mundissimus cultu, adè ut uestium
incredibili mollicie ac nitore uteretur, ut Hermippus re-
fert, sed exercitatisimus ac ualido sanoq; corpore effectus
est, omnemq; athletarum habitum præferbat, cum, auto-
re Antigono Carystio, antea fractiori, & graciliori esset*
corpore. Quocirca & in patria luctatus fertur, more pa-
trio, atq; pilæ ludo exercuisse. Erat autem Attalo & Eu-
meni in primis charus atq; inter paucos amicissimus, qui
& illum septennero regia magnificentia donabāt. Ten-
tuit & Antiochus illum habere apud se, sed spe sua fru-
stratus est. Adè autem inimicus erat Hieronymo peripate-

* μὲν γὰρ

* ὁ τὸ δὲ καὶ
καὶ ἔπειτα

τίτιος tico, ut solus* aniuer sario die ad illum non proficisceretur, de quo in Arcefilai uita diximus. Porro schole principatum tenuit annos duos supra quadraginta, cum illum sibi successorem in testamento Strato reliquisset, olymp. cxxvii. Quin & Panthædi quoq; dialectici auditor fuit. Obijt autem annos natus septuaginta quatuor, afflitus podagræ morbo. In quem nostrum est epigramma,

Ὀὐ μὰ τὸν, ὅλοι λίκωνα παρῆσομεν, ὅττι ποδαλγῆς
Κάτθανε θαυμάζοτ' εἶτο μάλιστ' ἄλ' ἐγὼ

Τῆν οὕτως αἰδαο μακρὴν ὁδὸν, ἄρ' πρὶν ὁ παυρῖν
Ἄλλοῖσις βαδίσας ἴδραμε νυκτὶ μίη. hoc est,

Prætereunda mihi non sunt & fata Lyconis,

Fecerat infirmum quem ualctudo pedis.

Nanq; pede alterius semper cum nixus adiret,

Tam longam miror nocte uolasse uiam.

Fuerunt & alij Lycones, Primus Pythagoricus, Secundus hicipse, Tertius uersificator, Quartus epigrammatum poeta. Huius quoq; philosophi testamentum huiusce reperimus. Ista equidem statuo de rebus meis, si quidem hunc morbum ferre nequiuero. Ea quidem quæ domi sunt, omnia Astya nacti & Lyconi fratribus do, atq; ex his reddendum censo, quæ Athenis possedi à quouis sumpta, siue exacta, quæq; in funus ceterisq; solennibus impensa fuerint. Quæ uerò in urbe & Aegina habeo, Lyconi præcipue do, quodd is nomen ferat nostrum, mecumq; diutissime, atq; cum summo amore sit commoratus, sicut dignum erat, quippe qui filij tenebat locum. Porro Peripatum amicis ac necessarijs relinquo, Bulloni, Callino, Aristoni, Amphioni, Lyconi, Pythoni, Aristomacho, Heraclio, Lycomedi, Lyconi fratrueli. Præficient autem ipsi quemcumq; permansurum in schola, maximeq; utilem futurum, existimauerint. Eis ue-

ro consentiant & reliqui familiares; & mei & loci gratia. Ceterum funus & crematio cura erit Buloni & Callino & amicis cæteris, uti ne illiberalis, neu superflua sit. Eas uerò quæ mihi erant in Aegina partes, post discessum meum diuidat Lycon adulescentibus, in usum olei, ut ex eo mei & eius qui me honorauerit utilitate paretur iusta memoria, statuamq; nostram locet eo loco ubi conuenienter stare eam perspexerit. Cooperetur autem unà & Diophantus & Heraclides Demetrii filius. Ex his autem quæ in urbe sunt, reddat Lycon omnibus quæ prædixi præsens post ipsius discessum, sequanturq; Bulon & Callinus, & quæcumq; in funere ac solennibus cæteris impensa fuerint. Tollat autem ea ex his rebus domesticis, quæ amobus communiter à me relicta sunt. Honoret item & medicos Pasithemum & Midam dignos profectò magno & honore & pretio, ob summam in me diligentiam, & artem. Lego & Callino filio* paternas duas, uxoriq; illius gemas duas, tapetasq; alterum uillosum, alterum purum, & sagum & duo puluinaria ex omnibus quæ reliqua sunt optima, ut quantum ad honoris rationem attinet, ne istorum oblitum uideamur. De his autem qui mihi seruiuerunt, sic statuo. Demetrio quidem iam diu libero redemptionis pretium remitto, & quinque minas do, & pallium & tunicam, ut qui mecum diu & multum laborauit, honestè uitam exi gat. Critoni autem Chalcedonensi similiter redemptionis pretia relaxo. & minas quatuor itidem dari iubeo. Mirum liberum dimitto, ac cum Lyco nutriat, & annos sex ab hoc tempore deinceps erudiat. Charetem itidem dimitto liberum, nutriatq; illum Lyco, duasq; illi minas do, & libros meos relictos. Eos uerò qui necdum editi sunt, Callino, ut illos edat diligenter. Sed & Syro libero, minas.

*Κρίανου, et gemas, θυγατέρα υψ.

quatuor lego, & Menodoram do, & si quid mihi debet, relaxo. Hylaræ item quinque; nūnas & * tapetem uillosum, & duos puluinos, & peristroma, & lectum quencunq; uoluerit. Liberam item dimitto Micri matrem, & Noëmonē, & Dionē, & Theonem, & Euphranorem, & Hermiam, & Agathonem, ubi biennis tempus impleuerit, dimittit liberum iubeo, & lecticarios. Ophellionem quoq; & Posidonium cum annos quatuor peregerit, itidem liberari uolo. Demetrio præterea & Critoni, & Syro singulis lectum & stragulam uestem ex residuis relinquo, ut Lyconiconuenire uidebitur. Ista illis donabuntur, qui profecto ostenderunt quam sollicitè sibi commissæ peregerint. De sepultura uerò uidebit Lycon, siue me hic, siue domi sepelire maluerit. Certo enim mihi persuasum est, illum quod conueniat, honestumq; sit, nil segnius cernere quam nos. Cum uerò pro dignitate præstiterit hæc omnia, rata sit illorum quæ hic sunt omnium largitio. Testes Callinus, Hermionem, Ariston Chius, Euphronius Pæaniensis. Ad eò autem sapienter ille gessit omnia quæ pertinent ad eruditionem & studia humanitatis, ut ad testamenta quoq; sua nihilominus diligentiam prudentiamq; pertenderit, ita ut in ea quoq; parte sit studiosè imitandus.

DEMETRIUS PHALEREVS.

Demetrius Phanostrati filius Phalereus, auditor quidem fuit Theophrasti, cæterum cum apud Athenienses concionaretur, urbi præfuit annos decem, ercisq; statutis honoratus est trecentis sexaginta, quarum plures eque stes erant, & in curribus ac bigis stabant, summoq; studio intra trecentos dies consummatæ erant. Cæpiisse autem rempub. administrare eo tempore quo Harpalus Alexandrum fugiens Athenas uenit, Demetrius Magnesium

In æquiuocis testatur. Diu autem atq; præclarè rem administravit. Namq; & re ditibus, & ædificijs ciuitatem auxit, & quidem cum adhuc satis illustris non esset. Erat enim, ut Phauorinus in primo commentariorum ait, ex Cononis familia, uerùm urbana ac nobili Lamiaanica, ut idem ait in primo, utebatur. Sed & à Cleone sese perpeſsum esse in secundo tradit. Porrò Didymus in symposiacis ipsum, & χαριτοβλήφαρον, & λαμπητώ à meretrice quadam appellatū ait. Fertur cū Alexandriæ amisisset oculos, à Serapide illos rursus accepisse. Quocirca & pœanas qui runc etiam canuntur, fecisse. Verùm cū apud Athenienses clarissimus esset, & ipse tamen ab ea quæ cuncta consumit inuidia tentatus est. Quippe insidias passus à quibusdam mortis sententiam absens excepit. Non tamen eius corpore potiti sunt, uerùm ipsius deiſcicentes imagines, ærugine ex industria scedatas, alias quidem uendiderunt, alias summerserunt, aliasq; in frustra conciderunt. Quippe & hoc fertur. Vna autem sola in arce seruata est. Fecisse autem hoc Athenienses Demetrio iubente rege, Phauorinus autor est in Omnimoda historia. Sed & imperij ipsius administrationem, ut Phauorinus idem ait, impietatis accuserunt. Enimvero Hermippus eum tradit post Cassandri necē Antigoni metu se ad Ptolomæum Soterē contulisse, multumq; illic temporis moratū inter cetera consuluisse regi, ut filiis quos ex Eurydice suscepserat, impartiretur regnum. Illo non obtemperante, sed ei quæ ex Boronice genuerat diadema tradente, ab hoc ipso post patris mortē fuisse asseruatū in prouincia, quoad aliquid de illo statuisset. Hic ille mortuus uixit, ac ueluti dormitans ab aspide manum morsus ex uita migravit, sepultusq; est in Bursirite regione prope Diospolin. Ei quoq; nos fecimus epigramma in hunc modū:

*à πλάται, μεταλλοί.

Πάρ ἡμῶν αἰτίλιν ἀσπίς. τὸν σοφὸν Δημήτριον

ἰὸν ἔχουσα πολλὸν ἀσμηκτον

Οὐ φίλῃσσι φῶς ἀπ' ὀμμάτων, ἀλλ' αἰδῶν μέλαρα. L.

Occidit aspis sapientem nostrum Demetrium

Virus habens tetri plurimum.

Non flammam ex oculis coruscans, sed atros inferos.

Porro Heraclides in epitome successioneum Sotionis, Ptolemaeum ait Philadelpho concedere voluisse regnum, illumq; prohibuisse dicendo, si alteri dederis, ipse non habebis. Cum vero accusaretur Athenis Menander comicus, nam et hoc audio, parum absuit quin capitis exciperet sententiam, ob aliud nihil nisi quod amicus huius esset. Purgavit autem cum Telesphorus Demetrii gener. Verum et librorum multitudine, ac versuum numero omnes ferme sui temporis paripateticos superavit, doctissimus atq; peritissimus omnium. Sunt autem ipsius monumenta, partim historica, partim politica, poetica alia, alia rhetorica, concionum ac legationum, sed et orationum Aesopiarum collectiones, et complura alia. Sunt autem de legibus Atheniensium libri quinque, de civibus Atheniensibus duo, de ratione ducendi populum duo, de rep. duo, de legibus unum, de rhetorica duo, de re militari duo, de Iliade duo, de Odyssea quatuor, Ptolemaeus unum, Amatorius unum, Phaedondas unum, Mædon unum, Cleon unum, Socrates unum, Aristomachus unum, Artaxerxes unum, Homericus unum, Aristides unum, Aristomachus, Exhortatorius unum, Pro repu. unum, de decennio unum, de Ionibus unum, de legatione unum, de fide unum, de gratia unum, de fortuna unum, de magnificentia unum, de legibus unum, de nuptijs unum, de trabe unum, de pace unum, de studijs unum, de* tempore unum. Dionysius unum, Chalcidicus unum, Atheniensium

* καὶ δὲ.

siam incurſio unum, de Antiphane unum, proœmium hiſto-
 ricum unum. Epistolæ unū, Concio iurata unum, de ſenectū-
 tē unum, Iura unum, Aesopiarum unum, de^{*} usu unum. Por-
 rō stylus ipse Philosophicus, oratorio robore uiribūq; per-
 mixtus. Hic ubi comperit Athenienses imagines suas euer-
 tiſſe: At, inquit, uirtutem illi non euerterunt, cuius gratia il-
 las crexerant. Aiebat non eſſe paruum ut uegligendum
 membrum ſupercilia, poſſe enim uitam omnem obſcurare.
 Non modò diuitias cæcas aſſerebat, uerū et illarum au-
 torem fortunam. Quantum in bello poſſet ferrum tantum in
 Repub. eloquentiam ualere. Cū uidiſſet aliquando iuue-
 nem luxurioſum, ecce, inquit, ^{*} quadrata ſtatua, habens ſyr-
 ma, uentrem, pudenda, barbam. Hominum faſtu turgidorum
 aiebat circumcidi oportere altitudinem, ſenſumq; relinque-
 re. Inuenes aſſerebat oportere domi quidem parentes, in iti-
 neribus autem obuios, in ſolitudine uerò ſeiſos reuereri.
 Amicos dicebat ſecundis in rebus a deſſe aduocatos, in cala-
 mitatibus autem ſua ſponte atq; inuocatos. Fuerunt autem
 Demetrii memorabiles uigiinti Primus Chalcedonius ora-
 tor Thraſymacho antiquior. Secundus hic ipſe. Tertius By-
 zantius peripateticus. Quartus qui cognominatus eſt γαρ-
 πικὸς, apertus atq; ad diſſerendū facilis, idemq; ipſe pictor.
 Quintus Aſpendius, Apollonij Solenſis diſcipulus. Sextus
 Calātianus qui de Aſia et Europa ſcripſit libros uiginti. Se-
 ptimus Byzantius qui tredecim libris Gallorum ex Europa
 in Aſiam tranſitū, et octo alijs Antiochi et Ptolemæi geſta,
 Libyæq; ſub ipſis adminiſtrationem conſcripſit. Octauus ſo-
 phiſta qui moratus Alexandriæ artes oratoriæ ſcripſit. No-
 uus Adramytinus grammaticus, Ixion appellatus, quòd Iu-
 nonem in aliquo iniurijs aſſeciſſe uideretur. Decimus Cyre-
 næus grammaticus cognomento Stannus uir ſanè memora-
 bilis.

bilis. Undecimus Sceptius uir diues ac nobilis, & in primis studiosus. Hic etiam Metrodorum cuem promouit. Duodecimus grammaticus Erythraeus, cuius adscriptus in Mno. Decimus tertius Bithynius Diphylī Stoici filius, discipulusq; Panetij Rhodij. Decimus quartus orator Smyrnaeus. Atq; isti quidem prosa oratione scripserūt, poëta autē bi Primus qui comœdiam scripsit. Secundus Epicus poëta, cuius illa sola habentur, quæ aduersus inuidos scripsit.

Ζωὸν ἀτιμῆσαντες, ἀποφθίμενον ποδῖκοσι.

Καὶ πρὸς ὑπὲρ τῦμβοιο, καὶ ἀπὸν ἐδῶλοιο

Ἀστία νῦκ' ἐπὶ ἄλδερ ἕειρ δὲ ἕστιαστο λαός. hoc est,

Oderunt uinum quem mox post funera quarent.

Et super exanimam nonnumquam umbra, atq; sepulcro

Contendere urbes amplæ, populiq; potentes.

Tertius ex Tarso Satyricus. Quartus Iambicus, uir amulentus. Quintus sculptor, cuius Polemo meminit. Sextus Erythraeus, uariis scriptor, qui historicos et oratorios conscripsit libros.

HERACLIDES PONTICVS.

Heraclides Eutyphronis filius, Heraclotes è Ponto, uir diues Athenas concessit. Vbi primū quidē Speusippo se in disciplinam dedit, Pythagoreos umq; auditor fuit, Platonemq; imitari nitebatur. Postremò, ut Sotion in successiōibus ait: Aristotelem audiuit. Hic mollicula ueste utebatur, tumentiq; fuit corpore, adeò ut illū Attici non iam Ponticum, sed pompicum uocarent. Porrò incessu mitis erat, & uerendus. Feruntur ingenij illius monumenta præclara atq; optima. Dialogi, quorum quæ ad mores instituendos faciūt, sunt hæc, de iustitia tres, unum de temperantia, de pietate, de fortitudine, cōmuniterq; de uirtute unum, de felicitate unū, de principio unum, de legibus unum, deq; his affinis, de

nomis

nonnibus unum, *paëta* unum, *Inuitus amatorius*, et *Clinias*
 unum. Naturales uerò, de mente, de anima, *scorsumq;* de ani-
 ma, & de natura, & ^{*} *imaginibus*, seu *simulachris*, *Aduer-* *à *Sónay*
sus Democritum, de *cœlis* unum, de his que sunt apud *infe-*
ros, de uitis duo, de *causis morborum* unum, de *bono* unum,
aduersus Zenonem unum, *aduersus Metronem* unum. *Gram-*
matici uerò, de *Homeri* & *Hesiodi ætate* duo, de *Archilo-*
cho et *Homero* duo. *Musici* uerò de his qui apud *Enripidem*
 & *Sophoclem* reperiuntur, duo, de *musica* duo. *Solutionũ*
Homericarum duo. *Theorematicus* unum, de *tribus tragi-*
cis unum, *figuræ* unum, de *poëtica*, et *poëticis* unum, de *con-*
iectura unum, de *præscientia* unum, *Heracliti enarratio-*
nes quatuor, in *Democritum* enarrationes unum, *Solutio-*
num que in *contentionem* ueniunt duo, *proloquium* unum,
 de *speciebus* unum, *Solutiones* unum, *monita ad Dionysium*
 unum. *Rhetorici* duo, de *oratoris officio*, siue *Protagoras*.
Historici, de *Pythagoreis*, & de *inuentis*. Ex his alia quidẽ
comicè finxit, sicuti de *uoluptate*, et *pudicitia*. Alia *tragicè*,
 sicut de his que sunt apud *inferos*, & de *pietate*, & de *po-*
testate. *Obscruat* autem sæpenumero & *mediocritatem* in
 dicendo quandam ueluti *philosophis*, & *ducibus ciuibusq;*
uiris adiuicem loquentibus. Extant illius scripta et de *geo-*
metria, & de *dialectica*. Est autem in *omni genere oratio-*
nis uarius, et *dictione distinctus*, *maximamq;* *habet capiendĩ*
animos, atq; *oblectandi uim*. Sunt qui *asserant illum* & *pa-*
triam à tyranno liberasse, eo *necato*, ut ait *Demetrius Ma-*
gnesijs in *ὁμωρβμοις*, qui de illo tale aliquid tradit. *Nutris-*
se eum à puero draconẽ, et *cum iam moriturus esset*, *in sisse*
euidam ex necessarijs, ut eius *corpus occuleret*, *draconemq;*
su pponeret lectulo, ut *putaretur ad deos migrasse*, *factumq;*
est, ut ille *mandauerat*. Interea cum *Heraclidem efferrent*
 ciues,

ciues, atq; laudibus prosequerentur, audito clam ore draco ex uestibus prodijt, perturbauitq; plurimos. Tandem uerò aperta sunt omnia, uisusq; est Heraclides, non qualis putari uoluit, sed qualis erat. Est & in hunc nostrum epigramma:

Ἡδελος ἀνθρώποισι λιπὲρ φάτιν Ἡρακλείδην

ὡς ῥα θανάτῳ ἐγένετο ζωὸς ἀπασὶ δράκων.

Ἀλλὰ διεψεύδεις σεβασισμένε, δὲ γὰρ ὁ μὲν θῆρ

Ἡ δράκων, σὺ δὲ θῆρ, δὲ σοφὸς ὡρ ἕαλας. hoc est,

Mirum Heraclides quid tantum optaueris amens

Post mortem nobis ut uiderere draco.

Falsus at es, mihi crede, fuit nam bellua uerè

Ille draco, sed eras bellua non sapiens.

Hæc Hippobotus quoq; ait. Cæterum Hermippus Heraclides tradit, cum fames uastaret prouinciam, incommodi absolutionem ex Pythia que sisse. Porrò Heraclidem Theoros, & quam memorauimus Pythiã quoq; corrupisse pecunijs, ut dicerent tunc demum eos lauandos incommodis, si & uiuum Heraclidem Eutyphronis filium, aurea corona honorarent, et uita functum, ut heroem uenerarentur. At ubi oraculum delatum est, nihil eos qui hanc scenam sinxerant, inde esse lucratos. Cōtinuò enim coronatum in theatro Heraclidem stupidum atq; tactum sydere esse, Theoros uerò deuolutos interisse, Pythiamq; ipsa hora cum ascendisset, in adytum draconis morsu continuò efflasse animam, atq; ista quidem de ipsius morte. Tradit autem Aristoxenus musicus illum tragœdias etiam scripsisse, Theopidisq; illas prenotasse titulo. Climacleon quoq; ait illa sua furatum de Homero & Hesiodo scripsisse. Autodorus quoq; Epicureus illum arguit, contradicens ijs, quæ ille de iustitia scripsit. Insuper & dionysius Metathemenus, seu ut alij uolunt Spintharus Parthenopæum scribens, Sophocli inscripsit. Ille ita credēs,

in quibusdam commentarijs suis eius testimonijs ueluti Sophoclis utitur. Id sentiens Dionysius, illo negante & diffidente misit ex* exemplari uidendos uersus, et ita per omnia ^{* παρασιχίδα} habebat. Amabat autem iste Dionysium, uerum ille neq; ita fidē accōmodans, fortē aiebat et fieri posse, ut ita se haberet, rursus ad illum scripsit Dionysius, Hęc profectō cōperics:

Γέρων πίδυκε* ἔχ' ἀλιουεῖαι πάγη,

Ἀλιουεῖαι μὲν, μετ' ἀχρόνονδ' ἀλιουεῖαι. hoc est,

Laqueo uetustam non prehendes simiam.

Prendes quidem illam, quamuis agrē id deniq;.

Et hęc, Heraclides literas ignorat, nec erubescit. Fuerunt autem xiiii, Heraclides. Primus hic ipse. Secundus contereaneus huius qui pyrrhicbas, nugasq; composuit. Tertius Cumanus qui Persica quinq; libris absoluit. Quartus Cumanus orator qui artes rhetoricas scripsit. Quintus Callicianus siue Alexandrinus, qui sex libris successionem explicuit, orationemq; Lembenticā, unde & Lembus uocabatur. Sextus Alexandrinus Persicarum proprietatum scriptor. Septimus dialecticus Bargyleites qui contra Epicurū scribit. Octauus medicus Hicesius. Nonus medicus

Tarētinius empericus. Decimus poëticus qui

*præcepta cōscripsit. Undecimus scul

ptor Phocensis. Duodecimus ar-

gutus epigrammatū poëta.

Decimustertius Ma-

gnesijs, qui scri-

psit Mithri-

datica.

Decimusquartus qui

conscripsit de

astrolo-

gia.

* παρασιχίδα.

DI O G E N I S L A -

ERTII DE PHILOSOPHO-
rum uita, Liber sextus.

ANTISTHENES ATHE- NIENSIS.



ANTISTHENES Antisthenis filius, Atheniensis fuit. Dicebatur autem non esse indigena. Quod cum sibi probro daretur, dixisse fertur, et Deum mater Phrygia est. uidebatur enim illius mater ex Thracia. Unde cum in Tanagrensi pugna sortiter se gessisset, autor fuit Socrati, ut dicerent: Ex duobus Atheniensibus in sortem nunquam natum esse. Ipse quoque Atheniensibus quod indigenæ essent glorientibus exprobrans dicebat, illos ^{*276}bru- eis & coeleis nihilo nobiliores. Hic initio quidem Gorgiæ audiuit oratorem. Unde & in dialogis oratorium dicendi genus exprimit, maximeque in ueritate, & exhortatione. Her- mippus autem ait illum in celebritate Isthmia uituperare, ac laudibus efferre solitum Athenienses, Thebanos, & La- cedæmonios, deinde id uitasse intuentem plurimos ex urbe confluere. postremo Socrati sese addixit, tantumque cum illo profecit, ut moneret discipulos, ut sui sub Socrate essent con- discipuli. Commoransque in Pireo quotidie, quadragesima sta- dijs emensis audiebat Socratem, a quo & tolerantiam ad- discens tranquillitatis illius imitator effectus, cynicam primus sectam instituit, princepsque in ea fuit. Quodque labor bonum es- set, magni Herculis, ac Cyri exemplo persuadebat, id à Gre- cis, hoc à Barbaris mutuatus, primusque defininit sermonem, dicens: Sermo est qui quicquid sit aut fuerit, exprimit. Dice- bat autem identidem, Insania potius, quam uoluptate affi- ciar.

ciar. & illud: Cum eiusmodi mulieribus consuetudinem habendam, quæ beneficio beneficium retaliat. Pontico adolescenti cum se illi in disciplinam dare uellet, rogaretq; quanam re sibi opus esset: Libro, inquit, nouo, & stylo nouo, nouaq; tabella, animum significans. Interroganti cuiusmodi uxorem duceret: Si, inquit, formosam duxeris, ^{*communem} habiturus es, si deformem, poenam. Cum audisset Platonem aliquando sibi maledicere: Regium, inquit, est malè audire, cum bene feceris. Cumq; aliquando Orphicis mysterijs initiaretur, diceretq; sacerdos, eiusmodi initiatos bonis plurimis apud inferos perfrui. Cur igitur, ait, ipse non moreris? Probro ei dabatur aliquando, quòd non esset ex duobus liberis genitus: Neq; inquit, ex duobus luctatoribus, et tamen luctator sum. Interrogatus cur paucos haberet discipulos, quòd, inquit, argentea illos uirga eiecio. Rogatus item cur in discipulos acriter inucheretur, & medici, inquit, in languidos. Cum uidisset aliquando fugientem machum, O inquit, infelix quantum periculi uno obolo uitare potuisti. Præstare dicebat, ut Hecaton ait, necessitate urgente ^{*in} cornos, quàm assentatores incidere: illos quippe mortuos, istos uiuentes deuorare. Rogatus quid nam apud homines esset beatissimum: Felicem, inquit, mori. Familiari quodam apud se deplorante, quòd perdidisset commentaria, oportebat, inquit, ista animo potius, quàm chartis inscribere. Sicuti rubigo ferrum, ita inuidiam inuidos consumere aiebat. Eos qui cuperent immortales esse, oportere dicebat pie uiuere ac iustè. Ciuitates tunc interire aiebat, cum bonos discernere nequeunt à malis. Cum aliquando à malis laudaretur: Miserè, inquit, metuo, ne fortè mali quippiam fecerim. Fratrum qui essent concordés conuictum omni muro dixit esse fortiorem. Eg dicebat

*Græcè inuoluntaria. πρὸς τοὺς φίλους ἐν ἀπορίας τῶν φίλων.

*ἰνὸς ἀκόντων. κόλαστος.

bat paranda uiatica, quæ cum naufragio simul enaturent. Probro illi dabatur aliquando quod congregeretur malis. At medici, inquit, inter ægrotos uersantur, neq; tamen febricitant. Absurdum esse dicebat triticum purgare^{*λοιό} lio, bellumq; inutili milite, Rem uerò publicam inuidis non exhaurire. Rogatus quidnam ex Philosophia lucratus esset, mecum, ait, colloqui posse. Cuidam sibi in conuiuio dicenti, cane, tu mihi, inquit, tibias infla. Diogeni tunicam petenti, pallium explicari iussit. Interrogatus quanam esset disciplina magis necessaria, mala, inquit, de discere. Eos hortabatur qui maledictis incesserentur tolerare, magis quàm si lapidibus se quispiam ageret. Platonem insimulabat, ut fastu turgidum. Cùm ergo fieret pompa, inspiciens hinnientem frementemq; equum, ad Platonem conuersus: Tu, inquit, iudicio meo præclarus fuisses equus, Venerat aliquando ad eum mala ualetudine affectum, & cùm^{*ουα} uideret ubi Plato uomuerat: Bilem, inquit, uideo, fastum, uerò non uideo. Atheniensibus consulebat, a sinos ut equos deligerent. Quod cùm illi ab aratione alienum dicerent, at, inquit, apud uos duces erunt qui nihil didicerunt, solumq; designati sunt. Dicenti sibi cuidam, multi te laudant, quid enim, ait, mali fecisti? Cùm pallij discissam partem conuersam in conspectum dedisset, intuitus Socrates, uideo, inquit, per pallium tuam uanitatem. Interrogatus à quodam, ut ait Phaniæ in libro de Socraticis, quid nam faciendo bonus, & honestus euaderet: Si mala, inquit, quæ habes, ab ijs qui nouerunt didiceras esse fugienda. Cuidam delicias laudanti, inimici, ait, delicatè uiuant. Adolescenti qui se fictori suo conformabat, dic ait, si uocem æs acciperet, quamam in re gloriaretur, illo dicente, in pulchritudine. Non igitur, inquit, erubescis qui cum inanissimi gloriaris

Pontico adolescente pollicente illum sibi fore curam, si nauis applicaret qua salsamenta uehebantur, sumpto illo & uase nouo, abiit ad eam quae farinam uenundabat, & oneratus abibat. Illa uero pretium petente, hic, inquit, adolescens dabit, si salsamentorum ipsius nauis applicuerit. Ipse Anyto exilij & Melito mortis autor fuisse uidetur. Namque Ponticis iuuenibus ob Socratis gloriam sollicitatis cum incidisset, eos ad Anytum abduxit, dicens illum moribus sapientio rem esse quam Socratem, qua ex re indignatos circumstantes effugasse illum. Sicubi uero ornatam offendisset mulierem, ad domum illius proficiscebatur, iubebatque uirum eius equum proferre & arma, ut si quidem haec illi essent, delitijs uacare sineret, his enim iniurias propelleret: sin alijs, cultum amoueret. Quae autem illi placuere, ista sunt: Docibile esse uirtutem. Eosdem esse nobiles ac studiosos. Sufficere uirtutem ad beatam uitam nullo indigentem, nisi Socratis uiribus. Virtutem quoque operum esse, neque uerbis multis, neque disciplinis indigentem, sapientemque sibi ipsi sufficere. Ipsius enim esse quae aliorum sunt omnia.* Gloriam * à doctis. priuationem bonum esse labori simile. Sapientem non secundum constitutas leges uicturum, sed iuxta uirtutis normam, ducturumque; uxorem procreandorum liberorum causa, formosissimis quibusque congressurum mulieribus, atque amaturum. Solum quippe scire sapientem quamnam sit amanda. Inscribit illi Diocles & ista, Sapienti peregrinum aut nouum nihil, neque indignus est qui ametur, uir bonus. Studiosi amici propugnatores faciunt, qui animosi & iusti sunt. Virtutem armis esse quae tolli non possint. Praestat cum paucis bonis aduersus malos omnes, quam cum multis malis aduersus paucos pugnare. Solite obseruandos inimicos, primi enim peccata sentiunt. Iustum uirum pluris

faciendum quàm propinquum. Viri ac mulieris uirtus eadem. Bona pulchra, mala esse turpia. Iniqua omnia aliena puta atq; peregrina. Mirum tutissimum prudentiam esse, neq; enim decidere, neq; prodi. Mœnia struēda in nostris animis quæ capi nō possunt. Disserebat autem in gymnasio quod κυνόςαγυς appellatur, nō longe à portis ciuitatis. Vnde quidā cynicam sectam appellatum uoluit, ipseq; cognominabatur ἀπλωκίωρ, ac primus palliū, ut ait Diocles, duplicauit, ipsoq; solo utebatur, baculumq; sumpsit ac peram. Primus autē, ut Neāthes tradit, simplicis quoq; pallij usum habuit. Porro Sosicrates in successuum tertio, Diodorū Aspēdium & barbam demississe, & baculo, & pera usum esse ait. Hunc solum ex omnibus Socraticis Theopompus laudat, dicēs fuisse acutissimum, & ex suauitate colloquij quemlibet capere ac ducere quò uellet. Liquet id autē ex libris suis, atq; ex illo Xenophōtis symposio: uideturq; & grauioris sectæ Stoicæ princeps fuisse. Quocirca & Athenæus poëta epigrāmatū sic de illis ait,

Ὁ Στωϊκῶν μὲν ἄλλοι οἰκίσται, ὡ παρὰ τὴν

Δόγματ' αἰ τὰς ἰδρᾶς ἐνθιμῶν οἰκίσται

Τὰν ἀριτῶν ψυχὰς ἀγαθῶν μόνον, ἅδε γὰρ ἀνδρῶν

Μόνα καὶ βίβλας ῥύσατο καὶ πόλιος.

Σαρκὸς δ' ἕδυσσ' ἀθύμα φίλον, τίλ' & ἀνδράσι ἄλλοις

Ἡ μία τῶν μνήμων ἔνυσε θυγατέρον. hoc est,

Stoicide spectata cohors, qui insignia sacris

Mandatis melius dogmata uestra libris.

Vnam animi summum uirtutem culmen habere

Vrbes quod seruet sola quod ipsa homines.

Carnis at illecebras alijs, sibi finis ut esset

Vnica perfecit filia Mnemosynes.

Hic & Diogeni tranquillitatis, & Crati continentie, &

Zenoni

Zenoni tolerantiae dux & autor fuit. Ipse qui civitati fundamenta subiecit. Enimvero Xenophon suavisimū in colloquio fuisse ait, atq; in rebus alijs continentissimum. Ferruntur & ipsius scripta tomū x. Primus in quo de dictione siue de figuris. Ajax siue aiacis oratio. Vlysses siue de Vlysse. Orestis defensio, de causidicis. Isographe siue Desias siue Isocrates, aduersus Isocratis ἀμαρτυροῦ. In secundo tomo de animalū natura, de procreatione filiorū, siue de nuptijs amatorius, de Sophistis φυσιογνωμικός. Exhortatorius primus, secūdus, tertius, de Teognide quinto. Tomus tertius, in quo de bono, de iustitia, de fortitudine, de lege siue de Republica, de lege siue honesto & iusto, de libertate & seruitute, de fide & curatore, de interrogatione, de uictoria. Oeconomicus. In quarto tomo Cyrus, Hercules maior siue de fortitudine. In quinto tomo Cyrus siue de regno. Aspasia. In sexto tomo in quo ueritas, de differendo ἀντιλογικός. Sathon de contradictione tres. de locutione. In septimo tomo, de disciplina siue de nominibus quinque, de moriēdo, de uita & morte, de his que sunt apud inferos, de usu nominum siue contentiosus, de interrogatione & responsione, de opinione & scientia quatuor, de natura duo. Interrogatio de natura duo, Opiniones siue contentiosus, de addiscendo problemata. In octauo tomo de musica, de expositoribus, de Homero, de * iniustitia, & * ἀδμίατ impietate, de Calchante, de exploratore, de uoluptate. In nono tomo de Odyssæa, de uirga Mineræ, siue de Telemacho, Helena, & Penelope, de Protheo, Cyclops, siue de Vlysse, de uini usu, siue de ebrietate, siue de Cyclope, de Circe, de Amphiarao, de Vlysse, & Penelope, de eane. In x. tomo Hercules, siue Midas, Herculēs, siue de prudentia, siue de fortitudine. Dominus, siue antans.

Dominus, siue exploratores. Menexenus, siue de imperia Alcibiades, Archelaus, siue de regno. Atq; ita quidē scripsit. Timon autē ob multitudinem eorum quae scripsit increpans illum, * ingeniosum nugatorem eum dixit. Obiit morbo, quo tēpore Diogenes ingressus ad illū dixit, Num amico opus est? aliquādo item intrauerat sicam habēs, ad quē ille cūm diceret, quis me doloribus absoluet? ille ostensa sica, haec ait: Et ille, doloribus dixi, non uita. Videbatur enim ferme mollius praeferrī morbum praē amore uitae. Est autem nostrum epigramma in Antisthenem ita se habens:

Τὸν βίον οἶσθα κύων Ἀντισθένης, ὡς περὺν
ὡς δακτύλῳ κραδίῳ, ῥήμασι βέβηλασι.

Ἄλλ' ἔθαιε φθισιμός, τὰ χ' ἔργα τις ἴσως, τί τῆτος;

Πάντως εἰς αἶδμα δὴ τῆς ὀδύνης ἔχθρη; hoc est,

In uita canis acer erat Antisthenes, ut tu

Morderes uerbis, haud tamen ore homines.

Mortuus es phthisicus. uerūm quis fortē rogabit,

Non ne ducem ad maues prorsus habere opus est?

Fuerunt autē & alij Antisthenes tres. Vnus ē schola Heracliti. Alius Ephesius. Tertius Rhodius quidā historicus. Quoniam uerò eos qui ab Aristippo fluxere, ac Phaedone transeginus, age nunc illos qui ab Antisthene uenerunt Cynicos, ac Stoicos hoc ordine adijciamus.

DIOGENES.

Diogenes Icesij mensarij filius, Synopeus fuit. Fugisse illum, cūm pater eius publicē mensam haberet, ac pecuniā adulteraret, Diocles auctor est. Porrò Eubulides in libro de Diogene, Diogenem ipsum hoc fecisse ait, & eum patre unā pulsum fuisse. Ipse quoque in Podalo de seipso ait, falso signare monetā. Quidam uerò eum cūm curator effectus esset, persuasum ab opificibus aiunt uenisse Del-

phos,

phos, atq; Delum, in patriā Apollinis, percontatumq; esse an id ageret quod ei suaderetur, quod cum sibi permissum esset, euentū rei nō intelligens, de ciuili moneta & adulterasse, deprehēsumq; ut quidā uolunt, exilio damnatū esse, ut autē alij putant, metu perterritū sponte patriā liquisse. Sunt qui dicant illum à patre acceptam pecuniā * adulterasse, neq; illum quidem in carcere diem obisse, hunc autē effugisse, profectumq; Delphos sciscitatum esse, utrum pecuniā falsò signaret, & quid faciens clarissimus futurus esset, atq; ita hoc oraculum cepisse. Cū uerò Athenas cōcessisset, conuenit Antisthenem. Eum ille cū * repelleret, quippe ex constituto suo neminem recipiebat, uicit perseverantia sua, illo siquidem aliquādo intentante baculum, subiecto capite, & de, inquit, non enim ita durum baculum reperies, qui me abs te, quandiu aliquid dixeris, & cere possit. Hic iam auditor illius factus est, ac ueluti profugus ex patria se ad uictum simplicem contulit. Conspēcto, ut Theophrastus ait, in Megarico mure discurrēte, qui neq; cubiculum inquireret, neq; tenebras reuereretur, neq; aliquid eorū, quæ ad uescendum idonea uiderētur, appetere, & ipse casus suos consolatus est. Pallium, ut quidam uolunt, primus duplicatū in usu habuit, ob necessariū usum, utq; illo se dormiens obuolueret, peramq; tulit, in qua & cibos ferebat, omniq; ad omnia utebatur loco, & prandēs, & dormiens & loquens. Quocirca & Athenienses aiebat Iouis porticum ostendens, sibi condidisse * palatium, ubi uesceretur. At baculo quidem primū innitebatur cū infirmus esset, deinceps autē cum semper ferebat, non quidem in urbe, sed iter agens, unā cum pera, ut refert Athēnodorus Atheniensis princeps, & Polyuctus rhetor, & Lysinias Aeschrionis filius. Cū autem ad quendam scri-

* παραπαρ-
ξας quod uariè
ueritit interpret.

alias, τῆ περι-
δύσει ἐξελύ-
σθη.

* περιπατεῖν.

Ὀλυμπιόδωρος,
Ὀλυμπιόδωρος
& princeps.
πολυκτῆς, ἄφ-
χου.

pſiſſet ut ſibi pararet cellulam, & ille tardius id exequere-
 retur, dolium, quod in Metroo erat, pro domo habuit, ſicut
 & ipſe in epiſtolis teſtatur. Atq; æſtate quidē ſeſe in ſer-
 uida harena uolutabat, hyeme uerò ſtatuas niue perſuſas
 complectebatur, omni ex parte ſeipſum ad laborum tole-
 rantiam exercēs. Acer item erat in deſpiciēdis alijs. Vnde
 & Euclidis ſcholam, alludens ad nomē *χοδὴρ*, id eſt, hilem
 appellabat, & Platonis * auditoriū, conſumptionē. Diony-
 ſiaca certamina, magna miracula ſtultorū dicebat. Orato-
 res, turbe miniſtros. Dicebat autē cū intueretur, in uita
 gubernatores, medicos, atq; philoſophos, animalū omnū
 ſapientiſſimum hominem eſſe. Cū autē contrā inſpiceret
 ſomniorū interpretes, cōiectores, uates, uel huiuſmodi ce-
 teros, uel qui gloriæ aut diuitijs addiſti eſſent, tunc demū
 nihil ſe ſtultius exiſtimare homine. Aiebat arbitrari ſe, in
 uita ſe pius parandum * uerbū quā laqueū. Intuitus ali-
 quando Platonem in conuiuio magnifico guſtante oleas,
 quid, inquit, ſapiens uir in Siciliam huiuſmodi menſarum
 gratia profectus, appoſitis modo nō frueris? Et ille, at Her-
 cle, inquit, Diogenes, & illic oleis & reliquis cuiuſmodi ut
 plurimum uſcebar. Et ille, quid, inquit, Syracuſas nau-
 gare oportebat, an tunc Attica oleas non ſerebat? Pſeuo-
 rinus in omnimoda hiſtoria Ariſtippum hoc dixiſſe tra-
 dit. Et præterea aliquādo caricas comedens obuiam illi,
 dixitq; , licet tibi deguſtare, qui cū acceptas ediſſet, degu-
 ſtare dixi, non deuorare. Calcans ipſius aliquando ſtratū,
 præſentibus Dionyſij amicis quos ille inuizarat, dixit, Cal-
 co Platonis inane ſtudium: ad quem Plato, quāto, inquit, o
 Diogenes ſiſtu tumes dum ſuperbiam te calcare putar.
 Alij Diogenē hoc dixiſſe ſerunt, calco Platonis ſiſtum, il-
 lumq; reſpondiſſe, at ſiſtu alio Diogenes. Porro Sotion

in quarto refert hoc illi dixisse Platonē cynicum. Vinum aliquando postularat ab eo Diogenes atq; caricas, at ille lagenā integram misit: ad quem Diogenes inquit, si quidem rogatus fueris, duo & duo quot sunt, respondes viginti, ita neq; secundum ea quæ postceris das, neq; ad quæ rogaris respondes: notabat autē illum ut^{*} uerbosum. Interrogatus ubinam Græciæ uiros uidisset bonos: uiros quidem, ait, nusquā, sed Lacedæmone pueros uidi. Cū serio quādoq; loqueretur, nemoq; sibi intenderet, ^{*} sese ad sonū musicum cōtulit. ^{*} congregatis autē ad se plurimus exprobrauit quòd ad inepta studiosè concurrerent, ad ea uerò quæ grania essent & utilia negligēt^{*} cōuenirent. Dicebatq; de fodiendo & calcitrādo certare homines, ut autē boni & probi fierēt, curare neminē. Grāmaticos admirabatur, quòd cū Ulyssis mala requirerent, sua ignorarent. Musicos itidē in ius uocabat, quòd cū lyre chordas congruè aptarēt, animi mores incōciunos haberēt. Sed & mathematicos carpebat, quòd solē & lunā & sydera intuentes, quæ ante pedes essent negligerent. Oratores itē, quòd studerēt iusta dicere, non autem & facere. Auaros quoq; quòd pecuniā uituperarēt, ac summè diligerēt. Reprehendebat eos, qui iustos quidē, quòd pecunias contemnerent, laudabāt, pecuniosos uerò imitari satagebāt. Stomachabatur eis qui pro bona uoletudine sacra facerēt, inter sacrificia cōtra sanitatē coenarēt. Seruos mirabatur, qui cū edaces dominos cernerēt, nihil diriperēt ciborum. Laudabat eos, qui uxores ducturi fuissent et nō ducerēt, et qui nauigaturi nō nauigarēt, quiq; accessuri ad rēp. minimè accederent, & qui pueros habituri in delitijs se continerent, & qui se cōponerēt ad cōuiuendū regibus, neq; tamē accederēt. Dicebat manus ad amicos nō cōplicitis digitis extē-

* ἀστυχευόμενος

794

* ἐπιβουλή

795

* τὴν παραμύθη

796

di oportere. Refert* Hermippus in auctione Diogenis, quod
 captus ac uenditus, cum rogaretur quid sciret agere, re-
 sponderit. scire se uiris imperare, atque ad praecone, predi-
 ca, inquit, quisnam dominum sibi emere uult. Sedere probi-
 bitus, nihil, inquit, refert, nam et pisces quomodolibet iu-
 ceant emi. Mirari dicebat, cum* olla quidem ac operculum
 non sine tactu ac tinnitu emanus, solo in homine emendo
 aspectu contenti sumus. Dicebat Xeniae emptori suo,
 ipsum sibi, quamuis esset seruus, obtinere oportere, nam
 et medicus et gubernator, si seruus, utique sibi paratur.
 Eubulus uero in libro qui inscribitur Diogenis auctio, in
 filios Xeniae instituisse ait, post disciplinas reliquas
 equitare, arcus intedere, fundas rotare, atque iaculari. Dein-
 de in palestra non permittebat paedotribae eos in morem
 athletarum exercere, sed id roboris tantum, et bonae ue-
 letudinis gratia. Tenebant uero pueri, poetarum, ac scripto-
 rum aliorum ipsiusque Diogenis plura memoriter, omnemque
 illis doctrinae rationem ut facile memoria teneretur, breui-
 ter collectam insinuabat. Domi quoque ministrare docebat
 cibo leui, ac uili contentos et aqua. Tonderi ad* cutem
 iubebat, incopositosque deducebat, ac sine tunicis, et cal-
 ceis tacitos, ac se tantum in uia induentes, Educabatque eos
 et ad uenationes. Contra illi Diogenis curam habebant,
 parentibusque commendabant. Senuisse ipsum apud Xe-
 niadem, idem ipse autor est, ac uita functum a filiis eius fuisse
 sepultam. Vbi percontante Xeniae quomodo se sepe-
 liri mallet, in faciem inquit. Illo causam interrogante, quo-
 niam, inquit, post paulum inferiora conuertenda sunt. Dixit
 autem hoc quia Macedones iam obtinerent, atque ex humi-
 libus sublimes fierent. Cum se quispiam in domum magni-
 fico instructam apparatu induxisset, et spueret ueraret,

posteaquā excreauit in illius faciē sputa cōiecit, deteriorē
locū ubi spueret se non inuenisse dicens. Alij Aristippo id
 applicant. Cum clamasset aliquando, heus homines, con-
 uenissentq; plurimi, baculo illos agebat dicens, homines
 non purgamenta uocaui. Ait hoc Hecato in primo de usu.
 Alexandrū dixisse ferunt, quod nisi Alexāder esset, Dio-
 genē se esse uoluisset. *Debiles dicebat nō surdos aut cæ-
 cos, sed qui peram non haberent. Ingressus aliquando se-
 mitouso capite cōuiuium iuuenum, quemadmodum scribit
 Metrocles in usibus, plagas retulit. Postea nomina illorū
 qui se ceciderant inscribens circuibat in Leucone, ea præ-
 se ferens. Ita illis uicē cōtumeliæ reddidit, dum reprehen-
 dendos & obiurgādos omnibus exposuit. Dicebat se ca-
 nem esse Laudatorū, uerū laudantium neminem secum ad-
 uenandum exire audere. Dicente quodā * uiros se in Py-
 thia uincere uiros, equidē, inquit, maucipia. Cum diceret-
 tur sibi, se uex es, iam quiesce à labore, quid enim, ait, si in
 stadio currerem, ad finem oporteret cursum remittere, &
 nō magis intendere? Vocatus ad cœnā, affuturū se nega-
 uit, neq; enim sibi priore die gratiam habitam. Nudis pe-
 dibus calcabat niuem, & alia quæ prædicta sunt, crudas
 itē carnes edere conatus est, sed in eo non perstitit. Offen-
 dit aliquādo Demosthenē oratorē in diuersorio pranden-
 tem. Illo autē cedente, tāto, inquit, magis in diuersorio si-
 turus es. Peregrinis aliquando Demosthenē uidere cupiē-
 tibus, medium intūdēs digitū, hic, ait, uobis est ille Athe-
 niensium orator. Panem ei sciēte quodam & resumere
 erubescēte, castigare illum uolens, urcei collum per figu-
 li trahebat officinam. Imitari se dicebat chori magistros.
 Illos enim tonum excedere, ut reliqui congruum tonum
 arriperent. Plurimos aiebat insanire præter digitum. Si

* ἀπαρκέων.

* πρὸς ἀρκίαν
ἀρκεῖται.

quīs igitur medium digitum prætendens pergat, in facie
 * ἀρετῆς. videbitur, sin aut̄ indicē, nō ita. Quæ sunt pretiosissima,
 ea minimo uenire, & contrā. Nam statuum tribus mili-
 bus emi, farina uerò chœnicē duobus æreis. Ei qui se eme-
 rat Xeniadæ dixit, uide, ut quod præcipitur facias, dicen-
 te illo,

Ἄνω ποταμῶν ἱερῶν χερσὶ παγὰι. hoc est,

Sursum sacrorum fluminum fluunt fontes.

At si medicum, ait, eger emisses, non illi obtemperasset,
 sed diceres ἄνω ποταμῶν; uolebat quisspiā apud eum phi-
 * εἰσὶ δαμ. losophari, cui ille * pernam dedit, ac sequi se iussit. Vt autē
 ille præ uerecūdia abiecto quod ferebat abscessit, post ali-
 quantulum occurrens illi ridens ait, Tuam & meam ami-
 citiam perna dissoluit. Enimuerò Dioeles eam rem ita de-
 scribit. Dixerat illi quidam, impera uobis Diogenes. At il-
 le abducto casei frustum serendum dedit. Illo renuente,
 meam, inquit, ac tuam amicitiam modicum casei dissoluit.

Intuitus aliquando puerum concaua bibentem manu, co-
 tylā pera productā abiicit dicēs, puer ne uilitate super-
 * ἠδὲ τῷ ψυμῖον. ram uasculo fracto, * concauo pane lenticulam suscipien-
 tem. Ratiocinabatur autem in hunc modum: Omnia deo-
 rum sunt. Dijs autem amici sapientes sunt. Sunt autē ami-
 corum cuncta communia, omnia igitur sapientum sunt.

Inspexerat mulierem inhonestius dijs procidentem, eius
 superstitionem auferre uolens, ut Zoilus Pergæus ait, ac-
 currit diceus, Non uereres mulier ne fortē stante post ter-
 gum deo, cuncta enim plena ipso sunt, inhoneste te ha-
 beas? Asclepio percussorem sacrauit, qui procumbentes
 in faciem accurrens contereret. Solebat enim dicere im-
 precationes tragicas sibi occurrisse, esse enim sine domo,

sine

sine ciuitate, priuatum patria, pauperem, palantem, uitam
 in dies habentem. Aiebat se obijcere fortunæ quidem con-
 fidentiam, naturam legi, perturbationi rationem. Ad so-
lem sedenti in Craneo sibi assistens Alexander ait, pete &
me quod uis: at ille inquit, noli * mihi umbram facere. * ἀσπίδος
 Le-
 gerat quidem diutissime, cumq; ad finem libri nihil ultra
 scriptum esse ostenderet, bono, inquit, este animo uiri, ter-
 ram intueor. Ratiocinanti cuidam & concludenti illum
 habere cornua, manu frontem palpans, equidem, inquit,
 illa non uideo. Itidem & dicente sibi quodam non esse
 motum, exurgens ambulabat. Ad eum qui de cœlestibus
differebat, quando, inquit, de cœlo uenisti? Spadone quo-
 dam scelerato domui suæ inscribente, nihil ingrediatur
 mali: dominus, ait, domus quonam ingreditur? Unguen-
to inungens pedes dixit, à capite quidem in aërem ascen-
dere unguentum, sed à pedibus in olfactum. Rogantibus
 Atheniensibus, ut initiaretur, atq; dicentibus, quòd apud
 inferos hi qui initiati sunt præsident, Perridiculum est,
 inquit, si quidem Agesilaus & Epaminundas in cœno de-
 gent, uiles autem quiq; initiati in beatorum insulis crunt.
 Muribus ad ipsius mensam subrepentibus, ecce, inquit,
 & Diogenes parasitos nutrit. Platone canem ipsum ap-
 pellante, sanè, inquit, nam equidem ad uenditores remeā-
 ui. E' balneis exiens percontanti an multi homines laus-
 rent, negauit. At roganti num turba multa, confessus est,
 Platone item diffiniente, Homo est animal bipes sine pen-
 nis, cum placcret ista eius diffinitio, nudatum pennis de
pluma gallum gallinaceum, in eius inuexit scholam dicēs,
 Hic Platonis homo est, unde adiectum est diffinitioni, * la-
 tis unguibus. Interroganti quam horam prandere oportet,
si diues, inquit, est, quando uult, si pauper, cum potest. * λατῶν ἰσχυρῶν
 Apud

Apud Megarenses intuitus oues pellibus tectas, illorū autem filios nudos, ait, præstat Megarensis arietē esse quā filium. Ad eum qui se trabe cōcusserrat, ac postea dicebat, caue; num, inquit, iterum me ferire uis? Aiebat oratores quidem plebis ministros, coronas autem gloriæ bullas. Lucernam interdū accendens, hominē aiebat quæro. Scibat aliquādo manantibus persusus undis, his uerò qui circumstantibus illū miserantibus, Plato, nam et is aderat, si uultis, inquit, illum miserari, abite, gloriæ illius cupiditatē significans. Colaphū à quopiā accipiens, Heracle, ait, nesciebam me galea armato capite ambulare. Midia quoque ipsum colaphis cædente ac dicente, tria milia tibi in mensa posita sunt, postridie sumpto pugilum cestu, caesoq; sese illi dixit, tria milia tibi in mensa sunt posita. Lysia pharmacopola sciscitante, an deos esse crederet, Quomodo, inquit, non credo qui te dijs inimicum puto? Alij Theodorū hoc dixisse ferūt. Quendam intuitus se undis spargentem, ait: O infelix an ignoras quoniam ut in grammatica erratis aspersus non absolueris, ita nec uitæ criminibus euades liber? Culpabat maximè si qui fortunam causarentur, dicens homines quæ sibi bona uiarentur, non quæ re uera bona essent postulare. Eis uerò qui terrentur ad somnia dicebat, ea quidem quæ uigilantes agitis, non moramini, quæ uerò dormientes imaginamini, ea curiosè disquiritis. In Olympia pronunciante præcone, Dioxippus uiros uicit, Hic, ait, mancipia, sed ego uiros. Amabatur autem et ab Atheniensibus. Nam adulescenti, cum dolium illius contriisset, plagas intulerunt, illiq; aliud dederunt. Refert Dionysius Stoicus, illum post Cheroniā deprehensum abductum esse ad Philippum, à quo, quid esset, interrogatus, explorator, inquit, insatiabilis auaritatē tuæ. Ex quo ad-

mirationi habitus, liber dimissus est. Miserat aliquando
 Alexander epistolam Athenas ad Antipatrum per Athliam
 quendam cum adesset Diogenes, Athlia, inquit, per Athliam
 ad Athliam. Perdica comminante nisi ad se ueniret, illum
 se occisurum, nihil, inquit, magni facies. Nam & cantha-
 rus & phalangium id facerent. Illud autem non dubitabat
 contra minari ac dicere, quod si & absq; se uiueret, feliciter
 uicturus esset. Clamabat autem sepius hominum uitam
 facile a dijs dari, uerum occultari illam querentibus * mul- * *μαλιστα*
 sum, angueta, & his similia. Vnde & ei qui a famulo calci-
 abatur, nondum, ait, beatus es, nisi te etiam abstergat: hoc
 autem erit, si mancus fueris. Cum uidisset aliquando magi-
 stratus qui *ἰσπορευίμους* dicebantur, quaedam ex aerario
 phialam furatum adducentes, magni, inquit, fures paruum
 ducunt. Intuens aliquando adolescentem lapides in cru-
 cem iacentem, euge, inquit, scopo potieris. Circumstanti-
 bus se adolescentibus, atq; dicentibus, cauebinus, ne mor-
 deas nos, bono, inquit, estote animo filioli, canis betis non
 uescitur. Glorianti cuidam quod leonis pelle tegetur,
 desine, inquit, uirtutis stramenta pudescere. Beatus dice-
 batur Callisthenes, quod magnificis ab Alexandro appa-
 ratibus exciperetur: at ille, infelix, inquit, est, quod pran-
 deat ac cenat cum Alexandro uidetur. Cum pecunijs ege-
 ret, eas se ab amicis repetere non petere dicebat. Quan-
 doque in foro manibus operans, utinam aiebat, liceret sic
 perfricato uentre non esurire. Adolescentem intuitus cum
 satrapis ad cenam abeuntem, abductum ad suos reuoca-
 uit, obseruariq; iussit. Composito adolescenti quippiam ro-
 ganti non prius se affirmavit responsurum, quam aperte
 exploraret, uir ne esset an mulier. * Plaudenti lasciuus * *νετὶ ἀλίσσο*
 In balneo adolescenti, quanto, inquit, melius, tanto dete-
 rius

rius Anter coenandum ossa illi quidam ut canis stabant,
 at ille propius accedens permungebat ut canis. Oratores
 atque omnes in dicendo gloriam quærentes, ter homines,
 pro eo quod est ter infelices appellabat. Dixit enim in docti-
 onem aureo uellere dicebat. Cum uidisset prodigi cuius-
 dam domui inscriptum, uenalis, sciebam, inquit, quod præ-
 nimia crapula facile dominum euomeret. Causanti ado-
 lescenti perturbantium se multitudinem, desiste, inquit,
 et tu perturbationis indicia proferre. Ingressus sordi-
 dum balneum, qui hic se lauant, ait, ubi lauantur? Cum
 rudem pinguemq; citharæ dum omnes causarentur, solus
 ipse laudabat. Rogatus quãobrem, ait, quod talis cum sit,
 cithara se, nõ latrocinij exerceret. Citharæ dem qui sem-
 per ab auditoribus deserebatur, ita salutabat. Salue galle.
 Illo autem dicente, cur ita, quia, inquit, caneus omnes ex-
 citas. Cum adolescentem plurimi inspicerent, ille * sinum
 lupinis complens se incuruabat. Multitudine in eum con-
 uersa, mirari se dixit quomodo illo diuisso se intuerentur.
 Dicente quodam uehementer supercilioso, uno ictu caput
 sibi perfringam, at ego, inquit, a sinistris a distans te treme-
 re faciam. Hegesia se deprecante, ut sibi librorum aliquid
 exponeret, stultus, inquit, es Hegesia, qui caricas quidem
 nõ scriptas eligis, sed ueras: uera autem exercitatione ne-
 glecta te ad scriptam confers. Bi qui sibi exilium expro-
 brabat, at huius, inquit, miser causa, philosophatus sum.
 Alio rursus dicente, Sinopei te exilij condemnant, et ego
 illos, inquit, mansione. Intuitus aliquando Olympionicem
 oues pascentem, quam citò, inquit, o præclare, ab Olym-
 pijs ad * Nemea te contulisti. Rogatus cuius rei gratia
 athlete nihil sentiunt, quia, inquit, suillis ac bubulis carni-
 bus extructi sunt. Petebat aliquando statuam, rogatus cur
 hoc

hoc faceret, ut me, inquit, nō potiri assuefaciā. Cū postu-
 larer quēpiam, quippe & hoc primum propter inopiam,
 dicebat, si quidē & alij dedisti, mihi da, si nerō nemini, &
 me incipe. Interrogatus aliquando à tyranno cuiusmodi
 cre præstaret statuā sculperet, quo, inquit, Harmodius &
 Aristogiton fusi sunt. Rogatus quomodo Dionysius ami-
cis uteretur, ut * nasculis, ait, dum plena sunt suspendit ex ^{* ἑρμάνω.}
abijcit uacua. Inscriserat quidā domui suæ, uxore nuper
ducta, Iouis filius Callinicus Hercules hic habitat, nihil
ingredietur mali, inscripsit ipse, post bellū auxiliū. Capti-
 ditatē arcem omnium malorum dixit. Prodigum quendam
 intuitus oleas in diuersorio edentem, si sic prandisses, ait,
 non ita cænares. Bonos uiros imagines deorum esse. Amo-
 rem uacantium occupationem. Rogatus quid nam esset in-
uita miseris, senex ait, egenus. Quæ nā perniciosissimè mor-
deret bellua, ex feris, inquit, obtrectator, ex cicuribus au-
tem adulator. Intuitus aliquando Centauros duos pessimè
 pictos, ait, uter horum * deterior est? Sermonem ad gratiā ^{* χάρμη ἰσθί.}
 instructum melleū esse laqueum dixit. Ventrem uitæ Cha-
 rrybdim appellabat. Audiēs Didymonē macchum fuisse cō-
 prehēsum, dignus est, inquit, ex ipso nomine suspendi. Ro-
gatus cur pallens esset aurum, quia, inquit, multos habet
insidiatores. Mulierē in lectica intuens non secundū serā
ait esse caucam. Fugitiuum seruum ad puteum sedentem
 cum uidiſſet, caue, inquit, adolescens, ne excidas. Cernens
 uestimentorum furem in balneis, num, inquit, * ad unguen-
 tulum, an uerō ad aliud uestimētum? Cū uidiſſet aliquan-
 do mulieres ex oliuæ arbore pendere suffocatas, ut inan,
 inquit, arbores cæteræ fructum huiusmodi tulissent. In-
 tuitus * sepulcrorum uiolatoreni, ait,
 Τίσις οὐδὲ ἄνθρωπος γένηται,

* ἴσ' ἀλλήμω-
 τω, ἢ ἴσ' ἄλ-
 λοῦ ἰστωρ.

* ἄποδότης.

Ἡ τινὰ σολήσωρ νεκύωρ καὶ αἰτιθνειώτωρ; hoc est,
- Sed hic quid uir bone queris?

An aliquam è uita functis spoliare laboras?

Rogatus num seruulum aut ancillam haberet, negauit,
dicenti si ergo mortem obicris, quis nam te ad sepulcrum
effèret? qui domo, inquit, indiget. Cùm animaduertiret fir-
mosum adolescentem incustodite ob dormientem, manu
pungens, surge, inquit,

Μή τις σοι ἐὺ δόσει μετασφρίνω ἐρ δόρου πύξη. hoc est,
Ne quis te à tergo stertentem cuspide figat.

Ad eum qui preciosa parabat obsonia,

Ὠκείμορ & δάμοι τέκ & ἔσται.

Nate mihi haud longæuus eris.

Platone de ideis differente & nomināte mensalitatē &
cyathitatē, Equidē, inquit, ὀ Plato mensam & cyathū ui-
deo, * mensalitatē uerò, & cyathitatē non uideo. Et ille,
rectē, inquit, quibus enim cyathus mensaq; cōspicitur oca-
los habes, quo autē mensalitas & cyathitas intelligitur,
animam nō habes. Interrogāti cuidam qualis sibi uideret-
tur Socrates, furēs respondit. Rogatus à quodā quo tēpo-
re ducēda sit uxor, iuuenibus, inquit, nondū, senibus uerò
nūquam. Interrogatus quid nam uellet, ut colaphum acci-
peret, galea, inquit. Adolescentē intuens se cōponentem,

si quidē, inquit, ad uiros, * frustra, sin autem ad mulieres,
nequiter. Videns adolescentulum rubore perfusum, confi-
de, ait, fili, huiusmodi est uirtutis colos. Cū duos aliquādo
audisset legisperitos, ambos damnauit, dicens alterū qui-
dem furatum esse, alterum uerò non perisse. Rogatus eu-
iusmodi uinam libentius biberet, alienū inquit. Dicente si-
bi quodam, plures te irrident, at ego, inquit, non irrideor.
Dicenti malum esse uiuere, nō, inquit, uiuere malū est, sed

malè

* τραπεζίτικα
καλίτητα

* ἀπὸ τοῦ ἰδ-
εῖν.

malè uiuere. Consulentibus ut fugitiuum quæreret seruum, ridiculum, inquit, est, si Manes absq; Diogene uiuat, Diogenes absq; Mane non possit. Prandebat oleas, inuectam uerò inter prandendum placentiam proiecit dicens:

Ὁ ξίφει τυράννοις ἐκποσθῶν κοβίσατο. &

- Ἄλλοτε μάστιξεν δ' ἐλάσας, hoc est,

Longè à tyrannis temet hospes auferas. &

- Nunc celeres agitabat equos.

Rogatus qualis esset canis, esuriens, inquit, Melitæus, satiatus uerò Molossicus. Quosdam permulti laudant, neq; tamen ob laborem audent cum eis unà ad uenationem egredi, ita ne mihi quidem ob dolorum metum congregi atque unà uiuere potestis. Rogatus an sapientes placentis uescerentur, omnibus, inquit, sicut & homines ceteri. Interrogatus cur mendicis largirentur homines, non autem philosophis, quia claudi, inquit, ac cæci fieri potius quàm philosophos euadere sperant.

Poscebat quiddam ab auaro, atq; illo tergiversante, * ad cibum, inquit, homo te postulo, non ad sepulcrum. Exprobranti quòd aliquando falsò pecuniam signasset, tempus, inquit, fuit cùm talis eram, qualis tu modò, qualis autem ego modò sum, nuquam tu eris. Alteri sibi idem exprobranti, atqui, inquit, emungebam tum celerius, modo nò ita. Myndum profectus cùm uideret magnificas portas, & urbem modicam, uiri, inquit, Myndij portas claudite, ne urbs uestra egrediatur. Cùm uidisset aliquando hominem in purpura furto deprehensum,

Ἐλάβε inqt te πορφύρεος θάνατος ἢ μοῖρα κραταί. i.

Purpureum cepit fatum, uolentiaq; parca.

Cratero precante ut ad se ille proficisceretur, at malo, inquit. sal Athenis lingere, quàm apud Craterum frui inagnificè instructa mensa. Anaximenem conueniens pingui

q aqua

* sic τερψίρ ἢ
ἀπὸ τερψίρ.

ἄνθρωπος

aqualiculo rhetorem, in partire, inquit, & nobis pauperibus uentrem, quippe & ipse ab onere leuaberis, & nobis emolumento eris. Differente illo aliquando pernam preten dens auditores in se conuertit. Indignante illo, distutatioem, inquit, Anaximenis oboli pretium dissoluit. Cum illi probro daretur, quòd in foro manducaret, in foro enim, ait, esurio. Quidam & illud huius esse aiunt, quòd intuitus illum Plato lauante mlera, accedens tacite illi dixit, Si Dionysio obsecutus esses, olera profectò non lauisses: illumq; ad aurem item respondiisse, Et si lauares olera, Dionysio non esses obsequutus. Dicenti cuidam, multi te irrident, & illos, inquit, fortè asini. Sed non illi asinos curant, neq; ego illos, respondit. Cospiceto adolescentulo philosophante, cia, inquit, amatores corporis ad animæ pulchritudinem traducis. Admirante quodam ea quæ in Samothracia sunt donaria, longè, ait, plura essent, si & qui seruari non sunt, ea dedicassent. Alij Diagoræ Medo hoc asignant. Formoso adolescenti ad conuiuium eunti, deterior, inquit, remeabis. Illo redeunte & postridie sibi dicente, & abij, & deterior effectus non sum, deterior inquit. Postulabat ab Eurytio difficile quiddam, illo dicente, si mihi persuaseris, equidem inquit, si persuadere possim, suasissimè uti te suffocares. Reuertebatur ex Lacedæmone Athenas, interrogabatur quòd & unde ueniret, A uiris, inquit, ad mulieres. Rediens ab Olympijs cum rogaretur, an multa ibi turba fuerit, turba, inquit, multa, sed homines pauci. Luxuriosos dicebat similes ficibus quæ per præcipitia nascuntur, quarum fructus homo non gustat, corui autem & uultures comedunt. Phryne scortum Venerè aurèa Delphis obtulit, quam ille ita inscripsit: Ex Græcorum intemperantia. Alexandro quoq; illi assistente & dicente, Ego sum Alex-

xand

*xander magnus ille rex, at ego, inquit, Diogenes canis. Rogatus quidnam facies canis uocaretur, quod eis, inquit, blandior qui dant, in eos uerò qui non dant oblatro, malos autem mordeo. Ex ficu quadam poma legebat, *custode* ^{* αὐτοῦ ἐγγί.}
*dicente, huic ante paucos dies homo suspensus est, ego, inquit, illam purgabo. Olympionicen intuens in scortum frequenter intendentem, Ecce, inquit, ut arces Martius à puella uulgari per collum captus abducitur. Formosa scorta leti mulso non dissimilia dicebat. Prudenti in platea qui circumstabant identidē acclamabant, canis. At ille uos, ait, canes estis, qui prudentem circumstatis. Cùm duo molles se ab eo subducerent, nolite, inquit, uereri, canis betas non comedit. De puero stuprato cuius esset rogatus, Tegeates inquit. Cùm uidisset ignauū luctatorē medicinā profitentem, quid hoc, inquit, num & eos qui te aliquando uicerunt, nūc ipse deijcies? Cùm scorti filium in turbas iactantem lapides cerneret, caue, ait, ne patrem serias. Puero ostentanti sibi gladium quem ab amatore acceperat, gladius, inquit, pulcher est, sed capulus scædus. Laudantibus quibusdam eum qui illi erogauerat, me autem, inquit, non laudatis qui accipere merui? Cùm à quodā pallium exigeretur, si quid ait, donasti habeo, sin autem eguisti, uitor. Supposititio quodam dicente, aurum habet in pallio, ita sanè, inquit, idcirco illo supposito obdormio. Rogatus quid ex philosophia lucratus fuisset: etsi nihil aliud, inquit, uel hoc ipsum quòd ad omnem fortunam paratus sum. Interrogatus unde esset, *mundanus ait. Sacrificantibus quibusdam ut filium à dijs impetrarent, ut, inquit, bonum impetretis non immolatis. Cùm stipem aliquando posceret *egrotanti, ait:*

Τὸς ἄλλοις ἐράει? ἀπὸ δὲ Ἡρώου ὁ ἴσχυος χῆρας. i.

Tu reliquos spolia sed ab Hectore contine dextras.

Scorta dicebat regum esse reginas, petere enim quodcumq; eis uideretur. Atheniensibus Alexandrum Liberum patrē decernentibus, & me, inquit, Seraphin facite. Exprobranti quod loca immunda introiret, & sol, inquit, in secessu abit, neq; inquinatur. In fano cœnans inter panes sordidos appositos, sublatos abiecit dicens, in sacrū nihil operere sordidum ingredi. Dicente quodā, cur nihil sciens philosopharetur, & si, inquit, philosophiam simulo, hoc ipsum philosophari est. Laudabatur puer ad illum adductus, quod ingenio excelleret, essetq; optimis moribus, quid ergo, inquit, me indiget? Qui recta dicerent nec facerent, eos cytharæ similes aiebat, hanc enim nihil audire, neq; sentire. Theatrum ingrediebatur ex aduerso excuntium. Rogatus cur ita faceret, hoc, ait, in omni uita facere studeo. Videns aliquando adolescentulum effœminari, non pudet, ait, deteriorius, quàm naturam ipsam, de teipso statuere? Illa enim te uirum fecit, tu te cogis mulierem fieri. Intuens quendam parum cordatum aptare psalterium, non erubescis, inquit, qui sonos ligno aptes, animū ad uitam non componas? Dicenti cuidam, idoneus ad philosophiā non sum, quid ergo, inquit, uiuis, si ut bene uiuas nulla tibi cura est? Contemnente quodam patrem, non pudet, ait, cum contemnere, qui tibi ut magnum sapias est autor? Videns decorum adolescentem indecore loquentem, non erubescis, ait, ex eburnea uagina plumbeum educens gladium? Cū illi probro daretur, quod in caupona biberet, & in tonstrina tondeor, inquit. Vitio uertebatur illi quod ab Antipatro accepisset palliolum, tum ille inquit:

1. 1. 1. 1.

Οὐτοι ἀπόβλητα ἐστὶ θεῶν ἄριστα δῶρα. hoc est,
Reijcienda deūm non sunt insignia dona.

Cū illi quidam trabem impegisset, ac diceret, caue, uirga illum

illam cedens ait, caue. Supplicante quodā meretrici, quid,
 ait, vis miser, ab illa cum præstet frustraris. Unguentis de
 libuto uide, ait, ne* fragrantia capitis sæctorem uitæ præ-
 stet. Seruos quidem dominis, malos autem cupiditatibus ser-
 uire dicebat. Rogatus cur mancipia ἀνδράποδα sint appel-
 lati, quia pedes, inquit, habent uirorum, animum autem
 quem tu tunc habes qui hoc interrogas. A prodigo pete-
 bat minam, a quo cum rogaretur cur ab alijs obolum, ab se
 peteret minam, quia, inquit, ab alijs omnibus denuo me ac-
 cepturū spero, abs te uerò an rursus accepturus sim, θεῶν
 ἐν γόβρασι κείται, hoc est, In genibus diuūm positum est.
 Cum probro daretur, quòd Platone non petente ipse pe-
 teret, & ille, inquit, petit.

Ἄλλοι σχῶν κεφαλῶν ἵνα μὴ παρθοιάδ' οἱ ἄλλοι. hoc est,
 Sed caput admouens, reliqui ne forte resciscant.

Sagittarium intuitus imperitum iuxta scopam consedit di-
 cens, ne forte me seriat. Eos qui ad uoluptatem aspicerent
 falli ac frustrari dixit. Interrogatus an mala esset mors,
 quoniam, inquit, modo mala, quam præsentē non sentimus?
 Alexandro stante atq; interrogante num me times? Quid
 enim, inquit, es, bonum, an malum? dicente bonū, quis ergo,
 ait, bonū timet? Disciplinam iuuenibus quidem sobrietatē,
 senioribus solatium, pauperibus diuitias, diuitibus orna-
 tum esse dixit. Didymoni mœcho cur anti aliquando puell-
 le oculum, uide, inquit, ne uirginis oculum curans, puellam
 corrumpas. Dicente quodam amicos illi insidiari, & quid,
 ait, agere oportet, si amicis & inimicis eque utendum erit?
 Rogatus quid esset inter homines optimum, libertas, in-
 quit. Ingressus aliquando scholam cum uideret musas mul-
 tas, paucosq; discipulos, cum dijs, inquit, præceptor mul-
 tos habes discipulos. Solcbat autem omnia palàm facere,

& quæ ad Cererem & quæ ad Venerẽ pertinent, atq; hu-
 iusmodi conclusiunculis utebatur : Si prandere nihil mali
 est, neq; in foro prandere malum est. Non est autem malum
 prandere, nec in foro quidẽ prandere malum est. Cumq; an-
 te ora omnium obuixe operaretur, utinam liceret, aiebat,
 perfricato ventre à fame conquiescere. Reseruntur in eum
 & alia, quæ cuius sint multa, prolixum esset & omnia pro-
 sequi. Dicebat autem duplicem esse exercitationem, alterã
 esse animi, alterã corporis. hanc secundum quam in exerci-
 tio perpetue quæ fiunt imaginationes præstant ad virtu-
 tis opera quædam adminicula. Porro alterã sine altera esse
 imperfectam, nihilominus bona habitudine & robore inter
 ea quæ competunt adnumerato, quippe quæ ueluti circa
 corpus, ita & circa animam sint. Adijciebatq; argumenta,
 quòd ad uirtutẽ faciliẽ exercitio proficiatur. Cernere enim
 se in artibus mechanicis & alijs opifices ex consuetudine
 operis non minimã* operandi celeritatem fuisse consecutos.
 Athletas item & tibicines inter sese eminere tanto inter-
 uallo, quanto maiore studio & labore uersati fuerunt. Atq;
 si quidẽ ita isti exercitationẽ ad animum transtulissent, ne-
 quaquam inut iliter aut imperfectẽ laborarent. Nihil dece-
 bat in uita omnino absq; exercitatione perfici, eam uerò
 omnia exuperare posse. Cùm igitur repudiatis inutilibus
 laboribus naturales insequi, ac uiuere beatẽ debeamus,
 per sumnam dementiã infelices sumus. Namq; ipsius quoq;
 contemptus uoluptatis si nos assueuerimus iucundissimus
 fit. Et sicut hi qui consueuerunt uoluptuosẽ uiuere, molestiẽ
 inde se auelli patiuntur, ita qui aliter exercitati sunt, faci-
 limẽ ipsas contemnunt uoluptates. Talia docebat atq; etiam-
 num re ipsa præstabat, monetas reuera adulterans, quòd
 nihil minus naturalibus, quàm legitimis deferret, eandem
 uite

nitē formam, quam Hercules, se uiuere affirmans nihil li-
 bertati præferens, omniāq; sapientum esse dicens, eiusmodi
 rationibus, quas supra allegauimus usus, Omnia, inquit,
 decorum sunt. Amici autem sunt sapientibus dii. Sunt autem
 amicorum omnia communia, omnia igitur sapientum sunt.
 Ac de lege, quòd sine ipsa geri resp. non possit. Nam sine
 ciuitate nihil conferre quod urbanum est, urbs uerò ciuitas
 est, lex uerò absq; ciuitate ad nihilum utilis, est igitur ur-
 bana lex. Nobilitatem uerò & gloriam, & huiusmodi cæ-
 tera ridebat, dicens maliciæ esse uelamenta. Solam rectam
 esse rempub. quæ esset habenda in honore. Dicebat & mu-
 lieres communes esse oportere, nuptias nihil esse arbitra-
 tus, sed ut quisq; cuiq; persuasisset, ita illi coiret, commu-
 nesq; idcirco filios fieri. Nihil esse iniquū duxit ex templò
 quippiam accipere, aut quoduis gustare animal, ue iniu-
 stum quidem esse humanis uesci carnibus, idq; ex aliorum
 gentiū consuetudine liquere, atq; hæc recta ratione omnia
 in omnibus & per omnia esse dicens. Namq; & in pane
 carnes esse, & in olere panem, cum panis & corpora reli-
 qua, in omnibus per occultos quosdam meatus ac tumores
 ingerantur, atq; unà euaporent, sicut & in Thyeste ma-
 nifestum est, siquidē ipsius sunt tragœdiæ, & non Philisci
 Aeginiæ ipsius familiaris, siue Pasiphontis Luciani, quem
 scribit Phauorinus in omnimoda historia post obitum eius
 scripsisse. Musicæ uerò, & geometriæ, & astrologiæ, cæ-
 terorumq; similiū fuisse negligentē, ueluti inutiliū & quæ
 minimè essent necessaria. Fuit autē præptissimus ad obuiam
 dum ijs, quæ dicerentur, ut ex superioribus liquet. Quin &
 sui auctiōnē fortissimè pertulit. Nā cum in Aeginā nauiga-
 ret, atq; à piratis fuisset cōprehensus quorū princeps erat
 Scirpalus, in Cretā deductus, uenditus esset, præcone inter-

rogāte, quid sciret facere, respōdit, scire se hominibus domi nari. Vnde quū indicasset digito Corinthiū quendā, habitu ingenuo praetereuntem Xeniadem quem praediximus, huic, inquit, me uende, hic enim domino indiget. Emit igitur illum Xenia des, Corinthumq; secum adducens filijs pre ceptorem dedit, & toti domui praeficit. Is uerò ita se gef sit in omnibus, ut sursum ac deorsum cursitans ille diceret, bonus genius domum meā ingressus est. Refert Cleomenes in libro qui paedagogus inscribitur, necessarios suos illum redimere uoluisse, illum uerò eos fatuos dixisse. Neq; enim leones seruos esse nutrientium, sed econuerso illos seruire leonibus. Nam serui timere est, seras uerò hominibus ter rori esse. Erat autem uiro mirabilis persuadendi uis, adeo ut quemlibet oratione facillè caperet. Fertur deniq; One sicratus quidam Aeginensis Athenas misisse, alterum ex duobus liberis suis, Androsthenem nomine, eumq; cum au disset Diogenem, illic perstitisse, misisse itidem quem praediximus Philiscum, qui erat maior natu, ipsumq; itidem detentum fuisse. Postremò uerò ipsum aduenisse, atq; unā cū filijs philosophatum esse, tanta Diogenis sermonibus suauitas inerat. Audiuit ipsum & Phocion, qui eognomi natus est Bonus, & Stilpo Megarensis, & complures alij ciuiles uiri. Fertur nonaginta ferme annorum obisse diem. Porro de ipsius morte uaria habetur opinio. Sunt enim qui dicant illum cū bouis pedem crudum comedisset, bi lem sibi consciuisse, atq; ita perisse, ex quibus est Cercidas Megalopolita siue Cretensis in Meliambis sic:

Ὀὐ μὰρ ἡ πάρος γ' ἰᾶ Σινωπός τις τῆνος
 Ὁ βακτοφόρος διπλοσίματος, ἀντιεὐβόσκος
 Ἄλλ' ἀνέβα, χαλός ποτ' ἰδόντας ἐρείσας
 Καὶ τὸ πνέμα σινωδάκωρ, ἦρ γὰρ ἀλαβίως

Διογένης ζαυὸς γένε' ἔρανεός τε κόωρ. hoc est,

Non enim patitur priscus ille Sinopeus
Baculifer ille, et duplicatus, sub diuo pastus.

Tandem qui sublatus est, cum labris dentes offirmasset,

Et spiritum continuisset, erat enim uerè

Diogenes Iouis filius, et caelestis canis.

Alij dicunt cum polypum canibus partiri uoluisset, morsum
in cruris* neruo, ac ex eo defunctum esse. Ipsius tamè necef- * τινισσας
sarij, ut in successione ait Antisthenès, id potius appro-
bant, quòd spiritum continendo animam exhalauerit. Dege-
bat enim in Cranio, id erat gymnasium ante Corinthum.
Cum uerò ex more familiares adissent, pallioq; obuolutum
deprehenderent, non illum dormire arbitrati, erat quippe
minimè somnolentus, reuelato pallio animam efflasse inuene-
runt, suspicatiq; sunt illum hoc fecisse desiderio migrandi
ex uita. Hinc inter eos qui eum sepelirent oborta seditio, ut
ferè ad manus uentum sit. Aduenientibus autem patribus il-
lorum atq; primatibus ita se data discordia, sepultū esse iu-
xta portam quæ in Isthmum fert. Erigentes autem super il-
lius tumulum columnam, canem desuper ex lapide Pario
sculpsērunt. Postea et ipsius ciues æreis illum statuis hono-
rārunt, ita inscribentes:

Γυράσκη καὶ χαλκὸς ὑπὸ χρόνῳ. ἀλλὰ σὸν οὔτε

κῦδος ὁ πᾶς αἰὼν Διογένης κἀτελεῖ.

Μῆνος ἐπεὶ βιοῖας αὐτάρκεια δόξαρ ἔδειξας

Θνήσῃς, καὶ ζωῆς οἶμον ἔλαφροῖσ' αἶον. hoc est,

Aëra quidem absument tempus, sed tempore nunquam

Interitur a tua est gloria Diogenes.

Quandoquidem ad uitam miseris mortalibus æquam

Monstrata est facilis te duce, et ampla uia.

Est item de eo tale epigramma carmine proceleumatico:

Διόγειος ἄγε, λέγε, τίς ἔλαβέ σε μόρος

Es aīdos, ἔλαβέ με κινὸς ἀγρίου ὀδὸν ἄξ. hoc est,

Diogenes age loquere, quis exitus ad infiros

Te abstulit, abstulit ne canis morsus serox?

Aiunt quidam illum dum moreretur mandasse insepultum
proijci cadaver, ut omnes bestie participes ipsius essent. si-
ne in foveam superiecto modico pulcre inijcerent. Alij au-
tem in Elissum se immitti voluisse tradunt, ut esset fratribus
utilis. Demetrius autem in æquiuocis ait eadem die Alexan-
drum Babyloniæ, Diogenemq; Corinthi uita functos esse.
Erat autē senex Olympiade C X I I. Feruntur eius ista uo-
lumina: Dialogi capitū. I chthyas, graculus, pardus, plebs
Atheniensium, Respublica, ars moralis, de diuitijs, Amato-
rium, Theodorus, Hypsias, Aristarchus, de morte, Epistole,
Tragœdiæ septem, Helena, Thyestes, Hercules, Achilles,
Medea, Chrysippus, Oedipus. Porro Socrates in primo suc-
cessionum, & Satyrus in quarto de uitis, nihil eorum esse
Diogenis affirmant. Tragœdiolas autem ait Satyrus Phi-
lisci Aeginensis esse, Diogenis discipuli. Sotion autem in se-
ptimo hæc sola Diogenis esse ait, de uirtute, de bono, ama-
torium, mendicum, τολμαϊον, pardum, Cassandrum, Ce-
phalionem, Philiscum Aristarchum, Sisyphum, Ganyme-
dem, de usu epistolæ. Fuerunt autem quinq; Diogeneus. Pri-
mus Apolloniates physicus. Eius autem scriptorum istud
initium fuit, Quicquid est quod dicere aggredior, operæ-
pretium esse uidetur initium irrefragabile ponere. Secun-
dus Sicyonius qui Pelopōnesiaca scripsit. Tertius hic ipse.
Quartus Stoicus ex Seleuciâ, appellatus est autem Baby-
lonius ob uiciniam. Quintus Tarsensis, qui de questionibus
poëticis scripsit, quas etiam soluere nititur, Hunc uerò
philosophum Athenodorus in quinto de ambulationum ait,

quod

quòd ungi solitus esset, lucidum semper apparuisse.

MONIMVS SYRACVSANVS.

Monimus Syracusanus Diogenis quidem discipulus, famulus uerò mensarij cuiusdam Corinthij fuit, ut Socrates tradit. Ad eum Xenia des qui Diogenem emerat, frequens conuocabat, uirtutem hominis, atq; in dicendo uim admiratus, Monimum in sui periret amorem. Ille enim continuè simulata uesania abijcere monentur, omnemq; mensæ pecuniam cepit, donec à domino repudiatus continuo se ad Diogenem contulit. Adhæsit autem Crati Cynico sepius, ceterosq; id genus studiosè consecutus. Qua ex re factum est, ut eum dominus adhuc magis insanire putarit. Fuit autem uir eloquens ac doctus, adeò ut Menander comicus ipsius mentionem fecerit in quadam comœdia, quæ Hippocomus inscribitur, sic de eo dicens:

*Κράτις, ἢ
Cratini.

- Μόνιμος τις ἦν ἄνθρωπος, ὃ φιλόσοφος,
 Ἄδοξότερος, μικρῷ δὲ ὁ τιὸν πῆραρ ἔχων.
 Πῆρας μὲν ἔρ τρεῖς, ἀλλὰ καὶ ἐκόντος βίμασι
 Ἐφθέρξατ' ἄλλερ ἐμφερεῖς, μὰ τὸν δια
 Τῷ γράδι σωθῶν, δ' ἢ τῶν βουμένοις
 Τέτοις, ὑπὲρ δὲ τᾶντα ὁ προσαιτῶν καὶ βυπῶν
 Τὸ ᾧ ὑπολαφθὲρ τύφωρ ἀναγ πᾶρ ἔφην. hoc est,
 Monimus fuit quidam sciens uir, ὁ Philo.
 Contemptior quidem, scirens sed manticam.
 Tres ergo peras. uerum similitudinis
 Verbo est loquutus, tale per Iouem nihil
 Quale illud est, Te ipsum nosce, aut confinia.
 His uerba, scurra præter hæc et sordidus.
 Nam cuncta fastum dixit esse cætera.

Adeò uerò grauis ac constans fuit, ut contenti gloria solum uirtutem appeteret. Scripsit autem ludicra sententijs serijs

διμῶν. scrijs permixta, de appetitionibus duo, & exhortatorium.

ONESICRITVS.

ONesicritum quidam Aeginensem tradunt. Porro Demetrius Magnesium Astypalensem fuisse ait, et hic ex Diogenis ludo probatissimus. Videtur autem quiddam habere simile cum Xenophonte. Ille enim cum Cyro, hic cum Alexandro militauit. Ille Cyri παιδεία, hic Alexandri scripsit initia. Ille Cyri, hic Alexandri prosequitur laudes. Est autem & stylus utriusq; simillimus, nisi quòd apographus, & quod transcriptum est dissentit ab archetypo et exemplari. Fuit & Menander Diogenis discipulus cognomento Drymus Homeri admirator, & Hegesæus Sinopæus κλοῦς cognominatus, & Philiseus Aeginensis, ut prædicimus.

CRATES THEBANVS.

CRates Thebanus Aseondi filius, ipse quoq; inter sapientissimos Diogenis discipulos fuit. Cæterùm Hiprobotus non Diogenis ipsum fuisse discipulum ait, sed Brysonis Achiui. Huius ista feruntur ludicra:

Πῆρῃ τῆς πόλεως ἔστι μίσην ἐνὶ οἴκοι τύφῳ
 Καλὴ καὶ πύρα, περιβρίσιος, ἔδλην ἔχουσα.
 Ἐἰς ἣν ἐκέτι ἑσπυλαῖ ἀνὴρ μωρὸς, παράσιτος
 Οὔτε λίχνος πόρνος ἐπαγγελόμενος πυρῆτι,
 Ἀλλὰ θυμὸν καὶ σφόδρα φέρει, καὶ σῦκα καὶ ἄρτους.
 Ἐξ ὧν ἔπολεμισσι πρὸς ἀλλήλοισι πρὸ τῆτων
 Οὐχ ὅπλα κέκλιπται πρὸ κέρμαϊος, ἔπρὸ δόξης. ἰ.
 Est quædam medio constructa urbs mantica fasti,
 Pulchra quidem & pinguis, circumflua, rebus egena,
 Quam nullus parasitus adit, stolidus ue penetrat,
 Deditus aut quisquam damnosis ganeo scortis.
 Allia sed, panes, ficus, profertq; lupinos,

Nec

Nec pro gloriola capiunt aut sordibus arma.

Est & Ephemeris illa uulgatissima ita se habens: Ponito coquo minas decem, medico drachmam, assentatori talents quinq;, consiliario simum, meretrici talentum, philosopho triobolum. Vocabatur autem & Δυρεπανόϊστος, quod in omnem egrederetur domum & corripere. Sunt autem & eius hiuersus:

Τάδ' ἔχω δάσ' ἑμαυτοῦ καὶ ἐφρόνισα, καὶ μὲν ἅ μισθῶν
Σίμῳ ἑδάτω, τὰ δὲ πολλὰ καὶ ὄλβια τύφος ἑμαυτοῦ.

Hoc est,

Tantum habeo quantum didici, quantumq; labore
Percepi, & studio, rapuit sed cætera fastus.

Et quod illi ex philosophiæ studio accessisset,

Θίμμῳ τι χολήνῃ, καὶ τὸ μὲν εὖδὲς μίλην. hoc est,
Chocnix lupini, & cura nullius rei.

Fertur eius & illud: Amorem sedat fames, sin minus tempus, eis uerò si uti non uales, laqueus. Floruit circa centesimam & decimam tertiam Olympiadem. Hunc ait Antisthenes in Successionibus, cum in tragœdia quadam cerne-
ret Telephum sportulam tenentem* aliasq; opulentum ad
cynicam philosophiam prorupisse, illumq; patrimonio uen-
dito, erat quippe uir nobilis, cum congregasset plus quàm
ducenta talenta, ciuibus ea diuidisse, adeoq; constanter phi-
losophatum esse ut & Philemon comicus ipsius mentionem
faceret, ait nempe:

καὶ τὸ δίψης μὲν ἔχει ἑμάτιον δάσῳ

ἢ ἐγκρατὴς ἢ, τὸ δὲ χιμῶνος ῥάκος.

hoc est,

Aestate crassum uestiebat pallium,

Sed hyeme pannum, ut temperans euaderet.

Refert autem Diocles persuasisse illi Diogenem ut pecu-
lium dimitteret, ac si quid pecunie haberet, iactaret in ma-

re,

*τ' ἀλλὰ λ
πρὸν.

re. Atq; Cratis quidem domus illi ab Alexandro, Hipparchiæ uerò à Philippo. Quosdam ex propinquis ad se uenientes, atq; auertere ab instituto molientes sæpenumero baculo persequabatur, constansq; perdurabat. Porrò Demetrius Magnesijs ait deposuisse illum pecuniam apud trapexitam ea conditione, ut si quidem filij idiote essent, eam illis redderet: sin autem philosophi, plebi distribueret, nibilo quippe egere philosophos. Eratosthenes autem, cum ex Hipparchia, de qua dicemus, natus sibi esset filius Pasiacles nomine, cum iam adultum ad ancillæ adduxisset domum ac dixisset, hoc ei paternum esse matrimonium. Caterum moechorum apud Tragicos exilia & cædes esse præmium, eos uerò qui scertis congregarentur apud Comicos ex luxu & ebrietate in insaniam uerti. Huius frater Pasiacles fuit Euclidis discipulus. Eius facetum quiddam Phauorinus in secundo commentariorum refert. Ait enim cum pro quodam intercederet apud gymnasij principem, eius coxas tetigit. illo indignante, quid enim, ait ille, non ne & ista tua sunt sicut & genua? Dicebatq; possibile non esse inueniri qui lapsus non sit, sed ueluti in malo punico granum etiam aliquod putridum esse. Cum Nicodromum citharæ dum iratusset, cæsus in faciem est. Cartulam itaq; imponens fronti inscripsit, Nicodromus faciebat. Scorta ex industria insectabatur maledictis, unà & seipsum exercens ad perfrenda conuitia. Demetrio Phalereo qui panes ac uinum miserat, conuiciabatur dicens, utinam & fontes panes ferrent. Constat igitur aquam bibisse. Ab Atheniensibus ciuilibus iuris peritis arguebatur quòd sindone amicciretur, quibus ille, Theophrastum, inquit, ostendam uobis opertum sindone. non creditibus, induxit illos in tonstrinam ubi ille tondebatur, ostenditq; lino coopertum. Cum Thebis à principe gymnasi

si flagris cæsus esset, sine ut alijs placet, Corinthi ab Euthy crate, ac pede traheretur, ridebat, dicens:

Ἐλκε πωδῶδες τῆς αὐτῶν διὰ βυλῆς θεαοεισοῖο. hoc est,

Protractum pedibus detrufit limine sacro.

Diocletes autem pertractum eum à Menedemo Eretrici; si testatur. Nam cum esset decorus & Asclepiadi Pbliafio usui esse uideretur, tetigit Crates illius coxas dicens, intus Asclepiades, qua ex re indignatum Menedemum traxisse illum, idq; eum dixisse. Zeno nerò Citticus in libris de usu, pellem onis quoq; insuisse pallio refert, ut esset deformior. Erat autem & facie turpis, et cum se exerceret, ridebatur. Solebat autem sublatiis manibus dicere, confide Crates pro oculis & corpore reliquo. Hos enim uidebis irrisores iantiam & morbo contrahi, & beatum dicere, se autē ignauie arguere. Dicebat autem tandiu philosophandum esse, donec uideantur duces exercitus esse* asinarij. Desertos dicebat eos qui cum assentatoribus essent, nō secus ac uituli cum inter lupos sunt: neq; enim cum illis qui bene uelint, neq; cum his, sed insidiatores. Cum autem sentiret se morti proximum, inspiciebat seipsum dicens:

— Στάχθς ἀνὶ φιλῆ κβῆσῶν,

Βαίνθς ἀΐδαο δόμους κνφὸς ὄρῆω διὰ γῆρας. hoc est,

— Vadis nunc optime curue,

Vadis ad Orci ædes, longa gibbose senecta.

Erat quippe ex senectute curuatus. Alexandro rogante num uellet restitui ac refici patriam suam, quid, ait, opus est: rursus enim fortassis Alexander eam alius diruet. Habere se patriam contemptum gloria & paupertatem, que in potestatem fortunæ nunquam sint cessura. Diogenisq; ciuem esse inuidie* insidias non metuentis. Meminit ipsius et Menander in Geminis dicens:

Συμπ

Συμπόριπ ἀλίοςδε γ' τριβῶν' ἔχουσ' ἐμοί,
 Ὀσσορ κρᾶτῆσι τῶν κιωικῶ ποτ' ἠ γυνώ. hoc est,
 Mecum ambulabis tecta pallio, uelut
 Cratete nuper uxor atro cum cane.

Et filiam tradebat illis, ut ipse ait, probationi triginta in diebus discipuli eius.

M E T R O C L E S.

Metrocles Hipparchiæ frater, cum prius audiret Theophrastum Peripateticum, adeo corruptus erat, ut cum sepe inter differendum crepitum uentris emitteret, præ dolore animi domi inclusus moraretur. Hoc agnito Crates ingressus est ad eum consolaturus, ac lupinis industria uoratis, persuasit quidem illi primum uerbis, nihil mali fecisse, fore quippe prodigiosum, si non et secundum naturam flatum emitteret. Tum uero et ipse in huiusmodi crepitum crumpens illum similitudine rei seruauit, ac uerbis in spem erexit. Hinc ipsius auditor fuit, euasitque uir in philosophia eminent. Hic libros suos, ut ait Heaton in primo usuum, combussit dicens:

Τὰδ' ἐστ' ὄνειρων νεφέλων φαντάσματα. hoc est,
 Hæc somnorum sunt imaginaacula:

Ac si diceret, nugæ et deliramenta.

Sunt qui Theophrasti commentaria, quæ ex illius ore perceperat, combussisse ferant, ac dixisse:

Ἦρασε πρόμαλ' ὠδὲ, Θέτις νότυ σοῖο χαλίζε. hoc est,
 Mulciber huc propera, tuæ get Thetis arte decora.

Res docebat partim emi pecunia, ut domum, partim tempore et diligentia, ut disciplinas liberales. Diuitias nocere nisi quis dignè utatur. Obijt senex à seipso suffocatus. Porro discipuli eius fuere Theombrotus, atque Cleomenes. Theombroti auditor fuit Demetrius Alexandrinus,

Cleom

Cleomenis autem Timarchus Alexandrinus & Echeclus Ephesius, qui & ipse Theombroton audiuit, à quo Menedemus, de quo postea dicemus. Fuit autem inter illos insignis & Menippus Sinopeus. Capta est & illorum uerbis Metroclis soror Hipparchia.

HIPPARCHIA.

Hipparchia Metroclis soror. Erant autem Maronitæ Lambo. Anabat uerò Cratis uitam atq; uerba, neque ulla omnino procorum excellentia potuit auelli, non opibus, non nobilitate, non pulchritudine, sed hæc omnia sibi Crates erat, parentibusq; minabatur seipsam, nisi huic traderetur, necaturam. Cùm igitur Crates à parentibus puellæ rogaretur, uti ab hoc illam proposito auerteret, postquam egit omnia nec persuasit, exurgens omni sua suppellectile ante illius oculos exposita, hic ait sponsus, hæc eius possessio est, ad hæc delibera. Neq; enim esse nostri cõsors poteris, nisi eadẽ studia attigeris. Elegit continuo puella, sumptoq; illius habitu unà cum uirò circuibat, & congredebatur in aperto, atq; ad cœnas proficiscebatur. Quo tẽpore & ad Lysimachũ ad conuiuũ uenit, ubi & Theodorũ impiũ coarguit sophisma huiusmodi obijciens, quod faciẽs Theodorus iniuste agere nõ diceretur, id Hipparchia si faciat, facere iniuste nõ dicetur. Theodorus aut seipsum feriens iniuste non agit, ne Hipparchia quidem Theodorũ cædẽs iniuste agit. Tum ille ad id quidẽ minime respõdit, sed illius palliũ traxit. Sed neq; territa, neq; turbata est Hipparchia, ut mulier, uerũ dicẽte sibi illo:

* Τὴν τὰς παρ' ἰσοῖς ἐκλιπῆσα κερκίδα. hoc est, * aliàs τίτι.

Radios reliquit hæc apud telas suos.

Sum equidem, inquit, Theodore, sed num tibi malè de me ipsa statuisse uideor, si tempus, quod in telis consumptura

eram, disciplinae potius impedi? Hæc & alia innumera de philosophante foemina dicuntur. Fertur & Cratis epistolarum liber, in quibus præclare philosophatur. Stylus ipse sæpe Platoni similis uidetur. Scripsit et tragœdias altissimo philosophiæ stylo, quale illud est,

Οὐχ εἷς πᾶτρας μοι πύργος, ἢ μία μοι γένη,
 Πᾶσης ἢ χέρου καὶ πόλισμα καὶ δόμου
 Ἔτοιμος ἡμῖν ἐνδουατῆσσι πάρα. hoc est,
 Non turris una, nec casa una patriæ
 Mihi est, sed uniuersæ arces terræ, & domus
 Parata nobis mansio & coenacula.

Obijt uetulus, atq; in Bœotia sepultus est.

MENIPPVS PHOENIX.

Menippus & ipse Cynicus, patria quidem Phœnix, conditione seruus fuit, ut ait Achaicus in ethicis. Diocles autē dominum ipsius Ponticū fuisse, Batonēq; uocatum tradit. Cū uerò præ cupiditate pecuniæ importunus peteret, Thebanus fieri ualuit. E didit quidē dignum memoria nihil, at ipsius libri multo risu referti sunt, non secus atq; Meleagri, qui tempore eius fuit. Refert Hermippus diuturnum foeneratorem fuisse, uocatumq; ex ἡμεροδανδῆν τᾷδῃ. Nāq; nautica usura foenerari solere, et pignori accipere, ut pecunias cōplures cogeret. Tādē inſidiis ppeſſū omnibus priuatū esse, ac præ macore laqueo sibi uitā extorsisse. Nos autem iussumus in eū hoc carmine.

Φοίνικα τὸ γένος, ἀλλὰ Κρητικὸν κύναν ἡμεροδανδῆν,
 Τῆτο γὰρ ἐπεκλήζετο, οἷσθα Μένιπῳ ἰσως, Οὐθῆσι
 Οὐτὸς ὡς διωρῦχῆ ποτὲ καὶ πάντα ἔβαλλεν.
 Εἰ ἢ ἐνός φύσις κινῶς ἀνδρῶν ἀπεκρίμασεν. hoc est,
 Phœnicem genere, sed Creticum canem diuturnum
 foeneratorem,

Sic enim uocabatur, nostri Menippū forsità, ut Thebis

Ille perſodicbat olim, & omnia proſligabat.

Si autem canis naturam nouiſſet, ſe ſuſpendifſet.

Quidā eius libros nō ipſius eſſe, ſed Dionyſij & Zopyri Colophoniorū tradunt, qui iocādi cauſa cōſcribentes uelut cenſori idoneo dederūt. Fuerunt autem Menippi ſex: Primus qui de Lydis ſcripſit, Xāthūq; breuia nit. Secundus hic ipſe. Tertius Stratonicus ſophiſta, ex Caria oriundus. Quartus ſculptor. Quintus & ſextus pictores, utroſque memorat Apollod. Cynici autē uolumina xlii. ſunt. Nennia, teſtamēta, epiſtolæ cōpoſitæ ex deorū perſona, ad phyſicos & mathematicos, grāmaticosq; & Epicuri ſectus, & eas quæ ab ipſis religioſè colūtur *imagines, & alia. * ἀνάστα.

M E N E D E M V S.

Menedemus Coloti Lampſaceni diſcipulus fuit. Hic, ut ait Hippobotus, in tantum *prodigioſæ ſuperſti- * τρυφήσας.
tionis uenerat, ut ſumpto habitu furie circumiret, dicens ſpeculatoreſe ſe ex inferno ueniſſe ijs qui peccarent, ut deſcendens hæc ibi demouibus renūciaret quæ uidiſſet. Veſtis autem talis erat pulla tunica talaris, aſtricta puniceo balteo, pileus arcadicus capiti impoſitus habens intexta elementa xli. *cothurni tragici, barba prolixa, uirga * ὑπερήφαν.
in manu fraxinea Atq; iſtæ quidem uitæ ſunt ſinguli cuiusque Cynicorū. Subijcienda nunc & quæ in genere illis uifa ſunt. Siquidem & ſectam hanc philoſophiæ eſſe iudicamus, non ut quidam uolunt, conſtantiam uitæ. Placet ergo illis rationalem naturalemq; philoſophiam tolli oportere, ab Ariſtone Chio non diſcedentibus moraliq; ſoli intendi, quodq; plerique Socrati, hoc Diocles Diogeni inſcribit, hunc aſſerens dixiſſe inquirendum,

Ὅτιτοι ἐν μεγάροις κἀνὲν τ' ἀγαθὸν τι τίττυται. .i.

Quid domibus noſtris prauū rectiq; geratur.

Repudiant & disciplinas liberales. Denique neq; discen-
das literas dixit Antisthenes, ne frangi effecti peruertere-
tur alienis. Tollunt & geometriam & musicam, & cete-
ra id genus. Nempe enim & Diogenes cuidam ostendenti
sibi ὠροσκοπίου, utile sanè inuentum, ait, ne priuemur coe-
na. Ad eum uerò qui musicam ostentabat ait,

Γράμεις γὰρ ἀνδρῶν εἶ μὲν οἰκίσταις πόλις

Ἐὶ δ' οἶκος, εἰ δ' ἀλμοῖς καὶ τερεῖσι μασιρ.

hoc est,

Magnæ reguntur urbes nam prudentia:

At una cantu non queat regi domus.

Placet eis & finem esse secundum uirtutem uiuere, ut An-
tisthenes ait in Hercule, quemadmodum & Stoici. Nam

* κοινότης. Societas quædã est inter has duas sectas, unde & * Cynis-
mum dixere breuem ad uirtutem uiam, atque ita uixit &

Zeno Citicus. Placet itè eis simplex & parabilis uictus,
quippe qui* sobrijs cibarijs utuntur, & solis pallijs. Diui-
tias, gloriam nobilitatemq; contemnuunt. Pleriq; etiã her-
bis & aqua tantum frigida utuntur, operimentisq; fortè
oblatis & dolijs, sicuti Diogenes, qui dicebat Deorũ esse
proprium nihil indigere, corũ uerò qui dijs essent similes
minimis egere. Virtutem dicunt esse docibilem, ut in Her-
cule ait Antisthenes, esseq; minimè reiciendum, sed stu-
diosè colendum, ac sine peccato sapiètem, & * simili

* φίλος τῷ
θεῷ.

amicum fortunæ quoque nihil permittendum.

Quæ uerò inter uirtutem & uitia sunt,

indifferètia, ut Aristò Chius, appel-
lant. Et isti quidè Cynici suere.

Et isti quidè Cynici suere.

Veniendum nunc ad Stoi-

cos, quorum princeps

fuit Zeno Cratis

discipulus.

DI O G E N I S L A -

E R T I I D E P H I L O S O -

p h o r u m u i t a , L i b e r S e p t i m u s .

Z E N O C I T T I C V S .



ZENO Mnasijsiue Demei filius Citti-
cus ex Cypro, Graeca ciuitate Phoenici-
bus accolis. Collo fuit in alteram partem
inclinatiore, ut refert Timotheus Athe-
niensis in lib. de uitis. Apollonius autem

Tyrius, gracili corpore, statu procero, & atra cute fuisse
illum autor est. Vnde illum quidem, ut Chrysippus in v. ^{*αδραματιδ α.}
proverbiorū ait, Aegyptiū ^α palmitem dixit. Crura ha-
buit turgida & imbecilla infirmaq;. Iccirco & Perseus in
cōmentarijs cōiualibus, ipsam refert cōplures cœnas de-
clinasse. Vescbatur perlibēter ficibus ^α recētibus atq; ad ^{*χαυριτ.}
solē passis. Auditorq;, ut dictū est, Cratis fuit. Deinde Stil-
ponem etiā audisse & Xenocratē decennio perpetuò non
desunt qui affirmant, sicut Timocrates in Dionc. Polemo-
nis itidem frequentasse auditoriū. Porrò Hecaton & Ap-
pollonius Tyrius in primo de Zenone lib. scribit, cū ora-
culum cōsulisset, quo pacto uiuere optimè posset, respon-
disse deum, si mortuis concolor esset. Quod ille cū intel-
lexisset, se ad legendos antiquorū libros magno contulisse
studio. Deniq; Cratis hoc modo familiaritate usus est. Pur-
puram ex Phoenicia mercatus aduectās ad Pireū naufra-
gium fecit. Ea iactura subtristior factus Athenas ascendit
annos triginta natus, seditq; iuxta librariū. Legente autē
illo secundū Xenophontis cōmentariorum, delectatus ille,
& iam lætior sciscitatur, ubi nam eiusmodi uiri moraren-
tur. Opportunè tunc prætereunte Crate, digito illum bi-

bliopola ostendens, hunc, inquit, sequere. Ex eo iam Crates auditor factus est, aptissimus alioqui ad Philosophiā, uerū uerecūdius, quā ut se ad impudentiā cynicā cōferre posset. Id ubi animaduertit Crates, curare etiā in hoc illū suadens, ollam lenticula refertā dedit ut per Ceramicū ferret. Cū autē uideret pudescere illū ac se prae uerecundia tegere, baculo iectam perfregit illum. Illo fugiente & lenticula per crura defluente, quid, inquit, fugis punicolum? nihil mali passus es. Aliquādiu igitur audiuit Cratem. Quo tēpore cū scripsisset de Rep. quidā iocātes aiebant, in eandem canis illū scripsisse. Præterea scripsit & ista, de iura secundū naturā: de appetitu, siue de hominis natura: de perturbationibus, uel de uitijs, de officio, de lege, de * Græca peritia, de aspectu, de toto, de signis, Pythagorica, uniuersalia, de dictionibus, Problematum Homericorū quinq; de poëtica auditione. Est ipsius item & ars & solutiones & argumenta: i. cōmentaria Crates moralia, atq; isti quidem libri eius sunt. Postremò discessit, & quos prædiximus audiuit ad xx. annos, ubi & illū dixisse ferūt. Tunc secūdis uentis nauigauit, quando naufragiū feci. Alij sub Crate hoc dixisse aiunt, Quā bene fortuna facit, quæ nos ad philosophiā impellit. Alij dū Athenis diuersaretur, audito naufragio dixisse illum ferūt, Recl' è sanè egit fortuna, quæ nos ad philosophiā impulit. Quidam deposito Athenis onere, sic demū ad philosophiā fuisse conuersum. Vertens igitur se ad porticū uariā, quæ & πειραιάκιον appellabatur, & ex uariis & multæ sciētiae pictura Polygnoti ποικίλη, orationē formabat, uolēs et locū illū stabilem facere, nullisq; seditionibus ultrā uiolabilem. Namq; ad m. cccc. xxx. ciues ibi fuerant necati. Eō igitur ad illū audiendū discipuli iam cōfluebāt, atq; ideo Stoici uocati sunt etiā qui ab ipse

antea Zenonij appellabatur, ut Epicurus in epistolis ait. Siquidē & ante illū Stoici qui in illa morabantur, poēta dicti erāt, ut ait Eratosthenes in v 1 1 1. de antiqua comœdia, à quibus multū incrementū ea appellatio accepit. Enimvero summo in honore apud Athenienses habebatur Zeno, adeo ut urbis ac mœniū apud illū claves deponerent, coronāq; aurea, & ærea imagine honorarent. Hoc autem & ciues ipsius fecisse ferūt, magno sibi ornamento fore uiri imaginē existimātes. Amplectebatur illū & Sidonij Cittici. Suscipiebat illū & Antigonus, & si quando Athenas cōtēdisset, auditor eius erat, multumq; orabat ut se ad eū cōferret. Id ille non paruit quidē ipse, cæterum Persæum unum ex familiaribus nūsit Demetrii filium genere Citticum, qui olympiade cxxx. florebat, Zenone iam senē. Est autem hic exemplum epistolæ Antigoui, ut refert Apollonius Tyrius in his quæ de Zenone scripsit.

R E X A N T I G O N V S Z E -
N O N I P H I L. S.

EGO fortuna me quidem & gloria uitam tuam anteire existimo, cæterum disciplinis studijsq; liberalibus et perfectā felicitate quam tu possides, longē abs te præcellis sentio. Quocirca te orare statui, uti ad me proficiscaris, id mihi persuadens te preces meas minimè irritas fieri passurum. Tu igitur modis omnibus enitere, ut tuo cōtubernio fruamur, certò sciens, nō mei tātum, sed omnium simul Mæcedonū eruditorē fore. Nā qui Mæcedoniæ regem erudit, atq; in uirtutem imbuat, cum & subditos quosq; instruere ad fortitudinē & probitatem, certū est. Nā cuiusmodi fuerit dux, tales ut plurimum subditos fieri necesse est. Vale.

Ad hæc Zeno ita respondit:

AMPECTOR tuum tam uehemens discēdi studium, quōd ueram, utilem atq; necessariā, non popularem & quæ ad peruertēdos mores tendit, eruditionē apprehēdere instituis. Qui enim philosophiæ amore ac studio tenetur, declinatq; celebrem illā & uulgarem uoluptatem, quæ quorundam adolescentulorum animos efforminat, cū non natura modō nobilitatem tucri, uerū quidem uirtutis quoq; instituto manifestum est. Porro liberali ac nobili ingenio si adijciatur modica exercitatio, neq; desit preceptoris copia, maturē ad perfectam uirtutis euadit frugem. Equidē nisi senectus mihi obsisteret, sum enim octogenarius corpusq; præterea inualidum, ipse ad te uenirē, ut iubes. Quia uerō id non datur, quosdam ex contubernaliibus meis ad te mitto, qui animi bonis me minimē inferiores sunt, & corporis etiā commodis exuperant. His si tu studiosē congregiare, nihil quod ad perfectam pertinet beatitudinem desiderabis: Vale.

Misit autem Persæum quem prædiximus, Thebanumq; Philonidam. Vtriusq; horum Epicurus mentionem facit in epistola ad Aristobulum fratrem, cōgressosq; Antigono memorat. Placuit Atheniensium quoq; de illo decretum, quoniam est memorabile subnectere. Est autem eiusmodi decretum: Arrenida principe Acamantidis tribus, quinto magistratu Augusti decima, magistratus decim tertia præsidentium concio rata decreuit, Hippius, Cratistoteles Xympeteon & ceteri primarij, Thraso Thrasonis filius Anæensis dixit, Quoniā Zeno Mnasei filius, Citticus, complures annos in ciuitate philosophē uersatus est, atque in omnibus uir bonus esse perstitit, ac iuuenes quæ ad illū disciplinæ causā cōuenerūt ad uirtutē & frugal

Galitatem exhortando, ad ea que sunt optima intendit, uita-
 tam suam uerbis ac doctrinae suae consentaneam exemplar
 omnibus præponens, bona fortuna uisum est plebi lauda-
 re Zenonem Mnasæi filium Citticum, & aurea corona ri-
 tæ ac legitimè ornare propter singularem eius uirtutem
 & temperantiam. Præterea que construxere illi sepultu-
 ram in Ceramico publicè. Coronæ autem faciendæ ex ædi-
 ficandis que tumuli plebem iam quinque uiros ex Athe-
 niensibus eligere qui curam habeant. Decretumq; hoc scri-
 bam plebis inscribere columnis duabus, licereq; sibi alte-
 ram in Academia, alteram in Lycio ponere. Sumptus ue-
 rò columnarum distribuere eum qui negotiis præest, ut
 omnes intelligant Atheniensium plebem bonos uiros &
 uiuos & defunctos honorare. Ad huiusmodi autem stru-
 cturam electi sunt Thraso Anacæus, Philocles Piræus,
 Phædrus Anaphlystius, Melon Acarneus, & Mycethus
 Sympalleteus. Hoc exemplar decreti fuit. Refert autem
 Antigonus Caristius ipsum se non negare Citticum. nam
 cum unus eorum è numero fuerit, atque in columna de-
 scriptus sit, qui ad lauacri structuram contulere Zenonis
 philosophi, ut etiam Citticus adijceretur orauit. Cum ue-
 rò fecisset aliquando* uasculo cauum operculum, circum-
 strebat pecuniam, ut Crates præceptor promptum ha-
 beret ac paratum necessarium uictum. Aiunt illum plus
 quàm mille talenta habuisse cum uenit in Græciam, eaq;
 nautis scenerari solitum. Edebat modicè panem & mel,
 & suavis uini paululum bibebat. Pueris semel serè aut bis
 usus est, & ancillula quadam, ne sexum odisse uideretur.
 Eandem quoque domum ipse & Persæus unà habuit. Is
 cum aliquando tibicinam mulierem ad eum induxisset,
 ab se raptam ad Persæum abduxit, eratq; ad illum aditus

facilis, neque ipse difficilè quò quisq; uellet circumdaba-
tur, adeò ut sæpe apud eum Antigonus cœnaret rex, atq;
ad Aristoclem citbarœdũ ad cõuiniũ cum illo unà itabat.
Sensim tamen id cuitasse traditur, ac declinasse, ne nimis
esset popularis, adeò ut in summo gradu consideret deui-
tans uel alterã perturbationis partẽ. Neq; uerò cũ pluri-
bus quàm duobus uel tribus ambulabat. Quibusdã uerò, ut
Cleãtes ait in libro de ære, iubebat *es dare*, circũstantes
uti ne sibi molesti essent. Cũ circũstarèt eũ multi confr-
tiq;, ostẽdens in porticu in summo ligneã aræ circũfrẽti-
tiã, Hæc, ait, aliquando in medio erat exposita, quia uerò
impedimento erat, scorsum posita est. Vos igitur uosmet
ex medio tollẽtes minus molestiarũ nobis exhibebitis. De-
mochare autẽ Lachetis filio salutante illũ, atq; dicente, si
quid opus haberet dicturũ se ac scripturũ Antigono pre-
bituro omnia, indignatus postea illi congressus non est.
Fertur autem post Zenonis mortem Antigonom dixisse,
quale spectaculum perdidisti. Vnde & Atheniensibus per
Thrasionem legatum, ut in Ceramico illi sepulturam fe-
cerent, petijt. Interrogatus autẽ cur illum adeò admire-
retur, quia, inquit, cũ illi à me multa & magna sepe da-
ta sint, nunquam * emollitus est, neque humilis apparuit.
Erat autẽ & ad inquirendũ solers, subtilisq; in omnibus
ac diligens. Vnde & Timon in Sillis de eo ita scribit:

Καὶ Φοίνιασιν ἴδον Λιχνογράμω σκιερῶ ἐνὶ τύρῳ
Πάρτων ἰμείροσιν, ὃ δ' ἔρρεθ γύργαθ & αὐτῶς
Μικρὸς ἰὼν, γούρ δ' ἔχει ἐλάσσονα σκινδαφόο. hoc est,
Vidi & in umbroso fastu Lichnogram Phœnissam
Omnia quæ cuperet, sed hiabat gurgathus eius
Distillans, & cui scindapso erat inferior mens.

Diligenter autem & accuratè cum Philone dialectico se

exercebat, atque una uacabat. Vnde non minori admirationi apud iuniorem Zenonem est habitus, quam Diodorus preceptor eius. Erant autem cum ipso * nudi sordidiq; homines, ut ait Timon:

* γυμνοὶ ὀπίσθιοι

Ὅρα ποιεῖσάων σύναγει ἄφορ, οἱ περὶ πάντων

Πτωχότατοι τ' ἄσπαρ, ἢ κερύτατοι ἀσῶρ. hoc est,

Vnam in congeriem donec cumularet egenos,

Qui leuitate, simul superarent sordibus omnes.

Enimvero gestus ipsius subtristis grauisq; & acer fuit. Vnde & rugabat frontem, & ora contrahabat. Vili prae-

terea ualde apparatu erat, & qui barbaricam tenuitatem

redoleret, idq; sub pretextu frugalitatis faciebat. Si quem

obiurgasset, circuncisè id ac breuiter, neq; nimium, sed uelut

ex longinquo faciebat, ut exēpli gratia de eo qui se nimio

studio cōponeret aliquando ait. Cū enim ille uehiculum

quoddā lente segniterq; transcenderet, meritò, inquit, sus-

spectum habet lutum, neq; enim se in illo ueluti in speculo

intueri potest. Cū uerò Cynicus quissiam oleum se in ua-

sculo non habere diceret, atq; ab eo postulareret, se minime

daturum asseuerauit, abeūtem uerò animaduertere iussit,

uter esset impudentior. Cū esset autē in amasiū Chremō-

nidem affectus, ipso & Cleāthes assistētib; surrexit, cūq;

admiraretur Cleāthes, ait, & medicos audio dicētes, prae-

clarū esse ad tumores quosq; remediū quietem. Duobus in

cōuiuio iuxta se recumbentibus, cū is qui sibi adiacebat,

inferiorē sociū* pulsaret pede, ipse hunc pulsauit genu, cō *

* ἀποδιδύμω

uerso illi, quid ergo, ait, illū abs te pati arbitraris qui sub

te est? Ad eum qui pueros amabat, neq; magistrōs habere

sensum ait, si semper inter pueros uersentur, neq; illos. Di-

cebat autem * eruditorum sermones & imperfectos Alc-

* ἐπιμαχίμων

* ὅ

xandriæ pecunie similes esse. Nam gratos quidem oculis,

ac pictos mouet & instar, nihilo tamen esse meliores. Eos uerò qui secus essent, tetradrachmis Atticis assimilabat, temere quidem ac rusticè incisis, sed qui pictam orationem superare possunt. Aristone autem discipulo non satis ingeniosè multa, quædam etiam temere procaciterq; disserente, possibile nò esse, inquit, ita dicere, nisi ebrius te genuisset pater. Vnde ipsum etiam loquacem appellabat. Breuis ipse in loquendo & circuncisus. * Edaci cuidam nihil osniorum socijs inter conuiuandum relinquenti, appositum ingentem piscem sustulit, solusq; comedere uelle uidebatur. Cùm ille in eum intueretur, quid ergo, ait, socios quotidie tolerare arbitraris, si tu meam edacitatem ferre non uales? Adolescentem instantius quàm per ætatem conueniret, quiddam inquirentem, ad moto speculo iussit inspicere: rogauit deinde num sibi uideretur ei faciei cõgruere tales questiones. Dicente quodam Antisthenis sibi cõplura minime placere, adducto in medium Sophoclis testimonio, rogauit, num illi bene quædam etiam habere uiderentur, illo se nescire dicente, non puderet, inquit, si quid ab Antisthene malè dictum sit, hoc indagare & memoriter tenere, si quid uerò boni, negligere neq; meminisse? Cuidam breuia esse philosophorum * dicta asserenti, uera, inquit, loqueris, oportet nempe, si fieri possit, breues esse illorũ & syllabas. Dicente quodam de Polemone, quòd alia proponeret & alia loqueretur, substomachans, quanti enim, inquit, faciebat quæ dabantur? Operæpretiũ esse dicebat, eum qui disputaret, in morem histriõnũ uoce uiribusq; magnum esse, os tamen aperire non debere inmodicè, quod ij faciunt qui plurima loquuntur quidem, sed ea bene dicere non possunt. His qui bene dicerent, locũ minime relinquendum, ueluti præclaris artificibus in spectando. Cõtrã uerò

audit

auditorum sic eis quæ dicuntur intentum esse oportere, ut non uacet illi ad uotas faciendas. Adolescenti loquaciori, aures, inquit, tuæ, in linguam cōfluxere. Formoso cuidam dicenti, non uideri sibi amaturum sapientem, nihil, ait, nobis formosis esset infelicius. Dicebat et philosophorū plurimos, multis in rebus esse insipientes, in paruis² fortuitisq; ^{* τυχεύων} imperitos. Adijciebatq; Caphesij illud, qui cūm animadu- uerteret quendam ex discipulis inflatum atq; turgidum, percutiens dixit, nō si magnus fueris, bonus eris, sed si bonus, magnus. Adolescente quodam audacius loquente, dicere, inquit, non possum adolescens quæ occurrunt mihi. Rhodio cuidam formoso atq; diuiti, cæterum ad aliud nihil utili, cūm nollet recipere eum ad philosophiam, primò quidē super gradus concisos sedere illam iussit, ut abollam faceret, deinde uerò in pauperum locum introduxit, ut inter paunos eorum uersaretur, postremò recessit adoles- scens. Nihil fastu esse indecentius dicebat, id quod tum in cæteris, tum in iuuenibus maximè. Monebat non circa uoces et uocabula memoriam, sed circa intelligentiam men- tem exercere oportere, ut ne ueluti ² lixaturam quandam ^{* Græc. ἰψήφω} assumamus. Cōuenire maximè iuuenibus dicebat in omni- ² ^{* οὐκασίμω} bus uti summa honestate, habitu, incessu, amictu. habe- batq; semper in ore Euripidis de Capaneo uersus,

Βίος ἢ ἢ ἀντὶ, ἡκίστα ἢ ὄλβω γάυρος ἢ,
 Φρόνημα δ' οὐτι μείζον εἶχευ ἢ πένυς ἀνὴρ. hoc est,
 Erat quidē illi unde uiueret, sed fortuna nō efferebatur,
 Neq; maiori fastu erat quàm quiuis pauper.

Dicebat ad perceptionem disciplinarum nihil esse alic-
 nius poetica, nulliusq; nos rei maiorem inopiam perpeti,
 quàm temporis. Interrogatus quis esset amicus, alter, in-
 quit, ego. Scruium in furto, ut aiunt, deprehensum uerbe-
 rabat

rabat, cumq; ille diceret, fatale mihi erat fierari, & cedi, inquit. Pulchritudinem dixit uocis florem esse, alij uero pulchritudinis nocem. Cum familiarium cuiusdam iuuenem liuentem aspexisset, uideo, inquit ad illum, tui furoris uestigia. Cuidam unguentis delibuto, quis, ait, mulierem olet Dionysio cuidam querenti cur se solum non corrigeret, quia, inquit, tibi minus credo. Inepta, & nihil ad rem loquenti adolescentulo, idcirco, inquit, aures habemus duas, & os unum, uti plura audiamus, loquamur pauca. In conuiuio tacitus sedebat: percontanti causam, nuncia, inquit, regi adesse quendam, qui tacere sciat. Qui autem interrogabant legati à Ptolemæo aduenerant, & discrete cupiebant quid de illo regi nunciarent. Interrogatus quonam esset animo aduersus maledicta, dixit, uelut si legatus absque responso remittatur. Refert Apollonius Tyrius, quod cum Crates eum per pallium à Stilpone retraheret, dixerit, ô Crates commodissimè auribus philosophum teneas. Cum igitur persuaseris, tum illum trabe. Nam si per uim egeris, corpus quidem apud te, sed animus apud Stilponem erit. Versatum illum & cum Diodoro, Hippobotus autor est, apud quem & dialecticæ studuit. Iam uero proficiens atque prouectus Polemonis frequentabat auditorium * calcandi fistus causa. Denique illum dixisse ferunt, Non latet nos Zeno te per hortianuas irrepere furantiq; dogmata, eaq; Phœnicum more induere. Fertur cum dialecticus sibi septem species dialecticas περιζωή sermone demonstrasset, interrogasse quidnā sibi mercedis dari uellet, poscentiq; centum, ducentum dedisse, tanto discendi amore tenebatur. Aiunt illum primū καθύκου, id est, officium uocasse, librumq; de illo scripsisse. Hesiodi item uersus mutare solitum in hanc sententiam:

* ἀτροπίαν
πικράν;

Κεῖν ἔ μὲν πανάριστος ὅς ἐν ἐπιόντι πίβεται.

Ἐσθλὸς δ' αὖ κακῶν ὅς αὐτὸς πάντα νοήσει. i.

1. Optimus ille quidem qui paret recte docenti,

2. Nec malus ille, potest qui per se noscere cuncta.

prestantiorē enim eum esse, qui bene quod dicitur audire possit, atque eo uti, quàm qui per se ipsum omnia assequitur, huic enim solum adesse intelligentiā, qui uerò obtinere, inesse præterea et effectum. Rogatus cur seuerus eū esset, in cōiuiuo tamen hilaresceret, ἔ lupini ait, cū sint amari, persusi tamē aqua dulcescunt. Porro Hecaton scribit in secundo chriarum, eiusmodi consortia non illibēter admittere solitum, ac dicere melius esse pedibus quàm lingua labi, bene paulatim aliquid fieri nō parum esse. Hoc alij Socratis dicunt. Erat autem patientissimus, ἔ simplicissimi uictus, crudisq; tantū cibis utebatur, ἔ tenui pallio, ita ut de illo diceretur:

Τὸν δ' ἐν ἄρ χειμῶν κρυβείσ, ἐν ὄμβρ ἔ ἀπώρῳ

Οὐ φλόξ ἠελίοιο λαμάσεται, ἔ νόσ ἔ ἀνῆ,

Οὐχ ὡς τίς δλίμει ἐναριθμείος, ἀλλ' ὄγ' ἀτρήος

Ἄμφι διδασκαλίῃ τέταται νύκτατε καὶ ἡμαρ. hoc est,

Hunc non acris hyems domuit, non frigidus imber,

Non solis radij, non uis teterrima morbi,

Non quicquid uulgò pretiosum, inuictus at unius

Instabat grauibus studijs, noctesq; diesq;.

Comici tamen imprudentes hunc dū uituperant, laudant.

Namq; Philemon in comœdia philosophi ait:

Εἰς ἄστρου ὄψου ἰσχαείσ, ἐπιπιῶν ὕδωρ.

Φιλοσοφίαν καινῆν γδ αὐτὸς φιλοσοφεῖ

Περὶν διδασκαλίῃ καὶ μαθητὰς λαμβάνει. hoc est,

Cum pane caricas uorat, ἔ aquam bibit,

Exercet ignotum philosophiæ genus,

Docet

Docet esurire, dehinc auditores capit.

Alij Posidippū putant. Iam uerò serme & in prouerbium abiit illud, ut diceretur de eo, Continentior Zenone. Sed & Posidippus ait in translatis, Itaque diebus decem Zenone continentius. Re enim uera omnes præcedebat forme excellentia, & honestate, magnaq; per Iouem felicitate. Quippe nonagesimo octauo ætatis anno uita excessit incolumus, atque integer, ac sine morbo. Persæus autem in scholis moralibus septuaginta duorum annorum migrasse tradit ex uita. Athenas quippe concessisse ætatis anno x x i i. Quinquaginta uerò & octo annos scholæ præfuisse Apollonius autor est. Sic autē obiit. Cùm abiret è schola, offendit, digitumq; persregit. Manu uerò terram feriens, dixit illud ex Niobe,

Ἐρχομαι τίμ' αἰεὶς; hoc est,

En adsum, quid me oro, uocas?

Continuoq; se strangulans interiit. Athenienses autem uilum in Ceramico sepelierunt, decretisq; quæ supra prædiximus, honorauerunt, uirtutis illi testimonium addentes.

In quem Antipater Sidonius sic scripsit:

Τῆνος ὁ δὲ Ζήνων κτήσιω φίλος, ὅς ποτ' ὄλυμπος

Ἐδραμετ, δὲ Ὀσση Πύλιον ἀνθέμενος.

Ὁὐ δὲ τὰ γ' Ἡρακλῆος ἀίθλια, τὴν ἢ ποτ' ἄστρα,

Ἄτρα πῶρ μέγας εὖρε σαορροσυνας. hoc est,

Hic Zeno ille deus patriæ, qui nuper olympum

Scandit, nec Ossæ Pelion imposuit.

Gesta etenim magni non Herculis ista, sed altam

Virtute inuenit solus ad astra uiam.

Zenodotus Stoicus * Zenonis discipulus aliud scripsit in hanc sententiam:

Ἐκλιπας, αὐτάρ κ' ἀναρεῖς, κενισαρχία πλῆτων

Ζήνων

* Διογένης,
Diogenis.

Ζήνων σὺν πολὺν σιμενὸς ἐπισκινώω.

Ἄρσεν γὰρ λόγον εὖρες, ἀνεθλίψω ἢ προσεία

Λίγεισιρ ἄφρονεσ ματέρῃ ἐλαθόριαι.

Εἰ ἢ πάτρα Φοίνιασα, τίς ὁ φθόνος ἢ καὶ ὁ Κάδμου

Κανός, ἀφ' ἧ γραπῆσιν Ἑλλάς ἔχει σελίδα. hoc est,

Vixisti frugi, spreto prædiuite luxu

Spectandus, cano Zeno supercilio.

Pugnasti ingenio, inuenisti i mascula uerba,

Et tibi libertas dulcis amica fuit.

Si patria es Phœnix, quid tum? nam Cadmus est ipse

Phœnix, cui debet Græcia docta libros.

In genere autem de omnibus Stoicis Athenæus epigram-
matum scriptor hoc edidit:

Ὡ Στωϊκῶν μυθῶν ἀδύμιονε, ὦ πανάρισα

Δόγματῶσιν ταῖσιν ἰδρῶσιν ἐνθὲ μύθοισιν σελίδισιν.

Τὰν ἀρετῶν ψυχῶσιν ἀγαθὸν μόνον, αἰδέσθαι γὰρ ἀνδρῶν

Μόνα, καὶ βιοτῶν ῥύσατο κὴ πόλιαισιν.

Σαρῶσιν δὲ ὑδὲ πάθημα φίλον τέλει ἀνδράσιν ἄλλοισιν

Ἡ μία τῶν μνήμης ἦενσε θυγατέρων, hoc est,

O' Stoicæ gnari sectæ, quàm insignia uestra

Dogmata, quæ sacris scribitis in tabulis.

Esse bonum unam animi uirtutem, sola tuctur

Quòd ualidas urbes, quodq; ea sola homines.

Ast alijs uitæ scopus esset spurca uoluptas,

Vna egit pulchræ filia Mnemosynes.

Diximus iam quemadmodum Zeno è uita discesserit, atq;
in panmetro nostra sic de eo scripsimus,

Τὸν κριτῆσιν Ζήνωνεσ θασεῖν λόγος, ὡσ ὑπὸ γέρας

Πολλὰ καμῶν ἐλύκει, οἶδε μύθων ἀστος

Οἶδ' ὅτι προσκόψασιν ποτὲ φῆ, χειρὶ γὰρ ἀλάσασ

Ἐρχομασ ἀντόματῶσιν δὲ, τί μιστὶ με κελῶσιν. hoc est.

Cittensem nariè extinctum Zenona loquuntur,

Hi confectum annis, hi perijsse fame.

Ast alij dixisse ferunt lapsu malè lesum,

Ecce tibi ultro adsum, quid nre ita quæso uocas?

Nam nonnulli ita mortuum asserunt, atq; de eius morte hæc dicta sint. Refert Demetrius Magnesium in æquinocis Mna scum huius patrem sæpe utpote mercatorè Athenas aduentantem complures Socraticos libros Zenoni adhuc puero aduexisse. Tamq; tunc in patria philosophiæ desiderio flagrantem, Athenas profectum: Crati congressum esse. Videtur autem, inquit, & ipse circa negationes errantium finè statuisse. Sed & per capparim, ait ille, iurabat sicut & Socrates per canem. Quidam tamen, ex quibus est Cassius Seppsius, in plurimis Zenonem accusant. Primò quidem quòd disciplinas liberales inutiles denuntiet, in principio sue reip. Secundò quòd inimicos & hostes & seruos & alienos sibi inuicem dicat omnes qui probitati studeant, & parentes filiorum, & fratres fratrum, & propinquos propinquorum. Rursusq; in rep. commendat ciues, & amicos, & propinquos, ac liberos solos esse qui sint studiosi. Stoicis itaq; parentes ac liberi inimici sunt, non enim sunt sapientes. Vxoresq; communes itidem in rep. statuatur, ac secundum ducentos, neq; sacra, neq; iudicia, neq; gymnasia in urbibus construi permittat, atq; ita de moneta scribat. Nummum uerò neq; commutandi gratia, neq; peregrinationis causa parari arbitrandum est, eandemq; uestem uiros ac mulieres indui præcipiat, nullamq; corporis nudare partem. Porrò hanc eius esse remp. & Chrysippus in libro de rep. scribit. De amatorijs item disseruit in principio libri, qui inscribitur, ars amatoria. Similia identidem scribit in diatribis. Huiusmodi quædam sunt apud Cassium, itemq;

apud

apud Hesidorum rhetorem Pergamenum qui etiam expun-
 ctis ac erasa ait ex libris quæ malè sentirent, ac dicerent
 Stoici ab Athenodoro Stoico, cui commissa erat seruanda
 bibliotheca Pergamena, deinde reinserta esse deprehenso
 ac periclitante Athenodoro. Hactenus de his quæ illi fue-
 runt obiecta. Fuere autem octo Zenones. Primus Eleates,
 de quo dicemus. Secuudus hic ipse. Tertius Rhodius, qui
 locorū scripsit historiā. Quartus historicus, qui Pyrrhi in
 Italia ac Sicilia gesta cōscripsit, epitomenq; Romanorum,
 & Carthaginiensiu rerum. Quintus Chryssippi discipulus
 qui libros quidem scripsit perpaucos, sed cōplures discipu-
 los reliquit. Sextus medicus Herophilus, intelligentiæ acu-
 mine potius, quàm scriptura clarus. Septimus grammaticus,
 cuius inter cetera etiam epigrāmata feruntur. Octauus Si-
 donius genere, philosophus Epicureus, sensu & elocutio-
 ne clarus atq; apertus. Zenonis uerò discipuli fuere com-
 plures, hi tamen nobiliores, Perseus Demetrii filius Citti-
 cus. Hunc alij quidem necessarium, alij uerò famulum illius
 tradunt, unumq; ex his qui ad scribendos libros missi sibi
 ab Antigono fuerant, cuius & filij Alcyonei nutritor fue-
 rit. Eius igitur experimentum cum aliquando capere Anti-
 gonus uellet, falsò sibi nunciari fecit prædia sua ab hosti-
 bus fuisse direpta, & cum tristior effectus esset, uides, in-
 quit, diuitias non esse indifferentes. Feruntur eius ista uo-
 lumina: de regno, Laconica resp. de nuptijs, de impietate,
 Thyestes, de amoribus, Exhortatorij, διατριβῶν, χρεῶν,
 IIII. cōmentaria, in Platonis leges v II. Aristo, Miltiades
 Chius qui ἀδιαφορίας, hoc est, indifferentiā inuexit, Hicri-
 lus Chalcedonius, qui finem dixit esse scientiam. Dionysius
 qui in uoluptatem transtulit. Nam ob uehementem lippitu-
 dinem grauabatur iam dolorem dicere indifferentem. Fuit

autem Heracleotes. Sphærus Bosphoranus, Cleanthes Phani-
 nij filius Asiæ, qui illi in schola successit. Hunc ille ceteris
 durioribus tabulis comparare solebat, quæ uix quidem et
 cum difficultate scribuntur, sed quæ inscripta fuerint, ser-
 uant diutius. Porro Sphærus post Zenonis mortem Clean-
 this idem auditor fuit, dicemusque de illo cum ad Cleanthem
 uenerimus. Erant autem et isti discipuli Zenonis ut Hip-
 pobotus ait, Athenodorus Solensis, Philonides Thebanus,
 Calippus Corinthius, Possidonius Alexandrinus, Zeno Si-
 donius. In genere uero de dogmatis Stoicis omnibus in
 Zenonis uita mihi dicendum putavi, quod is eius sectæ autor
 fuerit. Sunt quidem eius et conscripti libri, in quibus ita lo-
 cutus est ut Stoicorum nemo. Porro dogmata siue decreta
 sunt ista in summa. Dicemus autem summam ut in alijs con-
 sueuimus facere. Tripartitam esse dicunt philosophiæ ra-
 tionem, aliam quippe physicen, ethicen aliam, tertiam logi-
 cen dici. Sic autem primus diuisit Zeno Citticus in libro de
 oratione, Chrysippusque in primo de oratione, atque in pri-
 mo Physicorum. Apollodorus item Ephillus in primo In-
 troductionum ad dogmata. Eudromusque in morali insti-
 tutione. Diogenesque Babylonius et Possidonius. Hæc uero
 partes Apollodorus quidem locos uocat, Chrysippus
 uero atque Eudromus species, alij genera. Enim uero philo-
 sophiam animali similem dicunt, ossibus ac nervis logicen,
 carnibus ethicen, animæ physicen consistentes. Siue rursus
 ouo, esse quippe superficiem logicen, sequentia ethicen,
 intima et penitus abstrusa physicen. Sunt qui agro frugi-
 fero, quippe circumiectam sepem logicen, fructum ethicen,
 humum ac arbores physicen. Nonnulli ciuitati muris opti-
 mæ septæ ac pulchræ ex dignitate administratæ. Neu-
 tran uero partem præferri alteri, sicut quidam eorum mixtas
 arb

arbitrantur, easq; confusè ac permixtè tradunt. Alij uerò logicam primam, secundam physicam, tertiam ethicam statuunt. Ex quibus est Zeno in libro de ratione, & Chrysippus, & Archedemus, & *Eudromius. Ptolemæensis uerò Diogenes ab ethicis incubat. Apollodorus autem ethicam secundo in loco constituit. Porro Panætius & Possidonius à physicis initia sumunt, ut Phanius inquit, Possidonij necessarius, in primo Possidonij qui de scholis inscribitur. Cæterum Cleanthes sex philosophiæ partes ait, dialecticam, oratoriam, moralem, civilem, naturalem, theologiam. Alij has partes non rationis, uerùm philosophiæ ipsius tradunt, ut Zeno Tarsensis. At partem in binas disciplinas diuidi pleriq; autumant, rhetoricam atq; dialecticam. Quidam uerò & indefinitam speciem quæ de regulis est atq; iudicijs. Alij definitam ipsam diuidunt. nam de regulis atq; iudicijs partem assumunt ad inueniendam ueritatem: in ipsa enim fantasiarum differentias dirigunt. Eandem itidem definitiuam ad agnitionem ueritatis, quippe per notiores res accipiunt. Porro rhetoricam artè bene dicendi circa orationem, ad persuadendū idoneam. Dialecticam uerò rectè differendiscientiam, circa orationem, quæ interrogatione & responsione consistit, uersari dicunt. Quocirca ipsam ita diffiniunt, Scientiam ueri falsiq; & neutrius. Ac rhetoricam quidem ipsam tripartitam esse dicunt. Nam aliam deliberatiuam, aliam iudicialem, tertiam demonstratiuam. Diuidi autem in inuentionem & elocutionem, & dispositionem, & actionem. Orationem autem rhetoricam, in exordium, & narrationem, & confutationem & epilogum. Cæterum dialecticam diuidi in *figuram * τὴν ἀποφ. eorum quæ significantur & uocis locum. Et locum quidem eorum quæ significantur, diuidi in figuram eorum quæ sin-

guntur, atq; eis subsistant, & ijs enunciationibus atq; ex se perfectis & predicamentis & finalibus, rectis atq; sapinis generibus atq; speci. bus. Eadem ratione & ex orationibus, ex modis atq; syllogismis, ex eis item que preter uocem & res sunt sophisticatis, ut sunt sermones falsi atq; ueri, & negantes, ἀποφάται, & his similes, deficientes & ambigui & cōcludentes & obscuri, *cornuti, & αἰτίαι, hoc est, nihil importantes & metētes. Esse autem dialectice locum proprium quē prædiximus de uoce ipsa, in quo ostenditur literata uox, & quedam orationis partes, ac de solcismo & barbarismo & poëmatibus & amphibolijs, & de canora uoce, & de Musica, & de terminis secundum quosdam, diuisionibus item & dictionibus. Aunt autē utilissimā esse syllogismorū intelligentiā ac subtilitatem, quippe demonstratiuū ostendere, idq; multum ad emendationē dogmatū conferre, ordinē & memoriā * doctam assumptū iudicare. Esse autem hanc orationē & ad cogendum & ad concludendum idoneā. Porro syllogisimum orationē ratiocinantē ex his constare. Demonstrationē orationē esse per ea que magis cōprehenduntur, id quod minus comprehenditur: de omnibus colligentem. Fantasiā uerò impressam in animo. Nominis figurā propriē translata in figuris que in cera per anulū fiunt. Verūm fantasiā aliam esse comprehendere, aliam uerò comprehendere non posse. Comprehendere quidem eam quam rerum esse indicium dicunt, que fiat ab existente secundum ipsum existens insignitam, atq; impressam altius. Non comprehendendi uerò eam que aut non ab existente, aut ab existente quidem, non autē secundum ipsum existens proficiatur. Ipsam uerò dialecticam esse necessariam, uirtutēq; in specie uirtutes continentem, ἀπὸ πρῶτης σοφίας, scientiam qua docemur quando consen-

tire oporteat, & quando non. Porro ἀνφικαὶότης, validam orationem ad id quod decet, ne impertinenti argumento cedamus. Itidem αἰ εὐεξία, quā dicunt uim esse orationis, ne ab ipsa in contrariū abducamur. Quam autem appellat ἀπαρτισία, habitum esse aduersus futile argumentū, intellectum ad rectam rationem referentem. Ipsamq; scientiam dicunt, aut certam comprehensionem siue habitum in intellectu, susceptione nihil à ratione deuiantem. Ceterum absq; dialecticæ speculatione sapientem in oratione sine lapsu non futurum. Quippe ex illa dignosci uerū atq; falsum, probabile item & quod ambigūe dicatur intelligi. Ea remota iam non licere rite interrogare atq; respondere, sed pertingere eam, quæ in negationibus est temeritatem, ad ea etiam quæ fiunt, ad eò ut in absurditate ac uanitate uertantur qui fantasias minimè exercitas habent, neq; aliter acutum & ingeniosum, cautumq; omnino in dicendo & fore & uisum iri sapientem. Eiusdem enim esse rectè & loqui, rectèq; cogitare, eiusdemq; ad ea quæ proponantur differere, & ad ea quæ interrogantur respondere, quæ sint omnia uiri dialecticæ periti. Hæc igitur in eis quæ ratione colliguntur summariū illis uisa sunt: atq; ut etiam particularia non omittamus, & ista quæ secundū illos ad institutionis artē tendunt adijciamus, quæ ipsa ad uerbum Diocles Magesius in excursione philosophorum ponit, dicens ita: Placet Stoicis orationem de intellectu ac sensu præponere in ordine uelut iudiciū quoddā, quod rerum ueritas noscitur. Secundū genus fantasia est, & secundum quod oratio de consensione & cōprehensione & intelligentia præcedēs. Cetera non absq; fantasia constant, ea quippe præcedit. Deinde mens cuius officium sit enuntiare quod à fantasia patitur, exprimit uerbo. Differt autem fan-

tasia à fantasmate. Fantasma enim uisum animi est: cuiusmodi in somnijs fit. Fantasia uerò est formæ in animo impressio, hoc est, mutatio, sicut Chrysippus in XII. commentat. Neq; enim suscipiendum est formationem huiusmodi esse ueluti sigilli formam. Nam possibile non est figuras plures eodem in loco simul fieri. Intelligitur autem fantasia esse quæ ab existente secundum existens impressa, formata atq; insignita est: qualis profectò non fieret à non existente. Enimvero fantasiarum iuxta illos aliæ sensibiles sunt, aliæ non. Sensibiles quidem quæ per sensus siue sensum accipiuntur. Non sensibiles autem illæ sunt quæ percipiuntur animo, ueluti incorporalium rerum & eorum quæ ratione tantum accipiuntur. Porrò sensibiles ab his quæ existunt cum cessione & consensione fiunt. Sunt autem fantasiarum etiam euidentiæ quæ ab existentibus rebus quomodolibet fiunt. Præterea fantasiarum aliæ sunt rationales, aliæ irrationales. Rationales quidem rationalium animalium, irrationales irrationalium sunt. Rationales igitur intelligentiæ sunt, irrationales nomen hæctenus non habent. Et aliæ quidē artificiales sunt, aliæ autem in artem non cadunt. Aliter quidem ab artifice spectatur imago, aliter ab artis imperito. At uerò sensus secundum Stoicos dicitur spiritus à principali ad sensum pertingens, & quæ per illos fit comprehensio, sensumq; ipsorum opificum, secundum quod pleriq; fiunt dabile. Actioq; ipsa sensus appellatur. Cæterum comprehensio secundum illos fit sensu quidem, ut albi & nigri, lenis & asperi: ratione uerò eorum quæ ex demonstratione colliguntur, puta deos esse, eosq; humanis rebus providere. Nam quæ intelliguntur partim per incidentiam, partim per similitudinem, aliæ per rationem, aliæ per compositionem, quædam per contrarietatem

tatem intellecta & animaduersa sunt. Per incidentiam quidem sensibilia intellecta sunt, per similitudinem uerò quæ ab adiacente aliqua re, ut Socrates ex imagine. Per rationem autem ex incremento quidem ut Tytius ac Cyclops: ex detrimento autem ut Pygmeus. Sed ad centrum terre ex proportione intellectum est à minoribus orbibus. Per translationem uerò, ut in pectore oculi. Per compositionem autem, ut Hippocentaurus intelligitur, & per contrarium mors. Nonnulla item per transitionem intelliguntur, ut quæ dicta sunt, & locus. Naturaliter autem iustum quipiam & bonum noscitur, & per priuationem ut mancus. Hæc sunt quæ illi de fantasia & sensu & intelligentia tradunt decreta. Astruunt ueritatis esse iudicium comprehensibilem fantasiæ, eam uidelicet quæ ab existente proficiscitur, ut Chrysippus in xii. physicorum tradit, & Antipater, & Apollodorus. Nam Boëthius quidem complura iudicia reliquit, mentem, sensum, appetitionem et scientiam. Sed enim Chrysippus ab illo dissentiens in primo de oratione, iudicium dicit esse sensum & anticipationem. Est autem anticipatio naturalis intelligentia earum rerum quæ uniuersaliter sunt. Alij uerò quidam ex antiquioribus Stoicis rectam rationem iudicium tradunt, ut Posidonius ait in libro de iudicio. Verum enim uero dialecticæ speculationis ratio, omnium iudicio, uidetur inspicienda à uocis loco. Est autem uox aër iectus: seu ut ait Diogenes Babylonius in arte quam de uoce scripsit, sensus est, qui propriè auditu percipitur. Animalis quidem uox, est aër ex impetu percussus. Hominis uerò mox est articulata uox, & quæ ex mente proficiscitur, ut ait Diogenes, quæ à xiiii. ætatis anno consummatur. Sed & corpus est uox secundum Stoicos, ut ait Archedenus quidam in libro de uoce, & Diogenes & Anti-

pater & Chrysippus in secundo Naturalium. Omne enim quod facit aliquid corpus est, facit autem uox quæ à loquentibus ad auditores pertendit. Dictionis autem secundum Stoicos, ut Diogenes ait, uox literata est, ut dies est. Oratio autem uox significatiua, quæ ex mente proficiscitur. ^{* / ἰδιωτῆρα.} Loquutio est dictionis expressa iuxta gentium uarietatem, quemadmodum Attico more dicitur δᾶλ αἴψα, Ionico uerò ἰσχυρῶν. Dictionis uerò elementa uiginti quatuor literæ sunt. Dicitur autem litera tripliciter, elementum, figura, & nomen, ut α. Porrò septem sunt uocalia elementa, α, ε, η, ι, ο, ω, υ. Mutæ sex, β, γ, δ, κ, π, τ. Differt autem uox à dictione: nam uox quidem et sonus est, fit enim dictionis nihil significans, ut Blytyri, non sic autem oratio. Differunt uicem dicere ac pronuntiare. Nam proferuntur uoces, dicuntur autem res quæ dici possunt. Orationis uerò quinque sunt partes, ut ait Diogenes in libro de uoce, ac Chrysippus, nomen, appellatio, uerbum, coniunctio, articulus. Antipater medium adiecit in libris de dictione et de his quæ dicuntur. Est autem appellatio secundum Diogenem, pars orationis significans cōmunem qualitatem, ut homo, equus. Nomen uerò, est pars orationis significans propriam qualitatem, ut Diogenes, Socrates. Verbum est pars orationis significans incompositum prædicatum, ut Diogenes, uel sicut quidam uolunt, elementum orationis sine casu significans aliquid constructum, de aliquo, uel aliquibus, ut lego, scribo. Coniunctio autem pars orationis est sine casu, connectens orationis partes. Porrò articulus elementū est orationis casuale, distinguens nominum genera et numeros, ut δ, τ κ, ἑσθ. οἱ, αἱ, ᾶ. Virtutes orationis quinque sunt, Græcismus, euidentia, breuitas, decorum, compositio. Est igitur Græcismus recta secundum artem loquutio, non uulgarem consuetudinem. Euidentia est di-

Dictio mentis interpres, qua id quod intelligimus apertè lo-
 quimur. Breuitas est dictio ipsa tantum quæ sunt necessa-
 riæ continens, ad significationem rei. Decorum dictio est
 cuiq; rei propriè accommodata. Compositio dictio est qua
 rusticitas dicendo deuitatur. Porro ex uitijs Barbarismus
 dictio est præter consuetudinem filicium Græcorum. Solæ-
 cismus autem est oratio incongruè constructa. Poëma item
 est, ut ait Possidonius in ea introductione quam de dictio-
 ne scripsit, dictio numerosa certa mensura constans, atq;
 prosæ orationis speciem excedens: ut maxima tellus & Io-
 uis æther. Poësis autem significatiuum est poëma diuinarum
 humanarumq; rerum imitationem complectens. Definitio
 est, ut ait Antipater in primo de definitionibus, oratio per
 resolutionem perfectè enuntiata, siue ut Chrysippus ait in
 libro de definitionibus, assignatio. Descriptio autem est ora-
 tio figuratè ad res inducens, siue definitio, definitionis uim
 simplicius exprimens. Genus est plurimum cogitationum quæ
 auferri non possunt cõceptio, ut cum dico animal. Hoc cum
 euertit per species comprehendit animalia. Cogitatio est
 imaginatio mentis, neq; aliquid existens, neq; aliquid faci-
 ens, sed ueluti aliquid existens, & aliquid faciens, ut cum
 cogitatur equus etiam non præsens. Species est quæ sub ge-
 nere continetur, sicuti sub animalis nomine continetur ho-
 mo. Est autem maxime generalis, quæ cum sit genus, genus
 non habet. Est propria maxime, quæ cum sit species non ha-
 bet speciem, sicuti Socrates. Est autem generis diuisio scis-
 sio in³ continentes species, ut animalium sunt alia rationa- ^{*πρὸς τὸν ἄνθρωπον.}
 lia, alia irrationalia. Contraria diuisio est generis in spe-
 ciem scisio per contrarium, uelut per negationem, ut exi-
 stentium quædam sunt bona, quædam uerò non bona. Sub-
 diuisio est diuisio sub diuisione, ut illud, existentium alia
 sunt

sunt bona, alia non bona. Eorum autem quæ bona non sunt, alia mala sunt, alia indifferèntia. Partitio autem est generis in locos ordinatio, ut Crinus ait, quemadmodum bonorum alia quidem circa animum, alia circa corpus sunt. Amphibolia dictio est duas aut plures res significans, per orationem ac propriè, & secundum eandem consuetudinem, ut plura simul in eadem dictione possint colligi, veluti cum dicimus ἀλλήλους cecidit: significatur enim eadem nocte aliquid tale, aula ter cecidit: & rursum tale, tibicina cecidit. Dialectica est, ut ait Posidonius, uerorum, falsorum, ac neutrorum scientia. Versatur autem ipsa, ut Chrysippus ait circa significantia & significata. Hæc igitur atq; huiusmodi de speculatione uocis disserunt. Porro in loco qui de rebus significatis est, construitur oratio de his que dici possunt, & perfectus enuntiatis ac syllogismus, item de deficientibus, & prædicamentis, rectisq; ac supinis. Aiunt autem illud dici posse quod secundum rationalem subsistat imaginationem. Eorum uerò alia dicunt esse perfecta Stoici, alia imperfecta. Ac deficientia quidem sunt, quæ imperfectam habent enuntiationem, ut cum dicimus, scribit: queritur enim, quis: Perfecta uerò sunt, quæ plenam habent enuntiationem, ueluti cum dicimus, Socrates scribit. Itaq; deficientibus quidem prædicamenta, perfectus uerò enuntiatum, syllogismus, interrogationes, responsiones applicantur. Est autem prædicatum quod de aliquo enuntiatum, aut res de aliquo, aliquibus uel composita, ut Apollodorus ait, siue dicendum deficientis constructum recto casu ad enuntiatum generationem. Prædicatorum autem, alia quidem sunt accidentia, ut nauigare per scopulos, atq; alia quidem prædicata recta sunt, alia supina, alia neutra. Recta quidem sunt, quæ construuntur cum aliquo ex casibus obli-

quis,

quis, ad prædicati generationem, ut est, audit, uidet, loquitur. Supina uerò sunt, quæ cum particula passiuâ construuntur, ut est, audior, uideor. Neutra sunt, quæ neutro se habent modo, ut est sapere, ambulare. Reciproca in agendo & patiendi uerò sunt, quæ in supinis supina non sunt. Sunt autem actiones cuiusmodi est illud, tondetur, se enim qui tondetur cõplectitur. Obliqui uerò casus sunt genitiuus, datiuus, accusatiuus, ablatiuus. Enuntiatum uerò est id quod aut uerum aut falsum est, aut perfecta res negans quantum in seipsa, ut Chrysippus in dialecticis definitionibus scribit. Enuntiatum est, aut uegans, aut affirmans quantum in seipso, puta dies est, Dion ambulat. Appellatum est autem Græcè ἀφίωμα quod affirmet uel neget. Nam qui dicit, dies est, uidetur affirmare diem esse. Si enim dies sit, uerum est quod proponitur enuntiatum, si uerò non, falsum. Differt autem euuntiatum, & interrogatio, & percontatio, & imperatiuum, & adiuratiuum, & substantiuum, & appellatiuum, & enuntiato simile. Enuntiatum quippe est, quod dicentes pronuntiamus quippiam aut uerum aut falsum esse. Interrogatio, res est perfecta quidem sicut enuntiatum. sed quæ responsionẽ requirat, ut est, num dies est? Hoc neq; uerum neq; falsum est. Itaq; dum dicimus, dies est, enuntiatum est, dum uerò dicimus, Num dies est? interrogatio. Percontatio uerò res est ad quam signanter respondere non possumus, sicut in interrogatione etiam, sed dicere, in hoc loco habitat. Imperatiuum autem res est, quam dicentes imperamus, ut est illud:

Σὺ μὲν βάρδιε τὰς ἐπ' Ἰνάχην ποῖς. hoc est,

Tu uerticosi uade ad Inachi uadum.

Adiuratiuum est res quam si deceat quispiam, compellet oportet & obtestetur, ut illud est:

Ἀτρείδῃ

Ἀτρείδῃ μέγιστε ἀναξ ἀνδρῶν Ἀγάμεμνον. hoc est,
 Maximè Rex hominũ multorũ Atrida Agammennon.
 Est autem simile pronuntiato, id quod enuntiati prolationem habens ex quadam parte, abundat, seu uitium extra genus enuntiatorum cadit, ut illud:

Ὁὐχὶ καλὸς γ' ὁ παρθενῶν;

Ὁς Πριαμίδῃσιρ ἰμφορὸς ὁ Βρυδά. hoc est,

Formosus an non est hic uirginum locus?

Quàm similis est hic Priami natis subsequa.

Est & ambiguares quædam ab enuntiato differens, quam si dicat, quispiam ambigat. Nonne simile aliquid est dolor atq; uita? Neq; enim uera neq; falsæ sunt interrogationes et percontationes, & his similia, cum pronuntiatæ aut uera sunt, aut falsæ. Enuntiatorum alia simplicia sunt, alia non simplicia, ut ait Chrysippus & Archodenus & Athenodorus & Antipater & Crinis. Simplicia quidem sunt quæ constant ex enuntiato uon ambiguo, uel ex enuntiatis, ueluti dies est. Non simplicia autem sunt, quæ constant ex enuntiato ambiguo, uel ex enuntiatis. Ex enuntiato quidem ambiguo, ueluti si dies est. Ex enuntiatis uerò, si dies est, lux est. In simplicibus uerò pronuntiatæ est enuntiatium & negatiuum & priuatiuum & prædicatiuum & indefinitum. In his autem quæ simplicia non sunt, est conexum & solutum & implicitum & disiuctum & causale, & quod explicat id quod maius est, atq; id quod minus est, pronuntiatæ quidem, ut non dies est. Est autem huius species quæ superenuntiatina dicitur, ea uerò est enuntiatium enuntiatium, ut non dies est, ponit autem dies est. Negatiuum uerò est quod constat ex uegatiua particula & prædicato, ut nullus ambulat. Priuatiuum uerò genus est, ex priuante particula & enuntiato consistit secundum uim, ut

inhumanus est iste. Prædicatiuum autem est quod constat ex recto casu & prædicato, ut Dion ambulat. Indefinitum est quod ex indefinita particula, siue ex indefinitis particulis constat, ut aliquis ambulat, ille mouetur. Porrò non simplicium enuntiatorum coniunctum quidem est, ut Chrysippus in Dialecticis, & Diogenes in arte Dialecticæ tradunt, quod constat per si, coniunctionem coniunctiuam. Vult autem hæc coniunctio ut subsequens statim sequatur, quod præibat, ut si dies est, lux est. Adiunctum uerò est, ut Crinis ait, in arte Dialectica, enuntiatum quod à coniunctione, quoniam, dependet incipiens à pronuntiato & in enuntiatum desinens, ut quoniam dies est, lux est. Spondet autem coniunctio ista, secundum item sequi post primum, primumq; subsistere. Complexum uerò enuntiatum est quod copulatiuis quibusdam coniunctionibus constat, ut & dies est & lux est. Disiunctum autem est quod aut coniunctio disiuncta disiungit, ut, aut dies est, aut nox est. Denuntiat autem ista coniunctio alterum enuntiatum falsum esse. Causale autem est enuntiatum quod per quia connectitur, puta, quia dies est, lux est, perinde ac causa sit secundi, primum. Declarans autem quod potius dicitur enuntiatum, est quod construitur per eam coniunctionem potius, quod declarat, & media enuntiatorum ponitur, ut potius dies est quam nox est. Declarans uerò minus, pronuntiatum est superiori contrarium, ut minus nox est quam dies est. Præterea enuntiatum illa secundum ueritatem & mendacium sibi inuicem opposita sunt, quorum alterum negatur ab altero, ut dies est, & dies non est. Coniunctum ergo uerum est, cuius oppositum principali intentioni dicentis repugnat, ut si dies est, lux est. Hoc uerum est, nam non lux, quod dicitur oppositum designanti, repugnat ei quod dicitur,

citur, dies est. Coniunctum aut falsum est cuius oppositum antecedenti non reluctatur, ut si dies est, Dion ambulat. Nam illud, Dion non ambulat, non repugnat ei quod dicitur, dies est. Adiunctum autem verum est, quod à uero inchoans in consequens desinit, ut quoniam dies est, Sol est supra terram. Falsum autem aut à falso incipit, aut non in consequens desinit, ut quoniam nox est, Dion ambulat, si dicatur id de die. Causale autem uerum est, quod à uero incipiens in consequens desinit, non tamen habet desinenti initium consequens, ut quia dies est, lux est. Ei enim quod dicitur dies est, sequitur necessarii lux est. sed quod dicimus lux est, non sequitur dies est. Causale uerò falsum est, quod aut à falso incipit, aut non in consequens desinit, aut habet initium desinenti non respondens, ut quia nox est, Dion ambulat. Probabile pronuntiatum est quod ad confessionem inducit, ut si quid aliqua peperit, eius illa mater est. Est autem id falsum, neque enim auis oui est mater. Præterea sunt alia possibilis, alia impossibilis. alia item necessaria, alia non necessaria. Possibile quidem est, quod probat uerum esse externis non aduersantibus, ne uerum sit, ut, uiuit Diocles. Impossibile est, quod uerum esse probari non potest, ut terra uolat. Necessarium est, quod cum uerum sit, falsum esse non potest, aut potest quidem, sed quæ extrinsecus sunt falsum esse conuincunt, ut uirtus utilis est. Non necessarium autem est, quod & uerum est, & falsum tamen esse potest, si exteriora non repugnent, ut ambulat Dion. Verisimile pronuntiatum est quod plures, ut uerum sit, occasiones habet, ut uiuemus eras. Sunt item aliæ pronuntiatorum differentis, ipsorumque ex inuicem in falsa & conuersa incidentis, de quibus latius dicemus. Oratio est, ut Crinis ait, quæ constat ex lemmate uel lemmatis,

matris,

matis, & assumptione, & conclusione. Est autem huius-
 modi, si dies est, lux est. assumptio uerò, dies autē est. con-
 clusio, lux ergo est. Modus autem est uelut orationis figu-
 ra, cuiusmodi est illud: si primus est, secundus. atqui primus
 est, est ergo secundus. Longotropos autē est, quod ex utris-
 que cōponitur, ut, si uiuit Plato, spirat Plato. Atqui prius
 in se habet, igitur & posterius. Inuectum est autem id ge-
 nus in prolixioribus uerborum structuris, ut non necesse
 esset assumptionem longam, conclusionemq; dicere, sed
 tantummodo inferre. primum autem est, ergo & secundū.
 Orationum uerò aliæ quidem conclusionem admittunt,
 aliæ non. Non recipiunt quibus oppositum conclusionis
 reluctatur lemmatū connexioni, cuiusmodi est hoc, si dies
 est, lux est. dies autem est, ambulat ergo Dion. Quæ uerò
 conclusionem admittunt, partim quidem æquiuocæ id ge-
 nus dicuntur cōelusione, partim syllogisticæ. Syllogisticæ
 quidē sunt quæ uel absq; demonstratione sunt, siue ad eas
 quæ sunt eiusmodi adducunt, secundum aliquam uel ali-
 qua positiones. Sunt autē huiusmodi, Si ambulat Dion,
 mouetur ergo Dion. Conclusiue autem sunt specialiter
 quæ colligūt nō syllogisticè, ut falsum est, dies est & nox
 est, dies autem est, non ergo nox est. Præter syllogismos
 autem sunt quæ probabiliter quidem syllogisticis adia-
 cent, non autem concludunt, ut si equus est Dion, animal
 est Dion, non ergo animal est Dion. Orationum item aliæ
 ueræ sunt, aliæ falsæ. Veræ quidem sunt, quæ ex ueris col-
 ligunt, ut si uirtus prodest, uitiū nocet. Falsæ autem sunt
 quæ falsum aliquid in assumptionibus habent, uel quæ nō
 concludunt, ut si dies est, lux est. dies autem est, uiuit ergo
 Dion. Sunt quoq; possibiles orationes & impossibiles, ne-
 cessariæ & nō necessariæ. Sūt etiā quæ quod demonstra-

tione non egeant, ἀπόδεικται dicuntur. Aliæ quidē apud
 alios. Cæterum apud Chrysippū quinq; ex quibus omnis
 ratio textitur, accipiunturq; in concludentibus & syllo-
 gismis & tropicis. Prima est huiusmodi, in qua omnis ora-
 tio textitur, ex coniuncto & antecedente, à quo inchoat
 coniunctum quippiam & desinens, ut si primus, secundus,
 atqui primus, ergo secundus. Secunda est, quæ per coniu-
 ctam & oppositum consequentis, oppositam habet ante-
 cedentis conclusionem, ut si dies est, lux est, atqui nox est,
 non ergo dies est. Fit enim assumptio ex opposito conse-
 quenti, conclusioq; ex opposito antecedenti. Tertia de-
 monstratiua est, quæ per negantem complexionem et unū
 aliquid eorum quæ in complexione sunt, infert oppositum
 reliqui, ut illud, non est mortuus Plato, & uiuit Plato, at-
 qui mortuus est Plato, non ergo uiuit Plato. Quarta est
 quæ per disiunctum, & unum eorum quæ sunt in disiu-
 cto oppositam habet conclusionem reliqui, ut illud, aut est
 primum aut secundum, atqui primum est, non est ergo se-
 cundum. Quinta est in qua omnis oratio construitur ex
 disiuncto & uno opposito eorum quæ in distincto sunt,
 infertq; reliquum: ut, aut dies est, aut nox est, non est au-
 tem nox, dies ergo est. Nam in uerò uerum sequitur se-
 cundum Stoicos, ut dies est, lux est: in falsò falsum, ut nox
 est, falsò tenebræ sunt: & in falsò uerum, ut uolare ter-
 ram, esse terram. Vero tamen falsum non infertur. Nam
 dum dicimus esse terram, non sequitur ut uolet terra.
 Sunt item ambiguae quædam orationes, obscuræ ac laten-
 tes, & ὀρθραὶ, & cecarides, & utides. Est autem ob-
 scura & inuoluta oratio huiusmodi, Nō pauca duo sunt,
 non etiam tria, ne ista quidē, non autē & quatuor, atq;
 ita usq; decē. duo autem pauca sunt, & decem igitur. οὐτὶς
 αὐτῶν

antē est oratio cōiunctiua, ex infinito & finito constans, assumptionē uerō & conclusionē habens, ut, si quis est hic, non est ille Rhodi. Ac huiusmodi sunt in logicis Stoici, ut maximē asserant dialecticum solum esse sapientem. Omnis enim res per eam quæ in uerbis est speculationem cerni, quæq; ad naturam pertinent, & quæ rursum ad mores legitæ egere adminiculo. Quid dicere oporteret de rectitudine nominum, quō pacto statuerunt leges in operibus, nō facillē dixerim. Porro cū duæ sint cōsuetudines quæ uirtuti subincidunt, altera quidem quid quodq; sit in rerū natura inspicit, alia uerō quid uocetur. Atq; in hunc modum de rationali philosophiæ parte differunt. Enim uero moralem philosophiæ partem in subiectos diuidunt locos, uidelicet de appetitione, de bonis & malis, de affectibus, de uirtute, de fine, deq; primæ * æstimatione, & de actibus ac de officijs, de adhortationibus & dehortationibus. In hunc autem modum subdividunt, Chrysippus, Archedemus, Zeno Tarsensis, Apollodorus, Diogenes, Antipater & Posidonius. Nam Cirticus, Zeno & Cleanthes, ut antiquiores simplicius tractarunt. At hi rationalem, naturalemq; philosophiæ partem diuiserunt. Primam autem hanc animantis appetitionem fuisse dicunt, seipsum tuendi atq; seruandi natura sibi ipsum ab initio ita cōciliante, ut Chrysippus ait in primo de finibus, primum proprium cuiq; animanti dicens ipsius fuisse cōmendationem, huiusq; * notionem. Neque enim fas erat animal ipsum uel ab se alicui fieri, uel omnino id fieri, uel non sibi maximē propinquum fieri. Restat igitur ut dicamus hanc ipsum sibi maximæ concordia & charitate deuixisse. Ita enim & noxia propellit, & quæ sibi sunt utilia suscipit. Quod autem dicunt quidam primam appetitionem ani-

* æstiat.

* cōmendat.

mantibus ad uoluptatem fieri, falsum esse euincunt. Accessionem enim arbitrantur si quid sit uoluptatem esse, cum ipsam per se natura inquisierit, & quæ cōmendationi sue sunt accommodata percepit, quemadmodum exhilarescunt animalia, uirescuntq; arbores. Nihil quicquā, aiunt, discretiuit natura in arboribus & animalibus, quādo de illis absq; motu uoluntatis ac sensu disponit, & in nobis quædam ex ratione sūt. Cū uerò ex superfluo appetitio animātibus accreuit, qua utentes peragāt quæ sua sunt, in eis quidem naturali quadam ratione appetitionem illam disponi. Cæterum cū rationalibus perfectiore* præcepto data sit ratio, ut ex illius præscripto & cōuenienter nature uiuāt, ex natura sibi insitū esse, ea quippe artifex accedit moderatrixq; appetitionis. Quocirca primus Zeno in lib. de natura hominis, finem ait consentaneè secundum naturā uiuere, id autem est secundum uirtutem uiuere, ad eam quippe natura nos duci. Similiter & Cleanthes in lib. de uoluptate, & Possidonius, & Hecato in lib. de finibus. Rursus secundum uirtutem uiuere, idem est quod secundū experientiam eorum quæ secundum naturam accidunt uiuere, ut Chrysippus in primo de finibus ait, partes enim nature uniuersi sunt nature nostræ. Idcirco finis efficitur

*προφασίαν.

*ἀποδιδόντες.

* consentaneè secundum naturam uiuere, secundum suam atq; uniuersorū naturam, nihil eorum faciendo quæ à cōmuni lege prohibentur, quæ est recta ratio in omnes perueniens, eademq; in Ioue hoc principe gubernationis omnium quæ sunt. Esse autem hoc ipsum felicitis hominis uirtutem & copiā uitæ cum omnia geruntur ex cōcentu qui apud unūquemq; est pro uoluntate gubernationis omnium. Diogenes igitur finē diffinit esserationi ritè obtēperare in eis eligendis quæ secundum naturam sunt. Archedemus

autem

autem nihil officiorū omittendo uiuere. Naturam autem Chrysippus quidem eam cui consentaneè oporteat uiuere, & cōmunem intelligit, & propriè humanā. At uerò Cleantes cōmunem tantummodo naturam, suscipit, quam se qui oporteat, non etiā particularem. Virtutemq; affectionem esse cōsentientem, & ipsam propter seipsam esse uirtutem, nō ob metum aliquem aut spem, aut aliquid eorum quæ sunt externa, sed in sese cuiusq; cōstitutam esse beatā uitā. Nam cū sit animæ insita ad cōsensionē totius uitæ: peruerti autē rationale animal plerunq; exterioribus negocijs inductum, plerunq; rationaliter persuasum, aliquādo autem ob familiarium * instructionem. Natura enim oc- * *καταχρησιμ.*
 casiones dat minimè peruersas. Est autem uirtus alia quidem cōmuniter omnibus perfectio quædam, ueluti status, alia inuisibilis, ueluti sanitas, & alia speculatiua, ut est prudentia. Ait enim Hecato in primo de uirtutibus, scientiam quidem & speculatiuas quæ ex speculationibus constant uirtutes tueri, ut prudentiam atq; iustitiam. Speculatione autem uacantes eas quæ ita fermè per extensionem inspiciantur, ut illæ quæ ex speculationibus cōstant, ueluti sanitatem & robur. Quippe & insipientiā quæ & in speculationis parte est, sequi contingit, ac proferrī sanitatem, non secus ac * fornicis structuræ robur accedere. Appel- * *φαιδῶ.*
 lantur autem ἀδιόπιστοι, quia cōsensiones non habent, sed accedunt, & circa ignauos sunt, ut sanitates & uires. Argumentū uerò quòd substantialis uirtutis sit, ait Possidonius in primo moralis orationis, quòd in proſellu fuerint Socrates, Diogenes, & Antisthenes. Esse autē & uitium subsistens, quia uirtuti opponatur. Docibile uerò esse uirtutem & Chrysippus in primo de sine dixit, & Cleantes & Possidonius in exhortationibus, & Hecato. Quòd autē

docibilis sit ex eo constat, quòd boni ex malis fiant. Patet
 tius quidem duas posuit uirtutes, cõtemplatiuam & acti-
 uam. Alij tres, rationalem, naturalem, & moralem. Qua-
 tuor Possidonius, plures Cleanthes, Chrysiptus, & Anti-
 pater. Apolophanes uerò unam dicit uirtutẽ, prudentiã.
 Porrò uirtutum alias quidem primas, alias uerò eis subie-
 ctas. primas quidem, ac ueluti principes has esse, prudenti-
 am, fortitudinem, iustitiam, temperantiam. harum autem
 in specie, magnanimitatem, conscientiam, tolerantiam, in-
 genium, consilium. Ac prudentiam quidem scientiam, esse
 bonorum ac malorũ, ac mediolorum. Iustitiam uerò scientiã
 eorum quæ eligenda sunt, quæq; fugienda, quæq; sunt me-
 dia. Ceterum magnanimitatem, scientiam quæ habitum faci-
 at excelsores omnibus quæ cõtingere possint ex æquo.
 bonorum ac malorum. Continentiam uerò affectionem in-
 superabilem recte rationis, siue habitum uoluptatibus in-
 uictum. Porrò tollerantiam, scientiam, siue habitum earum
 rerum quibus insistendum sit, uel non, atque mediarum.
 Ingenium autem habitum celerem officij inuentorem. Cõ-
 silium uerò, scientiam inspiciendi quænam, & quo pacto
 gerentes utiliter quippiam operemur. Consentaneum est
 autem uitiorum quoque alia prima, alia his esse subiecta,
 puta imprudentiam, formidinem, iniustitiam, intemperan-
 tiam, incontinentiã, & hebetudinem, & malum consilium
 his esse subiecta. Esse autẽ earũ rerum ignorãtiam initiũ,
 quarum sciẽtia uirtus sit. Bonum uerò cõmuniter quidem
 id esse quod sit utile, propriẽ uerò siue idem, siue ab utili-
 tate non alienũ. Quocirca ipsam quoq; uirtutẽ & parti-
 ceptus ipsius bonũ, ita tripliciter dici, cuiusmodi sit, bonum
 ex quo contingit, ueluti in uirtutis actum. A quo autem
 ueluti studiosum uirtutis participẽ. Aliter ita propriẽ de-
 finiunt

finiunt bonum, quod sit perfectum secundum naturam rationalis uel quasi rationalis. Huiusmodi uerò esse uirtutē, ut participes sui actus ac probos reddat. Accessiones uerò ipsius gaudium esse & letitiam, & his similia. Eodem modo & in malis, aliud quidem esse imprudentiam, formidinem, iniustitiam, & his similia, quæ autem participant uitiosos esse actus & malos homines. Horum esse accessiones maxorem & angorem, & cætera in hunc modum. Præterea bona alia esse circa animum, alia extrinsecus, alia neq; circa animum neq; extra. Ea quidem quæ sint circa animū, uirtutes esse, uirtutisq; actiones. Quæ uerò extrinsecus sunt, nobilem habere patriam, & amicum charum atque probum, harumq; rerum comitem felicitatem. Quæ uerò neq; extrinsecus neq; in animo sunt, quemq; ipsum sibi ipsi esse bonum ac felicem. Rursus autem mala partim esse circa animū, ipsa uidelicet uitia actusq; uitiosos, partim extrinsecus, ut stultam habere patriam & stolidum amicum, & quæ ista consequuntur. Infelicitatē partim neq; extrinsecus esse, neq; circa animum, ut ipsum sibi ipsi esse malum, atq; infelicem. Item bona alia uersari circa fines, alia in effectu consistere, alia utrunq;. Simul esse amicum quidem, & quæ ab ipso nobis proueniunt commoda, effectu esse bona. Porro confidentiam, & magnitudinem animi, & libertatem, & oblectationem, & letitiam, & tranquillitatem, omnemq; uirtutis actum, finis in parte esse, eadem uerò utrunq; simul esse. Nam ex eo quidem quod perficiunt felicitatem, effectiua sunt bona: ex eo uerò quod illam ueluti partes ipsius implēt, ad finē pertinet. Pari ratione malorum quoq; alia esse finalia, alia effectiua, alia in utrunq; modum se habentia. Inimicum nempe & quæ ab ipso oriuntur incommoda effectiua esse.

Stupiditatem autem & humilitatem, & scrupulose, & molestiam, & mororem ac tristitiam, omnem actum malitie ad finem pertinere. Ea uero se utroque modo habent: Nam & ex eo quod inscrunt infelicitatem, affectiua sunt: & ex eo quod eam, utpote ipsius partes, implent, ad finem pertinent. Præterea bonorum animi, alia habitus sunt, alia affectiones, alia neutrum eorum.* Affectiones quidem uirtutes sunt, habitus autem studia. Porro* actiones neque habitus neque affectiones sunt. Communiter autem bonorum quedam sunt mixta, ut fecunditas proles, & quæta senectus. Simplex uero bonum est scientia, ac semper quidem presentia bona uirtutes, non semper autem, ut gaudium, deambulatio. Bonam autem omne conducens, & oportunum, & commodum, & utile, & honestum, & pulchrum, & optabile, & iustum esse. Conducens quidem quod ea conferat, quibus emolumentum capimus. Oportunum quod ea quæ oportet contineat. Commodum, quod ad id accommodatum sit, ut excedat emolumento extrinsecus contra contracta commercia. Utile, quod usum præstet utilitatis. Honestum uero quod laudabilem convenientiam operetur. Pulchrum, quod moderatè sui usum præbeat: ὀφελιμὸν, quod tale sit ut iuuare possit. Optabile, quod eiusmodi est ut optione præposita merito id eligamus. Iustum uero, quod iuri ac legi concordet, efficiatque societates. Honestum autem quod sit, perfectum dicunt bonum quod omnes à natura habeat quæ sit os numeros, sitque perfectè moderatum. Eius quatuor species tradunt, iustitiam, fortitudinem, temperantiam & scientiam. Porro his honestas actiones consummari. Eadem itidem ratione turpe quod est, in species quatuor sciunt, in iniustitiam, formidinem, intemperantiam, & insipientiam. Dici autem honestum unice quidem, quod eo qui hoc præditi sunt, merito omni laude dignos facit. Aliter

autem

autem bene & aptè ad opus suum natum esse. Aliter uerò quod exornet, cum dicimus solum sapientem bonum, honestumq; esse. Dicunt autem quod honestum sit, id solum esse bonum, ut Hecato in primo de bonis ait, ut Chrysippus in libro de honesto. Id autem esse uirtutem & quod sit uirtutis particeps, cui equale illud est, bonum omne quod sit, id etiam honestū esse. Honestū autē ac bonum tantundē ualere. Id autē huic simile est. Nam quia bonum est, honestum est: Est autem honestum, bonum ergo est. Putant & omnia bona esse paria, bonumq; omne sumanopere esse appetendum, idq; nec augmentum suscipere, nec detrimentū. Eorum autem quæ sunt, aiunt alia bona, mala alia, alia neutra. Bona quidem uirtutes esse, prudentiam, iustitiam, fortitudinem, temperantiam, & cætera id genus. Mala uerò his opposita uitia, imprudentiam, iniustitiam, & cætera. Neutra uerò, quæ neq; prosunt neq; obfunt, ut est uita, sanitas, pulchritudo, uoluptas, uires, opes, gloria, nobilitas, & quæ eis opposita sunt, mors, egritudo, dolor, turpitude, infirmitas, inopia, obscuritas atque ignobilitas, & his similia, ut ait Hecato in septimo de fine, & Apollodorus in Etice, & Chrysippus. Non enim esse ista bona, sed indifferentia per speciem producta. Sicut enim caloris proprium est calefacere, non refrigerare, ita & boni propriū prodesse est, & non nocere. Non autē magis prosunt, quàm nocent opes atq; sanitas. Quo autē bene & malè uti possumus, id bonū non est: diuitijs autem & sanitate bene & malè uti possumus, nō est igitur bonū opulentia & sanitas. Posidonius tamen ista quoq; bona esse dixit. Sed neq; uoluptatē bonū esse dicunt, & Hecato in nono de bonis, & Chrysippus in libris de uoluptate. Esse enim & fœdas uoluptates: uerū nihil quod scdum sit

sit esse bonum. Prodesse autem est mouere, aut habere secundum uirtutem. Contrà uerò nocere est mouere, aut habere secundum uitium. Duobus autem modis dici indifferentia. Vno quidem, ea quæ neq; ad felicitatem, neq; ad infelicitatem conferunt, ut sunt diuitiæ, sanitas, uires, gloria, & cætera id genus. Nam & sine his contingit felicem esse, cum earum usus uel rectus felicitatis, uel prauus infelicitatis autor sit. Aliter autem dicuntur indifferentia, quæ neq; appetitum, neq; occasionem mouent, ut est, uel ^{apertius.} pares in capite habere capillos, uel impares, uel extendere, uel cōtrahere digitum. Priora enim quæ diximus indifferentia non ita se habent. Illa quippe & appetitū et occasionē mouent. Iccireo alia quidē ex eis eliguntur, cū cætera æqua ratione uel eligenda sint, uel fugienda. Porro ^{apertius.} indifferentium alia quidē ^{apertius.} producta sunt, quæ nocent, alia abducta. Producta quidem, quæ habeant existimationem abducta uerò quæ existimatione careant. Existimationem uerò quidem conferre aliquid ad consentaneā uitam, quæ circa omne bonū est. Aliam uerò mediam quandā uitam, aut usum conferre ad eam uitam quæ sit secundum naturam, cuiusmodi dicere possimus opes atq; sanitatē, si quid afferant cōmodi ad naturalem uitam. Metuere enim nunquam sapientē, sed cauere. Cupiditati uoluntatem contrariam dicunt, quæ sit appetitio rationabilis. Quemadmodum igitur sub prioribus perturbationibus quædam cadunt, ita & sub primis affectionibus. Namq; uoluntati adiungi beneuolētiam, placiditatem, lenitatem, dilectionem. Cautioni autē uerecundiam, castitatem, et cætera id genus. Gaudio iocunditatem, lætitiā, æquanimitatem. Aiunt autem & semper quietum esse, ac perturbationibus uacuum. Esse item & aliū sine affectu malum, quod tantundem ualet, ac si

si dicatur durus & ad uirtutis actiones immobilis. Fasti-
 itidem uacare sapientem, quippe tanti honorem & gloriã
 existimare, quanti dedecus & ignominiam: esse & malã
 quemlibet sine fastu. Quippe qui æquè mouetur ad decus
 & ignominiam. Seueros item aiunt esse sapientes omnes,
 quòd neq; ipsi loquantur ad uoluptatem, neq; ab alijs ad
 uoluptatem dicta admittant. Esse autè & alios seueros qui
 ad rationè acris uini seueri dicantur, quo ad medicamenta
 potius quàm ad * propinationem utuntur. Synceros item
 esse sapientes, obseruareq; & cauere solitè, ne quid de se
 melius quàm sit commèdare putemur, fuce seu arte aliqua
 mala occultante, & bona quæ insunt apparere faciente, ac
 circumcidere uocis omnem fictionem. Esse itidem speciem
 à negotijs remotos. Cauere enim ne quid præter officium
 faciant, ac eos uinum quidem bibere, non autem inebriari.
 Nunquam item sanitate mentis excidere. Incidere tamen
 aliquando in imaginationes absurdas, propter atræ bilis
 redundantiam, siue ob delirationè, nõ quidem deuiatione
 rationis, uerùm ex imbecillitate naturæ. Neque dolore ca-
 piendum sapientem, quòd ea egritudo sit animi, ratione
 aduersante, contractio, quemadmodum Apollodorus ait,
 in moralibus. Diuinos quoq; esse, quòd in seipsis quasi ha-
 beant deum. Malum uerò, impium & sine deo esse, quòd
 duplici ratione accipitur, siue quòd deo cõtrarius dicatur,
 siue quòd aspernetur deum. Id tamen malis omnibus non
 conuenire. Pios autè & religiosos esse sapientes, peritos
 enim esse diuini iuris omnes. Porrò pietatem scientiã esse
 diuini cultus: dijs item eos sacrificia facturos, castosq; futu-
 ros. Quippe ea quæ in deos admittuntur peccata detestari,
 dijsq; charos ac gratos fore, quòd sancti iustiq; in rebus
 diuinis sint. Solos uerò sacerdotes esse sapientes, consu-
 lere

lere quippe ac decernere * uerò cum errore fiunt, ut mutilare seipsum, substantiamq; proijcere : eadem ratione & de his quæ præter officium sunt. Præterea officiorum alia quidem semper efficienda sunt, alia uerò non semper. Et semper sanè, ut est interrogare atq; respondere, & ambulare, & eius generis omnia. Eadè & in his quæ sunt præter officium ratio est. Est etiam in medijs officiũ aliquod, ut est pueros obtemperare pædagogis. Aiunt autè animã octo in partes esse diuisam. Esse autem has illius partis quinq; sensus, & uocis & cogitationis instrumentum, quæ est ipsa mens, & generandi uim. Enimvero ex falsis accedere mentis peruersionem, ex eaq; complures pullulare perturbationes, atq; inconstantia causas. Est autè secundũ Zenonem ipsa perturbatio irrationabilis ac præter naturã animi motus, aut immodicus animi impetus. Porrò perturbationum supremarũ, ut ait Hecato in secundo de perturbationibus, ac Zeno in eo quem scripsit itidem de perturbationibus libro, quatuor esse genera, dolorem, metũ, concupiscentiam, uoluptatem. Putant autem perturbationes iudicia esse, ut Chrysippus in libro de perturbationibus ait. Quippe auaritiã opinionẽ esse de pecunia, quòd honesta sit: ebrietatẽq; itidem, & intemperantiã, & cætera similia. At dolorem quidem irrationabilem animi cõtractionem esse. Eius autem species misericordiam, inuidiam, emulationem, zelotypiam, angorem, conturbationẽ, tristitiã, macrorem, confusionem. Misericordiã dolorem esse ex alterius prolata iniuria. Inuidiam uerò dolorẽ esse in alienis bonis. Aemulationem dolorem ex eo, quòd alius eo potiatur quod quisq; cupierit. Zelotypiam ægritudinem esse ex eo uenientẽ, quòd adsit alteri quod ipse quisq; habeat. Angorem uerò ægritudinem esse premẽtem, Con-

turbationem ægritudinem esse urgentem, difficultatemq; præstantem. Tristitiam ægritudinem altius insitam animo, atq; crescentem. Mærorem ægritudinem laboriosam. Cōfusionem ægritudinem esse irrationabilem, mordentem, & præsentia conspici prohibentem. Timorem autem esse metum independentis mali. Porro ad timorem & ista referunt, metum, pigritiam, pudorem, terrorem, tumultum, anxietatem. Esse autem metum timorem trepidationem faciētem, Pudorem metum esse ignominie. Pigritiam metum futuri laboris. Terrorem metum ex insuetæ rei imagine proficiſcentem. Tumultum metum esse cum adhæſione uocis. Cōcupiscētiā uerò irrationalem esse appetitum, cui & ista tribuantur, indigentia, odium, contentio, ira, amor, iracundia, excandescētia. Est autem indigentia cupiditas quædam cum eo nō potimur quod cupimus, ac ueluti à re ipsa separata, frustra uerò ad illum nititur. Odium uerò est cupiditas qua malè cuiquam optamus, cum profectū aliquo & incremento. Contentio cupiditas quædam est circa opinionem tuendam. Ira libido puniendi eius est, qui lesisse uideatur iniuria. Amor autē est cōcupiscētia quædam in præstanti ingenio uiros non cadens. Est enim insidiatrix industriæ & studij per apertam ac se ingerentem pulchritudinem. Iracundia est ira inueterata & plena odij, ulciscendi tempus obseruans, quod hisce uerbis ostenditur:

Εἰπερ γὰρ τε χόλον γὰρ καὶ αὐτῆ μαρ καὶ αὐτῆ

Ἄλλὰ γὰρ καὶ μεῖοπιθοῦν ἔχει κότον ὄφρα τελίαν. hoc ē,

Nam si quidem ad tempus bilem sibi concoquat atram,

Non tamen ira animo excedet nisi pœna sequatur.

Porro excandescētia est ira nascens, & mox subsistens.

Ceterū uoluptas est irrationabilis eius rei appetitus quæ uideatur expetenda. Eius partes sunt, delectatio, gaudium

in malis, oblectatio, effusio. Est autem delectatio uoluptas
 suauitate auditus animam deliniens. Insultatio autem uo-
 luptas in malis alienis. Oblectatio quaedam est inductio
 animiq; inclinatio, ad uoluptatem emolliens. Effusio uero
 uirtutis dissolutio est, atq; remissio. Sicut autem in corpore
 sunt egrotationes quaedam, ueluti podagrae, & articulo-
 rum dolores, ita & in animo gloriae, & uoluptatis appe-
 titio immodica, & cetera eiusdem generis. Est egrotatio
 morbus cum imbecillitate. Morbus autem opinatio uehe-
 mens eius rei quae uideatur expetenda. Et sicut in corpo-
 re casu giguuntur egrotiones, quemadmodum κατὰ φύσιν,
 & ἀνάφθορα, ita & in animo sunt quaedam procliuitates,
 ut inuidentiæ, contentiones ac similia. Esse autem & bo-
 nas affectiones aiunt tres, gaudium, cautionem, uoluntatē.
 Esse uero gaudium placidum, & constans contrarium do-
 lori, rationabilemq; uoluptatem. Cautionem uero, malorū
 declinationem cum ratione timori contrarium, quae est de-
 clinatio sine ratione. Nam metuere existimationem pro-
 bati uiesititudinem, quancunq; statuerit peritus rerum, ut
 uerbi gratia, commutare cum hordeo triticum. Esse igitur
 producta, quae & existimationē habent, ut in eis quidem
 quae ad animā pertinent, ingenium, artem, profectum, &
 his similia. In corporalibus autem, uitam, sauitatem, robur,
 bonam habitudinem, integritatem, pulchritudinem. In eis
 uero quae sunt exterius, diuitias, gloriam, nobilitatem, &
 in his similia. Contra autē superioribus, in his quidem quae
 ad animum pertinēt, obtusioem, hebetudinem, inertiam,
 & his similia. Porro in rebus corporis, mortem, morbum,
 imbecillitatem, malam habitudinem, debilitatem, turpitudi-
 nem, & his similia. In exterioribus autem, paupertatem,
 obscuritatem, ignobilitatem, & cetera in hunc modum.

Neg;

Neq; uerò producta sunt, neq; non producta, quæ neutro se habent modo. Præterea productorum alia quidem per seipsa producta sunt, alia uerò propter alia, alia & propter seipsa, & propter alia. Per seipsa quidem, ut ingenium, profectus, & similia. Per alia uerò, ut diuitiæ, nobilitas, & cætera id genus. Ob seipsa uerò & alia, ut ualentia, niuacitas, sensuum incolumitas. Per seipsa quidem, quia per naturã sunt: per alia uerò, quia non modico usui sunt. Eodem se modo habet abductum contraria ratione. Officium autẽ id esse dicunt, quod cur factum sit probabilis ratio reddi potest: pertingere autem id ad arbores etiã & animantes. Notari nãq; & in his officia. Cæterum & à Zenone primo τὸ καθήκον ita appellatum est officiũ, ex eo quòd per quosdam ueniat, appellatione sumpta. Esse autẽ id actionẽ quandã naturalibus rebus propriã. Nam ex his quæ secundũ appetitum geruntur, alia quidem esse officia, alia præter officium. Ea uerò officia intelligenda, quæ ratio faciẽda suaserit, ut parẽtes honorare, fratresq; ac patriam tueri, amicos parare, illisq; adesse. Præter officium sunt quæ ratio fugiẽda suggesserit, ut est parẽtes negligere, fratrum omittere curã, amicis non consentire, patriamq; aspernari, & cætera in hunc modum. Quæ autem ratio fieri, neq; uetat, neq; postulat, ea neq; officium esse, neq; præter officium, ut est festucã tollere, tenere stylum, *urceum & cætera id genus. Atque alia quidem officia *κατὰ φύσιν esse absq; errore, alia cum errore. Sine errore quidem, ut ualetudinem suam, sensusq; tueri & similia. Quæ de sacrificijs, templorum instructionibus* inductiõibusq; cæteris quæ sunt dijs gratissima. Colendos item parentes ac fratres secundum deos monent. Aiunt autem affectum & indulgentiã in filios ipsis esse naturalẽ, malisq; inesse ne-

gant,

gant. Peccata item paria existimant, ut Chrysippus ait in I I I I. naturalium questionum, Persæusq; & Zeno. Nam si uerum uero maius non est, nec falsum falso maius erit, ita nec fraus fraude, nec peccato peccatum. Nam & qui centū stadijs abest à Canopo, & qui uno, eque in Canopo non sunt, ita & qui minus peccat, & qui amplius, eque in recto opere non sunt. Heraclides tamē Tarsensis Antipatri Tarsensis necessarius, atq; Athenodorus imparia peccata dicūt. Accessurū item sapientem ad remp. nisi quid impediatur, ut Chrysippus in 1. de uitis ait: namq; & uitia propulsaturum, & ad uirtutem excitaturum ciues suos. Vxorem item ducturum, procreandorum liberorum causa, ut Zeno ait in repu. Sapientem præterea non opinaturum, hoc est, mendacio non accessurum, neq; assensurum cuiquam, cynicam sectam amplexurum: esse enim illam ualidam ac celerem ad uirtutem uiam, ut Apollodorus in moralibus fatetur. Gustaturū in super humanas carnes, si ita casu obuenerit. Solumq; sapientem esse liberum, malos autem seruos. Esse enim liberalitatem per se aliquid agendi, qua stulti & mali omnino careāt. Esse autem & seruitutem aliam quæ in subiectione consistat, & tertiam quæ in conditione ac subiectione sit, cui opponitur dominatio & ipsa mala. Non modò autem liberos esse sapientes, uerū & reges. Cū sit regnum imperium nemini obnoxiiū, quod de sapientibus solis asseritur, ut Chrysippus ait in lib. quòd Zeno propriè sit usus nominibus. Statuere enim ait oportere principem de bonis ac malis: hæc autem malorum scire neminem. Similiter ad magistratus, & iudicia, & oratoriam solos illos idoneos, neminemq; malorū. Esse itidem & inculpato, quod in peccata incidere non possint: esse innocuos, nam neq; alijs nocere,

neq; sibi: misericordes autem non esse, neq; ueniam alicui habere. Neq; enim prætermittur os constitutos à lege cruciatus. Nā cedere misericordiāq; & māfuetudo ipsa nulli inest animæ, aduersus cruciatus simulatione benignitatis, neq; illos arbitrari duriores. Sapientem nihil eorum admirari, quæ uideantur inopinata, & insperata, ut Charonia, fluxusq; maris ac refluxus, & fontes calentium aquarum, atq; ignium euaporationes. Enimuero neq; solitariis, inquiunt, sapiens uiuet. Est enim familiaris natura atque actione gaudet, exercitationemq; suscipiet firmandi ac roborandi corporis causa. Orabitq; inquiunt sapiens, ac uota faciet, bona à dijs postulans, ut Possidonius in primo de officijs, & Hecato in tertio de paradoxis aiunt. Dicunt item amicitiam solos inter bonos quos sibi inuicem studiorum similitudo conciliet, posse consistere. Porro amicitiam ipsam societatem quandam esse dicant omnium, quæ sunt ad uitam necessaria, cum amicis ut nobisipsis utamur: atq; ob id amicum eligendum pronuntiant, amicorumq; multitudinē inter expetenda ponunt: inter malos non posse constare amicitiam. Cum nemine stultorum esse litigandum, omnesq; stultos insanire. Neq; enim prudentes, esse uerum per insanie æqualem stultitiam omnia gerere. Sapientem omnibus benefacere, sicuti & Ismeniam dicimus tibijs omnibus bene cecinisse. Sapientum quoq; esse omnia. Quippe perfectam illis potestatem à lege præstitam. Ceterum malorum ac stultorum quidem esse quemadmodum & iniquorum, aliter quidem ciuitatis, aliter utentium dicimus. Virtutes sibi inuicem ita esse connexas, ut qui unam habuerit, omnes habeat: esse enim illarum conuincues speculationes, ut Chrysippus in primo de uirtutibus, & Apollodorus in physice secundum * antiquum morem, & He-

* τὴν ἀρχαίαν

catio in uirt. de uirtibus aiunt. Qui enim probus sit, ea
 dispicere, & agere quæ sint agenda, quæ uerò faciendâ
 sint, ea & eligenda esse & sustinenda & distribuenda &
 perseveranter tenenda. Sequuntur autem prudentiâ consilio-
 rum maturitas, & intelligentia, temperantiâ uerò ordinis
 dextèritas, & ornatus. Iustitiam autem æquitas & grati-
 tudo, fortitudinemq; cōstantia atq; ualentia. Placet autem
 eis nullam inter uirtutem & uitiū esse mediū. Peripateti-
 cis contra inter uirtutem & uitiū profectum faciuntibus.
 Quemadmodū enim lignum aut distortum aut rectū ope-
 terè esse uiunt, ita iustum uel iniustum neq; uerò iustus ne-
 que iniustus, atq; in cæteris similiter. At uirtutem Chry-
 sippus quidem amitti posse, Cleantes uerò non posse ait.
 Ille posse amitti per ebrietatem & atram bilem, ille non
 posse ob firmas ac stabiles comprehensiones, ipsam uerò
 esse eligendam. Erubescimus deuiq; in his quæ malè agi-
 mus, adeo ut quod sit honestum, id solum scimus esse bo-
 num; ipsamq; sibi sufficere ad bene beateq; uiuendum, ut
 ait Zeno & Chrysippus in libro de uirtutibus, & Hecato
 in secundo de bonis. Si enim; inquit, magnitudo animi
 sola sufficit, qua omnes fastigio mentis transcendamus;
 ipsaq; pars uirtutis est, profectò & uirtus sola sufficit ad
 beatam uitam, ea quoq; cōtemnens quæ molesta uidentur.
 Panætius tamen & Posidonius uirtutem minimè sufficere
 dicunt, uerum opus est bona ualitudine, & affluentia re-
 rû & robore. Placet itē eis uirtute semper uti, sicuti Clean-
 thes ait. Amitti enim non potest, semperq; perfecto animo
 utetur sapiens. Natura quoq; ius non positione constare,
 sicuti & legē & rectâ rationē, ut Chrysippus in libro de
 honesto ait. Videtur autem eis ne dissonantiâ quidē à philo-
 sophia discedere. Ilac enim ratione prius delecturâ omniū

nitiam quàm defutam philosophiam, ut Possidonius in exhortationibus ait. Liberales quoq; disciplinas esse magno usui sapienti, Chrysippus autor est. Placet item illis nullum nobis ad animantes ceteras ius esse, ob nature dissimilitudinem, ut Chrysippus in primo de iustitia, & Possidonius in primo de officijs tradunt. Amaturum quoq; sapientem eos iuvenes qui præ se ferant indolem generosam, ingeniumq; ad uirtutem propensum, ut Zeno in libro de repub. & Chrysippus in libro de uitis primo, & Apollodorus in libro de moralibus aiunt. Amorem uerò aduinculam beneficentiæ propter apparentem uenustatem, neq; congressus est uerum amicitie. Nam Thrasonidem & quidem cum haberet in potestate amatum, abstinuisse ab ea, ne in odium ueniret. Esse igitur amorē amicitie nodum, ut Chrysippus in libro de amore ait, neq; esse eum in uicio. Pulchritudinem item uirtutis esse florem, & cum triplex uite genus sit speculantiuum, actiuum, & rationale, tertium illud eligendum dicunt. Quippe de industria factū à uatura rationale animal ad speculationem, & actionem. Rationabiliterq; aiunt sapientem seipsum educturū ex uita, & patriæ & amicorum causa, siue inter uimium acerbos doloris aculeos, siue membrorum mutilationes, aut incurabiles morbos illi occumbendum sit. Placet item illis uxores quoq; communes esse oportere apud sapientes, ut quilibet illi congregiatur quæ sibi prior occurrit, ut ait Zeno in rep. & Chrysippus in li. itē de rep. Diogene itidē Cynico ac Platone huius rei autoribus. Omnes enim patrum instar equi charitate diligemus, tolliturq; adulterij suspicio & zelotypia. Eam uerò remp. esse optimā quæ sit iuxta ex regno, & populari domiūatu, optimorūq; potentia, atque in moralibus quidem decretis huiusmodi sunt,

pluraq; huiusmodi tradunt, non improbabili ratione subnixi. Verum ista summam, ac ueluti per capita & elementa tetigisse sufficiat. Ceterum physicam rationem diuidunt in locum, de corporibus, & principijs, & elementis, & dijs, & finibus, & loco, & inani. Et ista quidem per species diuidunt, generaliter autem in locos tres, de mundo, de elementis, tertium de causis. De mundo locum in duas distinguunt partes. Vna enim consideratione in ipsius a se societatem, & mathematicos, per quam defixis uagiq; syderibus disputant, quemadmodum si sol tantus sit, quantum uidetur, & lune itidem quanta sit magnitudo, & de ortu, occasuq; syderum, atq; ceteris huiusmodi questionibus. Alteram eius considerationem esse, que solis congruat Physicis, qua que sit illius substantia queritur, ac de sole utrum genitus, an ingenitus sit, & utrum animatus sit, an inanimis, corruptibilis ne an incorruptus, & prouidentia agatur nec ne, atque in hunc modum de reliquis. Causalem quoque rationem & ipsam esse bipartitam. Eius alteram speculationem medicis esse communem questionem, qua inquirunt de principali anime, & de his que fiunt in animo, & de seminibus, atq; eius generis ceteris. Reliquum uero mathematicos quoq; sibi usurpare, quo modo uidelicet uidemus, & que sit causa perspicacis imaginationis, qua ratione consistunt nubes, tonitruaq; & irides, & **arce* & cometa, & his similia. Videtur autem illis duo esse rerum omnium principia, faciens uidelicet ac patiens. Quod igitur patitur sine qualitate esse substantiam materiam. Quod autem faciat, uerbum deum esse quod in ipsa sit. Hunc enim quippe sempiternum per ipsam omnem singula creare. Ponit autem hoc decretum Zeno Citicus in libro de essentia. Cleanthes quoq; in libro de

atomis

**ἀρχή*

atomis, & Chrysippus in primo physicorum in fine. Archedemus quoque in libro de elementis, & Posidonius in secundo naturalis rationis. Differre autem aiunt principia, & elementa. Nam illa quidem ingenita esse, & corrumpi non posse elementa uero per igneam euaporationem corrumpi. sed & corporea esse principia, & ipsa informia, haec uero formata. Corpus autem appellat Apollodorus in physica, quod secetur in tria, in longitudinem, latitudinem, & altitudinem. Id autem solidum corpus appellatur. Porro superficies est corporis finis, seu corpus longitudinem solam habens, ac latitudinem, sed carens altitudine. Hanc autem Posidonius in quinto de sublimibus & secundum intelligentiam, & secundum substantiam reliquit. Linea superficiei finis est siue longitudo absque latitudine, siue corpus solam habens longitudinem. Punctus autem est lineae finis, notaque minima. Vnum quoque deum esse, ipsumque & nientem, & fatum, & Iouem, multisque alijs appellari nominibus. Principio igitur illum cum esset apud se, substantiam omnem per aërem in aquam conuertisse. Et quemadmodum in factu semen continetur, ita & hanc ferendi rationem in humore talem resedisse materia ad operandum aptissime parata, ex qua caetera post haec gignerentur. Tum genuisse primum elementa quatuor, ignem, aquam, aërem, terram. Differit ista Zeno in libro de universo, Chrysippusque in primo physicorum, & Archedemus in quodam de elementis. Est autem elementum ex quo primo procedunt quae fiunt, & in quod extremum soluantur. Esse autem quatuor elementa simul, infecta, incompositamque substantiam materiam. Esse autem ignem calidum, aquam liquidam, aërem frigidum, terramque aridam. Quinetiam adhuc in aëre inesse eandem partem. Summo enim in loco ignem

esse quem æthera appellant. In quo primū immobilū astro-
rum orbē esse natum, deinde errantiam, post hunc æra, tū
aquant, extremum autem omniū terram, quæ media omniū
fit. Mundam uerò tripliciter dicunt ipsūq; deum, quem
ex omni substantia dicunt propriam qualitatem, qui &
incorruptibilis, & ingenitus sit opifex tanti operis ac or-
namenti, ut quotannis orbem suum peragat sol, in seipsam
omniū substantiam consumens, ac eam rursus ex seipso
gignens, ipsūq; ornatum astrorum mundum esse dicunt.
Tertium qui sit ex utrisque compositus. Est autem mun-
dus propriè qualitas uniuersæ substantiæ, siue ut ait Pos-
sidonius in meteoricis præceptis, qui constat ex cælo &
terra, atque ex illorum naturis siue qui constat ex dijs &
hominibus, eisq; rebus quæ horum gratia condite sunt.

**lāp.* Cælum autem est extrema circumfèrentia in qua ² diuinum
omne fixum ac locatum est. Mundum quoq; regi ac admi-
strari secundū mentem ac prouidentiam, ut Chrysippus ait
in v. de prouidentia & Possidonius in xiii. de dijs, mente
per omnes illius partes pertinēte, sicut et in nostra anima
contigit, sed per has magis, per alias minus. Per quasdam
enim ueluti habitus recessit, ut per ossa, ac neruos; per alias
ueluti mens, ut per principale. Sic igitur & mundum totū,
qui animal est, & animatus, ac rationalis, habere principa-
le suum æthera, ut ait Antipater Tyrinus in octauo de mun-
do. Chrysippus autem in primo de prouidentia, & Pos-
sidonius in libro de dijs, cælum aiunt principale esse mun-
di, Cleanthes uerò solem. Chrysippus autem rursus à se dis-
fidens in eodem, purissimum dixit ac liquidissimum æthe-
ra, quem etiā primum asserunt esse deum sensibiliter,
ueluti infusam esse per ea quæ sunt in aëre, per cunctas
animantes & arbores, per terram autem ipsam secundum

habitum. Vnum esse mundum & hunc finitum, globo-
sâq; figurâ. Nanque ad motum esse huiusmodi orbem
aptissimum, ut ait Posidonius in quinto de ratione physi-
ca, & Antipater in libris de mundo. Extra ipsam autem
circumsusam esse uacuum immensum, quod sit incorporeum.
Incorporeum autem id esse, quod à corporibus contineri
queat, non autem contineatur. Porro nihil in mundo esse
uacuum, sed inter se mirabili esse unitate deuinctum, Id enim
cogere cœlestium ad terrena concordiam & congruen-
tiam. De uacuo autem disserit Chrysippus in lib. de ina-
ni, & in primo naturalium artium, & Apollonhænes in
physica, Apollodorus item & Posidonius in secunda ra-
tionis naturalis. Esse autem incorporea hæc similia. Tem-
pus præterea esse incorporeum, quod interuallum sit mun-
dani uotus. Huic præteritum quidem esse infinitum ac futu-
rum, præsens autem finitum. Placet autem eis corruptibile
esse mundum, quippe genitum eorum ratione quæ per sen-
sus intelliguntur. Cuius & partes sunt corruptibiles, &
totum, partes autem mundi corruptibiles sunt: In se enim
inuiçè mutantur. Est igitur corruptibilis mundus. Ac quis
quid mutari in deterius potest, corruptibile est: uñdus autè
huic mutationi & corruptioni, obnoxius est, Namq; et sic-
catur, & in humorem soluitur. Mundum uerò fixi, cum ex
igne substantia per aërem uersa in humorem fuerit, deinde
crasior ipsius pars effusa fuerit terra, porro subtilior in
aërem cesserit, eademq; magis ac magis extenuata in ignem
eusscrit. Tū ex his permixtis exortas esse animates, & ar-
bores, & alia eiusmodi. De generatione igitur & corrup-
tione mundi, & Zenon in lib. qui de toto inscribitur di-
ssutat, & Chrysippus in primo physicorū, & Posidonius
in l. de mūdo, Cleantes itē, & Antipater in x. de mundo.

Porro Panætius corruptibilem asserit mundum. Quòd autem sit animal mundus, & rationale, & animatum, & intelligibile, & Chrysippus in primo de prouidentia disse- rit, & Apollodorus in Physica, & Possidonius. Sit autem animal quod sit substantia animata sensibilis. Animal enim eo quod non sit animal prestantius est. Nihil autem mundo prestantius est. Est ergo animal mundus. Porro anima- tum esse inde manifestum est, quòd anima nostra inde ue- luti auulsa sit. Boëtius autem ait non esse animal mun- dum: Vnum autem esse, & Zeno in libro de toto, & Chry- sippus, & Apollodorus in naturalibus, & Possidonius in primo naturalis rationis tradunt. Vniuersum autem dici- tur, ait Apollodorus, mundus, & secundum alterum mo- dum id quod ex mundo, & exteriori uacuo constat. Mun- dus igitur finitus est, sed inane illud infinitum. Ceterum sy-dera illa quæ fixa sunt cum cælo tota unâ circumferri, er- rantia uerò suis motibus agi. Porro solē obliquum iter per- agere per signiferum orbē. Lunam similiter nunc plenam esse, nunc cornibus fulgere. Esse autem solem purissimum ignem, ut ait Possidonius in decimo septimo de cœlestibus, ac terræ molē sua magnitudine uincere, ut idem ait in de- cimo sexto naturalis rationis. Esse autē orbicularē ad mun- di rationē, idē ipse autor est. Ignē idcirco esse, quòd omnia ignis peragat munera, maiorem autem terræ globo, quòd tota ab illo illustretur, neq; ipsa modò, sed etiam cœlam. Id quòd & terra coni instar umbrā faciat, maiore esse si- gnificat. Omnibus autem ex partibus cerni propter magni- tudinem. Lunam uerò plus habere de terra, quippe quæ il- li propior est. Nutrirī autē & hæc ignea, & astra cetera. Solē quidem ex mari magno, quòd sit intellectualis uapor. Lunam uerò ex potabilibus undis, quòd sit permixta acri,

ac vicina terræ, ut Posidonius in sexto de ratione naturæ
 ait, ex terra cætera. Putant & sydera globosa esse, & im-
 mobilem terram. Lunam proprio quidem carere lumine,
 sed id à sole mutuare. Deficere autem solem cum ante illum
 ex ea parte qua terras respicit, se opposuerit luna, ut in li-
 bro de uniuerso scribit Zeno. Apparet enim quando ex con-
 cursione mutua illum occulit, rursusq; restituit. Notatur
 id maximè per uas æreum patens in quo sit aqua. Lunam
 uerò cum in terræ inciderit umbram, quocirca tunc solum
 hoc defectu laborare, cum plena fuerit, & quidem cum per
 dianetrum soli mensibus singulis obiecta sit. Nam cum ob-
 liquo motu contra solem moueatur, latitudine differt, cum
 uel ad australem, uel ad septentrionalem uergit plagam.
 Cum tamen illius latitudo ad solis, & eam que media
 interiacet, latitudinem uenerit, deinde fuerit emensa solem,
 tunc deficit. Mouetur autem eius latitudo per ea que me-
 dia sunt in chelis & scorpio & ariete & tauro, ut ait Pos-
 sidonius. Deum uerò esse animal immortale, rationale, per-
 fectam ac beatum, à malo omni remotissimum, prouidentia
 sua mundum, & que sunt in mundo administrans omnia.
 Non tamen inesse illi humanæ formæ liniamenta. Cæterum
 esse opificem immensi huius operis, sicut & patrem omnium.
 Communiter autem et ipsius partem, que per omnia pene-
 tret, eamq; multis appellari nominibus iuxta proprietates
 suas. Namq; Græcis θεία appellari, quòd per ipsum sint
 omnia. Eundem ζῆνα uocari, quòd uitæ omnium sit autor.
 ἀδυνάμῃ autem, quòd in æthere distentum sit imperium eius.
 ἤραρ uerò, quòd in aëre. ἤρατος, quòd in artificiali igne.
 ποσειδάωνα, quòd in humore. ἄμμι παρ, quòd in terra. I ti-
 dem & appellationes alias probabili quadam ratione in-
 diderunt. De diuina substantia, Zeno ait mundum totum

atq; cœlum. Chrysippus quoq; in primo de Dijs, & Possidonium in primo de Dijs, & Antipater in septimo de mundo, aërem ipsius substantiâ tradunt. Boëtius autem in libro de natura, Dei substantiam fixorum siderum globum dixit. Naturam uerò aliquando quidem exponunt, quæ contineat mundum, aliquando uerò quæ germinare humum facit, nasci q; super terram omnia. Est autem natura habitus ex seipso motum accipiens, iuxta seminales rationem, efficiens q; & continens quæ ex ipsa constant, statutis diffinitis q; temporibus, eaq; faciens à quibus discreta per naturam est. Hanc autem & uoluptati præferre commodum, quòd ex hominis constat opificio. Fato autem fieri omnia Chrysippus in libris de fato, & Possidonium in secundo de fato, & Zeno, Boëtius quoq; in primo de fato tradunt. Est autem fatum connexa rerum series, siue ratio per quam mundus administratur. Diuinationem autem omnem aiunt subsistere, aut etiam esse providentiam. Ipsam q; per ascensus quosdam artem diffiniunt, ut ait Zeno, & Chrysippus in secundo de diuinatione, Athenodorus q;, & Possidonium in duodecimo de ratione nature, & in quinto de diuinatione. Panætius autem hanc non subsistere dixit. Enim uero rerum omnium substantiam, primam materiam dicunt, ut & Chrysippus in primo rerum naturalium, & Zeno. Est autem materia ex qua quiduis constat. Appellatur q; dupliciter, materia scilicet atq; substantia, siue illa omnium, siue rerum singularum, ac ueluti particularium causa. At omnium quidem materia ueq; maior neq; minor efficitur. Est autem alia eorum quæ in parte sunt. Corpus autem esse substantiam definiunt, idq; finitum, ut Antipater ait secundo de substantia, & Apollodorus in Physica, passibile q; est, ut idem ait. Nam si esset inmutabilis, nulla ratio-

ne quæ fiunt ex ea fieri possent. Hinc et illius sectio in infinitum tenditur, quam infinitam Chrysippus ait. Nihil enim infinitam est in quod sectio eadit. Verum finita est. Concretiones item fieri per totum, ut Chrysippus in tertio naturalium ait, et non per circumscriptionem, et appositionem. Nam pusillum uini pelago iniectum, aliquandiu oblectabitur, postea defluet, atque unâ corruptetur. Quosdam item esse demones dicunt, quibus insit hominum miserratio; inspectores humanarum rerum. Heroes quoque solutas corporibus sapientum animas. Porro ex his que manant ab aere, hyemem quidem esse aiunt, aërem super terram, congelatum ob solis longiorem discessum. Ver autem temperiem aëris, quando suo ad nos cursu sol agitur. Aestatem uero eminentem terræ aërem confutum et calefactum solis ad septentrionem cursu. Autumnum quoque fieri recursu solis a nobis, ad ea loca a quibus fluunt. Ceterum eiusmodi tempestatum autorem esse solem nubes euaporantem. Irin uero reflexos esse ab humidis nubibus radios, siue, ut ait Posidonius in Meteorologica, declaratio scissuræ solis; seu lunæ in nube rosida concava atque continua, ad imaginationem ueluti in speculo imaginata magni orbis circumferentiam. Cometas autem et pogonias et faculas ignes esse subsistentes, quando crassior aër ad etherea loca peruehitur. Iubar autem repentini ignis incendium, quod citò per aërem fertur, ac longitudinis imaginem deliniat. Pluuiam uero conversionem ex nubibus in aquam, cum siue ex terra, siue ex mari ui solis sursum elatus humor effectus caruerit. Id uero congelatam pruinam dici. Grandinem uero concretam nubem a uento comminutam. Niuem autem humorem ex concreta nube, ut ait Posidonius in octavo de ratione naturæ. Coruscationem accensionem uubium, que

quæ à uento illi dantur, atq; rûpantur, ut Zeno in libro de
 uniuerso. Tonitruum uerò fragorem esse qui ex nubium
 collisione gignitur. Fulmen autem incensionem ualidam,
 uehementi cum impetu terris irruentem, cum inter se ui uen-
 torum colliduntur nubes, atq; perrumpuntur. Alij conuer-
 sionem ignei ac flammantis aëris uiolenter delapsam. Ty-
 phonem uerò fulmen uiolentum, magna ui spiritus demis-
 sum, siue fumantem spiritum rupta nube dilapsam. Præste-
 rem nubem igni circumfusam cum flatu in terræ concans,
 seu concluso, & coartato spiritu in terra, ut ait in septi-
 mo Posidonius. Esse autem illius plura genera, terræ mo-
 tus, hiatus, illuuias, ebullitiones. Placet autem eis & ordi-
 nem ita se habere: Terra median centri rationē obtinere,
 post quam globosam aquam, & ipsam idem habere cen-
 trum cum terra. Ita ut in aqua terra sit, post aquam aërem
 sphaeræ instar. Esse autem in cœlo circulos quinq;. Ex his
 primum septentrionalem qui semper appareat. Secundum
 tropicum æstiuum. Tertium æquinoctialem. Quartum hye-
 malem tropicum. Quintum antarcticum qui non appare-
 at. Dicuntur autem παράλληλοι, quia non se inuicem con-
 ueniunt. Describitur tamen circa eundem polum. Porro
 Zodiacus circulus obliquus est, equidistans. Quinq; autem
 sunt Zone super terram. Prima septentrionalis super ar-
 cticum circulum rigore frigoris inhabitabilis. Secundâ
 temperata. Tertia nimia ui æstus inhabitabilis, quæ torri-
 da dicitur. Quarta temperata. Quinta australis itidem fri-
 gore inhabitabilis. Opinantur item naturam ignem esse
 artificialem suo itinere ad generationem tendere. Id au-
 tem esse spiritum ignis speciem artisq; præ se ferentem.
 Animam uerò sensibilem, eamq; esse nobis insitum & in-
 genitum spiritum, ideo & corpus esse, ac durare post mor-
 tem,

tem, esse tamen obnoxium corruptioni. Cæterum uniuersi animam esse incorruptibilem, cuius partes sunt animantium animæ. Zeno autem Citticus, & Antipater in libris de anima, & Possidonius animam spiritum calidum dicunt. Hoc enim spirare nos atq; ab ipso moueri. Cleanthes quidem omnes perdurare, donec calore destituantur. Chrysippus uerò solas sapientium. Partes autem animæ octo esse dicunt, quinque sensus, & quæ nobis insunt seminales rationes uocem præterea, & sermonem. Videre autem cum id quod inter uisum subiectamq; lumen est, in conu intenditur speciem, ut Chrysippus in secundo Naturalium ait. Apollodorus æris illam partem, quæ conu speciem habet prope uisum: Basin uerò prope id quod cernitur fieri: quemadmodum per uirgam uerberato ære, quod uidetur ibi manifestum esse. Porro audire cum is medius inter loquentem, & audientem est, ær uerberatur orbiculariter, deinde agitated auribus insluit, quemadmodum & cisternæ aqua, per orbis iniecto agitated lapide. Somnum uerò fieri, cum is sensus circa principale soluitur. Causas uerò perturbationum reddunt eas, quæ circa spiritum fiunt conuersiones. Semen autem esse dicunt, quod eiusmodi gignere potest, à quibus quoq; ipsum discretum sit. Porro hominis semen quod emittit homo, unà cum humido animæ commisceri partibus, pro commixtione rationis parentum. Id autem Chrysippus in secundo Naturalium ait spiritum esse secundum substantiam, idq; ex iactis in humum seminibus constare, quæ cum antiqua fuerint, non iam nascuntur, quòd scilicet expirauerit illorum uirtus. Atq; ex omnibus corporis partibus defluere id ait Sphærus. Omnes ergo gignere corporis partes. Porro scemine semen insecundum esse

esse aiunt, imbecillamq; & modicum, & aquaticum ut Sphaer-
rus ait. Principale uerò potissimam ac propriè esse anime
partem, in qua imaginationes appetitusq; gignantur, atq;
unde sermone datur. Id autem in corde esse. Sed enim ista
secundum illos de rebus naturalibus, quantum sufficere ad
presentis operis compendium arbitrati sumus hactenus
sunt dicta. Quenam uerò sint in quibus illorum sententia
differant, breuiter adnotandum. Aristoteles Chimus Phalantiusq;
cognomento Siren, finem esse dixit ad aliquid inter uirtu-
tes ac uitia indifferenter uiuere, nullam quamlibet modi-
cam uarietatem relinquendo, sed se equaliter in omnibus
habendo. Esse autem sapientem præclaro histrioni simi-
lem, qui sine Thersite, sine Agamemnonis personam su-
mat, utrunq; decentissimo gestu imitatur. Naturalem item
ac rationalem locum sustulit, dicens alterum quidem esse
supra nos, alium uerò nihil ad nos. Solam autem que mo-
res instituat partem ad nos pertinere. Similes autem esse
orationes dialecticas dicebat aranearum telis, que & si
quid artificiosum in dicere uideantur, inutiles sunt. Virtu-
tes quoq; neq; multas inuexit, ut Zeno, neq; unam que
multis appellatur nominibus, ut Megarici, sed & id quoq;
quod ad aliquid habere dicitur. In hunc autem modum philo-
sophans, atq; in Cynosarge differens obtinuit, ut secta
proprie inuentor diceretur. Milciades deniq; & Diphilus
Aristonij appellabantur. Erat autè illi magna persuaden-
di uis, plebiq; se maximè accommodabat. Vnde & de illo
Timon ait:

Καὶ τῆς Ἀρίστωνος γένους ἀπὸ ἀμύλας ἔλκειτο. hoc est,

Quidam & Aristonis natus de stirpe disertis.

Congressus autem Polemoni, ut Diocles ait Magnesium,
cum Zeno longum incurrisset morbum, sententia decessit.

Maximè autem Stoico dogmati ille intendit animum, quo dicunt sapientem esse* opinabilem. Cui Perseus reluctatos ^{*d'of'as'ip} geminos fratres induxit, ut alter ex his illi depositum daret, alter deinde reciperet, atq; ita herentem coarguit. Exercebat autem aduersus Arcesilaum inimicitias. Vnde cum uidisset taurum monstruosum matricem habentem: Me miserum, inquit, datum est Arcesilao epicheirema aduersus euidentiam. Academico euidam quicquam se comprehendere neganti: Ergo ne, inquit, hunc diuitem iuxta te sedentem uides? negante illo:

Τίς σ' ἐνόησεν, ἴφρα, τίς ἀνείλετο λαμπάδος αὐγὰς;
Hoc est,

Quid cecutis, ait, oculis quis lumen ademit?

Feruntur eius ista uolumina. Exhortationum libri duo, de Zenonis dogmatibus dialogi, de scholis sex, de sapientia exercitationum septem, Amatorie exercitationes, cōmentaria de inani gloria, cōmentaria x v. cōmentarij tres, de usu undecim, aduersus oratores, aduersus Alexinum rescripta, aduersus dialecticos tres, ad Cleanthē epistolarū libri quatuor. Panætius autē et Sosicrates solas epistolas ipsius esse dicūt, cetera Peripatetici Aristonis. Hunc fama est, cum caluus esset, astū solis excepisse capite, atq; ita uita functū esse. Laſinus autē et in ipsum hoc modo. Choliambico carmine:

Τί δὴ γέρον ὤρ καὶ φίλαυτος Ἀρίσων

Τὸ βρέγμα δῶνας ἠλίω κατ' ὀπίσσω;

Τὸ γὰρ τὸ θεῖον πλεῖον ἢ δεινὸν ἴκτων

Τὸν ψυχρὸν ὄντως εὐρεῖς ἐδέλωρ ἄδην, hoc est,

Quid iam senex, et exosus senem Aristo

Soli coquendum synciput dabas caluum?

Atqui calorem cum ultra quàm est satis ueris,

In frigidum incidisti uel nolens Orcum.

Fuit autem & alius Aristo Ilietes Peripateticus, alius item musicus Atheniensis. Quartus tragicus Poëta. Quintus Aleensis qui artes Oratorias scripsit. Sextus Alexandrinus Peripateticus. Herillus Carthaginensis finem scientiam dixit, quod est semper uiuere, cuncta referendo ad uiuendum cum scientia, ne ignorantia deiciamur. Esse autem scientiam habitum ex fantasiarum acceptione, non uerbis explicabilem. Aliquando dicebat nullum esse finem, sed secundum casus uarios & res immutari, ut si idem es & Alexandri fiat statua, et Socratis. Differre autem finem & eamquam dicit fini subiectam. Hanc enim et eos qui sapientes non sunt conspiciari, illum neminem nisi solum sapientem. Quæ autem inter uirtutem, & uitium sint indifferencia esse. Sunt eius libri breues quidem, sed succi ac sensus pleni, continentque contradictiones aduersus Zenonem. Fertur cum puerum complures adamasse, quos Zeno cum uellet auertere, tondere coëgit Herillum, illosque ab eo auertit. Sunt autem eius libri de exercitatione, de perturbationibus, de opinione, legumlator, obstetricius, Antipheron, præceptor, parans, dirigens, Mercurius, Medea, dialogi questionum moralium. Dionysius uerò qui Metathemenus appellatus est, finem dixit uoluptatem. Nam cum in oculorum dolorem incidisset, eo cruciatus acriter, dolorem dicere noluit indifferentem. Erat autem Theophanto patre natus, & ciuitate Heraclia, atque ut ait Diocles, primò quidem audiuit Heraclidem ciuem suum, deinde Alexinum ac Menedemum, postremò Zenonem. Principio quidem studiosus admodum omnigenis se poematis addixerat. Aratum tamen carius amplectebatur, quem & inuitari satagebat. Demum cum discessisset à Zenone, sese ad Cyrenaicos contulit, ac palam iustitia ingrediebatur, ceteraque sub omnium gerebat oculis

lis quæ ad uoluptatem pertineret. Cumq; ad octogesimum uite annum peruenisset, inedia consumptus interiit. Circumferuntur autem eius libri, de sedatione perturbationũ duo, de exercitatione duo, de uoluptate quatuor, de diuitijs & gratia & cruciatu, de hominum usu, de felicitate, de antiquis regibus, de his quæ laudantur, de barbaricis consuetudinibus. Et isti quidem qui à Stoicis decretis deuiduerunt. Successit autem Zenoni Cleanthes, de quo dicendum nunc est.

CLEANTHES.

Cleanthes Phanijs filius, Asijs, ut Antisthenes ait in Successionibus, primum quidem pugil fuit: profectus autè Athenas drachmis quatuor instructus, ut quidã aiunt, congressusq; Zenoni studiosissimè Philosophatus est, inq; eiusdè decretis perstitit. Memoriae proditũ est ipsum laboriosissimum fuisse, adeò ut inopia cogente mercenariam faceret, ac noctu quidem in hortis hauireret aquas interdix autè operam studijs liberalibus daret, unde et *φριάντης*, hoc est, ex harries puteos appellaretur. Aiunt illũ cũ pertractus esset ad iudicium redditurus rationem, quòd adeò robustus, ac tã boni habitus uiucret, hortulano apud quẽ id muneri implebat, ac muliere apud quam farinas pinsebat, testibus uictus sui absolutum esse, Arcopagitasq; admiratos, decem illi minas dari censuisse: Zenonem autem accipere illum uetuisse. Aiunt autem & Antigonom ter mille dedisse. Item cùm ad spectaculum quoddam puberes duceret uenti flatu enudatum esse ac sine tunica apparuisse. Qua ex re plausu exceptum atq; ab Atheniensibus fuisse ueste donatum, ut ait Demetrius Magnesium in æquiocis. Admirationi igitur ob eam quoque rem habitus est. Aiunt Antigonom auditorem illius, cùm rogaret

quam ob rem hauriret, audisse, num solum haurio? nunquid non sodio et rigo, et omnia facio philosophiae causa? Zeno enim illum ad id exercebat, iubebatque obolum sibi ex labore afferre. Coactam aliquando stipem in medium familiarium intulit dicens, Cleanthes quidem Cleanthem alium posset nutrire, si uellet. Qui uero unde nutriantur affatim habent, ab alijs querunt quae sunt ad usum uitae necessaria, et quidem remissius philosophantes. Ea igitur ex causa alter Hercules Cleantes dicebatur. Erat illi quidem eximium studium, ceterum ingenium obtusum atque tardissimum. Eam tamen tarditatem ingenij labore, studio, ac diligentia uincebat. Vnde et de ipso sic Timon ait,

Τὸς δὲ οὐτος κτὶλ. ὧς ἐπιπρωλαῖται εἰχλας ἀνδρῶν
Μωλύτης, ἐπίτωρ φίλος, ἄριος, ὄλμος ἀτολμῶς ἰ.

Asius iste aries quis nam est, qui circuit omnem

Turbam, uerbosusque; senex, pistillus, hebesque?

Cumque à discipulis dieterijs incesseretur, tolerabat: et cum audiret, asinus, non abnucebat, dicens solum se ferre posse Zenonis sarcinam. Cum aliquando probro illi daretur, quod esset timidus, At ideo, inquit, parum pecco. Suam uero inopiam diuitum opibus praeferebat, dicebat, dum illi pila ludunt, ego duram ac infrugiferam humum exerceo. Saepè cum foderet seipsum increpabat. Quem audiens Aristo, quem, inquit, obiurgas? Et ille ridens, senem, inquit, canem quidem, sed excordem et amentem. Cum diceret quidam Arcesilaum uitae officia negligere, quiesce, inquit, neque uituperes. Ille enim etsi uerbis officium tollit, operibus tamen commendat. Ad quem Arcesilaus, non, inquit, adulationes admitto: et Cleanthes, At equidem, ait, adulator, qui dixi alia te facere, alia dicere. Rogate quodam quidnam filio crebro ingerere deberet, illud ait Electra,

Σίγα σίγα λεπτόν ἔχρος. hoc est,

Tace tace tenue uestigium.

Lacone quodam dicente, laborem esse bonum, gestiēs ait,

Αἱμαῖος εἰς ἀγαθῶ φίλον τέκος. hoc est,

Sanguine mi filie generoso.

Dicit autem Hecato in usibus, cum ad eum formosus quidā adolescens dixisset, si pulsans uentrem uentrizat, num et pulsans coxas coxizet, dixisse, habe tu adolescēs * cocci- * μαγειρικῶς zationes, uoces proportionales, proportionales res omnino non significant. Adulescenti cuidam differens, an sentiret rogauit, annuente illo, cur, inquit, ego te sentire non sentio? Sositheo poëta in theatro coram se dicente:

Ὅς ὁ Κλειάνθης μωρία βουλάτῃ. hoc est,

Quos Cleanthis insania exagitat.

Eodem uultu et habitu perstitit. Qua ex re permoti auditores huic applaudentes Sositheum abiecerunt. Agente illo penitentiā, quod illū hoc maledicto incepsisset, respondit dicens, indecens esse Liberum patrem atq; Herculem à poëtis illudi, nec irasci, se autem leui maledicto indignari.

Dicebat Peripateticis idē accidere quod literis, quæ cum bene sonant, seipsas tamen nō audiunt. Fertur cum diceret secundū Zenonē ex specie cōprehendi posse mores, adulescentes quosdā scurras adduxisse ad illū libidinosum rusticū callis duratū, et illū, ut de more eius sententiā ferret rogasse, illū cum aliquādiu hæssisset, iussisse abire hominē.

Vt uerò abibat cepit sternutare: ad hæc, habeo illum, inquit, Cleanthes, mollis est. Cuidam soli secum loquenti, homini, inquit, loqueris, non malo. Exprobrante quodā senectutem, et ego, inquit, abire nolo. Cum uerò me sauū omni ex parte considero, scribētemq; ac legentē, rursus maueo.

Aiunt illū quæ à Zenone audierat testæ bonūq; osibus in-

x 2 scrib

scribere solitū, cū pecunijs careret quibus chartas emere
 posset. Hoc vitæ instituto clarus obtinuit unus ex multis,
 ut Zenoni succederet. Et quidem cū plures essent illius
 memorabiles discipuli Zenonis. Reliquit autem pulcher-
 rimos libros, qui sunt ferè de tempore, de physiologia Ze-
 nonis 11. Heracliti expositionum libri quatuor, de sensu,
 de arte, aduersus Democritum, aduersus Aristarchum, ad-
 uersus Herillum, de * appetitione duo, antiquitatum, de
 dijs, de Gigantibus, de Hymenæo, de poëta, de officio tres,
 de cōsilio, de gratia, exhortatorius, de uirtutibus, ars ama-
 toria, de honore, de gloria, de ingenio, de Gorgippo, de
 inuidentia, de amore, de libertate, politicus, de consilio, de
 legibus, de iudicando, de instituto, de oratione tres, de fine,
 de honestis, de actis, de scientia, de regno, de amicitia, de
 symposiis, quòd eadem sit uirtus uiri & sceminae, quòd sa-
 pientis philosophari, de usu duo, de uoluptate, de proprijs,
 de ambiguis, de dialectica, de modis, de prædicamentis.
 Hæc ab illo scripta sunt. Moritur autem hoc modo. Tu-
 muit illi ac putruit gingiua, medicis autem intercedenti-
 bus, biduum totum cibo abstinuit, atque intantum conua-
 luit, ut medici illi omnes consueta permitterent. Ea illum
 licentia minimè usum fuisse, sed & contrà sine cibo persti-
 tisse dicentem iter iam sibi confectum esse, atque ita inedia
 consumptum exhalasse animam, cū ut quidam uolunt,
 Zenonis æquasset annos audissetq; illum annos xviii.
 Lusinus & nos in eum hoc modo:

Αἰνῶ Κλεάνθω, ἀλλὰ μᾶλλον αἰδέλιω.

Ἰδιῶν γὰρ αὐτὸν πρὶσθιω ἐκ ἡνίοχῃσιν

Μὴ δὲ πὸ λαοπὸν ἀνεσιρ ἐρ φθίλοῖς ἔχειρ

Τοσσοῦτον ἀνθλῆσαῖτα ἤ βίς χρόνον.

hoc est,

Miror Cleanthem, laudo sed ditem magis,

Nam

Nam ut uidit illum iam senem, ultra non tulit
Tandem quietem quin uel mortuo daret,
Qui tantum aquarum exhauserat dum uiueret.

Hunc, ut prædiximus, post Zenonem audiuit & Sphærus
Bosporanus, qui cum in liberalibus studijs profecisset, Ale
xandriam ad Ptolemæum Philopatera se contulit. Orto
autè sermone aliquando de opinione sapiētis, Sphæroq;
illum negante opinari, uolens illum rex arguere, mala pu
nica cerea iussit apponi. Sphæro autè decepto, exclamauit
rex, fallaci illum dicēs consensisse fantasia. Ad quē Sphæ
rus promptè ac paratè sic respondens, ait, consensisse non
esse ea mala punica, sed probabile esse mala punica esse.
Differre autè cōprehensibilem fantasiā à probabili. Mne
fistrato se accusanti quòd Ptolemæum nō dixit regē esse,
At, inquit, eiusmodi cum sit, regē quoq; esse Ptolemæū di
co. Scripsit autè ista uolumina: de mundo duo, de clemen
tis seminis, de fortuna, de minimis, aduersus atomos & si
mulacra, de sensibus, de Heracliti quinq; diatribis, de mo
rali instituto, de officio, de appetitione, de perturbationi
bus duo, de regno, de Rep. Laconica, de Lycurgo & So
crate tres, de lege, de diuinatione, dialogos amatorios, de
Eretriacis philosophis, de similibus, de diffinitionibus, de
habitu, de his quibus contradicitur tres, de oratione, de
diuitijs, de gloria, de morte, artis dialecticæ duo, de præ
dicamentis, de amphibolijs, epistolas.

CHRYSIPPVS.

Chrysippus Apollonij filius Solensis seu Tarsensis, ut
Alexander in successione ait, discipulus Cleāthis
fuit. Hic primum lanæa exercebatur, postea uerò Zeno
nis siue Cleanthis, ut Diocles & plurimi tradunt, auditor
fuit: à quo adhuc uiuente recessit. Nec in philosophia me
diocris

diocris fuit, uir ingeniosus ac acutissimus in omni genere orationis, adeò ut in plerisque dissentiret à Zenone atque à Cleanthe ipso, cui se penumero dicebat, solius se dogmatum doctrina indigere. Nam probationes se reperiturum. Quoties uerò aduersus illum differendo egisset, pœnitentiæ tanta ducebatur, ut crebro diceret,

Ἐγὼ ἢ τ' ἄλλα μακάριος πέφυκ' ἀνὴρ

Πλὴρ ἂν Κλειανθῆν, ἔτο δ' ἔκ ἐβδαιμονῶ.

hoc est,

Equidem aliàs uir sum fortunatus, præterquàm in Cleanthem, in hoc felix non sum. Adeò autem in dialectica insignis fuit, tantæq; apud omnes æstimationis, ut pleriq; dicerent, si apud deos usus esset dialecticæ, nō futuram aliam, quàm Chrysippeā. Cæterū cū esset rerū sæcundissimus, non usq; adeò dictione clarus fuit, laborisq; patiētissimus ultra omnes fuit, quod ex eius uoluminibus constat, quæ sunt numero septingenta quinque. Ea uerò tam multa conscripsit, ut de eadē re sepe scribere aggrederet, omneq; quod incideret mandaret literis, ac sepe emendaret, magnæq; testimoniorū nube uteretur. Adeò uerò id in consuetudine habuit, ut cū in quibusdā opusculis Euripidis Medæam totam inseruisset, & quidam habens librū in manibus interrogaretur, quid nam inesset, Chryssippi, inquit, Medæa est. Apollodorus quoq; Atheniensis in collectione dogmatum, cū uellet asserere quæ Epicurus uiribus suis fretus cōscripsisset, absq; cuiuspiā adminiculo, essent incōparabiliter plura quàm Chryssippi opera, sic ad uerbū dixit. Nam si quis tollat de Chryssippi libris quæ aliena sunt, uacua illa charta relinquetur. Ita Apollodorus. Cæterū anus quædā quæ illi assidebat, autore Diocle, dicebat quingentos illum uersus quotidie scribere solitum. Hec autē uenisse cum ad philosophiā dixit, cū illius patrimonium

uenerit

nium in regium usum insumptum esset. Erat autem imbecillo, tenuiq; corpusculo, ut ex eius imagine, quæ in Ceramico est, uidere licet, quæ ferme à uicino equite occultitur. Quocirca illū Carneades κρύπτωσιν uocabat. Et cū pbro daretur q; apud Aristonē cū plurimus nō se exerceret, Egdē, inqt, si iter plurimos intēderē, nunq̄ philosopharer. Ad dialecticū Cleāthi imminentē, eiq; calidas cōclusiūculas tendentē, Desine, inqt, grandē natu à grauibus rebus abducere. Nobis autē iunioribus ista propone. Rursus ubi quis quippiā rogaret illū, seorsum modestē illū alloquebatur. Vbi uerò cōspexit accedentē turbā, cōtendere coepit:

Οἱ μοι, inquit, κασίγνητ' ὄμμα σὸν ταρασσεται

Ταχὺς ἢ μεσίθ' ἔλασσε, ἀρτίως φρονῶν. hoc est,

Aspectus hec me frater turbatur tuus.

At tu furorem pone, rectē ut sentias.

In potationibus autem quiescebat, crura tamen agitur, ita ut ancilla diceret, Chrysippi sola crura ebria esse. Ad cō autem alta de se sentiebat, ut cūm rogaretur à quodam cui commendaret filium, dixcrit, mihi. Nam si quempiam me excellere putarem, ipse apud eum philosophiæ darē operam, unde de ipso dictum aiunt:

Οἷος πίπνυται, λοιπὸν ἢ σκιαὶ ἀίσκοι.

Εἰ μὴ γὰρ ἦν Χρύσιππος ἐκ ἀνῆος τοῦ. hoc est,

Hic solus sapit, ast alij uelut umbra feruntur.

Et, nisi Chrysippus fuisset, porticus non esset. Tandē uerò Arcefilao & Lacyde, ut Sotion in viii. ait, in Academiā aduenientibus se ad philosophandum coniunxit. Quam ob causam & contra consuetudinem & pro ipsā disseruit, & de magnitudinibus ac multitudinibus, Academicorum argumentis utens. Hūc cū in cantu exerceretur, Hermippus ait, à discipulis ad sacrificium uocatum

x † fuisse;

fuisse, ibiq; cum oblatum dulce merum hausisset, angustiis spiritus fatigari coepisse, atq; ita demum quinta die defunctum esse, cum septuaginta et tres uixisset annos, olympiade, ut ait Apollodorus in chronicis, CXLIII. Et in hęc est nostrum epigramma:

Ἰλιγγλασε Βάνχορ ἐκωϊὸν χανδὸρ
 Χρυσίππος, οὐδ' ἐπέλατ' οὐ ἢ τῆς σοᾶς,
 Οὐδ' ἦς πάτρως, ἢ τῆς ψυχῆς ἀλλ' ἤλθε δῶμ'.
 Ἐς αἰδέω. hoc est,

Vertigo cepit, cum bibisset affatim,
 Chrysippum, et haudquaquam, suam uel porticum
 Curauit, aut se, aut patriam, sed inferos
 Rectà subiuit.

Suat qui dicat risu effusum expirasse. Nam cum asinus manducaret ficus, anicula dixisse uinum asino sorbendam daret, nimioq; risu occupatum, exhalasse animam. Videtur autem aspernator immodicè fuisse, quòd cum tam multa scripserit, nulli unquã regi quicquam adscripserit. Sola autem anicula contētus erat, ut etiam Demetrius in homonymis ait. Deniq; cum Ptolemæus Cleanthem literis orasset, ut uel ipse ad eum pergeret, uel quempiam ex suis mitteret, Sphærus quidē proiectus est, Chrysippus autem re nuit. Accersitis autem sororis filijs Aristocreonte et Philocrate coactis discipulis primus ausus est sub dino scholā in Lycio habere, ut prædictus Demetrius scripsit. Fuit autē et alius Chrysippus Gnidius medicus, à quo Erasistratus testatur multa didicisse. Alterq; huius filius Ptolemæi medicus, qui calūniā passus, flagris cæsus, ac supplicio affectus est. Alius item Erasistrati discipulus. Quartus Georgicorū scriptor. Porrò hic ipse philosophus quibusdam in hunc modum interrogatiunculis uti solebat: Qui mysteria prophanis dicit, impius est. Dicit autē my-

steria prophanis Hierophāta. Est ergo impius Hierophāta. Item, est quoddam caput, id autem nō habes. Est autem caput aliquod, nō ergo habes caput. Item, quod est in urbe, id & in domo est. Non est autem puteus in urbe, nec in domo igitur. Aliud, qui Megaris est, Athenis nō est. Est autē homo Megaris, non igitur est homo Athenis. Aliud, quod loqueris, id per os tuum transit, currum autem loqueris, currus ergo per os tuum transit. Rursum, si quid non amisi sti, hoc habes, cornua autem nō amisi sti, habes ergo cornua. Alij Ebulidis hoc esse aiunt. Nō desunt, qui & Chrysippum lacerent, dicentes illum complura turpiter obscenēq; scripsisse. Nam in eo opere, quod de antiquis physiologicis scripsit, scæda de Iunone fingit ac Ioue, ea dicens sexcentis serē uersibus quæ nemo nisi illoto ore dixisset. Turpissimam enim, aiunt, hanc fingit historiam, & si, ut naturalē laudat, lustris tamen magis cōuenientem quàm dijs. Præterea & quæ apud eos qui de tabulis scripserunt separata: neq; enim apud Polemonem, neq; apud Hypsicratem esse, sed ne apud Antigonū quidem, uerum ab illo ficta esse. In libro autem de re pub. matribus congregari & filiabus & filijs. Eadem in lib. de his quæ per seipsa non sunt appetenda statim in principio. In tertio autē de iure ad nulle uersus defunctos etiā uocare iubet. In secundo autem de substantia & copia prouidere, dicens quo pacto sapienti questus sectandus sit, & cuius rei gratia sectandus. Nam si quidē ut uiuat, uiuere indifferēs est. Quod si ut fruatur uoluptate, & ipsa indifferēs est. Si autē uirtutis causa, sufficit ipsa ad beatam uitam. Sūt autē perridiculi & questus huiusmodi. Quippe si à rege suppeditetur cedendum illi erit necessariò. Si autē ab amicitia profici scātur, uenalis & questuosa erit

amicitia. Sin uerò à sapientia, mercenaria erit sapientia. Atq; ista quidem sunt quæ insectantur. Quoniã uerò clarissimi sunt illius libri, uisum est in hoc loco eos generatim distinguere. Sunt autẽ isti logici loci, quæstiones, logica, philosophi, considerationũ terminorũ dialecticorum ad Metrodorũ sex, de his quæ sunt in dialectica nominibus, aduersus Zenonẽ ars dialectica, ad Aristagorã unum, coniuñtorum probabilium ad Dioscoridẽ quatuor. Logici modi eius qui circæres est, ordo primus, de proloquijs unum, de non simplicibus proloquijs unum, de connexo ad Athenadem duo, de his quæ negantur ad Aristagoram tres, de prædicabilibus ad Athenodorum unũ, de his quæ dicuntur per priuationem, ad theatrum unum, de optimis proloquijs ad Dionem tres, de differentia indefinitorum quatuor, de his quæ secundũ tẽpora dicuntur duo, de perfectis proloquijs 11. Ordo secundus, de uerò disiuncto ad Gorgippidem unũ, de uero cõiuncto ad Gorgippidẽ quatuor, diuisio ad Gorgippidem unum, ad id quod de consequentibus est unum, de eo quod est propter tria, ad Gorgippidem unum, de possibilibus ad Clitum quatuor, ad id quod est de significationibus Philonis unum, quæ nam sint falsa unum. Cõpositio tertia, de præceptis duo, de interrogatione duo, de responsione quatuor, Epitomẽ de interrogationibus, et epitomẽ de responsionibus unum, quæstionis duo, de responsione quatuor. Quarta compositio, de prædicamentis ad Metrodorum decem, de relictis et obliquis ad Philarchum unum, de coniuñtionibus ad Apollinidẽ, ad Pasylum de prædicamentis quatuor. Quinta constructio, de quinq; casibus unum, de enunciatis secundum subiectum diffinitis unum, de appellatiuis duo, de subinsinuatione ad Stefagoram duo, Logicum locum

circa

circa dictiones, & quæ ex his constat orationem. Compositio prima de gentilibus enunciationibus sex, de dictionibus ad Sofiginem, & Alexandrum quinq; de inequalitate dictionum ad Dionem quatuor, de sortitis questiuunculis ad uoces tres, de solæcismis unum, de solæcisantibus orationibus ad Dionysium unum, orationes præter consuetudines, dictiones ad Dionysium unum. Constructio secunda de elementis orationis quinq;, de constructione eorum quæ dicuntur quatuor, de constructione & elementis eorum quæ dicuntur ad Philippum tres, de elementis ad Niciam unum, de eo quod ad alia dicitur unum. Compositio tertia aduersus eos qui non diuidunt, duo, de ambiguis ad Appollinem quatuor, de tropicis ambiguis unum, de connexis tropicæ amphibolie duo, ad id quod scripsit Panthodus de ambiguis duo, de introductione ad ambigua quinq;. Epitome ambiguum ad Epicratem unum, cõiuncta ad introductionem ambiguum duo. Logici loci ad orationes ac tropos. Compositio prima ars orationum & modorum ad Dioscoridẽ quinq;, de sermonibus tres, de modorum constantia ad Stesagoram duo. Comparatio tropicorum proloquiorum unum, de reciprocis orationibus atq; coniunctis unum, ad Agathonem siue de sequentibus problematibus unum, de conclusionibus ad Aristagoram unum, quod eadem oratio pluribus modis ordinetur unum, ad ea quibus cõtradicitur quod eadem oratio & collecto & nõ collecto construatur modo duo, ad ea quæ obijciuntur syllogismorum solutionibus tres, aduersus id quod scripsit Philo de tropis ad Timostratum unum. Logica coniuncta ad Timocratem & Philomatem duo, de orationibus & tropicis unum. Compositio secunda de cõcludentibus orationibus ad Zenorem unum, de primis & demonstratione

carent

carentibus syllogismis ad Zenonem unū, de solutione syllogismorum unum, de fallacibus orationibus ad Pasylum unum, de speculationibus syllogismorum, id est, de introductorijs syllogismis aduersus Zenonē 111. de syllogismis secundum falsas figuras quinque, orationes syllogisticae per resolutionem in his quæ demonstratione carent, id est, tropicae quæstiones ad Zenonem & Philomathem unum. Hic falsò uidetur inscriptus. Compositio tertia de incidentibus orationibus ad Athenadem unum, falsò inscripta, orationes incidentes ad mesoteta tres, falsò inscripta, aduersus disiunctiones Ameniij unum. Quarta compositio de ciuilibus quæstionibus ad Meleagrum tres, sermones hypothetici in leges ad Meleagrum unum, orationes hypotheticæ ad introductionem duo, orationes hypotheticæ speculationum duo, solutio hypotheticorū Alexandri falsò inscripta, de expositionibus ad Laodamantem duo. Quinta compositio de introductione ad falsum ad Aristocreontem unum, falsæ orationes ad introductionem unum, de fallaci ad Aristocreontem sex. Sexta compositio aduersus eos qui putant & falsa & uera esse, unū, aduersus eos quippe qui per sectionem soluunt fallacem orationem ad Aristocreontem duo. Demonstrationes quòd infinita scindi non oporteat, unum, ad ea quæ obijciuntur his, quæ contra sectionem infinitorū scripsit ad Pasylum, tres. Solutio secundum antiquos ad Dioscoridem unum, de falsæ orationis solutione ad Aristocreontem, tres. Solutio Hedylli hypotheticorum ad Aristocreontem & Apollan, unum. Septima compositio ad eos, qui dicunt lemmata falsa, habere fallacem orationem, unum, de negatione ad Aristocreontem, duo, orationes negantes ad exercitationem, unum, de * parumla oratione ad Stefagorum, duo, de orationib

tionibus aduersus propinationes, & de quiescentibus ad Onctorem duo, de operto ad Aristobulum duo, de latente ad Athenadem duo. Octaua compositio de utide ad Mene-
 cratem octo, de orationibus quæ ex infinito & definito constant ad Pasylum, duo, de utide oratione ad Epicratem unum. Nona constructio de sophismatibus ad Heraclidem & Pollidem, duo, de ambiguis dialecticis orationibus ad Dioscoridem quinque, aduersus Arcesilai artem ad Sphæ-
 rum unum. Decima constructio contra consuetudinem, ad Metrodorum quinque, de consuetudine ad Gorgippidem, septem. Logici qui extra prædictas quatuor differentias sunt, quæstionesq; logicas sparsim continent nõ cõnexas & in corpus redactas, de numeratis quæstionibus xxxix. Sunt omnia simul logicæ partis uolumina cccx. Ethicæ rationis quæ ad emendationem moralium notionum, ordo primus. Descriptio orationis ad Theosporum unum, mo-
 rales quæstiones unum, probabiles maximè ad dogmata, ad Philomathem tres. Diffinitionum Rubani ad Metrodorum duo. Definitionum rustici ad Metrodorum duo. Definitionum mediarum ad Metrodorum duo. Definitio-
 num ad Metrodorum per genera septem. Diffinitionum secundum alias artes ad Metrodorum duo. Ordo secundus de similibus ad Aristoclem tres. De diffinitionibus ad Metrodorum vii. Ordo tertius de his quæ non rectè diffini-
 tionibus obijciuntur, ad Laodamantem septem. Probabilia ad diffinitiones ad Dioscoridem duo, de speciebus & generibus ad Gorgippidem duo, de diuisionibus unum, de cõtrarijs ad Dionysium duo. Probabilia ad diuisiones & genera & species & de contrarijs unum. Ordo quartus de etymologicis ad Dioclem septē. Etymologicon ad Dio-
 clem llll. Ordo quintus de prouerbijis: ad Zenodotū duo,
 de

de poëmaticis ad Philomatem unū, quo modo oporteat au-
 dire poëmatica duo, aduersus Criticos ad Diodorum unum.
 Moralis loci circa communem orationem, & eas quæ ex
 ipso constant artes & uirtutes. Primus ordo aduersus re-
 scriptiones ad Timonactem unum, quo modo singula dici-
 mus & cogitamus unum, de cogitationibus, ad Laodamā-
 tem duo, de opinatione ad Pitonactem tres. Probatio con-
 tra id quod dicitur non opinaturum esse sapientem unum,
 de comprehensione & scientia & ignorantia quatuor, de
 oratione duo, de sermonis usu ad Leptinam. Ordo secun-
 dus quòd rectè antiqui dialecticam iudicent cum proba-
 tionibus ad Zenonem duo. Dialectica ad Aristocreontem
 quatuor, de his quæ dialecticis obijciuntur tres, de rheto-
 rica ad Dioscoridem 1111. Ordo tertius de habitudine ad
 Cleontem tres, de arte & inertia ad Aristocreontem
 1111. de differentia uirtutum ad Diodorum 1111.
 quòd uirtutes æquales sint unum, de uirtuti-
 bus ad Polidem duo. Morales loci de bo-
 nis & malis. Ordo primus de hone-
 sto & uoluptate ad Aristocrē-
 tem decem. Probatio quòd
 non sit uoluptas finis
 quatuor. Probatio
 quòd uoluptas
 bonum non
 sit qua-
 tuor.
 de
 ijs quæ
 dicuntur.

DI O G E N I S L A -

E R T I I D E P H I L O S O -

phorum uita, Liber Octauus.

P Y T H A G O R A S .



PACTENVS de Ionica philosophia
 quæ à Thalete Milesio initiū accepit, ac
 de uiris qui in ea memorabiles fuerunt. Age
 uerò iā & de ea quæ Italica cognomina-
 ta est loqui p̄gamus. Eius uerò princeps
 fuit Pythagoras Mnesarchi annulorum sculptoris filius,
 ut Hermippus ait, siue ut Aristoxenus tradit, Tyrrenus
 ex una insularū quas electis Tyrrenis Athenienses posse
 derūt. Sunt qui Marmacū illius patrē, auū Hippasum &
 Eutyphronē atauū, Cleoniumq̄; ab auū, qui Phliunte pro-
 fugerit, dicāt, habitasse Marmacum in Samo, atq; ideo Py-
 thagorā Sanium dici, inde migrasse Lesbum. ibiq; à Zoilo
 patruo Pherecydi Syre cōmendatum, tres subinde ar-
 genteos calices fuisse fabricatum, eosq; singulis in Aegy-
 pto sacerdotibus dono dedisse. Habuit & fratres, maiore
 quidem natu Eunomum, medium Tyrrenum, seruumq; Zamolxim,
 cui Gætæ sacrificant, Saturnum, ut Herodotus
 ait, existimantes. Hic, ut prædiximus, principio quidem
 Pherecidem audiuit Syrum. Post eius uerò obitum profectus
 in Samum Hermodamanti iam seni Creophili nepoti
 se in disciplinam dedit. Cū autem esset iuuenis addiscen-
 di studiosissimus, patriam linquens cunctis fr̄e Barbaris
 Græcisq; mysterijs initiatus est. Deniq; Aegyptum petijt,
 quo tempore Polycrates Amasidi per epistolam illum
 commendauit, illorum linguam, ut Antipho tradit in
 eo libro quæ de his qui in uirtute principes sacre scripsit,
 edid

edidicit, atq; apud Chaldaeos cōuersatus est magis. Deinde in Cretam unā cum Epimenide descendit in Idaeum antrum. In Aegypto quoq; adyta ingressus est, deinde redijt Semū, offendensq; patriam à tyranno Polycrate incubari, Crotonem in Italiā petijt, ibiq; leges Italis dedit, atq; cum discipulis clarus habitus est, qui ferme trecenti tempu. praeclare administrabant, ita prudenter, ut meritò ἀριστοκρατία, hoc est, resp. optimorū uideretur. Refert Heraclides Ponticus hunc de se dicere solitum, quòd fuisset aliquando Aethalides, ac Mercurij filius putatus esset, Mercuriumq; monuisse illum ut peteret praeter immortalitatem quod uellet: petijse igitur ut uiuens, & uita functus omnium quae contingerent memoriam haberet. Itaque in uita meminisse omnium. Eandemq; memoriā & post mortem reseruasse, atq; aliquāto post in Euphorbum uenisse, atq; à Menelao fuisse uulneratū. Euphorbus autem dixit se aliquando Aethalidem fuisse, atq; à Mercurio promanere accepisse. ut anima illius perpetuo errore uagaretur, & in quas uellet arbores, uel animātes commigraret, & quae apud inferos anima omnia perpessa esset, ac caeterae anime quae nā patientur. Postea uerò quā Euphorbus diem obiit, ingressam in Hermotimum ipsius animam, qui & ipse cum fidem uellet facere, Branchidas petijt, ingressus Apollinis phanū ostendit clypeum, quem illic Menelaus affixerat. Ait enim illū cū ex Troia remeasset, Apollini sacrasse scutum iam putrefactum, solamq; perdurare eburneam faciē. Vbi autem & Hermotimus uita functus est, rursus in Pyrrhum Delium piscatorem migrasse, illūq; omnia memorasse, ut primū Aethalides fuerit, postea Euphorbus, deinde Hermotimus, ac postremò Pyrrhus effectus sit, ac deinde post Pyrrhum factum esse Pythagoram,

Pythagore
 μὴ
 ἔξ
 ἔσσι.

goram, omniumq; meminisse quæ prædiximus. Pleriq; Pythagoram nihil scripsisse tradunt, sed id stolidè putant. Nam Heraclitus Physicus apertissimè de illo loquitur: Pythagoras Mnesarchi filius se historia rerum exercuit supra omnes homines, seligensq; hæc scripta sua sapientiæ, multaq; peritiæ, et artis documentum dedit. Sic autem locutus est, quòd cùm de Natura Pythagoras scribere adorsus esset, ita in principio dixerit, Non per aërem quem spiro, non per aquam, quam bibo, non admittam huius sermonis vituperationem. Scripsit autem Pythagoras tria uolumina de institutione, de ciuilitate, de natura. Quod autem nomine Pythagoræ legitur, Lysidis Tarentini Pythagorici est, qui cùm Thebas profugisset, Epaminonda præceptor fuit. Refert Heraclides Serapionis filius in Sotionis epitome scripsisse et illum uersibus de toto, secundum item sacrum sermonem, cuius est initium,

Ὡς τί οἱ ἀδὰ σίβητος μεθ' ἡσυχίας τὰ δὲ πᾶντα. hoc est,
O iuuenes tacita colite hæc pia sacra quiete.

Tertium de anima, quartum de pietate, quintum Elothalem Epicharmi comici patrem, sextum Crotonem et alios. Porro mysticum sermonem aiunt Hippasi fuisse, qui in iniuriam Pythagoræ scripserit, plura item ab Astone Crotoniate scripta Pythagoræ inscripta esse. Ait autem Aristoxenus complura mortalium dogmatum accepisse Pythagoram à Themistoclea sorore. Ion autem Chius in triaginis ait ipsum cùm poëma quoddam scripsisset, Orpbci titulum adnotauisse. Scopiadasi idem ipsius esse aiunt, cuius operis initium est, Nullius rex egens esto. Socrates autem in successione ait, ipsum rogatum à Leonte Phliasi tyranno quisnam esset dixisse Philosophus. Presentemq; uitam dicebat celebritati* similimam. Quem- * πανυψία.

admodum enim ad hanc alij certaturi, alij negotiaturi, alij optimi futuri spectatores ueniunt, ita & in uitam alios quidem gloriae mancipia nasci, & cupiditatis aucupes, alios uerò ueritatis studiosos, & ista quidem sic se habent. Verùm in tribus illis Pythagoræ opusculis quæ diximus, feruntur ista in uniuersum. Non permittit quenquam pro se orare, quòd ignoret, quid sibi expediat. Ebrietatem scorsum perniciem uocat, onineq; nimium reprobatur dicens, non debere quempiam neq; laborum, neq; ciborum transgredi modum. Ac de Venereis sic ait: Venerea hyeme, non æstate facienda, in autumno ac uere leuius. Omni autem tempore esse grauias & ad sanitatem minimè idoneas. Rogatus quando esset concumbendum, tunc, inquit, cum te ipso infirmior fieri uis. Humanam ætatē ita distinguit, puer uiginti annos implet, adolescens uiginti, iuuenis uiginti, senexq; uiginti. Sunt autem ætates istæ & anni temporibus accommodatæ, ueri puer, æstati adolescens, autumno iuuenis, & hyemi senex. Adolescentē intelligit puberent, iuuenē uirum. ^{ἡλικία} Primis autem Timæo autore, amicorum omnia communia dixit, amicitiamq; æqualitatem. Ipsius quoq; discipuli facultates omnes in unum deponebant, communesq; faciebant, quinquennium item totum silebant, solùm quæ dicrentur audientes, ac donec probarentur nunquam Pythagoram uidentes. Hinc iam ad domum ipsius, aspectumq; admittentantur. Abstinebant autem à sepulcro cypressino, quòd inde sceptrum Iouis factum esset, ut Hermippus ait in secundo de Pythagora. Quin & uenustissimæ formæ fuisse traditur, adeò ut illum discipuli opinarentur Apollinem qui ex Hyperboreis uenisset. Nudatum aliquando eius femur aureum apparuisse fama est, Nessumq; annem cum transiret ab eo fuisse appellatum non defuere qui dicrent.

Tim

Timaus quoq; in decimo historiarum ait, dixisse illum, quæ cum uiris habitarent, eas decorum nomine censeri uideas & nymphas, & deinceps matres appellari. Hunc & geometriam perfecisse, cum antea Mæris initia elementorum eius inuenisset, Anticlides autor est in secundo de Alexandro, maximeq; uacasse Pythagoram circa speciẽ ipsius arithmetice, ac regulam quæ ex una chorda est, reperisse. ne medicinam quidem neglexit. Refert autem Apollodorus supputator hec atombẽ illum immolasse, cum inuenisset trianguli quod ὀρθογώνιον appellant, subiectum latus tantundem ualere, quantum quæ illum continerent. Et est epigramma sic se habens:

Ἦνυκε Πυθαγόρου τὸ πῶριυλεις, εὐρατο γραμμα
Καὶρ' ἐφ' ὄτρυ κλητὸν ἤγαγε βαθυβόλλω. hoc est,

Pythagoras quondam dijs fecit nobile sacrum,
Inuenta est illi littera quod celebris.

Fertur & primus athletas aluisse carnibus, antea, ut in tertio comment. ait Phanorinus, caricis siccis & mollibus & tritico solitos corpora nutrire, ut ait idem Phauorinus in octauo Omnimoda historie. Alij uerò Pythagoram alium quendam aliptem athletas ita solitum enutrire dicunt, non hunc. Quo enim pacto cum hic & necare uentuerit, sustineat gustare animalia quæ commune nobis eum ius habeant animæ. & istud quidem fabulosum. Nam reuera animatis abstinere iussit, exercens atque assuefaciens mortales ad faciliorem uictum, ut cibos semper parabiles haberent, quibus igne ad coquendum opus non esset, quicq; aquam simplicem biberent. Hinc & sanitatem corpori, & ingenij acumen prouenire. Deniq; aram Delij tantum Apollinis genitoris, quæ post Ceratinum est, adorare, quod

frumenta & hordecum & placentas illi absq; usu ignis im-

Apollo γινι-
ταρ.

ponere ex more soleant, ceterum nulla iecinora, ut Aristoteles in Deliorum rep. testatur: primumq; hunc sensisse aiunt animam circum necessitatis inmutantem alijs alias obligari animantibus, primumq; Græcis pondera & mensuras inuexisse, ut Aristoxenus musicus ait: Primum item uesperum atq; luciferum idem Sydus dixisse autore Parmenide. A deo uerò admirationi omnibus fuit, ut dicerent familiares eius, dei omnigenas uoces, Ipse quoq; scribens ait, post ducentos & sex annos ex inferis se ad homines uenire. Itaq; cum illo perdurabant, atq; adibant illum discipline studiorumq; causa & Lucani, & Picentes, Messapij, & Romani. Erat autem ignotum Pythagoricum dogma usq; ad Philolai tempora. Hic enim tres libros illos præclaros euulgauit, quos Plato centum minis sibi emi per literas orauit. Neq; uerò pauciores sexcentis erant qui noctu ad illū audiendū confluxerant. Ac si qui præsentia illius frui meruissent, scribebant suis tanquam magnum quiddam ac præclarum se adeptos. Metapontini nempe illius domū Cereris delubrum uocabant, uicumq; sacratum Musis, ut Phauorinus in omnimodis historijs tradit: dicebantq; Pythagorici alij, non esse omnibus pandenda omnia, ut Aristoteles ait, in x. instituentium legum. Vbi & Xenophilum Pythagoricum interrogatum, quo pacto optimè filium erudiret, dixisse ait, si ex bene instituta ciuitate natus esset. Quin & passim per Italiam nō paucos reddidit bonos & doctos uiros. Zeluçum inter cæteros & Charondam legumlatores. Erat præterea conciliandæ amicitie in primis studiosus, maximamq; in ea habebat uim. Ac si quem didicisset symbolis suis cōmunicasse, eum continuo socium, amicumq; conseruabat. Erant autem ista illius symbola: Ignem gladio non fodiendum, stateram non transiliendam, super

super chœnice non sedendum, cor non edendum, onus unâ tollendum, neq; unâ deponendum, stramenta semper habenda colligata, dei imaginem in anulo minimè circumferendam, ollæ uestigium in cinere confundendum, oleo sedem non tergendam, conuerso ad solem uultu non mingendum, extra publicâ uiam non eundû, non facillè dextrâ iniiciendam, sub eodem tecto hirundines non habendas, quæ sunt unguibus recuruis aues non nutriendas, unguium capillorumq; partibus superfluis resectis non immingendum neq; insistendum, gladium acutum deuitandum. In finibus peregrinanti non redeundû. Erant autè hic eius sententiæ. Ignem gladio non fodiendum, potentium iram tumentemq; indignationè non cõmouendam. In chœnice non sedendum, ex equo futuri habendam curâ. Chœnix enim diurna esca est. Stateram non transfiliendam, hoc est, equum & iustum non transgrediendû. Cor non edendum, id est, animâ angoribus doloribusq; non excruciadû. Per id autè quod peregre proficiscenti minimè redeundû, admonebat, ne qui uitæ excessissent, eòs uitæ cupiditate teneri non oportere, neq; uoluptatibus uitæ præsentis manus dare. Ad hæc & alia iam exponenda sunt, ne quid præterisse uideamur. Super omnia erythino & sepia uesci prohibebat, corde itidè ac fabis. Addit Aristoteles & uuluam & triglam. Solo melle siue fano ac pane contentum uixisse quidam autumant, uinumq; inter diu non gustare solitum. Obsonium illi erat ut plerimum cruda uel elixa olera, marinis raro utebatur. Stola illi candida semper ac munda, stramentaq; item candida ex lana. Lineorum quippe usus necdum ad illa loca penetrarat. Nunquàm uerò deprehensus est saturari, uel Veneris rebus seu ebrietati operam dare. Risu abstinabat & scætijs & iocis, odiosisq; narrationibus. Iratus nunquam

uel seruum uel liberum ea debet, Diuinatione ea sola utebatur quæ sit per auguria & uaticinia, minimū uerò ea que sit per ignem, tunc tantum exceptio. sacrificijs utebatur inuicem. Sunt qui dicant solis gallus gallinaceis & hoc dis etiā lacteolis, quos teneros dicunt: agnis autē minimè. Ceterum Aristoxenus cuncta illū animata in cibum permisisse ait, bene aratore, & ariete exceptis. Dogmataq; ab ea que in Delphis est Themistoclea accepisse refert idem autor. Hieronymus uerò descendisse ad inferos, atq; Hesiodi quidem animā columnæ æræ uinculis adstrictam, stridentemq; uidisse, Homeri autem ex arbore pendentem serpentesq; illa circumdantes, propter ea que in dijs sinxerat. Eos item cruciari qui suis uxoribus congregari nollent, cuiusq; rei gratia à Crotoniatis honoratum. Aristippus autem Cyrenæus in libro de physiologia, ait illum Pythagoram ideo appellatum, quòd ueritatem perinde atq; Pythius ipse loqueretur. Fertur discipulos admonere solitus, ut ista quotidie cum domum ingrederentur dicerent:

Ἡ πᾶσι βίβλος τῶν ἐργῶν, τί μοι ἀποδοῦν ἐτελοῦμαι;

Quò es prætergressus? quid gestū in tēpore? quid noui Cruentæ hostias dijs offerri prohibebat, solamq; aram que esset sine sanguine adorandā: deiciere itidem per deos uetabat. Quemq; enim id studiosè curare oportere, ut ex uite merito sibi fides haberetur. Seniores honorandos, quòd tēpore præcederet honorabilius existimātes, què admodū, in mundo, occasu ortū, in seculo principium fine, in uite autem generationem corruptione. Deos quidē semideis in honore præferendos, hominibus autem heroas, parentes uerò hominibus ceteris. Inuicē ea ratione conuersandum, uti ne ex amicis inimicos, uerū ex inimicis amicos faciāmus. Proprium nihil arbitrandum, legibus opem ferendam, iniquitatem

παρὰ τῆς ἀδελφῆς
πᾶσι βίβλος.

tatem debellandam: mitem arborem non uiolandam nec ledendam. Animal itidem quod hominibus non noceat. Verecundiam & pietatē esse colendam. Risus aequē ac tristitię non indulgendum. Fugicidam carnis superfluum pinguedinem. In inerationibus renuſſe intenteq; utendum. Exercedam memoriā. In ira nihil aut dicendū aut faciendum. Diuinationem omnem honorandam. Cantibus ad lyram utendum, laudeq; deorum utrorumq; prestantium habendorationabilem gratiam. Porro fabarum interdicebat usum, quodd uento essent plene atq; animato maximē conuenirent. Ad hęc nisi sumantur leniores ac modestiores fieri uentres, atq; adeo quę in somnis contingunt, imagines leues ac perturbatione uacuas reddi. Refert autem Alexander in successiōibus philosophorum, & ista se in Pythagoricis commentarijs notasse, principium quidem omnium esse unitatem. Porro ex unitate indefinitam dualitatem, ueluti materiam a uari unitate subicisse. Ex monade uerō ac inde terminata dualitate numeros gigni, ex numeris puncta, ex punctis lineas, ex quibus plana figurę consistunt. Ex planis autem solidas figurās, ex quibus item solida consistere corpora, quorum & quatuor elementa esse, ignem, aquam, terram, aërem, quę per omnia se mutant ac uertunt, ex quibus fieri mundum animatum, intelligibile, rotundum, mediam terram continentem, quam & ipsam rotundam esse & globosam, ac circum habitari. Esse autem antipodas, uobisq; obuersa uestigia premere. * Aequis etiam partibus mundo inesse lucem ac tenebras, calidumq; & frigidum, siccum & humidum. Ex eis dum calor obtinet, æstatem, dum frigus, hyemem fieri. Ea dum æquis partibus sunt, optima anni tempora confici. Nam ea quę uiret, est ueris grati salubrisq; tēperies.

* uisusq; uisus

Quæ uerò declinat, autumnus est insalubris illa pars anni. Quod autem ad diem attinet, oriri quidem auroram ac uesperam occidere. Quocirca insalubriorem esse eum qui terra complectitur æra, immotum ac morbidum, & quæ in illo sunt omnia esse mortalia. Summum uerò semper moueri, & esse liquidissimum ac saluberrimum, & quæ in eo sunt immortalia omnia atque ideo diuina. Solem item & lunam & reliqua sidera deos esse, quippe in illis superare calorem, qui sit uitæ autor. Lunam quoque à sole illustrari, hominibusque esse cum dijs cognationem, quod & homo caloribus particeps sit. Unde & deum nostri prouidentiam gerere. Fatum quoque omnium & eorum quæ sunt per partes administrandorum causam esse. Penetrare item à sole radium per æthera frigidum & corpulentum. Vocat autem ærem frigidum æthera. Hunc uerò radium etiam profunda penetrare, atque ideo uiuificare omnia. Viuere item animo quæ calori particeps, atque ideo & plantas esse animatas, animam tamen non habere omnes. Animam uerò auulsionem ætheris esse, & calidi & frigidi, eò quod sit particeps frigidi ætheris. Differre autem à uita animam, esseque illam immortalem, quando quidem & id à quo auulsa est, immortale sit. Porro animalia ex se inuicem nasci seminali ratione, quæ uerò è terra fiat generationem non posse subsistere. Semen autem esse cerebri stillam, quæ in se calidum contineat uaporem. Hæc uerò dum infunditur uulua, ex cerebro saniem & humorem sanguinemque profluere. Ex quibus caro, uerui, ossa, pili, totumque consistat corpus: ex eo autem uapore sensum atque animam constare. Formari autem primò quidem concretum, & compactum intra dies quadraginta, iuxta uerò rationem harmoniæ, intra septem aut nouem, aut decem ut plurimum menses consummatum atque perfectum infantem gigni. Habe-

re autem in se omnis uitæ rationes, quibus sua serie con-
 nexis contineri iuxta congruentiæ rationem, cum singula sta-
 tutis temporibus accedunt. Sensum quoq; communiter o-
 mnem, ac per speciem temperamentum, uaporem esse quen-
 dam nimis calidum, atq; ideo aërem aquamq; penetrare;
 affligi enim calidum à frigido. Nam si esset frigidus in ocu-
 lis uapor, distaret profectò aduersus aërem similem. Nunc
 uerò in plerisq; oculos solis ianuas appellat. Eadem & de
 auditu decreuit ac sensibus reliquis. Porro humanam ani-
 mam trifariam diuidit, in sensum, & mentem, & iram. Sen-
 sus igitur & iræ cæteras quoq; animantes esse participes,
 mentem uerò ad solum pertinere hominem. Esse autem prin-
 cipium animæ à corde usq; ad cerebrum, & eam quidem
 quæ sit in corde ipsius partem concupiscentiam esse. Men-
 tem uerò atq; animam in cerebro constare. Guttas autem
 nosse ab his manare sensus. Ac partem quidem prudentiæ
 capacem esse immortalem, cætera uerò mortalia, nutritiq;
 ex sanguine animam, eiusq; rationes uentos esse. Ipsam ue-
 rò unam cum suis rationibus esse inuisibilem, quòd æther
 quoq; sit inuisibilis. Cæterum animæ uincula uenas esse &
 arterias & neruos. Vbi uerò inualuerit & secum fuerit,
 quiescere, uinculaq; ipsius fieri rationes atq; opera. Eie-
 ctam eam in terram in aëre uagari corpori similem. Porro
 Mercurium animarum questorem esse, atq; ideo ductorem
 dici, ianitorem ac terrenum, quòd is ex corporibus, & ex
 terra, & mari animas immittat, & puras quidem atq; pur-
 gatas in excelsum ducat. Impuras uerò illis ne appropin-
 quare quidem neq; inuicem sibiipsis, cæterum uinciri à fu-
 rijs infractis nexibus. Quin totum aëra plena esse animis,
 eosq; & demones & heroes existimari, atq; ab his homi-
 nibus immitti somnia & signa atq; morbos, neq; solum ho-

minibus, uerum & pecudibus ac iumentis reliquis, atq; ad
 hos referri lustrationes & expiationes, diuinationem o-
 mnem & uaticinia, & cetera id genus. Maximum uerò
 eorum quæ in hominibus fingi possunt dixit animam esse, si-
 ue ad bonum induceret siue ad malum. Felicesq; ac beatos
 esse homines, quibus bona anima aduenerit. Eam uerò nun-
 quam quiescere, neq; eundem fluxum obtinere. Instum item
 uim habere iurisiurandi, adq; ideo & Iouem iuratore[m]
 dici. Virtutem harmoniam esse, sanitatem præterea & bo-
 num omne, atq; Deum, ideoq; per harmoniam constare o-
 mnia. Amicitiam itidem esse æquabilem congruentiam. Ho-
 nores Dijs exhibendos, heroes tamen haud æquo honore
 ducendos. Ceterum Dijs semper quidem cum laudibus ami-
 etuq; candido, & casto corpore honores adhibendos, he-
 roibus uerò ex dimidio dici. Eam uerò munditiem expia-
 tionibus lauacrisq; atq; asperginibus fieri, uacando a su-
 nere & cubili & inquinamento omni, morticinisq; & pol-
 lutis carnibus abstinendo, triglisq; ac sepijs, ouisq; &
 quæ ex ouis nascuntur animalibus, fabis quoq; & ceteris
 quæ prohibent, qui in templis mysteria ritusq; faciunt. Ait
 autem Aristoteles in libro de fabis, ideo admonuisse illum
 fabis abstinendum, siue quòd pudendis similes sint, siue
 quòd inferni ianuis. Sunt enim in secunda sola, siue quòd
 corrumpant, siue quòd naturæ uniuersi similes sint, siue
 quòd paucorum dominatu gaudent: nam his in suffragijs
 utebantur. Quæ uerò ceciderint non tollenda, ut assuesca-
 tur non nisi moderatè edere. Porrò Aristophanes heroum
 ait ea esse quæ cadunt, dicens in heroicis: Ne gustato qui-
 dem ea quæ intra mensam deciderint. Gallo plumis albis
 abstinendum, quòd Mensi sacer sit, ac supplex. Nam et ho-
 ras significat. Pisces item non gustandos eos qui sacri sunt.

Neq;

Neq; enim fas esse eadem Dijs & hominibus apponi, sicuti nec seruis & liberis. Candidum quidem quod est, ad boni pertinere naturam, atrum uerò ad mali. Panem non frangendum. Nam in unum ueteres amici coibant, quemadmodum nunc etiam Barbari, neq; diuidendum quòd illos in unum cogat. Alij ad iudicium referunt quod apud inferos sit. Alij quod in bello formidinem faciat. Alij quòd ab hoc incipiat uniuersum, insolidarumq; figurarum omnium sphaera, planarum uerò circulus sit. Senectutem & omne detrimento obnoxium pari ratione teneri. Iuuentutem itidem & quicquid incrementa suscipit, idem esse. Sanitatem speciei esse consistentiam, morbum contrà esse huius uiolationem, de sale quod apponi conueniat idcirco statuit, quòd iustitiæ admoneat. Hoc enim quicquid occupauerit seruat, & ex liquidissimis rebus aqua & mari fit. Hæc Alexander in Pythagoricis reperisse se in commentarijs tradit. Eadem ferme Aristoteles. Enimvero Pythagoræ ipsius grauitatem ac modestiam & Timon in Sillis, cum illum carpere instituisset, non reliquit intactam in hanc sententiam loquens, Pythagoran quoq; magis insignem, opinione gloriæ grauitatisq; celebrem. Quòd autem alius idem alias fuerit, Xenophanes in elegia testatur, cuius est initium: Nunc alia dicere aggrediar. Quod uerò de illo dixit sic se habet:

Καὶ πότῃ μιν ὑπέδειξομένη σκύλακος παριόντα.

Φασί μ' ἐπωιδῆσαι καὶ τόδε φάσθαι ἔπος,

Πᾶσας μὲν δὲ βλάπτει ἐπεὶ φίλον ἀνέρος ἐστὶ

Ἔνχα, τὸν ἔγνω φειγθῆναι μιν ἀίωρ. hoc est,

Qui catulum duro miseratus uerbere cæsum

Cum, ut fama est, olim præterisset, ait,

Desine, ne miserum cædas, nam charus amici

Est animus, quod nox indicat ipsa mihi.

Atq;

Atq; ita Xenophantes sugillat illum. Cratinus in Pythagoricis atq; in Tarentinis in hunc modum hæc inquit. *Eis con-*
**Simp.* *suetudo est, si quem simplicem undecunq; nacti fuerint in-*
gressum experimentum facturum quantum illi dicendi uiri-
bis præstant, perturbare illum, objectionibusq; uersare, con-
clusionibus, inæqualitatibus, fallacijs, magnitudinibus, non
inde emergere. Mnesimachus Dalmoni, Pythagoreo more
**Asie.* **soli immolamus inanimatum nihil, omnia comedentes, Ari-*
stophon in Pythagoreo instituto ait, quod cum descendis-
set in diætam eorum, qui apud infros sunt, uidisse singulos,
Pythagoricos uerò multum omnino à mortuis differre.
His quippe solis conuesci Plutonem ob pietatem dixit. Fa-
cilem ais Deum, si sor didis tibus adesse gaudet. Item in eo-
dem: Comedunt olera & aquam in potu sumunt, pedicu-
los & pallium atq; squalorem nemo ex alijs perferre pos-
set. Moritur autem Pythagoras hoc modo: Consecerat in
domo Milonis cum socijs: eam uerò domum quispiam ex
his quos ille admittere noluerat, per inuidiam incendit.
Sunt qui Crotoniatis ipsos tyraunidis suspicione ac metu
hoc perpetrasse dicant. Pythagoram igitur incendij incom-
moda uitantem, cum egrederetur comprehensum esse, &
agro cuidam fabis pleno intrantem ibi constitisse ac dixis-
se, capi præstat quàm has dare pessum, cædîq; satius est
quàm quicquam loqui, atq; ita iugulum persecutoribus nu-
dasse, compluresq; ex discipulis, nam circiter quadraginta
sequuti fuerant, fuisse interemptos, paucosq; effugisse, ex
quibus Archytas Tarentinus fuerit, & Lysis ille quem su-
prà memorauimus. Porrò Diæarchus Pythagoram in de-
lubrum musarum, quod Metaponti est, confugisse, ibiq; cum
quadraginta dies absq; cibo perstitisset, desicisse ait. He-
raclides uerò in epitome uitarum Satyri, illum postquam
in

in Delo Pherecydi iusta persoluerat, redisse in Italiam, & cum in domo Milonis Crotoniæ celebritatem offendisset, Metapontum peruenisse, ibiq; cum uiuere diutius nollet inedia uitam finisse. Hermippus autem ait bello inter Agrigentinos atq; Syracusanos exorto, Pythagoram exisse cum socijs Agrigentinis opem laturum. Versis autem in fugam illum fabarum campum circuisse, ibiq; à Syracusanis fuisse interfectum. Reliquos uerò ad triginta quinq; Tarenti fuisse crematos, còm primarijs ciuitatis contrà ire uellent, atq; ab eis in Reipublicæ administratione dissentirent. Aliud item quiddam huiusmodi de Pythagora Hermippus refert. Ait enim illum cum in Italiam uenisset, subterraneam fecisse domum, matriq; mandasse quæ contingerent, tabulis inscriberet, tempusq; adnotaret, deinde illum descendisse, ac dum rediret id matrem fecisse. Anno autem exacto ascendisse Pythagoram ex effossa domo squalidum ac macie confectum, aduocatiq; concione dixisse ex inferis se ascendere, atq; ut sibi fidem faceret, recitasse quicquid euenisset. Eos uerò ijs quæ dicebantur affectos in lacrymas euulatusq; prorupisse, Pythagoramq; iam diuini quippiam habere existimantes, uxores suas illi in disciplinam certatim dedisse, ut quidpiam ex illo addiscerent, easq; Pythagoricas uocatas esse. Hæc Hermippus. Erat autem Pythagoræ & uxor Theano nomine, Brontini Crotoniæ filia. Hanc alij Brontini uxorem Pythagoræq; discipulam tradunt. Erat illi & filia Damo, ut Lysis in epistola ad Hipparchum ait, de Pythagora in hunc modum loquens: Aiunt autem pluri mi publicè te, id quod Pythagoras semper inhibuerat, Philosophari, qui cum Damoni filie cōmentaria sua cōmendaret, iussit ne cui extra domum ea traderet. Ea uerò cum iugenti pecunia posset illa detrabere, omnino noluit, inopiã quippe

pe patrisq; monita auro pretiosior a censuit : idq; cum esset mulier. Fuit illi & filius Telauges, qui etiam patri successit, ac iuxta quosdam Empedoclis præceptor fuit. Hippobotus autem Empedocle dixisse ait de Telauge: Clara Theanus procles Pythagoræq;. Telauges autem ille nihil scripsisse fertur, at ipsius mater nonnulla. Rogata quando mulier à viro munda sit, dixisse ferunt, à suo quidem continuo, ab alieno uerò nunquam. Ei uerò quæ ad uirum ingrederetur, monebat uti cum ueste & uerecundiam poneret, exurgensq; denuo cum ipsis illam unà resumeret. Rogata quænam, hæc, inquit, per quæ mulier uocor. Igitur Pythagoras iuxta Heraclidem Serapionis filium octogesimo ætatis anno moritur, secundum propriam ætatum descriptionem, iuxta plerimos autem nonagesimo. Extant autem & quæ in hunc lusimus, sic se habentia:

Ὅν μόνον ἐμψύχων ἀνθρώπων χάραις, ἀλλὰ καὶ ἡμῆς,

Τίς γὰρ ὅς ἐμψύχων ἠΐσα Πυθαγόρας;

Ἄλλ' ὅταν ἐψυθῆτι, καὶ ὀπθῆτι, καὶ ἀλισθῆ.

Δὴ τότε καὶ ψυχὴν ἐκ ἔχον ἐσθλομένην. hoc est,

Haudquaquam solus tu animatis abstinuisti.

Quisnam animata uorat, dic mihi Pythagora.

Verum ubi quid tostum est, elixum, uel sale sparsum,

Tunc edimus, quoniam spiritus omnis abest.

Item aliud in eundem:

Ἄλλ' ἢ Πυθαγόρας τοῦ σοφοῦ, ὥστε μὲν αὐτὸς

Μὴ ψάσῃ κρεῖται, καὶ λέγει ὡς ἀδικον.

Σίβειν δ' ἄλλυς ἀγαμαί σοφόν, αὐτὸς μὲν γὰρ

Ὅν ἀδικεῖν ἄλλυς αὐτὸς ἔτ' εἶχ' ἀδικεῖν. hoc est,

Talis erat sapiens, ut nollet tangere carnes

Pythagoras, magnum & diceret esse scelus.

Carnibus admiror socios quòd pauit, & ipse

Carn

Carnibus abstinuit, flagitium esseratus.

Item aliud:

Τὰς φρένας ἢν ἐδέλκεις τὰς Πυθαγόρου νοῦσας

Ἀσπίδα ἔμφορβος βλέψου ἐς ἑμφαλοῦν.

Φασὶ γὰρ, ἔτι ἔγωγε ἡμῶν πρότερον βρότος, ὅσδε

ὅτ' ἐκ ἡμῶν φάσκειν ὅστις ἔλω ὅτ' ἔλω. hoc est,

Respice in Euphorbi radiantia scuta renati,

Pythagoræ mentem noscere quisquis aues.

Olim ego, dicit, eram mortalis, nec finit unquam,

Siue erat, haud uel erat, dicere semper, eram.

In eundem:

Αἰ, αἰ, Πυθαγόρου τί τόσον κνάμω ἐσεβάζει;

Καὶ δ' ἀνε δὴ τα φυτόις ἀμμυγα τοῖς ἰλλοῖς.

Χωρίον ἢν κνάμωρ, ἵνα μὴ τέτυκτο δὲ πάσιον

Ἐξ Ἀγραγαλίνωρ κὰτ' ἄρ' ἐπὶ τριόλω. hoc est,

Heu, heu Pythagoras quid uile legumen adorat?

Quem in proprijs fama est occubuisse fabis.

Nam ue forte fabas fugiens calcaret in agro,

Tandem Agragantino cæsus ab hoste perit.

Floruit autem olympiade sexagesima, pifiusq; schola durauit usq; ad nonam et decimam generationem. Postremi

enim Pythagoreorum fuerunt quos Aristoxenus uidit, Zenophilus Chalcidensis ex Thuria, et Planto Philiastus, et

Echecrates, et Diocles, et Polimuastus, Philiastij et ipsi.

Erant autem auditores Philolaus et Euryti Tarentinorum.

Fuerunt autem Pythagoræ quatuor eodem serè tempore,

nec multam ab se inuicem distantes. Unus quidem Crotoniatis homo tyrannicus. Alter Philiastus corporum exercitator aliptes, ut quidam aiunt. Tertius Zacynthius, cuius

aiunt illud esse philosophiæ arcanum, ac eius rei præceptor, à quo item illud prouerbiale: Ipse dixit, in publicam

manavit. Sunt qui & alium sculptorem Rheginum fuisse dicant Pythagoram, qui primus uisus sit numerorum ac modorum repertor fuisse. Alium item sculptorem Samium, & alium oratorem non bonum, & alium medicum qui de hernia scripserit, ac de Homero quædam composuerit. Alium item qui Doricè scripserit, autore Dionysio. Porrò huic Eratoſthenes, quem & Phauorinus in omnimoda historia sequitur in libro octauo, primum fuisse tradit, qui xlviii. Olympiade peritus ac exercitatus pugil euaserit, quem comatum atq; purpuratum, eiectumq; ex puerorum ludo atq; irrisum continuo uiros petisse ac uicisse. Simplex est huic epigramma quod fecit Theætetus:

Πυθαγόρου τινὰ ὃν ἔβλεπον κομῆτων ἀδόμενον
 Πύκτιον ἐκασίχης Σάμιον, Πυθαγόρου ἐγὼ εἰμι
 Τὰ δὲ ἔργα μὲν εἴτις ἐίροιο Ἠλείω, φήσας
 Αὐτοῦ ἀπίστα λίγηρ. hoc est,

Pythagoram quendam comatum hospes nobilem
 Pugilem Samium, si contines, Pythagoras ego sum.
 Quæ gesserim uerò si quempiam Eleum rogabis,
 Dices illum incredibilia narrare.

Hunc Phauorinus ait definitionibus ob mathematicã usum materiã, ampliassse uerò illam Socratẽ, et qui ab eo fluxere. Postea autem Aristotelem & Stoicos, primoq; cœlum appellasse mundum, terramq; rotundam. Id autem Theophrastus Parmenidi, Zeno Hesiodo assignant. Huic autem restitisse Cydonem, sicut Antidicum Socrati. De Pythagora autem athleta circumfertur hoc epigramma:

Οὗτος πυκτίων ἐς Ὀλύμπια, παισίη ἀνιβος
 Ἦλυθε Πυθαγόρας ὁ Κράτειρ Σάμιος. hoc est,
 Hic puer & pugil a pueris ad Olympia uenit
 Pythagoras Samius, patre satus Crateo.

At uerò philosophi epistola legitur in hunc modum.

PYTHAGORAS ANAXIMENI.

AT TV uirorum optimè si nihil Pythagora & genere & gloria præstantior esses, profectò ad nos iam ex Mileto migrasses, nunc uerò te continuit paterna & auita gloria, quæ & me continuisset si essem Anaximeni similis. Cæterùm uos si augurio urbes deseretis, eis quidè ornatus adimetur, Mediq; illis infestius instabunt. Neque uerò semper cõuenit astrorũ ac coeli uestigare rationes. Præstat interdum ad patriã curas cogitationesq; conuercere. Quanquam ego nõ semper meis uaco fabulis, uerùm & bellis interdum, quibus inter se inuicem Itali disident. Quoniam uerò de Pythagora diximus, dicendum iam de Pythagoricis illustribus uiris, post quos dicendum erit de his qui sparsim à plerisq; referuntur, tum deinceps adnectemus successione seriem memorabilium uirorũ usq; ad Epicurum, sicuti supra promisimus. De Theano autem & Thelauge iam diximus, dicendum modò de Empedocle primũ. Nã, ut quibusdã placet, Pythagoræ auditor fuit.

EMPEDOCLES.

EMpedocli, ut ait Hippobotus, Meto pater, auus Empedocles Agrigentinus fuit. Idem & Timæus refert in decimo quinto historiarum libro, insignem fuisse uirum Empedoclem poëtæ auum. Hermippus eadem ferme ait. Heraclides itidem de insulis, clara ex familia fuisse auum, equosq; nutrisse tradit. Dicit & Eratosthenes in Olympionicis, LXXI. Olympiadè uicisse Metonis patrem, Aristotelis utens testimonio. Apollodorus autem grāmaticus in Chronicis, Metonis quidem filium fuisse ait, cæterũ ad Thurios nuper omnino cõditos uenisse Glaucus ait: deinde post pauca, Qui uerò, inquit, domum profugum uenisse

Syracusis, & cum illis aduersus Athenienses bellasse aiunt, prorsus id mihi ignorare uidentur. Aut enim iam destituerat, aut omnino ualde senex erat, id quod minimè uerisimile est. Namq; & Aristoteles ipsum & Heraclitum L X; ætatis anno uita excessisse ait, qui uerò LXX. & primam Olympiadem uicerat eques, eodem censebatur nouine. Ita & tempus ab Apollodoro significatur. Satyrus autem in uitis Empedoclem ait filium fuisse Exanæti. Reliquisse autem & illum filium Exanætum, eademq; olympiade ipsum quidam equestri certamine uicisse, filium uerò illius lucta, siue ut ait Heraclides in epitome, cursu. Veruenim uerò in Phauorini cōmentarijs reperi, Empedoclem et bouem mactasse spectatoribus ex melle & farina, fratremq; habuisse Callicratidē. Telauges autem Pythagoræ filius in epistola ad Philolaum, Empedoclem ait Archinomi fuisse filium. Quòd autem Agrigentiuus ex Sicilia fuerit, ipse in primo lustrationum refert:

Ὁ φίλοι οἱ μέγα ἄστυ καὶ ξανθὸς ἄκρᾶ, αἴψῃ

Ναίτ' ἀπ' ἄκρα πόλιν. hoc est,

O socij ingentem flauas Aeragantis ad undas

Urbem qui colitis positam sub incenibus altis.

Hactenus de genere ipsius. Audisse autē Pythagoram Timæus autor est in nono historiarum, decem, deprebensum quòd orationē suratus esset, sicuti & Plato, atq; ideo ad consortiū sermonum admitti prohibitum, ipsumq; meminisse Pythagoræ:

Ἦν δὲ τις ἐν κείνοισιν ἀνὴρ περιώδεια ἐίδως

Ὅς δὲ μύνητορ πραπίδων ἐκτίθετο πλάτων. i.

Quidam & in his uir summus erat, rerumq; peritus

Diuitijs qui animi cordatis uinceret omnes.

Sunt qui ista de Parmenide dixisse putāt. Refert Neāthes

Pyt

Pythagoricos usque ad Philolaum & Empedoclem ad sermonum communionem admitti solitos. Vbi uerò ipse poemata illa uulgare coepit, latam esse legem uti uersificator omnis inde arceretur. Idem & Platonem pertulisse aiunt, quippe & hunc fuisse prohibitum, quem tamen illorum audiuerit Empedocles, non dixit. Eamenim quæ Te- laugis fertur epistolam, quòd Hippasum ac Brontinum audierit, non usquequaque probari. Enimvero Theophrastus Parmenidem illum imitatum dixit, ipsiusq; æmulum & in poematibus fuisse, quippe & illum in uersu physice rationis sequi exprimereq;. Hermippus autem non Parmenidis, uerùm Xenophanis fuisse imitatore[m] tradidit, qui cum diu uersatus eiusque carmen imitatus sit, postmodum Pythagoricis congressum esse. Alcidas uerò in Physico refert eodem tempore Zenonem & Empedoclem unà audiuisse Parmenidem, demum ab se discessisse, ac Zenonem quidem seorsum philosophatum esse, hunc uerò Anaxagoram & Pythagoram audisse, atque alterius constantiã & grauitatem nitæ atque habitus, alterius de natura rationes fuisse imitatum. Aristoteles uerò in sophista, priu- tū Empedoclem oratoricæ inuentorem ait, Zenonemq; dialecticæ. In lib. autem de poëtis asserit Homericum Empedoclem, acutumq; * in dicendo fuisse, translationibus item ac cæteris poëticiis figuris usum. Atq; ideo cum & alia poemata scripsisset, & Xerxis transitum, & in Apollinem proœmiū, ea postea ignibus tradidit soror quadam ipsius siue filia, ut Hieronymus meminit, proœmiū quidem imprudens, Persica autem prudens ac sciens, quòd ea imperfecta essent. Tragedias illū præterea scripsisse refert, ac politica. Verùm Heraclides Serapionis filius, tragedias alterius fuisse memorat. Hieronymus uerò quadraginta

* τὴν φησὶν.

tria illius opuscula se legisse asserit. Neanthes autem ad hunc iuuenem scripsisse, & ipsum tragœdias in quas se postea incidisse. Porro Satyrus in uitis refert & medicum illum fuisse, oratoremq; optimum, Gorgiamq; Leontinum ipsius fuisse discipulum, uirum in oratoria insignem, qui & artem rhetoricam scripserit, quem tradit Apollodorus in chronicis cœtum & nouem ætatis implese annos. Hunc ait Satyrus dicere solitum affuisse se Empedocli magiam exercenti, ipsumq; in poëmatibus id profiteri, & complura alia inter quæ proficitetur,

Φάρμακα δ' ὄσα γε γαστρὶ κακῶν, καὶ γήραος ἄλκιον
 Πίνουσι, ἐπεὶ μόνω σοὶ ἐγὼ κρανίῳ πάντε πάντα
 Πάσις δ' ἀκαμάτωρ ἀνέμων μέλιος, οἷτ' ἐπὶ γαῖαν
 Ὅρνυμένοι προιάσι κατὰ φθινύθισιν ἄρσενον.
 Καὶ πάλιν ἢ κ' ἐβέλυσθα παλινύτιστα πνεύματ' ἐπάφθον.
 Θύσεις δ' ἐξ ὄμβροιο κελευθῆ, καί οἱ οὐρανόθεν,
 Ἀνθρώποις, θύσεις ἢ καὶ ἐξ αὐχμοῖο θερείων
 Πνεύματα δένδρεόθρεπτα, τὰ δ' ἐν θερεί ἀριστέα.
 Ἄξιος δ' ἐξ αἰδέας κατὰ φθινύθισιν μέλιος ἀνδρός. hoc est,
 Pharmaca quis pellas morbos, leuesq; senectam
 Percipies, quæ cuncta tibi communico soli.
 Compesecsq; truces uentorum rite procellas,
 Exorti insanis qui uastant flatibus agros.
 Sursum, si libeat, mox flamina pigra ciebis,
 Et media induces è tempestate serenum,
 Induces media pluuias æstate salubres,
 Et flatus sicca qui perslent omnia messe.
 Extinctumq; hominem nigro reuocabis ab Orco.

Multis item modis eum uirum admirationi habitum Timæus in decimo octauo historiarum autor est. Namq; Etesis aliquando uehementer flantibus, adeo ut fruges corrumpent

perent, excoriari a sinos iussit, factisq; utribus eos collibus
 & montium uerticibus admoueri ad compellendos status,
 cessantibusq; uentis ab euentu rei κωλυσαίμαρ uocatum
 esse. Heraclides quoque in libro de morbis, ait ipsum Pau-
 saniam * dilasse quæ de Apno ille scripsit. Erat autē Pau-
 sanias, ut Satyrus & Aristippus ait, amator eius, cui &
 de natura libros compositos ita declarauit:

* Ἡρακλῆος δὲ αὐτῆς
 τὴν ἀπνοῦν.

Πάουσανία σὺν ἡ ἀλῆθι δαιμόριος Ἀγχιτῆς υἱε. hoc est,
 Pausania Anchiti sapientis percipe filii.

Scd & epigramma in eum scripsit in hanc sententiam:

Πάουσανίω ἰκτὸρ ἐσώνυμον Ἀγχιτῆος υἱόν
 φῶτ' Ἀσκληπιάδῳ πατρὶς ἔθρεψε Γελα,
 ὅς πολλοὺς μογεροῖσι μαρμαρομένους καμάτοισι
 φῶτας ἀπέθρεψε Περσεφόνους * ἀδύτων. hoc est, * ἀλ. σαπάρων.

Pausaniam Anchiti natum, Phœbiq; nepotem,
 Clarum aluit medicum patria clara Gela.

Qui multos diris homines languoribus agros
 Eripuit furuis Persephones thalamis.

Απνοῦν igitur Heraclitus tale quiddā esse ait, quod triginta
 dies corpus absque strepitu integrum, incorruptumq; ser-
 uaret. Vnde illum & medicum & uatem dixit, ut ex eius
 uersibus patet, quibus incolas ampli Agrigemi saluere iu-
 bet, à quibus & deum se credi uult, diuinosq; sibi peit ho-
 nores. Versus autem sic se ferè habent:

Ὡ φίλοι οἱ μέγα ἄστυ κτλ ξανθὸς Ἀκράγαϊος
 Νείετ' ἄκρα πόλεως ἀγαθῶν μελεδόμενος ἔργων
 Καίρετ', ἐγὼ δὲ ὑμῖν θεὸς ἀμβρόσιος, ἵκν' ἐτι θνητὸς
 Πωλεῖμαι μετὰ πᾶσι τῆσι μὲνός, ὡσπερ ἴοικε,
 Τρωάϊας τε περίσπλος στρεσί τε θαλάσσης
 Τῶσιν ἄμ' εὐτ' ἀρίκωμαι ἐς ἀστὰ τυλεθόωϊσα
 Ἀνδράσιν ἢ δὲ γυναιξὶ σιβίζομαι, οἷδ' ἄμ' ἔπασσα

Μύριοι, ἐστρέοντε ὅππῃ πρὸς κέρδος ἀταρτῶς
 ἢ ἢ παῖσσι καὶ χρημαίνοι, οἱ δὲ τι νόσων
 Παῖσσι ἐπύθοντο κλύαυ ἐυσικία Βάξιρ.

hoc est,

Urbem qui flauī ad ripas Acragantis amici

Incolitis magnam, res & curatis honestas,

Salucte, immortalis ego conuersor apud uos,

Vt par est, deus, & tali me dignor honore

Formosis uinctus uitis roseisq; corollis.

Quis quando egregius ueniam comitatus ad urbes,

Mulieribus maribusq; colar, comitesq; sequentur

Innumeri, ad lucrum quos ardens semita ducit,

Quiq; prophetiam exercent, qui discere morbi

Omnigeni curam cupiunt artesq; salubres.

Amplum uerò Agrigentū dixisse serūt, quòd in illa ostin-
 genta hominū nullia inhabitarent. Vnde & Empedoclem
 illis delitijs uacantibus dixisse, Agrigentini delitijs quidē
 ita quotidie se dedunt, ac si postridie moritur: domos uerò
 ita ædificant, quasi perpetuò uicturi. Eas uerò ipsas expia-
 tiones in unum corpus coëgisse fertur Cleomenes coacer-
 uator, quemadmodum & Phauorinus in commemoratio-
 nibus ait. Fuisse uerò eum in primis liberum atque ab om-
 ni imperandi fastu remotissimum Aristoteles tradit, siqui-
 dem & regnum eum sibi offerretur constanter renuit, si-
 cuti Zanthus in illius laudibus meminit, simplicitatem ui-
 tæ quàm regū delitias charius amplectens, eadem & Ti-
 mæus refert causam simul adiiciens cur ita popularis fue-
 rit. Inuitatus enim fuerat à quodā ex principibus, ac pro-
 cedente conuiuio coena nō inferebatur. Tacētibz alijs in-
 dignè ille ferens inferri iussit. Qui uerò illū inuitat præ-
 stolari se curiæ ministrum dixit. Vbi uerò ille aduenit, cō-
 uiuij princeps constitutus est, id nimirū agente eo qui illū

uocauerat, tum ille tyrannidis initia haud obscura praeseferēs, iubebat aut bibere, aut in caput effundi merū. Tunc igitur Empedocles tacuit. Postridie uerò coactō iudicio damnauit utrunq; ac peremit inuitatorē & conuiuij principē. Istud enim eius reipublicae tractandae initium fuit. Rursum Acronē medico locum sibi ad construendum paternum monumentum à senatu postulante, quòd inter medicos arte praecipuè excelleret, in medium surrexit Empedocles, ac fieri prohibuit, atq; inter cetera quae de aequalitate disseruit, ita illum rogare cepit, cuiusmodi monumento incidemus elegium? Num hoc?

Ἄκρον ἰν τέρῳ ἀκρωῖ Ἀκραγαγτίου πατρὸς ἀκρωῖ
 Ἀκροτάτης κρυπτα κρυμὸς ἀκρος πατρίδας. hoc est,
 Acronem summum medicum ex Agragante profectum,
 Qui summo in patriae culmine habet tumulum.

Quidam autem secundum uersum ita pronunciant:
 Ἀκροτάτης κρυπτῆς τύμβος ἀκρος πατρίδα. hoc est,
 Verticis excelsi celsa sepulcra tenent.

Hoc quidam Simonidis esse tradiderunt. Postea uerò Empedocles & nulle hominum coetum antiquauit, constituto triennij magistratu, ut non solum esset diuitum, uerum & mediocrium ac ciuiliū rerum non expertium. Deniq; & Timaeus in primo & secundo libro, ipsius enim saepe mentionem facit, cōtrariam reipublicae tradit putatum eū habuisse sententiam, quandoquidem iactantia & amore sui ferebatur immodicē, quippe qui in carmine se deum dixerit. Quādo item ad Olympia peregrinaretur, in se cunctiorum uertebat ora, ut nullius inter loquendum tanta quantā Empedoclis fieret mentio. Postremò cū Agrigentū conderetur, obstiterunt illius instituto inimicorum nepotes, unde in Peloponnesum secessit, ibiq; obiit diem. Timaeus

autem ne hunc quidem prætermisit, sed ipsum mordet cum
 * *αὐτῶν*. ait, Et Empedocles forensiū* formator uerborū quantum
 ualuit, tantū cepit imperans, qui disposuit magistratus in-
 digētes alijs. De illius uerò obitu uaria fertur opinio. He-
 * *τὸ πρῶτον τῆς*
 * *ἱστορίας*. raclides enim cū enarrasset* de Apno, ut Empedocles ma-
 ximā ex eo gloriā consecutus esset, quòd mulierē defun-
 ctam uiuam nūsisset, ait illū sacrificiū ad Pisanactis agrū
 fecisse, cōuocatis plerisq; ex amicis, inter quos & Pausa-
 nias erat. Vbi uerò conuiuio peracto alij quidē loco pau-
 lulū digressi, alij sub arboribus uillæ se ad quiescendū cō-
 posuerūt, alij quocunq; uisum est in loco quieuerunt, ipse
 ubi accubuerat permansit. Mane autem factō ē somno ex-
 citis cæteris, solus ipse repertus non est. Facta autem dili-
 genti inquisitione ē seruis qui rogabātur, unus asstitit qui
 diceret se nocte media ingētem audisse uocē Empedoclem
 uocantem. Tam uerò ubi surrexisset, cœlestem uidisse lu-
 cem & splendorē tedarū, nihil aliud. Illis uerò in eo quod
 contigerat stupētibus, descendit Pausanias ut mitteret qui
 quærerēt. Postea uerò prohibitus est curiosius quætere, dē-
 cēs rē nō indignā accidisse precibus ac diuino cultu, ibiq;
 ueluti deo hostias offerri oportere. Hermippus autē illum
 cū Pantheam quandam Agrigentīnā desperatā à medicis
 curasset, hostias ob id mactasse. Qui uerò inuitati erāt ad
 LXXX. ferme fuisse. Hippobotus uerò illum ait ubi exur-
 rexerat Aetnam petisse, quòd cūm peruenisset, in ignis cra-
 teres se iniecisse, ibiq; dum fidē cupit facere famamq; ad-
 struere quòd deus effectus sit, ignibus consumptum esse,
 postea ut sese res haberet agnitum esse, una ex illius cre-
 pidis uī flammæ ex intimis ad exteriora reiecta, quippe
 calciari solebat ære. Huic famæ Pausanias reluctabatur.
 Cæterum Diodorus Ephesus de Anaximandro scribens
 ait

ait illum huius æmulum fuisse, imitando tragicã grandiloquentiam uestisq; grauitatem. Enimuero dum Selinuntios ex adiacentis fluij fœtore pestis inuasisset, adeò ut & ipse, et uxores partu periclitaretur, excogitasse Empedoclem duos quosdã ex uicinis annibus proprio sumptu in flumen illud immittere, ut ex cõmixtione aquæ dulcescerent, ac sedata peste epulantibus Selinuntijs, Empedoclem apparuisse, illi eo cõspecto surrexerunt, eiq; uelut deo diuinos honores detulerunt. Eã de se opinionẽ firmare uolentẽ se in ignes cõieciße. Verũ hisce Timæus refragatur, apertẽ asserẽs illũ ubi in Peloponnesum se recepit, nõquã omnino rediße, atq; ideo illius incertũ esse obitum. Heraclidi uerò nominatim contradicit Pisianna Syracusanũ dicẽs, neq; uillã Agrigenti habuße, uerũm à Pausania factum amico monumentum. Is enim huiusmodi uulgata fama, breuẽ statuam illi, nam diues erat, siue aram, ut deo condidit. Quoniam ergo pacto, inquit, se in crateris iniecit, quorum nullam unquam fecit mentionẽ, & quidem cũ propè essent Mortuus enim est in Peloponneso. Quòd si illius sepultura nõ cernitur, nihil est cur admiremur. Nãq; & aliorum multorũ sepulcra ignorantur. Ista & huiusmodi Timæus refert. Verũm semper Heraclidi consuetudo est miracula ista confingere, qui & ex luna cecidisse hominẽ dicit. Porro Hippobotus ait statuam Empedoclis opertam Agrigenti primum stetiße, postea uerò ante Romanorũ curiam cõstitutam fuisse, Romanis eã illuc transferentibus apertam. Piste quidẽ & nunc eiusmodi quedã inueniuntur. Neanthes uerò Cyzicenus, qui & de Pythagoricis scripsit, refert Meone uita functo tyrannidis pululare exordia coepiße. Tum uerò Empedoclem Agrigẽtinos induxiße, uti seditionibus omißeis æqualitatẽ ciuilem

amplecterentur: multas itidem ciuium quæ sine dote erant ex relictis sibi opibus adiecta dote uiris tradidisse, atque ideo & purpuram se induisse, & strophium aureum circumdeditisse. Phauorinus in cōmentarijs autor est, crepidas item arcas & Delphicam sumpsisse coronam. Coma item illi proluxa fuit, & pueri se deducētes, & ipse grauis semper atq; in uno seueritatis habitu perstitit. Eiusmodi igitur progrediebatur, ut ciuib; sibi occurrentibus, ac pro magno id munere habentibus, specimen quoddam & insigne regium præ se ferre uideretur. Postremò uerò dum celebritatis cuiusdā causa, Mesianā curru inuectus proficisceretur, cecidisse, coxamq; frēgisse. Quo etiam ex morbo defunctum esse ætatis anno LXXVII. esse item sepulcrum eius Megaris. De ætate uerò ab Aristotele dissentit. Ille enim LXV. annorum defecisse ait. alij centū & nouem uixisse annos cōtendunt. Floruit autē circa LXXX. & IIII. Olympiadem. Democritus autem Trœzenius in libro contra Sophistas, refert illum iuxta Homerum,

Ἀφάμεινον βρόχον ἀπὸν ἀφ' ἐφύλαϊο κρανίους.

Ἀυχὴν ἀποκριμάσαι, ψυχὴν δ' ἀίδεοι κατέλθειν. i.

Connexo ex alta laqueo sua guttura cornu

Inseruisse, anima ut tetrum penetraret ad Orcum.

In ea uerò quam prædiximus Telaugis epistola, fertur illum ex senio in mare prolapsum, extinctumq; esse. Hæc de ipsius morte. Fertur & nostrum in eum ex Pammetro nostra carmen in hunc modum:

Καὶ σὺ ποτ' Ἐμπεδοκλείης διερῆ φλογὶ σῶμα καθίρας

Πῦρ ἀπὸ κρατῆρων ἐκπίεις ἀθανάτων.

Οὐκ ἔριω δ' ὅτι σαυτὸν ἔβαλλες ἐς ῥόον ἄιτιος

Ἄλλὰ λαθεῖν ἐθέλων ἔμπεισες ἐκ θέλων. hoc est,

Empedocles rapida purgasti corpora flamma,

Acter

Aeternos ignes fortiter ore trabens.

Non dicam quod te in feruentem miscriis Aetnam,
Lapsus es at nolens, delituisse uolens.

Et aliud,

Ναὶ μὲν Ἐμπεδοκλῆα θανάτῳ λόγος, ὅσ' ποθ' ἀμάξῃς
ἔκτισσε, καὶ μὲρὸν κλάσασ' ὁ δεξιτέρου.

Εἰδὲ πύρρος κρατῖρας ἐσπλάσῃ, καὶ πῖε, τί τῆν

Πῶς ἄρ' ἔτ' ἐν Μεγάρῳις δ' ἀκνύσῃ τῶδε τάφος hoc est,

Cruribus Empedocles collisis, dicitur esse

Mortuus, e curru cum cecidisset humi:

Si se flagrantem male sanus iecit in Aethnam,

Quomodo adhuc Megaris structa sepulcra iacent?

Timon uerò ne ab eo quidem laceffendo abstinuit dicens,

Empedoclesq; forensium opifex carminū, & cætera. Hæc

autē illi uisa sunt ac placita, Elementa esse quatuor ignē,

aquam, aërem, terram, amicitiamq; qua copulentur, &

difeordiam qua dissideant. Ait autem sic:

Ζεὺς ἄργυρος ἤριστε περὶ σβίος, καὶ δ' αἰδωνεὺς

Νῆψος δ' ἡ δακρυόεις ἐπικροῖ ὄμμα βρότατον. hoc est,

Iuppiter albus, & alma soror Iuno, atq; potens Dis,

Et Nestis lacrymis hominum quæ lumina complet.

Iouem ignem, Iunonem terram, Aidoneum aërem, Nestin

aquam dicens, & hæc ait assiduas uersare uices, de sine re

uisquam. Estq; æternus iuxta illum hic rerum ordo. De-

nique infert:

Ἄλλοτε μὲν φιλότῃσι συνερχόμεν' εἰς ἐν ἑκάστῃα

Ἄλλοτε δ' αὖ δόλχ' ἑνάχα φορέμεθα νόμιμος ἔχθει. i.

Nonnunquam connectit amor simul omnia, rursus

Nonnunquam seiuncta iubet contentio ferri.

Solem ait ignis ingentem * massam, lunaq; maiorem, lu- * ἀδρυμα-

namq; disci habere similitudinem, Cælum ipsum crystallo

obtinere

obtinere speciem, & animam, & omnigenum animalium
atque arborum species indui, ait nempe,

Ἦδὴ γὰρ ποτ' ἐγὼ γενόμενός κῆρος τε κόρη τε
Θάμνοσ' εἰωρόσε, καὶ ἔξ' ἀλός ἐμπυρος ἰχθύς. hoc est,
Nam, memini, fueram quondam puer atque puella,
Plantaq; & ignitus piscis, pernixq; uolucris.

Quæ igitur ille de natura deq; expiationibus scripsit, ad
quinq; millia uersuum pertingunt: quæ uerò de medicina,
ad sexcentos. De tragædijs supra iam diximus.

EPICHARMVS COVS.

Epicharmus Elothalis filius, Couus, & ipse Pythagore
auditor fuit. Trimestris uerò cum esset à Sicilia pro-
fectus, perueit Megara, inde contendit Syracusas, ut &
ipse in suis testatur libris. Eius statuæ eiusmodi carmen
in scriptum est:

Ὅτι παραλλάττει φαίθων μέγας ἄλιος ἄστρων
καὶ πόντος πῶλα μῶν μέλιον ἔχει δὴναμιρ.
Φημι τοσούτου ἐγὼ σοφία προέχειν Ἐπίχαρμον
Ὅν πάσις ἐσιφάνωσ' ἄδ' Συρακοσίων; hoc est,
Quantum sol uincit sublimis sydera cæli,
Quanto uis pelago maior inest fluuijs.
Tantum ego profiteor sophia præstare Epicharmum,
Cui Syracusa comis patria ferta dedit.

Commentaria reliquit in quibus de natura rerum, de sen-
tentijs, de medicina differuit. Notasq; breues commentario-
rum locis apposuit, quibus aperte indicat ab se elaborata
opuscula. Obijt anno ætatis nonagesimo.

ARCHYTAS TARENTINVS.

Archytas Mnesagoræ, siue ut Aristoxenus ait He-
stiei filius Tarentinus Pythagoricus nobilissimus fuit.
Hic Platonem cum à Dionysio necandus esset, per episto-
lam

lam eripuit. Admirationi summæ apud plurimos habitus est in omni virtutis genere. Nam septies ciuibus præfectus est, cum ceteri plus quàm annum imperare lege prohiberentur. Ad hunc Plato scribit epistolas binas, quòd is ad eum prior scripsisset, in hunc modum:

ARCHITAS PLATONI S.

FACIS tu quidem rectè quòd nobis te conualuisse ex egritudine significaris; de Damisco item certiores feceris. De commentarijs autem curauimus, uenimusq; ad Lucanos, ibiq; conuenimus Ocelli nepotes. Quæ igitur de regno, legibus, iustitia, omniumq; generatione, & ipsi habemus, & ex his quedam misimus. Reliqua modò reperiri non possunt, cum inuenta fuerint, ad te deferrentur.

In hunc modum Archytas. Plato autem ita rescripsit:

PLATO ARCHYTAE S.

QVAE abs te nobis allata sunt commentaria, dici nõ potest quàm libenter accepimus, quiq; illa scripsit, in primis admirati sumus. Ostendit enim profectò uir ille dignũ se maioribus illis suis antiquissimis atque optimis uiris. Feruntur autem isti uiri Myræi fuisse. Hi autè, ex illis fuere Troianis, qui cum Laomedonte migrarunt, uiri boni, ut de illis tradita significant. Quæ apud me sunt cõmentaria, de quibus scripsisti, nondum satis elucubrata sunt, neque unquam satis erunt, ea tamen misi. De custodia uerò ambo consentimus. Nihil itaq; adhortatione opus est. Vale.

In hunc modum illi ad se inuicem scripserunt. Porro Archytæ quatuor fuere: Primus hic ipse, Secūdus, Mitylæus musicus, Tertius, qui de agricultura scripsit, Quartus, poëta epigrammatum, Quintum, plerique addunt architectum, cuius proferunt librum de machina, cuius istud initium est, Hæc de Teucro Carthaginiësi audiui. De musico

sico autē dicitur, quòd cum probro sibi daretur, quòd non exaudiretur, dixerit, organum uerò pro me pugnans loquitur. Pythagoricum uerò Aristoxenus refert cum exercitui præesset, nunquam fuisse superatum. Seniel autē dum inuidie cederet, sese imperio abdicasse, moxq; exercitum in ius hostium concessisse. Primus hic mechanica mechanicis principijs usus exposuit, primusq; motum organicum descriptioni geometricæ admouit, ex dimidij cylindri sectione duas medias secundam proportionem sumere querens, ad cubi publicationem: hic in geometria cubum primus, ut Plato in Republica testatur, inuenit.

ALCMAEON CROTONIATA.

Alcmaeon Crotoniates, & Pythagore auditor fuit, ut plurimum uerò in medicina uersatur: plerunq; item de natura disputat, dicens, multas humanarum rerum causas. Videtur autem primus de naturæ ratione scripsisse, ut Phavorinus in omnimoda tradit historia, lunamq; hanc sempiternam habere naturam dixit. Fuit autem Pirithi filius, sicut et ipse in principio sui operis testatur. Alcmaeon Crotoniates hæc ait Pirithi filius Brotino & Leoni, & Bathyllo. De inuisibilibus, de immortalibus rebus, manifestam quidem scientiam habent dii, quantum uerò conijcere hominibus licet, & cætera. Anima uerò immortalem dixit, moueriq; perpetuò instar solis.

HIPPASVS METAPONTINVS.

Hippasus Metapōtinus & ipse Pythagoricus fuit. Ait autem definitū esse, tempus esse mundi mutationis, finitumq; hoc uniuersum esse ac semper moueri. Demetrius autē in æquiuocis refert illū nullū opus reliquisse. Fuerunt autem Hippasi duo, hic, & qui Lacedæmoniorum Remp. quinque libris comprehendit. Erat autem & ipse Lacon.

Philol

PHILOLAUS.

Philolaus Crotoniata Pythagoricus & ipse fuit. Ab hoc Pythagoricos libros emendos ut curaret, Dionis scribit Plato. Moritur autē suspectus quòd tyrānidem invadere moliretur. Nostrium est in ipsum epigramma hoc,

Τὴν ὀψώνουαυ πᾶσι μάλιχα λέγω θεραπίουερ.

Εἰ γὰρ καὶ μὴ δρᾶς, ἀλλὰ δλοκῆς ἀτυχῆς.

Οὕτω καὶ Φιλολαου ἀνέλει χροῦτωρ πῶς ἐπάτερη.

Ἰσομειρ ἰσολοφῆ θειλερ δλωμα τυραννορ ἔχερ. hoc est,

Suspicio haud res est minimi, mihi crede, periculi,

Non pecces quicquam, si uideare facis.

Sic Philolaë Craton te patria perdidit olim,

Te arbitrata trucem uelle tyrannum agere.

Opinatur autē omnia harmonia ac necessitate fieri, terrā iuxta primum circulum moueri dicit. Alij Hicetum Syracusanum id sensisse affirmāt. Scripsit autē librum in quo illum Hermippus quēpiam scriptorē dixisse refert Platonem philosophum cum in Siciliam ad Dionysium profectus esset, emisse à Philolai consanguineis argenti nunas Alexandrinas quadraginta, atq; inde transcripsisse Timæum. Alij Platonem dicunt hæc à Dionysio accepisse, reluctantē licet abductum ex carcere adolescentē ex Philolai discipulis refert. Demetrius in homonymis Pythagorica de natura rerum hunc primum edidisse testatur, quorum est initium, In mundo natura coacta est ex infinitis ac finitis, mundus q; totus, & quæ sunt in ipso omnia.

EVDOKYS.

Evdokus Aeschini filius, Cnidius, astrologus, geometra, medicus, ac legumlator fuit. Geometriam quidem ab Archita didicit. In medicina uerò Philistione Siculo præceptore usus est, ut Callimachus in tribulis. Porro

Sotion

Sotion in successionebus, Platonis quoque auditorem fuisse scribit. Nam cum annum uigesimalium tertium ætatis ageret, summoque inter paupertatis angustias discendi studio flagraret, Socraticorum gloria percitum Athenas cõtendisse cum Theomedonte medico, à quo et nutriri solitum, nec defuerunt qui dicerent ipsius dititias fuisse. Deuectus autem in Pireum Athenas quotidie ascendebat, ibique cum Sophistis audisset, ad portum regrediebatur. Duos autem ibi menses moratus domum reuertitur. Vnde rursus amicorum largitate suffultus in Aegyptum cum Chrysippo medico profectus est, commendatitias ab Agesilao literas ad Nectanabin ferens, à quo et sacerdotibus commendatus est. Ibi annum unum et menses quatuor moratus mento attonso atque supercilio, octo annorum historiam, secundum quosdam, conscripsit. Inde iam Cyzici atque in Propontide Phantus Mausolum itidem uisere uoluit. Tum uero Athenas rediit, habens secum discipulos plurimos, contristandi, ut quidam uolunt, Platonis gratia, quod is ab initio illum ab se dimiserat. Sunt qui dicant conuiuium Platoni celebranti ipsum adstantibus plurimis, hemicyclium in accubitus introduxisse. Enim uero Nicomachus Aristotelis filius illum ait uoluptatem bonum dicere. Exceptus autem in patriam magno cum honore est, cuius rei indicio est honorificum de illo factum decretum. Apud Græcos quoque clarissimus fuit, ciuibusque suis leges conscripsit, ut Hermippus in 1111. de septem sapientibus libro refert. Scripsit autem de astrologia et de geometria, et de alijs quibusdam insignia opuscula. Tres autem habuit filias, Actidem, Philtidem, Delphidem. Refert Eratosthenes in libris ad Hecatonem, ipsum et Cyniaorum dialogos cõposuisse, alij Aegyptios lingua sua illos conscripsisse

psisse. Hunc uerò traductos Græcis edidisse tradunt. Eius Chrysippus Erinei filius Cnidius auditor fuit, in his quæ de dijs, de mundo, de cœlestibus docentur. In medicina uerò Philitione Siculo præceptore usus est. Reliquit autem & commentaria pulcherrima & eruditionis plena. Huius filius Aristagoras fuit, cuius Chrysippus Aethlij discipulus fuit, cuius feruntur modi illi ad uidendas speculationes naturales quæ in mentem eius uenerant accommodati. Fuerunt autem Eudoxi tres: Primus hic ipse: Secundus Rhodus historiarum scriptor: Tertius Siculus Agathoclis filius, poëta comicus, qui ter urbana uicit certamina, quinquiesq; Lenaica, ut Apollodorus in chronicis ait. Inuenimus & alium medicum Cnidium, quem ait Eudoxus in terra ambitu, semper admonere solitum articulos continua agitatione exercendos, sensusq; similiter. Idem uerò refert Eudoxum Cnidium circa centesimam & tertiam olympiadem claruisse, atq; lineas curuas reperisse. Moritur autem tertium & quinquagesimum agens annum. Cùm uerò adhuc in Aegypto moraretur cùm Iconuphy Heliopolitano Apis illius pallium lingere uisus est. Celebrem ergo illum fore nec longæuum ex eo ostento sacerdotes dixere, ut Phauorinus in commentarijs refert. Sic autem se habet carmen quod in eum scripsimus:

Ἐν Μήμερι λόγος ἐστὶ προμαβῆϊν τιὰ ἰδλίω ἔδοξεν ὡς ἔμοιγαν, παρὰ τῆ καλλιόρω τάυρε κούδιον ἔλεφε, βοὶ γὰρ πόθερ λόγος φοβόισ ἐν ἔδωκερ μύσχω λάλογ ἄπιδι φόμα. παρὰ δὲ αὐτὸν λέχρισ εἶς ἐλι χμίσσῃο γολιὸν, προφανῶς τῆτο διδάσκαρ ἀπὸ δόση βιότιν, ὄσον αἰπὼ διὸ κὶ οἱ ταχίως ἦλθε μέρος, θενάκως πέντε ἔτι τρεῖς αἰσιδόντι πλειάδας. i.

Fama est Eudoxum quondam in Memphi fatum suum sciscitatum, à pulchrè cornuto boue. Neq; illi respondit

A quicq

quiequam. Nam unde sermo boui contigisset? Siquidem Apidi vitulo os loquax non de dit natura, uerum obliquus cum stare, uestem lambebat, hoc aperte innuens, illam propediem uita excessurum: quare & breui postea mors hominem inuasit, cum nimirum decies quinque super tres uixisset annos. Hunc pro Eudoxo *Ἐυδοξος* ob sanæ claritatem gloriamque appellabant. Quoniam ergo de nobilibus Pythagoricis diximus, nunc iam sparsim, ut aiunt, de claris quibusdam philosophis loquamur, ac primum de Heraclito dicendum.

DIOGENIS LA-

ERTII DE PHILOSOPHORUM UITA, Liber Nonus.

HERACLITVS EPHESIVS.



Heraclitus Blysonis, siue ut quidam uolunt, Herationis filius Ephesius, circa LXXIX. olympiadem clarus est habitus. Fuit autem ultra ceteros alto animo & contemne omnes, ut ex ipso eius opere ostenditur, ubi ait, Multa peritia mentem non decet. Hesiodum siquidem docuit & Pythagoram, rursusque Xenophontem atque Hecateum. Nam licere scire sapientem sententiam qua gubernantur omnia per omnia. Homerumque dicebat dignum qui ex certaminibus eijceretur, colaphisque caderetur, Archilochumque similiter. Dicebat autem & iniuriam extinguere oportere magis quam incendium, plebemque pro lege non secus ac pro muro pugnare. Acriter autem Ephesios carpit, quod amicum suum Hermodorum eiecerant, dicens: Merentur Ephesij omnes adulti mori, impubertibusque

beribusq; urbem derelinquere, quoniam Hermodorum sui prestantissimum explucrunt dicentes, nostrum nemo in-
 equalis sit, quoniam si quis erit talis, alibiq; & cum alijs.
 Cum autem rogaretur à ciuibus ut leges eis poneret, con-
 tempsit, quòd iam ciuitas pessima consuetudine imbuta es-
 set. Secedens uerò ad phanum Dianæ cum filijs ludebat.
 Circumstantibus autem Ephesijs, quid, inquit, miramini ò
 per diti, non ne prestat isthuc facere, quàm uobiscum remp.
 administrare? tandem hominum odio secessit, uitamq; in
 montibus ducebat, olera ac herbas comedens. Atqui ob
 eam causam morbo aquæ intercutis arreptus ad urbem de-
 scendit, medicosq; per ænigmata seiscitabatur, an possent
 ex imbre siccitatem facere. Illis non intelligentibus, seipsum
 boum stabulo includens, & fimo bubulo obruens, eo ca-
 lore arbitratur noxium ac exundantem humorem ex-
 haurire posse. Vbi uerò nescit quidem aliquid proficere
 conspexerat, moritur l. x. etatis agens annum: estq; in
 ipsum nostrum sic habens epigramma,

Πολάνης Ηράκλειτον ἰθαύμασα, πῶς ποτὲ τὸ ζῆν
 ὡς δὲ διατλήσας δόσμορος, εἶτ' ἴθανεν.

Σῶμα δὲ ἀπόδύσασα κακὴ νόσος ἴδατι φέγγος

Ἐσβεσεν ἐκ βλεφάρων, καὶ σκότον ἔγαγετο. hoc est,
 Mecum ego Heraclitum mirabar sæpe, quòd olim
 Sic uitam infelix hausit, & inde obiit.

Nam malus ossa rigans, & aquosus corpora languor
 Extincto inuexit lumine mox tenebras.

Hermippus autem refert illum medicis dixisse, Num pos-
 sit quispiam pressis intestinis humorem exhaurire, negan-
 tibus autem seipsum solis obiecisse radijs, ac iussisse pueris
 boum fimo se oblinere, eo calore meceratum postredie
 obiisse diem, sepultumq; in foro fuisse. Neanthes uerò Cy-

zicenus ait, illum fimo bubulo cum se eximere non posset,
 ita perstitisse, atq; ob eam mutationem ignotum à cani-
 bus discriptum esse. Fuit autem à puero non parua admira-
 tioni, & cum esset iuuenis, nihil se dicebat scire. Vbi uerò
 ad uirilittatis annos euaserat, nihil ignorare. Neminem qui-
 dem audiuit, uerum semet inuestigandæ ueritati dedisse,
 omniaq; ex semetipso didicisse ait. Sotion autem quosdam
 dixisse refert Xenophanis illum fuisse auditorem, Aristo-
 nemq; in libro de Heraclito dicere, aqua intercutis illum
 curatum aegritudine, morbo alio uitam finisse. Ei opinio-
 ni & Hippobotus accedit. Eius uerò qui legitur liber, ge-
 neraliter quidem de natura est, ceterum treis in partes scin-
 ditur. Namq; & de uniuerso, & de repub. & de theologia
 disserit. Illum uerò in templo Dianæ deposuit, et quidam
 putant de industria obscurius scriptum, ut solicruditi illum
 legerent, ne si à uulgo passim legeretur, cõtemptibilis esset.
 Hunc uerò & Timon descripsit, appellans maledicum &
 turbæ insidum, Theophrastus illum atra bile laborantem,
 alia semipersècta, alia aliter scripsisse refert. Eius alti ani-
 mi signum Antisthenes in successiõibus id asserit, quod
 fratri concesserit regnum. Tantum uerò gloriæ promeruit
 ipsius liber, ut sectatores habuerit qui appellarentur He-
 raclitij. Sunt autem ista quæ illi summam uisa sunt: Ex
 igne cuncta constare in eumq; resolui omnia. Fato omnia
 fieri, & ex conuersione contraria quæ sint, omnia con-
 gruere & cooptari. Animarum item & demonum plena esse
 omnia. Dixit & de his quæ in mundo contingunt uarijs
 mutationibus ista: Solis eam esse magnitudinem quæ cer-
 nitur oculis. Dicitur & id de animæ sensisse natura, nun-
 quam illam reperiri posse, quantalibet quis uis conficiat spa-
 tia, adeò profundam eius esse rationem. Opinionem siue esti-
 matio

mationem sacrum morbum appellabat, aspectumq; metiri. Lucidè quidem interdum & apertè in suo opere loquitur, & ut tardissimo cuiq; facilis ad intelligendum sit. Brevitas quoq; & interpretationis grauitas incomparabilis est. Iam uerò per partes digesta sic se habent eius decreta. Ignem elementum esse dicit, ignisq; uicissitudinè tum raritate, tum densitate constare, quæ fiunt omnia. Apertè uerò nihil explicat, fieriq; omnia per contrarietate, & fluminis in morè uniuersa decurrere, finitamq; esse hoc uniuersum, & unum esse mundum, eumq; ex igne nasci, & rursus per quosdam ambitus per uices hoc omne seculum ignescere. Id autè factò fieri. Ex his uerò quæ contraria sunt, id quidè quod ad generationè adducat uocari bellū & contentionè: quod autè ad incensionem, concordiam & pacem. Mutationem quoq; uiam esse supra infraq; ducentè, secundum quam fieri mundum arbitratur. Densatum quippe ignem liquefcere, constantemq; aquā fieri, concretā uerò aquam in humum uerti, idq; inter inferiora adesse. Humum ipsam denuo effundi, atq; ex ea fieri humor em. Ex eo autem reliqua sermè omnia, ad euaporationem eam referens quæ ex mari fit, ipsamq; ad superiora uia esse. Porrò euaporationes ex terra fieri & mari, alias quidem perspicuas & liquidas, alias uerò tenebrosas. A liquidioribus ignem, à reliquis humorem incrementa capere. Aërem uerò cuiusmodi sit non significat, esse tamen scaphas per concauum ad nos cōuersas, in quibus conuenientes euaporationes liquidas reddere flāmas quæ sint sydera dicit. Esse autem lucidissimam calidissimamq; solis flammam, namq; astra cætera remotiora esse, neque adeò terræ uicina, atq; ideo minus lucere minusq; calefacere. Lunam quæ terræ uicinor sit, non per liquidum locum deftrri. Solè in suo splendore, nulli admixtionè

obnoxium durare, certis à nobis spatijs mensurisq; distan-
tem. Ex eo igitur magis calefcere, atq; illustrare. Defice-
re item solem ac lunam cum scaphæ ad superiora uertun-
tur, menstruasq; figuras lunæ fieri, dum in illam sensim uer-
titur scapha. Diem item ac noctem & menses & annos an-
niq; statuta tempora, pluuias & uentos & his similia se-
cundum euaporationes uarias fieri. Nam liquidam euapo-
rationē in solis circulo inflammatā diem facere, contrariā
uero ubi obtinuerit efficere noctem, atq; ex lumine calo-
rē augeri, estatemq; perficere, ex tenebris humorem abun-
dare, unde hyems oriatur. In hunc modum & de causis ce-
teris disputat. Enimvero de terra cuiusmodi sit, penitus ta-
cet, ac de scaphis. Itidem ista eius dogmata fuere. Porro
quod ad Socratem attinet, quæ nam eius de illo sententia
fuerit, cum eius legisset librum ab Euripide sibi delatum, ut
Ariston ait, diximus cum de Socrate loqueremur. Selen-
cus tamen grammaticus ait Crotoniatem quendam in eo,
quem Catacolymbitem inscripsit libro, tradere Cratem
quendam hunc librum primo Græcis inuexisse, ac dixisse,
librum ipsum Delio aliquo indigere natatore, qui in illo
non suffocaretur. Inscribunt illum pleriq; musas, alij, de na-
tura. Diodorus uero, gubernaculum exploratum certumq;
ad libram uitæ, quidam sententiam morum, unius omnium
instituti ornamentum. Aiunt illum cum rogaretur, cur tace-
ret, dixisse ut uos loquamini. Eius frui cõtubernio et Darius
optauit, scripsitq; ad illum ita:

REX DARIUS HISTASPIS FI-

lius Heraclitum Epheesium sapien-
tem uirum salutat.

LIBRVM de natura scripsisti obscurũ, difficilemq;
in plerisq;, qui si ad uerbum exponatur, uim quandã specu-
lationis

lationis cōtinere uidetur, mundi totius, & quæ in eo fiunt omnium, quæ quidem sunt in diuino motu constituta, in quibus plurimi hæserunt, aded ut & qui complura legerunt ambigant, cū recta abs te narratio conscripta uideatur. Rex igitur Darius Histaspis filius auditor esse tuus cupit, particepsq; Græcæ eruditionis fieri. Venias itaq; quàm primum ad conspectum meum ac regiam domum. Græci enim ut plurimum sapientibus uiris obseruandis minus dediti, aspernantur ea quæ ab his rectè fuerint elucubrata, tametsi eiusmodi sint ut eruditione & grauitate non careāt. Apud me autem aderit tibi omnis honor, primatusq; omnis quotidieq; sollicita obseruatio, & grata collocutio, uitæq; tuis moribus probabilis. Vale. His ille ita respondit:

HERACLITVS EPHESIVS REGI

Dario Histaspis filio s.

QVOTQVOT mortales in terris uiuunt à ueritate ac iustitia abstinēt, auaritiæ autē & inani gloriæ inexplebiliter intēdūt, perditæ demēticiæ causa. Ego autē omnis inmemor nequitie, fastidiumq; deuitans omnis inuidiæ domesticæ, quæ splendorē comitari solet, nunquā in Persarū solum aduenirē paucis cōtentus, quæ sunt secundū meā sententiam. Huiusmodi ille & aduersus regem fuit. Demetrius autē in equiuocis ipsum & Athenienses aspernatum ait, apud quos magna de illo erat opinio, & cū Ephesijs esset contēptui, nusquā alibi maluisse conuersari. Meminit illius Demetrius quoq; Phalereus in Socratis defensione, plurimiq; fuisse qui illius exponerēt librū, quippe et Antisthenes & Heraclides Pōtic. & Sphærus Stoic. Pausanias præterea q̄ ἡρακλιδῆς appellatus est. Nicomedes quoq; ac Dionysius, & ex grāmaticis Diodorus, qui opus illud nō de natura, sed de rep. dixit differere. Nā quæ de natura differit, in

exempli speciem inserta illic esse. Hieronymus autem Scythinum quendam iamborum poetam in illius librum metro iocari, illumq; euertere, dixit. Multa autem epigrammata in ipsum feruntur, cuiusmodi sunt hæc:

Ἡράκλειτος ἐγὼ, τί μ' ὦρ κάτω ἔλκει ἄμωσσι;

Οὐχ ὁμίρ ἐπόνυγ, τοῖς δέ μ' ἐπισημνούς.

Eis ἐμοὶ ἀνθρώπος τρισμύριοι, οἷδ' ἀνάριθμοι

Οὐδέ τις ταύτ' ἀδῶ καὶ παρὰ πρόσφορον. hoc est,

Sum Heraclitus ego, quid me vexatis inepti?

Non nos, sed doctos tam graue querit opus.

Vnus homo est nobis id quod ter mille, sed unus

Vix sunt innumerari, & manibus hæc recito.

Item aliud in hanc sententiam,

Μὴ ταχὺς Ἡρακλῆτε ἐπ' ὀμφαλῶν ἔλεος βίβλων

Τὸ ἐπίσει μάλα τοὶ δούσατ' ἀτραπυτὸς,

Ὀρφέη καὶ σοκῶτ' ἐστὶν ἀλάμπειον, ἦρ δέ σι μύσῃς

Ἐισαγαγῆ, φανερῶ λαμπρότερον ἑελίς. hoc est,

Noli Heraclitum rabido percurrere cursu,

Est uia difficilis, luce papyrus eget.

In sua si doctus te duxerit atria uates,

Cuncta uidebuntur lucidiora die.

Quinq; autē Heracliti fuere. Primus hic ipse. Secundus poeta lyricus, cuius est illa duodecim deorum laus. Tertius elegie poeta Halicarnassæus, in quæ Callimachus sic scripsit,

Εἰπέ τις Ἡρακλῆτε τέον μέρορ, ἐσ δὲ μὲ δακρῶν

Ἡγαγῆ, ἐμνήθω δασάκισ ἀμφὸτ' ὄροι,

Ἥλιον ἐρ λίσχη κατελόσαμεν, ἀλλὰ σὺ μὲν πε

Ξεῖρ' ἀλικαρνασσὸς τεφρὰ πάλασσοδι.

Αἱ ἤ τε αἱ ζῳοσιρ ἀνδόνις, ἥσιρ ὁ πάντων

Ἀρπάκτις αἰδῆς ἐκ' ὑδὸς χεῖρα βαλλῆ. hoc est,

Heraclite mihi quidam tua funera dixit,

Et subito lacrymis immaduere genæ.

Cum nemini longos quoties consumpsimus ambo
Soles, miscentes serâ multa iocis.

Pulvis at es tenuis nunc hospes, sed tua masa
Vivit, Plutonis nec timet illa manus.

Quartus Lesbîus qui Macedonũ scripsit historiam. Quintus ex industria ridiculus, qui ex cytharæ pulsu transiuit **enclitico* ad speciem.

XENOPHANES.

Xenophanes Dexij, siue ut Apollodorus ait, Orthomenis filius Colophonius, à Timone laudatur, ubi ait:

Ξενοφάνη δ' ὠμότροπον, ὃ μὴ ποτ' ἀτλήσει πικρὸν ἴλω. hoc est,

Xenophonem subacerbum, & Homeri nobile flagrum.

Pulsus autem patria in Zancla Siciliae moratus est, atq; Ca-

tane. Sunt qui neminem audisse dicant, neq; desunt qui Bo-

tonis Atheniensis auditorem fuisse asseuerent. Alij Arche-

laum audisse, atq; ut Sotion ait, Anaximandri ætate uixit.

Scripsit autem uersus, elegias & iambos contra Hesiodum

atq; Homerum, subsannans ea quæ de Dijs dixere, ipse

quoq; sua **resarciebat* poemata. Thaletis ac Pythagoræ **ἐπιπορεύει*

opinionibus contraria sensisse fertur, Epimenidemq; sugil-

lasse. Fuit autem & longæuus maximè, sicuti & ipse quo-

dam in loco testatur, dicens septuaginta septem annos se à

patria peregrinatum esse, cum tum uiginti quinque esset an-

norum. Ait autem quatuor esse omnium rerum elementa,

infinitosq; mundos, neq; uariabiles, nubes consistere cum

solis uapor sursum fertur, easq; in aerem cogi. Dei substan-

tiam rotundam esse, & globosam, nihilq; cum hominibus

habere commune, totum cernere, totumq; audire, non ta-

men respirare, simulq; esse omnia, mentem, prudentiam,

eternitatem. Primusq; definiuit omne quod fiat corruptio-
 ni obnoxium esse. Animamq; esse spiritum ait, & plurima
 deterior a mente esse. Tyrannis congregandum aut nani-
 me aut suauissimé. Empedocle autem dicente, difficile in-
 ueniri iuuenem posse sapientem, recté inquit. Nam sapiens
 sit necesse est, qui norit explorare sapientem. Omnia in-
 comprehensibilia esse primum hunc dixisse, Sotion autor
 est, sed fallitur. Scripsit autem de Colophonis conditione,
 & de Italica in Eleam colonia uersus ad duo millia. Cla-
 ruit circa sexagesimã olympiadem. Refert Demetrius Pha-
 lereus in libro de senectute, Panætiusq; Stoicus in libro de
 tranquillitate filios illum suos proprijs sepelisse manibus,
 sicuti & Anaxagoram. Videtur autem à Pythagoricis
 Parmenisco & Orestade, ut Phauorinus in primo commen-
 tatorum ait, defecisse. Fuit autem & alius Xenophanes
 poëta Iambicus ex Lesbo. Atq; hi quidem quos commemo-
 rauimus sparsim.

P A R M E N I D E S.

PArmenides Pyretis filius, Eleates, Xenophanis aud-
 itor fuit, tametsi cum Theophrastus in epitome Anaxi-
 mandrum audisse tradat. Licet autem Xenophanis auditor
 fuerit, secutus tamen illum non est, adiunctus est et Ameniæ
 & Diocætæ Pythagorico, ut Sotion ait, pauperi illi qui-
 dem, sed honesto sanè uiro ac bono, quem etiam ob hoc po-
 tius secutus est, ac uita functo sacellum ædificauit. Cum &
 genere & opibus illustris esset, tamen ab Ameniæ non à Xe-
 nophane ad quietam uitam inductus est. Primus hic terram
 globosam dixit, ac rotundam, et in medio sitam. Duoq; esse
 elementa, ignem & terram, illum opificis, hanc materie te-
 neræ ordinem. Generationem item hominum ex sole primū
 esse ortam. Solem ipsum calidum esse atq; frigidum, ex qui-
 bus

bus constant omnia. Animam ac mentem idem esse, sicuti & Theophrastus in physicis meminit, cum serè omnium opiniones exponeret. Unde quodam in loco ait:

—Κρίω δὲ σε πάντῃα πυθίσθαι

Ἡ μὲν ἀληθείης ἀπὸ δὲ ἄφρονος ἔκτορ

Ἡ δὲ βροτῶν δόξαι, τῶν δὲ ἔτι πικρὸς ἀληθείης. hoc est,

—Velim simul omnia noscās

Aut verum simplex, & pectore semper aperto.

Aut malè constantis laudem, & suffragia vulgi.

Philosophiam & ipse carmine expressit, quemadmodum Hesiodus, & Xenophanes, atq; Empedocles. Iudicium rationis esse dixit, sensusq; minus esse exactos & idoneos ad iudicandum, ait enim:

Μὴ σε θεὸς πολύποδρον ὄσθον ἔζη τήνδ᾽ ἐβιάσθαι,

Νομῶν ἄσκοπον ὄμμα, καὶ ἡ χεῖρας ἀκούει,

Καὶ γλῶσσαν, κρῖναι ἢ λόγῳ πολύποδρον ἔλεγχον. id est,

Nec tibi communis sensus persuadeat unquam

Quicquam ut fallaces oculi, aut ut iudicet auris,

Aut lingua, at ratio dirimat discrimina rerum.

Quamobrem & Timon de eo ait:

Παρμενίδης τε βίωω μεγαλόφρονα, τὴν πολύδοξον,

Οἷς ῥ' ἐπὶ φαντασίας ἀπάτης ἀνεπίκαστο ὄσιος. hoc est,

Parmenidæ ingentes animos, viresq; potentes

Qui sensus uanis simul actis fallier iuquit.

Floruit autem olympiade x c i x. primusq; animadvertisse uidetur eundem esse uesperum atq; luciferum, ut Phavorinus in quinto commentariorum ait, alij Pythagoram dicunt. Negat Callimachus ipsius poema esse. Fertur civibus suis tulisse leges, ut Speusippus in libro de philosophis ait. Huius nomine Plato dialogum inscripsit, uocauitq; Parmenidem, siue de ideis. Primus item sermone interrogasse Achill

Achillem, ut Phauorinus ait in omnimoda historia. Fuit autem & alius Parmenides orator, qui artem scripsit oratoriam.

M E L I S S V S.

Melissus Ithegenis filius Samius, Parmenidis auditor fuit, & cum Heraclitò item uenit in colloquium, quo tempore illum etiam ignorantibus commendauit Ephesius, sicuti Democritum Hippocrates Abderitis. Fuit autem & ciuilis in primis uir ciuibusq; maximè acceptus atq; charus. Vnde & præfectus classis magna uirtutis documenta dedit. Placuit autem ei uniuersum infinitam esse & immutabile, atq; immobile, & unum, sibi ipsi simile ac plenum, motumq; non esse, uerum nideri esse. De dijs nihil definiendum dicebat, neq; enim illorum certam esse cognitionem: Floruisse circa LXXXIII. olympiadem Apollodorus refert.

Z E N O.

Zeno Eleates Pyreti, ut Apollodorus ait in chronicis, filius. Parmenidem uerò natura quidem Teleutagora, adoptione uerò Parmenidis filium dixit. De hoc atq; Melisso Timon hæc ait:

Ἀποῤῥοιρογλάωσθε μέγα σθένος, & ἀλαπαδῶν

Ζήνωνος Πλάτωνος, ἐπιλήπιος ἦδε Μελισσῶ

Πολλῶν φαντασιῶν ἐπάνω, πάρος δὲ μὲν εἶσω. ἰ.

Expressitq; Plato uires utriusq; periti

Linguae Zenonis, iurgatorisq; Melissi,

Phantasias qui aluit paucas, multasq; subegit.

Enim uero Zeno Parmenidis auditor ac pædica fuit. Fuit autem proceræ staturæ, quem admodum Plato in Parmenide indicat, idemq; in Sophista ipsum Eleaticum Parmenidem uocat. Inuentorem Dialecticæ, sicuti & Empedoclem Rhetoricæ, fuisse, Aristoteles autor est. Fuit & in Philosophia,

phia, & in Repub. uir sanè nobilissimus. Feruntur nempe ipsius uolumina sapientie plenissinia. Is cum Ne archū tyrannum, seu ut alij uolunt, Diomedontem deiecit ac profligare uoluisset, comprehensus est, ut in Satyri epitome ait Heraclides. Quo tempore cum de conscijs et armis quæ in Lipara habuit inquireretur, uolens ipsam desertum destitutumq; ostendere, omnes illius amicos coniurationis esse conscios dixit, deinde cum de quibusdam dixisset, quiddam sibi ad aurem loqui uelle, eam mordicus apprehensam non antè dimisit quam dentibus perforaret, idem agens quod Aristogiton tyrannicida. Demetrius uerò in æquiuocis nasum ei præscidisse ait. Porro Antisthenes in successioneibus, illum cum amicos indicasset, rogatum à tyranno, esset ne alius quispiam, dixisse, triuinitatis pernicies, atq; adstantibus ita loquentum esse, admiror equidem uestram ignauiam, si horum gratia quæ nunc ego tolero, tyranno seruire sustinetis. Demum præcisam linguam in ora tyranni conspuisse, ciuesq; continuo ficto impetu lapidibus tyrannum obruisse. Hæc omnes ferme ita tradiderunt. Cæterum Hermippus illum in cauum lapidem iniectum contusumq; fuisse ait. In hunc autem nos sic diximus:

Ἡδελος ὦ Ζήνων καλόν, ἡδελος ἀνδρατύραννον

κτάνας, ἐλευσάσθαι δολοσύνας Ἐλίαν.

Ἄλλ' ἐδάμεν, ὅτι γὰρ σε λαβῶν ὁ τύραννος ἐν ὄλμῳ

κόψεται, τὸ τῆτο λέγω; σῶμα γὰρ ἐχὶ δίσει. hoc est,

Fortiter extincto uoluisti Zeno tyranno

Tristi Elean patriam seruitio excutere.

Victus es infelix seui tamen arte tyranni,

Arreptum qui te contulit ære cauo.

Præclarus & in cæteris fuit Zeno, maiorumq; non secus atq; Heraclitus quadam animi altitudine contemptor. Nam

Et ipse prius quidem Hylen, postea uerò Eleam Phocensiam coloniam, suamq; patriam ciuitatem humilem, bonos tantum uiros nutrire solitam, dilexit magis quam Atheniensium magnificentiam, ad quos raro proficiscebatur, domi assiduè commorans. Hic et Achillem primus oratione compellauit, quamuis Phauorinus Parmenidem et alios complures profert. Placet autem illi mundos esse plures, uacuumq; non esse naturam omnium rerum ex calido et frigido aridoq; et humido fuisse profectam, cum ista in alterutrum commutentur. Generationem hominum è terra esse, animamq; ita ex his omnibus commixtam quæ præ diximus, ut à nullo eorum plus quam à cæteris obtineatur. Hunc aiunt cum maledictis ageretur, in dignari solitum. causantibusq; quibusdam dixisse, si maledicta æquo animo admittam, ne laudes quidem sentiam. Octo uerò fuisse Zenones, cum de Cittico loqueremur, diximus. Floruit autem olympiadem circiter sexagisimam.

LEUCIPPVS.

Leuippus Eleates, siue ut alij placet, Abderites, aut iuxta alios Milesius, Zenonis auditor fuit. Placebat illi infinita esse omnia, et in seipsa commutari, atq; uniuersum istud inane esse plenūq; corporibus, mundosq; fieri corporibus in hoc inane incidentibus, et in se inuicem implicatis, atq; ex motu secundum illorum incrementa naturam syderum fieri. Solem in circo maiori secundum lunam ferri, terram uehi, ac circa medium uerti, figuramq; illius tympano similem. Primus hic atomos principia subiecit. Summatim ista illi uisa sunt, sed sunt explicanda per partes. Uniuersum quidem, ut diximus, infinitum ait. Huius partem plenam esse, partem inanem, et elementa ait, mundosq; ex eis infinitos esse, et in illa delabi atq; dissolui. Sicut autem fieri mund

mundos ex infinito per abscissionem, multa corpora figuris omnigena in magnum uacuum ferri, eaq; in unum coacta, unam uertiginē efficere, secundum quam offendere, ac circumuolui modis omnibus, atq; ita discerni, ut seorsum similia quae sunt sui similia petant. Ceterum equilibra cum ob multitudinem nūnimē iam circumferri possint, exilia quidē ad exterius uacūū contendere sic ordinante natura, cetera subsidere & innexa atq; in se implicata inuicem concurrere, atq; ea concursione prius quaedam* concretionē efficiere rotundam. Hanc autem ueluti membranam subsistere, continentem in se omnigena corpora, quae dum secundum medij reluctationem circumuoluuntur tenuem per gyrum membranulā fieri iuxta uertiginis tractū corporibus perpetuis semper confluentibus, atq; ita fieri terram, manentibus quae semel in medium iniecta erant, ipsumq; rursum continentem membranā instar augeri iuxta externorum influentiam corporum, et cum uertigine fertur, quaecunq; attigerit ea acquirere. Ex his quaedam complicata concretionem facere, prinō quidem humidā ac luteā, exiccata et circumacta cum totius uertigine: deinde incensa et ignita syderū efficere naturam, esseq; solis circulum extimum. Luna uerō terrae proximum, ceteris in medio horum positis, ac sydera quidem omnia ob celeritatem motus ignescere, solem uerō inflammari à syderibus, lunam paululum ex igne sibi usurpare, solem lunamq; deficere, quod terra ad meridiem uergat, quae ad septentrionem sunt, niuib; conspergantur, & pruinis algeant, in glaciemq; concrecant. Solem quidem raro deficere, lunam uerō perpetuō, quod sint impares eorum circuli. Enimvero ut generatio, ita et incrementa mundi esse, & diminutiones, & corruptiones ex quadam necessitate, quae cuiusmodi sit, ipse exponit ac differit.

Democritus Hegistrati, siue secundum alios, Athenocriti, uel certè Danasippi filius, siue ut alij putant, Milesius fuit. Magos autem quosdam & Chaldaeos audiuit Xerxe Rege, patri illius præceptores, quando, apud illum hospitatus est relinquente, ut etiam refert Herodotus, à quibus & Theologiam & Astrologiam didicit cum adhuc puer esset. Postea uerò Leucippum conuenit, & secundum quosdam Anaxagoram, cum annis x l. iunior quàm ille esset. Refert Phauorinus in omnimoda historia, Democritum de Anaxagora dixisse, nõ illius esse quas scripserit de sole, ac luna opiniones, uerũ illo antiquiores, ipsumq; sibi eas furatũ esse, derogasse item ijs quæ de mundi compositione & mente dixisset, infesto aduersus illum animo. Cum ergo illum improbarit, quo pacto ille eius auditor fuit? Demetrius autem in æquiuocis, & Antisthenes in successione tradunt, illum in Aegyptum contendisse ad sacerdotes geometriam percepturum, & in Persidem ad Chaldaeos atq; ad rubrum mare. Non defuere qui dicerent & Gymnosophistis in India congressum esse atq; in Aethiopiam uenisse. Cumq; tertius esset frater, diuisione substantiam, minoremq; portionem, quæ erat in pecunia sibi elegisse, qua illi in peregrinatione opus erat, hoc illis dolo factum arbitrantibus. Demetrius ipsius partem centum talenta excessisse autor est, eumq; illa breui consumpsisse. Adcò uerò studiosum fuisse, ut ex uicino hortulo sibi cellulam seligeret, ibiq; seipsum inluderet, et cum aliquando ipsius pater bouem ad immolandum adduxisset, ibiq; alligasset, tandiu hoc ab illo non fuisse cognitum, quo ad hunc ille sacrificij causa excitauit ac bouis admonuit. Constat, inquit, illum Athenas uenisse, atq; ob despectum gloriæ agnoce

agnosci noluisse: & cū agnouisset Socratem ipsum à Socrate fuisse ignoratum. Veni enim Athenas, inquit, & me nemo cognouit. Siquidem Platonis illic riuales sunt, ait Trasylus: hic profectò obscurus ac sine nomine uenisset, qui de Oenopidis familia, & Anaxagoras alter colloquio cum Socrate habito de philosophia, hic, inquit, philosophus similis est quinque certaminum uictori. Et erat reuera in philosophia πένταθλος, hoc est, quinque certaminū. Nāque naturalia, moralia, mathematica, liberalium disciplinarum rationes, artiumque omnem peritiam callebat. Huius illud est, Sermo operis umbra. Porro Demetrius Phalereus in Socratis defensione, ne uenisse quidem illum Athenas dixit. Id autem profectò maius est, si quidem tantam contempsit ciuitatē. Non enim ex loco gloriam aucupari contendebat, uerū loco gloriam imponere. Constat autem ex scriptis eius cuiusmodi fuerit. Videtur autē, ut ait Trasylus, & Pythagoreorum fuisse imitator. Ipsius enim Pythagoræ meminit, illū singulari admiratione prosequutus in æquinoco opere. Adeo autem uidetur ab illo accepisse omnia, ut nisi temporum ratio obstaret, illum & audisse putaretur. Pythagoreorum tamen quempiam audisse Glaucus Reginus, qui eius seculo uixit, omnino affirmat. Refert autem & Apollodorus Cyzicenus Philolao illum in amicitiam uenisse, illoque familiariter usum fuisse. Nitebatur autem, ut ait Antisthenes, etiam uarie probare imaginationes, sæpe solitarius uiuens, atque etiam sepulcra incolens, regressum ex peregrinatione humilime uixisse ait, quippe qui omnem substantiam consumpserat atque à Damaso fratre propter summam inopiam nutritū fuisse. Vbi uerò futura quedā prædixerat, sequensque rerum euentus fidem fecerat, diuinis ita honoribus dignus

à plerisq; iudicatus est. Cùm uerò lege cautiù esset, ut qui patrimonium consumpserat, sepulcro patrio non dignaretur, eo cognito, ut ait Antisthenes, ne inuidorum & detrahentium pateret calumnie, legisse illis constat magnum Diacosmũ, quod cunctis illius operibus facillè excellit. Et præterea quingentis talentis honoratum esse, neq; id solum, uerũ & æreis imaginibus, uitãq; sanctus publicè sepultus est, cùm uixisset ultra centum annos. Cæterum Demetrius propinquos eius magnum illud opus recitasse refert, solumq; centum talentis fuisse honoratos. Hæc & Hippobotus ait. Porro Aristoxenus in historicis commentarijs, Platonem Democriti commentaria, quæ colligere potuit, uoluisse comburere, uerum ab Amycla & Clinia Pythagoricis fuisse prohibitum, nihil id adferre utilitatis dicentibus. Iam enim eos libros apud plerosq; seruari. Quod item ex eo colligitur, quòd cùm antiquos ferme omnes memorauerit sapientes Plato, Democriti uisquam mentionẽ ullam fecerit, ne in eis quidem locis ubi quidpiã contradicendum erat, sciens & prudens ut intelligi datur, ne contra optimum philosophorum certamen inisse uideretur, quem & Timon laudat, cùm ait:

Οἷον Δημόκριτόν τε περίφρονα ποιμένα μυθῶν
 Ἀμφίνοον λέσχων ἅ μετὰ πρώτοισι πᾶσι γινώσκων. hoc est,
 Qualis erat prudens Democritus, autor amœni
 Sæmonis, lepidiq; ioci, in primisq; facetus.

Erat autẽ ut ipse in paruo Diacosmo refert, iuuenis eo tẽpore quo iam senior uiuebat Anaxagoras, illo minor natu annis x l. Paruum uerò illum Diacosmum à se compositum refert anno post Troiæ excidium quingentesimo trigesimo. Vixit, ut ait Apollodorus in chronicis, olympiade l x x x. ut autẽ Thresyllus in eo libro, qui inscribitur de legẽdis Democriti libris, memorat, l x x v i i. anno mã-

lor natu quàm Socrates, etate nimirum Archelai Anaxagore discipuli atque Oenopidæ. Nanque & huius mentionem facit. Meminit item & opinionis Parmenidis ac Zenonis. De uno ut maximè sua etate claro, & Abderite Protagora, qui omnium cōsensu Socratis æqualis fuit. Refert autem Athenodorus in v i i i. deambulationum lib. cum ad illum Hippocrates uenisset, iussisse afferri lac, inspectoq; lacte dixisse, & capelle primū partus & nigra est. Vnde maximum diligentie sue miraculum Hippocrati fecisse. Sed & puellam Hippocratis comitem primo die ita salutasse, Salue uirgo, postridie uerò, salue mulier. Fuerat enim puella nocte illa uitiata. Moritur autem Democritus iuxta Hermippum in hunc modum: Cùm iam ex senio deficeret, & propinquus uideretur morti, mærentem sororē, quod ille in celebritate Cereris moriturus ipsa de uota exoluere nequiret, bono animo esse iussit, panesq; calidos sibi quotidie afferre, eos igitur naribus cùm admouisset uiuum se dum ea celebritas transiret seruauit. Vbi uerò dies illi transierunt, tres autem erant, quietissimè ac minimo dolore conclusit uitam, ut Hipparchus ait, c i x. ætatis anno. Nos sic de eo lusimus in panmetro,

Καὶ τίς ἐπεὶ σαρὸς ὠλε, τίς ἐργον ἔγεξε ταστέον

Ὅσαρ ὁ παῖδοιαις μὲνυσε Διμόνρηι &

ὅς θανάτων παρκοῖα φη' ἡμῶτα δόμασιρ ἔσχερ

Καὶ θερμοῖς ἀῖτων ἀσθμασιρ ἔξενισερ.

hoc est,

Quis nam tam sapiens uisus qui tale patrarit

Vnquam, quale sciens omnia Democritus?

Qui per tres tenuit presentia fata dies, &

Illarecens cocti panis odore aluit.

Hominis igitur uita ad eum habet modum. Sunt autem quæ ille opinatus est ista: Principia omnium esse atomos

atq; in aëre, cætera omnia legitimum esse opinari. Infinitos esse mundos, generationi & corruptioni obnoxios. Nihil ex eo quod non sit, fieri, neq; in id quod haud quaquam sit corrumpi. Atomos præterea & magnitudine & numero esse infinitos, ferriq; in toto ac rotari, atq; ita concretiones omnes gignere, ignem, aquam, aërem, terram. Quippe & hæc ex atomis quibusdam constare, esseq; passioni & immutationi ob firmitatem ac soliditatem minimè obnoxia. Solem item & lunam ex huiusmodi uertiginibus tumorumq; circumferentijs esse compositum, animam que itidem, quam idem esse quod mentem dicit. Intueri nos, incidentibus in nos rerum imaginibus, cunctaq; secundum necessitatem fieri, cum sit uertigo causa generationis omnium, quam necessitatem dicit. Finem uerò esse rectum quietamq; animi statum, quam *ἰσοψυχία* uocat, quæ, ut quidam obliquè interpretantur, non idem sit quod uoluptas, uerum secundum quam animus magna tranquillitate constantiaq; beatus est, dum nullo metu, nulla superstitione, aut alia quouis perturbatione agitur. Eandem uerò & *ἰσότης* appellat, à bonitate constantiæ, multisq; nominibus alijs, quæ uerò fiant esse legitima, natura uerò indiuidua atq; inania. Ita ille opinatus est. Cæterum ipsius libros & Thrasyllus notauit, atq; in ordinem digessit secundum Platonis quadripartitum ordinem. Sunt autè isti morales, Pythagoras, de affectu sapientis, de his quæ sunt apud inferos. Tritogenia, hoc est, quod ex ea tria fiant quæ humana cuncta contineat, de probitate, seu de uirtute, de Copiæ cornu, de sedatione animi, commentariorum uel domorum. Nam is quem appellauit Euesto non inuenitur; atq; isti quidem morales. Porro naturales hi, magnus diascomus, quem Theophrastus Leucippi esse ait, paruus diascomus. Cosmographia,

de syderibus uagis, de natura unius, de natura hominis, siue de carne duo, de mente, de sensibus. Hos quidam illis adscribunt, de anima, de liquoribus, de coloribus, de differentiis fragoribus, *περί ἀμῆ ἐπιήρως μῶν, κρᾶσι δόξια*; hoc est iudiciū sententia de supradictis, de imagine, siue de prouidentia, de pestibus, norma, tres ambiguorū. Et isti quidē naturales: Porro incōpositi sunt isti, cœlestes causæ, aëriæ causæ, planæ causæ, de igne & his quæ sunt in igne causæ, causæ de uocibus, causæ de seminibus, arboribus, fructibus, causæ de animalibus tres, promiscuæ causæ, de lapide, & hi quidem incompositi. Mathematici uerò hi sunt, de sententiæ differentiis, siue de contactu circuli & spheræ, de geometria, geometricorū numeri, de * mutis ac solidis * *ἀκρίτως* lineis duo, explicationes, magnus annus siue astronomia, *παράπρωμα*, certamen egyptiæ, cœli descriptio, terræ descriptio, poli descriptio, radiorum descriptio. Hactenus de mathematica. De musica hi sunt, de cōcentu & harmonia, de poësi, de carminis uenustate, de consonis & dissonis rebus, de Homero, siue uersuum rectitudinē & linguas, de carmine, de uerbis & nominibus. Hæc ille de musica. De medicina, & de his quæ sub artē eadunt ista scripsit. Prænotio de ratione uictus, siue medicinæ sententia, causæ de intempestiuis, de tempestiuis, de agricultura siue geometricus, de pictura, de re militari & armis, de his hactenus. Sunt qui seorsum & cōmentariis ista cōstituunt, de sacris in Babylone literis, de his quæ sunt in Meroë, Oceani nauigatio, de historia Chaldaica & Phrygia, de febre, & de his quæ ex morbo tussi agitantur, legales causæ, chernica, siue problemata. Cætera quæ ad illum quidā referunt, partim ex eius opusculis decerpta, partim omnino aliena consensu omnium sunt. Hæc de illius uoluminibus. Sex autē

fuere Democriti. Primus hic ipse. Secundus Chius musicus, coetanei ambo. Tertius sculptor, cuius Antigonus meminit. Quartus qui de templo Dianæ Ephesiae scripsit et civitate Samothracea. Quintus epigrammatum poeta clarus et floridus. Sextus Pergamenus orator clarus.

PROTAGORAS.

Protagoras Artemonis, siue ut Apollodorus et Dion in Persicis ait, Mæandri filius Abderites fuit, ut Heraclides Ponticus in libris de legibus tradidit, qui illū et Thurijs leges dedisse ait. Ut autem Eupolis in tragœdia quæ inscribitur Colaces refert, Teius fuit. Ait enim ille,

Ἐνδοῦ μὲν ἔστι Πρωταγόρας ὁ Τεῖος, hoc est,
Est intus ille Protagoras iam Teius.

Hic et Prodicus Cæus libros prælegentes sibi questum faciebant. Plato denique in Protagora graui uoce fuisse Prodicum ait. Audiuit autem Protagoras Democritum, uocabaturque sapientia, ut Phauorinus in omnimoda historia refert. Primus dixit duas omnium rerum esse rationes inuicem contrarias, quibus etiam interrogando utebatur, atque in hunc sermōem cœpit modum: Omnium rerū modus et mensura homo est: earū quidem quæ sunt ut sunt, quæ uerò non sunt tanquam non sint, dicebatque nihil esse animā præter sensus, sicut et Plato refert in Theæteto, omniaque esse uera. Alio autem in loco in hunc cœpit modum: De dijs quidem statuere nequeo, neque an sint, nec ne. Sunt enim Plurima quæ id scire prohibeant, quippe et summa rei incertitudo et breuis hominis uita. Ob hoc autē principiū operis pulsus ab Atheniensibus est, librique illius in foro cremati sunt sub præconis uoce à singulis, qui illos habebant inuestigati. Hic primus pro mercede minas centū exegit, primusque tēporis uires exposuit, orationumque certamina spectauit

Etavit, & sophisma his qui contentionis studio delectantur, induxit: & omiſſa mēte de nomine diſſeruit, ac ſuperficiale & illud leue contentionis genus. Vnde & ipſum Timon mixtum contentioſumq; appellauit, cūm de eo ſic ſcribit.

Πρωταγόρας τ' ἐπιμακτ' ἐπισημεύει ἐν δὲ δῶς. i.

Protagoras mixtus, ſimul & contendere doctus.

Hic & Socraticum dicendi genus primus mouit, Antiſtheniſq; rationē, qua demonſtrare nititur cōtradicti nō poſſe, ut Plato in Euthydemo loquitur, primus iſt e uerſauit, primuſq; , ut ait Artemidorus dialecticus in libro aduerſus Chryſippum, argumēta ad quaſtiones docuit. Ac priuſ quam nuncupauit τὸ δῶς in quā onera portant, inuenit, ut Ariſtoteles in libro de diſciplina ait. Erat enim uafſer, ut memorat ſanē Epicurus, atq; aduerſus Democritum huic in modū elatus eſt, cū ligna dediffe uiſus eſſet. Diuiſit autē orationē primus in quatuor, precationē, interrogationem, reſponſionē, præceptum. Alij ſeptem in partes diſtinxiſſe aiunt, narrationē, interrogationem, reſponſionem, præceptum, promiſſionem, precationem, uocationem, quas etiam fundamenta orationis dixit. Porro Alcidas orationis quatuor partes dixit, dictionem, pronunciationem, interrogationem, appellationem. Primum uerò librorum ſuorum de dijs recitauit eum, cuius initium ſuprà poſuimus. Recitauit autem Athenis in Euripidis, ſiue ut quidam uolunt, in Megaclidis domo, ut alij in Lyceo, Archagora Theodoti filio diſcipulo recitante. Accuſauit autem Pythodorus Polyſeli filius unus ex quadringentis. Ariſtoteles Euathlum accuſaſſe ait. Sunt autem qui ſeruantur eius libri hi, Ars contentionis, de luſta, de diſciplinis, de repub. de libertate, de uirtutibus, de * priſco * ἀρχαῖς.

statu, de his quæ sunt apud inferos, de his quæ non rectè ab hominibus geruntur, de præcepto, causa de mercede, contradictionum duo. Et ij quidem eius libri. Scripsit autem & Plato dialogum in eum. Refert Philochorus eo nauigante in Siciliã, nauim qua ferebatur submersam fuisse, idq; Euripidem in Ixione innuere ait. Quidã illum in uia defecisse iter agentem, cū ad nonagesimū ætatis peruenisset annum, siue ut ait Apollodorus L X X. Porro in studijs philosophiæ uersatum annis quadraginta, circa septuagesimam quartam olympiadē claruisse. Est in hunc nostrum ita se habens epigramma:

Καί σε Πρωταγόρη πάτιν ἔκλυον, ὡς ἄρ' Ἀθλιῶν
ἔκωτ' ἰὼν, καθ' ὁδὸν πρὸς βυθὸν ἰὼν ἔθανες.

Ei leto γὰρ σε φυγῆν κέρρωτος πόλις, ἀλλὰ σὺ μὲν πα
Παλλάδος ἄστρ' φύγεις, πλῆστια δ' ἐκ ἔφυγεις. hoc est,

Te quoq; Protagoram redeuntem fertur Athenis
Iam uetulum media mortem obiisse uia.

Cecropis urbs potuit, potuisti Palladis urbem
Linquere, non potuit styx uolentia fugi.

Fertur cū mercedem aliquando exigeret, Euathlusq; illius discipulus diceret, sed nondum quicquam uici, dixisse, at equidem si uicero quodcumq; uicero accipiam necesse est, sin uerò tu uiceris id in tuum ius necessariò concedet. Fuit autem & alius Protagoras astrologus, in quē et Euphorion epice dium scripsit. Tertius Stoicus philosophus.

DIOGENES APOLLONIATES.

Diogenes Apollothēmidis filius, Apolloniates fuit, uir Physicus & eloquentia & sapientia in primis clarus. Anaximenis auditorē fuisse Antisthenes tradit: fuit autem Anaxagoræ temporibus. Hunc ait Phalereus De
me

metrius in Socratis defensione Athenis præ nimis invidia periclitatum de uita. Quæ autem opinatus est, sunt ista, Elementum esse ærem, mundos infinitos, & inane infinitum, densumq; ærem ac rarefcentē, mundos gignere, nihil ex eo quod non sit fieri, neque in id quod non sit corrumpi. Terram esse rotundam, atque in medio sitam, eamq; cepisse* constantiam secundum illam quæ ex calido * citatur. est circunferentiam, ex frigido concretionem ac soliditatē accepisse. Est autem initium operis hoc, Qui docere aliquid instituit, ei mea quidem sententia, opere pretium est certum & indubitatum præ stare principium, orationeq; simplici atq; pudica uti.

ANAXARCHVS.

A Naxarchus Abderites Diomenis Smyrnæi auditor fuit, alij Metrodori Chij auditorē tradunt. Hic se ne id quidē scire dicebat, quod nihil sciret. Porro Metrodorū alij Nesum Chium, alij Democritum audisse tradūt. Anaxarchus igitur Alexandro etiam congressus est, floruitq; circa c. & x. olympiadem. Ininicum autem habuit Nicocreontē Cypri tyrannū. Et cū illū Alexāder aliquando in cōuiuio rogasset, quid nā de coena illa sentiret, dixisse ferunt, cuncta magnifice ò rex, uerū oportebat iam caput satrapæ cuiusdam apponi, Nicocreontē intuens. Hoc ille ægre ferens, memor iniuriæ, post mortem regis, cū nauī ferretur Anaxarchus, inuitusq; applicuisset Cyprum, cōprehensum cum in* saxum cōcauum iniecit, iussitq; ferreis * inuen. malleis cædi: illum poenæ suæ negligentem, celebre id dictum ingeminasse aiunt, Tunde tunde Anaxarchi uasculum, nam Anaxarchum nihil teris. Iubente uerò illo ipsius præcidi linguam, fama est præcisam mordicus in eius faciē conspuisse. Est nostrum in ipsum tale carmen:

Πτύσεται μάλλον ἔτι καὶ μάλλον, θύλακος ἐστὶ

Πτύσεται, Ἀνάξαρχος ἔρ' ὀλιός ἐστι πάλα

Καὶ σὲ διασείλαι ὀλίγου δυσσεφῆ τάδε λέξῃ

ῥήματα * περιερόνη ἔρει. hoc est,

Contrahite in rugas tritū hunc magis ac magis utrem,

Tutus Anaxarchus iam Iouis arce latet.

Et te hæc mox melius distinguere uerba iubebit

Percussor, stygijs ἔ recitare deis.

Hic ob animi cōstantiam ἔr' facilem iactū fortunatus appellabatur, habebatq; ad* emendandū maximam auctoritatem. Alexandrum enim deum se esse arbitrantē auertit, cū ex iactū quodam sanguinē illi fluere uidisset, digito ostendens, ita illi ait, Hoc quidem sanguis est, non autem

Ἰχθὺς οἷος πῆρ τε βῆσ' μακάρεσσι θεοῖσι. hoc est,

Ille cruor, diuis qualis solet esse beatis.

Plutarchus Alexandrum ipsum amicis hoc dixisse refert. aliās item Anaxarchum illi cū præbibisset, ostendisse calicem, ἔr' dixisse:

Βεβλήσεται τις θεῶν βροτοσὶα χέρι. hoc est,

Ferietur aliquis mox deūm humana manu.

PYRRHO HELIENSIS.

Pyrro Heliensis Plistarchum habuit patrem, quod etiam Diocles tradit. Is, ut Apollodorus ait in chronicis, pictor fuit primū, atq; ut Alexander in successionebus scribit, Drysonē Stilponis filium audiuit, deinde Anaxarchum illi ubique adherens, ita ut Gynnosophistas in Indiam adierit, Magisq; congressus sit. Vnde ἔr' nobilissimē philosophiam tractasse uidetur, cōmentus modū, quo de omnibus nihil decerneret, neq; quicquam comprehendī posse diceret, ut Ascanius Abderites autor est, negabat enim quicquā turpe esse aut honestū, iustum uel iniustū,

eadem

eadem ratione & in omnibus nihil uerè esse, ceterùm lege atq; consuetudine cuncta homines facere. Neq; enim esse quicquam istud potius quàm illud, consentanea ad hæc illi & uita erat. Nihil declinans nihilq; deuitans, sustinebat omnia: currus si fortè occurrissent, & prærupta, & canes, & talia, nihil omnino sensibus permittens. Seruatũ autè, ut Caristius Antigonus refert, à sequētib; se necessarijs. Porro Aenesidemus ipsum de assensu quidè retinèdo philosophatum esse tradit, nō tamen imprudenter gessisse singula. Vixit autem ad annos firmè xc. Ceterum Antigonus Caristius in libro quem de Pyrrhone scripsit, hæc de illo memorat, ipsum principio quidem obscurum & pauperem, pictoremq; fuisse, seruariq; in Helide in gymnasio *λαυραδολύγας* nō infeliciter ab eo elaboratos. Quin egredi solitũ & solitariũ uiuere, raroq; apparere domesticis. Hoc autem idcirco facere, quòd audisset Indum quendam Anaxarcho exprobrantè, quòd nullum doceret uirum bonum fieri, cum ipse regias aulas frequens tereret & regibus obsequeretur, semperq; eodè perseuerasse uultu atq; habitu, & si quispiam illum inter dicendum desereret, ipse tamen quod cœperat perageret, & quidem cum in adolescentia mobilis fuerit. Sæpe, inquit, peregre proficisceretur, nemini quòd pergeret prædicens, & quibus uolebat congredebatur. Et cum aliquando Anaxarchus in scrobeua incidisset, ille pertransit nihil ei opem ferens. Idq; cum plerique culparent, Anaxarchus ipse laudabat, ut indifferenter & sine affectu se habentem. Cum secum loqui, aliquando deprehensus esset, rogatus cur id faceret, meditator, inquit, bonus ut sim. In questionibus à nemine contemnebatur, quòd obiter solumque ad interrogata diceret, qua ex re factum est, ut Nausiphanes adhuc adolescenti

seculus ab eo captus & allectus. Aiebat enim oportere affectus quidem esse Pyrrhonis, sui ipsius autē uerborū. Dicebatq; se penumero Epicurū conuersationē institutumq; Pyrrhonis admiratū, ipsum de se percontari assidue solitum. Tanto autē in honore à patria sua habebatur, ut cum Pontificem constituerit, atq; illius gratia philosophos publico decreto omnes immunitate donauerit. Cōplures item habuit instituti sui, hoc est, rerum negligentia & contemptu emulos. Vnde & illum complectitur mirificè Timon in Pythoue, & in illis, quòd liber euaserit omnibus perturbationibus, superstitione q; & uanitate, & captione sophistica, ac dei instar inter homines regnarit.

Ω γάρ σ' ὦ Πύρρων, πῶς ἢ πόθεν ἔκλυσις εἶδες
 Λαΐφους δολφῶν τε κροφροσύνης τε σοφιστῶν,
 Καὶ πάσης ἀπάτης παιδῆς ἀπελύσασθαι δεισιμαί
 Οὐδὲ μέλει σοι τᾶντα μετ' ἀλλήλοισιν τινὸς ἀνδρᾶς
 Ἐλάσθ' ἔχουσι, πόθεν ἢ, καὶ εἰς ὅτι κυρῆ ἔκαστα. hoc est,
 Miror qui tandem potuisti euadere Pyrrho
 Turgentes frustra, stupidos uanosq; Sophistas,
 Atq; imposturae fallacis soluere uincla,
 Nec fuerit cura scrutari, Graecia quali
 Aëre cingatur, neq; ubi aut unde omnia constent.

Et iterum in Indalmsis,

Τὸτό μοι ὦ Πύρρων ἰμείρεσαι ἄτορ' ἀκῆσαι
 Πῶς ποτ' ἀνὴρ ἔτ' ἀγῆς ῥάστα μετ' ἡσυχίας
 Μῆν' ἔρ' ἀνθρώποισι θεῶν ἴσοποι ἡγεμονίῶν. hoc est,
 Abs te illud misere optarim cognoscere Pyrrho,
 Qui fuerit facilis, laetiq; uita tibi,
 Solus ut in uiuis gereres te numinus instar.

Hunc autē Athenienses etiam ciuitate honorauerūt, ut refert Dioeles, quòd Cotyn Thraciū interemisset. Pīe uerò

Et cum sorore sua obstetrice uixit, ut Erastothenes in libro de diuitijs et paupertate refert, quo tempore ipse publice auiculas porcellosq; uenundabat, domiq; indifferenti manditia erat. Fertur ob eiusmodi indifferentiã, et scrofam lauare solitus, et cū sorori quãdoq; succensuisset, Philista autē uocabatur, argueretq; illum quispiam ut inmemorem instituti sui, nō, inquit, muliercula documentū erit nostræ indifferentiæ. Rursum cū se inuadentem canem repulisset, causantiq; cuidã, grauè, inquit, est, et perdifficile hominē penitus exuere. Certandum uerò pro uiribus, primum quidem operibus, alioqui uel ratione aduersum res. Aiunt illum et medicamēta putria, et sectiones, et uisiones sibi ulceri cuiuspiam adhibitas tanta tulisse cōstantia, ut supercilia ne cōtraxerit quidem. Eius animi magnitudinē et Timon in his quæ scripsit ad Pythonem prosequitur. Philo quoq; Atheniensis ipsius necessarius, illū Democriti memiuisse, tum etiam Homeri dixit, miratū illum eius uersiculum, assidueq; pronunciare solitum,

Οἷν τῆρε φύλων γενεὴ τοῖδε ἢ ἀνδρῶν. hoc est,

Tale quidem genus est hominum, quale est foliorum.

Amplecti que quod homines muscis et auibus comparet.

Illos item perlibenter et sepe proferre,

Ἀλλὰ φίλ' ἔβαρε, καὶ σὺ τῶν ἀλοφύγευ ἄνθρωπῳ

Καὶ βαρε ἢ Πάροικ' ἔσσις σὺ ποτὸν ἀμείνω. i.

Quin tu igitur morere, et plora mihi, amice, uicissim.

Nam et perijt Patroclus qui se superabat abunde.

Sicut et cætera illius quibus infirmitas et inania studia atq; pueriles hominū motus indicantur. Posidonius autē de illo tale quiddam retulit. Naui aliquando ferebatur, et cū socij tempestate acti deiectione essent, ipse tranquillo animo procellum in nauis edentem ostendebat, dicens oportere

tere

tere sapientem hanc illius imitari securitatem. Solus hunc Numenius dogma etiam edidisse ait. Huius præterea memorabiles isti fuerunt discipuli, Eurylochus, cuius id notatur uitiū. Aiunt illū aliquādo ita fur ore instigatū, ut sumpto uerū cum carnibus cocū in forū usq; persequeretur, et in Helide questionibus eruditorū fatigatū abiecto pallio, Alpheum tranasse fluuium. Erat autē Sophistis infestissimus, sicuti et Timonem ferunt. Philo autē in disputationibus erat frequentior. Unde et Timon de illo ait,

Ὅ τὸν ἅπ' ἀνθρώπων ἀπόσχολορ, αὐτολαλητῆρ
Ὁνκ' ἐμπαιζόμενον δόξης ἐπίδωκε φίλωνα. hoc est,
Aut secum meditantem, et strepitu turbāq; remotum,
Litibus aut stolidæ addictum, famēq; Philonem.

Hecateus præterea Abderites, et Timō Phliasius poeta, Sillorum scriptor, de quo dicemus, Nausiphanes quoque Teius, cuius pleriq; Epicurū auditorē fuisse tradunt, eius discipuli fuerūt. Hi omnes à magistro quidem Pyrrhonij, cæterum à dogmate aporetici et sceptici, prætereaq; et ephectici, et zetetici appellabātur. Est enim Zetetica philosophia sic dicta, quod semper in ueritatis inquisitione uersetur. Porro sceptica, quod semper querat et nunquā inueniat. Ephectica autē dicitur ab euētu, quod post inquisitionē ambigatur itidem: Aporetica uerò quod eius sectatores semper addubitent. Atq; à Pyrrhone Pyrrhonij, ut diximus, denominati sunt. Enimvero Theodosius in scepticis capitulis scepticā Pyrrhoniā minimè appellari oportere ait. Nā si quidē motus et agitatio mētis alterius cōprehendi à nobis nō potest, profectò Pyrrhonis affectū ignorabimus. At si illū ignoremus, Pyrrhonij haudquaquā dicemur, præterquā quod neq; Pyrrho primus sceptices inuentor fuerit, neque ea dogma aliquod habeat. Rectius

autē diceretur Pyrrhonis moribus similis. Eius sectæ principem Homerū fuisse pleriq; autumat, quod is in suis scriptis de rebus eisdem præter cæteros aliàs aliter loquitur, neq; certò quicquā in rebus pronunciat ac firt sententiā. Deniq; & septem sapientes in hoc genere fuisse uersatos, quorū illa sint. Nihil nimis, & sponsioni adiacet damnum, quo significetur qui fideiusor existat, illū è uestigio certæ eō pertiq; in eōmoda subsequi. Archilochū item & Euripidem id genus exercuisse, ubi Archilochus quidem ait:

Τὸς ἀνθρώποισι νῆς Γλαύκου Λεπτίνῃ ὠπᾶ
 Γίρεται θνητοῖς ὀνοσίῳ ζεὺς ἐφ' ἡμέριῳ ἄγει. hoc est,
 Ea mens est hominibus, Glauce Leptine filii,
 Qualem mortalibus in dies Iuppiter mittit.

Item Euripides,

Τὶ δῆτα τούτους τὸς ταλαιπώρους φρονῶν
 Βροτὸς λέγουσι; γὰρ ἐξερτίμεθα,
 Δρῶμεν τοιαῦτ' ἂν εὔγῃ τυγχάνῃ, θίλωρ. hoc est,
 Sentire uerò quippiam quid hos ferunt
 Homunciones: nam ne scimus id quidem
 An rectè agamus, an secus quod quis uelit.

Sed & Xenophanes, et Zeno Eleates, ac Democritus secundū eos sceptici sunt, ex quibus Xenophanes quidē ait:

Καὶ τὸ μὲν ὅρ σαρὲς αὐτῖς ἀνὴρ ἰδὲν, εἰδὲ τις ἴσῃ,
 Εἰδῶς. hoc est,

Nemo aliquid certò nouit, uel nouerit unquam.

Zeno autem motum tollit dicens, omne quod mouetur, neq; in quo est mouetur loco, neque in quo non est. Porro Democritus exclusis qualitatibus, aut ait lege calidum, aut lege frigidum. Est autem causa atomi & uacuum. Ac rursus: Causa quidē nihil nouimus, nam ueritas in profundo est. Plato item id quidem quod uerū sit dijs, deorumq; filijs concedit, cæterū rationem probabilem perquirat.

Euripides quoq; dubitat an uiuere sit emori, moriq; uiuere mortales putent, ait enim:

Τίς δ' οἴδεται τὸ ζῆν μὲν ἐστὶ κατθανῶν,

Τὸ κατθανῶν ἢ ζῆν νομίζε[ι]ται βροτῶν; hoc est,

Quis nouit autem an uiuere hoc sit emori,

An emori hoc sit quod uocamus uiuere?

Empedocles item quaedam uix dici posse, alia neq; auditu percipi, neq; mente comprehendit ait, idq; solum probari quod quisq; putarit. Heraclitus itidem de rebus maximis coniectandum adstruendumq; esse quippiam temere negat. Hippocrates item ambiguo atq; humano more loquitur, atq; longè antè Homerus,

Στρεπτήν μὲν γλῶσσαν ἐστὶ βροτῶν πολέως δ' ἐνὶ μῦθοις. i.

Lingua uolubilis est hominum uerbisq; referta. Ἐ

Ἐπιῶν ἢ πολὺς νόμος ἐνθα καὶ ἐνθα. hoc est,

Verborū hinc atq; hinc ingens est copia cuius. Ἐ

Ὅπωοιον κ' εἴπωσθα ἔπος, τοῖον κ' ἐπακούσῃς. hoc est,

Quale prior dixi, reddetur tale uicissim.

Aequis uerborum uires obiectionesq; significans. Itaque huiusmodi sceptici sectarum omnium dogmata euertere perstabant, nihil ipsi dogmatis afferentes, atq; cæterorum tantū enuncianda dogmata atq; enarranda proponentes nihil definiendo, neq; hoc ipsum quidem etiam, Ἐ ipsum quoq; nihil definire tollebant, dicentes illud, nihil definimus. Nam profectò definirent: cæterum sententias aliorum proferimus nostræ infirmitatis indicium, perinde ac si aruentes hoc indicare possibile esset. At uoce definimus nihil. Ex eo igitur quod dicunt nihil definimus, morbus qui ἀρρεῖσθα dicitur, quòd neutram in partem sententiam propensius inclinet insinuatur. Ac per id similiter quod proferunt, nihil magis, atque id, omni rationi ratio

obiecta reperitur, & similia. Dicitur autem nihil magis etiam positivè de quibusdam quasi similia sint, ut nihil magis pirata malus est quàm mendax. Verùm ab huiusmodi scepticis non positivè, sed negando dicitur, sicuti ab improbante cùm dicitur, non magis Scylla fuit quàm chimera. Ipsum verò magis aliquando per comparisonem pronuntiatur, ut cùm dicimus, magis dulce mel, quàm uva esse, aliquando item positivè, aut per negationem, ut cùm dicimus magis prodest uirtus quàm obest. Significamus enim uirtutem prodesse non obesse. Verùm & ipsam uocem nihil magis sceptici tollunt. Sicuti enim non magis est providentia quàm non est, ita & ipsum nihil magis, nihil magis est quàm non est. Significat igitur & ea uox, sicut & Timon in Pythone ait, nihil definire, uerùm habere, ambiguum. Porrò quæ uerbis omnibus inest uox, ea quoq; cogit ^{* uox d.} assensus detentionem. Nam si quidem distidentibus rebus, uerba tantundem ualeant, ueritatis ignorantia sequitur, ne huic quidem rationi deest ratio quæ aduersetur. Quæ & ipsa cum sustulerit reliquas à semet ipsa sublata peribit, non secus, atq; medicamenta, quæ ubi epota prius materiam exhauserint, & ipsa egeruntur ac percunt. Aiunt autem dogmatici se non modò non tollere, uerùm & asserere & confirmare rationem. Solùm itaq; ministris utebantur rationibus. Neq; enim fas erat rationem à ratione non tolli, quemadmodum dicere consueuimus, locum non esse, & locum omnino dicere oportet, & si non dogmatis at demonstrationis ratione. Nihilq; secundum necessitatem fieri, & tamē necessitatē dicere oportet. Tali quodam interpretationis modo utebantur, res non eiusmodi per naturā esse, quales uiderentur, sed uideri tantum, atq; ea inquirere dicebāt, non quæ intelligerent, quod

enon intelligitur liquet, sed quæ sensibus perciperentur ac communicarent. Est igitur Pyrrhonis ratio memoria quædam earum rerum quæ uidentur, siue quomodolibet intelliguntur, secundum quam omnia omnibus conferuntur. eaq; comparata utilissima, plenaq; perturbationis esse cernuntur, sicut ait Aenesidemus in introductione in Pyrrhonia. Porro ad ea quæ in speculationibus sunt oppositiones, cum prius ostenderint quibus modis res persuadeant, eisdem autoribus illarum fidem tollunt. Nam persuadere quidem ea quæ secundum sensus concorditer se habent, & quæ nunquam uel certe raro incidunt. Cosueta item, & quæ legibus uisa sunt distincta atque admirationi habita. Demonstrabant itaq; ex his quæ contraria sunt persuasiones æquales esse persuadentibus. Porro ambigua secundum concordiam earum rerum quæ uel aspectu uel intelligentia percipiuntur, decem modis tradebant, quibus subiecta differre uidebantur. Ex his primus est qui constat ex animalium indifferentijs ad uoluptatem & dolorem, comoda & incommoda. Ex eo autem colligitur non easdem ac eisdem imaginationes incidere, quodq; eam pugnam necessario sequitur ambigere, quippe animalium alia absq; coitu gigni, ut sunt quæ in igni uiuunt, quæ τὸ ἔπιβια uocantur: phœnixq; Arabicus atq; terebines, alia itē ex congressu, ut sunt homines & cætera, atq; alia sic, alia sic comparata sunt. Quocirca etiam sensibus differunt, nam aquile acutissimè uident, canis sagacissimè olfacit. Est igitur consentaneum quæ differenter oculis incidunt, eorum itidem differre phantasmata. Nam capræ quidem uirgulta alimento esse, homini autem amara atq; insuauia. Cicutam quoq; coturnici nutrimentum, homini inferre perniciem. Suem item

*simum edere, quem minimè equus attingat. Secundus ex
homi

hominum ingenijs per gentes comparationesq; colligitur. Demophon enim mensis præfectus Alexandri ad umbram calefiebat, soleq; rigebat. Andron item Argivus, ut ait Aristoteles, per arida Libyæ loca absque potu iter agebat. Alius item medicinæ, agriculturæ alius, alius mercaturæ studiosus est. Atque ista quidem alijs prosunt, alijs obsunt, qua ex re continendus assensus est. Tertius ex differentibus sensuum poris accipitur. Namq; malum aspectui quidem* pallidum, gustui dulce, tactui leue, olfactuiq; fragrantia odoris gratissimum incidit. Eademq; forma pro speculorum varietate non eadem cernitur. Consequens igitur est, quod apparet non magis id esse quam aliud. Quartus, circa affectus commuiter vicissitudinesq; versatur, puta sanitatem, morbum, somnum, cui vigilationem, gaudium, tristitiam, iuventam, senectam, audaciam, metum, indigentiam, copiam, auicitaniam, odium, calorem, frigus, quod uidelicet respiretur ac uicissim spiritus meatus intercludantur. Diuersa ita uidentur quæ incidunt præter dispositiones quaslibet. Neq; enim qui uesani sunt præter naturam se habent. Quid enim illi magis quam nos nanq; & nos solem ueluti stantem intuemur. Theon autem Tithoreus Stoicus dormiens in somnis ambulabat, Periclisq; seruus in summo tecto. Quintus circa leges atque instituta, fabulosasq; probationes, atque artificialia fœdera, dogmaticasq; opiniones uertitur. In eo continentur quæ de honestis ac turpibus, uerisq; & falsis, deq; summo bono, de dijs, & generationibus, & corruptione omnium quæ apparent, disputantur. Denique quod apud alios iustum, apud alios iniustum est, idemq; alijs bonum alijs malum putatur. Nam Persis quidem filiabus nuscere legitimum est. Id uerò Græcis nefarium existimatur. Atque

*ὄξειν.

Massagetae, ut Eudoxus quidem in primo periodi refert, uxores habent communes, Graeci eam communionem detestantur. Cilices item atrocinijs gaudent, Graeci non. Sic de dijs quoq; alij aliter sentiunt. Quippe illorum prouidentiam alij confitentur, alij negant. Aegyptij quoq; condientes sepeliunt corpora, Romani uerò incendentes, Paeonesq; in stagna proijciunt. Vnde circa ueri professionem continetur assentio. Sextus in congressionibus, societatibusq; consistet, secundum quem liquidè nihil per se & integre apparet, sed cum aëre ac lumine, liquido ac solido, calore, frigore, motu, euaporatione, ac uiribus alijs. Constat enim purpuram colorem suum uarium praese ferre ad solem ac lunam & lucernam. Color item noster diuersus sub meridiem apparet. Et sol itidem qui à duobus in aërem tollitur, lapis in aqua facile transfertur. At enim grauis existens ab humore leuigatur, siue leuis ab aëre grauatur. Ignoramus igitur quid seorsum sit, ueluti in unguento oleum. Septimus circa substantias & positiones quasdam, & loca, & ea quae in locis sunt uersatur, per eum quae uidentur magna esse, modica apparent, ut si quadrata, rotunda, plana, tumere, recta, obliqua, pallida coloris alterius. Sol deniq; longius quam sit abesse uidetur, montesq; procul in morè nebulae, & plani leuesq;, propè asperi esse cernuntur ac praecepti. Sol itidem oriens quidè alius uidetur, alius cum medio caelo se sudcrit. Atq; idem corpus in nemore aliud, aliud in aperta terra apparet, effigiesq; praeter propriam positionem, ut columbae collum in conuersione uidetur. Quonia igitur extra loca & positiones ista considerari nequeunt, illorum quoq; natura ignoratur. Octauus qui praeter suas quantitates siue calore uel frigore, uelocitate uel tarditate, siue pallore, siue calore quouis alio consistit.

stit. Namq; uinum modicè sumptum firmat ac roborat: immodicè, statum mentis euertit: idem de cibo & similibus. Nonus est qui præter solennem naturæ niorem, uel nouum, uel rarum contingit. Nam terræ motus apud quos crebro contingunt admirationi non sunt. Sol itidem quia quotidie cernitur. Decimus ex alterna collatione constat, puta graue ad leue, forte ad imbecillum, maius ad minus; superius ad inferius. Dextrum autem non per naturam detrum est, uerùm ex sinistri collatione intelligitur: nam si tollatur sinistrū, dextrum nõ erit. Eadem ratione & pater, & frater, uelut ad aliquid dicuntur, & dies ueluti ad solē, atque omnia ueluti ad mentem. Quæ igitur ad aliquid dicuntur, per seipsa incognita sunt. Atq; hi quidem decem modi sunt quos prædiximus. Ceterum Agrippa his quinq; alios inuexit, eum uidelicet qui ex dissonantia colligitur, & qui in infinitum progreditur, & eum qui ad aliquid dicitur, quiq; ex subiectione, & qui ex mutua successione constat. Qui igitur ex dissonantia est, quæstio quæcunq; fuerit apud philosophos proposita quæ ex consuetudine, ingentis pugne & perturbationis plena ostenditur. Qui uerò in infinitum procedit, quod quæsitum fuerit affirmari minimè permittit, quòd aliud ab alio fidem capiat, atque ita in infinitum res procedat. Qui autem ad aliquid, nihil percipi per omnia dicit, sed cum altero: quocirca & ignota est. Porrò tanquam ex probato constat modus, cum putant quidam ex seipsis principia rerum oportere admittere, ut certa ac indubitata, neq; ultrà debere inquire quod stultum atque inane est. Contrarium enim quispiam subiciet. Per inuicè autem modus cõsistit, cū quod quæsitã rem firmare debere debuit, ipsum opus habet ab eo quod queritur fidem capere, puta si poros quispiam iccirco esse assene

*μὴ δὲ νοῦν.

ret quòd uaporès fiant, ipsum ad affirmationem sumit, quod minimè debuit. Tollunt autè isti omniè demonstratio-
nem, omneq; iudiciũ, & signum, & causam, & motum, atq; discentiam, & generationē, & quòd natura quippiã aut bonum aut malum sit. Omnis enim, aiunt, demonstratio, aut ex demonstratis rebus constat, aut ex nō demonstratis. Si igitur ex demonstratis, & illa demonstratione aliqua egebūt, atq; ita in infinitũ pergetur. Sin uerò ex nō demonstratis, si omnia, si quædam, si unum etiã solum disideat, totum demonstratione carere. Quòd si uidentur, inquit, quædã esse quæ demonstratiōne non egeãt, mira illorũ sciẽtia est, & mens, si non intelligūt hoc ipsum in primis quod fidem habeat ex eis probatione indigere. Neq; enim quatuor esse elementa, inãe astruendum est, quòd quatuor sint elementa. Præterea si negentur particulares demonstratiōnes, generalem quoq; demonstratiōnem tolli necesse est. Vt autem sciamus demonstratiōnē, iudiciũ erit necessarium. Itidem, ut iudiciũ esse nouerimus, demonstratiōne opus erit. Vnde si utraq; cū adinuicem refrantur, incomprehensibilia sunt, quonam modo percipiuntur quæ manifesta sunt, si ignoretur demonstratiō? Queritur autem num talia appareant: uerũ si per substantiam ita se habeant, stultos dogmaticos dicebant. quod enim ex tanquam probato concluditur, non contemplationis, uerũ positionis rationem habet. Porrò eadem ratione etiam de impossibilibus argumentari liceret. Cæterũ qui arbitrentur minimè oportere ex his quæ secundum circumstantiam sunt uerũ iudicare, neq; ex his quæ secundum naturã sunt leges ferre eos dicebant modos rerum omnĩũ sibi diffinire, nequaquam intuentes quòd manifestum est, omne id secundum reluctationem affectumq; apparere. Aut igitur uera omnia esse, aut falsa

omnia dicendum est. Sin autē quædam uera sunt, quonā ea discernemus modo? Neq; enim sensu quæ secundum sensum sunt, cū omnia illi uideantur æqualia, neq; intelligentia ob eandem causam. His autem explosis, nulla iudicandi uis reliqua cernitur. Qui igitur, inquiunt illi, de aliqua sine sensibili siue intelligibili re astruit, prius quæ de ea re sunt opiniones constituere debet: alij enim ista, alij ista abstulerunt. Neesse est autem uel sensu uel intelligentia iudicari. Ceterum de utrisq; contentio est. Non igitur possibile est, opiniones de rebus sensibilibus intelligibilibusq; iudicare. Atqui si propter eam quæ est in intelligentijs pugnam omnibus renuntiandum est, tolletur mēsurā ad quam cuncta diligenter exacta uidentur. Omnia igitur æqualia arbitrabuntur. Ad hæc, aiunt, qui nobiscum disputat quod apparet probabile sit nec ne, si quidem probabile est, nihil a duersus illum dicere potuerit, cui contrā uidetur. Sicut enim ipse probabilis est qui perspicuum esse affirmat, ita & aduersarius. Sin autē non probabilis, neq; ipsi cre detur qui clarum esse ac manifestum dicit: quod autem persuadet, uerum esse arbitrandum non est. Neq; enim idem omnibus persuadet, neq; eisdem semper. Fit autē persuasio etiā præter id quod extrinsecus est, siue præter dicentis opinionem, siue præter curam, siue præter suauitatem, siue præter consuetudinem, siue præter id quod gratum est. Tollebat autem & iudicium ista ratione. Aut iudicatum est iudicium aut iniudicatiū est: at si quidem iniudicatum est, improbatum consistit exciditq; à ueri falsiq; iudicio. Sin uerò iudicatum, unum erit eorum quæ per partes iudicantur. Itaq; si idem est, & iudicare & iudicari, id q̄ hocq; quod iudicium iudicauit ab altero iudicabitur, illudq; rursus ab alio atque in infinitum procedet, præterquam quòd de iudicio sententia con-

cors non est, alijs hominem iudicium esse dicentibus alijs
 sensum, alijs rationem, quibusdam item perceptibilem ima-
 ginationem. Atqui homo quidem & secum & cum alijs dis-
 sidet, quod ex legum consuetudinumq; differentijs constat.
 Porro sensus falluntur mentiunturq;, ratio autē discordat,
 perceptibilisq; fantasia ab animo iudicatur, animusq; ipse
 uarijs motibus circumagitur. Hac ergo ratione ignotum
 est iudicium, ac per id ueritas quoq; ignoratur. Signū item
 esse negant. Nam si quidem signum est, inquiunt, aut sen-
 sibile esse necesse est, aut iutelligibile. At sensibile non est:
 nam sensibile commune signum uerò proprium est, ac sen-
 sibile secundum quidem differentiam, signum uerò eorum,
 quæ ad aliquid dicuntur, est. Iutelligibile itidem non est.
 Nam iutelligibile non est, siue quod appareat ex eo quod
 uidetur, siue quod non appareat ex eo quod non uidetur,
 siue quod non uidetur ex eo quod apparet, siue quod ui-
 detur ex eo quod non apparet: nihil autem horum est, non
 igitur signum. Ex eo autem sequitur nihil incertum com-
 prehendi posse. Nam per signa dicuntur obscura ac incer-
 ta comprehendi posse. Causam itidem hac ratiocinatione
 tollunt: Causa eorum quæ ad aliquid dicuntur, est, quippe
 ad causale. Quæ uerò ad aliquid dicuntur, solum intelli-
 guntur, non autem existunt, causa igitur tantum intelli-
 gitur. Nam si quidem causa est, id deesse non debet cuius di-
 citur causa, alioqui causa non erit. At quemadmodum pa-
 ter, nisi adsit is ad quem pater dicitur, nequaquam pater
 est, ita & causa. Non autem adest ad quod causa intelli-
 gitur, neque enim generatione neque corruptione, neque
 aliud quippiam, non ergo causa est. Atqui si quidem cau-
 sa est, aut corpus, aut incorporea est causa, aut certè incor-
 porale incorporalis. Nullum est autem horum, non igitur
 est causa. Nam utraq; eandem habent naturam: & si alte-

rum dicitur causa, quantum attinet ad corpus, & reliquum corpus cum sit, efficietur causa. At si communiter ambo causæ erunt, nihil erit incommodi. Porro incorporeum incorporei nequaquam causa erit, ob eandem rationem: incorporeum item corporis causa non erit, quia nihil incorporeum corpus facit. Corpus itidem incorporei causa non est, quia quod sit ex patiente subiecta materia esse debet. Nihil autem patiens ex eo quod incorporeum sit, nec ab aliquo quidem sit. Non est igitur causa. atq; ita colligitur minimè subsistere principia rerum. Aliquid enim sit ucesse est quod facit atq; operatur. Enimvero neq; motus est: nam quod mouetur uel in loco ubi est, uel in eo ubi non est mouetur, non in loco ubi est, in quo autem non est, neq; mouetur, non est igitur motus. Disciplinas item hoc modo auferrebant. Si quid, aiebāt, docetur siue quod est eo ipso quod est, siue quod non est, eo ipso quod non est, docetur. Neq; uerò quod est, eo ipso quod est docetur. Namq; natura omnium quæ sunt, omnibus patet, atq; cognoscitur id quod non est, eo quod non est. Ei quod non est, nihil contingit, ita ne doctrina quidem, neq; generatio quidem ipsa, inquirunt, est. Neq; enim sit quod est, cum iam sit: neq; quod non est, neq; enim subsistit. Quod autem non subsistit, neq; est, neq; fieri quidem meruit. Natura quoq; bonum aliquod aut malum esse, ita negant. Si quid, aiunt, natura bonum aut malum est, omnibus bonum aut malum esse debuit, quemadmodum & nix omnibus æquè frigida est: nullam est autem bonum aut malum quod sit commune omnium, non igitur est natura bonum aut malum. Aut enim omne quod à quopiam existinatur bonum dicendum est, aut contrà. At omne dicendum non est: namq; idem ab aliquo putatur bonum, sicut uoluptas ab Epicuro, ab aliquo è conuersò malum, ni-

mirum ab Antisthene. Contingit igitur id quod fieri non potest, idem et bonum esse et malum. Quod si non omne quod ab aliquo putatur, bonum dixerimus, necesse erit nos discernere opiniones, quod per parcm rationum uim possibile non est. Ignoratur itaque quod sit natura bonum. Licet autem totum conuersionis illorum modum ex his quæ relinquere monumentis animaduertere. Quamquam Pyrrho qui dem ipse nullum reliquit opus, uerum discipuli et necessarii eius, Timon et Aenesidemus, Numenius ac Nausiphanes, atque alij huiusmodi, quibus obstrepentes dogmatici aiunt illos comprehendere et decernere. Nam in eo quod arguere, et ceteros euertere conantur profecto comprehendunt, atque in eo ipso et asserunt et dogmata astruunt. Nam cum se nihil diffinire aiunt, omni que rationi contrariam obiectam esse rationem, ea ipsa et definiunt et proferunt. Aduersus quos illi respondent. Atqui ea quæ patimur, ut homines scitemur: nam et quod dies sit, quod sit generatio, quodque uiuamus, et cetera in hunc modum, quæ in uita nostra manifesta sunt scimus: ceterum in his quæ dogmatici asserunt, ea se ratione comprehendere dicentes, ueluti de incertis neutiquam consentimus, solas uero passiones agnoscimus. Nam et nos uidere confitemur, nosque intelligere scimus: uerum quo pacto uideamus, aut intelligamus, ignoramus. Quin quod hoc album uideatur narraudo dicimus, non asserendo an reuera ita sit. Porro de ea uoce qua nihil nos diffinire dicimus, atque similibus quæ dicuntur dogmatibus, neque enim similia sunt his quæ illi asserunt, puta quod globosus sphaerae instar sit mundus. Nam id quidem incertum est. Haec uero certæ consensiones sunt. In eo itaque quod nihil diffinire dicimus, neque hoc ipsum diffinimus. Rursus illos dogmatici uitam etiam tollere asserunt, dum omnia ex quibus

bus uita constat euertunt. at contrà eos illi mentiri assue-
rant, non enim uisum se auferre, sed quomodo se habeat uis
uidendi ignorare se dicunt. Atq; quod apparet ponimus,
non quòd tale, quale cernitur, sit. Nam quod urit ignis sen-
timus, uerùm an habeat incendendi naturam, non pronun-
tiamus, quodq; moueatur quispiam, & quòd pereat uide-
mus, uerùm ista quo pacto fiant ignoramus. Eis igitur,
aiunt, solùm reuelamur, quæ in conspicuis rebus proximè
assistunt incerta. Namq; dum statuum eminentias habere di-
cimus, quòd uidetur exponimus: cùm uerò non habere emi-
nentias asserimus, non iam quòd cernitur, sed aliud dicimus.
Vnde & Timon in Pythone ait, non excessisse consuetudi-
nem: at in Indalmis ita dicit:

Ἀλλὰ τὸ φανερόν μοι παρτὶ σθένος ὀπίσσω ἔρ' ἔλθῃ.

Hoc est,

Quòd uerò apparet tota ui ut cuiq; profectum.

Atq; rursus in libro de sensibus: Quòd, inquit, istud dulce
sit non pronuntio, quòd autem uideatur assentior. Aenesi-
demus quoq; in primo de Pyrrhonis rationibus, nihil ait
per modum dogmatis dissimulare Pyrrhonem, propter con-
tradictionem, uerùm quæ sunt conspicua sequi. Eadem fer-
mè ait in libro contra philosophiam, et in libro de questio-
ne. Zeuxis itidem Aenesidemi necessarius in libro de dupli-
cibus rationibus. Antiochus item Laodicenus & Apelles
in Agrippa ea soliam ponunt quæ uidentur. Est igitur iudi-
cium secundum Scepticos quòd uidetur, sicuti & Aenesi-
demus ait: ea in sententia & Epicurus fuit. Porro Demo-
critus nihil se nosse ait eorum quæ uidentur. Quædam
uerò ex his ne esse quidem. Aduersus huiusmodi iudicium,
eorum nimirum quæ uidentur, dogmatici aiunt ab eis ipsis
uarias fantasias incidere, quemadmodum à turre uel
rotund

rotunda, uel quadrata. Scepticus si neutrum præfert sine effectu erit: sin uerò alteram sequitur, non iam, inquit equas uires his quæ uidentur reddet. Ad quos aiunt Sceptici, quòd quando uariæ incident imaginationes utraq; uideri dicemus, atq; i deo uisibilia ponere quia uidentur. Postremò autem Sceptici finem aiunt, nihil quicquam definire neq; pronuntiare, quam rem sequatur umbræ in morem animi tranquillitas atq; constantia, ut ait & Timon & Aenesidemus. Neq; enim ista aut fugeremus aut eligeremus, quæ in nobis sunt, quæ uerò in nobis non sunt, sed per necessitatem uitare non possumus, ut est esurire, & sitire, & dolere. Neq; enim ista ratione auferri possunt. Dicentibus uerò dogmaticis, posse uiuere Scepticos non detrectando, si iubeatur etiam patrem necare, respondent illi de dogmaticis, quo modo uiuere poterit & abstinere quæstionibus, non de rebus uite communis & obseruandis. Itaq; & eligimus aliquid ex consuetudine, & fugimus, & legibus utimur. Sunt qui dicant Scepticos finem dixisse*tranquillum animi statum, sunt qui mansuetudinem.

TIMON NICAËVS.

Timon Apolloniates Nicæus, de quo in primo commentariorum in Sillos libro diximus, quod opus suum ille Tiberio Cæsari de dicauit, Timonem asserit patre Timarcho, genere Phliasium fuisse, iuuenemq; saltationi operam dedisse, choreasq; duxisse, postea uerò mutata sententia Megara se ad Stilponem contulisse, qui cum diutius commoratum, rursus in patriam redisse, uxoremq; duxisse. Tum in Elidem uenisse cum uxore ad Pyrrhonem, ibiq; moratum esse, quoad illi filij nati essent, quorum qui maior natus erat, Xanthum uocasse, medicinamq; docuisse, uite etiamnum & instituti sui successorem reliquisse. Erat autem, ut

& Sotion in decimo testatur, eloquentia & sapientia insignis, qui cum egeret alimentis, ut Hellepontum Propontidemque concessit, atque in Chalcedone philosophiam, & oratoriam exercens, multum admirationis emeruit. Hinc iam locupletior factus, Athenas profectus est, atque illic ad obitum usque perseveravit, cum breue tempus Thebis egisset. Quin & Antigono Regi & Ptolemæo Philadelpho cognitus & charus fuit, sicuti ipse in Iambis attestatur. Erat autem, inquit Antigonus, & potationis studiosus, atque Philosophis interdum uacabat. Nam & poemata conscripsit, & uersus, tragœdias, et satyras, et comœdias triginta, tragœdias uerò sexaginta, Sillos item & cinædos. Feruntur eius & libri uarij ad uiginti uersuum nullia producti, quorum et Antigonus Carystius meminit, qui uitam ipsius conscripsit. Sillorum uerò libri tres sunt, in quibus utpote scepticus in dogmaticos omnes maledicta atque conuitia ingerit, ex his primus planam atque perspicuam habet interpretationem, enarrationis in modum. Porro secundus & tertius dialogi speciem tenent. Videtur autem Zenophanem Colophonum de singulis percontari, atque ille sibi respondere. Atque in secundo quidem de antiquioribus, in tertio autem de posterioribus agit. Vnde illum quidem epilogum inscripsere. Primus autem eadem continet, præterquam quòd pœsis illa ex persona sua est. Hoc autem illius fuit initium:

Ἐγὼ εἶμι νῦν μοι ὄντι πολυπράγμωνος ἐστὶ σοφιστῆς. i.

Nunc mihi adeste omnes gens importuna sophistæ.

Hunc ego luscum didici. Nam & ipse Cyclopem se appellabat. Fuit & alter Timon hominum osor. Fuit autem hic philosophus Timon hortorum studiosus maxime, ac solitudinis amans, quemadmodum & Antigonus refert. Fertur

Hic

Hicronymus Peripateticus de illo dixisse, Sicut apud Scythas et qui fugiunt, & qui persequuntur sagittas torquent, ita & apud philosophos, alij persequendo discipulos capiunt, alij fugiendo, quemadmodum et Timon Erat autem acri ingenio ad percipiendum, atq; ad irridendum promptus & uehemens, literatorq; illustris, & ut poëtis fabulas scriberet, ac tragœdias conderet in primis ualebat. Alexandrum enim & Homerum tragœdiarum socios accersere gaudebat. Et facillimè ferebat cum uel ab ancillis uel à canibus perturbaretur, nihil æquè studens, atq; tranquillam uitam apprehendere. Aiunt Aratum ab illo quæsisse, quo pacto quispiam Homeri poëma sine menda consequi possit, illumq; dixisse, antiqua si incidat in exemplaria, non ea quæ nuper emendata sunt. Neglecta quoq; apud illum poëmata iacebant aliquando & corrosa, adeò ut cum & Zopyro oratori quiddam recitaret, euolueretq; uolumen, & quod occurreret legeret, in medio ferme operis principium notarit auulsum, lego catenus ignorās. Adeò uerò frugi ac facilis in uictu erat, ut nullum prandij tempus obseruaret. Aiunt autem ipsum cum uidisset Arcesilatum assentatorem incendentem medium dixisse, quid huc tu uenisti ubi nos liberi sumus? A fiduè dicere solitus erat in eos qui sensus cum animi attestatione dijudicant. Conuenit Attagasiq; & Numenius: consueuerat & ista ludere. Ad eum enim qui cuncta mirabatur ait, quid autem non miraris, quia tres cum simus, quatuor habemus oculos? Erat autem ipse unoculus, & Dioscorides discipulus eius. Rogatus autem aliquando ab Arcesilao cur ex Thebis adesset, ait, ut uos in aperto intuens rideam. Arcesilatum tamen cum in Sillis carperet, laudauit illum in eo libro qui inscribitur, Arcesilai de cœnis. Huius successor, ut Menodotus refert, nemo fuit, sed eius

deficit institutum donec illud Ptolemæus Cyrenæus instauravit. Porro Hippobotus & Sotion, ipsius auditores fuisse tradunt Dioscoridem Cypriū, et Niolochum Rhodium Euphranoremq; Seleucium, & Praxillum à Troade, qui adeò constanti animo fuit, ut tradit Philarchus historicus, ut pateretur se iniuste, ut proditorem affici supplicio, ciues ne uerbo quidem supplicatus. Euphranorem autem Eubulus Alexandrinus audiuit. Eubuli uerò Ptolemæus auditor fuit. Eū uerò Sarpedo et Heraclides audiuerunt. Porro Heraclidem Aenesidemus Gnosius audiuit, qui Pyrrhoniarū rationum octo conscripsit libros. Aenesidemum Zeutippus Polites, Zeutippum uerò Zeuxis qui *ἑσπίωνος* dicebatur. Hunc Antiochus Laodiceus ex Lyco, quem rursus Menodotus Nicomedensis medicus empiricus, & Theodas Laodiceus audiuit. Menodotū autem Herodotus Ariæ filius Tarsensis, Herodotū uerò Sextus empiricus audiuit, cuius sunt decem illa uolumina, aliāq; pulcherrima. Porro Sextum Saturrius audiuit cognomēto Cythænas & ipse empiricus.

✱

DIOG

DIOGENIS LA- ERTII DE PHILOSO- phorum vita, Liber decimus.

E P I C U R U S.



EPICURVS Neoclis & Cherestrate filius, patria quidem Atheniensis, pago uerò Chagettius ex Philaidarum familia, ut Metrodorus in lib. de ingenuitate refert, fuit. Sunt qui illum dicant, & in prius Heraclitus in Sotionis breuiatione, cum Athenienses Sanuum sortiti essent, illic nutritum esse, ac demum octauum & decimum agentem ætatis annum, rursus Athenas concessisse, quo tempore & Xenocrates in Academia, Aristoteles Chalcide scholam habebant. Defuncto autem Alexandro Macedone Rege, & Atheniensium sub Perdica afflictis rebus, Colophonem se ad patrem contulisse. Vbi cum aliquandiu cõmoratus esset, cõgregassetq; discipulos, Athenas iterum redisse sub Anaxierate, ibiq; aliquousq; cum cæteris in cõmune philosophatũ esse, deinde seorsum sectam à se uocatam constituisse. Decimoquarto uerò ætatis anno philosophiæ dare operam cœpisse ipse testis est. Apollodorus autẽ Epicureus in primo de uita Epicuri, refert illũ ad philosophiã se cõtulisse grãmaticos insectantẽ ac sophistas, quòd percentanti quidnã esset apud Hesiodũ chaos, exponere nõ potuissent. Grãmaticam uerò illũ docuisse primum, ac demũ lectis Democriti libris philosophiæ dedisse operã Hermippus autor est, atq; ob id Timonem de illo dixisse:

Ἐσᾶτος ἔϋ φυσικὸς, καὶ ἔσᾶτος ἐν Σάμῳ ἐλθὼν,

Γραμμαθιδασκαλίδης ἀναγαγὼταῖος ζωὸν ὄν. hoc est,

Ultimus ex physicis Samiãq; hic ultimus ora

Præceptor iuuenum & morum formator amicus.

Adiecti sunt autem illi ad philosophandum, ipso hortantur ^{* καὶ ἀπειτ.} tres, ipsius fratres Neocles, Chæredemus, & Aristobulus, ut ait Philodemus Epicureus in x. de philosophorū cōpositione. Seruus itē illius Mus nomine, ut Myronianus refert in legibus historicis capitulis. Enimuero Diotimus Stoicus infesto aduersus illum animo, accerrimè insectatus est, quinquaginta circūstrens impudicas & lasciuas ueluti ab Epicuro scriptas epistolas, easq; que Chryssippi feruntur ueluti sub eius nomine cōponens. Possidonius item Stoicus & Nicolaus & Sotion in xii. eorum que inscribuntur Dioclis argumēta. Sunt autē fere xxi. et Dionysius Halicarnassens, unā cum matre ædículas circuisse ^{* purgamēta legentē, literasq; cū patre docuisse mercedis exiguae stipe tradunt.} Vuus quoq; ē fratribus leuocinatum esse, ipsumq; Leontia meretrici cōgredi solitū. Democriti quoq; de atomis, Aristippiq; de uoluptate libros ut suos asseruisse, neq; fuisse legitimū ciuē, ut Timocrates ait, & Herodotus in libro de pubertate Epicuri, Mithræq; Lysimachi dispēsatori per epistolas fæde adulatū esse Pæanē illū ac regē appellando. Idomeneum itidē & Herodotum atq; Timocratem qui se adhuc obscurum suaq; dogmata illustrarent, per epistolas laudare, eisq; ob hoc ipsum assentari. Scribens ad Leontiam in epistola id agit, inquiens in hunc modum, *καὶ ἄραξ. ὀ μεὰ Λεοντιόλα, cuiusmodi me impleuit plausus tuam epistolulam cū legerem.* Ad Themistam item Leontis uxorem, Quotus enim, inquit, ego sum nisi uos ad me proficiscamini? promptus ipse quocunq; uos ac Themista me accersatis irrupere. Ad Pythoclem uero formosum adolescentem, Consumor, inquit, atq; deficio, amabilem tuam atq; diuinam ad te in-

gressum operiens. Rursumq; ad Themistam scribens, monere ipsum arbitratur, ut Theodotus in quarto aduersus Epicurum libro ait. Alijs item compluribus meretricibus scribit, & Leontiae in primis, quam & Metrodorus amavit. In libro quoq; de finibus sic loquitur, Nam equidem nihil habeo quod bonum intelligam, si saporum uoluptates, & quae ex Venereis constant, & quae auribus percipiuntur, quaeq; ex formae uenustate blandiuntur oculis, auferam. Scribit item in epistola ad Pythochem, Omnem autem disciplinam o fortunati fugite. Epictetus quoq; ut lasciuus loquentem sugillat, maximisq; probris incessit. Timocrates item in his quae inscribuntur de Letitia, Metrodori frater ipsiusq; discipulus, eius relicta schola bis illum diebus singulis uomere solitum e nimis delitijs solutum refert, seq; ipsum narrat uix effugere potuisse nocturnam illam philosophiam, arcanamq; illam conuentiunculam. Epicurum quoq; multa in oratione peccare, atq; in uita longè plura, corporeq; adeo miserabiliter affectum, ut multos annos consurgere e sella nequiuert, minam interim quotidie in cibos consumere, ut ipse in epistola ad Leontiam scribit, atq; in eis quas ad Mitylenenses philosophos scripsit. Congrediq; illi unà cum Metrodoro & seorta alia. Marmarium, & Hediam, Brotium, & Niciidum, in eis quoq; uoluminibus quae de natura scripsit triginta quinque numero, complura huiusmodi inserere, contrariaq; in ipsis alijs quidem multis, Nausiphani uero in primis scribere, ita sero ad uerbum dicens, Sed habet, habuit enim ille uelut parturiens ab ore iactantiam sophisticam, quemadmodum & alij complures ex mancipiorum numero. Ipsumq; Epicurum in epistolis ista de Nausiphane dicere. Adduxit illum in eiusmodi animi excessum, ut ne maledictis impeteretur,

magistrumq; inuocaret, *πλεβμονα* quoque ipsum ac deceptorem, & sortum ac sine literis uocabant. Platonis item sectatores, Dionysij assentatores, Platonem quoque ipsum autcum, Aristotelem prodigum, qui paterna substantia consumpta militasset, & * uenena uendidisset. Appellabat ^{* φαρμακωπία} baiulum Protagoram, & librarium ac scribam Democritum, qui in conuersionibus uixisset literas que docuisset. Heraclitum quoque *κρυπτήν* merobibum. Democritum Lemocritum, & Antidorum *σαινίδαρον*. Cyzicenos inimicos Græciæ, & dialecticos inimicum inuidos. Pyrrhonen quoque indoctum & imperitum appellabat. Sed hi profecto insaniunt. Namq; uiri huius aduersus quosuis incredibilem gratitudinem permulti testantur, patria item que statuis æreis illum honorauit: amici quoque tam multi, ut eos ne urbes quidem integræ capere possint, familiares præterea omnes ac discipuli quos illius dogmaticæ Syrenes occuparunt, præter unum Metrodorum Stratoniceum, qui ab illo se ad Carneadem contulit, cui fortè grauis erat uiri incomparabilis & immensa bonitas, illiusq; scholæ perpetua successio, que cæteris ferme omnibus deficientibus sola persistit, perpetuis uicibus discipulis sibi inuicem succedentibus. Summa præterea in parentes pietas, atque præcipua in fratres beneficentia, mansuetudoq; in seruos, quemadmodum & ex eius testamentis liquet, & quod secum illi uà philosophati sunt, ex quibus tamen clarissimus fuit is, quem prædiximus, Mus, eximia que, ut in summa complectar, eius in omnes humanitas fuit. Nam quid de cultu in deos, & de amicitia aduersus patriam dicam, quam constantissimè usque ad finem tenuit? quippe qui per summam modestiam ad Rempublic. accedere noluit. Et cum difficilina tempora tunc Græ-

ciam premerent, semper ibi perseveravit, bis aut ter solum ad Ionie loca profectus, ad amicos, qui ad illū undiq; numerosissimi cōueniebant, ac unā cum illo in horto uiuebāt, ut ait etiā Apollodorus, quem & octoginta minis cōparauit. Porro Diocles in tertio * incursionis libro illos ait uilissimis & simplicissimis cibis uixisse. Parcissimo enim, inquit, uini poculo cōtenti erāt, omnisq; aqua illis ad potum cedeat. Nolebat autem Epicurus sectatores suos in cōmune opes deponere ueluti Pythagoras, qui cōmunia omnia amicorū dicebat. Nam id, inquit, corū qui diffiderēt potius fuit quā amicorū. Ipse quoq; in epistolis aqua tantum & cibario pane se contentū esse testatur, & mitte, inquit, mihi casei cythridi paululū, ut cū epulari preciosius uolucro, possim. Huiusmodi illius uita fuit qui uoluptatem finem asserit, quē Athenæus ita suo laudauit epigrāmate:

Ἀνθρώποι μαχθῆτε τὴ χείρα, καὶ διὰ κέρδος

Ἀπληστον κακίωρ ἀρχήε ἢ πολέμου;

Τῆς φρίδος δ' ὁ πλεῖστος ὄρον τινὰ βαδὺ ἐπίσχε

Αἰ ἢ κενὰ κρίσιες τὰρ ἀπέραιστον ὄδον.

Τοῦτο νεκλῆος πυνίδου τέκος, ἢ παρὰ μουσῶν

Ἐκλευρ, ἢ παθὸς ἀχιερῶν, φησὶ νόστωρ.

hoc est,

Quis furor, ὦ ciues, ut uos ob uile lycellum

Rixas, & bellum sollicitetis atrox?

Nam natura opibus facillē est contenta pusillis,

Contenta nullis ambitio est opibus.

Hoc Epicurus ait, dulces quem nempē camœnæ

Aut Suadæ tripodes edocuere sacri.

Sciemus id manifestius in sequentibus, ex dogmatibus & ex uerbis eius. Maximè uerò, autore Diocle, ex antiquis amplectebatur Anaxagoram, etsi in quibusdam illi contradixerit. Archelaum quoq; Socratis magistrum. Exercebat

cebat, inquit, discipulos ut etiã memoriter tenerent ipsius scripta. Hunc Apollodorus in chronicis Nausiphancm & Praxiphancm audisse tradunt. Verũ hoc ille de se non dixit in ea quæ extat eius ad Euridotum epistola. Sed neq; Leucippum aliquem philosophum fuisse ait, neq; ipse neq; Hermachus, quem Democriti fuisse præceptorem, cum alij tradunt, tum etiam Apollodorus Epicureus. Cæterũ Demetrius Magnesius Xenocratiẽ eum quoq; auditorem fuisse asserit. Vtitur autẽ in rebus uocabulis proprijs, quæ quoniam simplicissima sunt, ea Aristophanes grãmaticus taxat. Adeo autem apertus dictione fuit, ut in lib. de oratoria, nihil aliud quã perspicuitatem orationis inquirendum ac persequendum moneret. Atq; in epistolis ubi cæteri scribebant *χαλπαρ* ipse *ὑπερτέλει*. & honeste uiuere præclarũ est. Alij tradunt in uita Epicuri normam illum scripsisse, de Nausiphancis tripode, cuius fuisse auditorem tradũt, & Pãphili Platonici in Samo, cœpisse duodecimũ agentem ætatis annum philosophiæ operam dare, circiter trigesimum quintũ scholæ præesse. Nascitur autem, inquit Apollodorus in chronicis, cẽtesimæ nonæ olympiadis anno tertio sub Sosigene principe, mense gamelione septimo mensis septem annis post Platonis obitum. Cũ uerò triginti duorum esset annorum, primum Mitylenæ & Lampfaci scholam instituit annis quinq; denuum Athenas migravit, ubi diem obiit anno centesimæ septimæ olympiadis sub Pytharato, cum septuaginta & duos uitæ impleisset annos. Successit illi in administratione scholæ Hermachus Agemarchi filius Mitylenæus. Obiisse calculo urinæ exitum impediẽte Hermachus in epistolis ait, morbo quatuordecim diebus fatigatum. Quo etiam tempore tradit Hermippus descendisse illum in peluim æream aquis

calentibus plenam, petisseq; merum sibi adsorbendum dari, atq; monentem amicos ut ipsius decretorum memores essent, inter uerba defecisse. Est autem in eum quod scripsimus epigramma in hunc modum:

Χαίρειτε, καὶ μίμνησθε τὰ δόγματα, τῶν Ἐπίκουρος
Ἰθάσας εἶπε φίλοις οἴσιν ἀποφθίμενος.

Θερμὴν ὄσ πύλον γ' ἐσπίλυθε, καὶ τὸν ἀεράσας
Ἐσάσας, εἶτ' αἰδῶν ψυχρὸν ἐπιπασάσας. hoc est,

Hoc moriens charis Epicurus dixit amicis,

Dogmatis ò memores usq; ualete mei.

Qui calidam ingressus peluim, sitientius hausit

Suaue merum, hinc stygias ebrius hausit aquas.

Hæc uiri uita, hic finis fuit. Testamentum quoq; ipsius legimus. Mea omnia Amynomacho Philocratis filio Bathædo, Timocratiq; Demetrii filio Potamio secundum eam, quæ in metro scripta est utrique factam donationem, ea conditione, ut horum quidem, & quæ in illo sunt Hermacho Agemarchi filio Mitylenæo assignēt, eisq; qui cum illo unà philosophantur & alijs philosophiæ successoribus illum reliquerit Hermachus, ut in eo philosophiæ dare operam possint. Utq; semper hi qui à nostro nomine philosophi appellantur, perdurent, Amynomacho & Timocraticam quæ in horto est scholam, depositi iure comendo, ipsorumq; posteris. Cauebunt autem ipsi mandabuntq; heredibus hortū illum seruent, quemadmodum & ipsi, tradantq; philosophantibus ex nostro nomine. Porro domum quæ est in Melite, dabunt Amynomachus & Timocrates Hermacho inhabitandam, unaq; his qui secum philosophantur quamdiu Hermachus uixerit. Ex earum autem rerum reeditibus quæ à nobis legate sunt Amynomacho & Timocrati, quantum fieri possit cum Hermacho

cho diuidant, curent ut natalis dies parentibus & fratribus ac nobis quotannis solenniter agatur, intra diem decimarum Gamelionis, ut etiã in conuentu solenni, eorũ qui nobiscum philosophantur, cuiusq; mensis uigesima die in nostram & Metrodori ordino. Curẽt quoq; diem fratrum, Posidæonis. Insuper curent diem Polyeni Metagitnionis, sicut & nos fecimus. Curæ autem sit Amynomacho & Timocrati, Metrodori filiũ Epicurũ, filiumq; Polyeni educare, dum philosophantur & cum Hermacho degunt. Similiter & Metrodori filiæ curam habeant, & cũ ad etatẽ peruenerit, tradant eam uiro quẽ elegerit: Hermachus ex his qui secũ philosophantur, sitq; illa obiẽperans, & pareat Hermacho. Dent autẽ Amynomachus & Timocrates ex redditibus nostris in cibum his singulo quoq; anno, ut ipsis quã cõmodissimẽ fieri posse uidebitur, id cũ Hermacho deliberantes, faciant item secum reddituum dominum Hermachum, ut ex eius consilio qui nobiscum consenuit in philosophia, princepsq; relictus est scholæ nostræ, fiant singula. Dotem uerò puellæ cũ ad annos nubiles uenerit, dare curabunt, Amynomachus, & Timocrates quantũ eis satis esse uidebitur ex bonis auferentes, cõmunicato prius cũ Hermacho consilio. Curã itẽ habeant Nicanoris quẽadmodũ & nos ipsi, ut quotquot nobiscum philosophati sunt, atq; res suas in communem usum contulerunt, omniemq; alacritatem ostendentes, nobiscum in philosophiæ studijs consenuerunt, pro modulo facultatum nostrarum nullare quæ ad uictum necessaria est, egeant. Libros autem omnes nostros Hermacho tradant. Quòd si quid humanũ Hermacho contigerit prius quã Metrodori liberi ad etatẽ perueniãt, curæ sit Amynomacho & Timocrati, ut liberaliter illi educentur, ac-

cipiantq; ex facultatibus nostris quæcūq; illis erunt necessaria, curamq; cæterarum rerum, ut à nobis institutum est agant, ut singula quantum fieri potest fiant. Ex seruis autem liberos dimitto Murem, Niciam, & Lyconem, Phædrion item dimitto liberam. Iam uerò moriens scribit ad Idomeneum epistolam huiusmodi,

CVM aegeremus uitæ beatum, & eundem supremum diem, scribebamus hæc. Tanta autem uis morbi urgebat uisceræ & uiscerū, ut nihil ad corū magnitudinē posset accedere. Cōpensabatur tamen cum his omnibus animi lætitiæ, quam capiebam memoria rationū inuentorumq; nostrorum. Sed tu, ut dignum est, tua erga me & erga philosophiam uoluntate ab adolescentulo suscepta, fac ut Metrodori tueare liberos. Hoc illius extremū testamentum fuit. Fuerunt autem illi discipuli plurimi egregij & sapientissimi, Metrodorus Atheniensis, Timocrates, & Sandes Lampisacenus, qui & ex quo agnouit uirum, ab eo nunquam discessit, nisi tantū sex menses quibus domum profectus denuo ad illū reuersus est. Fuit autem uir per omnia bonus, quem admodum & Epicurus in* præcipuis scribit. Attestatur autem in tertio & Timocrates. Huiusmodi autem cū esset, sororem etiā Batidem Idomeneo tradit uxorem. Leontiamq; Atticam meretricem assumptam pro cōcubina usus est. Erat autem intrepidus aduersus turbationes omnes atq; mortē, sicut Epicurus in primo Metrodoro tradit. Aiūt illam septem annis ante Epicurum obiisse diem, quinquagesimum & tertium æuentem ætatis annum. Ipse autem Epicurus, in ijs quæ recitauimus testamentis ipsius, ut uita sancti filiorum curam haberi mandat. Habuit autem & prædictum familiarem quendam Metrodori fratrem Timocratem. Porro Metrodorus hos scrip

* πρὸς τὸν
εὐκλ.

scripsit libros, ad medicos tres, ad Timocratem de sensibus, de magnificentia, de morbo Epicuri, aduersus dialecticos, aduersus sophistas nouem, de itinere ad sapientiã, de mutatione, de diuitijs, aduersus Democritum, de nobilitate. Fuit & Polyænus quidam Athenodori filius Lampſacenus modestus & amabilis, ut Philodemus ait. Successor itẽ eius Hermachus Agemachi filius, Mitylænæus uir insignis, patre quidem paupere, at principio oratorie deditus. Feruntur & huius pulcherrima ista monumenta, de Empedocle epistola uiginti duæ, de disciplinis aduersus Platonem, aduersus Aristotelem. Moritur autẽ apud Lysiam uir sanè, ut diximus, illustris. Leonteus itidem Lampſacenus, eiusq; coniunx Themista, ad quam etiam scribit Epicurus. Colotes quoq; & Idomeneus & ipsi Lampſaceni. Atq; isti quidẽ nobiliores ex Epicuri ludo fuerunt, adiecto & Polystrato successore Hermachi, cui successit Dionysius, cui Basilides. Apollodorus quoq; κρωσίπαυρος dictus est, clarus fuit, qui ultra quadringẽta uolumina cõscripsit. Duo quoq; Alexãdrini Ptolemæi Melas, atq; Leucus. Zeno quoq; Sidonius Apollodori auditor, qui infinita scripsit. Demetrius etiã cognomẽto Lacon, ac Diogenes Tarsensis qui selectas conscripsit scholas. Orion itẽ & alij quos hi qui germani Epicuri sunt, sophistas appellãt. Erant autẽ & alij Epicurei tres, Teleonteus filius, & Themista, alter Magnesijs, quartus Oplomaebus. Scripsit autẽ Epicurus infinita uolumina, adeo ut illorũ multitudinem cunãtos superarit. Namq; Cyndri ad trecentos sunt, in quibus nullum extrinsecus quesitum testimonium est solisq; referti sunt Epicuri sententijs. Aemulatus est illum Chrysippus in scribẽdo multa, sicut Carneades etiam refert parasitum illum librorum dicens. Nam si quid Epi-

curus scriberet, tandem scribere & Chrysippus contende-
 bat. Atq; ideo sæpius eadē scripsit. Vnde & tumultua-
 riè scribere, ac parū emendatè illi ex festinatione cōtinge-
 bat, totq; testimonia inserit, ut ex his solus libri pleni esse
 uideantur, quemadmodum & apud Zenonem, & apud
 Aristotelem inuenire in promptu est. Tam multa, & tam
 præclara sunt Epicuri uolumina. Ex quibus ista uel opti-
 ma sunt. de natura triginta & septem, de atomis & ua-
 cuo, de amore. Epitome corū quæ aduersus physicos scri-
 pta sunt, aduersus Megarenses dubitationes, * rare opi-
 niones, de sectis, de plantis, de fine, de iudicio siue regula.
 Chæredemus de dijs, de sanctitate, Hegesionax, de uitis
 quatuor, de * iusto opere, Neocles. Ad Themistam, Sympo-
 sium. Eurylochus, ad Metrodorū, de uisu, de angulo ato-
 mi, de tactu, de fato, de perturbationibus opiniones ad Ti-
 moocratem, Pronosticon, Exhortatorius, de imaginibus, de
 fantasia, Aristobulus de musica, de iustitia & uirtutibus
 alijs, de donis & gratia, Polymedes, Timocrates tres,
 Metrodorus quinq; Antidorus duo, de austris opinio-
 nes, ad Mithrem, Callistolas, de regno, Anaximenes, Epi-
 stola. Vnam autem ipsarum, ut uisum est, ipsis cona-
 bor ponere, tribus eius propositis epistolis, in quibus o-
 mnem philosophiam suam breuiter collogit. Ponemus au-
 tem peculiare ipsius opiniones, & si quid uisum est elo-
 qui, electione dignum, ut omni ex parte cuiusmodi uir
 fuerit addiscat, si tamen ad hæc iudicanda idoneus sum.
 Primam igitur epistolam scribit ad Herodotum, summam
 rerum omnium naturalium. Secundam uerò ad Pytho-
 clem, quæ de cœlestibus corporibus est. Tertiam ad Me-
 nœceum: continet autē ipsa de uitis. Ordicendum autē ui-
 detur à prima, cū prius pauca dixerimus de diuisione phi-
 losoph

* nūquam.

* Anaxypa-
pitas.

losophiæ iuxta ipsum . Tres igitur in partes & ipse phi-
 losophiam diuisit, Canonicam, Physicam, Ethicam. Cano-
 nica igitur illa accessum cōtinet ad opus. Agitur de illa, in
 libro qui inscribitur Canon. Porrò Physica natura totam
 speculationē cōtinet, de qua in libris naturalium triginta
 octo, atq; in epistolis per elementa differitur. Ethica uerò
 de electione & fuga differit, quæ in uoluminibus de uitis,
 & epistolis, ac libro de sine tractatur. Consueuerunt autē
 canonicam naturam cōiungere, appellantq; illam de iudi-
 cio & principio sine introductione. Naturalē uerò de ge-
 neratione & corruptione & de natura. Caterum moralē
 de his quæ eligi uel uitari debent, & de uitis, & de sine.
 Enimvero dialecticam ut transuersum agentem repudiāt.
 Possē enim physicos abundē simplicibus, & proprijs re-
 rum uocabulis agere . Ait igitur Epicurus in canone quo-
 dam sensus, iudicia esse ueritatis, & anticipationes & af-
 fectus . Epicurei præterea fantasticos intuitus mentis adij-
 ciunt. Dicit autem & in ea, quam ad Herodotum scripsit
 epitome, atque in certis illis opinionibus. Omnis enim, in-
 quit, sensus irrationalis est, nulliusq; memoriæ capax. Neq;
 enim à seipso mouetur, neque ab altero motus potest ali-
 quid adijcere siue auferre, nec est quod ipsos possit argue-
 re. Nam neque similis sensus similem potest, quod par sit
 utriusq; uis, neq; dissimilis dissimilem, quippe qui non ca-
 rundem rerum iudices sint, ac ne ratio quidem ipsa. Nanq;
 omnis ratio à sensibus ducta est, neq; alter alterum : omni-
 bus enim intendimus, eoq; asseritur sensuū ueritas, quòd
 quæ sensu uigent, ea subsistat aut . Porrò & uidere nos &
 audire nō secus ac dolere subsistat. Quocirca & de incer-
 tis oportet ab his quæ appareant signis colligere. Nanque
 & cogitationes omnes à sensibus manant, secundum in-
 cidēt

cidentiam, & proportionem, & similitudinem, & compositionem, cooperante aliquid etiam ratione ipsa. In sanorum imaginationes ac uisa etiã in somnis uera sepe sunt. Mouent enim, non autem mouet quod non est. Ceterum anticipationem dicunt ueluti comprehensionem, seu opinionem ratam, siue cogitationem, siue uniuersalem intelligentiam insitam, hoc est, memoriam eius rei, quae sepe extrinsecus apparuit, ut exempli gratia, tale quiddam homo est. Simul enim atq; homo nominatur, continuo per anticipationem forma etiã illius intelligitur, praecedentibus ac duobus sensibus. Prorsus igitur quod prius omnibus nominibus ordinatum est manifestũ est. Neq; enim profectò quereremus, quod inquirimus, nisi prius illud nouissemus. Verbi gratia, quod procul abest, equus ne an bos est. Oportet enim antea per anticipationẽ agnouisse bouis & equi formam. Neq; enim aliquid nominaremus nisi prius per anticipationẽ illius forma per oculos animo impressa esset. Euidentes sunt igitur anticipationes, quod opinabile est à priori certo aliquo pendet, ad quod illud referimus, quod opinamur, ut unde nouimus an sit istud homo nec ne, haec enim opinionem appellant siue opinationem, & uerã esse & falsam dicunt. Nã si quidẽ pro testimonio sumatur, pro illa, siue contra illam agendum sit, falsa est. Vnde etiã introductum est *ἠγοοῦ μὲν*, id est, perseuerare, ut prope turrim accedere & contemplari qualis prope uideatur. Perturbationes autem esse duas dicunt, uoluptatẽ & dolorẽ, quae in omne animal cadant. Ex his altera an propriã, alteram alienã esse: perq; eas iudicare electiones & euitationes. Questionũ quoq; alias esse de rebus, alias circa simplicem uersari uocem. Atq; ista de diuisione ac iudicio summam dicta sunt. Redcunã iam ad epistolã quã diximus.

Epicurus

EPICVRVS HERODOTO S.

IIS qui nequeunt, ò Herodote, singula quæ à nobis de natura scripta sunt ad unguè intelligere, neq; maiore s̄ de his rebus editos libros perscrutari, compendiarum totius operis feci, quantum satis esse putavi, ut integerrimarum opinionum memoriam facîle tenerent, ut quouis tempore in his quæ sunt rata, illis opem ferre possint, an quantum arripuerint nature speculationem. Quin eos etiam, qui iam contemplatione omnium, formam & ueluti fundamenta totius operis iecerunt; huiusce compendio adiutum iri spero ad facîle remiiscendũ. Nã fundamentis rei crebro indigemus, membris non ita. Eundem igitur ad illa est, faciendusq; ex iugimemoriæ exercitatione habitus, ex quo & ratur maxime, ualidusq; ad res intuitus nobis obueniet, omnisq; particulariũ rerum diligens cognitio reperietur, cum formæ pleuissimè animo uersantur memoriaq; teneantur. Nam ea summa totius diligentie, isq; effectus est, huiusce intuitu uti celeriter posse, ad simplicia elementa, atq; ad conclusionum uoces. Neq; enim fas est condensationem perpetuæ rerum circuitionis esse, nisi possit paucis uocibus totum in seipso complecti illud, quod etiam per partes diligèter explicatum fuerit. Vnde cum omnibus perutilis sit, qui sicut illi familiaris dediti nature rationi, huiusmodi uite cõtinuationem fieri moneo in physiologia, eam quæ maxime tranquillitatem asserat uite, & eius compendium, ac ueluti summam opinionum omnium tenere memoriter. Primum igitur mi Herodote, quæ subiecta sunt uocibus oportet comprehendere, ut ea quæ opinamur, siue querimus, siue de quibus ambigimus, ad ea referètes didicere possimus. At ne indiscreta sint omnia nobis in infinitum demonstrantibus, siue inanes uoces habeamus, necesse

esse

*cessse quidem est primam notionem per unamquamque dispi-
 ci uocem, nihilque probatione indigere. Siquidem habebi-
 mus quæsitum uel dubitatum, uel opinatum ad quod refe-
 ramus: siue secundum sensus obseruare omnia oportet, ac
 simpliciter præsentis intuitus, siue mentis, siue quorum-
 uis iudiciorum. Eadem ratione etiam perturbationes quæ
 adsunt, ut perseuerans illud incertum habemus, quibus no-
 tare possumus. Hæc autem ubi perceperimus, de incertis
 iam conspiciari opus est. Primum quidem quod nihil sit eo
 quod non est. Omnia enim ex omnibus fierent, seminibus
 nihil indigentia. Sed & si quod occidit, interiret in id
 quod non est, omnia iam dudum interiissent, cum ea non
 essent in quæ dissoluerentur. Atqui & omne huiusmodi
 semper fuit quale nunc est, semperque tale erit, nihil que
 est in quod mutari possit. Nam præter ipsum uniuersum
 nihil est, quod in id ingressum mutationem operetur.
 Enimvero istud quoque etiam in maiore compendio sta-
 tim à principio dixit. In primo item de natura ipsum om-
 nne est. Corpora nanque ista ut sese habeant, sensus ipse
 testatur in omnibus, secundum quem necesse est incertitu-
 dinem cogitationum conijcere, quemadmodum antea dixi.
 Nisi enim esset quod inane & locum, & quæ tangi non
 potest naturam nominamus, nequaquam haberent ubi nam
 essent corpora, neque per quod mouerentur, quæ profectò
 moueri perspicuum est. At præter ista nihil neque cogi-
 tatione comprehendi potest, neque per modum compre-
 hensionis, neque secundum comprehensibilem proportio-
 nem. Quippe quæ per omnes naturas accipiuntur, neque
 ueluti horum euentus accidentia ue dicuntur. Eadem ser-
 me in primo de natura, & in decimo quarto & quinto,
 atque in maiore compendio. Corpora alia quidem sunt*

concrectiones, alia uerò ex quibus cōcretiones factæ sunt. At ista indiuidua sunt & immutabilia, nisi omnia in id quod non est, interitura sunt. Cæterùm in dissolutione cōcretionum plena per naturam sustinere ualent, cum non habeant quorsum, aut quo pacto solui possint. Itaq; principia necesse est indiuiduas esse corporum naturas. Præterea & omne istud infinitum est. Nam quod finitum est, extremum habet. Extremum autem præter illud quippiam inspicitur. Itaq; quod extremum non habet, nec finem quidem. Quod autem finem non habet, infinitum sit necesse est, non finitum. Atqui & multitudine corporum, & uacui magnitudine omne istud infinitum est. si enim esset infinitum uacuum & corpora finita, nusquam manerent corpora, sed ferrentur per infinitum inane dispersa, cum non haberent quo se figerent atq; cohiberent. Quod si uacuum finitum esset, non haberent infinita corpora ubinam subsisterēt. Ad hæc uerò indiuidua corpora ac plena, ex quibus & concrectiones fiunt, & in quæ dissoluantur, incomprehensibilia sunt figurarum differentijs. Neq; enim possibile est ex eisdem figuris comprehensis, tot pæctas esse differentias, ac per unamquamq; figuratorem simpliciter infinitæ sunt * similes. Porro differentijs nõ simpliciter infinitæ, sed tantum incomprehensibiles sunt. Neq; enim, ait, interius in infinitū sectionē esse. Dicit autem quandoquidē qualitates inmutantur, si quis eas non etiā magnitudinibus simpliciter in immensum emissurus sit, mouëtur a siduo atomi. Ait enim interius & æquæ celeritate motus illas agitari, cum uacuo similem motum exhibēte perpetuè grauissimè atq; leuissimè. Atq; illæ quidē longè à se inuicē distantes. Aliæ uerò agitationē ipsam continent, cum fuerint complexione inclinatæ, siue ipsis

* aliàs ἀπερον

complexionibus sustentata fuerint. Nā uacui natura quæ illos singulos dirimit, hoc efficit: quādoquidem firmitatem siue affixionem facere ipsa non potest. Solidum uerò quòd illis inest per collisionem, agitationem facit quantum complexio illa ex collisione restitutionem ac instaurationem dat. Horum autem initium non esse, cum atomi & inane causæ sint. Aut autem, intrinsecus neq; ullā circa atomos inesse qualitatem, præter figuram & magnitudinem & grauitatem: immutari autem colorē circa positionem atomorum in duodecim institutionibus ait, omnemq; magnitudinem circa illos nō esse, nunquā enim atomus sensu uisa est. Hæc autem uox cum ista omnia memorantur, figuram idoneam submittit cogitationibus naturæ rerū. Mundi item infiniti sunt, siue huic similes, siue qui dissimiles sunt. Atomū nāq; cū infinitæ sint, ut modo demonstratum est, etiā longissimè ferūtur. Neq; enim cōsumuntur eiusce atomi, ex quibus fiat mundus, siue à quibus effectus sit, neq; in unū, neq; in infinitos, neq; in similibus, neq; in differentibus. Nihil igitur est quod huiusmodi mundorū infinitatē impediāt. Imò & formæ similiarum figurarum cum solidis sunt tenuitatibus longè & apparentibus distantes. Neq; enim eius recessiones in aëre fieri non possunt, neq; aptitudines per efficientiam concuorū atq; tenuium, neq; uapores consequentem positionem atq; incessum obseruantes, eam quam in solidioribus habeant. Eas autem firmas imagines uocamus. Atqui motus qui per uacuum fit, nullo contrā incidentium occurso fit, omnem longitudinem comprehensibilem in incomprehensibili consumat tempore. Quippe tarditatis ac celeritatis incisio aduersa, nec aduersa similitudinem accipit, neque tamen simul secundum tempora quæ per rationem speculamur, iuxta id

quod

quod agitur corpus ad loca plura penetrat. Nam cogitari non potest. Et hoc sensibili in tempore simul ac conuenierit, & ex quouis infinito non ex quo complectimur motum, locus recedens erit. Simile enim contrariæ illi incisioni erit, etiam si tandiu celeritatem motus non intersecandâ relinquamus. Perutile est autem & hoc tenere elementū, uel si nihil aliud quàm quòd simulachra tenuitatibus summis utuntur. Vnde ijs quæ apparent palam reluctatur, uel quòd celeritatem habeant incomparabilem, quæ quemuis metum moderatum habeat in hoc, ne quid illorum infinitatem uel minimum intersecet, plurimas autem & infinitas continuo aliquid refringat. Ad hæc uerò quoniam imaginum generatio simul atq; cogitatur contingit. Nam fluxus à corporibus eius qui sit in multa angustia, uotationi perspicuus non est hoc contrariam repletionem seruans diutius solidi positionē, ordinemq; atomorum: & si aliquando confunditur, celeresq; in aere* conuentus sunt, quod minime oporteat alius repletionem fieri. Sunt autem alij modi à quibus nature huiusmodi gignantur. Nihil enim horum contra sensus attestatur, si respiciat aliquis modum aliquē effectus, ut ab exterioribus ad nos conuenientiam referant, etiamsi existimandum est cum aliquid extrinsecus subrepat, formas nos intueri atq; cogitare. Neq; enim profecto resignarent quæ exteriora sunt, naturam suam, coloris scilicet atq; formæ, per aërem qui inter nos & illam medius est, neq; per radios aut qualescunq; fluxus qui à nobis ad illa manarint. Ita ueluti formis quibusdam à rebus ipsis ad nos penetrantibus, quæ à coloribus formæq; similitudine non differant iuxta modum congruæ magnitudinis, in^o acie aut mentē celeri utentibus motu, deinde hac ex causa quòd unum & perpetuum est fantasiam, & consensionem red-

* dicitur.

* dicitur.

dens, à seruante subiecto, secundum eam quæ inde proficiscitur æqualem in altioribus affectionem in solido fictio- nis atomorum & quam animo uel sensibus fantasiã irruentem acceperimus, seu formæ, seu accidentium, forma hæc est solidi, quæ fit iuxta subsequentem densitatem, seu ex imaginum comprehensione. Porro eò quòd opinamur mendacium semper ac falsum asseri, siue non refelli potest. Sin uerò minus asseratur per immobilem nobis ipsis connexum imaginalem intuitum, perceptione præditum, per quam mendacium fit. Nam similitudo uisorum quæ ueluti in imagine accipiuntur, siue illa in somnis fiant, siue per alios
ἡ ἀπορία. intuitus mentis, aut iudiciorum reliquorum, nequaquam in his essent quæ sunt, & uera appellantur, nisi essent aliqua, & hæc ad quæ iaculamur intuitum: falsum uerò non esset, nisi accepissemus & alium aliquem motum in nobis ipsis, cõiunctum quidem, cæterùm perceptione præditum. Secundum hunc autem coniunctum fantastico iactui, perceptionemq; habentem, si quidem non asseratur siue refellatur, fieri ut mendacium sit: si autem asseratur, aut non refellatur, uerum. Et hæc igitur operæ pretium est ut opinio fortiter teneat, ut neq; iudicia tollantur actionum, neq; falsum dum equaliter confirmatur cuncta perturbet. Atqui & auditus fit, dum flatus aliquis fertur, siue à uocante siue à sonante, siue à strepente, aut quoduis audiendi instrumentum inscrente. Porro fluxus hic in equalium partium tumores diffunditur, quandam adinuicẽ seruantes consensionem, atq; unitatem propriam, ad id quod emisit atque ad sensum pertinentem, qui in illo ut plurimum facit. Sin uerò minus, uel quod extrinsecus est tantum manifestat. Nam absq; consensione aliqua inde adueniente nunquam profectò fieret huiusmodi* sensus. Non igitur existimandum est

est aërem ipsum à procedente uoce formari, uel ab his quæ
 similis generis sunt. Multum enim ei deesset, si hoc ab illa
 pateretur, sed cum istum qui fit in nobis, simul ac uocem
 miserimus, huiusmodi facere ex quibusdam tumoribus, qui
 uentosum efficiant fluxum, deinde nobis passionem audien-
 di insinuent. Quin & hoc ipsum de odoratu sentiendum
 quod de auditu diximus. Nunquam enim ullam effici passio-
 nem posse nisi sint tumores quidam, qui à re ipsa ad hunc
 mouendum sensum debita mensura ferrentur, dum partim
 quidam perturbati atq; alienati sunt, partim uerò quieti
 & conuenientes. Atqui atomos existimandum est, nullam
 qualitatem eorum quæ uidentur admittere, præter figurã
 & gravitatem & magnitudinem, & quæ necessariò figu-
 ram contingunt: qualitas enim omnis immutatur, atomi ue-
 rò nihil mutantur. Oportet enim semper in dissolutionibus
 concretionum aliquid solidum atq; insolubile subsistere,
 quod mutationes in id quod non est non faciat, neq; ex eo
 quod non est, sed secundum transmutationes ex plurimis,
 quorundam uerò accessus etiam ac^{*} recessus. Quocirca ne-
 cesse est, ut ea quæ non transmutantur incorruptibilia sint,
 & ab eius quæ mutat natura prorsus aliena, uerùm tumo-
 res habere ac formationes suas. Hoc enim subsistere neces-
 sarium est. Nam in his quæ apud nos transformantur, se-
 cundum^{*} ablationem figura accipitur subsistens. Enim-
 uerò qualitates cum in eo quod mutatur insitæ non sint,
 non secus atq; illæ relinquuntur ex corpore toto pereun-
 tes. Abundè igitur possunt ista quæ relinquuntur efficere
 concretionum differentias. Quandoquidem aliqua necesse
 est relinquuntur, atq; in id quod non est desluant. Sed ne
 semper omnem quidem in atomis magnitudinem esse pu-
 tandum est, ne ea quæ apparent reluctentur. Ceterum mu-
 tationes

tationes quasdam esse magnitudinum existimandum, præstat id quippe. Hoc autem si adsit, & quæ secundum passionem, & quæ secundum sensus fiunt, reddentur. Omnis autem subsistens magnitudo neq; utilis est ad qualitatum differentias. Nam & ad nos ueniunt haud dubie uisibiles atomi. Quod cum sit, minimè cernitur, neq; quo pacto fiat uisibilis atomus, agnoscere possumus. Ad hæc putandum non est in corpore finito tumores infinitos esse, neq; qualescunq;. Itaq; non eam modo sectionem quæ infinitum patrat ad id quod minus est tollere oportet, ne omnia infirma faciamus, cogamurq; complexionibus * repentinorum ea quæ sunt, in id quod uon est, terendo consumere: uerùm ne transmutationem quidem in his quæ finita sunt in infinitum, neq; in minus fieri existimandum. Neq; enim ubi senel quispiam dixerit tumores in plerisque infinitos esse, quales etiam sint intelligere potest. quinam uerò istud, quo modo finita sit ista magnitudo? Quales enim quidem sunt constat. Nam tumores illi infiniti sunt, & hi ex quibus qualescunq; hi fuerint, infinita profectò esset etiam magnitudo extremitatemq; finitam habentes perceptibilem, nisi & per seipsum inspiciendum est, ne & quod deinceps sequitur, huiusmodi intelligamus, atq; ita per consequens in anteriora tendendo in infinitum contingat cogitatione procedere. Minimum autem illud quod in sensu est considerandum est, ut neq; sit huiusmodi cuiusmodi id quod habet transmutationes, neq; tamen omnino dissimile, sed habeat commune cum transmutationibus aliquid. Cæterum perceptione partium careat, sed cum propter communis illius similitudinem aliquid ipsius non percepisse arbitramur, partim ad hæc, partim ad illa, æqualitatem nobis oportet occurrere, ex qua ista conspiciamus à primo inchoantes,

* in glos.

tes,

tes, non in eodem, neq; in partibus partium, sed in proprietate sua metiendo magnitudines, quæ maiores sunt magis, & quæ minores minus hac proportione arbitrandum, quod in atomo minimum est uti. Constat enim differre illud paruitate ab eo quod secundum sensus aspicitur, eadem uerò proportione uti. Namq; & quam magnitudinem habet atomus, secundum hanc proportionē prædicauimus, paululum solam excludendo longitudinē præter ea minimos atq; non mixtos fines esse putandū est, longitudinum dimensionem, & ex ipsis primis maioribus ac minoribus parando rationis speculatione, in his quæ sunt inuisibilia. Nam commune illud quod eis iuest ad inmutabilia sufficit, quod hactenus est perficere. Collationem autem ex his quæ in motum habent fieri possibile non est. Nam & infiniti quod supremū aut infimum sit prædicandū non est supra uel infra esse. Nam quod supra caput sit undecunq; stemus, ducere in infinitū, nunquā nobis isthuc apparere. Ita & quod infra id quod intellectum est, equa ratione euadere in infinitum, supra esse atq; infra iuxta idem. Hæc enim intelligi possibile non est. Itaq; licet unam accipere superiorē intelligibilē loci mutationē in infinitum, unamq; inferiorē & similes ad superiorum pedes, id quod à nobis fertur ad ea quæ supra caput nostrum sunt loca pertingat, aut ad inferiorum caput quod à nobis fertur inferius. Namq; motus uniuersus nihilominus utriq; oppositus in infinitū intelligitur. Verū enim uero & æqua celeritate atomos esse necesse est, cum per inane inuehantur nullo reluctantē. Neque enim grauia paruis, ac leuibus celerius ferrentur, quandoquidem nihil occurrit eis, neq; itidē parua magnis, cum motum omnia habeant commensum, ubi ne illis quidē aliquid oblectatur, neq; supernus neque obliquus per collisiones

motus, neq; inferior per propria pōdera. In quantum enim utraq; continent, in tantum una cum intellectu habebit motum, quod aut extrinsecus, aut ex pondere proprio reluctetur aduersus ferientis uim. Sed enim & per concretiones altera celerius quàm altera dicetur, quādo atomorū equa celeritas sit atq; in unū ferātur locū atomū quæ in* conuēctibus sunt, & cōtra minima perpetuò, nisi in unū secundum tēpora quæ ratione cernuntur, sed frequent et obluētentur donec sub sensu motus asiduitas fiat. Quod enim de inuisibili opīamur, quòd nimirum tēpora quæ ratione cernuntur perpetuū motum habitura sint, in huiusmodi uerū non est. Nam omne, quod cernitur, aut animo per intuitum percipitur, uerum est. Post hæc dispiciendū est, ad sensus passionesq; referendo. Ita enim erit firmissima probatio, quod animus sit corpus tenuibus partibus per totam* cōgregationem serminatū. Ceterū spiritui similitudinē calori quoddā temperamentū habenti, atq; huic alicubi simile alicubi illi. Est autem pars quæ multā accepit immutationē exilitate partium atq; horum ipsorum. Consentit autē huic magis ex reliquo coctui. At istud omne constat, uires esse animi, & perturbationes, agilitatesq; motus & cogitationes, & cetera quibus priuati morimur. Enimvero & id oportet tenere quòd habeat anima sensus plurimam causam. Non tamen istam accepisset, nisi à conuentu reliquo roboraretur. Porro reliquus cōuentus cū hanc parauerit causam, & ipse huiusmodi casus ab illa particeps fit, nou tamen omnium quæ illa possidet, idcirco discedēte anima sensu caret. Neq; enim ipsam in seipso possidebat hanc uim, sed alteri quòd unā cū eo factum fuerat: parabat per consummatam circa se uirtutem, secundum uertiginē, sibi ipsi contiuidō sensibilem incidentiā perficiēs, & illi per communē fluxū, atq; cōsensum, ut dixi, reddebat. Idcirco igitur & insita anima nunquā alia

*ad p̄loquor.

*ad p̄loquor, qd̄
max coctui uer
nit.

aliqua parte discedēte, privato sensuum fieret, sed cum illa una pari periret soluto eo quod sustinebat, siue toto siue etiam parte aliqua. siquidē sensus animæ in uigore persisteret. Porro conuentus reliquus permanens, & totus, & per partes, non habet sensum illo abscedēte, quātalibet sit que se intēdat atomorū multitudo in animæ naturā, uerū enim & soluto conuentu toto dispergitur anima, neque iam easdem uires habet neq; mouetur. Itaq; ne sensum quidem habet. Neq; enim intelligi potest hoc ipsum quod sentitur, nisi in cōuentu isto his motibus utatur quando ea que roborāt, & que continent huiusmodi non sint in quibus nunc existens tales motus habet. Atqui & hoc in alijs dicit, & ex leuissimis atomis atq; rotundissimā illam esse compositā, multum ab illis differentibus que igneæ sunt, pars tamen eius que ratione caret corpori quoq; reliquo connexa est. Rationale autem partē in pectore sedē habere, ut ex metu & gaudio manifestum est. Somnū fieri cum partes animæ que per omnē concretionē disseminatæ sunt, aut cōtinentur, aut euacuantur, deinde poris incidunt. Semē præterea ex omnibus corporis partibus ferri intelligendū est. Dicite enim per plurimā nominis familiaritatē in eo quod per se intelligitur. Incorporeū autem per se intelligere non possumus præter uacuum. Porro uacuum neq; facere aliquid neq; pati potest, sed motū tantum per se corporibus præbet. Itaq; qui incorporeā dicunt esse animam, desipiunt. Nihil enim aut facere posset aut pati, si esset huiusmodi. At nunc euidenter hæc utraq; in anima esse casus manifestant. Has igitur de animæ ratiocinationes, si quis ad perturbationes sensusq; referēs, memoria teneat que principio diximus, satis intelligit ea que locis cōprehensa sunt in id quod particulare est ex his firmiter ac diligenter exposita. Verū enim uero & figuræ

& colores & magnitudines & pondera, & alia quæ de corpore prædicantur, ut quæ per seipsa tendant, siue ad omnia, seu ad uisibilia, & ea quæ per sensum cognita, neque per seipsas naturas esse opinandum. Non enim possibile est id scire, neque omnino ut non sunt, ut neque alia quæ insunt huic incorporea, neque ut huius particulae, sed ut corpus totum, quod uniuersaliter quidem horum omnium quæ sua sunt naturam sempiternam habeat, possibile non est esse si simul feratur. Sicuti cum ex ipsis tumoribus maior compositus fuerit conuentus, siue primorum, siue uniuersi magnitudinum, aliquo autem minorum, sed, ut dixi, ex his omnibus perpetuam habens suam naturam. Atque intuitus quidem priores habet hæc omnia & perceptiones. Ceterum consequente multitudine subita, & nusquam scissione admittente, sed iuxta subitam agnitionem corporis prædicamentum percipiente. Quin & corporibus contigit sæpe ut ea sequatur, & quod sempiternum non est, neque in inuisibilibus neque in corporeis. Vnde secundum motum plurimum hoc nomine utente, manifestè colligimus casus neque uniuersi habere naturam, quam assumentes secundum repentinum corpus appellamus, neque item consequentium sempiternorum, sine quibus corpus cogitare non potest, per intuitus autem quosdam, subsequente repentino singula appellarentur. Ceterum quancumque contingentia singula inspiciuntur, non sempiternis casibus subsequentibus, neque hæc actio expellenda ex eo quod est quia naturam non habet uniuersi cui contingit, quod profectò etiã corpus appellamus, neque item sempiternorum subsequentium, neque rursus per se existimandum. Neque enim hoc, uel in his uel in sempiternis contingentibus intelligendum, sed id quod etiam apparet casus omnes corpora existimandum, etiam si non sempiternè subsequantur, neque per se rursus nature ordinem habeant.

Ceterum quæadmodum sensus ipse proprietatem facit, conspiciuntur. Sed enim & hoc uehementer considerare opus est. Namq; tempus minimè querendum est, sicut & reliqua quæ in subiecto querimus, referentes ad eas quæ ad nos ipsos inspiciuntur anticipationes, sed ipsam euentiam per quam tempus aut multum aut pusillum uocamus, hoc* fami
 * οὐκ ἔστιν ἄλλο.
 ἄλλο ἰσχυρῶς.

liari quadam propinquitate circumferentes reputandum, neq; *locutiones uelut meliores persequendum, sed his quæ sunt ad manus in ea re utendum. Neq; aliud aliquid per se ipsum prædicandum, quasi eadem quæ proprietates hæc substantiam habeat. Quod quidem faciunt quidam, sed solum quo proprietatem cennectimus, hoc etiam subiectum animaduertendum. Nam hoc demonstratione non indiget, sed animaduersione. Nam diebus ac noctibus horumq; partibus cennectimus. Similiter & perturbationibus ac tranquillitate & motibus & statibus propriam aliquam prætere a casum. Rursus hoc ipsum cogitantes secundum quod tempus nominamus. Ait autem & in secundo de naturali libro & in magna epitome, atq; in his quæ prædiximus, Mundos & omnem finitam concretionem similem his quæ inspiciuntur speciem frequenter habentem existimandum ex infinito horum omnium prodisse, ex conuersionibus proprijs, discretis, maioribus, atq; minoribus. rursusq; dissolui omnia, celerius alia, alia tardius, cum alia hoc ab ipsis patiantur. Constat igitur & mundos illum dixisse interire, quum partes mutantur, & in alijs quòd terra aëri superuehatur, prætere a & mundos neq; ex necessitate arbitrari oportet unã habere figuram, imò & differentes eos in duodecimo de mundo esse ait. Alios namq; sphaera, alios oui præferre speciem, aliosq; aliam itidem formam, non tamen quamuis formam admittere neq; animantes esse ab infinito discretas.

Neq; enim probaret quispiam, quòd in eo qui sit huiusmodi comprehensa non sint efficiencia semina, ex quibus & animalia & arbores & cetera que conspiciuntur, constant. In huiusmodi uerò non potuisset. Eadem autem ratione etiam inuiri cum terra existimandum. Sed & naturam quoq; opinandum est plurima et uaria ex rebus eisdem eductam fuisse, atq; coactam. Potrò rationem que ab ea creditam fuissent, ea postea diligentius explicuisse atq; adinuenisse. Præterea in quibusdam celerius, in alijs tardius, & quibusdam euolutionibus atq; temporibus ab his que ex infinito, in quibusdam uerò secundum minores. Quocirca & nomina ab initio non positione facta, sed ipsa hominum ingenia per singulas nationes proprijs affectas perturbationibus, ac propria percipientes uisa, propriè aërem emittere immixtum à perturbationibus singulis ac uisis, ut esset unaqueq; etiam gentium per loca differentia. Tandem uerò communiter per gētes singulas fuisse imposita propria, ut significationes minus ambiguae fierent ad inuicem, breui usq; significarent, quasdam insuper res etiam que non conspiciantur inferendo, ut eos qui essent conscij monerent in sonos quosdam erumpere coactos, illos uerò ratione dace plurimis ex causis ita interpretatos esse. Enimvero in meteoris motum & conuersionem ac defectum, ortumq; & occasum & his similia, neq; ministerio cuiusquam facta existimandum est. Verum illius ordinatione & imperio qui omnem simul beatitudinē & immortalitatem habeat. Neq; enim beatitati conueniunt negotia, & cura, & iræ aut gratiæ, sed infirmitate ac timore & indigentia proximorum ista fiunt. Neq; rursus cum ignis simul sit conuersus in se que beatitudinem possident, secundum uoluntatem hos motus accipere, uerum omnem seruare decentiam per omnia

nomina quæ in huiusmodi feruntur notionibus, si neq; contrariæ honesto ex his opiniones fiant. Alioquin maximam in animalibus perturbationem huiusmodi contrarietas faciet. Quocirca & eas quæ ab initio sunt huiusmodi conuersionum perceptiones in mundi generatione oportet opinari, necessitatemq; hanc & ambitum perfici. Atqui enim causam eorum quæ sunt maximè propria diligenter exponere, Physiologiæ opus esse putandum est, beatitudinemq; in scientia de cœlestibus rebus huc cecidisse, & in eo quod naturæ quædam sunt quæ inspectæ secundū huiusmodi meteoræ et quæ his affinia sunt, ad huius rei exactam diligentiam conferūt, præterea non in huiusmodi ipsum multipliciter esse, ac ipsum se circa illa pro uiribus et secus quomodo libet habere, sed simpliciter uō esse in incorruptibili, ac beata natura eorum quæ discretionem suggerunt, aut perturbationem ullam, hoc autem mente comprehendere simpliciter est esse. Porro quòd in notitiam cadit de occasu & ortu, & de conuersione ac defectu, et quæ his similia sunt, nihil amplius ad beatitudinē sciētiae conferre, sed similiter habere metus eos qui ista considerant, quenam uerò naturæ sint, nesciunt, et quenam cassæ uel maximè rate, et nisi ista difficilia nouissent fortasse plurimi, cum timor ex consideratione horum solutionem capere nequeat, ac dispositionem eorum quæ sunt maximè propria. Idcirco et plures inuenimus causas conuersionum, & occasus, & ortus, defectus, et huiusmodi, sicut & in his quæ particulatim fiunt. Aut existimandum non est horum usum diligentiam non accepisse, quanta possit ad tranquillitatē nostram beatitudinemq; conferre. Itaq; quasi per transitum intuentes quoties apud nos similitudo sit, de ratione cœlestium omniūq; incerti differendum est, eos aspernando, qui id quidem sciunt, quod uno modo

modo se habet aut fit, neq; quod multis contingat modis;
 imaginationemq; ex recessibus reddunt, ignorant præter-
 ea quænam sunt quæ perturbationem non ingerant. Si ta-
 men arbitramur eo modo susceptum id fieri posse, & in
 quibus similiter perturbatione uacamus, ipsum quod multis
 fiat modis non ignorantes, quemadmodum si quod ita se ha-
 beat nouerimus, perturbatione carebimus. Ad hæc omnia
 illud omnino oportet intelligere, quod perturbatio huma-
 nis animis proprie omnino fit in eo quod hæc & beata opi-
 nar entur, & incorruptibilia, & contrarias his uoluntates
 simul habeant, & actiones, & causas, & in futura uita di-
 rum quippiam secundum fabulas & expectent, et suspicen-
 tur, siue hanc priuationem sensus quæ in morte est metu-
 ant, quasi post mortem aliquid sit, & ipsi in eo quod non
 opinionibus ista patientur, uerum ratione & commenda-
 tione quadam. Vnde cum non diffiniant malum æquam siue
 etiam maiorem perturbationem capere, quasi hæc opina-
 rentur tantum. Porro huiusmodi perturbationis uacatio;
 est his omnibus euadere liberum & absolutum, perpetuâq;
 omnium, & eorum quæ sunt planè propria seruare memo-
 riam. Quocirca omnibus utendum est presentibus, in com-
 mune quidem ut communibus, priuatim uerò ut priuatis, ac
 presenti omni per singula iudicia euidentiâ. Si enim hisce
 intenderimus, id unde perturbatio metusq; fiebat exclude-
 mus, habita recta ratione, atq; soluemus deq; cœlestibus ac
 reliquis quæ semper incidunt, quæq; summè terrent reli-
 quos causas afferemus. Ista tibi Herodote de natura omnium
 summâtim perstrinximus. Quæ tu si diligenter pro uiribus
 tenere studueris, arbitror te etsi non ad omnia semper per
 partes diligenter explicata sufficient, incomparabilem ta-
 men ex eis firmitatem atq; constantiam aduersus homines
 cæter

ἀπερὸς τῆς βίης

*τὰ μὲν

ἀλλὰ τὸ πᾶσι
ἀσφαλῆς

cæteros percepturum, Nam te ex teipso promouebis plurimum ad ea etiam quæ in toto de natura opere sunt dicta per partes exponenda. Atq; hæc ipsa mandata memoriæ perpetuo emolumento erunt. Sunt enim huiusmodi, ut hi etiam qui iam particularia satis, aut etiam perfectè digesserunt, ad huiusce tamen intuitus plurimos haberent, plurimum iuari ex his possint in his quæ de tota natura disse-runtur. Quæ autè non penitus cadunt in ea quæ conficiuntur, ex his sunt aut secundū cum morè qui caret inuidia, si mul atq; intelligitur ambitus corū quæ sunt in primis rata ad tranquillitatē animi faciunt. Et ista quidem de naturali-bus eius epistola. Sequitur de meteoris in hæc uerba:

EPICVRVS PYTHOCLI S.

REDDIDIT mihi Cleon abs te epistolam, in qua nos fouere atq; diligere persistis, dignè pro nostro in te studio neq; ignauiter earum ratiocinationū meminisse niteris quæ ad beatam uitam contèdunt. Precaris ut tibi de meteoris breuè mittā facilèq; tractatū, quo facilius admonearis. Ea enim quæ in alijs scripsimus difficillimè teneri memoria quamuis ea, ut ais, quis cōtinuè circumferat. Nos autem perlibèter preces admisimus tuas, magnaq; de te et iucūda spe fruimur. Cū igitur cætera iam absoluerimus omnia, agimus quæ postulasti, plurimis & alijs emolumento futura inuenta hæc, & his maximè qui rudes adhuc germanam summamq; nuper naturæ rationē degustarunt, his item qui aliquibus disciplinarum liberalium sunt grauioribus curis impliciti. Ea igitur ritè percipe, mandataq; memoriæ tecum acriter acutq; uolue, cum cæteris quæ in breui epitome ad Herodotum misimus. Primum igitur nullum alium aliquem finem ex cælestium corporum scientia siue per connexionem, siue absolutè dicantur putandum est quàm perturba-tionis.

tionis uacationē, ac probationē certam, sicuti et in reliquis, neq; quod sit impossibile ui aggredi, neq; speculationem habere similem, aut his libris quos de uitis scripsimus, aut de his quos de alijs naturalium questionū purgationibus, praeterea quod onne corpus* in palpabile natura sit, quod indiuisibilia elementa, et omnia huiusmodi, aut quae unicam his quae uidentur concordiam habent, quod in meteoris non procedit. Verum ista quidem multiplicem habent generis causam & substantiae praedicamentum sensibus consentientem. Neq; enim secundum proloquiorum* uanitatem legisq; sanctionem de natura differendum, sed sicut ea quae uidentur hortantur. Non enim iam uita nostra aut stultitia, aut gloriae uanitate opus habet, sed solum tranquilla ac secura uita. Omnia quidem immobili ac stabili ratione fiunt per omnia, ex his duntaxat, quae multiplici modo his quae apparent concorditer incidunt, cum quis quod probabiliter de his dicitur congruenter omiserit. Cum uerò quispiam hoc quidē omittit, hoc autem eiecit, quod aequē ei quod uidetur consonum est, cum profectō constat omni naturae excidisse ratione, atq; ad fabulas esse deuolutum. Signa uerò quaedam eorum quae in supernis consumantur, ferre quaedam ex his quae nobis apparent, & quae inspicuantur aut sicut, non ea quae in supernis apparent. Haec enim multis modis fieri possunt, unum quodq; tamen uisum obseruandum est, atq; in ea quae illi coniunguntur diuidendum, quando quidem illis non reclamatur, quin saepenumero absoluantur ab ijs rebus quae apud nos sunt plurimis modis perfici, ut ea quae sunt apud nos. Mundus est coeli quaedam continentia, stellae & terram & quae uidentur omnia continens, abscissionemq; ex infinito habens, atq; in finem desinens, siue rarum siue densum, quo soluto quae in illo sunt omnia confisionem accipient,

pient, & desineus aut in eo quod circumagitur, aut quod
 instantiam habet, et rotundam aut triangularem aut quan-
 cunq; circumscriptionem, omnibus enim modis fieri potest,
 quando eorum quæ uidentur nihil obsistit mundo huic, in
 quo finem comprehendere nequimus. Quod autem & hu-
 iusmodi mundi sicut infiniti multitudine, colligi potest, &
 quoniam talis fieri mundus potest in mundo & intermun-
 do quod interuallum dicimus inter mundos, in loco uacui
 pleno, & non in magno puro & uacuo, quemadmodum
 aiunt, quædam idoneorum quorundam seminum, quæ ab
 unomundo siue intermundo fluxerunt, siue etiam à pluri-
 bus sensim, quæ auctiones & compositiones faciunt in lo-
 cum alium si sic contigerit, & irrorationes ex his quæ
 oportunè eas suggerunt, quoad consumantur accipientq;
 constantiam, quantum subiecta fundamenta* subiectionis
 efficere possint. Non enim coaceruationem fieri oportet
 solùm, neq; uertiginem in eo uacuo in quo fieri est possibile
 mundum secundum quod ex necessitate putatur, augeriq;
 tandiu quoad alterum offendat, ut ait quispiam ex his qui
 Physici uocantur. Hoc enim his quæ uidentur repugnans
 est. Sol item & luna & sydera cætera* seorsum facta, po-
 stea à mundo comprehensa sunt, & quæ præterea seruan-
 tur, continuò efficta sunt, atq; incrementum ceperunt. Pari
 ratione & terra & mare per comparationes & uertiges
 quarundam tenuitate partium, constantium naturarum
 siue spirituralium siue ignis præferentium speciem, siue
 utrunq; simul. Hæc enim ita suggerit sensus. Porro solis cæ-
 terorumq; syderum magnitudo, quantum ipsi iudicamus,
 ea est quæ uidetur. Hæc autem in undecimo de natura. Nam
 si, inquit, magnitudinem interualli ratione amisisset, longè
 profectò magis colorem. Alia namq; huic rationabilior di-
 stant

*τιλαντιμιν.

*πρωταρχη.

*ουδ' αβρα.

stantia nulla. Cæterum secundum id quod per ipsum est, siue maior sit quam uideatur, siue paulò minor, siue tantus simul. Ita enim & apud nos lumina quæ ex interuallo cernuntur, per sensum conspiciuntur. omnis autem in hanc partem instantia soluetur facîle, si quis rebus certis intendat, quod in libris de natura monstrauimus, ortus & occubitus solis ac lunæ syderumq; cæterorum, & per incensionem et extinctionem fieri posse, cum talis sit circumstantia etiam per alia loca, ut ea quæ prædicimus perficiantur. Nihil enim eorum quæ uidentur oblectatur per euidentiã quouque super terra, & rursum per adiectionem quod prædicimus conspici posse. Neq; enim refragatur aliquid eorum quæ cernuntur. Ipsorum quoq; motus non quidem fieri impossibile secundum uertiginem totius cæli, siue secundum ipsius quidem statum, horum uertiginem iuxta eam quæ ab initio in generatione mundi genita est in ortu necessitatem, deinde calore per quandam ignis distributionem semper ad interiora loca tendentis, conuersiones solis ac lunæ fieri quidem possibile per obliquum cæli, ita temporum necessitate coacti. Similiter & secundum aëris^o obfistentiam, siue etiam materiæ apte quæ semper adiaceat atq; inflammetur. Partim uerò deserentis, siue etiam ab initio uertigo huiusmodi istis sit distributa syderibus ut in gyrum moueantur. Cuncta enim huiusmodi atq; his similia in nullo euidentiæ ratione dissentiant, si quis semper in huiusmodi partibus possibili adhaerens horum singula ad eorum quæ uidentur consonantiã possit adducere, nihil metuens seruiles Astrologorum² artes, euacuationesq; lunæ, ac rursus impletiones, euerfionemq; huius corporis. Fieri enim profectò possent itidem & figurationes aëris. Atq; et quæ secundum appositiones et omnes alios modos, per quos &

ea quæ apud nos apparent reuocantur ad huiusmodi specie reddendâ, nisi fortè quis unico illo modo contètur, reliquos nequicquam repudiet. Neq; speculatiuè possibile est aliquid homini aspicere, & aliquid impossibile, atq; ideo impossibilia inspicere cupiens. Præterea possibile est lunâ ex seipsa habere lumen, possibile item & à sole mutuari. Etenim apud nos pleraq; cernuntur, quæ plura ex seipsis habeât, plura itè ab alijs, nihilq; impedit eorû quæ in cælestibus uidentur, si quis multiplicis modi semper memoriâ habeat, cõsequètesq; ipsis unâ suppositionem, & causas simul accipiat, neq; aspiciens in ea quæ nõ cõsequuntur, hoc ipsum desluere alias aliter in illû unicum modum. Porro faciei * manifestatio fieri quidem in ipsis potest & * *caput.* per inmutationes partium, et per cumulatâ adiectionem, modisq; omnibus meteoris huiusmodi uestigare nequaquam adnitendû est. Si enim aliquibus repugnare euidentijs contingat nunquã uera tranquillitate poterimus frui. Solis ac lunæ defectus potest etiã fieri & per extinctionem, quæ admodum & apud nos pleraq; fieri uidemus. Iamq; per interpositionem quorundam aliorû, aut terræ, aut cœli, aut cuiuslibet alterius eiusmodi, sicq; proprios adinuicem modos cõspiciendû, & quòd coniunctas fieri cõcretiones impossibile non est. Porro in x i i. de naturali libro dicit, ob umbrâte luna solè deficere, lunâ uerò, terræ umbra se opponente, uerû secundû recessum. Hoc et Epicureus Diogenes in primo electarû opinionum tradit. Præterea circuitionis ordo sic accipiatur, sicuti & quædã apud nos fiût, diuinâq; ad hæc natura nusquam admoueat, immunis à ministerio in omni sua beatitate seruetur. Sin minus autè, hoc fiat, omnis de cælestibus inanis erit cõtradictio, sicuti iam quibusdã fuit, qui non modû attigere possibilem, uerû

in unitatē deciderūt , dū uno tantū modo arbitrantur hæc fieri , aliosq; omnes posibles excludunt , quiq; & ad id quod intelligi nequeat , & ad ea quæ appareant ferantur. Quæ uerò signa suscipere oportet , cum nō posimus pronunciarē , ualere sinamus , quæ noctium ac dierum prolixitates immutant , præter id quod solis motus celeres fiunt , rursumq; tardiores super terram pro locorum longitudine immutant , & loca quædā celerius peragūt , & tardius , sicuti & apud nos quædā conspiciuntur , quibus consona de meteoris dicendum. Qui autē unū assumentes his quæ apparent reluctantur eo etiam exciderunt , quod inspicere homini possibile est. Namq; significationes fieri possunt etiam per collationes temporum , sicuti & in his quæ apud nos uidētur animantibus , & in alijs , sicut aëris & mutationis. Hæc enim utraq; his quæ uidentur non repugnant. Qualitatibus præterea , si ab hoc aut ab illo fit causa. Neq; conijcere licet quā fieri atq; cōstare possunt concretiones aëris , impressiones uentorū , atq; implicationes * se inuicē tenētium atomorū , & eorū quæ ad hoc agēdū idonea sunt fluxūq; ex terra aquisq; collectionem , atq; modis alijs plurimis huiusmodi cōstātias fieri impossibile nō est. Iam uerò in his partim se collidētibus , partim uerò mutātibus , aquas per fici , & uentos itē per relationem ex locis idoneis , dum per aërē mouētur. Vbi inundatio uehementior ex quibusdam ad huiusmodi immisiones idoneis conuentibus facta fuerit , tonitrus fieri posse , ac per spiritus in cōcauis nubium euolutionē sicut in uasis contingit. Atq; ex igne inspirato souitū in ipsis fieri , et fractiones nubū atq; disidentias ac confricationes , atq; ordines quæ concretionē glaciæ instar acciperint. Et in totū ad hanc partem , ut multis modis fieri dicere possumus quæ uidētur inducant.

Coruscationes itē eadē ratione modis plurimis fieri. Nam per confricationē collisionēq; nubiū, figurā illā ignis effē-
 tricem elabentē, coruscationē gignere statimq; ex nubi-
 bus taliū corporū que hūc splendorē efficiāt, & per pres-
 surā aut collisionē nubiū sit, siue ab se inuicē, siue à uentis,
 & per cōplexionem ea que à syderibus manat se inserēte
 luce, siue à motu nubiū uentorumq; cōpulsā, & per nubes
 decidente, siue per collationē tenuissimū nubiū luminis, aut
 ex igne coactas nubes efficere tonitrus, & per huius mo-
 tum, & per ignis * euaporationē que fiat per constantiā
 motus, uolubilitatisq; uehementiā. Fractiones quoq; nubiū
 à uentis casum esse efficiētū ignis atomorū, coruscatio-
 nisq; speciē per agentū. Alijs itē modis pluribus sicilē erit
 inspicere ei qui & que apparēt teneat, hisq; similia queat
 conspiciari. Præcedit autē coruscatio tonitrū in huiusmodi
 circūstantiā nubiū, & quod simul atq; flatus irruerit, emit-
 tatur figura coruscationis efficiēs. Postmodū uerò spiritus
 inuolutus huiusmodi reddat sonitū, & per utrorūq; inci-
 dentiā coruscatio maiore ad nos celeritate utitur. Postre-
 mō autē uenire tonitrū, sicuti in quibusdam que ex inter-
 uallo inspiciuntur ictusq; quosdam efficiunt. Fulmina fieri
 possunt per multos uentorum cōuentus, & cōuolutiones,
 ualidāq; euaporationē, & frationē partis, eiusq; uehemē-
 tiorem ad inferiora loca lapsum, fragore illo contingente
 quod cōsequētia loca densiora sunt, ob implicitas nubes,
 per hunc item ignis inuolui lapsum sicuti fieri possibile
 est. Tonitrū quoq; cū ignis amplior fuerit inspiratus qui
 uehementius prorumpit nubem, quod in anteriora cedere
 nequeat, iccirco quod huiusmodi cōcretio fiat, plurimū qui-
 dem ad excelsum aliquē mōtem ubi maximē fulmina cadūt
 adinuiçē semper, & alijs itē modis plurimis fulmina fieri

possunt, modo lōgè absit fābula. Aberit autē si quis rite ea quæ apparent sequens, de his quæ sunt occultiora ad eam normam iudicabit. Presteres quoq; & per positionē nubis ad inferiora loca, aliena specie, à repentino flatu impulsæ fieri consentaneū est, & per flatū qui unā & feratur uehementēs, & nubem ad proxima impellat loca exterior flatu. Præterea & per circumstantiā spiritus, cum in circulū aër quidā superne cōpellitur, uehementisq; uentorū collisio fit, neq; ualet in transuersa diffuere, propter eam quæ circumfunditur aëris densitatē, atq; ad terrā quidē usq; prestere descendente strobili fiunt, ut generatio secundū motū spiritus fiat. Porrò usq; ad mare uertigines fiunt. Terræ motus autē & cum se in terrā recipit uētus, fieri possunt, & cū hæc paruis rumoribus, perpetuoq; motu se obijcit, quādo * agitationē terræ parat spiritus ille, aut exteriorē ex parte cōplectitur; dum in fundamenta ruit, aut in abstrusa speluncæ in morem terræ loca densatus à uentis aër. Propter hanc autē distributionē motus ex lapsibus fundamentorū plurimorū, itemq; reditiōnē ubi cōdensationibus uehementioribus terræ obuiarit, terræ motus perfici possibile est. Et alijs itē modis pluribus has terræ agitationes fieri. Porrò uentos in tempore fieri contingit, cum semper fiat, sensuumq; subrepat alienatio quædam, & per collectionē aquæ copiosæ. Venti autem reliqui fiunt, ut cum pauci in cōcaua irruerint multa, horū dum diuisio fit. Grando perficitur & per concretionē uehementiorem. Vndiq; autem uentosorū circumstantiā quorundam, ac partitionē & moderationem, quorundam pariter aquæ præferentium speciem, eruptionem simul atq; cōpulsionem ipsorū facientē, ac disruptionem ad id constare quod secundum partes cōcretas fit, & secundum * soliditatem. Verūm etiam circum-

ferenti

* ἀπὸ ἀερίου.

* ἀπὸ σκληρότητος.

ferentiam fieri impossibile non est, extremis undiq; conuenientibus, & inconstantia omni ex parte ut dictū est partes, & planē, siue aquosis quibusdam seu uentosis circumstantibus. Niuem autem perfici credibile est, & cū aqua tenuis ex nubibus funditur uarijs cōmensionis, & pressuræ ex nubibus idoneis & ex seminis monumento. Deinde dum fertur hoc concretionē accipiente, propter uehementiorem quandam in locis inferioribus nubium cōgelationis circumstantiā, & per concretionē huiusmodi * lenem ha- ^{* ἰμακλ. ἰμ.}bens in nubibus raritatem, enisio hæc nubibus fit, dum se inuicem collidunt quæ aquæ speciē præferunt, & quæ his unā adiacent, quæ dum ueluti cōpulsionem faciunt, grandinem reddunt exprimuntq; quod maximè in aëre fit, & per huiusmodi collisionem nubium, quæ coagmentū acceperunt, fit ut desiliat niuis ista cōgeries: & alijs item modis nix confici potest. Ros autē efficitur & per conuentū adinuicē ex aëre talium quæ sint huiusce humoris causæ ac effectus. Sed enim & per loci mutationē, aut ex humentibus locis, aut aquas habentibus maximè perficitur ros. Deinde cū hæc inter se conuenere, humiditatemq; peregerūt, motum rursus ad inferiora loca, quæ admodum fieri & apud nos pleraq; huiusmodi cernimus, ubi humores sirosidi concretionē quandam suæ qualitatis acceperunt, ob circumstantē frigidū aërem efficitur glacies, & per detritionem quidem globosæ formæ ac rotundæ ex aqua, cōpulsionemq; scalenorum, & acutorū angulorum, qui in aqua sunt, & per eam quæ extrinsecus fit talium collisionē, quæ cōpulsæ ut aqua in concretionem transiret effecerunt, detritis rotundorum quantitibus. Iris fit dum sol aquosum aëra sua luce perstringit, siue per aëris propriam naturā, quæ lucis & aëris propria est, ex qua colorum huius propri-

prietates fiunt, siue omnes, siue unico modo. Ex qua iterū effulgente propinquiora, quæq; aëris eum percipiēt colorem quo partes hæ circumferentiæ fulgere cōspiciamus. Fit autē huiusmodi uisam quod æquale omni ex parte interuallum luminis pateat, siue quòd cūm talem compulsionem recipiāt sectiones quæ uel in aëre uel in nubibus sunt, & ex eodem aëre se ingerēte dum ad lunam referuntur atomi, circumferentia quedam in hanc concretionem demittatur. Area circa lunam fit, dum ex omni parte aër ad lunā refertur, deinde qui ex ipsa manant fluxus leniter eatenus coërcentur quoad in gyro circa ipsam nubes consistat, & non omniuo diuidat, siue eum qui in circuitu est aërem ipsa undiq; cogente æquabiliter ad circumferentiam suā, crassioremq; constituēt, quod fit per partes quasdam, siue extrinsecus fluxu aliquo impulso, siue calore idoneos poros ad id efficiendum nanciscēte. Cometae stellæ fiunt, siue igne plerisque in locis temporibus suis in sublimi coalescente, cūm efficit casus circumstantiam, siue quòd propriam quendam motū in tēpore cælum supra nos habeat, ut huiusmodi appareant stellæ, siue ipsæ temporibus quibusdam per quendam moucātur casum: atq; ad loca nostra declinent, & manifestæ omnibus fiant. Harum item defectus fieri propter his oppositas causas, quod contingit nō modò quòd pars mundi huius stet circum quam uersentur reliqua, ut quidam aiunt, sed quòd aëris uertigo circularis ipsam circumstet quæ impedimēto sit uti ne circumueāt, sicut & stellæ reliquæ, siue etiam quòd deinceps materia illis congrua non sit. Porrò hoc in loco ubi constitutæ cernuntur etiā alijs pluribus modis hoc fieri potest, si quis colligere studeat ex eorum quæ cernuntur congruentia, ut uirga quedam sydera ferri contingat si motibus suis
utunt

utuntur, quædam uerò immota durare. Possibile est quidem esse ab his quoq; quæ in circuitu mouentur, ita ab initio moueri coacta esse, ut alia quidè secundū eandem ferantur uertiginem, quæ lenis sit, alia uerò secundam eam quæ simul inæqualitatibus quibusdam utatur. Fieri autem potest ut quibus feruntur locis non intètionēs aëris esse planiores, quæ in sese ordine compellant, leniterq; & planè intendant, neq; ita inæqualiter ut & quæ uidentur imutationes fiant. Enimuerò unā istarū rerū causam assignare, cū multiplicē ea quæ in conspectu sunt præbeant, insane & minime congruè ab his fit qui uanam astrologiam profitentur, frustra q; quorundam causas reddūt, quādoquidem diuinam naturā nunquā huiusce absoluunt ministerijs. Sydera quædam alijs minorā cōspici contingit, tardiorēq; motu circūferri, cum eundem orbem circumeant, contrariōq; ferantur motu, ab eadem abducta uertigine, & ab eo quo circūferātur, alia maiore loco, minore alia, cū eandem uertiginē ambiūt. Porrò simpliciter de his definire illis conuenit, qui prodigia cōfingere apud plerosq; uolunt. Quæ autem cadere dicuntur stellæ, & ex parte & ex collisione sua fieri possunt, & quod illic excidant quocunq; expiratio fuerit. Sicuti & de corruptionibus diximus, ex concursu quoq; atomorum ignis efficientium * consensu incidente ut hoc fiat, ac secundum motum quocunq; impetus à principio secundum concursum fuerit. Ex collectione item ueluti in condensationibus quibusdam nebule præferentibus speciem, secundum euaporationem horum per inuolutionem siue eruptionem * continentiam, & in quemcunq; locum impetus fuerit, * in expansionem motu quoque in eum subsequente. Sunt & alij modi quibus hoc fiat innumerabiles. Porrò significationes quæ in

plerisq; animalibus fiunt. Non enim animalia necessitatem aliqua inuehunt ut hyems fiat, neq; sedet aliqua natura diuina, quæ horū animalium obseruet exitus, deinde huiusmodi efficiat signa. Neque enim in animal ac quodlibet, modo id sit gratiosius paulò, eiusmodi stultitia cadet, nedū in id quod plenissimam obtinet felicitatem. Hæc igitur omnia Pythocles memoriter tene: longè enim lateq; eadæ fabulã, & quæ his propinqua & similia discernere poteris. Maxime autè teipsum dede ad speculanda principia, & infinitatē, et his quæ similia sunt. Iudicia præterea & perturbationes & id cuius gratia ista colligimus. Hæc enim in primis considerata causas quoq; particularium rerū cognitu faciles facient. Qui uerò istis uel maxime contenti non suere, ne ista quidem ipsa rite conspexerūt, neq; cuius rei gratia illa cōspicienda erant, cōsecuti sunt. Hæc ille de *coelestibus corporibus opinatus est. Cæterū de his quæ ad uitæ moderationē pertinent, quonã modo eligenda alia, alia repudiãda, sic scribit. Primū autè quid de sapiente opinetur exponamus. Detrimenta quæ ex hominibus, siue odij, siue inuidiæ, siue contēptus gratia fiunt, sapientem autumat ratione superare. Eum uerò qui scinel fuerit sapiens, in contrarium habitum transire non posse, neq; perturbationibus cedēdo errare: quin potius cōtinendum ne quid ad sapientiã impedimētum patiatur. Non tamen ex omni quidem corporis habitu, neq; in omni gente fieri sapientem. Nam siue crucietur ex carnificeturq; sapiens, futurū nihilominus felicè: gratiamq; amicis, presentibus equè ac absentibus habiturū sapientē solum atq; itē in itinere. Cū tamen cruciatur & ingemiscet & eiulabit. Mulieri itē non cōgressurū sapiētē, quia leges interdācant, ut Diogenes in epitome Epicuri dogmatū moralium ait,

*πυθωκλῆος.

ait,

ait, neq; cruciatu affecturum seruos, uerum miserturum, ueniamq; daturum: probos quoq; amatum sapientem negat, neq; sepulturæ curam habiturum, neq; a deo amorem immitti Diogenes refert. Neq; item oratoriæ daturum operam, dicens illam nihil quidem unquam profuisse, plurimum uerò etiam obsuisse, uxorem tamen ducturum ac liberos procreaturum sapientem, ut Epicurus in ambignis & in libris de natura. Cæterum pro uitæ interdum conditione ducturum uxorem, a uersurumq; aliquos, neque obseruaturum in ebrietate, ut Epicurus in symposio, neq; accessurum ad temp. ut in primo de uitis, neq; tyrannidem quesiturum, neq; κνωρῆν, ut in secundo de uitis, neq; unquam mendicum futurum: cæterum & si illi eruantur oculi, uitæ participem futurum, ut in eodem ait. Mœrore ite non conficiendum sapientem, ut ait Diogenes in x v. electorum, non * litigaturum: libros atq; monumenta relicturum, non autem celebritatibus daturum operam: acquirituræ curam ac futuri prouidentiam non habiturum: fortunæ reluctaturum, amicum neminem quesiturum, gloriæ curam habiturum, quo ad contemptum non habeatur: plus autem alijs lætitia in speculationibus afficiendum. Peccata esse inæqualia. Sanitatem quibusdam conducere, plerisq; indifferentem esse: fortitudinem per naturam non contingere, sed ratione commodiq; notatione. Amicitiam usus gratia necessitatisq; ineundam, à nobis tamen inchoandam: nam & terram serimus. Constare illi uoluptatem consortio ac societate. Felicitatem bifariam intelligi, supremam illam quæ in deo est, quæ incrementum nõ admittat, adiectionemq; & ablationem uoluptatum. Imagines quoq; positurum, si habeat, indifferenter forte teneas, solumq; sapientem recte de musica & poetica uerba facturum. Pan-

genda non fingenda poemata dixit. Non mouetur si alter altero dicatur fuisse sapientior, sed ex sapientia sola si affluat, rite appellandum sapientem putat. Principem in tempore obsequio coliturum, gratulaturumque: cuiuslibet respicienti: scholam item habiturum, non sanè ut turbam faciat, recitaturumque in multitudine, sed non sponte. Dogmata quoque illaturum et non dubitaturum. In somnis quoque sibi similem futurum, ac pro amico quandoque moriturum. Ista quidem illi opinantur, uerum transeundum iam ad epistolam.

EPICVRVVS MENICOEO . S.

NEQVE iuuenis quispiam dum est, philosophari negligat, neque senex cum sit, philosophando fatigetur. Neque enim intemptius ullus est, neque qui ad anime sanitatem tempus non habet idoneum. Qui autem dicit aut nondum philosophandi tempus esse, aut tempus praeterisse, ei similis est quidam ad beatam uitam aut non adesse tempus, aut non amplius esse. Philosophandum igitur et iuueni et seni, illi quidem ut senescens in uirtutibus uigeat praeteritorum gratia, huic ut iuuenis unam et uetulus sit, quod futurorum careat metu. Meditandum ergo quae faciant beatam uitam. Siquidem si adsit illa, omnia suppetunt, sin uero absit, agimus omnia, ut illam habeamus. Quae autem assidue te admonebam, ea et age, et meditare, bene uiuendi elementa haec esse arbitrans. Primum quidem deum esse animal immortale ac beatum, puta sicut communis de deo dicitur intelligentia, nihil illi aut ab immortalitate alienum, aut a beatitudine applicans. Caeterum omne quod illius cum immortalitate beatitudinem seruare possit, de eo opinare. Dij nempe sunt, ut certa est illorum cognitio, non autem tales sunt, cuiusmodi eos plerique arbitrantur: neque enim eos quales putant obseruant. Impius autem est non qui tollit multitudi-

nis deos, sed qui dijs opiniones multitudinis applicat. Non enim sunt anticipationes, sed opiniones falsæ quæ plurimi de dijs sentiunt. Hinc detrimenta maxima pessimis quibusq; à dijs inferuntur, & cōmoda item probis. Nam virtutibus per omnia delectati similes amplectuntur, ac omne quod huiusmodi nō est alienū existimantes. Consueſce autem arbitreris nihil ad nos pertinere mortē. Bonum enim omne ac malum in sensu est, sensus autē priuatio mors est. Vnde recta cognitio, quod nihil ad nos sit mors, id efficit ut mortale quod est, fruatur uitæ, non ambiguum adiciens tempus, sed immortalitatis desiderium afferens. Nihil enim in uita mali est, ei qui uerè cōprehēdit nihil esse in uita priuatione mali. Vanus ergo est, qui mortem se timere dicit, non quia præsens mærore cōficiatur, sed expectata & futura contristet. Nam quod præsens nihil perturbat, expectatum uequequā conficit. Itaq; quod acerbiſſimum malorum est & horrendū maximè mors nihil ad nos, quoniam cum nos sumus, mors non adest, cum uerò mors adest, nos iam non sumus. Neq; igitur ad uiuentes, neq; ad mortuos pertinet. Nam his qui sunt illa uō est, quibus uerò adest, iam illi non sunt. Atqui plurimi mortē aliquando ut malorum maximū, aliquādo uerò ut requiem eorū quæ in uita sunt trisium, cupiunt. Neq; igitur ne non uiuat metuit, nec enim illi uiuendi amor imperat, neq; opinatur mali aliquid esse non uiuere. Quemadmodum uerò cibus, non qui plurimus, sed qui suauissimus est, eligitur, ita & tempus non longissimum, sed suauissimum carpitur. Porro qui iuuenē bene uiuere, senem bene ex uita discedere admonet, fatuus est, non modò ob amorem uitæ, ac studium, uerum quòd eadem sit meditatio bene uiuēdi, ac bene moriēdi. Longè autem deterius qui dicit, bonum quidem non uatum esse:

Theophrastus.

Φύστα δ' ὅπως ἕκαστα πύλας ἀδολοῦ περιήσασα. hoc est,

Aut ubi natus eris mox Orci limen adire.

* μὴ μὴ *

Nam si quòd ita crederet hoc dixit, quomodo non discedebat ex uita? Id quippe illi in promptu erat, siquidē hęc illi fuisset rata sententia. Sin * autem inuehens dum in his que ratione carent uersatur. Memoria uerò tenendū quòd futurum est, neq; nostrū sit, neq; omnino non nostrum, ut ne tanquam futurū prorsus expectemus, neq; item quasi non futurū desperemus. Reputandum præterea cōcupiscentias partim esse naturales, partim naturales naturalium, alias quidem necessarias, alias uerò tantū esse naturales. Necessariæ uerò que sunt, partim ad felicitatem, partim ad corporis tranquillitatē, partim ad uitā ipsam esse necessarias. Horum quippe sine errore speculatio est, ut nouerim quid eligendum, quid ue fugiendum sit ad bonā corporis tuendam ualeitudinē, corporisq; quietem. Hic enim finis est bene beateq; uiuendi. Huius enim gratia omnia agimus, ut neq; doleamus, neq; perturbemur. Vbi uerò semel id penitētijs cōsequuti erimus, soluitur omnis tempestas animi, cum nō possit animal tendere quasi ad minus aliquid, et aliud quærere quo animi corporisq; cōsumetur bonū. Tunc uoluptate nobis opus est, cum illā nō adesse dolemus, nō etiā uoluptate indigemus. Quocirca uoluptatē finem dicimus, de principium beatæ uitæ. Hanc enim primum bonum atq; ingenitū nouimus, atq; ab hac electionē omnem ac deuitationem inchoamus atque huic occurrimus, perturbatione tanquā norma bonū quoduis discernentes. Quoniā uerò primum istud insitum bonum est, ideo non omnem uoluptatē eligimus, uerū sæpe pleraq; transgredimur, quādo ex his maior molestia sequitur, doloresq; nonnullos uoluptatibus præstare arbitramur, ex diutina toleratione dolorum

dolorum maior nos uoluptas sequitur. Omnis itaque uoluptas eò quòd naturam propriam habet, bonum est, non tamen eligenda omnis: sicut & dolor malum est, non tamen semper quiuis repudiandus est dolor. Commensione itaq; & utilium inutiliumq; respectu hæc omnia iudicare cõuenit. Utimur enim bono interdum ut malo, contrà & malo tantum bono. Frugalitatem præterea magnum existimamus bonum, non ut semper utamur modicis, uerum ut nisi multa habeamus utamur paucis, credentes uerissimè illos magnificentia frui suauissimè qui illa minimum indigent, quodq; naturale sit, id omne esse parabile, noua uerò difficile parari posse, dapes item simplices æquam magnifico luxui adferre uoluptatem, quando omne quod dolet per inediam sublatum sit. Panis ergo cibarius, & aqua summam uoluptatem afferunt, cum egens quis illa in cibum sumit. Itaque simplicibus & non magnificè paratis cibus assuescere, & salubritatis est, & hominem ad uitæ usus necessarios impigrum reddit, ac splendidis si per interualla sumantur, nos commodius aptat, atque aduersus fortunam interritos facit. Cum itaque dicamus uoluptatem finem esse, non luxuriosorum & nepotum uoluptates, easq; quæ in gustu & iugluuie sunt positæ, ut quidam ignorantes, aut à nostra sententia dissentientes, aut malè accipientes arbitrantur, sed non dolere corpore, animoq; tranquillum esse, & perturbatione uacare dicimus. Non enim conuiuia & comestationes, non puerorum mulierumq; congressus, non piscium usus, & caterorū quæ affert pretiosior mensa suauem gignit uitam, uerum ratio sobria causasq; perscrutâs, cur quæq; uel eligenda, uel fugienda sunt, opinionesq; expellens, per quas animos ut plurimum occupat tumultus. Horum omnium initium maximumq; bonum prudentia est.

Quoc

Quocirca philosophiam quoque prudentia antecellit, ex qua reliquæ uirtutes orantes oriuntur, docentes quòd non iucundè uiuere possit quisquam, nisi prudenter, honestè, iustèq; uiuatur: uirtutes enim suauis & iucundæ uita cõiunctæ sunt, iucundaq; uita separari à uirtutibus nequit. Nam quæ eo arbitraris præstantiorè esse, qui & piè de dijs opinatur, mortemq; interritus sustinet, finemq; nature rectæ estimat, finemq; bonorum ut facilis ad implendum parabilisq; sit cõprehendit. Malorum uerò finem, ut aut tempus aut dolorè habeat, dominamq; non diu molesta futurã, ut à plerisq; inducitur, nunciat, partim à fortuna, partim à nobis, quòd necessitas obnoxia nulli sit, instabilisq; fortuna. Quod à nobis est dominatu caret, quòd quærimonia & contrarietas solet euestigio subsequi. Præstat enim fabulam quæ de dijs traditur sequi, quàm naturæ alium seruire sãto. Illa enim speciem excusationis obtendit honorem deorum, hæc inenitabilem necessitatem habet. Fortunã uerò neq; deam, ut uulgò suspicantur, putat. Nihil enim deus agit tenere, neq; instabile, causam nempe arbitratur bonũ siue malũ ex hac ad beatè uiuẽdum hominibus dari, principia tamen magnorum bonorum aut malorum ab ista suppeditari, præstat enim rationabiliter esse infelicem, quàm absque ratione felicem. Melius est enim in actibus quòd bene iudicatum est per eam digerere. Hæc igitur atque his similia, tecum si die noctuq; meditare aliquis, fiet ut nunquam seu uigiles, seu dormias, perturbatione ulla tenearis, uerum ut deus inter homines uiues. Nihil enim habet cõmune cum mortali animãti, animal homo, immortalibus bonis exercitatus. Diuinationem autẽ omnem ab alijs tollit, sicuti & in parua epitome, dicēs eam nõ subsistere: & si, inquit, substãtialis sit, nihil ad nos existimes pertinere

re quæ fiunt. Hæc & eiusmodi de his quæ uitam informât: plurâq; his alijs etiam in locis differit. Dissentit autem à Cyrenæicis de uoluptate. Illi enim non eam quæ in statu est, sed eam solim quæ in motu sit admittunt. Hic autem utranque animi uidelicet corporisq; complectitur, ut in libro de electionibus & fuga ait, & in libro de fine, & in primo de uitis, & in epistola ad Mityleuenses amicos, similiter & Diogenes in decimosexto electorum, & Metrodorus in Timocrate, ita asserunt intelligi uoluptatem, & quæ in motu sit, & in statu. Et Epicurus in libro de hæresibus ita dicit: Nanque perturbationis dolorisq; uacatio constantes sunt uoluptates. Gaudium uerò ac lætitia actio secundum motum uidentur. Item aduersus Cyrenæicos. Illi enim corporis dolores deteriores arbitrantur doloribus animi. Corpore enim peccantes cruciari. hic autem animi dolores. Carnem enim præsentis tantummodo dolore affici, animû uerò & præterito, et præsentis & futuro. Ea ergo ratione maiores quoq; animi, quàm corporis esse uoluptates. Demõstratione uerò utitur, quòd sit uoluptas finis, quòd animalia simulatq; nata sunt, ista quidem deliniri, offendi contra dolore naturaliter absq; rationis adminiculo cernimus. Nostra ergo sponte dolore fugimus, sicuti & Hercules quidem ipse, qui dum amissa sibi tunica consumeretur, clamat mordens atq; eiulans:

Ἀπὸ δ' ἕτερον πέτρας,

Λοχρῶντ' ὄρεισι πρῶνις, Εὐβοίαςτ' ἄκρα. hoc est,

At circumgenuunt petræ,

Locrorum, & alta Eubœæ promontoria.

Voluptatis uerò causa uirtutes quoq; eligi, non propter se, sicuti & medicinam propter sanitatem, ut ait & Diogenes in uigesimo electorû. At uerò Epicurus inseparabilem

bilem quoq; dixit esse à uoluptate, uirtutem solam, cætera uerò separari, nempe ut mortalia. Agedum igitur nunc Colophonè addamus, ut ita dixerim, & scriptorū omnium & uitæ philosophi, ratas ipsius opiniones adijcientes, hisq; omne hoc opus nostrū concludētes, sine illo utētes, qui felicitatis ac beatitudinis initium sit. Quod beatū atq; immortale est, neq; ipsum negotia habet, neq; alij præbet, quo fit, ut neq; ira, neq; gratia tangatur. Nam huiusmodi omnia infirmitatis sunt. In alijs uerò ait, deos ratione cōspici, alios quidē numero subsistentes, alios uerò secundū speciei similitudinē, ex perpetuo similium imaginū fluxu quæ in sese perfectē sint humana specie. Mors nihil ad nos. Quod enim dissoluitur, sensu priuatur: quod autē sensu caret, nihil ad nos. Terminus magnitudinis uoluptatū, rei quæ cuiq; doleat sublatio est. Vbi unq; uerò fuerit id, quod delectat, quād iu ibi est, nihil est quod doleat, aut afficiat mœrore, aut utrunq; simul. Non moratur diutius in carne quod dolet, sed summus dolor minimū durat. Quod autē nimium solum delectat secundū carnē, non multos dies durare cōtingit. At diuturni morbi plus habent in carne quòd oblectēt, quàm quòd doleāt. Nō potest iucundē uiuere, nisi prudenter, ac honestē, ac iustē uiuatur, neq; prudenter, honestē ac iustē, nisi iucundē: cui autē hoc nō cōtingit, is non uiuit prudenter atq; honestē, & cui iustē non cœnit, non potest hic iucundē uiuere, eò quòd confidat hominibus, aut secundum naturam principatus & regni bonū ex quibuscunq; potuerit hoc parari. Gloriosi atq; conspicui quidā esse cupierūt, ita se ut ab hominibus tuti sint adepturos existimantes. Itaq; si quidem tuta sit talium uita, naturæ bonum receperunt, sin minus, nihil habent cuius gratia principio contra naturæ proprietatem appetierunt

tierunt. Nulla per sese uoluptas malum est, sed causæ qua-
 rundam uoluptatū multiplices ingerunt uoluptatū pertur-
 bationes. Si cumularētur uoluptas omnis, & tempore &
 ambitu, congregatio fieret, aut maximè principales natu-
 ræ partes. Nequaquam à se inuicem differrent uoluptates,
 si efficiētia uoluptatū luxuriosorum metus animi soluerēt,
 metus inquam & de cœlestibus, & de morte, & de dolo-
 ribus: præterea si uoluptatum doceret finem, nihil habere-
 mus quo eos culpāre possemus, undiq; uoluptatibus haurien-
 dis instantes, nullaq; ex parte neq; quod doleret, neq; quod
 urgeret habentes. Quod profectò malum foret si nihil nos
 cœlestium suspiciones perturbarent, neq; mortis opinio si
 nihil nos moueret, aut aliud quippiam. Quod si adhuc non
 dubitem scrutari dolorum ac uoluptatum fines, non indige-
 remus physiologia, nec liceret de his quæ maximè rata sunt
 metuentem soluere, nisi planè nouisset quæ sit totius natu-
 ræ, sed fabulosū aliquid suspicaretur. Non itaq; liceret absq;
 physiologia accipere synceras uoluptates, neq; prodesse ali-
 quid humanam sibi parare securitatem, cū & superna
 & quæ sub terra sunt suspecta essent, ac simpliciter quæ
 sunt in infinito, cū humana securitas fuerit usq; ad ali-
 quid, uirtusq; innixa, & purissima fecunditas sit, quæ ex
 quiete & multis cedendo securitas prouenit. Naturæ opes
 diffinitæ, & parabiles sunt. Porrò inaniam opinionum di-
 uitiæ in infinitum excidunt. Breuis sapienti fortuna subinci-
 dit. Quæ uerò sunt maxima & in primis rata disposuit ra-
 tio, & perpetuo uitæ tempore disponit atq; disponet. Iustus
 à perturbatione remotissimus, iniustus uerò perturbatione
 plenus est. Non exscit in carne uoluptas, cū semel quod
 per indigentiam dolebat, ablatum est, sed solū uariatur.
 Porrò *mentis suus, finem qui secundum uoluptatem est ge-

nuit, horumq; ipsorum, et eorum quæ his affinia sunt electi maximos quosq; metus animo parat, infinitum tempus, ac finitum æquam habet uoluptatē, si quis uoluptatis ipsius fines ratione metiatur. Nam caro uoluptatis fines accepit infinitos, infinitumq; ipsam efficit tempus. Porro mens carnis finem ac terminum ratione pertractans, æternisq; exuta timoribus, uitam omni ex parte consummatam fecit. Nihilq; iam infinito tempore opus habuimus, sed neq; uoluptatem quidem effugit, ne tum quidem, cum exitum ex uita molestiæ atq; anxietates compellunt, quasi aliquid beatæ uitæ desiderat in qua uita terminos noscens, non ignorat quàm sit parabile id quod indigentia dolorē tollat, omnēq; uitam constituat. Itaq; nihil negotijs opus est quæ certamina habent, subsistentem uerò finem uersare animo oportet, omnemq; euidentiā ad quam ea quæ opinamur referamus. Alioquin omnia rationem iudicij desiderabunt, tumultuq; plena erunt, si sensibus omnibus repugnabis, non habebis, neq; quosuis ex ijs quos mentiri dixeris, quo pacto iudices, aut ad quid te referas, si quem simpliciter eicias sensum, neq; diuidas in id quod opinaris, iuxta id quod acceßit, quod iam per sensum præsens est. Affectus insuper et omnem imaginalem mentis intuitum confundens, ac sensus reliquos opinione inani, ut qui iudicium eicias omne. Porro si et quod expectatur omne inopinabilibus notionibus firmes, idq; quod attestationem non admittit, ut quod falsum si non dimiseris, eris quasi omne certamen obseruans, omnēq; iudicium rectum siue non rectum, nisi per omne tempus quæ geruntur singula ad naturæ referas finem. Verum antea euertes siue fugam siue insectationem in aliud aliquid faciens non erunt uerbis consentaneæ tibi actiones uoluptatum, quæcunque ad dolorem non inducunt,

eunt, nisi impletæ non sunt necessaria: sed appetitum habēt
 minus letum, quoties paratu difficiles aut oresq; detrimētū
 esse constiterit, quas in totius uite beatitudinē sapiētia pa-
 rat. Longē maximares est amicitia acquisitio, eadē senten-
 tia confidentiam parit, quōd nihil sit eternū neq; diurnū,
 ac ne grauius quidem quicquam ac molestius, & ea quam
 in ipsis definitis est amicitia seruitus consummata maximō
 confert. * Voluptatum alie naturales alie necessariae sunt,
 alie naturales & non necessariae, alie uerō neq; naturales
 neq; necessariae sunt, sed circa inanem opinionem uersan-
 tur. Naturales & necessariae existimat Epicurus eas que
 dolores sedant, ut est in siti potus. Naturales uerō non ne-
 cessarias, que uoluptates solum uariant, uon autem dolo-
 rem tollunt, ut sunt pretiosi cibi. Neq; naturales autem ne-
 que necessariae putat eas, quemadmodum coronæ & statu-
 arum ornamenta. Naturaliam uoluptatum que dolorē non
 inferant nisi consummatae fuerint, fit uehemens studium
 circa naturam, nouam non diffundit, sed circa inanem opi-
 nionem, neq; circa suam opinionem hominis nature utilita-
 tis est signum, ut neq; inuicem ledant neq; ledantur. Que
 animantes eo fœdere iungi non possunt, ut neq; ledāt mu-
 tuo neq; ledantur, in his ius nullum aut iniuria est. Eadem
 est in gentibus ratio, que aut nolunt aut nequeunt, ita fœ-
 derari, ut neq; ledant mutuo neq; ledantur. In iustis enim
 nihil per se esset uerū in cōtractibus mutuis quibuslibet lo-
 eis id fœdus nititur ut non ledamus neq; ledamur. Iniuria
 per se malum non est, uerū in suspitionis metu id malum
 situm est, si me lateat quod huiusmodi sunt iniustitie uin-
 dices. Non credat is qui elām aliquid facit contra id quod
 inter se constituerūt homines ne ledantur, aut laudant se
 latere posse, & si milies etiam tum lateat, ad finem uite ti-

men incertū est an latere possit. Cōmuniter quidem omnibus ius idem est. Vtilitatis enim aliquid confert in mutua societate, priuatim uerò agri & quarumcunq; rerum non omnibus idem consequitur ius esse. Aliud quidem omnium testimonio firmatum, quod expediat in usu mutuae societatis, eorum quae iuxta putantur esse, ius dicitur, siue idem sit omnibus siue non idem. Porro si ponat tantum quispiam, non autem proueniat commoditas mutuae societatis, non iam hoc iuris naturam habet etiam si intercidat commodū iuris, nonnunquam autem ad anticipatiōem congruit. Nihilominus id temporis iustum erat, his qui inanibus uocibus semet confundunt, sed res plurimas cernunt: ubi cum uariae fuerint circumstantes res non congruentes, ad anticipatiōem uisa sunt quae putabantur iusta in ipsis rebus, ea iusta non erant. Vbi uerò uanescentibus circumstantibus rebus uisa sunt non congruere, ad anticipatiōem quae existimata sunt iusta. Vbi uerò uanescentibus rebus iam nō utilia erāt ea clam posita iura. Hic autem iusta quidem fuere, quando erant utilia societati mutuo simul conuersantium, postea uerò non ita fuerunt iusta, quando neq; utilia erāt. Quibus rebus externis minimè confidere praecclare constituit. Hic ca quidem quae sunt possibilis & familiaris efficit, quae uerò huiusmodi non sunt, non aliena sanè neq; eiusdem cognationis, atq; ubi in illis non poterat se studuit non immiscere, exclusitq; omnia quae agere non conducebat. Atqui omnes qui eo profecerant ut se ex eis maximè confidendū pararent quae sunt propinqua & finitima, hi etiam inter se uixere suauissimā uitam, firmissimam habentes fidē ac probationem, certissimamq; propinquitatem adsumentes, lamentis prosequuti non sunt defuncti celeriore obitum.

FINIS.

R E R V M A C N O -

M I N V M P R O P R I O R V M,

Q V A E I N H O C O P E R E

C O N T I N E N T V R

I N D E X.

A

A cademia	122	Agrippa	405
Academici	16	Aidonius	363
Achæus poeta	115	Alcæus	20.40
Ἀκέφαλοι διάλογοι	87	Alcibiades	72.179
Acron medicus	359	Alcidamus	391
Adimantus	121	Alcimus	123
Aegina	133	Alcimus orator	107
Aegyptij	12	Alcimedon	366
Aegrotatio	302	Alcyoneus	175.275
Aenigma Cleobuli	48	Alexinus	103.115.173
Aenesidemus	402	Alexāder	160.187.190.235. 244.255.255.395.414
Aeschylus	115	ἄλλα ἁπλοῦς	86
Aeschines philosoph.	71.86	Alter Hercules	322
Aeschines orator	88	Alyattes	44
Aeschinis dialogi	187	ἄμα ταύτης	279
Aeschines	71.95.133	Amasis rex	338
Aesopus	37.39	Ambryon	192
Aestas	315.343	Amenias	378
Aethalides	336	Amipsias comicus	74
Aether	310.344	Anicus	99.100
Agasyrthus	43	Amicitia	100.149.198.329. 346
Agésilauus	83.84.235	Amicorum communia omnia	
Agator Lamicus	117		180.338.420
Agrirentum	359		

G 3 Amor

I N D E X.

Amor	301	Anima partes	151.300.314
Amphimenes	81	Animalia	344
Amphibolia	284	Ἄρουλα	156
Amphiarus	179	Antigoras Rhodius	115
Amphibolis	72	Antagoras poeta	108
Amyclas	386	Antigoni epistola	263
Amyntas rex	186	Antigon. rex	105.217.266
Anaxagoras	10.81.386.	321	
420		Antigonus Caristius	395
Anaxarchus	393	Anticipatio	281.428
Anaxagoras vsē	65	Antidicus	363
Anacharsis epistola	55	Antiochus Laodiceus	411.
Anacharsis	20.53	415	
Anacharsis apophthegmata		Antisthenis libri	227
234		Antipater	96.161.184.244
Anaximander	14.63.360	Antiphon	82
Anaximenes	64	Antifigma	144
Anaxicrates	416	Apemantus	56
Analytica	197	Apelles	411
Anaximenes epistole	64	Appellatio	282
Ancora à quo inuenta	55	Appetitio	291
Androsthenes	248	Ἄπρους	13.357
Andron	403	Apollodorus	77.326
Ἀνδράποδος	245	Ἀπομνημονεύματα	82
Angor	300	Apollo ἄνετος	339
Ἀνιέξια	279	Appollodorus κηπόβρανος	
Ἀνικαότης	279	425	
Anni dies	19	Ἀπορητική	398
Anitus	78	Ἀποπύσισα	178
Anniceris	96.99.126	Aratus	115.320
Anima	145.198.344.373.	Are ignotorum deorum	13
379.388		Arcefilaus	167.322

I N D E X.

Arcefilai tres	177	Aristodemus	20
Archagoras	391	Aristomenes	116
Achecrates	174	Aristophon	348
Achilochus	370	Aristophanes	70.73.78
Archelaus	73.387.420	Aristophanes grammaticus	143.421
Archias	174	Aristoteles	186
Archelaus physicus	69	Aristotelis opera	194.199
Ἀρχή	152	Aristotelis testamentum	191
Ἀρχόντες	66	Aristoteles Mythus	199
Archytas	127.364	Aristoxenus	331
Area ἀλ ^α	360	Armodius	32
Areta	91.96	Artaphernes	94
Ἀρεταίαι	400	Articulus	282
Argini	20	Artemidorus	391
Ariathes	183	Ascanius Abderita	394
Arimanius	12	Asdrubal	186
Aristagoras	39	Astydamas	80
Aristippus canis regius	89	Aselepiades	111
Aristippi libri	90.95	Atarna	42
Aristippus Metrodidactus	96	Athenienses	28.193
Aristippus	88	Athenæus	226
Aristobulus	417	Athenodorus	273
Aristogiton	32.381	Ἀθελπίτ ^α	293
Aristocreon	329	Atomii	387
Ἀριστοκράτια	196	Attalus	183.211
Aristo Platonis pater	120	Atrum	347
Aristonis libri	319	Auaritia	300
Aristocles qui ex Plato	121	Aures in pedibus	93
Aristo illicus	319	Auditus	317.434
Aristo Chiensis	259.318	Autodorus	221

. I N D E X .

Autumnus	315	Carcinus comicus	88
Axioma	285	Carneades	183.193.327
Axiothea	137	Cassius	274
B		Cassander	200.215
Barbarismus	283	καθηκορ	270.303
Basilides	423	Causa	408
Batis	424	Cebes Thebanus	111
Bathycles	19	Cepas edere	45
Baton Ponticus	258	Cephisodorus	84
Beronicæ	215	Ceramicum	272
Biantis mors	45	Ceratides	278
Bias Prieneus	44	Ceramion	145
Biantis sententiæ	46	Cercidas	248
Bion	108.167.178	Cercops	181
Biones decem	182	Chaldæi	11
Boëthus	181	Chabrias	127
Bonorum genera	149.156	Chaos	416
Bonum	153.294.297	Charmides	75
Boton	377	Charonia	305
Bryson Argivus	252	Charondas	340
Bursifritis	215	Charmander	126
Butio	181	χαριτοπλερα	275
C		Charedæmus	417
Caduidas rex	53	Charephon	78
Callicrates	174	χαρις	42.425
Callicratides	354	Chena	20
Callimachus	106	χαριδες	43
Callippus	276	χαριστους	43
Callisthenes	188	Chersonesus	28
Candidum	347	Cbilon	37
Canon Epicuri	427	Chilonia breuitas	39
		Chœt	

I N D E X.

Choerilus	18	Comete	315.434
Choenix	341	Comici	234
Cbremonides	167	Κῶμῶν	113
Chrysippus	325	Κορυθαλιζιστοδαι	78
Chryssippi captiones	329	Concupiscentia	301
Chryssippi opera	330	Confusio	ibid.
Chryssippus Gnidius	328.	Conon	79.215
369		Consilium	156.294
Cibistus	18	Consuetudo	134
Cicuta	402	Contentio	301
Cilices	404	Continentia	294
Cillus	83	Contraria	156
Cleanthes	267.276.321	Conturbatio	301
Cleanthis libri	324	Corae que	339
Clematis Aegyptia	261	Corycius mons	60
Cleon	67	Corpus	314.309
Cleomenes	358	Coruscatio	451
Cleobulina	47	Cotys Rex	396
Cleobulus	ibid.	Crantor	164.169
Clinias	81.386	Cranium	249
Clitarchus	107	Crates decem	167.109
Clitomachus	186	Crates Cynicus	114.251
Clinomachus	106	Crates Thebanus	252
Cobria	9	Crates Atheniensis	186
Cogitatio	283	Craterus	241
Κῶμῶν	116	Cratea	50
Cælum	310.363	Cratylus	122
Colophon	378.416	Crobilus	117
Colotus	259	Croton	336
Colotes Epicureus	425	Κρόμωνα Ἰοδία	45
Colysanemas	356	Cresibius	174

I N D E X.

Cubus	366	Demetrius Lacon	425
Cupressus	338	Democritus Abderita	68.
Curetes Epimenides	39	128.384.399	
Cydon	81.352	Democritus Troezenius	362
Cylonium scelus	57	Demochares	175.266
Cynegyrius	32	Demonstratio	406
Cynici	15.226	Demophon	403
Cynicæ sectæ initium	222	Demosthenes	104.137.
Cynismus	260.304	190.233	
Cynofarges	226	Descriptio	283
Kυνήϊς	419	Dei appellationes	313
Cypsellus	25.49	Deus	148.198.313.344.
Cyrus	18	377.458	
Cyrenaici	96.463	Dialectica	138.277.284.
Cyripædia	333.252	427	
Cythera	38	Dialectici	104
Cyziceni	419	Dialogus	143
D		Dialogi Scythici	110
Damasus	385	Dialogi Platonis nostri	143
Damo	349	Dialogorum differentie	139
Dæmones	313.343	Diacosmus	386
Darius	374	Dialogi Aeschini	87
Darij epistola	ibid.	Dialogi Euclidis	104
Decorum	283	Dicæarchus	114
Definitio	ibid.	Dictio	282
Delectatio	302	Didymon	239.245
Delius natator	272.374	Diocles	351
Delium	123	Diochetas	378
Demaratus	38	Diodorus	207
Demetrii uiginti	217	Diodorus Chronus	106
Demetrius Phaler.	101.214	Diodorus Aspendius	226
		Diod	

I N D E X.

Diodorus Xenophontis	84	Dogmatici	16
Diodorus grammaticus	375	Dogma Pythagoreorū	317
Diogenes quinq;	260	Dolor	97.300
Diogen. Apolloniates	392	Δόλι & ἀνορομῆα	165
Diogenes Babylonius	250	Draco legislator	31
Diogenes Cynicus	218.	Dryfo	349
241.307		Δύραμις	154
Diogenis libri	250	E	
Diogenis Laërtij πάμπι- τος 34.362.387		Ebrietas	134
Diogenes Tarsensis	425	Echecles	257
Diomedon	381	Echecrates	352
Dionysius tyrannus	87.125	Eclipsis Solis & Lunæ	312.
Dionysius Corinthi.	133	313.449	
Dionys. Heracleotes	275	Effusio	302.
Dionysius dialecticus	100	Elea	352
Dionys. Metathemen.	320	Elementa	147.309.363
Dionysius Epicureus	425	Electici	16
Dionysodorus	166	Eliaci	103.112
Dion Syracusanus	127.137	Elothales	337.364
Dioscorides	414	Empedocles	353.400
Diotimus	417	Ἐπιχθίνα	32
Diphilus	318	Eudoxus	370
Discipline	194.245.409	Ἐπιελίχθια	199
Diuidua	157	Enuntiatum	285
Diuinatio	314.463	Epaminundas	235.317
Diuitie	260	Ephantus Olynthius	105
Dogma Academicorum	145	Ephectici	15.398
Dogma Peripatetic.	197	Ephemeric	253
Dogma Stoicorum	255	Ephesij	60
Dogma Epicureorum	427	Ephorus historicus	105
		Ephori magistratus	37
		Epicarnus	123.364
		Epict	

I N D E X.

Epictetus	418	Eumolpida	10
Epicurus	396.416	Eunomus	335
Epicuri opera	426	Eunomia	155
Epicuri epistolæ	ibid.	Euphranor	415
Epicuri discipuli	425	Euphorbus	18.336
Epimenides	36.336	Euphorion	393
Epimenides Curetes	59	Eupolis	390
Epinomis	134	Εὐπολία	155
Eratosthenes	180	Εὐπράτσην	142.421
Erasistratus	208.209	Euripides	76.163.168.
Eretrici	103	399	
Ἐρέτρικοι	103	Eurylochus	73.398
Erotion	418	Euryclides	101
Eruditionis	193	Eurydice	15
Etesia	356	Euritus	122.351
Eteæ, Eteon	55	Eurymedon	188
Ethice	71.276.427	Εὐρυμία	155
Euander	183	Εὐρυμία	388
Eubulides	104	Exanctus	354
Eubulus	187.415	Exercitatio	246
Euatlus	392	Ἐξυποβαλῆς	32
Εὐβαλία	354	F	
Euclides	75	Fabarum uis	343.346
Eudæmonici	15	Fatum	343.344.372
Εὐδαιμόνιοι	143	Felicitas	354.457
Eudoxus	367	Finis rerum	353.320
Eudoxus medicus	370	Fortuna	362
Ἐὐδοξὸς	388	Frugalitas	461
Εὐεργεσία	153	Fulmen	316.451
Euidencia	283	G	
Eumenes	174.111	Gallus anis	346

Gand

I N D E X.

<i>Gaudium</i>	302	<i>Hesiodi anima</i>	342
<i>Γαύρις</i>	43	<i>Hesperus</i>	340.379
<i>Generatio hominum</i>	382	<i>Heracliti quinq;</i>	376
<i>Genus</i>	283	<i>Heraclides</i>	49.320.336.
<i>Glaucō</i>	75.121	361.375.415	
<i>Glaucō Atheniensis</i>	111	<i>Heracleotæ</i>	220
<i>Glaucōnides</i>	75	<i>Heraclitus</i>	370.400
<i>Glaucus Rheginus</i>	385	<i>Heracliti liber</i>	72
<i>Gloria</i>	169	<i>Heraclides Ponticus</i>	137.337
<i>Glycon</i>	211.356	<i>Heraclides quot</i>	221
<i>Gorgias</i>	88.222	<i>Heraclidis impostura</i>	219
<i>Grando</i>	315.452	<i>Herillus</i>	275.320
<i>Græci</i>	404	<i>Hermias</i>	187
<i>Græcismus</i>	282	<i>Hermolæus</i>	188
<i>Gryllus</i>	84	<i>Hernippus</i>	187
<i>Gymnosophistæ</i>	11	<i>Hermachus</i>	421
H		<i>Hermachi opera</i>	425
<i>Halys fluvius</i>	23	<i>Hermodamas</i>	335
<i>Harpalus</i>	214	<i>Hermodorus</i>	371
<i>Hecataeus</i>	370	<i>Hermotimus</i>	336
<i>Hecademia</i>	122	<i>Herodotus</i>	13.17.415
<i>Hedia</i>	418	<i>Heroës</i>	315.345
<i>Hegeſiis</i>	96	<i>Herpilis</i>	187.191
<i>Hegeſiaci</i>	ibid.	<i>Hicetas</i>	367
<i>Hegeſinus</i>	98	<i>Hierophanta</i>	101
<i>Hegeſeus</i>	252	<i>Hierocles.</i>	112.174
<i>Hegeſipolis</i>	114	<i>Hicronymus</i>	175.211
<i>Helena</i>	21	<i>Hieronymones</i>	211.237
<i>Heliotropium</i>	60	<i>Hipparchia</i>	257
<i>Hesiodorus</i>	274	<i>Hippasus</i>	337.366
<i>Hesiodus</i>	370.379	<i>Hipponicus</i>	117.175
		<i>Hipp</i>	

I N D E X.

Hippocrates	180.362.400	Interrogatio	285
Homerus	32.80.163.168.171. 370.377.399	Invidia	213.300
Homeri poëma	67	Ionica philosophia	7 14
Homerus tragicus	414	Ἰνναρχεύς	85
Honestum	297	Ipsè dixit	351
Horosmades	12	Isocrates	120
Horoscopia	63.260	Iracundia	300
Hosthanas	9	Iris	313.433
Humanitas	154	Italica philosophia	14.335
Humana etas	338	Iudei unde	12
Hyle	382	Iudicium	407
Hyems	313.343	Ingulare mortuos	116
Hymnus in Hermiam	168	Iupiter Horicus	346
Hyperides orator	137	Iustitia	148.150.294
I		Iuuentus	347
Ichthias	106	Ixion grammaticus	217
Idee	124.144	L	
Idomencus	417.427	Lais scortum	92.160
Ignis	373	Lacydes	14.163
Incorporcum	439.311	Lacydium	163
Indefinitum	287	Lampsacus	68.422
Indigentia	301	Λαμπήσιο	215
Indifferentia	260.298	Lamprocles	75
Inductio	140	Lasus	25
Inductio per contrariū	140	Lasthenia	137.138
Infelicitas	295	Leges	150
Initia philosophiæ	14	Lembus	221
Impossibile	288	Leon Salaminius	72
Imprecationes tragice	234	Leon tyrannus	337
Insultatio	302	Leodamas Thasius	118
		Lemocritus	419
		Leont	

I N D E X.

Leontenus	415	Magi	11
Leontia	418.414	Manes servus	241
Λεοντώται	65	Mantineæ	84
Leucippus	200.382.421	Marathonis belli duces	32
Lingua	38.48	Marius	102
Linus Thebanus	10	Marumarium	418
Lindus insula	49	Massagetæ	404
Libri Theophrasti	202	Materia	145.314
Libertas	304	Mausolus	67
Linea	309	Medicina	150
Logica	98.197	Megarici	103
Logotropus	289	Megara	107
Locus	23.277	Megaclides	391
Lucifer	340.379	Megabizus	83
Luna	13.312.344.383.373	Melantius	164
Lupini	271	Melcager	258
Liceum	187.190	Melantho	94
Lycon orator	78.112	Μελίτη 52. Melissa	49
Lycophron	50	Melissus	15.380
Lycophron poeta	115	Melitus	78.125
Lysis mulier	49.75	Melleus laqueus	239
Lysis Tarentinus	337.349	Menander	100.216.251
Lysis Platonis	75.133	Menander Drymus	252
Lysicles	167	Menedemus	111.257.259
Lysimachus	257	Menedemi amicitia	116
Lysias	31.88	Menedemi confidentia	114
Lysippus	80	Menedemi statua	ibid.
M		Menexenus	75
Macedones	232	Menippus	257.258
Magis	401	Menodorus	17
Magnesi	60	Menodotus	41 ^r
			Me ^s

Mentor	184	Mos sepeliendi apud Athe-	
Meropes	21	nienses	28
Mercurius	345	Motus	399.432
Messana	59	Mundus	22.146.147.310.
Mens	23.345.379.388		352.343.373.346
Metapontus	349	Mundi Epicuri	432
Metapontini	340	Munychia	58
Meton	353	Mus seruus	417
Metrodorus	67.393.419.	Museus	10
424		Musica	151
Metrodori libri	425	Mutæ	282
Metrocles	102.256	Mudæ	67
Metus	301	Myrmex	107.192
Midæ epitaphium	47	Myronianus	163
Miletus	21	Myson Cheneus	20.55
Milo Crotoniates	348	Myson hominum osor	56
Miltiades	275.318	Myrto	73
Minerminus	33	Mythrus	102
Misericordia	300		N
Mithras	417	Natura	314.316
Mitbridates	128	Nausiphanes	396.398.410
Mitylena	421	Nebulæ Aristophanis	71
Mnaseus	274	Neanthes	361
Mnesistratus	137.325	Nearchus	381
Modus	289.	Necessitas	23
Mæris	339	Necessarium	288
Marcas	170	Nectenabis	368
Mæror	301	Neocles	417
Molon	133	Neophron	115
Monimus	251	Nessus Chiis	393
Morbus	302	Nessus fluvius	338
Mors	459.		Nest

I N D E X.

Nestis	363	Opes	75
Nicanor	191	Oplomachus	425
Nicarete scortum	107	Oratio	151.282.289.392
Nicidium	418	Oratoria	152.457
Nicias	39.57	Orestades	378
Nicomachus	186.368	Orion Epicureus	425
Nicomedes	375	ὄροσκοπιόν	63.160
Nicodromus	254	Orpheus	11
Nicolochus	415	ὄυρίδες	278.290
Nicostratus	164	P	
Nicocreon	113	παυλία Cyri	85
Nilus	23	Pæones	404
Nix	315.453	Parabates	96
Nobilitas	151	Parmeniscus	278
Nomen	282	Parmenides	14.355.379
Nosce teipsum	24	Partitio	284
νόσος γυναικεία	150	Panthædus	212
res quare Anaxagoras	65	Pasicles	254
Numenius	398.410	Pasiphon	87.247
Nymphæ	339	Pausanias	357.361.375
O		Paxatæ	10
Obelus	144	Peccata Stoicis paria	304
Oblectatio	302	Periander	49
Ocium	75	Pelops	21
Odium	301	Penelopes ancillæ	94
Oenopidas	387	Pentathlus	385
Oeteus uicus	55	Pericunctatio	286
Officium	303	Perdicas	237.416
Onatas	81	Perfecta uirtus	152
Onesicritus	252	Periander tyrannus	52
Onesicratus	248	Periandri sepultura	50
		H	Per

I N D E X.

Periandri apophtheg.	51	Philo	135.266.397
Periandri uxor	49	Philo dialecticus	266
Pericles	68.111	Philonida	178.265.276
Perictione	110	Philopidas	84
Perilaus	59	Philolaus	122.123.367.
Peripatetici	187.306.323	340.385	
περίπατοι	187.212	Philosophia	9.10.143
Perseus	118.178.319.263.	Philosophia partes	15.427
265.275.319		Philosophia triplex	276.
Perse	403	427	
Perturbatio	300	Philoxenus	173
Phædrus	134	Phocion	248
Phædon	75.103	Phocus Samius	17
Phænareta	70	Phoenix	402
Phalanthus	318	Physiologia	443
Phanias	200.277	Pbreantles	318
Phantasma	280	Phrasidemus	107
Phantasia	ibidem	Phryne	160.142
Phantho	351	Phrynicus	166
φᾶνθ	143	Phrynon	401
Pherecydes	59.335	Physica	276.308.427
Phidiades	121	Physici	15
Phileta	175	Pietas	299
Philesta	83	Pindarus	171
Philemon	253	Pisistratus	28.63
Philippus Amynte	85.236	Pisistrati astutia	36
Philippus Opuntius	134.137	Pittacus Mitylenæus	40
Philippus	160.236.190	Plato	172.307.354.368.
Philiscus	248	386.399	
Philista	397	Platonis discipuli	137
Philistian	367	Platonis dialogi	143
Philocrates	328	Platonis dogmata	144

Platonis nota	200.44	Priencensis instituta	107.43
Plistanus	103	Principia	143.308
Plistarchus	394	Probabile	288
Pluvia	315	Πρόβουλοι	118
Pœcile porticus	62	Prodicus	396
Pœma	283	Protagoras	396
Pœsis	283	Pruina	315
Pœtica	163	Proxenus	82
Polemo	364	Prudentia	98.126.194
Polis legatus	126	Prytaneum	79
Politia	149	Ptol.Soter	107.215.270
Polyenus	423	Ptol.Philadelphus	208.413
Polyeuctus	78	Ptolemæus Lagi	101
Polycrates	64.78.333	Ptolemæus Melas	423
Polydora	94	Ptolemæus Leucus	423
Polygnotus	262	Ptol.Aethiops	96
Polymnastus	331	Pudor	301
Polyxenus	91	Pulchritudo	131
Polystratus	423	Punctus	309
Pàmpeiopolis	13	Purpura	404
Pòmpylus	200	Pylades	170.174
Pòsidonius	276	Pyramides	19
Pòssibile	288	Pyrrhus Delius	336
Potidea	71	Pyrriche	221
Potentia	354	Pyrrho	394
Potamon	16	Pyrrhonia secta	16.398
Potona	103.121	Pyrrhonis discipuli	410
Praxylus	413	Pyrrhonis dogma	401
Prædicatum	284	Pythagoras	433.383
Præster	316.452	Pythagore dogmata	342
Prienc	44.47	Pythagora symbola	340

Pythagoræ μετέμειψέως	Sapiens	198.304.436
Pythagoræ 336	σαπάνος	43
Pythagoræ abſtinentia 341	Sardis	64
Pythagoræ impoſtura 349	Sarpedon	413
Pythagoræ quatuor 351	Saturrius	ibidem
Pythagoras pugil 352	σαύδιξ herba	102
Pythocles 173.417	Scaphæ in aëre	373
Pytoſtratus 86	Sceptici	400.412
Q	Scepticæ	16.398
Qui inter ſe fuerint æ-	Scientia	150.296.320
muli 81	Scirpalus pirata	247
Quid eximium habeat Phi-	Scopas	73
loſophus 90	Scythæ	414
Quid facile qd difficile 25	Scytharum oratio	33
Quis felix dicatur 23	Scythici ſermiones	103.110
R	Scythinus	376
Ratio 427	ſecta quid ſit	16
Rhetoricæ obſervatio 277	ſecta uariæ	16
Romani 404	σαάχθια	136
Ros 453	σευαί δεε	57
S	Selinus	84
Sagarus 81	Selinuntij	361
Sacer morbus 373	Senecle	102
σαυδιξ	Semen	317.344.449
Salarus 81	σαυόθει	9
Salem lingere 241	Senectus	379.347
Samij lingua 50	Sensus	99.280.343.427
Samus 416	Septem Sapientes	123.399
Sandes Epileureus 424	Sermo	224
Sanitas 347.457	Seuthus	83
Sapientes ſeptem 24.399	ſextus	413
Sapientia 46.143	Signum	408

I N D E X.

<i>Sillorum libri</i>	413	<i>Soritæ</i>	104.278.290
<i>Simnias</i>	107	<i>Sositheus</i>	323
<i>Simnias Thebanus</i>	111	<i>Sosigenes</i>	421
<i>Simon Athenien.</i>	110	<i>Sosibius</i>	81
<i>Simonides</i>	48	<i>Species</i>	283
<i>Simus questor</i>	177	<i>Speusippus</i>	111.158
<i>Sisachthia</i>	27	<i>Sphæri libri</i>	315
<i>Socrates</i>	13.70.79.179	<i>Sphærus Bosphorianus</i>	276
8.193.225.374.385.387		323.375	
<i>Socratis frugalitas</i>	73	<i>Stello</i>	13
<i>Socratis uxores</i>	73	<i>Stilpo</i>	109.115.248
<i>Socratis libertas</i>	74	<i>Stoici</i>	260.262
<i>Socratici nobiles</i>	82	<i>Strato physicus</i>	208
<i>Socratides</i>	172	<i>Strobili</i>	432
<i>Sol.</i>	312.344.363.387.383	<i>Stultos insanire</i>	305
<i>Solis magnitudo</i>	372	<i>Superficies</i>	309
<i>Solæcisimus</i>	283	<i>Sydera</i>	312.363
<i>Soli ciuitas</i>	29	<i>συμβολία</i>	156
<i>σαλονίσιον</i>	ibidem	T	
<i>Solon</i>	26	<i>Tania</i>	92
<i>Solonis opera</i>	34	<i>ταρίχιον</i>	117
<i>Solonis mors</i>	34	<i>Tarentum</i>	348
<i>Solonis apotheg.</i>	31	<i>Telauges</i>	353
<i>Solonis leges</i>	31	<i>Telephorus</i>	216
<i>Somnus</i>	317.437	<i>Tempus</i>	23.146.312
<i>Sophistæ</i>	313	<i>Terredo</i>	402
<i>Sophisma</i>	391	<i>Terpander</i>	104
<i>Sophilus comicus</i>	109	<i>Terra</i>	147.198.316.378
<i>Sophocles</i>	141.156.201	<i>Terror</i>	301
<i>Sophron mimographus</i>	125	<i>Tetralogiæ Platonis</i>	141
<i>Sophoniscus</i>	70.73	<i>Testamentum Lyconis</i>	112

I N D E X.

<i>Tyrtheus</i>	40	355 #70.377.399	
	V	<i>Xenophilus</i>	340.351
<i>Ventus</i>	66	<i>Xenophon</i>	72, 82, 133.226.
<i>Veritas</i>	452	252	
<i>Ver</i>	315.343	<i>Xenophontis libri</i>	85.133
<i>Verbum</i>	282	<i>Xenophon musa Attica</i>	85
<i>Virtus</i>	198.226.260.293.	<i>Xerxes</i>	12.66.384
	395.306		Z
<i>Vifus</i>	317	<i>Zaleucus</i>	340
<i>Vitium</i>	293	<i>Zamolxis</i>	315
<i>Vlyffes</i>	94	<i>Zelotypia</i>	301
<i>Vnitas</i>	343	<i>Zeno</i>	109.138
<i>Vniuerfum</i>	312.380	<i>Zeno Citticus</i>	261
<i>Vocales Græcæ</i>	282	<i>Zeno Sidonius</i>	415
<i>Voluptas</i>	97.297.301.410.	<i>Zeno historicus</i>	275
	460	<i>Zeno Eleates</i>	39.380.399
<i>Vox</i>	70.157.281	<i>Zenonis discipuli</i>	275
<i>Vtides</i>	278	<i>Zenone temperantior</i>	272
	X	<i>Zenxis</i>	411.415
<i>Xanthippe</i>	72.77	<i>Zeutippus</i>	415
<i>Xanthus musicus</i>	170	<i>Zutitixi</i>	398
<i>Xanthus</i>	358.413	<i>Zodiacus</i>	316
<i>Xeniades</i>	232.248.251	<i>Zona quinq;</i>	316
<i>Xenocrates</i>	137.160.187	<i>Zopyrus</i>	414
<i>Xenocratis scripta</i>	162	<i>Zopopodopwidas</i>	43
<i>Xenophanes poëta</i>	377	<i>Zoroastres</i>	10.12
<i>Xenophanes</i>	18.81.347.		

F I N I S.

I N D E X

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	-----



1866

1872



18644843





